

**Ніжинський державний університет
імені Миколи Гоголя**

**ВИКЛАДАЧІ
НІЖИНСЬКОЇ ВИЩОЇ ШКОЛИ**

Біобібліографічний покажчик

Ч.4 (1970–2005)

Книга 2

Фізико-математичний факультет
Філологічний факультет
Факультет психології та соціальної роботи
Бібліотека

Ніжин –2005

УДК 001(477)
ББК 91.9:74.48я1
В 43

Рекомендовано Вченою радою Ніжинського державного університету
імені Миколи Гоголя
Протокол № 7 від 30.06.05 р.

Упорядковано працівниками інформаційно-бібліографічного відділу
бібліотеки НДУ ім.М.Гоголя:

**Косовських Л.П.,
Манжай В.І.,
Морейченко С.М.,
Фесюн О.П.,
Харевич Н.Ф.**

В 43 Викладачі Ніжинської вищої школи: Біобібліографічний покажчик. Ч.4: 1970–2004. –
Ніжин: Видавництво НДУ ім.М.Гоголя, 2005. – Кн.2. – 170 с.

ББК 91.9:74.48я1
© Видавництво НДУ ім.М.Гоголя

Бібліографічне видання

ВИКЛАДАЧІ НІЖИНСЬКОЇ ВИЩОЇ ШКОЛИ
Частина 4 (1970–2005). Книга 2

Відповідальний за випуск: В'ялий М.Г.

Комп'ютерний набір, верстка, макетування: Попова О.М., Лисенко Л.І.
Коректор: Конівненко А.М.
Технічний редактор: Лисенко М.М.

Підписано до друку 3.11.05
Гарнітура Arial
Замовлення №

Формат 60x84/16
Ум.друку.арк. 21,09

Папір офсетний
Тираж 200

**Видавництво
Ніжинського державного університету
імені Миколи Гоголя.
м. Ніжин, вул.Кропив'янського, 2, к. 217.**

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єкта видавничої справи ДК №2137 від 29.03.05 р.

8(04631)2-22-37
E-mail: vidavn@ndpu.net

ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ

АСТАФ'ЄВА МАРІЯ МИКОЛАЇВНА

Народилася 1954 р. Закінчила Івано-Франківський державний педагогічний інститут ім. Василя Стефаника в 1974 р. Кандидат фізико-математичних наук (з 1989 р.), доцент (з 1992 р.). Працювала в Ніжинській вищій школі з 1989 по 2002 рр. на посадах асистента (1989–1992 рр.), доцента (з 1992 р.), проректора з навчальної і методичної роботи (1999–2001 рр.). Основні напрямки наукових досліджень – математика (теорія диференціальних рівнянь), методика викладання математики, педагогіка, освіта, культура, краєзнавство. Член Американського математичного товариства (з 1990), виступає в пресі як публіцист.

Наукові праці

1. 6825. Метод усреднения для многочастотных импульсных систем с медленно меняющимися параметрами // Разрывные динамические системы: Тез. докл. школы-семинара (Киев, 16–18 мая 1989). – К., 1989. – 8 с.
2. 6826. К вопросу обоснования метода усреднения для многочастотных колебательных систем с импульсным воздействием // Укр. мат. журн. – 1989. – Т. 41, № 38. – С. 1124–1126.
3. 6827. Многочастотные колебания импульсных систем второго порядка в нерезонансном случае // Дифференциальные уравнения с параметром. – К., 1989. – С. 4–9.
4. 6828. К вопросу обоснования метода усреднения многочастотных импульсных систем с медленно меняющимися параметрами // Всесоюз. конф. по нелинейным проблемам дифференц. уравнений и мат. физики (Тернополь, 12–15 сент. 1989): Тез. докл. – Тернополь, 1989. – Ч. 1. – С. 22–23.
5. 6829. Усреднение многочастотных колебательных систем с импульсным воздействием // Докл. АН УССР. Сер. А. – 1989. – № 8. – С. 12–15. *Успіваєт.*
6. 6830. Усреднение многочастотных колебательных систем с импульсным воздействием: Автореф. дис. ... канд. физ.-мат. наук. – К., 1989. – 14 с.
7. 6831. Усреднение многочастотных колебательных систем с импульсным воздействием в нерезонансном случае // Тр. науч. конф. молодых ученых Ин-та математики АН УССР (Киев, 15–17 июня 1988). – С. 132–136. – Деп. в ВИНТИ 20.01.1989, № 487.
8. 6832. О существовании разрывного инвариантного тороидального множества импульсной системы второго порядка // Асимптотические методы в задачах математической физики. – К., 1989. – С. 9–12.
9. 6833. До проблеми єдиності теоретичної і практичної підготовки студентів з математичних дисциплін // Шляхи вдосконалення проф.-пед. підготовки вчителя в умовах перебудови вищої і середньої школи: Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – Ч. 2. – С. 107–108.
10. 6834. Усреднение многочастотных импульсных систем с медленно меняющимися параметрами в случае резонанса // Разрывные динамические системы: Тез. докл. науч. конф. (Ив.-Франковск, 11–14 сент. 1990). – К., 1990. – С. 2–3.
11. 6835. Алгебраїчні рівняння і системи рівнянь: Тексти лекцій з шкільного курсу математики для студентів фіз.-мат. фак. пед. ін-тів. – Ніжин, 1990. – 44 с.
12. 6836. О некоторых особенностях решений многочастотной колебательной импульсной задачи // Дифференциально-функциональные уравнения. – К., 1991. – С. 100–106.
13. 6837. Потужність і міра множини: Метод рекомендації до практичних занять і завдання для самостійної роботи. – Ніжин, 1993. – 44 с. *Успіваєт.*
14. 6838. Рівномірна оцінка осцилюючої суми // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1994. – Т. XIV. – С. 64–66.
15. 6839. Типові помилки абітурієнтів при розв'язуванні ірраціональних рівнянь і нерівностей // Там само. – С. 111–116.
16. 6840. Поліпшувати вивчення математики в школі // Гуцульська школа. – 1995. – № 3. – С. 17–25. *Успіваєт.*
17. 6841. До питання про регулярність лінійних систем диференціальних рівнянь // Актуальні питання сучасної математики і фізики: Зб. наук. пр. – Ніжин, 1996. – С. 3–5.
18. 6842. Про зв'язок регулярності лінійних систем диференціальних рівнянь із властивістю матрицантів // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1996. – Т. XVI, вип. I. – С. 26–30. *Успіваєт.*
19. 6843. Ірраціональні рівняння і нерівності: Навч.-метод. посібник. – Ніжин: НДПІ, 1996. – 76 с. *Успіваєт.*
20. 6844. Доповнення слабо регулярних лінійних розширень динамічних систем до регулярних // Нові підходи до розв'язування диференціальних рівнянь: Тез. доп. Всеукр. наук. конф. – Дрогобич, 1997. – С. 29–30. *Успіваєт.*
21. 6845. Регулярність лінійних систем диференціальних рівнянь // IV Боголюб. читання: Тез. доп. міжнар. наук. конф. – К., 1997. – С. 78–79. *Успіваєт.*
22. 6846. Соціальні проблеми Чернігівщини в контексті соціально-педагогічної роботи // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Психолого-пед. науки. – Ч. 1. – С. 87–91. *Успіваєт.*
23. 6847. Проблеми підготовки студентів до учительської роботи в класах з поглибленим вивченням математики // Проблеми формування сучасного вчителя у вищій педагогічній школі: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1999. – С. 168–171.
24. 6848. Організація педагогічної практики в педагогічному університеті (інструктивно-методичні матеріали). – Ніжин, 1999. – 18 с. *Успіваєт.*
25. 6849. Наскрізна програма педагогічної практики студентів. – Ніжин: НДПУ, 1999. – 10 с. *Успіваєт.*
26. 6850. Застосування властивості парності-непарності функцій до розв'язування однієї задачі з параметром // Фіз.-мат. записки: Зб. наук. праць. – Ніжин, 1999. – С. 5354. *Успіваєт.*

27. 6851. Проблема підготовки студентів до учительської роботи в класах з поглибленим вивченням математики // Проблеми формування сучасного вчителя у вищій педагогічній школі. Шляхи підвищення пізнавальної активності студентів пед. навч. закладу: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1999. – С. 168–171.
28. 6852. Деякі методи розв'язування рівнянь з параметрами // Фізико-математичний вісник: Зб. наук. пр. – Ніжин, 2000. – С. 98–100. *У співавт.*
29. 6853. Поверхневі інтеграли та елементи теорії поля. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 3,9 д. а. *У співавт.*
30. 6854. Математична модель процесу горіння твердого палива в топках з поперечною схемою живлення шару // Фізико-математичний збірник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2001. – С. 29–35. *У співавт.*

Основні науково-публіцистичні твори

31. 6855. Посібник для вчителів // Укр. мова і літ. в школі. – Рец. на кн.: Сердюк П., Дробот П. Вивчення творчості Миколи Бажана: Посібник для вчителів. – К.: Рад. шк., 1986. – 118 с.
32. 6856. Духовні традиції Ніжина // Наш отчий край '90. – К., 1990. – С. 75–82. *У співавт.*
33. 6857. Невичерпність пізнання // Укр. мова і літ. в шк. – 1991. – № 5. – С. 94–95. – Рец. на однойменну книгу П.Сердюка. *У співавт.*
34. 6858. Розвінчана релігія, або про що говорять ніжинські руїни? // Вітчизна. – 1991. – № 11. – С. 189–200. *У співавт.*
35. 6859. Родивий, або їзда на коні обличчям до хвоста // Літ. Україна. – 1992. – 16 липня.
36. 6860. Ніжинські гримаси: Памфлети. – Чернігів, 1994. – 110 с. *У співавт.*
37. 6861. На берегах пам'яті: (до 175-річчя Ніжинського педінституту) // Тернопілля'95: Регіон. зб. – Тернопіль, 1995. – С. 49–55.
38. 6862. Васса: (до історії Введенського жіночого монастиря) // Сівер. літопис. – 1996. – № 1. – С. 80–88. *У співавт.*
39. 6863. Українська людина: дорога до себе // Рідна школа. – 2000. – № 8. – С. 23–25.
40. 6864. Святитель Михайло Грецький // Греки в Ніжині: Зб. статей і матеріалів. – К., 2001. – С. 181–184.

БАРИЛО ІІНА АНДРІЇВНА

Народилася 1950 р. Закінчила фізико-математичний факультет Чернігівського державного педагогічного інституту в 1971 р. Кандидат педагогічних наук (з 1986 р.), доцент (з 1993 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1983 р. на посадах асистента (1983–1987 рр.), ст. викладача (1987–1990 рр.), доцента (з 1990 р.). Основний напрямок наукових досліджень – актуальні питання шкільного курсу математики та методики її викладання.

Наукові праці

1. 6865. Вивчення якості знань і умінь з трудового навчання та стану трудового виховання і профорієнтації учнів шкіл та міжшкільних навчально-виробничих комбінатів. – К., 1982. – 30 с. *У співавт.*
2. 6866. Вивчення змісту економічних знань учнів сільських шкіл // Методика трудового навчання: Респ. наук.-метод. зб. – К., 1983. – Вип. 15.
3. 6867. Зміст понять з економіки сільського господарства у трудовому навчанні учнів VI–X класів // Там само. – Вип. 16.
4. 6868. Екологічне виховання учнів у процесі продуктивної праці в сільському господарстві // Трудове навчання в школі: Зб. статей. – К., 1984.
5. 6869. Формирование у учащихся старших классов знаний и умений по экономике сельскохозяйственного производства (на материалах деятельности ученических производственных бригад): Автореф. дис. ... канд. пед. наук: 03.05.04. – К., 1986. – 24 с.
6. 6870. Факультет майбутнього педагога: Програма, завдання та методичні вказівки з математики і фізики для слухачів фіз.-мат. факультету. – Ніжин, 1986. – 24 с.
7. 6871. Методичні рекомендації до практичних і лабораторних занять з методики викладання математики (загальна методика). – Ніжин: НДПІ, 1988. – 30 с.
8. 6872. Про вклад Ніжинського педінституту в розвиток математичної освіти на Україні // Тез. міжвуз. наук.-практ. конф., присвяч. 1000-річчю школи Київської Русі. – Ніжин, 1989.
9. 6873. Ділова педагогічна гра, як засіб формування професійно-педагогічних умінь майбутніх учителів математики // Шляхи вдосконалення проф.-пед. підготовки вчителя в умовах перебудови вищої і середньої школи: Тези міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990.
10. 6874. Актуальні питання перебудови процесу підготовки учителя математики, фізики в сучасних умовах // Там само. – С. 105–107. *У складі колект. авт.*
11. 6875. Орієнтація школярів на професію вчителя математики // Вдосконалення роботи по орієнтації молоді на педагогічні професії: Тез. респ. конф. – Ніжин, 1991. *У співавт.*
12. 6876. Методичні рекомендації по організації і проведенню педагогічної практики студентів IV-V курсів фізико-математичного факультету. – Ніжин, 1991. – 63 с. *У складі колект. авт.*
13. 6877. Виготовлення наочних посібників на лабораторних роботах з методики математики (з досвіду роботи) // Сучасні проблеми організації науково-технічної творчості учнівської молоді: Тез. II респ. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1992. *У співавт.*
14. 6878. Рівнева диференціація навчання математики та інформатики НДПІ ім. М.В.Гоголя // Наук./записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – 1994. – Т. XIV. – С. 2. *У співавт.*
15. 6879. Алгебра, тригонометрія, початки аналізу: Навч. посіб. для слухачів підготовчого відділення. – Ніжин, 1998. – 110 с. *У складі колект. авт.*
16. 6880. Геометрія: Навч. посіб. для слухачів підготовч. відділення. – Ніжин, 1998. – 58 с. *У складі колект. авт.*

17. 6881. Активізація навчальної діяльності студентів при вивченні шкільного курсу математики з методикою її викладання // Проблеми формування сучасного вчителя у вищій педагогічній школі. Шляхи підвищення пізнавальної активності студентів педагогічного навчального закладу. – Ніжин, 1999. – С. 164–168.
18. 6882. Методика використання дидактичних ігор у процесі навчання математики // Фізико-математичний вісник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2000. – С. 96–98. *У співавт.*
19. 6883. Методичні рекомендації з шкільного курсу математики для студентів I курсу. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 50 с. *У співавт.*
20. 6884. Педагогічна практика студентів: Метод. рек. для студ. IV і V курсів фіз.-мат. фак. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 102 с. *У складі колект. авт.*
21. 6885. Формування професійних умінь і навичок студентів фізико-математичного факультету під час проходження педагогічної (IV курс) та стажувальної (V курс) практик // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Психолого-педагогічні науки. – С. 5–11. *У співавт.*
22. 6886. Деякі аспекти методики навчання учнів при розв'язуванні текстових задач // Фізико-математичний збірник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2002. – С. 62–69.
23. 6887. Збірник програм з математичних дисциплін для студентів фізико-математичного факультету. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 140 с. *У складі колект. авт.*
24. 6888. Педагогічна практика студентів : Метод. рек. для студ. IV і V курсів фіз.-мат. фак. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 102 с. *У складі колект. авт.*
25. 6889. Використання властивостей функцій при розв'язуванні тригонометричних рівнянь // Фізико-математичний збірник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2004. – С. 107–113. *У співавт.*
26. 6890. Педагогічна практика студентів: Навчально-методичний посібник для студентів IV-V курсів математичних спеціальностей. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 88 с. *У складі колект. авт.*

БОЙКО ЛІДІЯ МИКОЛАЇВНА

Народилася 1976 р. Закінчила фізико-математичний факультет Ніжинського державного педагогічного університету імені Миколи Гоголя у 1999 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 2004 р. на посаді асистента. Основний напрямок наукових досліджень – методика реалізації міжпредметних зв'язків математики і фізики в школі.

Наукові праці

1. 6891. Міжпредметні зв'язки математики і фізики: стан, проблеми, перспективи // Фізика та астрономія в школі. – 2002. – № 6. – С. 21–26. *У співавт.*
2. 6892. Про проблему відбиття міжпредметних зв'язків з фізикою в підручниках з математики // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету. – 2002. – Педагогіка. – № 6. – С. 3-6.
3. 6893. Математичний апарат вивчення фізики в основній школі // Математика. – 2002. – № 34 (190). – С. 2–3.
4. 6894. Міжпредметні зв'язки математики і фізики як засіб гуманізації // Педагогічні засади формування гуманістичних цінностей природничої освіти, її спрямованість на розвиток особистості: Зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. – Полтава, 2003. – С. 211–213.
5. 6895. Методичні вимоги до вивчення та структурування математичного апарату шкільного курсу фізики // Наукові записки: Зб. наук. статей Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. – К., 2003. – Випуск ІЛІ (53). – С. 38–43.
6. 6896. Реалізація міжпредметних зв'язків математики та фізики в основній школі // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету імені Т.Г.Шевченка. – Чернігів, 2004. – Педагогічні науки. – Випуск 23. – С. 12–15.

ВАВРИКОВИЧ ЛЮБОВ ВАСИЛІВНА

Народилася у 1963 р. Закінчила механіко-математичний факультет Київського державного університету ім. Т.Г.Шевченка у 1985 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1988 р. на посадах асистента (1988–2000 рр.), старшого викладача (з 2000 р.). Основний напрямок наукових досліджень – форми і методи удосконалення математики у вищій і середній школі.

Наукові праці

1. 6897. Статистические оценки параметров для одного надежностного распределения. – 1986. – 8 с. – Деп. УДК, № 1578. *У співавт.*
2. 6898. Статистические оценки параметров распределения Гапертуа-Макегама. – 1986. – 9 с. – Деп. УДК, № 1579. *У складі колект. авт.*
3. 6899. Диффузионная аппроксимация восстановливаемой марковской системы // Кибернетика. – 1988. – № 4. – С. 97–100. *У співавт.*
4. 6900. Методичні рекомендації та завдання для самостійної роботи з аналітичної геометрії на площині. – Ніжин, 1990. *У співавт.*
5. 6901. Збіжність математичного сподівання лічильного процесу при розщепленні фазового простору станів // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1994. – Фізико-математичні науки. – Т. 14. – С. 61–63.

6. 6902. Визначення рівня просторового мислення учнів при вивченні геометрії з допомогою тестування // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1995. – Фізико-математичні науки. – Т. XV. – С. 33–36. *У співавторстві.*
7. 6903. Використання векторного методу в шкільному курсі геометрії // Фізико-математичний вісник: 36. наук. праць. – Ніжин, 2000. – С. 82–85. *У співавторстві.*
8. 6904. Аналітична геометрія на площині: Навчальний посібник. – Ніжин: НДПУ, 2001, 2002. – 138 с. *У співавторстві.*
9. 6905. Використання нерівностей до розв'язування задач // Фізико-математичний збірник. – Ніжин, 2001. – С. 121–126. *У співавторстві.*
10. 6906. До проблеми використання сучасних інформаційних технологій у сучасному навчальному процесі (на прикладі дисциплін фізико-математичного профілю) // Сучасні педагогічні технології у вищих навчальних закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф.: В 2 ч. – Ніжин, 2001. – Ч. 2. – С. 98–99. *У співавторстві.*
11. 6907. Аналітична геометрія в просторі: Навчальний посібник. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 146 с. *У співавторстві.*
12. 6908. До проблеми використання комп'ютерних технологій у шкільній математиці // Фізико-математичний вісник: 36. наук. праць. – Ніжин, 2002 – С. 94–97. *У співавторстві.*
13. 6909. Довідник для вступників до Обласного педагогічного ліцею при Ніжинському державному педагогічному університеті імені Миколи Гоголя (математичний профіль). – Ніжин: НДПУ, 2002. – 36 с. *У складі колект. авт.*
14. 6910. Методика використання графічного редактора 3DGeometer на уроках стереометрії // Сучасні технології в науці та освіті: 36. наук. праць: В 3 т. – Кривий Ріг, 2003. – Т. 1. – С. 103–108. *У співавторстві.*
15. 6911. Довідник для вступників до Обласного педагогічного ліцею при Ніжинському державному педагогічному університеті імені Миколи Гоголя (математичний профіль). – 2-е вид., доп. та випр. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 38 с. *У складі колект. авт.*
16. 6912. Збірник задач до державного екзамену з математики: Навчально-методичний посібник. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 62 с. *У складі колект. авт.*
17. 6913. Збірник програм з математичних дисциплін для студентів фізико-математичного факультету. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 140 с. *У складі колект. авт.*
18. 6914. Використання інформаційних технологій при особистісно-зорієнтованому підході до вивчення математики // Фізико-математичний збірник: 36. наук. праць. – Ніжин, 2004. – С. 125–128. *У співавторстві.*
19. 6915. Використання засобів підготовки та проведення презентацій при вивченні геометрії // Фізико-математичний збірник: 36. наук. праць. – Ніжин, 2004. – С. 129–132. *У співавторстві.*
20. 6916. Аналітична геометрія: Навчальний посібник. – Суми: ВТД “Університетська книга”, 2004. – 296 с. *У співавторстві.*
21. 6917. Аналітична геометрія на площині. Практикум: Навчальний посібник. – Ніжин: НДУ, 2005. – 269 с. *У складі колект. авт.*

ВАРУЩИК НАТАЛІЯ ПАВЛІВНА

Народилася 1955 р. Закінчила фізико-математичний факультет Чернігівського педагогічного інституту у 1976 р. Працює у Ніжинській вищій школі на посаді старшого викладача з 1993 р. Основний напрямок наукових досліджень – теорія та методика математики.

Наукові праці

1. 6918. Діяльнісний підхід у вивченні теорем та їх доведень // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М. В. Гоголя. – Ніжин, 1994. – Фізико-математичні науки. – Т. XIV. – С. 116–122.
2. 6919. Лекційно-практична система вивчення теми “Декартові координати в ексцентричному просторі” в фізико-математичному ліцеї // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1995. – Фізико-математичні науки. – Т. XV. – С. 47–53.
3. 6920. Діяльнісний підхід у вивченні математики // Формування інтелектуальних умінь учнів у процесі вивчення математики й інформатики: Тези Всеукр. конф. – Суми, 1996. – С. 49–50.
4. 6921. Формування евристичного мислення ліцеїстів у процесі навчання математики в умовах концентрованого навчання // Евристичні методи у навчанні математиці: Міжнародна дистанційна конференція. – Донецьк, 1997. – 32 с.
5. 6922. Про деякі аспекти вивчення математики в фізико-математичному ліцеї // Математика в школі. – 1998. – № 4. – С. 31–32.
6. 6923. Формування теоретичного мислення ліцеїстів в умовах концентрованого навчання математиці // Актуальні проблеми вивчення природничо-математичних дисциплін у загальноосвітніх навчальних закладах України: Матеріали Всеукр. конф. – К., 1999. – С. 100–101.
7. 6924. Аналіз помилок абітурієнтів з математики // Довідник для вступників. – Ніжин, 1999. – С. 30–78. *У співавторстві.*
8. 6925. Вивчення теорії ймовірностей в умовах модульно-розвиваючого навчання в фізико-математичних ліцеях // Нові технології навчання: Матеріали Всеукр. конф. – Кіровоград, 1999. – С. 98–99. *У співавторстві.*
9. 6926. Узагальнююче повторення на рівні математичних теорій у фізико-математичному ліцеї в умовах концентрованого навчання // Там само. – С. 105–106. *У співавторстві.*
10. 6927. Вивчення елементів теорії ймовірностей в умовах модульно-розвиваючого навчання у фізико-математичних ліцеях // Фізико-математичний вісник: 36. наук. праць. – Ніжин, 2000 – С. 70–73. *У співавторстві.*
11. 6928. Загальний метод розв'язування нерівностей // Там само. – С. 74–82. *У співавторстві.*
12. 6929. Узагальнююче повторення на рівні теорій // Там само. – С. 85–88. *У співавторстві.*
13. 6930. Інтегральні уроки у фізико-математичному ліцеї // Там само. – С. 89–92. *У співавторстві.*
14. 6931. Обчислення визначених інтегралів за допомогою геометричних перетворень // Там само. – С. 92–96. *У співавторстві.*

15. 6932. Формування понять математичної моделі та математичного моделювання в процесі вивчення теми "диференціальні рівняння" // Фізико-математичний збірник. – Ніжин, 2001. – С. 112–116. *У співавт.*
16. 6933. Рівняння з параметрами // Там само. – С. 130–136. *У співавт.*
17. 6934. Інтегровані уроки у фізико-математичному класі ліцею // Фізико-математичний вісник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2002. – С. 59–62. *У співавт.*
18. 6935. Дослідження якості запланованого рівня математичної освіти в математичному ліцеї // Методологія проведення моніторингових досліджень та створення стандартизованих вимірників рівня навчальних досягнень з математики: Матеріали Всеукр. конф. – Донецьк, 2002.
19. 6936. Методика вивчення теми "Диференціальні рівняння" в математичному ліцеї: Методичний посібник. – Ніжин, 2004. *У співавт.*
20. 6937. Елементи комбінаторики в шкільному курсі математики: Методичний посібник. – Ніжин, 2004. *У співавт.*

КАРПЕНКО ЮРІЙ ІВАНОВИЧ

Народився 1964 р. Закінчив фізико-математичний факультет НДПІ в 1986 р. Кандидат фізико-математичних наук з 1996 р., доцент з 1998 р. Працює у НДУ з 1986 р. на посадах лаборанта, стажиста-дослідника (1996–1998 рр.), асистента (1991–1996 рр.), доцента з 1996 р. Основний напрямок наукових досліджень – теорія диференціальних рівнянь.

Наукові праці

1. 6938. Асимптотика решений общей линейной системы дифференциальных уравнений второго порядка с медленно меняющимися коэффициентами. – Нежин, 1986. – 29 с. – Деп. в УкрНИИНТИ, № 2405 Ук-86. *У співавт.*
2. 6939. Асимптотическое решение задачи Коши для линейной системы дифференциальных уравнений второго порядка при наличии точки поворота // Дифференциально-функциональные уравнения. – К., 1991. – С. 19–23.
3. 6940. Решение задачи Коши для линейной системы дифференциальных уравнений второго порядка с точкой поворота // Там само. – С. 100–106. *У співавт.*
4. 6941. Асимптотичний розв'язок сингулярно збуреної системи другого порядку з точковим резонансом // Доп. АН УРСР. Сер. А. – 1991. – № 5. – С. 18–21. *У співавт.*
5. 6942. До питання про виготовлення приймальних телевізійних антен на заняттях з технічної творчості // Сучасні проблеми організації науково-технічної творчості учнівської молоді: Тези доп. 2 респ. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1992. – С. 44. *У співавт.*
6. 6943. Система індивідуальних завдань як засіб активізації пізнавальної діяльності студентів педагогічного інституту в курсі алгебри і теорії чисел // Там само. – С. 52. *У співавт.*
7. 6944. Про асимптотичні розв'язки задачі Коші для лінійної системи диференціальних рівнянь другого порядку при наявності точки повороту // Доп. АН УРСР. Сер. А. – 1992. – № 3. – С. 11–14. *У співавт.*
8. 6945. Асимптотические разложения решений системы линейных дифференциальных уравнений при наличии точек поворота // Математическая физика и нелинейная механика. – 1993. – Вып. 18(52). – С. 6–11. *У співавт.*
9. 6946. Асимптотичне інтегрування систем лінійних диференціальних рівнянь другого порядку при наявності точок повороту. – Автореф. дис... канд. фіз.-мат. наук. – К.: ІМ НАНУ, 1996. – 17 с.
10. 6947. Поведінка формальних розв'язків однорідних систем диференціальних рівнянь в малому околі точки повороту // Актуальні проблеми сучасної математики і фізики. – Ніжин, 1996. – С. 6–8.
11. 6948. Асимптотика розв'язків однорідної системи в малому околі точки повороту // Математика. Фізика. Методика. – Ніжин, 1997. – С. 3–5.
12. 6949. Побудова частинного розв'язку неоднорідної системи у випадку точкового резонансу // Математика. Фізика. Методика. – Ніжин, 1997. – С. 5–7.
13. 6950. Прикладні задачі у курсі математичного аналізу для студентів фізичних спеціальностей педінститутів // Математика. Фізика. Методика. – Ніжин, 1997. – С. 63.
14. 6951. Поверхні другого порядку, задані канонічними рівняннями: Метод. розр. для студ. пед. ін-тів. – Ніжин: НДПІ, 1998. – 25 с.
15. 6952. Ряди: Навч.-метод. посібн. для студ. НДПУ ім. М.Гоголя – Ніжин: НДПУ, 1998. – 17 с. *У співавт.*
16. 6953. Інтегралі. Навч.-метод. посібн. для студ. НДПУ ім. М.Гоголя. – Ніжин: НДПУ, 1998. – 51 с. *У співавт.*
17. 6954. Загальна теорія поверхонь другого порядку: Навч. – метод. посібн. для студ. НДПУ ім. М.Гоголя. – Ніжин: НДПУ, 1998. – 24 с. *У співавт.*
18. 6955. Достатня ознака існування дійсних коренів многочлена // Вісник студентського наукового товариства. – Ніжин, 1998. – С. 40. *У співавт.*
19. 6956. Ряди: Навчально-методичний посібник для студентів НДПУ ім. М.Гоголя. – Ніжин: НДПУ, 1999. – 19 с. *У співавт.*
20. 6957. Інтегральне числення: Навчально-методичний посібник для студентів НДПУ ім. М.Гоголя. – Ніжин: НДПУ, 1999. – 51 с. *У співавт.*
21. 6958. Аналіз помилок абітурієнтів з математики // Довідник для вступників. – Ніжин, 1999. – С. 30–78. *У співавт.*
22. 6959. Основи вищої алгебри: Навчально-методичний посібник для студентів НДПУ ім. М.Гоголя. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 42 с. *У співавт.*
23. 6960. Формальні розв'язки лінійної системи диференціальних рівнянь з точкою повороту // Фізико-математичний збірник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2001. – С. 19. *У співавт.*

КОЛЕЗНІВ СЕРГІЙ ІВАНОВИЧ

Народився 1947 р. Закінчив фізико-математичний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1969 р. Працює в Ніжинській вищій школі з 1970 р. на посадах асистента (1970–1989 рр.), ст. викладача, заступника декана фізико-математичного факультету (з 1989 р.). Основні напрямки наукових досліджень – вища алгебра і теорія чисел, проблеми педагогіки вищої школи.

Наукові праці

1. 6961. Факультет майбутнього педагога. Завдання з математики і фізики. – Ніжин, 1983. – 15 с. *У співавт.*
2. 6962. Асимптотика решений сингулярно возмущенной линейной системы. – Деп. в Укр. НИИ НТИ, 1987. – 11 с. *У співавт.*
3. 6963. n-вимірний арифметичний простір: Метод вказівки до практичних занять з алгебри. – Ніжин: НДПІ, 1987. – 41 с. *У співавт.*
4. 6964. Методические рекомендации и задания к самостоятельной работе по курсу теории чисел. – Нежиин: НГПИ, 1989.
5. 6965. Актуальні питання перебудови процесу підготовки учителя математики, фізики в сучасних умовах // Шляхи вдосконалення проф.-пед. підготовки вчителя в умовах перебудови вищої і середньої школи: Тез. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – Вип. 2. – С. 105–107. *У складі колект. авт.*
6. 6966. Система індивідуальних завдань як засіб активізації пізнавальної діяльності студентів педагогічного інституту в курсі алгебри і теорії чисел // Сучасні проблеми організації наук.-техн. творчості учнівської молоді: Тез. доп. 2 респ. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1992. – С. 52. *У співавт.*
7. 6967. Планування навчального процесу на факультеті на основі математичної моделі // Математика. Фізика. Методика. – Ніжин, 1997. – С. 54–59. *У співавт.*
8. 6968. Побудова системи баз даних для автоматизації керування навчальним процесом на факультеті // Фізико-математичний вісник 36. наук. праць. – Ніжин, 2000. – С. 52–55. *У співавт.*
9. 6969. Основи теорії чисел: Навч.-метод. посібник для студ. фіз.-мат. факультету. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 72 с.
10. 6970. До питання про оптимізацію планування навчального процесу на факультеті // Сучасні пед. технології у вищій пед. закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. – Ніжин, 2001. – С. 49–54. *У співавт.*
11. 6971. Основи в вищій алгебри: Навч.-метод. посібник для студентів фіз.-мат. факультету. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 42 с. *У співавт.*
12. 6972. Теорія чисел: Навч.-метод. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 122 с.
13. 6973. Теорія чисел: Навчальний посібник. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 133 с.
14. 6974. Збірник задач до державного екзамену з математики: Навчально-методичний посібник. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 62 с. *У складі колект. авт.*
15. 6975. Збірник програм з математичних дисциплін для студентів фізико-математичного факультету. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 140 с. *У складі колект. авт.*

КОЛЕСНИК ЛІДІЯ ІВАНІВНА (1929–1989)

Закінчила фізико-математичний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1953 р. Кандидат фізико-математичних наук (з 1970 р.), доцент (з 1975 р.). Працювала в Ніжинській вищій школі з 1953 по 1988 рр. на посаді асистента (1953–1966 рр.), ст. викладача (1966–1975 рр.), доцента (з 1975 р.). З 1971 по 1975 рр. виконувала обов'язки завідувача кафедри математики. Основні напрямки наукових досліджень – питання математичного аналізу і теорії функцій.

Наукові праці

1. 6976. Обратные теоремы приближения в среднем в областях с углами // Укр. мат. журн. – 1971. – № 1. – С. 97–104. *У співавт.*
2. 6977. Приближение в среднем аналитических функций в областях с углами // Методические вопросы теории функций и отображений. – К., 1971. – Вып. 2. – С. 3–20. *У співавт.*
3. 6978. Характеристика одного класу функцій, визначених в областях з кутами // Там само. – К., 1975. – Вып. 6. – 0,5 п.л.
4. 6979. Нова символіка в шкільному курсі математики 1–9 класів: Методичні вказівки для студентів фіз.-мат. фак. пед. ін-ту. – Ніжин, 1976. – 1 д. а.
5. 6980. Нова символіка в шкільному курсі математики 1–10 класів: Метод. вказівки. Доповнений в аріант. – Ніжин, 1977. – 1,2 д. а.
6. 6981. Методичні вказівки з математики для вступників в Ніжинський державний педагогічний інститут. – Ніжин, 1981. – 14 с. *У співавт.*
7. 6982. Актуальность подготовки будущих учителей к воспитательной работе при обучении математике в общеобразовательной и профессиональной школе // ИК науч. отчета НГПИ. – Деп. в НИИ ОП АПН СССР. – М., 1988. – С. 54–56. *У співавт.*
8. 6983. Застосування інтегрального числення до розв'язування задач. – Ніжин: НДПІ, 1988. – 32 с. *У співавт.*
9. 6984. Тематика та методичні рекомендації до курсових робіт з математики. – Ніжин: НДПІ, 1990. – 47 с. *У складі колект. авт.*

Праці Л.І. Колесник до 1971 див.: Викладачі Ніжинської вищої школи. – Ніжин, 2000. – Ч. 3. (1940–1970). – С. 94–95.

КОЧЕРГА ОЛЬГА ІВАНІВНА

Народилася 1973 р. Закінчила фізико-математичний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту імені М.В.Гоголя у 1995 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1995 р. на посаді асистента (1995–2005 рр.). Основний напрямок наукових досліджень – асимптотичне розв'язання вироджених систем лінійних диференціальних рівнянь.

Наукові праці

1. 6985. Асимптотика решения задачи Коши для вырожденной сингулярно возмущенной линейной системы // Моделирование и исследование устойчивости систем: Тез. докл. междунар. конф., (Киев, 19–23 мая 1997 г.). – К., 1997. – С. 135. *У співавт.*
2. 6986. Побудова асимптотичного розв'язку задачі Коші для виродженої сингулярно збуреної лінійної системи у випадку кратного спектра головного оператора // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Природничі та фізико-математичні науки. – С. 175–183.
3. 6987. Асимптотика розв'язку задачі Коші для виродженої сингулярно збуреної лінійної системи // Доповіді НАН України. – 1999. – № 5. – С. 34–39. *У співавт.*
4. 6988. Асимптотичне розв'язання задачі Коші для виродженої сингулярно збуреної лінійної системи у випадку кратного спектра головного оператора // Нелінійні коливання. – 1999. – Т. 2, № 1. – С. 19–29. *У співавт.*
5. 6989. Розв'язання задачі Коші для виродженої сингулярно збуреної лінійної системи // Нелінійні коливання. – 1999. – Т. 2, № 3. – С. 314–324.
6. 6990. Асимптотичне розв'язання задачі Коші для виродженої сингулярно збуреної лінійної системи // Укр. мат. журн. – 1999. – Т. 51, № 8. – С. 1126–1128.
7. 6991. Задача Коші для виродженої сингулярно збуреної системи диференціальних рівнянь // Dynamical systems modelling and stability investigation: Тези допов. міжнар. конф. (25–29 травня 1999 р.). – К., 1999. – С. 69. *У співавт.*
8. 6992. Побудова розв'язку задачі Коші для виродженої сингулярно збуреної лінійної системи у випадку кратного спектра граничного пучка матриць // VIII Міжнар. наук. конф. ім. акад. М.Кравчука: Тез. доп., (11–14 травня 2000 р., Київ). – К., 2000. – С. 111.
9. 6993. The Cauchy problem for the degenerated linear system with parameter // Диференціальні та інтегральні рівняння: Тез. допов. міжнар. наук. конф., (12–14 вересня 2000 р.). – Одеса, 2000. – С. 339. *У співавт.*
10. 6994. The Cauchy problem for the degenerate singularly perturbed linear system in case of the multiple spectrum of the limit bundle of matrixes // Non-linear oscillations. – 2001. – Vol. 4, № 2. – P. 226–233. *У співавт.*
11. 6995. Асимптотика розв'язання задачі Коші для виродженої лінійної системи з параметром // Диференціальні рівняння і нелінійні коливання: Тез. допов. міжнар. наук. конф., (27–29 серпня 2001 р.). – Чернівці, 2001. – С. 83–84.
12. 6996. Асимптотичний характер формального розв'язку задачі Коші для виродженої лінійної системи у випадку кратного спектра граничної в'язки матриць // Теорія еволюційних рівнянь: Тези допов. міжнар. конф. "П'яті Боголюбівські читання", (22–24 травня 2002 р.). – Кам'янець-Подільський, 2002. – С. 92.
13. 6997. Побудова асимптотичного розв'язку задачі Коші для виродженої лінійної системи диференціальних рівнянь // Асимптотичні методи в теорії диференціальних рівнянь: Тези допов. міжнар. конф., (16 грудня 2002 р., Київ). – К., 2002. – С. 19.
14. 6998. Збірник задач до державного екзамену з математики: Навчально-методичний посібник. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 62 с. *У складі колект. авт.*
15. 6999. Побудова асимптотичного розв'язку задачі Коші у різних випадках поведінки граничної в'язки матриць // X Міжнар. наук. конф. ім. акад. М.Кравчука: Тез. доп., (13–15 травня 2004 р., Київ). – К., 2004. – С. 143.

КУРНИШ АЛЛА ВАСИЛІВНА

Народилася у 1940 р. Закінчила механіко-математичний факультет Київського державного університету ім. Т.Г.Шевченка у 1966 р. Кандидат фізико-математичних наук (з 1987 р.), доцент (з 1991 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1966 р. на посадах асистента (1966–1988), старшого викладача (1988–1991), доцента (з 1991 р.). Основний напрямок наукових досліджень – диференціальні рівняння з періодичними коефіцієнтами.

Наукові праці

1. 7000. Устойчивость решений уравнения Хилла с несколькими малыми параметрами // Докл. АН УССР. Сер. А. – 1977. – № 5. – С. 400–404.
2. 7001. Про відшукання і стійкість розв'язків рівняння Хілла // Вісник Київ. ун-ту. – К., 1979. – Математика та механіка. – № 21. – С. 61–66.
3. 7002. Об устойчивости решений системы линейных дифференциальных уравнений второго порядка с периодическими коэффициентами // Дифференциальные уравнения. – 1980. – Т. 16, № 2. – С. 370–373.
4. 7003. До теорії коливань із запізненням в складному резонансному випадку // Вісник Київ. ун-ту. – К., 1982. – Математика та механіка. – № 24. – С. 51–56.
5. 7004. Построение периодических решений систем при резонансе // Докл. АН УССР. Сер. А. – 1983. – № 4. – С. 21–25.
6. 7005. К теории дифференциальных уравнений с периодическими коэффициентами и запаздыванием аргумента // Деп. в Укр. НИИ НТИ 11.06.1985, № 1266-Ук-85.

7. 7006. Построение и исследование устойчивости решений дифференциальных уравнений с периодическими коэффициентами: Дис... канд. физ.-мат. наук. – Нежин, 1986. – 130 с.
8. 7007. Построение и исследование устойчивости решений дифференциальных уравнений с периодическими коэффициентами: Автореф. дис. ... канд. физ.-мат. наук. – К., 1987. – 16 с.
9. 7008. Построение периодических решений дифференциально-разностной системы с малым запаздыванием // Деп. в Укр. НИИНТИ, 1988, № 1081- Ук 88.
10. 7009. Методические рекомендации к практикуму по решению задач по тригонометрии. – Нежин: НГПИ, 1988. – 55 с.
11. 7010. Про стійкість тривіального розв'язку лінійної різницевої системи з періодичними коефіцієнтами // Доповіді АН УРСР. Сер. А. – 1989. – № 7. – С. 11–14.
12. 7011. К вопросу об устойчивости решений линейных разностных систем с периодическими коэффициентами // Нелинейные проблемы дифференциальных уравнений и математической физики : Тр. Всесоюз. конф. – Тернополь. – 1989. – С. 234–235.
13. 7012. Методические рекомендации к практическим заданиям по теории аналитических функций комплексной переменной. – Нежин: НГПИ, 1989. – Ч. 1. – 47 с.
14. 7013. Методические рекомендации к практическим занятиям по теории аналитических функций комплексной переменной. – Нежин: НГПИ, 1990 – Ч. 2. – 48 с.
15. 7014. Тематика та методичні рекомендації до курсових робіт з математики. – Ніжин: НДПІ, 1990. – 47 с. *У складі колект. авт.*
16. 7015. Евклідові простори (тексти лекцій з алгебри і теорії чисел). – Ніжин: НДПІ, 1992. – 28 с.
17. 7016. Лінійні оператори (тексти лекцій з алгебри і теорії чисел). – Ніжин: НДПІ, 1992. – 48 с.
18. 7017. Завдання з математики для екзамену за курс середньої школи (розв'язки задач). – Ніжин, 1992. – Розділ V. Тригонометрія. – 37 с. *У співавт.*
19. 7018. Об отыскании периодических решений квазилинейной системы разностных уравнений // Деп. в Укр. ИНТЭП, 1992, № 887. – Ук92.
20. 7019. О периодических решениях системы разностных уравнений с периодическими коэффициентами // Нелинейные проблемы дифференциальных уравнений и математической физики: Тр. конф. – К., 1992. – 84 с.
21. 7020. Про відшукання періодичного розв'язку диференціального рівняння з малою нелінійністю // Наукові записки // Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1994. – Фізико-математичні науки. – Т. 14. – С. 35–39.
22. 7021. Про періодичні розв'язки квазілінійної системи диференціальних рівнянь із запізненням аргументу // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М. В. Гоголя. – Ніжин, 1995. – Фізико-математичні науки. – Т. 15. – С. 22–25.
23. 7022. Побудова періодичних розв'язків систем диференціальних рівнянь з малим запізненням // Актуальні питання сучасної математики і фізики: Зб. наук. праць. – Ніжин, 1996. – С. 13–16.
24. 7023. Доведення нерівностей в математичній // Вісник студ. наук. тов-ва. – Ніжин, 1998. – С. 41–44. *У співавт.*
25. 7024. Тригонометричні нерівності: Методичний посібник. – Ніжин: НДПУ, 1998. – 34 с.
26. 7025. Симетричні многочлени в елементарній алгебрі // Фізико-математичний вісник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2002. – С. 71–79.
27. 7026. Збірник програм з математичних дисциплін для студентів фізико-математичного факультету. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 140 с. *У складі колект. авт.*
28. 7027. Збірник задач до державного екзамену з математики: Навчально-методичний посібник. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 62 с. *У складі колект. авт.*
29. 7028. Лінійна алгебра.: Навчальний посібник для студентів фіз.-мат. ф-ту. – Ніжин: НДПУ, 2004. – Ч. 2. – 146 с.
30. 7029. Теорія функцій комплексної змінної: Практикум. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 118 с.

ЛІВАК ВІРА ДЕМИДІВНА

Народилася 1943 р. Закінчила фізико-математичний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1965 р. Працювала в Ніжинській вищій школі з 1965 по 1997 рр. на посадах асистента (1965–1987 рр.), ст. викладача (1987–1997 рр.). Основні напрямки наукових досліджень – математичний аналіз, проблеми обчислювальної математики і програмування.

Наукові праці

1. 7030. Один численно-аналитический метод решения краевой задачи для уравнения теплопроводности // Аналитические методы в теории фильтрации и теплопроводности. – К., 1973. – С. 116–126.
2. 7031. Об одном численном методе оптимизации процесса Стефана // Вычислительная математика в современном научно-техническом прогрессе. – Канев, 1974. – Вып. 1. – С. 312–319.
3. 7032. Решения одной задачи орошения при наличии погрешностей в исходной информации // Краевые задачи теории фильтрации. – Ужгород, 1976.
4. 7033. Существование решения оптимальной задачи Стефана // Математический сборник. – К., 1976.
5. 7034. Условия оптимальности для задачи управления процессом теплопередачи // Там само.
6. 7035. Необходимые условия оптимальности задачи Стефана // Аналитические, численные и аналоговые методы в задачах теплопроводности. – К., 1977.
7. 7036. Об условиях оптимальности в одной задаче управления процессом теплопередачи // Там само.
8. 7037. Вариационный метод решения задачи Стефана в окрестности подвижной границы // Труды III респ. конф. по дифференциальным и интегральным уравнениям. – Одесса, 1978.
9. 7038. Обобщение метода Балакришнана к решению минимаксной задачи управления процессом Стефана // Вычислительная математика в современном научно-техническом прогрессе. – К., 1978.
10. 7039. О связи курса "Высшая математика и программирование" с программой классов с углубленным теоретическим и практическим изучением математики // Использование ЭВМ в обеспечении учебного процесса и управлении образованием: Труды Всесоюз. совещ. – Свердловск, 1979. – 0,1 п. л. *У співавт.*

11. 7040. Необходимые условия оптимальности процесса Стефана // Вычислительная и прикладная математика: Межвед. респ. сб. – К., 1980. – Вып. 39.
12. 7041. Алгоритмы приближенного решения задач оптимального управления // Вычислительная математика в современном научно-техническом процессе: Труды III респ. конф. – К., 1982. – С. 162–163. *У співаєм.*
13. 7042. Об одном приближенном методе решения задачи Стефана // Вісн. Київ. ун-та моделювання і управління. – К., 1982. *У співаєм.*
14. 7043. Методичні рекомендації до теми “Обчислення на мікрокалькуляторі “Електроніка-БЗ-34” для студ. V курсу фіз.-мат. фак. пед. ін-тів. – Ніжин, 1986.
15. 7044. Необходимые условия оптимальности многофазной задачи Стефана // Вести. Киев. ун-та. – 1987. – Вып. 6. Моделирование и оптимизация сложных систем. – С. 72–75.
16. 7045. Програмування мовою Бейсік для мікроЕОМ ДВК-2М: Метод. рек. – Ніжин: НДПІ, 1987. – 42 с. *У співаєм.*
17. 7046. Застосування інтегрального числення до розв’язування задач. – Ніжин: НДПІ, 1988. – 32 с. *У співаєм.*
18. 7047. Некоторые актуальные вопросы обеспечения компьютеризации процесса обучения в школе и вузе // ИК науч. отчета НГВИ. – Деп. в НИИ ОП АПН СССР, 1988. – С. 46–50.
19. 7048. На шляху комп’ютерної грамотності // Розвиток школи і педагогічної науки на Україні: Тези до 1000-ліття письменності на Україні. – Ніжин, 1989. – С. 20–21. *У співаєм.*
20. 7049. Решение нелинейной пространственной задачи теплопроводности с разрывными коэффициентами // Нелинейные проблемы дифференциальных уравнений и математической физики: Труды Всесоюз. конф. – Тернополь, 1989. – С. 240–241.
21. 7050. Використання програмованих мікрокалькуляторів на практичних заняттях з математичного аналізу: Метод. рек. – Ніжин, 1990. – 40 с. *У співаєм.*
22. 7051. Из опыта работы использования вычислительной техники на практических занятиях по математическому анализу: Материалы межвуз. науч.-практ. конф. (27–28 апр. 1989). – К., 1990. – С. 97–99. *У складі колект. авт.*
23. 7052. Тематика та методичні рекомендації до курсових робіт з математики. – Ніжин, 1990. – 46 с. *У складі колект. авт.*
24. 7053. Використання обчислювальної техніки у шкільному курсі математики: Метод. вказівки. – Ніжин, 1991. – 27 с. *У співаєм.*
25. 7054. Методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт з методики інформатики. – Ніжин, 1991. – 32 с. *У співаєм.*
26. 7055. Методичні рекомендації до практичних занять з математичного аналізу за темою “Ряди”. – Ніжин: НДПІ, 1991. – 55 с. *У співаєм.*
27. 7056. Орієнтація школярів на професію вчителя математики // Вдосконалення роботи по орієнтації молоді на педагогічні професії: Тез. респ. конф. (24–25 квіт., Ніжин). – Ніжин, 1991. *У співаєм.*
28. 7057. Методичні рекомендації до практичних занять з математичного аналізу за темою “Криволінійні інтеграли”. – Ніжин: НДПІ, 1992. – 35 с. *У співаєм.*
29. 7058. Рівнева диференціація навчання математики та інформатики // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М. В. Гоголя. – Ніжин, 1994. – Т. XIV. – С. 110–116. *У співаєм.*
30. 7059. Математика. Алгебра. Тригонометрія. Початки аналізу: Навч. посіб. для слухачів підготовч. відділень. – Ніжин: НДПУ, 1998. – 110 с. *У складі колект. авт.*
31. 7060. Математика. Геометрія: Навч. посібник для слухачів підготовч. відділень. – Ніжин: НДПУ, 1998. – 58 с. *У складі колект. авт.*

МАЛЮГА СЕРГІЙ МИХАЙЛОВИЧ

Народився 1934 р. Закінчив механіко-математичний факультет Київського державного університету в 1959 р. Кандидат фізико-математичних наук (з 1971 р.), доцент (з 1979 р.). Працював у Ніжинській вищій школі з 1972 по 2001 рр. на посадах ст. викладача (1972–1976 рр.), декана фізико-математичного факультету (1975–1964), доцента кафедри математики (1976–2001 рр.).

Наукові праці

1. 7061. Чисельні розв’язування задач вибору оптимальних розмірів дренажа для Дніпровських наливних земляних гребель // Вісник Київ. ун-ту. – 1964. – № 6. – 0,5 д. л.
2. 7062. Применение метода суммарных представлений к гидродинамическому расчету дренированных флюотбетов // Прикладная механика. – 1965. – Т. I, вып. 6. – 0,6 д. л. *У співаєм.*
3. 7063. Метод суммарных представлений в плоской теории фильтрации в многослойной среде // Вычислительная и прикладная математика: Межвед. сб. – 1966. – Вып. 2. – 0,6 д. л. *У співаєм.*
4. 7064. Применение метода суммарных представлений к определению главного вектора и главного момента сил давления на основании гидротехнических сооружений // Материалы I респ. мат. конф. молодых исследователей: Сб. докл. – 1965. – 0,5 д. л.
5. 7065. Решение задач фильтрации под дренированными гидротехническими сооружениями методом суммарных представлений: Автореф. дис. ... канд. мат. наук. – К., 1970. – 0,5 д. л.
6. 7066. Применение метода суммарных представлений к решению плоских задач фильтрации через земляные плотины // Вычисл. и приклад. математика: Межвед. сб. – 1971. – Вып. 12. – 0,6 д. л.
7. 7067. Расчет фильтрации через земляные плотины при наличии глубоких дренажей // Гидравлика и гидротехника: Межвед. сб. – 1971. – № 12. – 0,6 д. л. *У співаєм.*
8. 7068. Квадратичні форми і кватерніони: Метод. розробка. – Ніжин, 1974. – 3,0 д. л.
9. 7069. Численно-аналитическое решение задачи о рациональном размещении и оптимальных размерах дренажных и гидротехнических сооружений // Труды Всесоюз. совещания-семинара по краевым задачам теории фильтрации. – Ужгород, 1976.
10. 7070. Один метод решения задач выбора оптимальных размеров подземного контура гидротехнических сооружений с учетом их экономического эффекта // Тезисы II респ. конф. “Вычислительная математика в современном научно-техническом прогрессе”. – К., 1978.

11. 7071. Определение оптимальных размеров дренированных гидротехнических сооружений методом линейного программирования: Тез. докл. Всесоюз. конф. по крайевым задачам теории фильтрации. – Ровно, 1979. – 0,1 п. л.
12. 7072. Численное решение задачи определения оптимального подземного профиля плоского многошпунтового // Вычислит. и приклад. математика: Сб. докл. – 1980. – Вып. 41. – 12 стр.
13. 7073. Математичні структури: Метод. розробка. – Ніжин, 1984. – 20 с.
14. 7074. Алгебраїчні структури роду групи та роду кільця, простіші числові системи: Метод. розробка. – Ніжин, 1987. – 3,0 д. а.
15. 7075. Евклідові кільця та многочлени: Метод. рек. – Ніжин, 1987. – 2,0 д.а.
16. 7076. Задача определения оптимальных размеров плоского одношпунтового флютбета. – Деп. Укр. НИИНТИ 22.01.87, № 455–Ук.87. – 1,0 п. л.
17. 7077. Решение задачи выбора оптимальных размеров двухшпунтового флютбета. – Деп. Укр. НИИНТИ 30.12.87 № 333–Ук.87. – 0,8 п. л.
18. 7078. Алгебраические структуры рода поля. Числовые поля: Метод. рек. – Нежин, 1988. – 24 с.
19. 7079. Алгебраїчні структури роду поля. Числові поля: Метод. розробка. – Ніжин, 1988. – 24 с. *У співаєм.*
20. 7080. Один случай оптимальной задачи напорной фильтрации. – Деп. Укр. НИИНТИ 26.01.88, № 301–Ук.88. – 1,0 п. л.
21. 7081. Оценка рандолизирующей функции смесей геометрических распределений. – Деп. Укр. НИИНТИ 30.08.88, № 2139–Ук.88. – 11 с.
22. 7082. Лінійні простори: Метод. рекомендації. – Ніжин: НДПІ, 1990. – 40 с. *У співаєм.*
23. 7083. Тематика та методичні рекомендації до курсових робіт з математики. – Ніжин: НДПІ, 1990. – 47 с. *У складі колект. авт.*
24. 7084. Групи і кільця: Цикл лекцій. – Ніжин: НДПІ, 1991. – 30 с.
25. 7085. Методичні вказівки до практичних занять по темі “Многочлени”. – Ніжин: НДПІ, 1991. – 36 с. *У співаєм.*
26. 7086. Многочлени над числовыми полями: Метод. розробка. – Ніжин: НДПІ, 1991. – 36 с.
27. 7087. Створення математичного і програмного забезпечення для дослідження і обробки даних складних систем і фізичних полів: Звіт про наукову роботу, виконану за госпдоговірною тематикою спільно з СКВ ММС Інституту кібернетики АН УРСР. – 1992. *У складі колект. авт.*
28. 7088. Один метод розв’язування обернених задач рівнянь математичної фізики // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1994. – Фізико-математичні науки. – С. 40–42.

МЕЛЬНИК ВІРА ЛЕОНІДІВНА

Народилася у 1958 р. Закінчила математичний факультет Чернігівського державного педуніверситету імені Тараса Шевченка у 1979 р. Кандидат фізико-математичних наук з 1993 року, доцент з 2001 р. Працювала з 1982 по 2002 р. у Чернігівському державному педуніверситеті на посадах асистента, старшого викладача, доцента. З 2002 р. – доцент кафедри вищої математики НДУ імені Миколи Гоголя. Наукові дослідження з опуклого аналізу, топології.

Наукові праці

1. 7089. Об обобщенно выпуклых множествах. – К., 1991. – 9 с. – (Препр./ АН УССР. Ин-т математики; 91.1).
2. 7090. Некоторые свойства линейно выпуклых и локально линейно выпуклых областей // Всесоюзная математическая школа “Теория потенциала”: Тезисы докладов. – К., 1991. – С. 23
3. 7091. Обобщенно выпуклые множества // Тезисы докладов Всесоюзного симпозиума по общей топологии и ее приложениям. – Кишнев, 1991. – С. 138–139.
4. 7092. Про лінійноопуклі області з гладкими границями // Тези доповідей Міжвузівської науково-практичної конференції, присвяченої 75-річчю Чернігівського педагогічного інституту ім. Т.Г.Шевченка. – Чернігів, 1991. – С. 24–26.
5. 7093. Деякі питання опуклого аналізу, що вивчаються учнями фізико-математичних шкіл // Там само. – С. 26–28.
6. 7094. $(n-1)$ -выпуклые множества. – К., 1993. – 19 с. – (Препр. АН Украины. Ин-т математики; 93.6).
7. 7095. О линейно-выпуклых областях и аналитических полиэдрах. – К., 1993. – 21 с. – (Препр. АН Украины. Ин-т математики; 93.34). *У співаєм.*
8. 7096. Про спряжені та $(n-1)$ -опуклі множини // Матеріали п’ятої Міжнародної наукової конференції імені академіка М.Кравчука. – К., 1996. – С. 20.
9. 7097. Особливості проведення спецкурсу розв’язання геометричних задач в педвузі // Матеріали конференції, присвяченої 80-річчю Чернігівського педагогічного інституту ім. Т.Г.Шевченка. – Чернігів, 1996. – С. 51–53.
10. 7098. Лінійно-опуклі області з особливостями на межі // Матеріали шостої Міжнародної наукової конференції імені академіка М.Кравчука. – К., 1997. – С. 275.
11. 7099. Про лінійно опуклі області з гладкими межами // Укр. матем. журн. – 1997. – Т. 49, № 11. – С. 1553–1556.
12. 7100. Топологічна класифікація $(n-1)$ -опуклих множин // Укр. матем. журн. – 1998. – Т. 50, № 9. – С. 1236–1243.
13. 7101. Дослідження умов гладкості межі для сильно лінійно-опуклої області // Укр. матем. журн. – 1999. – Т. 51, № 2. – С. 1710–1713.
14. 7102. Метод площ // Вісник Чернігівського педуніверситету. – Чернігів, 1999. – Фізико-математичні науки. – Вип. 2. – С. 99–102.
15. 7103. Лінійно опуклі області з особливостями на межі // Укр. матем. журн. – 2000. – Т. 52, № 3. – С. 403–408.
16. 7104. Геометричні задачі на екстремуми // Математика в школі. – 2000. – № 4. – С. 45–48.

17. 7105. Математика: Посібник для вступників у вузи. – Чернігів: ЧДПУ, 2001. – 388 с. У складі колект. авт.
18. 7106. Геометричні місця точок: Навчальний посібник. – Ніжин: НДПУ, 2002. – Ч. I. Геометричні місця точок на площині та їх застосування до розв'язування задач. – 198 с. У співавт.
19. 7107. Геометричні місця точок: Навчальний посібник. – Ніжин: НДПУ, 2003. – Ч. II. Геометричні місця точок у просторі та їх застосування до розв'язування задач. – 140 с. У співавт.
20. 7108. Гранна структура множин // Фізико-математичний збірник: 36. наук. праць. – Ніжин, 2004. – С. 61–66.
21. 7109. Аналітична геометрія. Практикум: Навчальний посібник. – Ніжин: НДУ, 2005. – 269 с. У складі колект. авт.

НАЗАРОВ ВОЛОДИМИР ЮРІЙОВИЧ (1923–2003)

Народився 1923 р. Закінчив фізико-математичний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1949 р. Працював у Ніжинській вищій школі з 1949 р. на посадах асистента (1949–1953 рр.), ст. викладача (з 1953 р.), заступника декана фізико-математичного факультету (1970–1983 рр.), ст. викладача (1984–2003 рр.).

Наукові праці

1. 7110. Лінійно-опуклі області з особливостями на межі // Укр. матем. журн. – 2000. – Т. 52, № 3. – С. 403–408.
2. 7111. Геометричні задачі на екстремуми // Математика в школі. – 2000. – № 4. – С. 45–48.
3. 7112. Математика: Посібник для вступників у вузи. – Чернігів: ЧДПУ, 2001. – 388 с. У складі колект. авт.
4. 7113. Геометричні місця точок: Навчальний посібник. – Ніжин: НДПУ, 2002. – Ч. 1: Геометричні місця точок на площині та їх застосування до розв'язування задач. – 198 с. У співавт.
5. 7114. Диференціальні рівняння. Ряди // Основи вищої математики: Метод. вказівки до проведення практичних занять. – Харків, 1962. – Вип. 3. – 130 с. У складі колект. авт.
6. 7115. Лінії і поверхні в евклідовому просторі: Метод. розробка. – Ніжин, 1974.
7. 7116. Загальна теорія поверхонь другого порядку: Навч.-метод. посібник. – Ніжин, 1999. – 24 с. У співавт.
8. 7117. Кафедра математики в 1943–1970 роках // Фізико-математичний вісник: 36. наук. праць. – Ніжин, 2000. – С. 3–16.
9. 7118. Геометричні побудови. – Ніжин: НДПУ, 2001. У співавт.
10. 7119. Елементи історії математики. – Ніжин: НДПУ, 2001.

Праці В.Ю. Назарова до 1970-х років див.: Викладачі Ніжинської вищої школи: Біобібліогр. покажчик. – Ніжин, 2000. – Ч. 3. (1940–1970). – С. 96.

НЕСТЕРЕНКО ЛЕОНІД ІВАНОВИЧ

Народився 1926 р. Закінчив заочно фізико-математичний факультет Ніжинського педагогічного інституту у 1953. Кандидат фізико-математичних наук (з 1969 р.), доцент (з 1975 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1954 р. на посадах асистента (1954–1956 рр.), старшого викладача (1956–1975 рр.), доцента (з 1975–1999 рр.), доцента (з 2000 р.). Основний напрям наукових досліджень – диференціальні рівняння.

Наукові праці

1. 7120. Диференціальні рівняння. Ряди // Основи вищої математики: Метод. вказівки до проведення практичних занять. – Харків, 1962. – Вип. 3. – 130 с. – (Харків. ун-т) У складі колект. авт.
2. 7121. Граничні задачі для звичайних нелінійних диференціальних рівнянь вищих порядків з малим параметром при старшій похідній // Тези доповідей на підсумковій науковій конференції викладачів університету за 1964. – Ніжин, 1965. – С. 9–10.
3. 7122. Деякі граничні задачі для звичайних нелінійних диференціальних рівнянь третього порядку з малим параметром при старшій похідній // Друга наукова конференція молодих математиків України. – К., 1965. – С. 475–479.
4. 7123. Деякі граничні задачі та задачі на власні значення для звичайних нелінійних диференціальних рівнянь 3-го порядку з малим параметром при старшій похідній // Тези доп. III наук. конф. мол. математиків України. – К., 1966. – С. 50–51.
5. 7124. Роль кафедри математики у втіленні ТЗН в школі // Развитие и совершенствование взаимосвязей вуза и школы. – Симферополь, 1968. – С. 86–87.
6. 7125. Про існування і єдиність розв'язку граничної задачі для нелінійної системи звичайних диференціальних рівнянь // Доп. АН УССР. Серія А. – 1968. – № 5. – С. 407–410.
7. 7126. Задачі на власні значення для звичайних нелінійних диференціальних рівнянь другого порядку // Доп. АН УССР. Серія А. – 1968. – № 8. – С. 702–706.
8. 7127. Граничні задачі на власні значення для звичайних нелінійних диференціальних рівнянь: Дис... канд. фіз.-мат. наук. – К.: Інститут математики АН УССР, 1968.
9. 7128. Граничні задачі на власні значення для звичайних нелінійних диференціальних рівнянь: Автореф. дис... канд. фіз.-мат. наук / Київськ. інститут математики АН УССР. – К., 1968. – 11 с.

10. 7129. Задача на невласні значення для нелінійної системи звичайних диференціальних рівнянь // Доп. АН УРСР. Серія А. – 1969. – № 12. – С. 1084–1088.
11. 7130. Про неєдиність розв'язку граничної задачі для нелінійної системи звичайних диференціальних рівнянь // Труды семинара по дифференциальным и интегральным уравнениям. – К., 1969. – С. 296–300.
12. 7131. Граничная задача слабо нелинейной системы обыкновенных дифференциальных уравнений // Приближенные и качественные методы теории дифференциальных уравнений. – К., 1971. – С. 232–237.
13. 7132. О существовании и единственности решения нелинейной граничной задачи // Линейные и нелинейные краевые задачи. – К., 1971. – С. 200–204.
14. 7133. Про один двобічний метод розв'язування двоточкової граничної задачі для системи звичайних диференціальних рівнянь // Доп. АН УРСР. Серія А. – 1980. – № 11. – С. 18–21.
15. 7134. О существовании и единственности решения двухточечной граничной задачи для системы обыкновенных дифференциальных уравнений // Нелинейные краевые задачи. – К., 1980. – С. 196–197.
16. 7135. О существовании и единственности решения двухточечной граничной задачи для системы обыкновенных дифференциальных уравнений // Дифференциальные уравнения с частными производными в прикладных задачах. – К., 1982. – С. 132–133.
17. 7136. О существовании и единственности решения многоточечной граничной задачи для системы обыкновенных дифференциальных уравнений // Нелинейные дифференциальные уравнения в прикладных задачах. – К., 1984. – С. 133–134.
18. 7137. О существовании и единственности решения нелинейной граничной задачи общего вида для системы обыкновенных дифференциальных уравнений // Нелинейные дифференциальные уравнения. – К., 1985. – С. 7–10.
19. 7138. Двухстороннее приближение к решению граничной задачи для системы обыкновенных дифференциальных уравнений // Физико-технические приложения нелинейных краевых задач. – К., 1987. – С. 106–110.
20. 7139. Двухстороннее приближение к решению граничной задачи для нелинейной системы обыкновенных дифференциальных уравнений // Деп. в ГРНТБ, Укр. НИИ НТИ, 1988.
21. 7140. О существовании и единственности решения нелинейной граничной задачи // Деп. в Укр. НИИ НТИ, 1989.
22. 7141. О существовании и единственности решения многоточечной нелинейной граничной задачи // Депонировано в Укр. НИИ НТИ, 1989.
23. 7142. О существовании и единственности решения многоточечной нелинейной граничной задачи // Тезисы Всесоюзной конференции по нелинейным проблемам дифференциальных уравнений и математической физики. – Тернополь, 1989.
24. 7143. О существовании и единственности решения нелинейной граничной задачи для системы обыкновенных дифференциальных уравнений // Математическое моделирование физических процессов: Сб. науч. тр. – К., 1989. – С. 92–95.
25. 7144. Двухсторонний метод решения краевых задач для нелинейных дифференциальных уравнений // Нелинейные краевые задачи математической физики и их приложения: Сб. науч. тр. – К., 1990. – С. 90–92.
26. 7145. Вимірювання на місцевості: Методичні вказівки. – Ніжин: НДПІ, 1987. – 43 с.
27. 7146. Використання програмованих мікрокалькуляторів на практичних заняттях з математичного аналізу: Методичні рекомендації для студентів. – Ніжин, 1990. – 40 с. *У співавт.*
28. 7147. Тематика та методичні рекомендації до курсових робіт з математики. – Ніжин, 1990. – 46 с. *У складі колект. авт.*
29. 7148. Методические рекомендации к практическим занятиям по теории вероятностей. – Нежин: НГПИ, 1989. – 51 с. *У співавт.*
30. 7149. Методические рекомендации к практическим занятиям по теории вероятностей. – Нежин: НГПИ, 1989. – Ч. 2. – 22 с.
31. 7150. Тексти лекцій з курсу теорії імовірностей. – Ніжин: НДПІ, 1990. – 26 с.
32. 7151. Методичні рекомендації та завдання для самостійної роботи за темою “Диференціальні рівняння”. – Ніжин: НДПІ, 1990. – 46 с.
33. 7152. Нормальний закон розподілу: Тексти лекцій з курсу теорії імовірностей. – Ніжин: НДПІ, 1991. – 16 с.
34. 7153. Конспект лекцій з курсу математичного аналізу на тему “Ряди”. – Ніжин: НДПІ, 1991. – Ч. 1. – 25 с.
35. 7154. Методичні рекомендації до практичних занять з математичного аналізу за темою “Ряди”. – Ніжин: НДПІ, 1991. – 55 с. *У співавт.*
36. 7155. Конспект лекцій з курсу математичного аналізу на тему “Ряди”. – Ніжин: НДПІ, 1991. – Ч. 2. – 39 с.
37. 7156. Методичні рекомендації до практичних занять з математичного аналізу за темою “Криволінійні інтеграли”. – Ніжин: НДПІ, 1992. – 35 с. *У співавт.*
38. 7157. Тексти лекцій з курсу математичного аналізу на тему “Криволінійний інтеграл”. – Ніжин: НДПІ, 1992. – 39 с.
39. 7158. Методичні рекомендації до практичних занять з математичного аналізу за темою “Подвійні та потрійні інтеграли”. – Ніжин: НДПІ, 1993. – 35 с.
40. 7159. Завдання з геометрії: Навчальний посібник. – К.: Освіта, 1993. – 11 с. *У співавт.*
41. 7160. Двухсторонний метод решения многоточечной краевой задачи для нормальной системы дифференциальных уравнений // Деп. в Укр. ИНТЭИ, 1992.
42. 7161. Двухсторонний метод решения многоточечной краевой задачи для нормальной системы дифференциальных уравнений // Нелинейные проблемы дифференциальных уравнений и математической физики: Тез. докл. конф. “Вторые Боголюбовские чтения”. – К., 1992.
43. 7162. Двухсторонний метод решения многоточечной краевой задачи для нормальной системы дифференциальных уравнений // Нелинейные краевые задачи математической физики и их приложения: Сб. науч. тр. – К., 1992.
44. 7163. Приближенные решения задачи Коши в окрестности начальных данных // Нелинейные краевые задачи математической физики и их приложения: Сб. науч. тр. – К., 1993.
45. 7164. Приближенные решения краевой задачи // Нелинейные краевые задачи в математической физике и их приложения: Сб. науч. тр. – К., 1994.
46. 7165. Новий метод доведення рівності множин // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1994. – Фізико-математичні науки. – Т. XIV. – С. 43–45.
47. 7166. Спрощене доведення теореми про існування екстремуму функції двох змінних // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1995. – Фізико-математичні науки. – Т. XV. – С. 26–27.

48. 7167. Розв'язання крайової задачі для одного класу вироджених лінійних систем // Актуальні питання сучасної математики і фізики: Зб. наук. праць. – Ніжин, 1996. – С. 23–28. *У співавт.*
49. 7168. Двобічний метод розв'язування двоточкової крайової задачі для одного класу вироджених лінійних систем // Математика і фізика: Зб. наук. праць. – Ніжин, 1997. – С. 31–35. *У співавт.*
50. 7169. Рівняння і нерівності з параметрами: Методичний посібник. – Ніжин: НДПІ, 1997. – 17 с.
51. 7170. Математика. Алгебра. Тригонометрія. Початки аналізу: Навчальний посібник для слухачів підготовчих відділень. – Ніжин: НДПУ, 1998. – 110 с. *У складі колект. авт.*
52. 7171. Математика. Геометрія: Навчальний посібник для слухачів підготовчих відділень. – Ніжин: НДПУ, 1998. – 58 с. *У складі колект. авт.*
53. 7172. Розв'язання крайової задачі для одного класу вироджених диференціально-алгебраїчних лінійних систем // Фізико-математичні записки. – Ніжин, 1999. – С. 17–19. *У співавт.*
54. 7173. Інтегральне числення: Навчально-методичний посібник для студентів НДПУ ім. М.Гоголя. – Ніжин, 1999. – 51 с. *У співавт.*
55. 7174. Ряди: Навчально-методичний посібник для студентів НДПУ ім. М.Гоголя. – Ніжин, 1999. – 17 с. *У співавт.*
56. 7175. Функції багатьох змінних. Навч.-метод. посібник з курсу мат. аналізу. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 84 с.
57. 7176. Математик-поліглот Михайло Семенович Кармінський // Євреї в Ніжині: Наук. зб. – Ніжин, 2001. – С. 140–141.
58. 7177. Диференціальні рівняння: Навчально-методичний посібник для студентів фізико-математичного факультету. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 17 с. *У співавт.*
59. 7178. Методичні рекомендації до вивчення розділу “Диференціальні рівняння з частинними похідними” з курсу диференціальних рівнянь. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 22 с.
60. 7179. Елементи операційного числення: Навчально-методичний посібник. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 44 с.

ОПАНАСЕНКО ВОЛОДИМИР ГРИГОРОВИЧ

Народився 1950 р. Закінчив фізико-математичний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1973 р. Кандидат педагогічних наук (з 1992 р.), доцент (з 1994 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1978 р. на посадах асистента (1978–1991 рр.), ст. викладача (1991–1994 рр.), доцента, заступника декана з виховної роботи (з 1994 р.). Основний напрямок наукових досліджень – актуальні питання методики викладання математики.

Наукові праці

1. 7180. Методичні вказівки з математики для вступників в Ніжинський державний педагогічний інститут. – Ніжин: НДПІ, 1981. – 14 с. *У співавт.*
2. 7181. Факультет майбутнього педагога: Завдання з математики і фізики. – Ніжин, 1983. – 15 с. *У співавт.*
3. 7182. Розв'язування геометричних задач з практичним змістом у VII–VIII класах // Методика викладання математики і фізики: Респ. наук.-метод. зб. – К., 1985. – № 2. – С. 6.
4. 7183. Використання мікрокалькуляторів при розв'язуванні задач з практичним і фізичним змістом на уроках геометрії в 7–8 класах: Метод. вказівки для вчителів і студентів. – Ніжин, 1986. – 25 с.
5. 7184. Розв'язування задач з фізичним змістом на уроках геометрії // Методика викладання математики і фізики: Респ. наук.-метод. зб. – К., 1986. – № 3. – С. 5.
6. 7185. Обучение студентов решению задач с практическим содержанием на уроках геометрии // НК науч. отчет а НГПИ им. Н.В. Гоголя. – Деп. в НИОП ОГАПИ СССР. – М., 1988.
7. 7186. Методичні рекомендації до практичних робіт з методики викладання математики. – Ніжин, 1989. – Частина методика. – 24 с.
8. 7187. На шляху комп'ютерної грамотності: Тез. до 1000-ліття письменності на Україні. – Ніжин, 1989. – С. 2. *У співавт.*
9. 7188. Из опыта работы использования вычислительной техники на практических занятиях по математическому анализу // Использование информационной технологии в учебном процессе: Материалы межвуз. науч.-практ. конф (27–28 апр. 1989). – К., 1990. – С. 97–99. *У складі колект. авт.*
10. 7189. Підготовка вчителя до використання різних форм діяльності на уроках математики // Шляхи вдосконалення проф.-пед. підготовки вчителя в умовах перебудови вищої середньої школи: Тез. доп. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – Ч. 2. – С. 111–112.
11. 7190. Використання мікрокалькуляторів при розв'язуванні геометричних задач // Методика викладання математики і фізики: Респ. наук.-метод. зб. – К., 1991. – № 7. – С. 7.
12. 7191. Орієнтація школярів на професію вчителя математики // Вдосконалення роботи по орієнтації молоді на педагогічні професії: Тез. респ. конф. (24–25 квіт.). – Ніжин, 1991. *У співавт.*
13. 7192. Методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт з методики інформатики. – Ніжин, 1991. – 32 с. *У співавт.*
14. 7193. Використання обчислювальної техніки у шкільному курсі математики: Метод. вказівки. – Ніжин, 1991. – 27 с. *У співавт.*
15. 7194. Методичні рекомендації по організації і проведенні педагогічної практики студентів IV–V курсів фіз.-мат. фак. – Ніжин, 1991. – 63 с. *У співавт.*
16. 7195. Методика рішення геометричних і фізичних задач з використанням елементів тригонометрії в шкільному курсі математики: Автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. – К., 1992. – 21 с.
17. 7196. Навчання учнів розв'язуванню задач з елементами тригонометрії в умовах рівневої диференціації: Тез. доп. наук.-практ. конф. – Суми, 1992. – С. 2.

18. 7197. Інформаційне моделювання при розв'язуванні задач з практичним змістом // Сучасні проблеми організації наук.-техніч. творчості учнівської молоді: Тез. доп. II респ. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1992. – С. 2. *У співавт.*
19. 7198. Виготовлення наочних посібників на лабораторних роботах з методики з досвіду роботи: Тез. доп. II респ. наук.-практ. конф. (27–30 жовт. 1992). – Ніжин, 1992. *У співавт.*
20. 7199. Навчання учнів розв'язуванню задач з елементами тригонометрії в умовах рівневої диференціації // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1994. – Фіз.-мат. науки. – Т. XIV. – С. 107–110.
21. 7200. Рівнева диференціація навчання математики та інформатики // Там само. – С. 110–116. *У співавт.*
22. 7201. Побудова графіків за допомогою інверсії в відносно осей координат // Там само. – 1995. – Т. XV. – С. 3.
23. 7202. Розв'язування задач на доведення методом нисхідного та в ісхідного аналізу // Актуальні питання сучасної математики і фізики: Зб. наук. пр. – Ніжин, 1996. – С. 4.
24. 7203. Проведення уроку-заліку при вивченні теми “Розв'язування трикутників” // Математика. Фізика. Методика: Зб. наук. пр. – Ніжин, 1997. – С. 2.
25. 7204. Систематизація і узагальнення навчального матеріалу по темі “Розв'язування трикутників” // Там само. – С. 3.
26. 7205. Алгебра, тригонометрія, початки аналізу: Навч. посіб. для слухачів підготовч. відділення. – Ніжин, 1998. – 110 с. *У складі колект. авт.*
27. 7206. Геометрія: Навч. посіб. для слухачів підготовч. відділення. – Ніжин, 1998. – 58 с. *У складі колект. авт.*
28. 7207. Активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів за допомогою опорного конспекту лекцій // Фізико-математичні записки. – 1999. – С. 74–78.
29. 7208. Педагогічна практика студентів: Методичні рекомендації для студентів IV–V курсів фіз.-мат. фак. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 102 с. *У складі колект. авт.*
30. 7209. Методичні рекомендації з шкільного курсу математики для студентів I курсу. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 50 с. *У співавт.*
31. 7210. Використання ігор на уроках математики // Фізико-математичний збірник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2001. – С. 110–112.
32. 7211. Проблемне навчання в процесі викладання математики // Там само. – С. 126–130. *У співавт.*
33. 7212. Формування професійних умінь і навичок студентів фізико-математичного факультету під час проходження педагогічної практики // Асимптотичні методи в теорії диференціальних рівнянь: Тези доп. міжнар. конф. (16 гр удня 2002 р., Київ). – К., 2002. – С. 19. *У складі колект. авт.*
34. 7213. Зображення геометричних фігур в стереометрії // Фізико-математичний збірник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2002. – С. 79–82.
35. 7214. Збірник задач до державного екзамену з математики: Навчально-методичний посібник. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 62 с. *У складі колект. авт.*

СЕРГІЄНКО НАДІЯ ПАВЛІВНА

Народилася 1937 р. Закінчила фізико-математичний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1964 р. Працювала в Ніжинській вищій школі з 1964 по 2000 рр. на посадах асистента (1964–1973 рр.), ст. викладача (1973–1997 рр.), викладача ліцею (1997–2000 рр.).

Наукові праці

1. 7215. О квадратурно-итеративном методе решения линейных интегральных уравнений // Методы приближенного решения дифференциальных и интегральных уравнений. – К., 1973. – С. 259–264.
2. 7216. Об одном двустороннем методе решения линейных операторных уравнений // Там само. – С. 265–272.
3. 7217. Побудова монотонних наближень при допомозі деяких модифікацій методу Чебишева // Проекційно-ітеративні методи розв'язування диференціальних та інтегральних рівнянь. – К., 1974. – С. 93–99. *У співавт.*
4. 7218. Исследование сходимости проекционно-итеративных вариантов метода Чебышева // Сибирский математический журнал. – 1976. – Т. 17, № 4. *У співавт.*
5. 7219. О сходимости некоторых модификаций метода Чебышева // Математический сборник – К., 1976. – С. 95–98. *У співавт.*
6. 7220. Исследование сходимости нестационарного двухточечного метода решения операторных уравнений. – К., 1977. (Препринт).
7. 7221. О связи курса “Высшая математика и программирование с программой классов с углубленным теоретическим и практическим изучением математики” // Использование ЭВМ в обеспечении учебного процесса и управлении образованием: Труды Всесоюз. совещ. – Свердловск, 1979. – 0,1 п. л. – *У співавт.*
8. 7222. Факультет майбутнього педагога: Завдання з математики і фізики. – Ніжин, 1983. – 15 с. *У співавт.*
9. 7223. Методичні рекомендації до теми: “Обчислення на мікрокалькуляторі “Електроніка-БЗ-34” для студентів V курсу фізико-математичного факультету пед. ін-тів. – Ніжин, 1986.
10. 7224. Програмування мовою Бейсік для мікроЕОМ ДВК-2М – Ніжин, 1987. – 44 с. *У співавт.*
11. 7225. Актуальность подготовки будущих учителей к воспитательной работе при обучении математике в общеобразовательной и профессиональной школе // ИК науч. отчета НГПИ им. Н.В.Гоголя. – Деп. в НИИ ОП АПН СССР. – М., 1988. – С. 54–56. *У співавт.*
12. 7226. Організація і проведення обчислювальної практики учнів 10 класу на ДВК-2М. – Ніжин, 1988. – 50 с.
13. 7227. Організація і проведення обчислювальної практики учнів 10 класу на ПМК. – Ніжин, 1988. – Ч. 1. – 64 с. *У співавт.*
14. 7228. Організація і проведення обчислювальної практики учнів 10 класу на ПМК. – Ніжин, 1988. – Ч. 2. – 44 с. *У співавт.*
15. 7229. До питання про посилення виховної функції навчання в період комп'ютеризації шкільної освіти // Розвиток школи і педагогічної науки на Україні: Тези. – Ніжин, 1989. – С. 18–20. *У співавт.*

16. 7230. Из опыта работы использования вычислительной техники на практических занятиях по математическому анализу // Использование информационной технологии в учебном процессе: Материалы межвуз. науч. – практ. конф. (27–28 апр. 1989). – К., 1990. – С. 97–99. *У складі колект. авт.*
17. 7231. Методичні рекомендації до лабораторних робіт з курсу “Основи інформатики і обчислювальної техніки” для студентів 3–4 курсів фіз.-мат. факультету. – Ніжин: НДПІ, 1991. – Ч. 1. – 52 с. *У співавт.*
18. 7232. Методичні рекомендації до лабораторних робіт з курсу “Основи інформатики і обчислювальної техніки” для студентів 3–4 курсів фіз.-мат. факультету. – Ніжин: НДПІ, 1991. – Ч. 2. – 36 с. *У співавт.*

СТАРУН ІВАН ІВАНОВИЧ

Народився 1944 р. Закінчив фізико-математичний факультет Київського державного педагогічного інституту ім. М.Горького у 1965 р. Кандидат фізико-математичних наук (з 1970 р.), доцент (з 1975 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1969 р. на посадах асистента (1969–1970 рр.), старшого викладача (1970–1972 рр.), доцента (з 1986 р.). Основний напрямок наукових досліджень – асимптотичні методи інтегрування звичайних диференціальних рівнянь.

Наукові праці

1. 7233. Построение асимптотического решения системы линейных дифференциальных уравнений с медленно меняющимися коэффициентами в случае кратных элементарных делителей // Материалы респ. симпозиума по дифференциальным уравнениям: Тез. докл. – Одесса, 1968. *У співавт.*
2. 7234. Побудова асимптотичного розв'язку системи лінійних диференціальних рівнянь у випадку кратних елементарних дільників // Тез. доп. IV наук. конф. молодих математиків України. – К., 1968. *У співавт.*
3. 7235. Построение асимптотического решения системы линейных дифференциальных уравнений с медленно меняющимися коэффициентами в случае кратных элементарных делителей // Дифференц. уравнения. – 1969. – Т. 5, № 6. *У співавт.*
4. 7236. Побудова асимптотичного розв'язку системи лінійних диференціальних рівнянь з повільно змінними коефіцієнтами у випадку кратних елементарних дільників // Доп. АН УРСР. Сер. А. – 1969. – № 1. *У співавт.*
5. 7237. Асимптотичне поведіння розв'язків узагальнених L-діагональних систем // Там само. – № 7. – С. 602–605.
6. 7238. О приведении систем линейных дифференциальных разностных уравнений к L-диагональному (L-диагональному) виду // Труды семинара по математике, физике и нелинейным колебаниям Ин-та математики АН УССР. – К., 1969. – Вып. 3.
7. 7239. Об асимптотическом поведении решений систем линейных дифференциальных уравнений: Автореф. дис. ... канд. физ.-мат. наук. – К., 1969. – 17 с.
8. 7240. Приведення систем лінійних диференціальних рівнянь до узагальненого I-діагонального вигляду // Вісник КДУ. – К., 1970. – Математика і механіка. – № 12.
9. 7241. О некоторых свойствах линейных дифференциальных уравнений второго порядка // Асимптотические методы в нелинейной механике: Сб. науч. тр. – К., 1974.
10. 7242. О некоторых свойствах линейных дифференциальных уравнений // Вопросы естественных и технических наук. – Гомель, 1975. – Вып. 2.
11. 7243. О некоторых свойствах линейных дифференциальных уравнений // Укр. мат. журн. – 1975. – Т. 26, № 5. – С. 680–686.
12. 7244. Асимптотика решений дифференциальных систем // Проблемы развития прикладных математических исследований: Тез. докл. IV респ. конф. математиков Белоруссии. – Минск, 1975. – Ч. 2. – С. 109.
13. 7245. Интегрирование одной двумерной системы с точкой поворота // Укр. мат. журн. – 1976. – Т. 28, № 6.
14. 7246. Асимптотическое представление решений линейных дифференциальных систем, содержащих малый параметр // Там само. – 1978. – Т. 30, № 2. – С. 266–270.
15. 7247. Один метод исследования линейных систем // Математички Билтен. – Скопье, 1978. – 2(XXV III). – С. 63–67.
16. 7248. Расщепление сингулярно возмущенных линейных систем в случае кратного собственного значения // Тез. докл. V респ. конф. математиков БССР. – Гродно, 1980. – Ч. 2. – С. 97.
17. 7249. Асимптотика решений неоднородных сингулярно возмущенных линейных систем // Там само. – С. 98. *У співавт.*
18. 7250. О построении решений сингулярно возмущенных линейных систем // Математички весник. – Белград, 1980. – № 1.
19. 7251. Асимптотика решений сингулярно возмущенных линейных систем // Там само. – № 2. – С. 235–243. *У співавт.*
20. 7252. Изменение программы курса математического анализа на физическом факультете // Тез. докл. зонального совещ.-семинара. – Минск, 1977.
21. 7253. Построение асимптотических решений слабо нелинейных сингулярно возмущенных систем // Тез. докл. IX междунар. конф. по нелинейн. колеб. – К., 1981.
22. 7254. Текст лекций по курсу математического анализа. – Гомель, 1981. – Ч. 1. – 84 с.
23. 7255. Сборник задач по функциональному анализу и интегральным уравнениям. – Гомель, 1981. – 45 с. *У складі колект. авт.*
24. 7256. Построение асимптотических решений слабо нелинейных сингулярно возмущенных систем // Труды IX междунар. конф. по нелинейн. колеб. – К., 1982. – С. 214–217.
25. 7257. О построении решений систем линейных дифференциальных уравнений второго порядка // Укр. мат. журн. – 1984. – Т. 36, № 2. – С. 225–230.

26. 7258. Построение асимптотических решений сингулярно возмущенных линейных систем // Дифференциальные уравнения. – 1985. – Т. 21, № 10. – С. 1822–1823.
27. 7259. Построение асимптотических решений сингулярно возмущенных линейных систем. – М., 1985. – 10 с. – Деп. в ВИНТИ, № 2041–85.
28. 7260. Построение решений одного класса линейных систем // Асимптотическое интегрирование дифференциальных уравнений. – К., 1985. – С. 153–160.
29. 7261. Асимптотика решений сингулярно возмущенных линейных систем. – К., 1987. – 10 с. – Деп. в Укр. НИИ НТИ, № 667-Ук87.
30. 7262. Методичні рекомендації для підготовки до державного екзамену з математики по темі “Векторні простори та системи лінійних рівнянь”. – Ніжин: НДПІ, 1987. – 26 с.
31. 7263. Построение асимптотических решений систем 2-го порядка с медленно меняющимися коэффициентами в критическом случае // Асимптотические методы решений дифференциальных и интегральных уравнений. – К., 1987. – С. 97–106.
32. 7264. n-вимірний арифметичний простір: Метод. вказівки до практичних занять з алгебри. – Ніжин: НДПІ, 1987. – 41 с. *У співавт.*
33. 7265. Алгебраїчні структури роду поля. Числові поля: Метод. рек. для підготовки до державного екзамену з математики. – Ніжин: НДПІ, 1988. – 24 с. *У співавт.*
34. 7266. Асимптотика решений сингулярно возмущенной линейной системы. – К., 1989. – 14 с. – Деп. в Укр. НИИ НТИ, № 1146-Ук89.
35. 7267. Интегрирование сингулярно возмущенной системы с вырожденной матрицей при производной // Нелинейные проблемы дифференциальных уравнений и математической физики: Тез. докл. Всесоюз. конф. – Тернополь, 1989. – С. 400–401.
36. 7268. Асимптотическое интегрирование линейных систем обыкновенных дифференциальных уравнений. – К.: Вища школа, 1989. *У співавт.*
37. 7269. Система с вырожденной матрицей при производной // Укр. мат. журн. – 1990. – Т. 42, № 11. – С. 1535–1537.
38. 7270. О решении задачи Коши для сингулярно возмущенной линейной системы // Укр. мат. журн. – 1991. – Т. 43, № 5. – С. 715–718.
39. 7271. Построение асимптотических решений линейных сингулярно возмущенных систем // Асимптотические методы в теории сингулярно-возмущенных уравнений и некорректно поставленных задач: Тез. докл. Всесоюз. конф. – Бишкек, 1991. – С. 103.
40. 7272. Об общем формальном решении сингулярно возмущенной системы // Дифференциально-функциональные уравнения: Сб. науч. тр. – К., 1991. – С. 88–92.
41. 7273. Конспект курсу лекцій з математичного аналізу. – Ніжин: НДПІ, 1991. – Ч. 1. – 55 с.
42. 7274. Конспект курсу лекцій з математичного аналізу. – Ніжин: НДПІ, 1992. – Ч. 2. – 52 с.
43. 7275. Интегрирование слабо нелинейных сингулярно возмущенных систем // Нелинейные проблемы дифференциальных уравнений и математической физики: Тез. докл. 2-х Боголюб. чтений. – К., 1992. – С. 112.
44. 7276. Слабо нелинейная сингулярно возмущенная система уравнений и ее асимптотическое интегрирование // Нелинейные краевые задачи математической физики и их приложения: Сб. науч. тр. – К., 1992. – С. 133–136.
45. 7277. Побудова розв'язків лінійних та квазілінійних сингулярно збурених систем звичайних диференціальних рівнянь // Асимптотичні методи в диференціальних рівняннях. – К., 1993. – С. 141–157. *У співавт.*
46. 7278. Конспект лекцій з математичного аналізу. – Ніжин, 1993. – Ч. 3. – 58 с.
47. 7279. Потужність і міра множин: Метод. рекомендації до практичних занять і завдання для самостійної роботи. – Ніжин: НДПІ, 1993. – 42 с.
48. 7280. Про періодичні розв'язки одного класу лінійних диференціальних рівнянь // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ін-т. ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1994. – Фізико-математичні науки. – Т. XIV. – С. 30–34.
49. 7281. Краевая задача для линейной сингулярно возмущенной системы // Нелинейные краевые задачи математической физики и их приложения: Сб. науч. тр. – К., 1994. – С. 70–74.
50. 7282. Крайові задачі для сингулярно збурених систем // Матеріали IV міжнар. наук. конф. ім. акад. М.Кравчука: Тез. доп. – К., 1995. – С. 227.
51. 7283. Крайова задача лінійної однорідної системи // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ін-т. ім. М.В.Гоголя. – 1995. – Т. XV. – С. 18–21.
52. 7284. Інтегрування лінійної сингулярно збуреної системи з вирожденням // Укр. мат. журн. – 1995. – Т. 47, № 11. – С. 1542–1548.
53. 7285. До проблеми асимптотичного інтегрування лінійних систем // Тез. доп. V міжнар. наук. конф. ім. акад. М.Кравчука. – К., 1996. – С. 420.
54. 7286. До розв'язання проблеми точок повороту // Актуальні питання математики і фізики: Зб. наук. пр. – Ніжин, 1996. – С. 20–23.
55. 7287. Лінійно-алгебраїчні сингулярно збурених систем рівнянь // Тез. доп. VI міжнар. наук. конф. ім. акад. М. Кравчука. – К., 1997. – С. 373.
56. 7288. Асимптотичне інтегрування одного рівняння нелінійних коливань // Математика. Фізика. Методика: Зб. наук. пр. – Ніжин, 1997. – С. 24–27.
57. 7289. Асимптотика розв'язків сингулярно збурених систем // Асимптотичні та якісні методи в теорії нелінійних коливань: Тез. доп. 3-х Боголюб. читань. – К., 1997. – С. 168.
58. 7290. Початкова і крайова задачі для сингулярно збурених лінійних систем другого порядку // Матеріали VII міжнар. наук. конф. ім. акад. М.Кравчука. – К., 1998. – С. 476.
59. 7291. Конспект лекцій з математичного аналізу. – Ніжин, 1999. – Ч. 4. – 64 с.
60. 7292. Початкова і крайова задачі для лінійної однорідної системи другого порядку // Фізико-математичні записки: Зб. наук. пр. – Ніжин, 1999.
61. 7293. Конспект лекцій з математичного аналізу. – Ніжин: НДПУ, 2000. – Ч. 5. – 138 с.
62. 7294. Побудова розв'язку лінійної системи // Фізико-математичний вісник: Зб. наук. пр. – Ніжин, 2000. – С. 24–28.
63. 7295. Задача Коші та крайова задача для однієї сингулярно збуреної системи // Фізико-математичний збірник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2001. – С. 23–29.

64. 7296. Крайові задачі для лінійних систем // Нелінійні коливання. – 2002. – Т. 5, № 4. – С. 540–548.
65. 7297. Лінійні сингулярно збудені системи // Український математичний журнал. – 2002. – Т. 54, № 12. – С. 1688–1693. *Успіваєт.*
66. 7298. Крайові задачі для лінійних та квазілінійних сингулярно збудених систем // Дев'ята міжнародна наукова конференція ім. академіка М.Кравчука: Матеріали конф. – К., 2002. – С. 190.
67. 7299. Про один клас лінійних сингулярно збудених систем диференціальних рівнянь // Теорія еволюційних рівнянь: Тези доп. – Кам'янець-Подільський, 2002. – С. 159.
68. 7300. Лінійні системи з сингулярною в'язкою основних матриць // Асимптотичні методи в теорії диференціальних рівнянь: Тези доп. міжнар. конф. (16 грудня 2002 р., Київ). – К., 2002. – С. 168.
69. 7301. Про структуру розв'язків однієї двовимірної системи // Фізико-математичний вісник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2002. – С. 13–17.
70. 7302. Збірник задач до державного екзамену з математики: Навчально-методичний посібник. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 62 с. *У складі колект. авт.*
71. 7303. Збірник програм з математичних дисциплін для студентів фізико-математичного факультету. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 140 с. *У складі колект. авт.*
72. 7304. Розщеплення сингулярно збудених систем // Шості Боголюбовські читання: Міжнар. наук. конф. – Чернівці, 2003. – С. 215.
73. 7305. Крайові задачі для лінійних систем // Математична фізика. – 2003. – Т. 5, № 4. – С. 240–249.
74. 7306. Конспект лекцій з математичного аналізу. – Ніжин: НДПУ, 2003. – Частина IV. – 70 с.
75. 7307. Про існування розв'язку крайової задачі для сингулярно збуденої системи другого порядку // Х Міжнар. наук. конф. ім. акад. М.Кравчука: Тез. доп. (13–15 травня 2004 р., Київ). – К., 2004. – С. 241.
76. 7308. Розщеплення сингулярно збудених лінійних систем // Фізико-математичний збірник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2004. – С. 50–56.
77. 7309. Побудова асимптотичних розв'язків рівнянь четвертого порядку самоспряженого виду // Фізико-математичний збірник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2004. – С. 57–61. *Успіваєт.*

ЦИГАНОК ЛАРИСА ВАСИЛІВНА

Народилася 1941 р. Закінчила фізико-математичний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1964 р. Кандидат фізико-математичних наук (з 1986 р.), доцент (з 1991 р.). Працює в Ніжинській вищій школі з 1964 р. на посадах асистента (1964–1986 р.), ст. викладача (1986–1988 рр.), доцента (з 1988 р.). Основний напрямок наукових досліджень – ігрові задачі керування.

Наукові праці

1. 7310. Про один наближений метод розв'язання матричної гри // Доп. АН УРСР. Сер. А. – 1973. – № 1. – С. 45–48.
2. 7311. Про збіжність інтеграційного методу знаходження оптимальних стратегій у грі на квадраті // Там само. – 1974. – № 3. – С. 233–235.
3. 7312. Про можливі випадки дискретизації неперервних процесів при максимінних розв'язках // Проекційно-ітеративні методи розв'язання диференціальних та інтегральних рівнянь. – К., 1974. – С. 192–196.
4. 7313. О сходимости решений дискретизированных максиминных задач к решениям их непрерывных аналогов // Тр. III Всесоюз. конф. по теории игр. – Одесса, 1974. – С. 264.
5. 7314. Численный метод решения одного класса задач преследования // Вычислит. математика в современном науч.-техн. прогрессе: Тр. II респ. конф. – К., 1978. – С. 134–135. *Успіваєт.*
6. 7315. О приближенном построении управляющей "по ситуациям" системы в заданном классе аппроксимаций разрешающего оператора // Оптимальное управление в механических системах: Тез. III Всесоюз. конф. – К., 1979. – Т. I. – С. 67–69. *У складі колект. авт.*
7. 7316. О приближенном построении управляющей "по ситуациям" системы в заданном классе разрешающего оператора // Динамика полета, управляемость и идентификация характеристик воздушных судов: Матеріали конф. – С. 122–131. – Деп. в Укр. НИИ НТИ 16.05.1980, № 1898. *Успіваєт.*
8. 7317. Исследование дискретных аппроксимаций одной игровой задачи с непротивоположными интересами // Исследование операций и АСУ. – К., 1981. – С. 56–60. *Успіваєт.*
9. 7318. Алгоритмы приближенного решения задач оптимального управления // Вычислительная математика в современном науч.-техн. прогрессе: Тр. III респ. конф. – К., 1982. – С. 162–163. *Успіваєт.*
10. 7319. Дискретизация одной задачи оптимального уклонения и исследование сходимости решений // Вычислительная математика. – К., 1982. – Вып. 46. – С. 54–58. *Успіваєт.*
11. 7320. Достаточные условия аппроксимации по функционалу для некоторого класса минимаксных задач // Вестник Киевского ун-та. – 1986. – Вып. 5: Моделирование и оптимизация сложных систем. – С. 54–58.
12. 7321. Исследование корректности и адекватности дискретных аппроксимаций игровых задач управления: Автореф. дис. ... канд. физ.-мат. наук: 01.01.07 / Ин-т математики АН УССР. – К., 1986. – 15 с.
13. 7322. Методические рекомендации к практическим занятиям по теории вероятностей для студентов III курса физ.-мат. фак. пед. ин-тов. – Нежин, 1989. – 47 с. *Успіваєт.*
14. 7323. Методичні рекомендації та завдання для самостійної роботи з аналітичної геометрії на площині для студентів I курсу фіз.-мат. фак. пед. ін-тів. – Ніжин: НДПІ, 1990. – 55 с. *Успіваєт.*
15. 7324. Методичні рекомендації та завдання для самостійної роботи з аналітичної геометрії на площині. – Ніжин: НДПІ, 1990. *Успіваєт.*
16. 7325. Формування просторової уяви при викладанні аналітичної геометрії // Шляхи вдосконалення проф.-пед. підготовки вчителя в умовах перебудови вищої і середньої школи: Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – Ч. 2. – С. 109–110.

17. 7326. Итерационный метод построения управления в смешанных стратегиях // Вестник Киевского университета. – К., 1991. – Серия 3: Физико-математические науки. – № 2. У співавт.
18. 7327. Умови апроксимації по функціоналу кратного максимуму по нез'язних множинах // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1994. – Фізико-математичні науки. – Т. XIV. – С. 53–61.
19. 7328. Методичні рекомендації за темою "Пряма у просторі" для студентів фіз.-мат. фак. – Ніжин: НДПІ, 1994. – 28 с. У співавт.
20. 7329. Дослідження координатним методом перерізів кругової конічної поверхні площинами, не паралельними осі обертання // Математика. Фізика. Методика: Зб. наук. пр. – Ніжин, 1997. – С. 28–30.
21. 7330. Доведення методом проєктивних координат властивостей 6, 5, 4, 3 – вершників, вписаних в овальну лінію другого порядку // Фізико-математичні записки: Зб. наук. пр. – Ніжин, 1999. – С. 20–24.
22. 7331. Геометричні побудови. – Ніжин: НДПУ, 2001. У співавт.
23. 7332. Збірник задач до державного екзамену з математики: Навчально-методичний посібник. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 62 с. У складі колект. авт.
24. 7333. Збірник програм з математичних дисциплін для студентів фізико-математичного факультету. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 140 с. У складі колект. авт.
25. 7334. Геометричні побудови: Навчально-методичний посібник. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 70 с. У співавт.

ШЕПЕЛЬ ОЛЕКСАНДР АНАТОЛІЙОВИЧ

Народився 1976 р. Закінчив фізико-математичний факультет Ніжинського педагогічного університету імені Миколи Гоголя в 2001 р. Закінчив аспірантуру при НДПУ імені Миколи Гоголя (2004 р.). Працює в Ніжинській вищій школі з 2004 р. на посаді асистента кафедри вищої математики. Основний напрямок наукових досліджень – асимптотичні методи інтегрування лінійних систем диференціальних рівнянь.

Наукові праці

1. 7335. Інтегрування виродженої лінійної системи диференціальних рівнянь з іррегулярною особливою точкою у випадку регулярної в'язки граничних матриць // Асимптотичні методи в теорії диференціальних рівнянь: Тези доп. міжнар. наук. конф. (16 грудня 2002 р., м. Київ). – К., 2002. – С. 41.
2. 7336. Побудова загального розв'язку виродженої лінійної системи диференціальних рівнянь з іррегулярною особливою точкою // Нелінійні коливання. – 2002. – Т. 5, № 4. – С. 560–577. У співавт.
3. 7337. Про асимптотичні розвинення розв'язків вироджених систем диференціальних рівнянь з іррегулярною особливою точкою // Міжнародна наукова конференція "Шості Боголюбовські читання" (26–30 серпня 2003 р., м. Чернівці): Тези доп. – Чернівці, 2003. – С. 241.
4. 7338. Асимптотичні властивості формальних розв'язків вироджених лінійних систем диференціальних рівнянь з іррегулярною особливою точкою // Фізико-математичний збірник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2004. – С. 71–80.
5. 7339. Побудова розв'язків системи диференціальних рівнянь з виродженням в околі іррегулярної особливої точки учасника // Десята Міжнародна наукова конференція ім. акад. М.Кравчука (13–15 травня 2004 р., м. Київ): Тези доп. – К., 2004. – С. 283.
6. 7340. Асимптотичне інтегрування лінійної однорідної системи диференціальних рівнянь з виродженням в околі іррегулярної особливої точки // Вісник Київського університету імені Тараса Шевченка. – К., 2004. – Фізико-математичні науки. – Вип. 3. – С. 122–131.
7. 7341. Розвинення в асимптотичні ряди розв'язків лінійних систем диференціальних рівнянь в околі іррегулярної особливої точки // Міжнародна наукова конференція пам'яті В.Буняковського (16–21 серпня 2004 р., м. Київ): Тези доп. – К., 2004. – С. 133.
8. 7342. Про побудову розв'язку виродженої лінійної системи диференціальних рівнянь в околі іррегулярної особливої точки // Нелінійні коливання. – 2004. – Т. 7, № 4.

ЯКОВЕЦЬ ВАСИЛЬ ПАВЛОВИЧ

Народився 1953 р. Закінчив фізико-математичний факультет Ніжинського педагогічного інституту в 1975 р. Кандидат фізико-математичних наук (з 1983 р.), доцент (з 1988 р.), доктор фізико-математичних наук (з 1993 р.), професор (з 1995 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1978 р. на посадах ст. лаборанта (1978–1980 рр.), викладача (1984–1985 рр.), ст. викладача (1985–1986 рр.), доцента, зав. кафедрою математики (1986–1995 рр.), професора, зав. кафедрою вищої математики, ректора (з 1995 р.). Основний напрямок наукових досліджень – теорія диференціальних рівнянь.

Наукові праці

1. 7343. Асимптотика решений неоднородных сингулярно возмущенных линейных систем // V республиканская конференция математиков Белоруссии: Тез. докл. – Гродно, 1980. – Ч. 2. У співавт.
2. 7344. К вопросу об устойчивости решений линейных дифференциальных уравнений второго порядка // Докл. АН УССР. Сер. А. – 1981. – № 5. – С. 26–30.
3. 7345. К вопросу о возмущении собственных значений и собственных элементов линейных операторов. – К., 1981. – 60 с. – Деп. в УкрНИИНТИ 3.08.1981 г., № 2961–81. У співавт.

4. 7346. Построение асимптотических решений одной линейной системы уравнений в частных производных // Третий республиканский симпозиум по дифференциальным и интегральным уравнениям: Тез. докл. – Одесса, 1982. – С. 116–117. *Успіаавт.*
5. 7347. Асимптотические решения некоторых систем линейных уравнений в частных производных // Докл. АН УССР. Сер. А. – 1982. – № 12. – С. 20–23.
6. 7348. Асимптотическое интегрирование систем линейных дифференциальных уравнений второго порядка в частных производных. – К., 1982. – 82 с. Деп. в ВИНТИ 16.12.1982 г., № 6180–82. *Успіаавт.*
7. 7349. Асимптотическое интегрирование некоторых систем линейных уравнений в частных производных // Укр. мат. журн. – 1983. – Т. 35, № 2. – С. 187–193. *Успіаавт.*
8. 7350. Асимптотика общего решения некоторых линейных систем уравнений в частных производных. – К., 1983. – 28 с. – Деп. в УкрНИИНТИ 19.04.1983 г., № 319 Ук-Д-83.
9. 7351. Асимптотическое интегрирование линейных систем дифференциальных уравнений второго порядка в частных производных с медленно меняющимися коэффициентами: Автореф. дис. ... канд. физ.-мат. наук. – К., 1983. – 21 с.
10. 7352. Асимптотическое интегрирование линейных систем дифференциальных уравнений второго порядка в частных производных: Дис. ... канд. физ.-мат. наук. – К., 1983. – 162 с.
11. 7353. Асимптотическое интегрирование одной линейной системы в случае кратных корней характеристического уравнения // Докл. АН УССР. Сер. А. – 1983. – № 12. – С. 20–23.
12. 7354. Асимптотика решений одной системы уравнений в частных производных в случае кратных корней характеристического уравнения // Приближенные методы исследования нелинейных колебаний. – К., 1983. – С. 173–179.
13. 7355. Асимптотика решений линейных систем дифференциальных уравнений второго порядка с медленно меняющимися коэффициентами в критическом случае // Методы функционального анализа многомерных процессов. – К., 1983. – С. 26–32.
14. 7356. Об асимптотическом представлении решений системы линейных дифференциальных уравнений второго порядка в частных производных // Теоремы тауберова типа и дифференциальные уравнения с малым параметром. – К., 1983. – С. 156–162.
15. 7357. Асимптотическое представление решений линейных систем уравнений в частных производных с медленно меняющимися коэффициентами // Изв. вузов. Математика. – 1984. – № 6. – С. 46–53. *Успіаавт.*
16. 7358. Типовой расчет к контрольно-графической работе по высшей математике № 3 для студентов инженерно-технических специальностей высших учебных заведений. – К., 1984. – 48 с. *У складі колект. авт.*
17. 7359. Построение асимптотических решений линейных систем дифференциальных уравнений второго порядка в критическом случае // Асимптотические решения линейных и нелинейных систем дифференциальных уравнений. – К., 1985. – (Препр./Ин-т математики АН УССР; 85.50). – С. 20–27.
18. 7360. Асимптотическое поведение решений линейных систем дифференциальных уравнений в второго порядка в критическом случае // Суммирование расходящихся рядов и дифференциальные уравнения с малым параметром. – К., 1985. – С. 116–125.
19. 7361. Асимптотика решений общей линейной системы дифференциальных уравнений второго порядка с медленно меняющимися коэффициентами. – Нежин, 1986. – 29 с. – Деп. в УкрНИИНТИ, № 2405 Ук-86. *Успіаавт.*
20. 7362. Питання для підготовки до першої контрольної роботи з математики в об'ємі програми середньої школи для студентів І курсу фізико-математичного факультету. – Ніжин, 1986. – 10 с.
21. 7363. Факультет майбутнього педагога: Програма, завдання та методичні вказівки з математики і фізики для слухачів фізико-математичного факультету. – Ніжин: НДПІ, 1986. – 23 с. *Успіаавт.*
22. 7364. Об асимптотических решениях линейных сингулярно возмущенных систем дифференциальных уравнений в критическом случае. – Нежин, 1987. – 19 с. – Деп. в УкрНИИНТИ 22.07.1987 г., № 2146-Ук-87. *Успіаавт.*
23. 7365. Об асимптотических решениях линейных систем дифференциальных уравнений второго порядка в случае кратных корней характеристического уравнения // Асимптотические методы решения дифференциальных и интегро-дифференциальных уравнений. – К., 1987. – С. 97–102. *Успіаавт.*
24. 7366. Об асимптотической сходимости формальных решений линейных систем дифференциальных уравнений с медленно меняющимися коэффициентами // Укр. мат. журн. – 1987. – Т. 39, № 6. – С. 804–809.
25. 7367. Методичні рекомендації щодо підготовки до державного екзамену з математики за розділом “Геометрія” (для студентів випускних курсів фіз.-мат. фак. пед. ін-тів). – Ніжин: НДПІ, 1987. – 44 с.
26. 7368. Асимптотика решений сингулярно возмущенных линейных систем. – Нежин, 1989. – 14 с. – Деп. в УкрНИИНТИ 21.04.1989 г., № 1145-Ук-89. *Успіаавт.*
27. 7369. Асимптотика решений линейной сингулярно возмущенной системы с вырождением // Нелинейные проблемы дифференциальных уравнений и математической физики: Тез. докл. Всесоюз. конф. – Тернополь, 1989. – С. 489–491.
28. 7370. Асимптотическое интегрирование линейных систем обыкновенных дифференциальных уравнений. – К.: Вища школа, 1989. – 287 с. *Успіаавт.*
29. 7371. Об асимптотических решениях линейных сингулярно возмущенных систем с вырождениями // Асимптотические методы в уравнениях математической физики. – К., 1989. – С. 156–161.
30. 7372. Асимптотика решений линейной сингулярно возмущенной системы с вырождением // Укр. мат. журн. – 1990. – Т. 42, № 11. – С. 1559–1566.
31. 7373. Тематика та методичні рекомендації до курсових робіт з математики. – Ніжин: НДПІ, 1990. – 48 с. *У складі колект. авт.*
32. 7374. Методичні рекомендації та завдання для самостійної роботи з аналітичної геометрії на площині для студентів І курсу фізико-математичного факультету педінститутів. – Ніжин: НДПІ, 1990. – 56 с. *Успіаавт.*
33. 7375. Методичні рекомендації та завдання для самостійної роботи з аналітичної геометрії в просторі. – Ніжин: НДПІ, 1989. – 48 с. *Успіаавт.*
34. 7376. Асимптотика решений одного класса линейных сингулярно возмущенных систем // Докл. АН УССР. – 1991. – № 1. – С. 18–21.

35. 7377. Асимптотика общего решения сингулярно возмущенной линейной системы в случае сингулярного пучка предельных матриц // Докл. АНУССР. – 1991. – № 6. – С. 11–15.
36. 7378. Асимптотическое интегрирование линейной сингулярно возмущенной системы второго порядка с вырождением // Асимптотические методы теории сингулярно возмущенных уравнений и некорректно поставленных задач: Тез. докл. Всесоюз. конф. (г. Бишкек, 10–12 сентября 1991 г.). – Бишкек, 1991. – С. 120.
37. 7379. Асимптотика решения неоднородной сингулярно возмущенной системы с вырожденной предельной матрицей при производной // Асимптотические решения нелинейных уравнений с малым параметром. – К., 1991. – С. 134–141.
38. 7380. Асимптотическое интегрирование линейных систем дифференциальных уравнений с вырождениями. – К.: Вища школа, 1991. – 207 с. *Успіваєт.*
39. 7381. Интегрирование сингулярно возмущенной линейной системы в случае сингулярного пучка предельных матриц // Дифференциально-функциональные уравнения. – К., 1991. – С. 107–114.
40. 7382. Асимптотический анализ сингулярно возмущенной линейной системы с сингулярным предельным пучком матриц // Укр. мат. журн. – 1992. – Т. 44, № 1. – С. 106–122.
41. 7383. Построение асимптотических решений линейных сингулярно возмущенных систем второго порядка с вырождением // Укр. мат. журн. – 1992. – Т. 44, № 8. – С. 1102–1112.
42. 7384. Асимптотичне розщеплення одного класу лінійних сингулярно збурених систем // Доп. АН України. – 1992. – № 5. – С. 40–44.
43. 7385. Асимптотика решений сингулярно возмущенных систем с малой нелинейностью и вырождающейся матрицей при производной // Нелинейные проблемы дифференциальных уравнений и математической физики: Тез. докл. конф. “Вторые Боголюбовские чтения” (14–18 сентября 1992 г.). – К., 1992. – С. 186.
44. 7386. Асимптотический анализ общего решения вырождающихся сингулярно возмущенных линейных систем с двумя малыми параметрами // Нелинейные краевые задачи математической физики и их приложения. – К., 1992. – С. 111–112.
45. 7387. Исследование некритичности и устойчивости вырождающейся сингулярно возмущенной системы с периодическими коэффициентами // Аналитические методы исследования нелинейных дифференциальных систем. – К., 1992. – С. 134–140.
46. 7388. Построение асимптотических решений вырождающихся сингулярно возмущенных систем со слабой нелинейностью // Асимптотическое интегрирование нелинейных уравнений. – К., 1992. – С. 132–139.
47. 7389. Методы возмущений в задаче асимптотического интегрирования вырождающихся сингулярно возмущенных линейных систем с двумя малыми параметрами. – К., 1992. – 52 с. – /Препр./ Ин-т математики АН Украины; 92.34/.
48. 7390. Асимптотические разложения решений системы линейных дифференциальных уравнений при наличии точек поворота // Математическая физика и нелинейная механика. – 1993. – Вып. 18(52). – С. 6–11. *Успіваєт.*
49. 7391. Исследование асимптотики решений сингулярно возмущенной линейной системы в случае сингулярного пучка предельных матриц // Математическая физика и нелинейная механика. – 1993. – Вып. 18(52). – С. 40–47.
50. 7392. Исследование асимптотики общего решения линейной сингулярно возмущенной системы дифференциальных уравнений второго порядка с вырождением // Укр. мат. журн. – 1993. – Т. 45, № 4. – С. 561–575.
51. 7393. Асимптотика общего решения линейной сингулярно возмущенной системы с двумя малыми параметрами // Дифференциальные уравнения. – 1993. – Т. 29, № 2. – С. 256–266.
52. 7394. Побудова асимптотичних розв'язків вироджених сингулярно збурених лінійних систем з двома малими параметрами // Асимптотичні методи в диференціальних рівняннях. – К., 1993. – С. 160–178.
53. 7395. О разрешимости задачи Коши для линейной системы с вырожденной матрицей при производной // Нелинейные задачи математической физики и их приложения. – К., 1993. – С. 156.
54. 7396. О приводимости вырожденной линейной системы к центральной канонической форме // Докл. АН Украины. – 1993. – № 4. – С. 10–15. *Успіваєт.*
55. 7397. Асимптотическое интегрирование сингулярно возмущенных линейных систем с двумя малыми параметрами // Алгебраические структуры и теория сингулярных возмущений: Тез. докл. школы-семинара (Москва, 25–30 января 1993 г.). – М., 1993. – С. 156–157. *Успіваєт.*
56. 7398. Об инвариантных торах линейных расширений с вырожденной матрицей при производных // Докл. АН Украины. – 1993. – № 8. – С. 24–28.
57. 7399. Асимптотичне інтегрування сингулярно збурених систем диференціальних рівнянь з виродженнями: Автореф. дис. ... докт. фіз.-мат. наук. – К., 1993. – 32 с.
58. 7400. Асимптотичне інтегрування сингулярно збурених систем диференціальних рівнянь з виродженнями: Дис. ... докт. фіз. мат. наук. – К., 1993. – 318 с.
59. 7401. Про періодичні розв'язки вироджених лінійних систем // Нові підходи до розв'язування диференціальних рівнянь: Тези доп. Всеукр. наук. конф. (25–27 січня 1994 р., м. Дрогобич). – К., 1994. – С. 191.
60. 7402. О разрешимости начальной задачи для вырожденной линейной системы второго порядка // Нелинейные краевые задачи математической физики и их приложения: Сб. науч. тр. – К., 1994. – С. 218–220.
61. 7403. Критерій розв'язності задачі Коші для виродженої лінійної системи диференціальних рівнянь другого порядку // Тези доповідей Третьої міжнародної наукової конференції ім. академіка М.Кравчука. – К., 1994. – С. 129.
62. 7404. Деякі питання загальної теорії вироджених лінійних систем // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1994. – Фізико-математичні науки. – Т. XIV. – С. 6–26.
63. 7405. Геометричні перетворення на площині: Тексти лекцій з геометрії для студ. фіз.-мат. фак. – Ніжин: НДПІ, 1995. – 28 с.
64. 7406. Про структуру загального розв'язку виродженої лінійної системи диференціальних рівнянь другого порядку // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1995. – Фізико-математичні науки. – Т. XV. – С. 3–19.
65. 7407. Degenerate singularly perturbed systems // Nonlinear differential equations: Intern. Conf. (Kiev, August 21–27, 1995. Book of abstracts.) – K., 1995. – P. 181.
66. 7408. Умови регулярності виродженої сингулярно збуреної лінійної системи // Дифференциально-функциональні рівняння та їх застосування: Тези доп. Всеукр. конф. (15–18 травня 1996 р., м. Чернівці), присвяченої 60-річчю з дня народж. В.І.Фодчука. – К., 1996. – С. 206.

67. 7409. Про регулярність виродженої сингулярно збуреної лінійної системи // П'ята Міжнародна наукова конференція імені академіка М.Кравчука (16–18 травня 1996 р., Київ): Тези доп. – К., 1996. – С. 508.
68. 7410. Розв'язання крайової задачі для одного класу вироджених лінійних систем // Актуальні питання сучасної математики і фізики: Зб. наук. праць. – Ніжин, 1996. – С. 23–28. *У співавт.*
69. 7411. Асимптотика розв'язку задачі Коші для виродженої лінійної системи диференціальних рівнянь // Актуальні питання сучасної математики і фізики: Зб. наук. праць. – Ніжин, 1996. – С. 29–34.
70. 7412. Асимптотичний аналіз частинного розв'язку неоднорідної сингулярно збуреної системи з виродженням // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1996. – Фізико-математичні науки. – Т. XVI. – Вип.1.
71. 7413. Деякі властивості вироджених лінійних систем // Укр. мат. журн. – 1997. – Т. 49, № 9. – С. 1278–1296.
72. 7414. Asymptotic analysis of the general solution of the degenerating singularly perturbed linear system // Асимптотичні та якісні методи в теорії нелінійних коливань: Тези доп. міжнар. конф. "Треті Боголюбівські читання" (Київ, 18–23 серпня 1997 р.). – К., 1997. – С. 197–198.
73. 7415. Двобічний метод розв'язування двоточкової крайової задачі для одного класу вироджених лінійних систем // Математика. Фізика. Методика: Зб. наук. праць. – Ніжин, 1997. – С. 31–35. *У співавт.*
74. 7416. Асимптотика решения задачи Коши для вырожденной сингулярно возмущенной линейной системы // Моделирование и исследование устойчивости систем: Тез. докл. междунар. конф. (19–20 мая 1997 г.). – К., 1997. – С. 135. *У співавт.*
75. 7417. Про структуру загального розв'язку виродженої лінійної системи диференціальних рівнянь другого порядку // Укр. мат. журн. – 1998. – Т. 50, № 2. – С. 292–298.
76. 7418. Про періодичні розв'язки вироджених сингулярно збурених лінійних систем диференціальних рівнянь // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Природничі та фізико-математичні науки. – С. 154–169. *У співавт.*
77. 7419. Асимптотика розв'язку задачі Коші для виродженої сингулярно збуреної лінійної системи // Допов. НАН України. – 1999. – № 5. – С. 21–23. *У співавт.*
78. 7420. Асимптотичне розв'язування задачі Коші для виродженої сингулярно збуреної лінійної системи у випадку кратного спектра головного оператора // Нелінійні коливання. – 1999. – Т. 2, № 1. – С. 19–29. *У співавт.*
79. 7421. Периодические решения вырожденных сингулярно возмущенных линейных систем // Dynamical systems: modelling and stability investigations: Тези доп. міжнар. конф. (25–29 травня 1999 р.). – К., 1999. – С. 68. *У співавт.*
80. 7422. Задачі Коші для виродженої сингулярно збуреної системи диференціальних рівнянь // Там само. – С. 69. *У співавт.*
81. 7423. Розв'язання крайової задачі для одного класу вироджених диференціально-алгебраїчних систем // Фізико-математичні записки: Зб. наук. праць. – Ніжин, 1999. – С. 3–5. *У співавт.*
82. 7424. Асимптотический анализ вырожденной сингулярно возмущенной линейной системы // Проблемы дифференциальных уравнений, анализа и алгебры: Тез. докл. междунар. конф., (15–19 сентября 1999, г. Актобе). – Актобе, 1999. – С. 187.
83. 7425. Асимптотический анализ вырожденной сингулярно возмущенной линейной системы // VI Еругинские чтения: Тезисы докл. междунар. математической конф. – Гомель, 1999. – Ч. 1. – С. 83–84.
84. 7426. Лінійні системи диференціальних рівнянь з виродженнями. – К.: Вища школа, 2000. – 294 с. *У співавт.*
85. 7427. Основи геометрії: Навч. посібник для студ. фіз.-мат. фак. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 64 с.
86. 7428. Асимптотика загального розв'язку лінійної однорідної сингулярно збуреної системи диференціальних рівнянь з двома малими параметрами // VIII Міжнар. наук. конф. ім.акад. М.Кравчука: Тези доп. (11–14 травня 2000 р., м. Київ). – К., 2000. – С. 194. *У співавт.*
87. 7429. Геометричні перетворення на площині: Тексти лекцій з геометрії для студ. фіз.-мат. фак. – 2-е вид. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 27 с.
88. 7430. The Cauchy problem for the degenerated linear system with parameter // Диференціальні та інтегральні рівняння: Тези доп. Міжнар. конф. (12–14 вересня 2000 р.). – Одеса, 2000. – С. 339. *У співавт.*
89. 7431. Asymptotic integration of linear singularly perturbed system of differential equations with two small parameter // Там же. – С. 359–360. *У співавт.*
90. 7432. Н.І.Ахієзер та Ніжинська вища школа // Фізико-математичний вісник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2000. – С. 16–18. *У співавт.*
91. 7433. The Cauchy problem for the degenerated singularly perturbed linear system in case of the multiple spectrum of the limit bundle of matrixes // Nonlinear Oscillations. – 2001. – Vol. 4, № 2. – P. 226–233. *У співавт.*
92. 7434. Асимптотика загального розв'язку лінійної сингулярно збуреної системи диференціальних рівнянь з двома малими параметрами // Фізико-математичний збірник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2001. – С. 35–41. *У співавт.*
93. 7435. Аналітична геометрія на площині: Навч. посібник для студентів фізико-математичного факультету. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 146 с. *У співавт.*
94. 7436. Геометричні перетворення площини. – Ніжин: НДПУ, 2001. – Ч. 1: Основні поняття про відображення фігур. Симетрія відносно точки. Симетрія відносно прямої. – 207 с. *У складі колект. авт.*
95. 7437. Про існування і асимптотику періодичного розв'язку виродженої сингулярно збуреної системи диференціальних рівнянь у випадку кратних елементарних дільників // Нелінійні коливання. – 2002. – Т. 5, № 1. – С. 123–141. *У співавт.*
96. 7438. Асимптотика загального розв'язку лінійної сингулярно збуреної системи диференціальних рівнянь з двома малими параметрами у випадку кратного спектра головної матриці // Теорія еволюційних рівнянь: Тези доп. Міжнар. конф. "П'яті Боголюбівські читання" (Кам'янець-Подільський, 22–24 травня 2002 р.). – Кам'янець-Подільський, 2002. – С. 183. *У співавт.*
97. 7439. Вироджені сингулярно збурені системи звичайних диференціальних рівнянь // Там само – С. 184.
98. 7440. Аналітична геометрія в просторі: Навч. посібник для студентів фізико-математичного факультету. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 146 с. *У співавт.*
99. 7441. Геометричні місця точок: Навч. посібник для студентів фізико-математичного факультету. – Ніжин: НДПУ, 2002. – Ч.1: Геометричні місця точок та їх застосування до розв'язування задач. – 198 с. *У співавт.*
100. 7442. Геометричні перетворення площини: Навч. посібник для студентів фізико-математичного факультету. – Ніжин: НДПУ, 2002. – Ч. II: Поворот площини навколо точки. Паралельне перенесення. – 241 с. *У складі колект. авт.*

101. 7443. Геометричні перетворення площини: Навч. посібник для студентів фізико-математичного факультету. – Ніжин: НДПУ, 2002. – Ч. III. Подібність і гомететія. Інверсія. – 277 с. *У складі колект. авт.*
102. 7444. Аналітична геометрія на площині: Навч. посібник для студентів фізико-математичного факультету. – 2-ге видання. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 140 с. *У співавт.*
103. 7445. Курс проєктивної геометрії: Навч. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 255 с. *У співавт.*
104. 7446. Розвиток асимптотичних методів у працях академіка Шкіля М.І. та його учнів // Асимптотичні методи в теорії диференціальних рівнянь: Тези Міжнар. конф. (16 грудня 2002 р., Київ). – К., 2002. – С. 30. *У співавт.*
105. 7447. Про періодичні розв'язки вироджених сингулярно збурених лінійних систем з кратним елементарним дільником // Укр. мат. журн. – 2002. – Т. 54, № 10. – С. 1403–1415. *У співавт.*
106. 7448. Побудова загального розв'язку виродженої лінійної системи диференціальних рівнянь з іррегулярною особливою точкою // Нелінійні коливання. – 2002. – Т. 5, № 4. – С. 560–577. *У співавт.*
107. 7449. Підсумки діяльності колективу у Ніжинського державного педагогічного університету імені Миколи Гоголя в 2001 р.: Доповідь на конференції трудового колективу університету 5 лютого 2002 р. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 27 с.
108. 7450. Побудова асимптотичних розв'язків лінійних систем диференціальних рівнянь з двома малими параметрами // Укр. мат. журн. – 2003. – Т. 55, № 7. – С. 961–976. *У співавт.*
109. 7451. Один метод побудови асимптотичних розв'язків лінійних сингулярно збурених систем диференціальних рівнянь в околі точки повороту // Шості Боголюбівські читання (26–30 серпня 2003р.): Тези доп. міжнар. наук. конф. – К., 2003. – С. 254.
110. 7452. Геометричні місця точок: Навч. посібник для студ. фіз.-мат. фак. – Ніжин: НДПУ, 2003. – Ч. 2: Геометричні місця точок у просторі та їх застосування до розв'язування задач. – 140 с. *У співавт.*
111. 7453. Економіко-математична освіта у педагогічному вузі // Abstracts seventh international school on mathematical and statistical methods in economics, finance and insurance. 8–13, September, 2003. Laspi (Crimea, Ukraine). – К., 2003. – С. 16. *У співавт.*
112. 7454. Основи геометрії: Навч. посібник для студентів фізико-математичного факультету. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 185 с. *У співавт.*
113. 7455. Геометричні перетворення площини: Навчальний посібник. – Суми: Університетська книга, 2003. – 503 с. *У складі колект. авт.*
114. 7456. Збірник навчальних програм з математичних дисциплін. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 140 с. *У складі колект. авт.*
115. 7457. Підсумки діяльності колективу у Ніжинського державного педагогічного університету імені Миколи Гоголя в 2002 році: Доповідь на конференції трудового колективу університету 20 лютого 2003 року. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 34 с.
116. 7458. Курс диференціальної геометрії: Навч. посібник для студентів фізико-математичного факультету. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 23 с. *У співавт.*
117. 7459. Аналітична геометрія: Навчальний посібник. – Суми: Університетська книга, 2004. – 294 с. *У співавт.*
118. 7460. Курс вищої геометрії: Навчальний посібник. – Суми: Університетська книга, 2004. – 463 с. *У співавт.*
119. 7461. Розвиток асимптотичної теорії сингулярних систем диференціальних рівнянь // Міжнар. наукова конф. пам'яті В.Я.Буняковського (Київ, 16–21 серпня 2004 р.): Тези доп. – К., 2004. – С. 139–140.
120. 7462. Асимптотика загального розв'язку лінійної сингулярно збуреної системи диференціальних рівнянь з двома малими параметрами у випадку кратного спектра та певних структурних особливостей збурювальних матриць // X міжнар. наукова конф. ім. акад. М.Кравчука (13–15 травня 2004 р., м. Київ): Тези доп. – К., 2004. – С. 288. *У співавт.*
121. 7463. Підсумки діяльності колективу у Ніжинського державного педагогічного університету імені Миколи Гоголя в 2003 році: Доповідь на конференції трудового колективу університету 24 лютого 2004 року. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 34 с.
122. 7464. Аналітична геометрія на площині. Практикум: Навч. посібник для студентів фізико-математичного факультету. – Ніжин: НДПУ, 2005. – 269 с. *У складі колект. авт.*

КАФЕДРА ПРИКЛАДНОЇ МАТЕМАТИКИ ТА ІНФОРМАТИКИ

ГОЛОВІНА НАТАЛІЯ ОЛЕКСАНДРІВНА

Народилася 1966 р. Закінчила Ніжинський державний педагогічний інститут ім. М.В.Гоголя у 1989 р. році за спеціальністю “математика-фізика”. З 1999 р. працює асистентом на кафедрі прикладної математики Ніжинського педагогічного університету. Основна тема наукових досліджень: “Методика навчання математики в класах природничого профілю”.

Наукові праці

1. 7465. Організація і проведення обчислювальної практики учнів X класу на ПМК: Метод. рек. для студ. пед. ін-тів та вчителів інформатики і обчислювальної техніки. – Ніжин: НДПІ, 1988. – Ч. 1. – 64 с. *У співавт.*
2. 7466. Організація і проведення обчислювальної практики учнів X класу на ПМК: Метод. рек. для студ. пед. ін-тів та вчителів інформатики і обчислювальної техніки. – Ніжин: НДПІ, 1988. – Ч. 2. – 44 с. *У співавт.*
3. 7467. Методичні рекомендації до лабораторних робіт з “Основ інформатики і обчислювальної техніки”: Для студ. III–IV курсів фіз.-мат. фак. – Ніжин: НДПІ, 1991. – Ч. 1. – 50 с. *У співавт.*
4. 7468. Методичні рекомендації до лабораторних робіт з “Основ інформатики і обчислювальної техніки”: Для студ. III–IV курсів фіз.-мат. фак. – Ніжин: НДПІ, 1991. – Ч. 2. – 36 с. *У співавт.*
5. 7469. Вивчення елементів стохастички в класах природничого профілю // Профорієнтація та довузівська підготовка майбутніх спеціалістів: проблеми, досвід, перспективи: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. – Чернігів, 1999. – С. 117–119.

6. 7470. Використання прикладних задач при вивченні теми "Показникова функція" в класах природничого профілю // Актуальні питання сучасної математики і фізики: Зб. наук. пр. – Ніжин, 1996. – С. 62–63.
7. 7471. До проблеми навчання математики в класах природничого профілю // Наукові записки / Нац. пед. ун-т ім. М.П.Драгоманова: Наук. зб. – К., 2000. – Ч. 1. – С. 33–38.
8. 7472. Застосування графів при розв'язуванні прикладних задач стохастичності // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Психолого-пед. науки. – Ч. 1. – С. 76–80.
9. 7473. Комбінаторно-ймовірнісний метод розв'язування задач з біології на уроках математики в природничих класах середньої школи // Математика в школі. – 1999. – № 4. – С. 14–16.
10. 7474. Прикладна спрямованість вивчення комбінаторики // Всеукраїнська конференція "Інноваційні технології навчання у вищій школі". – Ніжин, 2000.
11. 7475. Психолого-дидактичні передумови навчання математики в класах природничого напрямку // Наука і сучасність: Зб. наук. статей Нац. пед. ун-ту ім. М.П.Драгоманова. – К., 2000.
12. 7476. Діяльнісний підхід до вивчення основ алгоритмізації та програмування в шкільному курсі математики // Фізико-математичний вісник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2002. – С. 55–59.
13. 7477. Шкільний курс інформатики: Навч.-метод. посібник до практич. занять. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 69 с. *У співавт.*
14. 7478. Шкільний курс інформатики: Навч.-метод. посібник до лаборатор. занять. – Ніжин: НДУ, 2005. – 90 с. *У співавт.*

ДОЛІЧ ОЛЕГ ВАЛЕНТИНОВИЧ

Народився 1972 р. У 1995 р. закінчив факультет кібернетики Київського державного університету ім. Т.Г.Шевченка за спеціальністю "прикладна математика". З 1995 по 2002 рр. працював інженером-програмістом кафедри математики, а потім прикладної математики НДПУ. З 2002 р. – викладач кафедри прикладної математики. Читає курси з основ інформатики, комп'ютерних технологій та програмування. Тема наукового дослідження: "Автоматизована система управління сільськогосподарським підприємством".

Наукові праці

1. 7479. Лабораторний практикум з інформатики. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 62 с. *У співавт.*

ІВАНОВ ВІКТОР ВАСИЛЬОВИЧ

Народився 1947 р у м. Ніжині. По закінченні Київського вищого інженерно-авіаційного військового училища ВПС служив інженером з авіаційного обладнання в Середній Азії. Після закінчення у 1977 р. ад'юнктури згаданого училища служив у Харківському вищому військовому авіаційному училищі (зараз – Харківський інститут ВПС) на посадах викладача, старшого викладача, доцента, де займався викладацькою та науковою діяльністю. З 1995 р. керував методичним підрозділом Головного командування ВПС України. Після звільнення у 1998 р. в запас працював старшим науковим співробітником науково-виробничого підприємства та консультантом в Головному штабі ВПС України. З 2003 р. доцент кафедри прикладної математики та інформатики НДПУ ім. М.Гоголя. Полковник запасу. Має 4 винаходи.

Наукові праці:

1. 7480. Передаточные свойства прозрачного слоя // Збірник наукових матеріалів. – КВВАІУ, 1975. – Вип. 4. – С. 35–40. *У співавт.*
2. 7481. Условие линейности фотографических приемников энергии излучения // Збірник наукових матеріалів. – КВВАІУ, 1976. – Вип. 3. – С. 52–54. *У співавт.*
3. 7482. К вопросу о расчете кривой порогового контраста фотографических приемников лучистой энергии // Матеріали 18-ї науково-технічної конференції ВНТ. – КВВАІУ, 1977. – С. 36. *У співавт.*
4. 7483. Принципы синтеза аэрофотосистем // Матеріали 18-ї науково-технічної конференції ВНТ. – КВВАІУ, 1977. – С. 48. *У співавт.*
5. 7484. Модель процесса определения разрешающей способности иконических систем // Збірник наукових матеріалів. – КВВАІУ, 1977. – Вип. 3. – С. 16–18. *У співавт.*
6. 7485. Некоторые практические применения модели процесса определения разрешающей способности // Збірник наукових матеріалів. – КВВАІУ, 1977. – Вип. 3. – С. 56. *У співавт.*
7. 7486. Методика оценки точностных характеристик информационно-вычислительной подсистемы контура самонаведения // Науково-методичні матеріали: Збірник. – ХВВАІУ, 1986, РВП-86, поз. 61* *У співавт.*
8. 7487. Пространственно-частотный спектр разности двумерного теста // Науково-методичні матеріали: Збірник. – ХВВАІУ, 1986, РВП-86, поз. 61*. *У співавт.*
9. 7488. Математическая модель иконической системы // Науково-методичні матеріали: Збірник. – ХВВАІУ, 1986, РВП-86, поз. 61*. *У співавт.*

10. 7489. Интегрированная программирующая система для решения краевых задач математической физики // Методы реализации систем програмування: 3б. наук. праць. – К., 1986. – С. 32–40. *У співавт.*
11. 7490. К вопросу автоматизации программирования при решении задач газовой динамики // Науково-методичні матеріали. – ХВВАУ, 1989, РВП-89, поз. 95.* *У співавт.*
12. 7491. Язык заказов генератора программ для решения задач газовой динамики // Науково-методичні матеріали. – ХВВАУ, 1989. – С. 54–56. *У співавт.*
13. 7492. Учебная программа, методические указания и контрольные задания по дисциплине “Оптико-электронное разведывательное оборудование летательных аппаратов”. – КВВАУ, 1976. – 30 с. *У співавт.*
14. 7493. Руководство к лабораторным и практическим занятиям по оптико-электронному и светотехническому оборудованию летательных аппаратов. – КВВАУ, 1977. – 360 с. *У співавт.*
15. 7494. Руководство к лабораторным и практическим занятиям по дисциплине “Оптико-электронное и разведывательное оборудование летательных аппаратов”. – ХВВАУ, 1983, РВП-83, поз. 56*. *У співавт.*
16. 7495. Методическое пособие по расчетам оптико-электронных средств воздушной разведки. – ХВВАУ, 1984, РВП-84, поз. 75*. *У співавт.*
17. 7496. Руководство к лабораторным и практическим занятиям по дисциплине “Авиационная светотехника”. – ХВВАУ, 1986, РВП-85, поз. 77*. *У співавт.*
18. 7497. К вопросу о создании универсальных программирующих систем. – АН УРСР, ИПМаш, Харків, 1989, пре-принт. – 313. *У співавт.*
19. 7498. Швидка оптимізація систем великих вимірностей // Фізико-математичний збірник: 3б. наук. праць. – Ніжин, 2004. – С. 66–71.
20. 7499. Курс лекцій з програмування. – Ніжин: НДПУ, 2004. – Ч.1: Традиційне програмування. – 70 с.

КАНИВЕЦЬ ТЕТЯНА МИКОЛАЇВНА

Народилася 1963 р. Закінчила факультет кібернетики Київського державного університету імені Т.Г.Шевченка у 1985 р. Працює в Ніжинській вищій школі на посаді інженера лабораторії інформатики (1988–1990 рр.), на посаді асистента кафедри математики (1990–1999 рр.), на посаді асистента кафедри прикладної математики (з 1999 р.). Основний напрямок наукових досліджень – використання сучасних інформаційних технологій при вивченні інформатики.

Наукові праці

1. 7500. Визначення деяких фізичних параметрів сплавів InAs-CdTe з спектральних залежностей коефіцієнта відбивання // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1994. – Фіз.-мат. науки. – Т. XIV. – С. 66–69. *У співавт.*
2. 7501. Комп'ютеризований розрахунок навантаження // Фізико-математичний вісник: 3б. наук. праць. – Ніжин, 2000. – С. 55–61. *У співавт.*
3. 7502. Сучасний стан і перспективи впровадження інформаційних технологій навчання у вищій школі // Фізико-математичний вісник: 3б. наук. праць. – Ніжин, 2002. – С. 112–121. *У співавт.*
4. 7503. Практикум з лінійного програмування для економістів. – Частина 1: Симплексний метод. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 62 с. *У співавт.*
5. 7504. Практикум з лінійного програмування для економістів. – Частина 2: Теорія двоїстості, транспортна задача. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 64 с. *У співавт.*

КЛАДИНОГА ВІТАЛІЙ СЕРГІЙОВИЧ

Народився 1964 р. У 1989 р. з відзнакою закінчив механіко-математичний факультет Київського державного університету ім. Т.Г.Шевченка за спеціальністю “механіка”. Кандидат фізико-математичних наук з 1991 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1993 р. на посадах асистента кафедри математики (1993–1994 рр.), ст. викладача (1994–1997 рр.), доцента (з 1997р.), завідувача кафедри (з 1999 р.). У 1999–2001 рр. був стипендіатом Кабінету Міністрів України для молодих вчених.

Основний напрямок наукових досліджень – методи досліджень нелінійних крайових задач математичної фізики, зокрема задачі нелінійної механіки високоеластичних оболонок; проблеми моделювання складних механічних систем; чисельні та аналітичні методи комп'ютерної алгебри.

Член Ради університету та Вченої ради фізико-математичного факультету.

Наукові праці

1. 7505. Конечные перемещения гиперупругой кольцеобразной мембраны с жестким концентрическим включением под осесимметричной нагрузкой // Устойчивость движения твердых тел и деформированных систем / Ин-т математики АНУССР. – К., 1989. – С. 61–69. *У співавт.*
2. 7506. Малые деформации эластичной кольцеобразной мембраны с жесткой концентрической вставкой при гидростатической нагрузке // Моделирование динамических процессов взаимодействия в системах тел с жидкостью / Ин-т математики АНУССР. – К., 1990. – С. 52–59.

3. 7507. Малые крутильно-сдвиговые колебания осесимметрично деформированной кольцеобразной мембраны с жестким концентрическим вложением // Фильтрация и управление в механических системах / Ин-т математики АН УССР. – К., 1991. – С. 28–31.
4. 7508. Собственные колебания полого деформированной мембраны с жесткой вставкой // Проблемы динамики и устойчивости многомерных систем / Ин-т математики АН Украины. – К., 1991. – С. 18–29.
5. 7509. Об уравнениях возмущенного состояния предварительно деформированной гибкой оболочки с присоединенным твердым телом // Докл. АН Украины. – 1992. – № 5. – С. 61–65. *У співаєт.*
6. 7510. Собственные колебания предварительно деформированной осесимметричной нагруженной гиперупругой кольцеобразной мембраны с жестким диском. – К., 1992. – 48 с. – (Препр. / АН Украины. Ин-т математики; 92.19). *У співаєт.*
7. 7511. Власні коливання високоеластичної передньо напруженої оболонки з твердим тілом // Тр. XVII научн. конф. мол. учених Ін-та механіки АН України (Київ, 19–32 мая, 1992.) / Ін-т механіки АН України. – К., 1992. – Ч. 2. – С. 83–87. – Деп. в УкрІНТЭИ 7.07.92, № 1022–Ук92.
8. 7512. Варіаційні методи в задачах статичної та динамічної системи “абсолютно тверде тіло – високоеластична оболонка” // Тези міжнар. конф. пам’яті акад. М.П.Кравчука (Київ – Луцьк, 22–28 вересня, 1992) / Ін-т математики АН України. – К., 1992. – С. 215. *У співаєт.*
9. 7513. Осесимметричное деформирование мягких оболочек вращения из высокоэластичных материалов с малой центральной вставкой // Мат. физика и нелинейн. механика. – 1992. – Вып. 17. – С. 55–61. *У співаєт.*
10. 7514. Варіаційні методи в задачах про взаємодію абсолютно твердого тіла з нелінійно пружною оболонкою обертання: Автореф. дис. ... канд. фіз.-мат. наук / Ін-т математики АН України. – К., 1992. – 17 с.
11. 7515. Вільні коливання полого деформованої кільцевої мембрани з концентричним вклученням // Тези III Міжнар. наук. конф. ім. акад. Кравчука. – К., 1994. – С. 58.
12. 7516. Неосесимметричные колебания предварительно напряженной оболочки вращения с присоединенным жестким диском // Прикл. механика. – 1994. – Т. 30, № 7. – С. 17–24. *У співаєт.*
13. 7517. Асимптотичний розв’язок задачі статичної нелінійно пружної кругової оболонки з концентрично приєднаним диском // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1994. – Фіз.-мат. науки. – С. 26–30.
14. 7518. Системи лінійних нерівностей та основи лінійного програмування: Матеріали до лекцій з алгебри і теорії чисел. – Ніжин: НДПІ, 1995. – 28 с. *У співаєт.*
15. 7519. Nonaxially-symmetric vibrations of a prestressed shell of rotation joined to a rigid disk // International Applied Mechanics, Jan, 1995. – P. 489–495. *У співаєт.*
16. 7520. Про граничні умови мішаної задачі статичної в геометрично нелінійній теорії безмоментних оболонок // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1995. – Фіз.-мат. науки. – С. 10–17.
17. 7521. Варіаційний метод в геометрично нелінійній задачі статичної плоских мембран // Нелінійні крайові задачі мат. фізики та їх застосування: Зб. наук. праць / Ін-т математики АН України. – К., 1995. – С. 104–105.
18. 7522. Ряди Фур’є: Метод. рек. до практ. занять і завдання для самостійної роботи. – Ніжин: НДПІ, 1995. – 28 с. *У співаєт.*
19. 7523. Двовимірні задачі статичної гіперпружних плоских мембран // Математическое моделирование: Сб. науч. тр. / НАН Украины. Ин-т математики. – К., 1996. – С. 103–106.
20. 7524. Симетричні та ортогональні оператори. Квадратичні форми: Матеріали до лекцій з алгебри і теорії чисел. – Ніжин: НДПІ, 1996. – 28 с.
21. 7525. Прямі методи в двовимірних задачах статичної плоских еластичних мембран // Тези V Міжнар. наук. конф. ім. акад. Кравчука (16–18 травня 1996р., Київ). – К., 1996. – С. 181.
22. 7526. Двовимірні геометрично та фізично нелінійні задачі статичної гіперпружних плоских мембран // Нелінійні крайові задачі математическої фізики і їх приложения: Сб. науч. тр. / НАН Украины. Ин-т математики. – К., 1996. – С. 137–139.
23. 7527. Метод Ритца в смешанной геометрически нелинейной задаче статичної плоских мембран // Прикл. механика. – 1997. – Т. 33, № 1. – С. 69–75.
24. 7528. Власні коливання гіперпружних мембран при скінченних попередніх деформаціях // Modelling and investigation of systems stability: Mechanical Systems / Thesis of International Conference, May 19–23. – Kyiv, 1997. – P. 70.
25. 7529. Geometrically nonlinear mixed problem on the statics of flat membranes // International Applied Mechanics, July 1997. – P. 62–67.
26. 7530. Симетричні коливання полого деформованих еліптичних мембран // Асимптотичні та якісні методи в теорії нелінійних коливань: Міжнародна конференція. Третє Боголюбовське читання (Київ, 18–23 серпня 1997р.): Тези доповідей. – К., 1997. – С. 84–85.
27. 7531. Деякі співвідношення лінеаризованої мембранної теорії гіперпружних оболонок // Математика. Фізика. Методика: Зб. наук. праць / НДПІ ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – С. 7–21.
28. 7532. Енергетичний підхід до визначення стану рівноваги геометрично фізично нелінійних мембран еліпсоїдної форми // Доп. НАН України – 1998. – № 1. – С. 80–86.
29. 7533. Вариационный метод определения конечных деформаций гиперупругих плоских мембран // Прикл. механика. – 1998. – Т. 34, № 2. – С. 43–49.
30. 7534. Variational Method of Determining the Finite Strains of Hyperelastic Flat Membranes // International Applied Mechanics. – 1998. – Vol.34, Num.2. – P. 140–143.
31. 7535. Несимметричні коливання еліптичних мембран при невеликих деформаціях // Вопросы аналитической механики и ее приложений: Труды / Ин-т математики АН Украины. – К., 1999. – С. 123–132.
32. 7536. Деякі задачі статичної та динамічної нелінійно пружних мембран, що не є оболонками обертання // International Conference Dynamical Systems Modelling and Stability Investigation: Mechanical Systems / Thesis of Conference Reports, May 25–29. – Kyiv, 1999. – P. 37.
33. 7537. Гіперпружна кільцева мембрана при критичному навантаженні // Фізико-математичні записки: Зб. наук. праць / НДПУ імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – С. 6–9.
34. 7538. Колебания пологих некруговых мембран с начальными напряжениями // Прикл. механика. – 1999. – Т. 35, № 8. – С. 78–86. *У співаєт.*

35. 7539. Vibrations of shallow noncircular membranes with initial stresses // International Applied Mechanics. – 1999. – Vol.35, № 8. – P. 829–837. *У співавт.*
36. 7540. Про енергетичний підхід до симетричної задачі динаміки для гіперпружної кругової мембрани // Фізико-математичний вісник 36. наук. праць / НДПУ ім. М.Гоголя. – Ніжин, 2000. – С. 34–39. *У співавт.*
37. 7541. Комп'ютеризований розрахунок навчального навантаження // Фізико-математичний вісник 36. наук. праць / НДПУ ім. М.Гоголя. – Ніжин, 2000. – С. 55–61. У складі колект. авт.
38. 7542. Аналіз рівня комп'ютерної грамотності та викладання інформатики в НДПУ імені Миколи Гоголя за даними анкетування студентів // Там само. – С. 61–64. *У співавт.*
39. 7543. Математична модель процесу горіння твердого палива в топках з поперечною схемою живлення шару // Фізико-математичний збірник / НДПУ ім. М.Гоголя. – Ніжин, 2001. – С. 29–35. *У співавт.*
40. 7544. Комп'ютерний облік навчального навантаження на рівні кафедри // Фізико-математичний збірник / НДПУ ім. М.Гоголя. – Ніжин, 2001. – С. 78–85. *У співавт.*
41. 7545. Короткий вступ до вищої алгебри: Навчальний посібник. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 92 с.
42. 7546. Інтерактивні електронні навчальні матеріали з теорії ймовірностей та математичної статистики // Вісник Київського університету. – Київ, 2002. – Фіз.-мат. науки. – Випуск № 5. – С. 33–37. *У співавт.*
43. 7547. Сучасний стан і перспективи впровадження інформаційних технологій у навчальний процес // Фізико-математичний вісник 36. наук. праць. – Ніжин, 2002. – С. 112–121. *У співавт.*
44. 7548. Практикум з лінійного програмування для економістів. – Частина I: Симплексний метод: Навчальний посібник. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 62 с. *У співавт.*
45. 7549. Computer System of Calculation and Distribution of the Academic Load // Internation Conference on Higher Education Innovation / Thesis of Conference Reports, May 16–19. – Kyiv, 2003. – P. 13. *У співавт.*
46. 7550. Virtual Onlie Laboratiries in a Distance Education Science Classroom // Internation Conference on Higher Education Innovation / Thesis of Conference Reports, May 16–19. – Kyiv, 2003. – P. 102. *У співавт.*
47. 7551. Економіко-математична освіта у педагогічному вузі // VII Міжнародна школа-семинар “Статистичні методи в економіці, фінансах та страховій справі”: Тези доповідей, 7–13 вересня 2003р., Ласпі (Крим). – К., 2003. – С. 16. *У співавт.*
48. 7552. Перспективи автоматизації елементів дистанційного навчання на основі стохастичних моделей // Там само. – С. 4. *У співавт.*
49. 7553. Perspectives of distant education elements automatization using stochastic models, Theory of Stoch. Proc., 9(25) (2003), №. 3–4, 58–62. *У співавт.*
50. 7554. Підсумки виконання проекту TEMPUS-TACIS NP22012–2001 “Поліпшення освіти із застосувань статистики в економіці” в Ніжинському педуніверситеті // VIII Міжнародна школа-семинар “Статистичні методи в економіці, фінансах та страховій справі”: Тези доповідей, 21–26 червня 2004 р., Форос (Крим). – К., 2004. – С. 4–5. *У співавт.*
51. 7555. Організація співпраці мережі університетів з розвитку економіко-статистичної освіти та дистанційного навчання в Україні // Там само. – С. 5. *У співавт.*
52. 7556. Кафедра прикладної математики та інформатики: п'ять років поступу // Фізико-математичний вісник: 36. наук. праць. – Ніжин, 2004. – С. 14–23.
53. 7557. Участь Ніжинського педуніверситету в міжнародному проекті TEMPUS-TACIS NP 22012–2001 “Поліпшення освіти із застосувань статистики в економіці” // Там само. – С. 27–31. *У співавт.*
54. 7558. Практикум з лінійного програмування для економістів. – Частина I: Теорія двоїстості, транспортна задача: Навчальний посібник. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 64 с. *У співавт.*

КОВАЛЬЧУК ЮРІЙ ОЛЕКСІЙОВИЧ

Народився 1961 р. У 1990 р. закінчив Київський державний університет ім. Т.Г.Шевченка за спеціальністю “математика”. Кандидат фізико-математичних наук з 1999 р. Працює в Ніжинській вищій школі на посадах асистента кафедри математики (1990–1999 рр.). У червні 2002 р. одержав звання доцента кафедри прикладної математики. Основний напрям наукових досліджень – теорія випадкових процесів.

Останнім часом працює над проблемами застосування нових інформаційних технологій в освіті, зокрема над новими можливостями подання математичних понять і фактів за допомогою мультимедійної комп'ютерної техніки.

Наукові праці

1. 7559. Про швидкість збіжності випадкових рядів у просторах Орліча // V Міжнародна Наукова Конференція ім. акад. М.Кравчука: Тези доповідей. – К., 1996. – С. 189.
2. 7560. Про збіжність строго $\text{sub}\varphi(\Omega)$ випадкових рядів у нормі простору $L_p(\Omega)$ // Актуальні питання сучасної математики і фізики: 36. наук. праць. – Ніжин, 1996. – С. 9–12.
3. 7561. Умови збіжності строго $\text{sub}\varphi(\Omega)$ в випадкових рядів у нормах простору L_p // Вісник Київського університету. – К., 1996. – Фізико-математичні науки. – Вип. 1. – С. 72–82.
4. 7562. До питання про збіжність строго $\text{sub}\varphi(\Omega)$ в випадкових рядів у просторах Орліча // VI Міжнародна наукова конференція ім. акад. М.Кравчука: Матеріали конференції. – К., 1997. – С. 201.
5. 7563. Умови збіжності строго $\text{sub}\varphi(\Omega)$ випадкових рядів у нормах просторів Орліча // Вісник Київського університету. – К., 1997. – Фізико-математичні науки. – Вип. 2. – С. 35–39.
6. 7564. The Boundary-Value Problems for Equations of Mathematical Physics with Strictly $\text{sub}\varphi(\Omega)$ Random Initial Conditions // The Second Scandinavian-Ukrainian Conference in Mathematical Statistics. Abstracts. – Sw eden, Umea. – 1997. – P. 45.

7. 7565. Про збіжність у просторах Орліча деяких випадкових рядів // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В. Гоголя. – 1996. – Т. XVI, вип. 1. – С. 16–20. *У співавт.*
8. 7566. Про збіжність строго $\text{sub}\varphi(\Omega)$ випадкових рядів в нормах просторів Орліча // Доповіді НАН України. – 1997. – № 11. – С. 12–15. *У співавт.*
9. 7567. Краевые задачи со случайными начальными условиями и функциональные ряды из $\text{sub}\varphi(\Omega)$ I // Украинский математический журнал. – 1998. – Т. 50, № 4. – С. 504–515. *У співавт.*
10. 7568. Краевые задачи со случайными начальными условиями и функциональные ряды из $\text{sub}\varphi(\Omega)$ II // Украинский математический журнал. – 1998. – Т. 50, № 7. – С. 897–906. *У співавт.*
11. 7569. Про догматизм у викладанні математики і можливості його подолання // Фізико-математичні записки: Зб. наук. праць. – Ніжин, 1999. – С. 69–74.
12. 7570. Аналіз рівня комп'ютерної грамотності та викладання інформатики в НДПУ ім. Миколи Гоголя за даними опитування студентів // Фізико-математичний вісник Зб. наук. праць. – Ніжин, 2000. – С. 61–65. *У співавт.*
13. 7571. Використання НІТ при вивченні курсів прикладної математики на сучасному етапі // Фізико-математичний збірник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2001. – С. 85–89. *У співавт.*
14. 7572. Освіта і нові технології: наздоженемо Америку, чи розминемося з нею? // Там само. – С. 155–158.
15. 7573. Навчання НІТ засобами НІТ // Матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції “Сучасні педагогічні технології у вищих закладах освіти”. В 2 ч. – Ніжин, 2001. – Ч. 2. – С. 45–48.
16. 7574. Основи інформаційної технології. Частина 1: Конспект лекцій: Навч. посібник для студ. нематематичних спеціальностей. – Ніжин: НДПУ, 1999. – 41 с.
17. 7575. Основи інформаційної технології. Частина 2: Практикум: Навч. посібник для студ. нематематичних спеціальностей. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 44 с.
18. 7576. Теорія ймовірностей та математична статистика: Курс лекцій для студентів фізико-математичного факультету. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 135 с.
19. 7577. Інтерактивні навчальні матеріали з теорії ймовірностей та математичної статистики // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. – 2002. – Фізико-математичні науки. – № 5. – С. 35–37. *У співавт.*
20. 7578. Друге дихання видавничої системи TeX // Фізико-математичний вісник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2002. – С. 97–100. *У співавт.*
21. 7579. Virtual Online Laboratories in a Distance Education Science Classroom // International Conference on Higher Education Innovation. Abstracts of Presentations at the First Conference of the Society. – Kiev: ICHEI, 2003. – P. 102. *У співавт.*
22. 7580. Teaching with the Help of HTML Presentations. // International Conference on Higher Education Innovation. Abstracts of Presentations at the First Conference of the Society. – Kiev: ICHEI, 2003. – P. 102. *У співавт.*
23. 7581. Перспективи автоматизації елементів дистанційного навчання на основі стохастичних моделей // Seventh International School on Mathematical and Statistical Methods in Economics, Finance and Insurance. Abstracts. – Kyiv, 2003. – С. 4–5. *У співавт.*
24. 7582. Дистанційне навчання – не данина моді, а вимога часу // Рідна школа. – 2003. – № 10. – С. 28–29. *У співавт.*
25. 7583. Perspectives of Distant Education Elements Automatization Using Stochastic Models // Theory of Stochastic Processes. – 2003. – Vol. 9(25), № 3–4. – P. 58–62. *У співавт.*
26. 7584. Організація співпраці мережі університетів з розвитку економіко-статистичної освіти та дистанційного навчання в Україні // Eight International School on Mathematical and Statistical Methods in Economics, Finance and Insurance. Abstracts. – Kyiv, 2004. – С. 5. *У співавт.*
27. 7585. Участь Ніжинського педуніверситету в міжнародному проєкті TEMPUS-TACIS NP 22012–2001 “Поліпшення освіти із застосувань статистики в економіці” // Фізико-математичний збірник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2004. – С. 27–31. *У співавт.*
28. 7586. Інформаційний менеджмент ВНЗ на базі інтернет-технологій // Фізико-математичний збірник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2004. – С. 133–138.

СТРЕЛЬНИКОВ МИКОЛА АНАТОЛІЙОВИЧ

У 1998 р. закінчив Ніжинський державний педагогічний інститут ім. М.В. Гоголя за спеціальністю “математика та основи інформатики”. Працював викладачем математики ліцею при НДПІ. З 1998 по 2001 рр. навчався в аспірантурі при кафедрі вищої математики Ніжинського державного педагогічного університету імені Миколи Гоголя. Після закінчення аспірантури працює на кафедрі прикладної математики НДПУ. Тема наукового дослідження: “Асимптотичне інтегрування лінійної сингулярно збуреної системи диференціальних рівнянь з двома малими параметрами”. Працює над завершенням кандидатської дисертації.

Наукові праці

1. 7587. Методика застосування комп'ютерної техніки при викладанні шкільного курсу історії: Програма вивчення дисциплін. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 18 с. *У співавт.*
2. 7588. Завдання для проведення практики з дисципліни “Інформатика та комп'ютерна техніка”. – Ніжин: НАТІ, 2003. – 44 с. *У співавт.*
3. 7589. Лабораторний практикум з інформатики. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 62 с. *У співавт.*
4. 7590. Асимптотика загального розв'язку лінійної сингулярно збуреної системи диференціальних рівнянь з двома малими параметрами // Фізико-математичний збірник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2001. – С. 35–41. *У співавт.*
5. 7591. Асимптотика загального розв'язку лінійної однорідної сингулярно збуреної системи диференціальних рівнянь з двома малими параметрами // VIII Міжнар. наук. конф. ім. акад. Кравчука (11–14 травня 2000р., м. Київ): Тези допов. – К., 2000. – С. 194. *У співавт.*

6. 7592. Asymptotic integration of the linear singularly perturbed system of the differential equations with two small parameters // Тези допов. Міжнар. конф. – Одеса, 2000. – С. 359. *У співаєм.*
7. 7593. Асимптотика загального розв'язку лінійної збуреної системи диференціальних рівнянь з двома параметрами у випадку кратного спектра головної матриці // Диференціальні рівняння і нелінійні коливання: Тези допов. міжнар. конф. – К., 2001. – С. 156–157
8. 7594. Асимптотика загального розв'язку лінійної сингулярно збуреної системи диференціальних рівнянь з двома малими параметрами у випадку кратного спектра головної матриці // Теорія еволюційних рівнянь: Тези допов. Міжнар. конф. "П'яті Боголюбівські читання" (Кам'янець-Подільський, 22–24 травня 2002 р.). – Кам'янець-Подільський, 2002. – С. 183. *У співаєм.*
9. 7595. Сингулярно збурена система диференціальних рівнянь з двома малими параметрами у випадку кратного спектра головного оператора // Міжнар. конф. "Асимптотичні методи в теорії диференціальних рівнянь" (16 грудня 2002 р., Київ): Тези допов. – К., 2002. – С. 36.
10. 7596. Побудова асимптотичних розв'язків лінійних систем диференціальних рівнянь з двома малими параметрами // Укр. мат. журн. – 2003. – Т. 55, № 7. – С. 961–976. *У співаєм.*
11. 7597. Сучасне програмне забезпечення: немає вибору чи не вміємо обирати // Міжнародна науково-практична конференція "Інновації у вищій освіті" (21–22 вересня 2004 р., Ніжин): Тези допов. – Ніжин, 2004.

ФЕТСОВ ВАЛЕРІЙ СЕРГІЙОВИЧ

У 1979 р. закінчив інженерно-економічний факультет Київського інституту народного господарства за спеціальністю "інженер-економіст". З 1979 по 1983 р. навчається в аспірантурі при кафедрі загальної теорії статистики цього ж вузу. У 1984 р. захистив дисертацію на тему "Статистичне моделювання соціальної структури колективу робітників промислового підприємства" за спеціальністю статистика. Має 22 друковані праці, ряд розробок зареєстровано в фонді алгоритмізації і програмування України.

Наукові праці

1. 7598. Ряды распределения и их характеристики: Методические указания. – К.: КИИХ, 1982. – 32 с. *У співаєм.*
2. 7599. Анализ механизма формирования некоторых моделей кривых распределения // Киевск. ин-т нар. хоз-ва. – К., 1982. – 19 с. – Деп. в НИИ ЦСУ СССР 28.05.1982 г., № 15су – D82.
3. 7600. Моделирование социально-экономических явлений при помощи моделей кривых распределения // Киевск. ин-т нар. хоз-ва. – К., 1982. – 12 с. Деп. в НИИ ЦСУ СССР 28.05.1982 г. № 16су – D82 –
4. 7601. Построение модели стандартизованной комбинационной группировки для многомерных признаков // Государственный фонд алгоритмов и программ № П006687 от 2.07.1984. – К., 1984
5. 7602. Автоматизированная система нормирования труда // Информационный листок о научно-техническом достижении № 88–006. – Чернигов, 1988. *У співаєм.*
6. 7603. Автоматизированная система нормирования труда на заводе "Нежинсельмаш": Тезисы докладов. – Пенза, 1988. – С. 26–27.
7. 7604. Пакет прикладных программ "Финансы" // Информационный листок о научно-техническом достижении № 53–91. – Чернигов, 1991.
8. 7605. Навчання керує автоматика // Освіта. – 1992. – 4 серпня.
9. 7606. Алгоритмічна мова Паскаль: Курс лекцій. – Ніжин: Ніжинський агротехнічний інститут, 2001. – 76 с. *У співаєм.*
10. 7607. Комп'ютери і комп'ютерні технології. Частина 2: Курс лекцій. – Ніжин: Ніжинський агротехнічний інститут, 2001. – 110 с.
11. 7608. Комп'ютери і комп'ютерні технології: Практикум. – Ніжин: Ніжинський агротехнічний інститут, 2001. – 52 с.
12. 7609. Математична система MathCAD. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 30 с.
13. 7610. Алгоритмічна мова Паскаль: Курс лекцій. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 85 с. *У співаєм.*
14. 7611. Комп'ютери і комп'ютерні технології: Практикум. – 2-е видання, перероб. і доп. – Ніжин: Ніжинський агротехнічний інститут, 2002. – 61 с.
15. 7612. Комп'ютери і комп'ютерні технології. Частина 2: Курс лекцій. – 2-е видання, перероб. і доп. – Ніжин: Ніжинський агротехнічний інститут, 2002. – 152 с.
16. 7613. Використання комп'ютерної системи "Сніжок" для тестування в навчальному процесі // Фізико-математичний вісник: Зб. наук. праць – Ніжин, 2002. – С. 90–94.
17. 7614. Комп'ютерні технології: Спеціалізований курс. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 139 с.
18. 7615. Комп'ютерні технології: Практикум. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 62 с.
19. 7616. Комп'ютери і комп'ютерні технології: Практикум. – 3-є видання, перероб. і доп. – Ніжин: Ніжинський агротехнічний інститут, 2003. – 74 с.
20. 7617. Завдання для проведення практики з дисципліни "Інформатика та комп'ютерна техніка" для економічних спеціальностей. – Ніжин: Ніжинський агротехнічний інститут, 2003. – 44 с. *У співаєм.*
21. 7618. Лабораторний практикум з інформатики. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 62 с. *У співаєм.*
22. 7619. Алгоритмічна мова Паскаль: Курс лекцій. – 2-е видання, перероб. і доп. – Ніжин: Видавництво "Аспект-Поліграф", 2005. – 88 с. *У співаєм.*

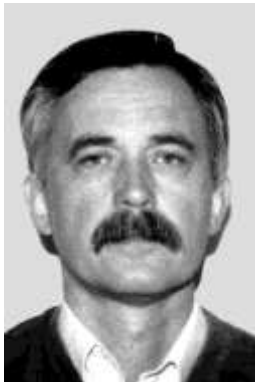
ХАРЧЕНКО ВОЛОДИМИР МИКОЛАЙОВИЧ

Народився 1963 р. Закінчив Ніжинський державний педагогічний інститут ім. М.В.Гоголя у 1985 р. за спеціальністю "математика та фізика". Працює у ВУЗі з 1988 р. на посаді асистента. Основна тема наукових досліджень – використання новітніх технологій при вивченні математики. Працює над кандидатською дисертацією на тему: "Сприяння розвитку просторового мислення учнів 7–9 класів при вивченні планіметрії з використанням НІТН". Автор біля тридцяти науково-методичних публікацій.

Наукові праці

1. 7620. До питання про використання нових інформаційних технологій при вивченні математичних дисциплін // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої і середньої школи: Тези наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – Ч. II. – С.108–109. *У співавт.*
2. 7621. Розвиток високого рівня просторового мислення як фактор їх успішної творчості // Сучасні проблеми організації наук. –техн. творчості учнівської молоді: Тези доп. II Респ. наук.-практ. конф. (Ніжин, 27–30 жовтня 1992 р.). – Ніжин, 1992. – С. 12.
3. 7622. Методичні рекомендації до лабораторних робіт з "Основ інформатики і обчислювальної техніки" для студ. III–IV курсів фіз.-мат. факультету. – Ніжин: НДПІ, 1991. – Ч. 1. – 50 с. *У співавт.*
4. 7623. Методичні рекомендації до лабораторних робіт з "Основ інформатики і обчислювальної техніки" для студ. III–IV курсів фіз.-мат. факультету. – Ніжин: НДПІ, 1991. – Ч. 2. – 36 с. *У співавт.*
5. 7624. До питання про формування та розвиток просторових уявлень учнів під час вивчення планіметрії з використанням НІТ // Проблеми розвитку психолого-педагогічної науки у науково-технічній творчості молоді: Зб. наук. праць студентів, аспірантів, стажистів і викладачів. – Переяслав-Хмельницький, 1992. – С. 171–172.
6. 7625. Роль ППЗ під час вивчення учнями геометрії в 7 класі // Розвиток проблем психолого-педагогічної науки в науково-технічній творчості молоді: Зб. наук. праць. – К., 1993. – Вип. 1. – С. 247–248.
7. 7626. Методика розвитку просторового мислення учнів при вивченні теми "Розв'язування трикутників" із застосуванням педагогічних програмних засобів (ППЗ) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – 1994. – Т. XIV. – Фізико-математичні науки. – С. 102–106.
8. 7627. Розвиток просторового мислення учнів 7–9 класів при вивченні планіметрії з використанням НІТ // Проблеми інформатизації освіти: Зб. наук. праць. – К., 1994. – С. 96–102.
9. 7628. Проведення використання нових інформаційних технологій на уроках планіметрії при розвитку просторового мислення учнів // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – 1994. – Т. XIV. – Фізико-математичні науки. – С. 97–102. *У співавт.*
10. 7629. Використання групової форми навчальної діяльності на уроках планіметрії при сприянні розвитку просторового мислення учнів із застосуванням НІТ // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – 1995. – Т. XV. – Фізико-математичні науки. – С. 36–40. *У співавт.*
11. 7630. Визначення рівня просторового мислення учнів при вивченні геометрії з допомогою тестування // Там само. – С. 33–36. *У співавт.*
12. 7631. До питання визначення рівня просторового мислення учнів при вивченні геометрії // Міжвузівська науково-практична конференція "Формування інтелектуальних умінь учнів в процесі вивчення математики та інформатики" (13–14 квітня 1995 р.): Тези доповідей. – Суми, 1995. – С. 150–152.
13. 7632. Функції використання НІТ при сприянні розвитку просторового мислення учнів 7–9 класів // IV Міжвузівська науково-практична конференція "Нові інформаційні технології в навчальному процесі загальноосвітньої школи та ВУЗу" (Київ, 15–18 листопада 1995 р.): Тези доповідей. – К., 1995. – С. 95–97.
14. 7633. Сприяння розвитку просторового мислення учнів при вивченні теми "Теорема Піфагора" // Актуальні питання сучасної математики: Зб. наук. праць. – Ніжин, 1996. – С. 67–70.
15. 7634. До питання інформаційної культури вчителів та учнів при вивченні планіметрії // Математика. Фізика. Методика: Зб. наук. праць. – Ніжин, 1997. – С. 66–69.
16. 7635. До питання про стан геометричної освіти в основній школі // Матеріали в сесійській конференції "Актуальні проблеми вивчення природничо-математичних дисциплін у загальноосвітніх навчальних закладах України". – К., 1999. – С. 39–40.
17. 7636. Використання новітніх інформаційних технологій на уроках планіметрії // Фізико-математичний вісник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2000. – С. 65–67. *У співавт.*
18. 7637. Використання векторного методу в шкільному курсі геометрії // Фізико-математичний вісник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2000. – С. 82–85. *У співавт.*
19. 7638. Сприяння розвитку просторового мислення учнів при вивченні геометрії в основній школі // Наукові записки / Нац. пед. ун-т ім. М.П.Драгоманова: Зб. наук. статей. – К., 2000. – Ч. 1. – С. 134–140.
20. 7639. Основи інформатики: Навч. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 93 с.
21. 7640. Використання нерівностей до розв'язування задач // Фізико-математичний збірник. – Ніжин, 2001. – С. 121–125. *У співавт.*
22. 7641. До проблеми використання сучасних інформаційних технологій у сучасному навчальному процесі (на прикладі дисциплін фізико-математичного профілю) // Сучасні педагогічні технології у вищих навчальних закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф.: В 2 ч. – Ніжин, 2001. – Ч. 2. – С. 98–99. *У співавт.*
23. 7642. Практикум з курсу "Основи інформатики". – Ніжин: НДПУ, 2002. – 112 с.
24. 7643. До питання використання сучасних інформаційних технологій при вивченні планіметрії // Теорія та методика навчання математики, фізики, інформатики: Зб. наук. праць: В 3 т. – Кривий Ріг, 2002. – Т. 1: Теорія та методика навчання інформатики. – С. 392–397

25. 7644. До проблеми використання комп'ютерних технологій у шкільній математиці // Фізико-математичний вісник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2002 – С. 94–97. *У співавт.*
26. 7645. Довідник для вступників до Обласного педагогічного ліцею при Ніжинському державному педагогічному університеті імені Миколи Гоголя (математичний профіль). – Ніжин: НДПУ, 2002 – 36 с. *У співавт.*
27. 7646. Комп'ютерні технології: Практикум. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 112 с.
28. 7647. Методика використання графічного редактора 3DGeometer на уроках стереометрії // Сучасні технології в науці та освіті: Зб. наук. праць: В 3 т. – Кривий Ріг, 2003. – Т. 1. – С. 103–108. *У співавт.*
29. 7648. Шкільний курс інформатики: Навчально-методичний посібник до практичних занять. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 69 с. *У співавт.*
30. 7649. Довідник для вступників до Обласного педагогічного ліцею при Ніжинському державному педагогічному університеті імені Миколи Гоголя (математичний профіль). – 2-е вид., доп. та випр. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 38 с. *У співавт.*
31. 7650. Основи інформатики: Курс лекцій. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 147 с.
32. 7651. Комп'ютерні технології: Курс лекцій для економістів. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 116 с.
33. 7652. Використання інформаційних технологій при особистісно зорієнтованому підході до вивчення математики // Фізико-математичний збірник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2004. – С. 125–128. *У співавт.*
34. 7653. Використання засобів підготовки та проведення презентацій при вивченні геометрії // Фізико-математичний збірник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2004. – С. 129–132. *У співавт.*

БОРИСЕНКО ОЛЕКСАНДР ДАНИЛОВИЧ

У 1976 р. з відзнакою закінчив механіко-математичний факультет Київського державного університету ім. Т.Г.Шевченка. Починаючи з 2002 року – доцент кафедри прикладної математики НДПУ за сумісництвом. Викладає спецкурси “Елементи фінансової математики”, “Основи математичної економіки” та інше. Стажувався в університеті м. Кіото (Японія), неодноразово брав участь у наукових конференціях та школах-семінарах, що проводилися на базі університетів Швеції та Фінляндії.

Наукові інтереси: теорія стохастичних диференціальних рівнянь та їх застосування, нелінійні коливання з випадковими збуреннями, застосування стохастичного аналізу у фінансовій математиці.

Наукові праці

1. 7654. Об асимптотическом поведении решения задачи Коши для параболического уравнения // Теория вероятностей и математическая статистика: Межвед. науч. сб. – 1977. – Вып. 17. – С. 23–28.
2. 7655. Асимптотическое поведение решения задачи Коши для уравнения параболического типа // Теория вероятностей и математическая статистика: Межвед. науч. сб. – 1977. – Вып. 20. – С. 25–30.
3. 7656. Предельное поведение решения задачи Коши для параболического уравнения при нерегулярной зависимости коэффициентов от параметра // Тезисы докладов 2-й Вильнюсской конференции по теории вероятностей и мат. статистике. – Вильнюс, 1977. – Т. 2. – С. 53–54.
4. 7657. Исследование предельного поведения решения задачи Коши для параболического уравнения. – К., 1979. – 28 с. (Препр./АН Украины. Ин-т математики; 79.10.)
5. 7658. Асимптотическое поведение решения задачи Коши для параболического уравнения // Теории вероятностей и ее применения. – 1980. – Т. 25, № 1. – С. 202–203.
6. 7659. Нахождение распределения диффузии частицы в двухслойной среде на плоскости // Вычислительная и прикладная математика: Межвед. науч. сб. – 1980. – Вып. 42. – С. 97–102. *У співавт.*
7. 7660. О предельном поведении решения задачи Коши для параболического уравнения // Тезисы докладов 3-й Международной Вильнюсской конференции по теории вероятностей и мат. статистике. – Вильнюс, 1981. – Т. 1. – С. 69–70.
8. 7661. Распределение аддитивного функционала от диффузионного процесса // Теория вероятностей и математическая статистика: Межвед. науч. сб. – 1983. – Вып. 28. – С. 5–9.
9. 7662. Распределение аддитивного функционала от диффузионного процесса // Теория вероятностей и математическая статистика: Межвед. науч. сб. – 1983. – Вып. 28. – С. 5–9.
10. 7663. Предельное поведение решения интегрального уравнения, зависящего от параметра // Тезисы докладов республиканской научно-технической конференции “Интегральные уравнения в прикладном моделировании”. – К., 1983. – Ч. 2. – С. 38–39.
11. 7664. Предельное поведение решения интегрального уравнения, зависящего от параметра // Тезисы докладов республиканской научно-технической конференции “Интегральные уравнения в прикладном моделировании”. – К., 1983. – Ч. 2. – С. 38–39.
12. 7665. The asymptotic behavior of the solution of the parabolic equation with coefficients depending on a parameter // Abstracts of papers 15-th Conference on Stochastic Processes and their Applications. Nagoya, Japan, 1985. – С. 7.
13. 7666. The asymptotic behavior of the solution of the parabolic equation with coefficients depending on a parameter // Stochastic Processes and Their Applications. – 1985. – V. 21, № 1. – С. 38–39.
14. 7667. Limit behavior of the solution of the Cauchy problem for parabolic equations with coefficients depending on parameter // Enlarged Abstracts 6-th Czechoslovak Conference on Differential Equations and their Applications. – Brno, 1985. – С. 109. *У співавт.*
15. 7668. К вопросу о сходимости параболических уравнений // Международный семинар по проблемам мат. моделирования и устойчивости стохастических моделей (Варна, Болгария, 13–19 мая, 1985): Тезисы докладов. – У співавт.
16. 7669. Предельное поведение решения задачи Коши для уравнения параболического типа // Тезисы докладов 3-й конференции по диф. уравнениям и их применениям (Руссе, Болгария, 1985). – С.21.

17. 7670. Предельное поведение решения задачи Коши для уравнения параболического типа // Дифференциальные уравнения и приложения: Труды 3-й Конференции (Руссе, 30 июня-6 июля 1985). – Ч.1. – С. 39–42.
18. 7671. Гранична поведінка розв'язків параболических рівнянь // Вісник Київського університету: Математика і механіка. – 1986. – Вип. 29. – С. 5–10. *Успіваєм.*
19. 7672. О сходимости решения интегрального уравнения, зависящего от параметра // Интегральные уравнения в прикладном моделировании: Тезисы докладов 2-й Республиканской научно-технической конференции. – К., 1986. – Ч. 2. – С. 39–40. *Успіваєм.*
20. 7673. О сходимости решений параболических уравнений // Тезисы докладов 4-й Всесоюзной конференции по качественной теории дифференциальных уравнений. – Иркутск, 1986. – С. 46.
21. 7674. Предельная теорема для решения стохастического дифференциального уравнения // Первый Всемирный конгресс общества матем. статистики и теории вероятностей им. Бернулли: Тезисы секции 20–36. – М.: Наука, 1986. – Т. 2. – С. 620.
22. 7675. Limit theorem for the solution of some integro-differential equation with coefficients depending on parameter // Abstracts of invited lectures and short communications of the XI International Conference on Nonlinear oscillations. Budapest, August 17–23, 1987. – С. 41.
23. 7676. Limit theorem for parabolic equation // Abstracts of contributed papers of the I International Conference on Industrial and Applied Mathematics. – Paris, 1987. – С. 267.
24. 7677. О предельном поведении решения задачи Коши для параболического уравнения // Украинский математический журнал. – 1989. – Т. 41, № 6. – С. 732–738.
25. 7678. О сходимости интегро-дифференциальных уравнений // Функционально-дифференциальные уравнения и их приложения: Тез. док. 2-й Северо-Кавказской региональной конф. до функционально-дифференциальным уравнениям и их приложениям. – Махачкала, 1989. – С. 32
26. 7679. Проверка гипотез о наличии независимой от времени ошибки наблюдения // Статистический анализ данных на ЭВМ: Тез. док. респ. школы-семинара (30 марта – 7 апреля 1990 г; Киев). – К., 1990. – С. 25–26. *Успіваєм.*
27. 7680. О предельном поведении решения интегро-дифференциального уравнения // Теория вероятностей и математическая статистика. – 1991. – № 44. – С. 16–25.
28. 7681. Предельное поведение решений интегро-дифференциальных уравнений, зависящих от параметра // 6-й Советско-японский симпозиум по теории вероятностей и мат. статистике, (5–10 августа 1991 г., Киев): Тезисы докладов. – К., 1991. – С. 25.
29. 7682. Предельное поведение решения стохастического дифференциального уравнения с разрывной пуассоновской компонентой // Республиканская научно-методическая конференция, посвященная 200-летию со дня рождения Н.И.Лобачевского: Тезисы докладов. – Одесса, 1992. – Ч. 2. – С. 5–6.
30. 7683. О предельном поведении решений некоторых интегро-дифференциальных уравнений // Там же. – С. 6–7. *Успіваєм.*
31. 7684. О принципе усреднения для некоторых интегро-дифференциальных уравнений // Конференция “Нелинейные проблемы дифференциальных уравнений и мат. физики: Вторые “Боголюбовские чтения”, 14–18 сентября 1992 г.: Тезисы докладов. – К., 1992. – С. 27.
32. 7685. The probabilistic approach to analysis of the limiting behavior of an integro-differential equation, depending on a small parameter and its application to stochastic processes // Journal of applied mathematics and stochastic analysis. – 1994. – V.7, № 1. – С. 25–31. *Успіваєм.*
33. 7686. Stochastic differential equation depending on small parameter // Міжнародна математична конференція присвячена пам'яті Ганса Гана, 10–15 жовтня 1994, Чернівці: Тези доповідей. – Чернівці, 1994. – С. 15. *Успіваєм.*
34. 7687. Integro-differential equations, depending on small parameter // The First Ukrainian Scandinavian Conference on Stochastic Dynamical Systems: Theory and Applications. (Uzhgorod, Ukraine, 30 Sept. – 6 Oct. 1995). – С. 26.
35. 7688. The limit behavior of integro-differential equations corresponding to stochastic system with small white and Poisson noise // 9-th Conference of the European Consortium for Mathematics in Industry. Lyngby/Copenhagen, Denmark, June 25–29, 1996. – С. 15–18.
36. 7689. Asymptotic behaviour of some random oscillation system // The Second Scandinavian Ukrainian Conference in Mathematical Statistics. 8–13 June 1997 in Umea, Sweden. Abstracts. – С. 11. *Успіваєм.*
37. 7690. Some stochastic models of rational consumption and production // Статистический и прикладной анализ временных рядов (SAATS-97): Тез. док. междунар. науч. конф. – Брест, 1997. – С. 24. *Успіваєм.*
38. 7691. Dependence on the order of small parameter of asymptotic behaviour of some random oscillation system // Там же. – С. 23. *Успіваєм.*
39. 7692. Oscillating systems and corresponding integro-differential equations // GAMM-97. Gesellschaft fur Angewandte Mathematik und Mechanik. Annual Meeting. Regensburg, March 24–27, 1997. – С. 31.
40. 7693. Some microeconomic models of optimal behavior under uncertainty // Економетричні методи і моделі в економіці. Теорія і практика: Матеріали наук.-практ. конф. – Львів, 1998. – С. 9–10. *Успіваєм.*
41. 7694. Системні аспекти інформаційного та статистичного забезпечення реформування української економіки // Там само. – С. 3–6. *Успіваєм.*
42. 7695. Oscillating system of the third order with small random perturbations // GAMM-98. Gesellschaft fur Angewandte Mathematik und Mechanik. Annual Meeting., Bremen, 6–9, April 1998. – С. 27. *Успіваєм.*
43. 7696. Asymptotic behavior of third order random oscillation system // The Third Ukrainian Scandinavian Conference in Probability Theory and Mathematical Statistics. June 8–12, 1999, Kyiv, Ukraine. Abstracts. – С. 26. *Успіваєм.*
44. 7697. Економічна наука та освіта в суспільствах з перехідною економікою // Економічні інновації: Сб. науч. работ. – 1999. – Вип. 4. – С. 293–294. *Успіваєм.*
45. 7698. Асимптотическое поведение стохастической динамической системы // Теория оптимальных решений: Сб. науч. трудов / НАНУ Украины. Институт кибернетики имени В.М.Глушкова. – К., 1999. – С. 38–44. *Успіваєм.*
46. 7699. Averaging principle for integro-differential equations corresponding to stochastic system with small white and Poisson noise // VIII Міжнародна наукова конференція ім. акад. М.Кравчука. – К., 2000. – С. 411. *Успіваєм.*
47. 7700. Some models of optimal decision making in microeconomics // International Conference. Prediction and Decision Making under Uncertainties., September 11–14, 2001. – С. 37. *Успіваєм.*
48. 7701. Some problems in microeconomics of uncertainties // Functional Methods in Approximation Theory, Operator Theory, Stochastic Analysis and Statistics. Abstracts, October 19–22, 2001, Kyiv. – С. 61. *Успіваєм.*
49. 7702. The limit behaviour of integral functional of the solution of stochastic differential equation depending on small parameter // Theory of Stochastic Processes. 7(22), 2001, n.1–2. – С. 30–36. *Успіваєм.*

50. 7703. Asymptotic behavior of third order random oscillation system in the non-resonance case // IX Міжнародна наукова конференція ім. акад. М.Кравчука. – К., 2002. – С. 408. *У співавт.*
51. 7704. Third order oscillation system with periodical external random perturbations // International Gnedenko Conference, Kyiv, June 3–7, 2002. – С. 121. *У співавт.*
52. 7705. Предельное поведение динамической системы под воздействием малых случайных возмущений в нерезонансном случае // Теорія оптимальних рішень. – 2002. – № 1. – С. 70–78. *У співавт.*
53. 7706. Asymptotic behavior of third order random oscillation system in the non-resonance case // Theory of Stochastic Processes. 9(25), 2003, n.3–4. – С. 1–11. *У співавт.*
54. 7707. Average principle for third order random oscillation system // Десята Міжнародна наукова конференція ім. акад. М.Кравчука, 13–15 травня 2004, Київ. – К., 2004. – С. 573. *У співавт.*
55. 7708. Averaging principle for integro-differential equations // Functional Methods in Approximation Theory, Operator Theory, Stochastic Analysis and Statistics. Abstracts, October 1–4, 2004, Kyiv. – С. 61.
56. 7709. Учебные задания к лабораторным занятиям по курсу “Методы оптимизации”. – К.: КГУ, 1986. – 40 с. *У співавт.*
57. 7710. Методичні вказівки до практичних занять з курсу “Теорія ймовірностей” для студентів механіко-математичного факультету. – К., 1992. – 80 с.
58. 7711. Аналітико-статистичні методи та моделі психології та педагогіки: Вибрані лекції. – К.: ЕМЦ, 1998. – 106 с. *У співавт.*
59. 7712. Збірник тестів з основ мікроекономіки і макроекономіки. – К.: ЕМЦ, 1999. – 44 с. *У співавт.*
60. 7713. Міжнародні статистичні організації та розвиток національної статистики України // Проблеми статистики. – 2000. – № 2. – С. 227–229. *У співавт.*
61. 7714. Аналітико-статистичні методи та моделі психології та педагогіки: Вибрані лекції. – К.: Видав. центр “Київський університет”, 2000. – 118 с. *У співавт.*
62. 7715. Development of mathematical economics in Ukraine // Український математичний конгрес-2001: Тези доповідей. – К., 2001. – С. 26. *У співавт.*
63. 7716. Education on mathematical economics and econometrics in Ukraine // International Gnedenko Conference, Kyiv, June 3–7, 2002. – С. 121. *У співавт.*
64. 7717. Проблеми розвитку страхового ринку та підготовка актуаріїв в Україні // Вісник Київського національного університету ім.Т.Шевченка. – К., 2002. – Фіз.-мат. науки. – № 5. – С. 139–146. *У співавт.*
65. 7718. Проблеми розвитку страхового ринку та підготовка актуаріїв в Україні // Abstracts. Sixth International School on Mathematical and Statistical Methods in Economics, Finance and Insurance., 9–14 September 2002, Laspı. – С. 10. *У співавт.*

ПОНОМАРЕНКО ОЛЕКСАНДР ІВАНОВИЧ

Народився 9 травня 1942 р в м. Улан Батор, Монголія. Навчався на механіко-математичному факультеті Київського держуніверситету в 1960–1965 рр., а потім в 1965–1968 рр. в аспірантурі кафедри теорії ймовірностей цього університету. Автор наукових статей із спектральної теорії випадкових процесів та полів, стохастичних диференціальних систем, загального стохастичного аналізу, теорії випадкових функціоналів та операторів, прикладного системного аналізу та теорії прийняття рішень та аналітичних фінансів. Автор монографій підручників та навчальних посібників з вказаної тематики.

Один із засновників нової математичної спеціальності “Статистика” на Україні зі спеціалізаціями “Актуарна та фінансова математика”, “Математична економіка”, “Прикладна статистика”. Розробив детальні навчальні плани й програми цих спеціалізацій. Засновник і президент “Економіко-математичного центру України”. Читає лекції в Гельсінському університеті (Фінляндія), Єреванському університеті (Арменія), Львівському університеті, Московському університеті ряді міжнародних шкіл з економіки і фінансів для країн Центральної та Східної Європи. Керував і брав участь у керуванні рядом міжнародних освітніх проектів програм Агенції Міжнародного Розвитку США, Європейського союзу, Міжнародного фонду “Відродження”. Почесний Соросівський Професор.

Наукові праці

1. 7719. Проблеми розвитку страхового ринку та підготовки актуаріїв на Україні // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. – К., 2002. – Фізико-математичні науки. – № 5. – С. 139–146. *У співавт.*
2. 7720. Вступ до фінансової математики. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 84 с.
3. 7721. Основи фінансового та інвестиційного менеджменту. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 59 с.
4. 7722. Вступ до актуарної математики. – К.: ЕМЦ, 2003. – 108 с.
5. 7723. Основи теорії фінансів. – 2-е видання. – К.: ЕМЦ, 2003. – 6 д. а.
6. 7724. Проблеми розвитку страхового ринку та підготовки актуаріїв на Україні // Вісник Київського університету. – 2002. – Фіз.-мат науки. – Вип. 5. – С. 139–146. *У співавт.*
7. 7725. Перспективи особистого страхування на Україні // Там само. – С. 132–138.
8. 7726. Проблеми викладання мікро і макроекономічного аналізу // Математика для економіки та економістів: Матеріали міжнар. конф. – Херсон, 2003. – С. 22–24. *У співавт.*
9. 7727. Ризик-менеджмент і фінансова економіка в сучасній освіті // Там само. – С. 55–57. *У співавт.*
10. 7728. Проблеми підготовки актуаріїв на Україні // Асимптотичні методи в теорії диференціальних рівнянь: Матеріали міжнар. конф. – К., 2002.
11. 7729. Элементы мат. экономики и финансов в современных курсах экономики и математики // Математика для экономики та економістів: II Відкриті наук.-метод. читання, Херсон 14–19.09 2003. – Херсон, 2003. – С. 51.

12. 7730. The problems of post-graduate professional education in the fields of Economics and Finance in Ukraine. Abstracts of 7 International School, 2003. – Laspi. – P.10–11.
13. 7731. Mathematical Economics, Financial and Actuarial mathematics in modern Mathematical education. Abstracts of 7 International School, 2003. – Laspi. – P.36.
14. 7732. Основи математики фінансів і страхування: Посібник. – К.: Держкомстат, 2004.
15. 7733. Methods of Optimization. – К.: Kiev University Press, 1978.
16. 7734. Lectures on Optimization Theory and Control. – К.: Kiev University Press, 1979.
17. 7735. Stochastic Problems of Optimization. – К.: Kiev University Press, 1980.
18. 7736. Problem Book on Optimization Methods. – К.: Kiev University Press, 1986. *У співаєм.*
19. 7737. System Methods in Economics, Management and Business. – К.: Lybid, 1995. *У співаєм.*
20. 7738. Foundations of Mathematical Economics. – К.: Informtechnika, 1995. *У співаєм.*
21. 7739. Foundations of Finance Theory. – К.: EMC, 1998.
22. 7740. Collection of programmes for Normative Courses of Higher Education by Professional Direction 6.080102 – Statistics. Bachelor's Level. (Editor and author), Kyiv University. – К., 1999.
23. 7741. Financial Analysis. Part 2: Technical and Fundamental Analysis of Financial Markets. – К.: Kyiv University, 2000.
24. 7742. Collection of Programmes for Special Courses of Higher Education with Professional Direction "Statistics" (6.080102, 7.080102, 8.080102). Bachelor's, Specialist's and Master's Levels. Kyiv University. – К., 2000. (Editor and author)
25. 7743. Collection of Tests on Essentials of Microeconomics and Macroeconomics. Kyiv University. – К., 2000. *У співаєм.*
7743. Modern Microeconomic Analysis. Intensive Course. Kyiv University. – К., 2000.
26. 7744. Master's education programmes and syllabuses of Education Direction "Statistics" – 8.080102. Methodological Investigation. – К.: EMC, 2000.
27. 7745. Modern Analytical Politology. – К.: Edit. Centre "Kyiv University", 2000.
28. 7746. Financial Analysis. Part 1: Financial Mathematics of Bank Sector. – К., 2001.
29. 7747. Finance Theory. Part I: Kyiv University. – К., 2001.
30. 7748. Finance Theory. Part II: Kyiv University. – К., 2001.
31. 7749. Modern Economic Analysis. Microeconomics. "Higher School" Publishers. – К., 2001 (to appear).
32. 7750. Modern Economic Analysis. Macroeconomics. "Higher School" Publishers. – К., 2001 (put your orders at 01054 Kyiv Gogolivska str. 7 tel: (+38044)216–32–44).
33. 7751. Banking for financial analysts. Part I: Analytic banking theory. – К., 2002.
34. 7752. Banking for financial analysts. Part II: Statistical accounting and analysis in banking. – К., 2002.

КАФЕДРА ФІЗИКИ

АНИЩЕНКО ВАЛЕРІЙ ОЛЕКСІЙОВИЧ

Народився 1946 р. Закінчив фізико-математичний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1969 р. Кандидат фізико-математичних наук (з 1974 р.), доцент (з 1981 р.). Працює в Ніжинській вищій школі з 1973 р. на посадах асистента, ст. викладача (1974–1979 рр.), в. о. доцента (1979–1981 рр.), доцента (з 1981 р.), декана фіз.-мат. факультету (з 1984 р.). Основний напрямок наукових досліджень – фізика напівпровідників, педагогіка вищої школи, методика викладання фізики і астрономії у вузі і середній школі, історія фізико-математичної освіти в Ніжинській вищій школі.

Наукові праці

1. 7753. Электрические свойства твердых растворов GaAs – ZnS, GaAs-ZnTe при малом содержании компонента AIIIВVI // Тез. докл. Всесоюз. конф. по электрическим и оптическим свойствам кристаллов типа АЗВ5 и сложных соединений типа А2В4С5. – Ашхабад, 1971. – С. 34–35. *У співаєм.*
2. 7753. Термоэдс в полупроводниковых сплавах // Физика твердого тела: Сб. науч. тр. – К., 1972. – С. 26–29. *У співаєм.*
3. 7754. Фотолюминисценция твердых растворов (GaAs)_x(ZnSe)_{1-x} // Тез. докл. Всесоюз. совещ. по электролюминисценции. – Ставрополь, 1973. – С. 129. *У співаєм.*
4. 7755. Масс-спектрометрическое исследование высокотемпературного поведения арсенида галлия и сплава (GaAs)_{0,9}(ZnTe)_{0,1} // Ж урн. физ. химии. – 1973. – Т. XVII, № 9. – С. 2431–2432.
5. 7756. Край собственного поглощения сплавов (GaAs)_x(CdTe) // Укр. физ. журн. – 1973. – Т. XVІІІ, № 10. – С. 1735–1736. *У співаєм.*
6. 7757. Получение и некоторые оптические свойства сплавов теллурида цинка с арсенидом галлия // Актуальные вопросы физики твердого тела: Сб. науч. тр. – К., 1973. – С. 34–36. *У співаєм.*
7. 7758. О теплопроводности сплавов (GaAs)_x(ZnTe)_{1-x} // Там само. – С. 37–39. *У співаєм.*
8. 7759. Фотолюминисценция твердых растворов (GaAs)_x(ZnSe)_{1-x} // Там само. – С. 39–41. *У співаєм.*
9. 7760. Некоторые физические свойства гетеровалентных твердых растворов арсенида галлия с теллуридами кадмия и цинка: Автореф. дис. ... канд. физ.-мат. наук. – К., 1974. – 16 с.
10. 7761. Некоторые электрические свойства сплавов (GaAs)_x(CdTe)_{1-x} // Физика и техника полупроводников. – 1974. – Т. 8. – С. 978–980. *У співаєм.*
11. 7762. ИК – спектры поглощения и механизмы рассеяния носителей заряда в сплавах (GaAs)_x(CdSe)_{1-x} // Вопросы физики веществ и дисперсных систем. – К., 1975. – С. 44–46. *У співаєм.*

12. 7763. Эффекты переноса в твердых растворах GaAs-A2B6 // Твердые растворы-75: Сб. докл. междунар. конф. – Рейнхардсбрун(ГДР), 1975. – С. 50–53. *У співаєм.*
13. 7764. Оптические свойства некоторых твердых растворов гетеровалентного замещения на основе арсенида галлия // Там само. – С. 54–57. *У складі колект. авт.*
14. 7765. Католюминисценция ZnSe и ZnTe при совместном введении примесей галлия и мышьяка // Физика, химия и технические применения полупроводников A2B6: Тез. докл. IV Всесоюз. совещ. – Одесса, 1976. – С. 54. *У складі колект. авт.*
15. 7766. Оптический эмиссионный спектральный анализ полупроводниковых твердых растворов (GaAs)_x(ZnSe)_{1-x} // Физические свойства материалов и дисперсных систем. – К., 1976. – С. 24–27. *У співаєм.*
16. 7767. О взаимосвязи курсов общей физики и астрономии // Проблемы межпредметных связей в подготовке учителей математики и физики в пединститутах: Тез. докл. Всесоюз. науч. конф. – Душанбе, 1978. – С. 274. *У співаєм.*
17. 7768. Эффективная масса электронов и механизмы рассеяния в сплавах (GaAs)_x(CdTe)_{1-x} // Военная техника и экономика: Сб. ВИМИ. – 1978. – Сер. "Общетехническая". – № 17. *У співаєм.*
18. 7769. Эффективная масса электронов и механизмы рассеяния в сплавах (GaAs)_x(CdTe)_{1-x} // Физика и техника полупроводников. – 1979. – Т. 13. – С. 1451. *У співаєм.*
19. 7770. Некоторые физико-химические свойства сплавов системы GaAs-ZnTe // Изв. АН СССР. Неорганические материалы. – 1980. – № 2. – С. 354–355. *У співаєм.*
20. 7771. Неравновесная проводимость твердых растворов CdTe-GaAs при возбуждении рентгеновским излучением // Материалы для оптоэлектроники: Тез. докл. Всесоюз. конф. – Ужгород, 1980. – С. 69. *У складі колект. авт.*
21. 7772. Рентгенопроводимость монокристаллов твердых растворов (CdTe)_x(GaAs)_{1-x} // Изв. АН СССР. Неорганические материалы. – 1983. – № 5. – С. 722–725. *У співаєм.*
22. 7773. Удосконалення організації технічної творчості учнів у процесі вивчення фізики в середній школі: Метод. розробка для вчителів фізики. – Чернівці, 1984. – 30 с. *У співаєм.*
23. 7774. Из опыта организации технического творчества студентов физико-математического факультета // Пути дальнейшего совершенствования научно-технического творчества ученической и студенческой молодежи и изучения основ информатики и ВТ в свете требований реформы общеобразовательной и профессиональной школы: Тез. докл. респ. науч.-техн. конф. – Тернополь, 1986. *У співаєм.*
24. 7775. О типовой кабине технического творчества (из опыта работы) // Там само. *У співаєм.*
25. 7776. Влияние примесей GaAs на рентгеноэлектрические свойства // Многокомпонентные полупроводники и применение их в народном хозяйстве: Тез. докл. науч. конф. – Рига, 1987. *У складі колект. авт.*
26. 7777. Методичні вказівки та завдання для самостійної роботи студентів з загальної фізики. Електрика і магнетизм. – Ніжин: НДПІ, 1987. – 36 с. *У співаєм.*
27. 7778. Методичні вказівки та завдання для самостійної роботи студентів з загальної фізики. Електрика і магнетизм. – Ніжин: НДПІ, 1988. – 36 с.
28. 7779. Электронно-микроскопическое исследование твердых растворов арсенида галлия с теллуридами цинка и кадмия. – Деп. в УкрНИИНТИ № 710. – Ук. 89. *У співаєм.*
29. 7780. Резонансные состояния в кристаллах твердых растворов (ZnSb)_x(CdTe)_{1-x} // Примеси и дефекты в узкозонных полупроводниках: Материалы II Всесоюз. семинара. – Павлодар, 1989. – С. 110. *У складі колект. авт.*
30. 7781. Актуальні питання перебудови процесу підготовки учителя математики і фізики в сучасних умовах // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови в вищій школі: Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – С. 105–107. *У складі колект. авт.*
31. 7782. Астрономічна освіта в контексті проблеми якості підготовки вчителів // Там само. – С. 123–124.
32. 7783. Выбор объектов технического творчества школьников как психолого-педагогическая проблема // Психолого-педагогические проблемы научно-технической творчости учнів: Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – Ч. 1. – С. 75–77. *У співаєм.*
33. 7784. Техническое творчество в астрономическом кружке // Там само. – С. 88. *У співаєм.*
34. 7785. Использование электронно-вычислительной техники в лабораторном физическом практикуме // Использование информации технологии в учебном процессе: Материалы межвуз. науч. – практ. конф. – К., 1990. – С. 132–134. *У співаєм.*
35. 7786. Использование электронно-вычислительной техники во внеклассной работе по физико-техническому творчеству // Там само. – С. 145–148. *У співаєм.*
36. 7787. Обработка результатов физических измерений: Метод. вказівки та рекомендації до фіз. практикуму. – Ніжин: НДПІ, 1991. – 28 с. *У співаєм.*
37. 7788. О влиянии комплексобразования на некоторые свойства кристаллов твердых растворов (InSb)_x(CdTe)_{1-x} // Материаловедение и физика полупроводниковых фаз переменного состава: Тез. докл. I межвуз. конф. – Нежин, 1991. – С. 18. *У складі колект. авт.*
38. 7789. Электрические свойства антимонида индия, легированного хромом // Там само. – С. 46. *У складі колект. авт.*
39. 7790. Дифференциальная термоЭДС и механизмы рассеяния в антимониде индия, легированном медью // Там само. – С. 61. *У складі колект. авт.*
40. 7791. Электрические свойства антимонида индия, легированного медью // Там само. – С. 62. *У складі колект. авт.*
41. 7792. Методичні вказівки та завдання для самостійної роботи студентів з довідковою літературою з астрономії. – Ніжин: НДПІ, 1991. – 16 с.
42. 7793. Фізична освіта як передумова для розв'язування конструкторських завдань // Сучасні проблеми організації науково-технічної творчості учнівської молоді: Тез. доп. II респ. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1992. – С. 38.
43. 7794. Окулярная камера на базе приставки для зеркальных фотоаппаратов // Там само. – С. 41. *У співаєм.*
44. 7795. Окулярная камера с переменным увеличением // Физика в школе. – 1992. – № 6. – С. 47. *У співаєм.*
45. 7796. Один з варіантів побудови рейтингової системи // Методика і технологія навчального процесу у вищій педагогічній школі: Зб. метод. матеріалів. – Ніжин, 1993. – Вип. I. – С. 16–19.
46. 7797. Влияние комплексобразования на электрические свойства твердых растворов (InSb)_x(CdTe)_{1-x} // Изв. РАН Неорганические материалы. – 1993. – Т. 29. – С. 197–199. *У складі колект. авт.*

47. 7798. Спектри відбивання в інфрачервоній області і ефективна маса електронів у сплавах InAs – CdTe // Матеріалознавство і фізика напівпровідникових фаз змінного складу: Тез доп. II Укр. конф. – Ніжин, 1993. – Ч. 3. – С. 321. *У складі колект. авт.*
48. 7799. Про механізми розсіяння електронів в твердих розчинах InSb-CdTe n-типу // Там само. – С. 322. *У складі колект. авт.*
49. 7800. Диференціальна термо ЕРС та механізми розсіяння дірок в твердому розчині (InSb)_{0,98}(CdTe)_{0,02} // Там само. – С. 323. *У складі колект. авт.*
50. 7801. Використання мікрокалькуляторів при розв'язанні задач на перетворення астрономічних координат // Проблеми використання задач у процесі викладання природничо-математичних дисциплін: 36. ст. учасників респ. семінару. – Чернігів, 1993. – С. 37–39. *У співавт.*
51. 7802. Використання багатоваріантних задач для організації самостійної роботи на уроках фізики // Там само. – С. 39–41. *У співавт.*
52. 7803. Комп'ютерна програма для підсумкового контролю знань студентів з курсу "Електрика і магнетизм". – Ніжин, 1993.
53. 7804. Фізико-математичному факультету – 60 // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1994. – Т. 14. – Серія фіз.-мат. наук. – С. 3–6.
54. 7805. Визначення деяких фізичних параметрів сплавів InAs-CdTe з спектральних залежностей коефіцієнта відбивання // Там само. – С. 66–69. *У складі колект. авт.*
55. 7806. Моделювання у фізико-технічній творчості школярів // Там само. – С. 127–131. *У співавт.*
56. 7807. Тести як одна з форм атестаційних технологій // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1995. – Т. XV. – Серія фізико-математичних наук. – С. 63–67.
57. 7808. Про механізм розсіяння електронів в твердих розчинах InSb-CdTe n-типу // Там само. – С. 87–92. *У співавт.*
58. 7809. Механізм розсіяння дірок у твердих розчинах p-InSb-CdTe // Актуальні питання сучасної математики і фізики: 36. наук. пр. – Ніжин, 1996. – С. 35–41. *У співавт.*
59. 7810. Про механізм розсіяння дірок в p-GaAs в інтервалі температур 100 ... 300K // Вісн. студ. наук. тов-ва. – Ніжин, 1997. – С. 32–34. *У співавт.*
60. 7811. Диференціальна термоЕРС та механізми розсіяння електронів в антимоніді індію, легovanому міддю // Математика. Фізика. Методика: 36. наук. пр. – Ніжин, 1997. – С. 36–37. *У співавт.*
61. 7812. Про використання принципу історизму при вивченні теми "Спектральний аналіз" в шкільному курсі фізики і астрономії // Там само. – С. 51–54. *У співавт.*
62. 7813. Планування навчального процесу на факультеті на основі математичної моделі // Там само. – С. 54–59. *У співавт.*
63. 7814. Довідник для вступників до Ніжинського педагогічного інституту ім. М.В.Гоголя на фізико-математичний факультет: Іформ.-метод. видання. – Ніжин, 1996. – 21 с.
64. 7815. Довідник для вступників до Ніжинського державного педагогічного університету імені Миколи Гоголя на фізико-математичний факультет: Навч.-метод. посіб. – Ніжин, 1999. – 73 с. *У співавт.*
65. 7816. З історії відкриття фотографії // Фізико-математичні записки: 36. наук. пр. – Ніжин, 1999. – С. 41–45. *У співавт.*
66. 7817. Варіант програми гуртка цікавої астрономії для учнів III–IV класів // Там само. – С. 46–49. *У співавт.*
67. 7818. Гурткова робота з астрономії: Навч. посіб. для студ. фіз.-мат. фак. ун-ту. – Ніжин, 1999. – 135 с. *У співавт.*
68. 7819. Навчальні плани. Напрями підготовки: 0101. Педагогічна освіта. Освітньо-кваліфікаційний рівень: спеціаліст / Під ред. В.П.Яковця: Метод. посіб. – Ніжин, 1999. – 32 с. *У складі колект. авт.*
69. 7820. Поверхневі плазмонфононні поляритони в шаруватих структурах на основі SiC 6H // Фундаментальна та професійна підготовка фахівців з фізики: Тез. доп. V Всеукр. наук. конф. – К., 2000. – С. 169. *У складі колект. авт.*
70. 7821. Довідник для вступників до Ніжинського державного педагогічного університету імені Миколи Гоголя на фізико-математичний факультет: Навч.-метод. посіб. – Ніжин, 2000. – 78 с. *У співавт.*
71. 7822. Н.І.Ахієзер та Ніжинська вища школа // Фіз.-мат. вісник: 36. наук. пр. – Ніжин, 2000. – С. 16–18. *У співавт.*
72. 7823. З когорти невизнаних учених-фізиків (Й.Й.Косоногов) // Там само. – С. 18–21. *У співавт.*
73. 7824. Установка для дослідження температурної залежності диференціальної термоЕРС у напівпровідниках // Там само. – С. 40–42. *У складі колект. авт.*
74. 7825. Побудова системи баз даних для автоматизації керування навчальним процесом на факультеті // Там само. – С. 52–55. *У співавт.*
75. 7826. Вирощування монокристалів тетрагідрату в іннокислого кальцію у гелевому середовищі // Там само. – С. 67–69. *У співавт.*
76. 7827. Навчальний процес і комп'ютер // Рідна школа. – 2000. – № 8. – С. 62–63.
77. 7828. Дослідження електрофізичних властивостей сильно легованих шарів оксиду цинку на діелектричних та напівпровідникових підкладках методами Ч-спектроскопії // Матеріали VIII міжнар. конф. з фізики і технології тонких плівок. – Івано-Франківськ, 2001. – С. 169–170. *У складі колект. авт.*
78. 7829. До питання про оптимізацію планування навчального процесу на факультеті // Сучасні пед. технології у вищих педагогічних закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. – Ніжин, 2001. – Ч. 2. – С. 49–54. *У співавт.*
79. 7830. Довідник для вступників до НДПУ ім. Миколи Гоголя: Навч.-метод. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 5,5 д. а. *У співавт.*
80. 7831. Електрика і магнетизм: Навч.-метод. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 25 д. а.
81. 7832. Фізико-математичний факультет лицю князя Безбородька (1832–1840) // Фізико-математичний збірник. – Ніжин, 2001. – С. 3–14. *У складі колект. авт.*
82. 7833. Навчальна астрономічна обсерваторія фізико-математичного факультету Ніжинського державного педагогічного університету імені Миколи Гоголя // Там само. – С. 90–92.
83. 7834. Напівсферичний купол навчальної обсерваторії фізико-математичного факультету Ніжинського державного педагогічного університету імені Миколи Гоголя // Там само. – С. 93–95. *У співавт.*
84. 7835. Астрокамера для фотографування зоряного неба // Там само. – С. 95–97. *У співавт.*

85. 7836. Статут Гімназії вищих наук князя Безбородька // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – 2001. – Психолого-пед. науки. – № 2. – С. 128–140. *У співавт.*
86. 7837. Збірник текстів із фізики для читання англійською мовою: Навчальний посібник для студентів всіх спеціальностей фіз.-мат. факультету. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 104 с. *У складі колект авт.*
87. 7838. Довідник для вступників до Ніжинського державного педагогічного університету імені Миколи Гоголя на фізико-математичний факультет: Навч.-метод. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 87 с. *У співавт.*
88. 7839. Статут фізико-математичного ліцею князя Безбородька // Фізико-математичний вісник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2002. – С. 3–9. *У складі колект авт.*
89. 7840. Гендерні дослідження в математичній науці та освіті // Фізико-математичний вісник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2002. – С. 101–106. *У співавт.*
90. 7841. Задачі та вправи до державного екзамену з фізики та методики її викладання. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 113 с. *У складі колект авт.*
91. 7842. Економіко-математична освіта у педагогічному ВУЗі // Abstracts seventh school on mathematical and statistical methods in economics finance and insurance. 8–13 September 2003 Laspi (Crimea, Ukraine). – С. 16. *У співавт.*
92. 7843. Довідник для вступників до Ніжинського державного педагогічного університету імені Миколи Гоголя на фізико-математичний факультет: Навч.-метод. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 80 с. *У співавт.*
93. 7844. Минуле і сьогодення фізико-математичного факультету // Фізико-математичний збірник: Зб. наук. праць – Ніжин, 2004. – С. 3–14.
94. 7845. Викладачі та чиновники фізико-математичного ліцею князя Безбородька // Фізико-математичний збірник: Зб. наук. праць – Ніжин, 2004. – С. 32–47. *У співавт.*
95. 7846. Микола Ілліч Миклуха // Фізико-математичний збірник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2004. – С. 47–49. *У співавт.*
96. 7847. Використання ресурсів Інтернету для вивчення активності Сонця // Фізико-математичний збірник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2004. – С. 97–106. *У співавт.*
97. 7848. Вивчення природничо-математичних дисциплін у вальдорфських школах // Фізико-математичний збірник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2004. – С. 142–146. *У співавт.*
98. 7849. Збірник програм із фізики для магістрів спеціальності “Педагогіка й методика середньої освіти. Фізика”. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 34 с. *У складі колект авт.*
99. 7850. Електрика і магнетизм: Методичні розробки до лабораторних робіт з курсу “Електрика і магнетизм”. – Ніжин: Наука-Сервіс, 2004. – 40 с. *У складі колект авт.*

БОЙКО МИКОЛА ПАВЛОВИЧ

Народився 1949 р. Закінчив фізико-математичний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1970 р. Кандидат педагогічних наук (з 1966 р.), доцент (з 1968 р.). Працює в Ніжинській вищій школі з 1979 р. на посадах асистента (1979–1966 рр.), в.о.доцента (1966–1968 рр.), доцента (з 1988 р.). Директор ліцею при НДПУ ім. Миколи Гоголя (з 1998 р.). Основний напрямок наукових досліджень – методика викладання шкільного курсу фізики.

Наукові праці

1. 7851. Хвильова ванна – приставка графопроектора // Комплексне використання дидактичних засобів у навчанні фізики. – К., 1983. – 0,1 д. а.
2. 7852. Деякі науково-методичні питання організації технічної творчості у практиці роботи вчителя фізики // Методичні рекомендації по вдосконаленню професійної підготовки вчителя фізики. – Запоріжжя, 1983. – 0,3 д. а.
3. 7853. Міжпредметні зв'язки як фактор удосконалення технічної творчості учнів // Методичні вказівки і матеріали до спецкурсу “Міжпредметні зв'язки у викладанні фізики”. – Запоріжжя, 1984. – 0,3 д. а.
4. 7854. Підготовка вчителя фізики до керівництва в технічною творчістю як частиною його професійно-педагогічної підготовки // Методичні вказівки до спецкурсу “Профорієнтація школярів”. – Запоріжжя, 1984. – 0,2 д. а.
5. 7855. Удосконалення організації технічної творчості в процесі навчання фізики. – Чернівці, 1984. – 1,5 д. а. *У співавт.*
6. 7856. Фізичний експеримент на заняттях технічного гуртка // Удосконалення навчального експерименту з фізики. – К., 1985. – 0,3 д. а.
7. 7857. Картезіанський в одоланні ролі теплого двигуна // Фізика в школі. – 1965. – № 5, – 0,1 д. а.
8. 7858. Методичні рекомендації щодо використання статичної проекційної апаратури. – Ніжин, 1986. – 0,5 д. а. *У співавт.*
9. 7859. Технічна творчість у навчально-виховному процесі з фізики // Шляхи подальшого вдосконалення науково-технічної творчості учнівської молоді в вивчення інформатики та обчислювальної техніки у світлі вимог реформи школи: Тез. доп. респ. конф. – Тернопіль, 1986. – С. 31–32.
10. 7860. Програма, завдання та методичні вказівки для слухачів факультету майбутнього педагога. – Ніжин, 1966. – 1,0 д. а. *У співавт.*
11. 7861. Модель гучномовця // Фізика в школі. – 1988. – № 3. – С. 90.
12. 7862. Підвищення самостійності та творчої активності студентів на заняттях практикуму з МТШФЕ // Розвиток творчих здібностей студентів і учнів у процесі вивчення предметів фізичного циклу. – Луцьк, 1969. – С. 35–37.
13. 7863. Загальне обладнання шкільного фізичного кабінету: Метод. вказівки до лабораторного практикуму з МТШФЕ. – Ніжин, 1990. – 24 с.
14. 7864. Підготовка майбутніх вчителів до використання навчального експерименту на уроках фізики // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої середньої школи. – Ніжин, 1990. – Ч. 1. – С. 119–120.

15. 7865. Актуальні питання перебудови процесу підготовки учителя математики і фізики в сучасних умовах // Там само. – С. 105–107. *У співавт.*
16. 7866. Розвиток конструкторського мислення школярів на уроках фізики // Тези доп. респ. семінару з актуальних питань методики викладання фізики. – Чернігів, 1990. – С. 4.
17. 7867. Вибір об'єктів технічної творчості як психолого-педагогічна проблема // Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – С. 75–77. *У співавт.*
18. 7868. Технічна творчість у астрономічному гуртку // Там само. – С. 88. *У співавт.*
19. 7869. Використання електронно-обчислювальної техніки у позакласній роботі з фізико-технічної творчості // Використання інформаційних технологій у навчальному процесі. – К., 1990. – С. 145–148.
20. 7870. Використання проблеми професійної орієнтації та технічної творчості учнівської молоді: Тез. доп. – Рівне, 1990. – С. 112.
21. 7871. Експеримент на заняттях технічного гуртка // Там само. – С. 116.
22. 7872. До питання орієнтації школярів на вибір професії вчителя фізики // Вдосконалення роботи по орієнтації молоді на педагогічні професії: Тез. доп. респ. конф. – Ніжин, 1991. – С. 63–64.
23. 7873. Про організацію підготовки студентів до керівництва технічною творчістю школярів // З досвіду організації НТТ студентів педінститутів. – К., 1991. – С. 19–23. *У співавт.*
24. 7874. Методичні рекомендації по організації і проведенню педагогічної практики студентів IV–V курсів фізико-математичного факультету. – Ніжин, 1992. – 62 с. *У співавт.*
25. 7875. До питання про структуру та зміст курсу “Організація та методика технічної творчості школярів” // Сучасні проблеми організації НТТ учнівської молоді: Тез. II респ. конф. – Ніжин, 1992. – С. 22. *У співавт.*
26. 7876. Окулярна камера на базі приставки до дзеркальних фотоапаратів // Там само. – С. 41. *У співавт.*
27. 7877. Окулярна камера із змінним збільшенням // Фізика в школі. – 1992. – № 5–6. – С. 47. *У співавт.*
28. 7878. Використання мікрокалькуляторів при розв'язуванні задач на перетворення астрономічних координат // Проблеми використання задач у процесі викладання природничо-математичних дисциплін. – Чернігів, 1993. – С. *У співавт.*
29. 7879. Використання багатоваріантних задач для організації самостійної роботи на уроках фізики // Там само. – С. 39–40. *У співавт.*
30. 7880. Моделювання у фізико-технічній творчості школярів // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М. В. Гоголя. – 1994. – Т. 14. – С. 127–131. *У співавт.*
31. 7881. Проблема оптимізації у технічній творчості школярів // Там само. – 1995 – Т. 15. – С. 74–79. *У співавт.*
32. 7882. Тести у педагогічній системі організації технічної творчості // Там само. – С. 68–73. *У співавт.*
33. 7883. Методи винахідництва та творчого конструювання в позакласній роботі з фізики і техніки // Там само. – С. 79–86. *У співавт.*
34. 7884. Розвиток творчих здібностей учнів у процесі вивчення прикладних питань шкільного курсу фізики // Діяльнісний підхід у навчально-пошуковому процесі з фізики і математики: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Рівне, 1996. – С. 25–27. *У співавт.*
35. 7885. Проблемне навчання як засіб організації творчості учнів // Методологічні, дидактичні і психологічні аспекти проблемного навчання фізиці: Тез. доп. IV міжнар. наук.-метод. конф. (26–29 серп. 1996). – Донецьк: ДонДУ, 1996. – С. 129. *У співавт.*
36. 7886. Технічна, творчість у процесі викладання фізики // Розвиток творчих здібностей учнів у процесі навчання фізиці. – Чернігів, 1996. – Ч. 1. – С. 2–24
37. 7887. До питання про гуманізацію фізичної освіти // Методичні особливості викладання фізики на сучасному етапі. – Кіровоград, 1996. – Ч. 2. – С. 94–96.
38. 7888. Вітер в упряжці // Фізика і астрономія в школі. – 1996. – № 2. – С. 52–55.
39. 7889. Соціальне значення технічної творчості молоді // Творчість як предмет міждисциплінарних досліджень та навчання: Матеріали IV міжнар. наук.-практ. конф. (24–25 квіт. 1997). – К., 1997. – С. 70–71.
40. 7890. Літаючий козак // Фізика і астрономія в школі. – 1997. – № 1. – С. 47–48.
41. 7891. Гуманізація освіти: мета чи засіб? // Там само. – № 2. – С. 11–13.
42. 7892. Організація технічної творчості учнівської молоді як педагогічна система // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М. В. Гоголя. – 1996. – С. 112–114.
43. 7893. Зміст фізичної освіти як модель соціального замовлення. Дидактичні проблеми фізичної освіти в Україні: Матеріали наук.-практ. конф. – Чернігів, 1998. – С. 15–16.
44. 7894. Комп'ютерна підтримка навчального процесу та позаурочної роботи з фізики // Вісн. студ. наук. товариства. – Ніжин, 1998. – Вип. 2. – С. 51–52. *У співавт.*
45. 7895. Універсалізація шкільного електронного метронома // Фізика і астрономія в школі. – 1996. – № 2. – С. 37–38.
46. 7896. Загальне обладнання шкільного фізичного кабінету. – Ніжин, 1998. – 80 с. *У співавт.*
47. 7897. Демонстраційний експеримент з фізики. – Ніжин, 1999. – 76 с.
48. 7898. Розвиток творчих здібностей учнів у процесі конструктивно-технічної діяльності // Вісн. Чернігів. ДПУ. – 2000. – С. 10–13.
49. 7899. Універсальний демонстраційний прилад з оптики // Фізика і астрономія в школі. – 1999. – № 4. – С. 45–46. *У співавт.*
50. 7900. Ліцей – школа інтелекту і творчості // Рідна школа. – 2000. – № 6. – С. 64–65.
51. 7901. Педагогічна практика студентів: Методичні рекомендації для студентів IV–V курсів фіз.-мат. факультету. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 102 с. *У співавт.*
52. 7902. Комп'ютерна підтримка навчального процесу // Фіз.-мат. збірник. – Ніжин, 2001. – С. 96–100. *У співавт.*
53. 7903. Демонстраційний експеримент з фізики. Магнітне поле. Електромагнітна індукція: Посібник для студ. IV–V курсів фіз.-мат. факультету та вчителів фізики сш. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 29 с.
54. 7904. Демонстраційний експеримент з фізики. Електромагнітні коливання: Посібник для студ. IV–V курсів фіз.-мат. факультету та вчителів фізики сш. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 25 с. *У співавт.*
55. 7905. Методика вивчення окремих питань шкільного курсу фізики: Навчально-методичний посібник. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 126 с. *У співавт.*

56. 7906. Дванадцятибальна шкала оцінювання в системі навчання фізики // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету імені Миколи Гоголя. Випуск 13. Серія: педагогічні науки: Збірник. У 2 т. – Чернігів, 2002. – Т. 1.
57. 7907. Демонстраційний експеримент з фізики. Оптика: Посібник для студ. фіз.-мат. факультету. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 34 с. *У співавторстві.*
58. 7908. Курсові роботи з методики викладання фізики: Методичні рекомендації. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 33 с. *У співавторстві.*
59. 7909. Довідник для вступників до Обласного педагогічного ліцею при Ніжинському державному педагогічному університеті імені Миколи Гоголя (гуманітарні профілі). – Ніжин: НДПУ, 2003. – 30 с. *У співавторстві.*
60. 7910. Методика навчання фізики в середній школі (загальні питання): Конспекти лекцій / За ред. Савченка В. Ф. – Чернігів: ЧДПУ, 2003. – 100 с. *У співавторстві.*
61. 7911. Довідник для вступників до Обласного педагогічного ліцею при Ніжинському державному педагогічному університеті імені Миколи Гоголя (природничий клас). – Ніжин: НДПУ, 2003. – 30 с. *У співавторстві.*
62. 7912. Довідник для вступників до Обласного педагогічного ліцею при Ніжинському державному педагогічному університеті імені Миколи Гоголя (математичний профіль). – Ніжин: НДПУ, 2003. – 36 с. *У співавторстві.*
63. 7913. Приватна методика в системі професійно-педагогічної підготовки вчителя фізики // Вісник Чернігівського державного педуніверситету ім. Т.Г.Шевченка. – Чернігів, 2004. – Вип. 23.
64. 7914. Демонстраційний експеримент з фізики. Механіка. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 56 с. *У співавторстві.*
65. 7915. Збірник програм із фізики для магістрів спеціальності “Педагогіка і методика середньої освіти. Фізика”. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 34 с. *У складі колект. авторства.*
66. 7916. Особистісно зорієнтоване навчання в системі роботи ліцею // Матеріали науково-практичної конференції. – Ніжин: НДПУ, 2003. – С. 3–6.
67. 7917. Демонстраційний експеримент з фізики в середній школі. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 79 с. *У співавторстві.*

ГРИБАНЬ ВОЛОДИМИР МИКОЛАЙОВИЧ

Народився 1933 р. Закінчив фізико-математичний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту ім. М.В.Гоголя в 1959 р. Кандидат фізико-математичних наук (з 1971 р.), доцент (з 1979 р.). Працює в Ніжинській вищій школі з 1959 р. на посадах лаборанта (1959–1961 рр.), завідуючого кафедрою (1968–1971 рр.), в. о. доцента (1975–1979 рр.), доцента (з 1979 р.). Основний напрямок наукових досліджень – нелінійні оптичні ефекти в кристалах.

Наукові праці

1. 7918. К вопросу о спектральной структуре второй гармоники // Тез. доп. VII Всесоюз. нарады по теории налив проводников. – Тарту, 1966. – С 53–54. – (АН ЕРСР).
2. 7919. Исследование формы тензора нелинейных эффектов в кристаллах // Там само. – С. 54–55. *У співавторстві.*
3. 7920. К вопросу о спектральной структуре второй гармоники // Известия вузов СССР. Физика. – 1967. – № 3. – С. 83–89.
4. 7921. Исследование формы тензора нелинейных эффектов в кристаллах // Там само. – С. 24–29. *У співавторстві.*
5. 7922. О взаимодействии квазистационарных состояний с фонами // Там само. – 1968. – № 1. – С. 63–68.
6. 7923. О генерации суммарной гармоники в кристаллах с центром инверсии // Там само. – 1969. – № 6. – С. 107–110.
7. 7924. Особенности генерации второй гармоники, обусловленные ангармонизмом в кулоновской подсистеме // Физика твердого тела. – 1970. – Т. 12, вып. 4. – С. 1155–1158. *У співавторстві.*
8. 7925. Вклад ангармонизма в кулоновской подсистеме в двухфотонное поглощение // Там само. – Вып. 2. – С. 448–454. *У співавторстві.*
9. 7926. Некоторые вопросы взаимодействия излучения с веществом: Автореф. дис. ... канд. физ.-мат. наук. – К., 1970. – С. 16.
10. 7927. Випромінювання світла: Методична розробка для студ. фіз.-мат. фак. – Ніжин: НДПІ, 1973. – С. 31.
11. 7928. Форма тензора нелинейных эффектов для кристаллов без центра инверсии в статическом электрическом поле // Известия вузов СССР. Физика. – 1974. – № 3. – С. 157.
12. 7929. Плани практичних занять з квантової механіки та атомної фізики: Метод. розробка для студ. фіз.-мат. фак. педінституту. – Ніжин: НДПІ, 1978. – 56 с.
13. 7930. О генерации третьей гармоники в резонансных условиях // Укр. физ. журн. – 1979. – Т.24, № 1. – С. 1–7. *У співавторстві.*
14. 7931. Методичні вказівки і завдання для самостійної роботи з теоретичної фізики (квантова механіка і атомна фізика). – Ніжин: НДПІ, 1984. – 72 с.
15. 7932. Методичні вказівки і завдання для самостійної роботи з теоретичної фізики (електродинаміка). – Ніжин: НДПІ, 1987. – 36 с.
16. 7933. Основи спеціальної теорії відносності: Метод. вказівки і завдання для самостійної роботи з теоретичної фізики. – Ніжин: НДПІ, 1987. – 20 с.
17. 7934. Статистична фізика і термодинаміка: Метод. вказівки і завдання для самостійної роботи з теоретичної фізики. – Ніжин: НДПІ, 1988. – 32 с.
18. 7935. Шляхи вдосконалення методичного забезпечення самостійної роботи студентів з теоретичної фізики: Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – Ч. 2. – С. 117. *У співавторстві.*
19. 7936. Фізика атомного ядра: Методичні вказівки і завдання для самостійної роботи з теоретичної фізики. – Ніжин: НДПІ, 1989. – С. 32.
20. 7937. Методика викладання теми “Досягнення фізики в високих енергіях” в курсі теоретичної фізики: Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – С. 121.

21. 7938. Вивчення сучасних концепцій фізики мікросвіту // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – 1994. – Т. XIV. – Фіз.-мат. науки. – С. 122–126.
22. 7939. Комбінаційне розсіяння в молекулярних кристалах в постійному електричному полі // Там само. – 1995. – Т. XV. – С. 105–109.
23. 7940. Методичні особливості теми “Об’єднання фундаментальних взаємодій” // Там само. – С. 110–115.
24. 7941. Фізика елементарних частинок Навч. посіб. – Ніжин: НДПІ, 1997. – 29 с.
25. 7942. Резонансне комбінаційне розсіяння в постійному електричному полі // Математика. Фізика. Методика: 36. наук. праць. – Ніжин, 1997. – С. 39–43.
26. 7943. Тензор комбінаційного розсіяння в кристалах тетрагональної сингонії в електричному полі // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – 1997. – Т. XVII, Кн. 1. – С. 127–130.
27. 7944. Квантова механіка: Навч.-метод. посіб. – Ніжин: НДПУ, 1999. – 59 с.
28. 7945. Особливості п’єзоелектричного тензора комбінаційного розсіяння // Фізико-математичні записки. – Ніжин, 1999. – С. 32–38.
29. 7946. Optical diagnostics of thin films of semiconducting zinc oxide on insulator and semiconductor substrates: Тез. доп. IV International Conference Optical Diagnostics of Materials and Devices for Opto-, Micro- and Quantum Electronics. – Kiev, 1999. – P. 51. *У складі колект. авт.*
30. 7947. Resonance generation of sum harmonic in static electric field // Semiconductor Physics, Quantum Electronics and Optoelectronics, – National Academy of Sciences of Ukraine. Institute of Semiconductor Physics. – 1999. – Vol. 2, – P. 98–102. *У співавт.*
31. 7948. Some features of two-photon absorption in static field. // Semiconductor Physics, Quantum Electronics and Optoelectronics. – 3(2). – P. 144–149 (2000). *У складі колект. авт.*
32. 7949. Використання елементів теорії груп в курсі фізики елементарних частинок // Фізико-математичний збірник. – Ніжин, 2001. – С. 101–109.
33. 7950. Поверхневі поляритони і константи ангармонічного затухання оптичних фононів в Al₂O₃ // Фізико-математичний вісник 36. наук. праць. – Ніжин, 2002. – С. 30–34. *У складі колект. авт.*
34. 7951. Основи квантової механіки. – К.: Вища шк., 2002. – 286 с. *У співавт.*
35. 7952. Методи теорії груп у квантовій механіці // Фізико-математичний вісник: 36. наук. праць – Ніжин, 2002. – С. 50–54. *У співавт.*
36. 7953. Збірник задач з квантової механіки. – К.: Вища шк., 2003. – 232 с. *У співавт.*
37. 7954. Збірник програм із фізики для магістрів спеціальності “Педагогіка й методика середньої освіти. Фізика”. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 34 с. *У складі колект. авт.*
38. 7955. Основи статистичної фізики та термодинаміки. – К.: Вища шк., 2004. – 255 с. *У співавт.*

ДАВИДЕНКО СЕРГІЙ МИКОЛАЙОВИЧ

Народився 1957 р. Закінчив фізико-математичний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1980 р. Кандидат технічних наук. Працює у Ніжинській вищій школі з 1984 р. на посадах молодшого наукового співробітника (1984–1986 рр.), зав. лаб. методики технічної творчості (1986–1987 рр.), асистента кафедри фізики (1987–1995 рр.), старшого викладача (1995–2001 рр.), доцента (з 2002 р). Основний напрямок наукових досліджень – технологічні аспекти отримання надграток та структур з квантовими ямами на напівпровідниках A⁴B⁶.

Наукові праці

1. 7956. Електричні властивості надрешіток PbTe/PbS // Доп. АН України. – 1992. – № 6. – С. 67–70. *У співавт.*
2. 7957. Пограничные состояния в гетеропереходах PbSnTe/PbTeS // Укр. физ. журн. – 1993. – Т. 38, № 5. – С. 757–763. *У складі колект. авт.*
3. 7958. Сверхрешетки второго типа (разрывные) PbTe/PbS // Там само. – № 6. – С. 938–943. *У співавт.*
4. 7959. Плоскостная проводимость и разрывы зон в сверхрешетках PbTe/PbS // Оптоэлектроника и полупроводниковая техника. – 1994. – Вып. 28. – С. 65–70. *У складі колект. авт.*
5. 7960. Фотоэлектрические свойства и механизмы переноса заряда в гетеропереходах PbSnTe/PbTeS // Там само. – 1993. – Вып. 25. – С. 25–28. *У складі колект. авт.*
6. 7961. Свойства сверхрешеток второго типа PbS/PbTe // Тез. доп. II Укр. конф. – Ніжин, 1993. – Ч. 1. – С. 32–33. *У складі колект. авт.*
7. 7962. Свойства тонких эпитаксиальных пленок // Там само. – Ч. 3. – С. 397–398. *У складі колект. авт.*
8. 7963. Отримання і властивості тонких епітаксійних плівок Рb_{1-x}Sn_xTe // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – 1994. – Т. XIV. – С. 94–97. *У складі колект. авт.*
9. 7964. Electrical properties of PbSnTe/PbTeS lattice matched heterostructure diodes. Defect and Diffusion Forum. – 1998. – Vols. 103–105. – P. 453–457. *У складі колект. авт.*
10. 7965. Вплив плазмон-фононої взаємодії на коефіцієнт відбивання від поверхні електронного 6H-SiC // 36. наук. праць Полтав. держ. пед. ун-ту ім. В.Г.Короленка. Фізика. – Полтава, 2000. – Вип. 2. – С. 124–128. *У співавт.*
11. 7966. Поверхневі поляритони в системі ZnO/SiC 6H // Оптоэлектроника и полупроводниковая техника. – 2000. – Вып. 35. – С. 190–195. *У складі колект. авт.*
12. 7967. Дослідження поверхневих плазмон-фононних граничних поляритонів в ZnO/SiC 6H // Наук. вісн. Чернів. держ. ун-ту. Фізика. – Чернівці, 2000. – Вип. 86. – С. 100–103. *У складі колект. авт.*
13. 7968. Effect of the Plasmon-phonon Coupling Anisotropy on the Reflection Coefficient of Polar Semiconductors ZnO and SiC 6H // Advanced Semiconductor Devices and Microsystems: Proc. of the Third International EuroConference. – Smolenice Castle (Slovakia), 2000. – P. 343–346. *У складі колект. авт.*

14. 7969. Investigation of thin semiconductor zinc oxide films on semiconductor SiC-6H substrates using IR spectroscopy // Materials Science and Material Properties for Infrared Optoelectronics: Abstracts of V International Conference. – Kiev (Ukraine) (22–24 May, 2000). – P. 72. *У складі колект. авт.*
15. 7970. Optical and mechano-optical modulators of IR electromagnetic radiation // Material Science and Material Properties for Infrared Optoelectronics: Abstracts of V International Conference. – Kiev (Ukraine), 2000. – P. 29–30. *У складі колект. авт.*
16. 7971. Граничні поляритони в двохшарових напівпровідникових структурах // Фізико-математичний вісник: Зб. наук. пр. НДПУ ім. М.Гоголя. – Ніжин, 2000. – С. 42–46. *У складі колект. авт.*
17. 7972. Поверхневі плазмон-фононні поляритони в шаруватих структурах на основі 6H-SiC // Фундаментальна та професійна підготовка фахівців з фізики: Тез. доп. V Всеукр. конф. – К., 2000. – С. 180. – (Нац. пед. ун-т ім. М.П.Драгоманова). *У складі колект. авт.*
18. 7973. Optical and mechano-optical modulators of IR electromagnetic radiation // Photonics-ODS 2000: Abstracts of International Conference on Optoelectronic Information Technologies. – Vinnytsia (Ukraine) – (2–5 October, 2000). – P. 163. *У складі колект. авт.*
19. 7974. Поверхневі поляритони в системі ZnO/SiC6H // Зб. наук. пр. / НДПУ ім. М.П.Драгоманова. – К., 2000. – Вип. 2. – С. 160–163. *У складі колект. авт.*
20. 7975. Автоматизація вакуумної установки для отримання квантоворозмірних структур методом “гаряча стінка” за допомогою ЕОМ // Фіз.-мат. збірник. – Ніжин, 2001. – С. 73–77. *У співавт.*
21. 7976. Investigation of singular surface polaritons in optically-anisotropic single crystals // Abstract sixth International Conference “Materials science and material properties for infrared optoelectronics”. – Kiev (Ukraine), 2002. – P. 34. *У складі колект. авт.*
22. 7977. Поверхневі поляритони і константи ангармонічного затухання оптичних фононів в Al₂O₃ // Фізико-математичний вісник Зб. наук. праць. – Ніжин, 2002. – С. 30–34. *У складі колект. авт.*
23. 7978. Комп’ютерне моделювання фізичних процесів у курсі загальної фізики “Молекулярна фізика і термодинаміка” // Фізико-математичний вісник: Зб. наук. праць – Ніжин, 2002. – С. 82–90. *У складі колект. авт.*
24. 7979. Відеотехніка в навчальному процесі: Метод. розробки до лабораторних робіт з курсу “Технічні засоби навчання” для студ. всіх спец. денної та заочної форм навчання пед. ун-тів. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 63 с. *У складі колект. авт.*
25. 7980. Збірник програм із фізики для магістрів спеціальності “Педагогіка й методика середньої освіти. Фізика”. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 34 с.
26. 7981. Методичні розробки до лабораторних робіт з курсу “Радіотехніка”. – Ніжин: Вид-во “Наука-Сервіс”, 2004. – 27 с. *У співавт.*
27. 7982. Методичні розробки до лабораторних робіт з курсу “Електрика і магнетизм”. – Ніжин: Вид-во “Наука-Сервіс”, 2004. – 40 с. *У складі колект. авт.*

ЗАКАЛЮЖНИЙ ВІКТОР МИКОЛАЙОВИЧ

Народився 1959 р. Закінчив фізичний факультет Чернігівського державного педагогічного інституту ім. Т.Г.Шевченка в 1982 р. Працює у Ніжинській вищій школі на посаді ст. викладача кафедри (з 1991 року). Основний напрямок наукових досліджень – методика викладання шкільного курсу фізики.

Наукові праці

1. 7983. Модель опыта Штерна // Физика в школе. – 1984. – № 5. – С. 55–56. *У співавт.*
2. 7984. Науково-технічна творчість в роботі гуртка радіоаматорів // Сучасні проблеми організації науково-технічної творчості учнівської молоді: Тези доп. II респ. конф. – Ніжин, 1992. – С. 32.
3. 7985. До питання виготовлення приймальних телеантен на заняттях з технічної творчості // Сучасні проблеми організації науково-технічної творчості учнівської молоді: Тези доп. – Ніжин, 1992. – С. 46. *У співавт.*
4. 7986. Використання багатоваріантних задач для організації самостійної роботи на уроках фізики. – Чернігів, 1993. – С. 39–40. *У співавт.*
5. 7987. Використання дидактичних матеріалів для домашніх завдань з фізики // Діяльнісний підхід у навчальному процесі з фізики і математики: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Рівне, 1996. – С. 108–109. *У співавт.*
6. 7988. Система проблемних ситуацій і бесід в процесі изучения основ квантової фізики в фізико-математических классах лицея // Методические, дидактические и психологические аспекты проблем обучения: Материалы IV науч.-практ. конф. – Донецк, 1996. – С. 26–27. *У співавт.*
7. 7989. З досвіду викладання фізики в профільних класах лицею // Діяльнісний підхід у навчально-пошуковому процесі з фізики і математики: Мат. Всеукр. наук.-практ. конф. – Рівне, 1996. – С. 108–109. *У співавт.*
8. 7990. Деякі особливості методики викладання фізики в фізико-математичних класах лицею // Методичні особливості викладання фізики на сучасному етапі: Матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. – Кіровоград, 1996. – Ч. 1. – С. 30–32. *У співавт.*
9. 7991. Проблемне навчання як засіб організації творчості учнів // Методологічні, дидактичні і психологічні аспекти проблемного навчання фізики: Тези доп. IV міжнар. наук. метод. конф. – Донецьк, 1996. – С. 129. *У співавт.*
10. 7992. Тести у педагогічній системі організації технічної творчості молоді // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1995. – Т. XV. – С. 68–74. *У співавт.*
11. 7993. Радіоаматорство як засіб розвитку науково-технічної творчості студентів // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1998. – С. 109–111. *У співавт.*
12. 7994. Загальне обладнання шкільного фізичного кабінету. – Ніжин, 1998. – 80 с. *У співавт.*
13. 7995. Нестандартні задачі під час вивчення властивостей рідини у 10 класі // Фізико-математичні записки. – Ніжин, 1999. – С. 57–59.
14. 7996. Універсальний демонстраційний прилад з оптики // Фізика та астрономія в школі. – 1999. – № 4. – С. 41–43. *У співавт.*
15. 7997. Демонстраційний експеримент з фізики. – Ніжин, 1999. – 76 с. *У співавт.*

16. 7998. Техніка та технології в системі фізичної освіти загальноосвітньої школи України // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. – Чернігів, 2000. – Вип. 3. – С. 276–277.
17. 7999. Гуманістичні засади мотивації учіння фізики // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. – Чернігів, 2001. – Випуск 9. – С. 97–98.
18. 8000. Критерії відбору техніко-технологічного наповнення мотиваційного компоненту навчального процесу з фізики // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. – Чернігів, 2002. – Випуск 13. – С. 54–55.
19. 8001. Методика навчання фізики в середній школі (Загальні питання): Конспекти лекцій / За ред. Савченка В. Ф. – Чернігів: ЧДПУ ім. Т.Г. Шевченка, 2003. – 100 с. *У складі колект. авт.*
20. 8002. Використання мотиваційного впливу техніко-технологічного матеріалу під час розв'язування фізичних задач // Матеріали наук.-практ. конф. – Умань, 2004. – С. 38.
21. 8003. Використання мотиваційного впливу техніко-технологічного матеріалу для узагальнення і систематизації знань учнів з фізики // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. – Чернігів, 2004. – Вип. 23. – С. 53–57. *У співавт.*
22. 8004. Демонстраційний експеримент з фізики. Механіка: Посібник для студ. 4–5 курсів фіз.-мат. факультету. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 56 с. *У співавт.*
23. 8005. Мотивація учіння шкільного курсу фізики на основі використання техніко-технологічного матеріалу. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 30 с.
24. 8006. Техніка та технології в мотиваційному компоненті навчального процесу з фізики (на прикладі теми “Електричний струм у різних середовищах”). – Ніжин: НДПУ, 2004. – 57 с.
25. 8007. Демонстраційний експеримент з фізики в середній школі. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 79 с. *У співавт.*

ІГНАТЕНКО ВІТАЛІЙ АНАТОЛІЙОВИЧ

Народився 1964 р. Закінчив фізико-математичний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1989 р. Працює в Ніжинській вищій школі з 1989 р. на посаді асистента. Основний напрямок наукових досліджень – лазерна спектроскопія вузькозонних напівпровідників на довжині хвилі 10,6 мкм.

Наукові праці

1. 8008. Получение и некоторые свойства гетеропереходов на основе твердых растворов $(\text{InSb})_x(\text{CdTe})_{1-x}$ // Физика и химия поверхности и границ раздела узкощелевых полупроводников: Тез. докл. респ. конф. – Львов, 1990. – С. 80–81. *У співавт.*
2. 8009. Эффективная запись динамических голограмм в легированном InSb на длине волны 10,6 мкм // Тез. докл. IV Всесоюз. конф. по голографии. – Витебск, 1990. – С. 7. *У складі колект. авт.*
3. 8010. Состояние кислорода в InSb // Тез. докл. XII Всесоюз. конф. по физике полупроводников. – К., 1990. – С. 221–222. *У складі колект. авт.*
4. 8011. Высокоэффективное четырехлучковое взаимодействие в легированном InSb на длине волны 10,6 мкм // Тез. докл. XIV междунар. конф. по когерентной и нелинейной оптике. – Ленинград, 1991. – С. 116. *У складі колект. авт.*
5. 8012. Нелинейное поглощение излучения CO₂-лазера в InSb:Cr // Материаловедение и физика полупроводниковых фаз переменного состава: Тез. докл. I междуз. конф. – Нежин, 1991. – С. 80. *У складі колект. авт.*
6. 8013. Высокоэффективное обращение волнового фронта в легированном InSb на длине волны 10,6 мкм // Там само. – С. 87. *У складі колект. авт.*
7. 8014. Высокоэффективное обращение волнового фронта в легированном InSb на длине волны 10,6 мкм // Там само. – С. 87. *У складі колект. авт.*
8. 8015. Электрофизические свойства монокристаллов InSb-CdSe и InSb-CdS // Материалознаство і фізика напівпровідникових фаз змінного складу: Тез. доп. II Укр. конф. – Ніжин, 1993. – С. 83–84.
9. 8016. Встречное четырехлучковое взаимодействие в InSb:Cr на длине волны 10,6 мкм // Там само. – Ніжин, 1993. – С. 314–316. *У складі колект. авт.*
10. 8017. Емісійний спектральний аналіз Te та Cr в InSb // Там само. – С. 317–318. *У складі колект. авт.*
11. 8018. Нелинейное поглощение InSb:Cr в области 10,6 мкм // Оптика лазеров – 93: Тез. докл. междунар. конф. – С.-Петербург, 1993. – Ч. 1. – С. 267. *У складі колект. авт.*
12. 8019. Емісійний спектральний аналіз домішок Cr, Cd та Te в антимоніді індію // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т. ім. М.В. Гоголя – Ніжин, 1994. – Т. XIV. – С. 69–72. *У складі колект. авт.*
13. 8020. Поглинання випромінювання імпульсного CO₂-лазера у InSb:Cr // Фізико-математичні записки. – Ніжин, 1999. – С. 39–40.
14. 8021. Історія відкриття законів динаміки // Фізико-математичний вісник. – Ніжин, 2000. – С. 22–23. *У співавт.*
15. 8022. Дії у надзвичайних ситуаціях. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 2,9 д. а. *У співавт.*
16. 8023. Технічні засоби навчання. Курс лекцій: Навч.-метод. посібник для студ. усіх спец. денної та заочної форми навчання в пед. ун-ті. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 6,5 д. а. *У складі колект. авт.*
17. 8024. Безпека життєдіяльності. Лабораторний практикум: Навч.-метод. посіб. для студ. усіх спец. денної та заочної форми навчання пед. ун-тів. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 2,5 д. а. *У співавт.*
18. 8025. Історія відкриття закону всесвітнього тяжіння // Фізико-математичний збірник. – Ніжин, 2001. – С. 119–121. *У співавт.*
19. 8026. Безпека життєдіяльності: Лабораторний практикум. – Ніжин, 2002. – 50 с. *У співавт.*
20. 8027. Transient NLO properties and peculiarities of Z-scan traces of CdMnHgTe crystals at 10.6 microns. // Тези доповідей XVI міжнародної школи-семінару “Спектроскопія молекул та кристалів. – К., 2003. – С. 140. *У складі колект. авт.*
21. 8028. Збірник програм із фізики для магістрів спеціальності “Педагогіка й методика середньої освіти. Фізика”. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 34 с. *У складі колект. авт.*

22. 8029. Нелинейно-оптическое поглощение монокристаллического и эпитаксиального HgCdTe при комнатной температуре // Тези доповідей II Української конференції з фізики напівпровідників. – Чернівці, 2004. – Т. 2 – С. 463. У складі колект. авт.
23. 8030. Одержання та деякі властивості кристалів InSb(Cd,S) InSb(Cd, Se) // Фізико-математичний вісник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2002. – С. 35–37. У співавт.
24. 8031. Методичні розробки до лабораторних робіт з курсу “Електрика і магнетизм”. – Ніжин: Вид-во “Наука-Сервіс”, 2004. – 40 с. У складі колект. авт.

КНОРОЗОК ЛЕОНІД МИХАЙЛОВИЧ

Народився 1958 р. Закінчив фізико-математичний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту ім. М.В.Гоголя у 1981 р. Кандидат фізико-математичних наук (з 1999). Працює у Ніжинській вищій школі з 1986 р. на посадах молодшого наукового співробітника (1986–1987 рр.), асистента (1987–1996 рр.), ст. викладача (1996–1999 рр.), в. о. доцента (з 1999 р.). Основний напрямок наукових досліджень – одержання та дослідження фізичних властивостей напівпровідникових сполук типу АЗВ5 – А2В6.

Наукові праці

1. 8032. Резонансные состояния в кристаллах твердых растворов (ZnSb)_x(CdTe)_{1-x} // Примеси и дефекты в узкозонных полупроводниках: Материалы II Всесоюз. семинара. – Павлодар, 1989. – С. 110–114. У складі колект. авт.
2. 8033. Получение и некоторые свойства гетеропереходов на основе твердых растворов (InSb)_x(CdTe)_{1-x} // Физика и химия поверхности и границ раздела узкощелевых полупроводников: Тез. докл. респ. конф. – Львов, 1990. – С. 80–81. У співавт.
3. 8034. Эффективная запись динамических голограмм в легированном InSb на длине волны 10,6 мкм // Тез. докл. IV Всесоюз. конф. по голографии. – Витебск, 1990. – С. 7. У складі колект. авт.
4. 8035. Состояние кислорода в InSb // Тез. докл. XII Всесоюз. конф. по физике полупроводников. – К., 1990. – С. 221–222. У складі колект. авт.
5. 8036. О влиянии комплекса образования на некоторые свойства кристаллов твердых растворов (ZnSb)_x(CdTe)_{1-x} // Материаловедение и физика полупроводниковых фаз переменного состава: Тез. докл. I межвуз. конф. – Нежин, 1991. – С. 18. У складі колект. авт.
6. 8037. Электрические свойства антимонида индия, легированного хромом // Там само. – С. 46. У складі колект. авт.
7. 8038. Дифференциальная термо ЭДС и механизмы рассеяния в антимониде индия, легированном медью // Там само. – С. 61. У складі колект. авт.
8. 8039. Электрические свойства антимонида индия, легированного медью // Там само. – С. 62. У складі колект. авт.
9. 8040. Высокоэффективное четырехпучковое взаимодействие в легированном InSb на длине волны 10,6 мкм // Тез. докл. XIV междунар. конф. по когерентной и нелинейной оптике. – Ленинград, 1991. – С. 116. У складі колект. авт.
10. 8041. Нелинейное поглощение излучения CO₂-лазера в InSb:Cr // Материаловедение и физика полупроводниковых фаз переменного состава: Тез. докл. I межвуз. конф. – Нежин, 1991. – С. 80. У складі колект. авт.
11. 8042. Высокоэффективное обращение волнового фронта в легированном InSb на длине волны 10,6 мкм // Там само. – С. 87. У складі колект. авт.
12. 8043. Влияние комплексобразования на электрические свойства твердых растворов (InSb)_x(CdTe)_{1-x} // Известия РАН. Неорганические материалы. – 1993. – С. 197–199. У складі колект. авт.
13. 8044. Емісійний спектральний аналіз Te та Cr в InSb // Матеріалознавство і фізика напівпровідникових фаз змінного складу: Тез. доп. II Укр. конф. – Ніжин, 1993. – С. 317–318. У складі колект. авт.
14. 8045. Структура зоны проводимости TP(InSb)_{1-x}(CdTe)_x // Там само. – С. 319. У співавт.
15. 8046. Про механізми розсіяння електронів в твердих розчинах InSb – CdTe п-типу // Там само. – Ч. 3. – С. 222. У складі колект. авт.
16. 8047. Диференціальна термоЕРС та механізми розсіяння дірок в твердому розчині (InSb)_{0,98}(CdTe)_{0,02} // Там само. – С. 323. У складі колект. авт.
17. 8048. Магнетосопротивление кристаллов InSb:Cr // Матеріалознавство і фізика напівпровідникових фаз змінного складу: Тез. доп. II Укр. конф. – Ніжин, 1993. – Ч. 3. – С. 324. У співавт.
18. 8049. Физические свойства TP (InSb)_{1-x}(CdTe)_x в связи с особенностями кристаллической структуры и взаимодействия примесей // Там само. – С. 386. У співавт.
19. 8050. Встречное четырехпучковое взаимодействие в InSb:Cr на длине волны 10,6 мкм // Там само. – С. 314–316. У складі колект. авт.
20. 8051. Нелинейное поглощение InSb:Cr в области 10,6 мкм // Оптика лазеров – 93: Тез. докл. междунар. конф. – С.-Петербург, 1993. – Ч. 1. – С. 267. У складі колект. авт.
21. 8052. Емісійний спектральний аналіз домішок Cr, Cd та Te в антимоніді індію // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1994. – Т. XIV. – С. 69–72. У складі колект. авт.
22. 8053. Температурні залежності магнітної сприйнятливості TP(InSb)_{1-x}(CdTe)_x // Там само. – С. 73–76. У складі колект. авт.
23. 8054. Оптические свойства TP (InSb)_{1-x}(CdTe)_x // Спектроскопія молекул і кристалів: Тез. доп. XII респ. школи-семинара. – Ніжин, 1995. – С. 38. У співавт.
24. 8055. Про механізми розсіяння електронів в твердих розчинах InSb – CdTe п-типу // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М. В. Гоголя. – Ніжин, 1995. – Т. XIV. – Фізико-математичні науки. – С. 101–104. У співавт.
25. 8056. Магнітна сприйнятливість кристалів антимоніду індію, легованих домішкою хрому // Там само. – Т. XV. – С. 101–104. У складі колект. авт.

26. 8057. Магнитная восприимчивость кристаллов $\text{TP} (\text{InSb})_{1-x}(\text{CdTe})_x$ // ФТП. – 1996. – Т. 38, № 6. – С. 763–1767. У складі колект. авт.
27. 8058. Механізми розсіяння дірок у твердих розчинах $p\text{-InAs} - \text{CdTe}$ // Актуальні питання сучасної математики і фізики: 36. наук. пр. – Ніжин, 1996. – С. 35–41. У співавт.
28. 8059. Abnormal magnetic Properties and high temperature Superconductiviti of metal and semiconductor single cristals // Material Science and Material Properties for Infrared Optoelectronics. – Uzhorod (Ukraine), 1996. – P. 293–297. У складі колект. авт.
29. 8060. Особенности изменения постоянной решетки $\text{TP} (\text{InSb})_{1-x}(\text{CdTe})_x$ при низких температурах // ФТП. – 1997. – Т. 31, № 9. – С. 1052–1053. У складі колект. авт.
30. 8061. Аномальные магнитные свойства кристаллов $\text{TP} (\text{InSb})_{1-x}(\text{CdTe})_x$ при низких температурах // Там само. – № 3. – С. 1052–1053. У складі колект. авт.
31. 8062. Оптические свойства $\text{TP} (\text{InSb})_{1-x}(\text{CdTe})_x$ // Там само. – 1998. – Т. 32, № 2. – С. 303–306. У співавт.
32. 8063. Элементы технического творчества в НИР студентов по физике // Психолого-педагогические проблемы научно-технического творчества учеников: Тез. межвуз. науч.-практ. конф. – Нежин, 1991. – С. 18–19. У співавт.
33. 8064. Врахування специфіки спеціалізації студентів при викладанні ТЗН // Шляхи вдосконалення проф.-пед. підготовки вчителя в умовах вищого середньої школи: Тез. міжвуз. конф. – Ніжин, 1990. – С. 26–27. У співавт.
34. 8065. Створення навчально-ігрових програм для КУОТ як елемент науково-технічної творчості студентів // Сучасні проблеми організації науково-технічної творчості учнівської молоді: Тез. доп. II респ. науково-практ. конф. – Ніжин, 1992. – С. 50. У співавт.
35. 8066. Елементи текстворчості в курсі “Основи ЕОТ та методика застосування ТЗНу навчальному процесі” // Там само. – С. 47. У співавт.
36. 8067. Способи розв’язання проблем текстворчості при виконанні курсових та дипломних робіт з експериментальної фізики // Сучасні проблеми організації науково-технічної творчості учнівської молоді: Тез. доп. II респ. науково-практ. конф. – Ніжин, 1992. – С. 56. У співавт.
37. 8068. Значення предмету “Історія фізики” для вчителя // Фізико-математичні записки: Наук. зб. НДПУ. – Ніжин, 1999. – С. 59–60.
38. 8069. З досвіду вивчення окремих питань курсу фізики 7 класу за новою програмою. Методичні особливості викладання фізики на сучасному етапі // Матеріали доп. II міжвуз. наук.-практ. конф. (22 березня 1996). – Кіровоград, 1996. – Ч. 1. – С. 16–17.
39. 8070. Історія відкриття законів динаміки // Фізико-математичний вісник. – Ніжин, 2000. – С. 22–23. У співавт.
40. 8071. Сучасні технічні засоби навчання та їх педагогічна цінність // Сучасні педагогічні технології у вищих педагогічних закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. – Ніжин, 2001. – Ч. 2. – С. 54–57. У співавт.
41. 8072. Дії у надзвичайних ситуаціях. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 2,9 д. а. У співавт.
42. 8073. Технічні засоби навчання: Курс лекцій: Навч.-метод. посіб. для студ. усіх спец. денної та заочної форми навчання педуніверситетів. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 6,5 д. а. У складі колект. авт.
43. 8074. Експериментальні задачі на практичних заняттях з оптики // Фізико-математичний збірник. – Ніжин, 2001. – С. 116–119. У співавт.
44. 8075. Історія відкриття закону в сесвітнього тяжіння // Фізико-математичний збірник. – Ніжин, 2001. – С. 119–121. У співавт.
45. 8076. Одержання та деякі властивості кристалів $\text{InSb}(\text{Cd,S})$ $\text{InSb}(\text{Cd, Se})$ // Фізико-математичний вісник: 36. наук. праць. – Ніжин, 2002. – С. 35–37. У співавт.
46. 8077. Синтез і кристалізація $\text{TP} (\text{InSb})_{1-x}(\text{CdTe})_x$ // Фізико-математичний вісник: 36. наук. праць. – Ніжин, 2002. – С. 37–41. У співавт.
47. 8078. Photoelectric properties of metal-porous silicon-silicon planar heterostructures A.V.Brodovoi, V.A.Brodovoi, V.A.Skryshevskiy, S.G.Bunchuk, L.M.Khnorozok. Semiconductor Physics, Quantum Electronics & Optoelectronics. – 2002. – V. 5, №4. – P. 395–397. 0,18 друк. арк.
48. 8079. Заходи з Цивільної оборони: Навчальний посібник. – Ніжин, 2003. – 3,12 друк. арк. У складі колект. авт.
49. 8080. Відеотехніка в навчальному процесі: Методичні розробки до курсу “ТЗН”. – Ніжин 2003. – 3,82 друк. арк. У складі колект. авт.
50. 8081. Поверхневі поляритони системи $(\text{InSb})_{1-x}(\text{CdTe})_x$ // Матеріали XII в української наукової конференції “Фундаментальна та професійна підготовка фахівців з фізики”. – К.: НПУ ім. Драгоманова, 2002. – С. 159. У складі колект. авт.
51. 8082. Сучасні технічні засоби навчання // Збірник програм із фізики. – Ніжин, 2004. – С. 19–21.
52. 8083. Influence of local distortions of crystal lattice on magnetic susceptibility of $(\text{InSb})_{1-x}(\text{CdTe})_x$ solid solutions Alexander V. Brodovoi, V.G.Kolesnichenko, Valery V.Skorokhod, V.A.Brodovoyj, L.M.Khnorozok, and Oleg S.Zinets Proc. SPIE Int. Soc. Opt. Eng. 4355, 211. – 2001.

КОРОСТЕЛЕНКО МИКОЛА МУСІЙОВИЧ

Народився 1928 р. Закінчив фізико-математичний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1955 р. Працював у Ніжинській вищій школі з 1956 по 2001 рр. на посадах викладача (1956–1985 рр.), ст. викладача (з 1985 р.). Основні напрямки наукових досліджень – проблеми фізики твердого тіла, синтез та дослідження багатоконпонентних напівпровідників, оптикоелектроніка.

Наукові праці

1. 8084. О частичном полиморфном превращении внутри кристаллов йодной ртути под воздействием некоторых продуктов тлеющего разряда // Химия и физика низкотемпературной плазмы. – М., 1971. – С. 265–267.
2. 8085. Лабораторна робота з електричного парамагнітного резонансу // Методика викладання фізики: Респ. наук.-метод. зб. – К., 1972. – Вип. 7. – С. 133–141.
3. 8086. Применение грунтовой камеры для изучения радиоактивности атмосферы // Физика атмосферы. – Вильнюс, 1973. – С. 41–46.

4. 8087. Аспирационный счетчик для измерения радиоактивных легких, средних и тяжелых ионов // Там само. – С. 47–50.
5. 8088. Об измерении спектра подвижностей радиоактивных ионов // Защита атмосферы от загрязнений. – Вильнюс, 1974. – Вып. 1. – С. 116–127.
6. 8089. Спектр подвижностей естественных радиоактивных аэрозолей в приземном слое атмосферы // Радиоактивность атмосферы и гидросферы. Радиоактивные трассеры. – Вильнюс, 1977. – С. 156–164. *У співавт.*
7. 8090. Вертикальные изменения спектра подвижностей радиоактивных аэрозолей в приземном слое атмосферы // Химическое и радиоактивное загрязнение атмосферы и гидросферы. – Вильнюс, 1978. – С. 60–68.
8. 8091. Спектры подвижностей радиоактивных и нерадиоактивных аэроионов почвенного воздуха // Физика атмосферы. – Вильнюс, 1983. – Вып. 8: Примеси в атмосфере и их применение в качестве трассеров. – С. 41–45.
9. 8092. Емісійний спектральний аналіз домішок Cr, Cd і Te в антимоніді індію // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т. ім. М.В.Гоголя. – 1994. – Т. XIV. – Фіз.-мат. науки. – С. 69–73.

Праці М.М.Коростеленко до 1971 див.: Викадачі Ніжинської вищої школи. – Ніжин, 2000. – Ч. 3. (1940–1970). – С. 106.

МЕЛЬНИЧУК ЛЮДМИЛА ЮРІЇВНА

Народилася 1967 р. Закінчила фізичний факультет Вінницького державного педагогічного інституту ім. М.Остревського в 1990 р. Кандидат фізико-математичних наук (з 1996 р.), доцент (з 2000 р.). Працює в Ніжинській вищій школі з 1997 р. на посадах асистента (1997–1998 рр.), в.о.доцента (1998–2000 рр.), доцента (з 2000 р.). Основний напрямок наукових досліджень – оптика поверхні напівпровідників.

Наукові праці

1. 8093. Поверхностные поляритоны в гексагональном оксиде цинка – К., 1992. – 40 с. – (Преп. / КГПИ; № 8). *У складі колект. авт.*
2. 8094. Поверхностные поляритоны в сильно легированом карбиде кремния // Оптическая спектроскопия: Сб. науч. тр. – К.: Ин-т физики АНУ, 1993. – Т. 2. – С. 315–329. *У складі колект. авт.*
3. 8095. Вплив сильного легування гексагональних монокристалів оксиду цинку на властивості поверхневих плазмон-фононних поляритонів // Матеріалознавство і фізика напівпровідникових фаз змінного складу: Тез. доп. II Україн. конф. – Ніжин, 1993. – Ч. 2. – С. 158. *У складі колект. авт.*
4. 8096. Плазмон-фононна взаємодія в об'ємі на поверхні оксиду цинку // Розвиток проблем психолого-педагогічної науки в науково-технічній творчості молоді: Зб. наук. пр. УГПУ ім. М.П.Драгоманова. – К., 1993. – Вып. № 1. – С. 249.
5. 8097. Оптические свойства тонких пленок оксида цинка на сапфире в ИК области спектра // Физика и технология тонких пленок: Материалы IV междунар. конф. – Ив.-Франковск, 1993. – Ч. 2. – С. 396. *У складі колект. авт.*
6. 8098. Поверхневые поляритоны в анизотропных монокристаллах оксиду цинку // Спектроскопия молекул та кристалів: XI Укр. школа-семинар – Х., 1993. – С. 125. *У складі колект. авт.*
7. 8099. Анизотропия электрофизических свойств монокристаллов окиси цинка // Физика твердого тела. – 1994. – Т. 36, № 9. – С. 2624–2633. *У співавт.*
8. 8100. Дослідження анизотропних монокристалів оксиду цинку методом спектроскопії поверхневих поляритонів // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – 1994. – Т. XIV. – Фізико-математичні науки. – С. 83–88. *У співавт.*
9. 8101. Метод обробки спектральної інформації при вивченні основ оптики твердого тіла // Там само. – С. 132–136. *У співавт.*
10. 8102. Отражательная способность монокристаллов окиси цинка в области остаточных лучей // Квантовая электроника. – 1995. – Вып. 47. – С. 87–93. *У складі колект. авт.*
11. 8103. Anisotropy of the ZnO Single Crystal Reflectivity in the Region of Residual Rays // Physica Status Solidi (b). – 1995. – Vol. 188, № 2. – P. 118–127. *У складі колект. авт.*
12. 8104. Дослідження коефіцієнтів затухання поверхневих поляритонів в одновісних полярних напівпровідниках // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – 1995. – Т. XV. – Фізико-математичні науки. – С. 116–121. *У складі колект. авт.*
13. 8105. Влияние анизотропии на поверхностные поляритоны в монокристаллах окиси цинка. – К., 1995. – 28 с. (Преп. / УГПУ ім. М.П.Драгоманова; № 4–95.). *У співавт.*
14. 8106. Study of Electrophysical Properties of Thin Films by Spectroscopy of Surface and Wave-Guide Polaritons // Thin Films in Electronics: Proc. of the 6th International Symposium. – Herson (Ukraine), 1995. – P. 167–168. *Колект. авт.*
15. 8107. Use of Surface Excitations in Semiconductor Materials for Modulation of IR Radiation // “Optical Diagnostics of Materials and Devices for Opto-, Micro-, and Quantum Electronics” (OPTDIM95), Kiev (Ukraine): Proc. of the International Conference – 1995. – Vol. 2648, № 2. – P. 447–453. *У складі колект. авт.*
16. 8108. Звичайні та незвичайні поверхневі плазмон-фононні поляритони в карбіді кремнію й оксиду цинку // Спектральные методы анализа: техника и практика: Тез. доп. наук. семінару. – Ялта (Крим), 1995. – С. 8–9. *У складі колект. авт.*
17. 8109. Плазмон-фононні збудження в гексагональних монокристаллах оксиду цинку // II Всеукр. конф., присвяч. 75-річчю УДПУ: Тез. доп. – К., 1995. – С. 158. *У співавт.*
18. 8110. Спектри відбивання анизотропних напівпровідникових кристалів та вплив на них обробки поверхні: Тез. доп. наук. конф. викладачів УДПУ ім. М.П.Драгоманова, 1995. – С. 62. *У складі колект. авт.*
19. 8111. Затухання поверхневих поляритонів в анизотропних кристалах // Спектроскопія молекул та кристалів: XII респ. школа-семинар. – Ніжин, 1995. – С. 80. *У співавт.*

20. 8112. Поверхностные плазмон-фононные поляритоны в гексагональных монокристаллах окиси цинка // Спектроскопія молекул та кристалів: XII респ. школа-семинар. – Ніжин, 1995. – С. 76. *У складі колект. авт.*
21. 8113. Влияние анизотропии на дисперсионные зависимости поверхностных плазмон-фононных поляритонов окиси цинка // Физика твердого тела. – 1996. – Т. 38, № 2. – С. 262–264. *У співавт.*
22. 8114. Поверхневі поляритони в легованих монокристалах окису цинку // Актуальні питання сучасної математики і фізики: Зб. наук. пр. – Ніжин, 1996. – С. 42–46. *У складі колект. авт.*
23. 8115. Вплив фонон-плазмового зв'язку на коефіцієнт відбивання від поверхні полярних напівпровідників 6H-SiC // Математика. Фізика. Методика.: Зб. наук. праць. – Ніжин, 1997. – С. 43–46. *У співавт.*
24. 8116. Пат. 15332A. Україна. МКИ G 01 N 21/00. Спосіб визначення концентрації і рухливості носіїв зарядів в полярних напівпровідникових матеріалах. – Заявл. 10.02.95; Опуб. 30.06.97, Бюл. № 3. *У складі колект. авт.*
25. 8117. Effect of charge carriers on the surface polariton dispersion in heavily doped silicon carbide // Solid State Physics: Fundamentals & Applications (SSPFA'97): Proc. of the International School-Conference for Young Scientists. – Katsyveli (Ukraine), 1997. – P. 66. *У складі колект. авт.*
26. 8118. Влияние свободных электронов и оптических фононов на дисперсию поверхностных поляритонов в гексагональном карбиде кремния // Современные проблемы физики полупроводников: Сб. докл. междунар. конф. – Нукус (Узбекистан), 1997. – С. 14–16. *У складі колект. авт.*
27. 8119. Поверхностные плазмон-фононные поляритоны гексагональной окиси цинка // Журнал техн. физ. – 1998. – Т. 68, вып. 1. – С. 58–62. *У співавт.*
28. 8120. Поверхневі плазмон-фононні поляритони карбиду кремнію // Укр. фіз. журн. – 1998. – Т. 43, № 6. – С. 726–731. *У складі колект. авт.*
29. 8121. Методи обробки експериментальних спектрів в ідбивання від поверхні одновісних полярних напівпровідників // Фізико-математичні записки: Зб. наук. пр. – Ніжин, 1999. – С. 25–29. *У складі колект. авт.*
30. 8122. До питання про методику підвищення точності в визначення електрофізичних параметрів одновісних полярних напівпровідників при використанні ЕОМ // Там само. – С. 29–32. *У складі колект. авт.*
31. 8123. Система комплексних завдань при викладанні фізики за програмою рівня "С" в класах ліцею природничого профілю // Там само. – С. 91–93. *У співавт.*
32. 8124. Plasmon-Phonon Excitations in Hexagonal Zinc Oxide // Spectroscopy of Molecules and Crystals: Proc. of the XVI International School-Seminar – Odessa (Ukraine), 1999. – P. 214. *У співавт.*
33. 8125. Optical Diagnostics of Thin Films of Semiconducting Zinc Oxide on Insulator and Semiconductor Substrates // Optical Diagnostics of Materials and Devices for Opto-, Micro-, and Quantum Electronics: Abstracts of IV International Conference. – Kiev (Ukraine), 1999. – P. 51. *У складі колект. авт.*
34. 8126. Plasmon-Phonon Excitations in Optically-anisotropic Semiconductor Single Crystals // Advanced Materials: Abstracts of International Conference. – Kiev (Ukraine), 1999. – P. 153. *У складі колект. авт.*
35. 8127. Вплив плазмон-фононного зв'язку на коефіцієнт відбивання в одновісному полярному напівпровіднику ZnO // Укр. фіз. журн. – 2000. – Т. 45, № 8. – С. 976–984. *У складі колект. авт.*
36. 8128. Вплив плазмон-фононної взаємодії на коефіцієнт відбивання від поверхні електронного 6H-SiC // Зб. наук. пр. Полтавського держ. пед. ун-ту ім. В.Г.Короленка. – Полтава, 2000. – Вип. 2. – Фізика. – С. 124–128. *У співавт.*
37. 8129. Дослідження поверхневих плазмон-фононних граничних поляритонів в ZnO/SiC 6H // Наук. вісн. Чернів. держ. ун-ту. – Чернівці, 2000. – Вип. 86. – Фізика. – С. 100–103. *У складі колект. авт.*
38. 8130. Поверхневі поляритони в системі ZnO/SiC 6H // Оптоелектроніка і напівпровідникова техніка. – 2000. – Вып. 35. – С. 190–195. *У складі колект. авт.*
39. 8131. Effect of the Plasmon-phonon Coupling Anisotropy on the Reflection Coefficient of Polar Semiconductors ZnO and SiC 6H // Advanced Semiconductor Devices and Microsystems: Proc. of the Third International EuroConference. – Smolenice Castle (Slovakia), 2000. – P. 343–346. *У складі колект. авт.*
40. 8132. Investigation of thin semiconductor zinc oxide films on semiconductor SiC-6H substrates using IR spectroscopy // Materials Science and Material Properties for Infrared Optoelectronics: Abstracts of V International Conference. – Kiev (Ukraine), 2000. – P. 72. *У складі колект. авт.*
41. 8133. Граничні поляритони в двошарових напівпровідникових структурах // Фізико-математичний вісник: Зб. наук. пр. НДПУ. – Ніжин, 2000. – С. 42–46. *У співавт.*
42. 8134. Про деякі особливості плазмон-фононної взаємодії електронного SiC 6H // Там само. – С. 46–51. *У складі колект. авт.*
43. 8135. Методи організації самостійної роботи студентів при вивченні фізики // Проблеми формування сучасного вчителя у вищій педагогічній школі. Шляхи підвищення пізнавальної активності студентів педагогічного навчального закладу: Наук.-метод. зб. НДПУ. – Ніжин, 1999. – С. 157–164. *У співавт.*
44. 8136. З когортки невизнаних вчених (Й.Й.Косоногов) // Фізико-математичний вісник Зб. наук. пр. НДПУ. – Ніжин, 2000. – С. 18–22. *У співавт.*
45. 8137. Поверхневі плазмон-фононні поляритони в шаруватих структурах на основі 6H-SiC // Фундаментальна та професійна підготовка фахівців з фізики: Тез. доп. V Всеукр. конф. / Нац. пед. ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К., 2000. – С. 180. *У складі колект. авт.*
46. 8138. Поверхневі поляритони в системі ZnO/SiC 6H // Зб. наук. пр. НДПУ ім. М.П.Драгоманова. – К., 2000. – Вип. 2. – С. 160–163. *У складі колект. авт.*
47. 8139. Optical and mechano-optical modulators of IR electromagnetic radiation // Photonics-ODS 2000: Abstracts of International Conference on Optoelectronic Information Technologies. – Vinnytsia (Ukraine), 2000. – P. 163. *У складі колект. авт.*
48. 8140. Механіка. Молекулярна фізика та основи термодинаміки: Лабораторний практикум. – К.: Такі справи, 2000. – 256 с. *У складі колект. авт.*
49. 8141. Динаміка поступального і обертового рухів: Навч. посіб. для студ. в сім спец. фіз.-мат. фак. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 3,75 д. а. *У співавт.*
50. 8142. Сингулярні фононні поляритони в оптично-анізотропних одновісних кристалах // Фізико-математичний збірник. – Ніжин, 2001. – С. 55–62. *У складі колект. авт.*

51. 8143. Дослідження поверхневих збуджень в оптично-анізотропних кристалах модифікованим методом порушеного повного внутрішнього відбивання // Там само. – С. 63–72. *У складі колект. авт.*
52. 8144. Великий винахідник Кондратюк-Шаргей // Там само. – С. 146–149. *У складі колект. авт.*
53. 8145. Investigation of singular surface polaritons in optically-anisotropic single crystals // Abstract sixth International Conference "Materials science and material properties for infrared optoelectronics". – Kiev (Ukraine), 2002. – P. 34. *У складі колект. авт.*
54. 8146. Використання комп'ютерного моделювання фізичних процесів на лекціях із курсу загальної фізики "Молекулярна фізика і термодинаміка" // Третя Всеукраїнська конференція молодих науковців "Інформаційні технології в науці освіти і техніці" (ПОНТ-2002) 17–19 квітня 2002 р., м. Черкаси. – Черкаси, 2002. – С. 22–24. *У співавт.*
55. 8147. Поверхневі поляритони і константи ангармонічного затухання оптичних фононів в Al₂O₃ // Фізико-математичний вісник Зб. наук. праць. – Ніжин, 2002. – С. 30–34. *У складі колект. авт.*
56. 8148. Structure and electrophysical properties of thin doped zinc oxide films. – Odessa (Ukraine), 2002 p. *У складі колект. авт.*
57. 8149. Комп'ютерне моделювання фізичних процесів у курсі загальної фізики "Молекулярна фізика і термодинаміка" // Фізико-математичний вісник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2002. – С. 82–90. *У складі колект. авт.*
58. 8150. Electrophysical Properties of Thin Doped Zinc Oxide Films. Physycs and Technology of Thin Films Materials of the IX International Conference ICPTTF-IX. On 2 V. – V. 2. Ed. By Honoured engineer and techniquer of Ukraine, Dr. Chem. Sci., Prof. Freik D.M. – Ivano-Frankivsk, Ukraine, 19–24 May, 2003: Misto NV. – 264 p. (P. 193–194). *У складі колект. авт.*
59. 8151. Surface Plasmon-Phonon Excitations in Uniaxial Semiconductor 6H-SiC in The Presence of External Magnetic Field // IV МШК "Актуальні проблеми фізики напівпровідників". Дрогобич, 23–27 червня, 2003 р. – Дрогобич, 2003. – С. 130. *У складі колект. авт.*
60. 8152. Guided-Wave Plasmon-Polaritons in ZnO/6H-SiC Structures. Proceeding of the XVI International School-Seminar Spectroscopy of Molecules and Crystals "XVI ISSSMC" 25.05.2003. – 1.06.2003 Sevastopol (Ukraine). – P. 158. *У складі колект. авт.*
61. 8153. Комп'ютерне моделювання фізичних процесів в курсі загальної фізики // Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання: Зб. наук. праць НПУ ім. М.П.Драгоманова. – К., 2003. – Випуск 6. – С. 253–259. *У співавт.*
62. 8154. Використання комп'ютерного моделювання фізичних процесів на лекціях та лабораторних роботах із курсу загальної фізики "Механіка. Молекулярна фізика і термодинаміка": Матеріали міжнар. наук. конф. "Екософт-2003" // Колега. – 2003. – *У складі колект. авт.*
63. 8155. Задачі та вправи до державного екзамену з фізики та методики її викладання. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 113 с. *У складі колект. авт.*
64. 8156. Фізика на основі експерименту. Лабораторний практикум: Навч. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 179 с. *У співавт.*
65. 8157. Дослідження оптичних властивостей монокристалів ZnO в області максимуму залишкових променів // Фізико-математичний збірник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2004. – С. 88–95. *У складі колект. авт.*
66. 8158. Дисперсія та коефіцієнти затухання поверхневих фононних поляритонів у структурах ZnO/6H-SiC // Фізико-математичний збірник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2004. – С. 81–88. *У складі колект. авт.*
67. 8159. Збірник програм із фізики для магістрів спеціальності "Педагогіка й методика середньої освіти. Фізика". – Ніжин: НДПУ, 2004. – 34 с. *У складі колект. авт.*
68. 8160. Guided-Wave Polaritons in ZnO/6H-SiC Structures // XVI International Conference on Spectroscopy of Molecules and Crystals. Proceedings of The International Society For Optical Engineering, Kiev (Ukraine). – 2003. – Vol. 5507. – P. 126–131. *У складі колект. авт.*
69. 8161. Guided-Wave Plasmon-Polaritons in ZnO/6H-SiC Structures // II Українська наукова конференція з фізики напівпровідників за участю зарубіжних науковців (програма). – Чернівці, 2004. – С. 4. *У складі колект. авт.*
70. 8162. The investigation of polar optically anisotropic single crystals Al₂O₃ in the "residual rays" region by IR spectroscopy methods // Abstract sixth International Conference "7 th European Conference on Applications of Polar Dielectrics". – September 6–9, 2004, Liberec, Czech Republic. – P. 218. *У співавт.*
71. 8163. Strelnikova The investigation of optically-anisotropic semiconductor ZnO by IR-spectroscopy methods in strong magnetic Field // Book of abstract sixth International Conference "The 20th General Conference of the Condensed Matter Division of the European Physical Society (Prague, Czech Republic, July 19–23, 2004. – P. 121. *У складі колект. авт.*

МЕЛЬНИЧУК ОЛЕКСАНДР ВОЛОДИМИРОВИЧ

Народився 1963 р. Закінчив фізико-математичний факультет Вінницького державного педагогічного інституту в 1989 р. Кандидат фізико-математичних наук (з 1993 р.), доцент (з 1993 р.), доктор (з 2001 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1993 р. на посадах доцента (1993–2001 рр.), професора (з 2001 р.). Завідуючий кафедрою фізики (з 1998 р.). Основний напрямком наукових досліджень – оптика поверхні напівпровідників.

Наукові праці

1. 8164. Плазмон-фононное взаимодействие в слоистых композитных системах типа диэлектрик-полупроводник // Актуальные проблемы технологии композиционных материалов в микроэлектронных информационных системах: Тез. докл. I Всесоюз. науч.-техн. конф. – Ялта, 1990. – С. 102. *У співавт.*
2. 8165. Исследование полимерных композиционных структур методами спектроскопии поверхностных и волноводных поляритонов // Композиционные полимерные материалы. Переработка и применение в народном хозяйстве: Тез. докл. Всесоюз. науч.-техн. конф. – Ижевск, 1990. – С. 10. *У співавт.*

3. 8166. Исследование электрофизических свойств сильно легированных эпитаксиальных слоев оксида цинка на сапфире методом ИК-спектроскопии // Материаловедение и физика полупроводниковых фаз переменного состава: Тез. докл. I межвуз. конф. – Нежин, 1991. – С. 12. *У складі колект. авт.*
4. 8167. Взаимодействие электромагнитного излучения с поверхностью и границами раздела пространственно неоднородных структур диэлектрик-полупроводник // Взаимодействие электромагнитных волн с полупроводниково-диэлектрическими структурами: Тез. докл. Всесоюз. школы. – Саратов, 1991. – С. 15. *У співавт.*
5. 8168. Плазмон-фононное взаимодействие на поверхности карбида кремния // Укр. физ. конф: Тез. докл. – Львов, 1991. – С. 59. *У співавт.*
6. 8169. Оптические свойства приповерхностной области полярных полупроводников в области минимума спектра ИК отражения остаточных лучей. – 19 с. – Деп. в УкрНИИНТИ. 25.04.1991, № 600. – Ук. 91. *У співавт.*
7. 8170. Проблемы создания эталона отражающей способности для среднего ИК диапазона. – 12 с. – Деп. в УкрНИИНТИ. 27.03.1991, № 380. – Ук. 91. – 12 с. *У співавт.*
8. 8171. Влияние обработок поверхности на спектры ИК отражения карбида кремния в области остаточных лучей. – 16 с. – Деп. в УкрНИИНТИ. 07.06.1991, № 834. – Ук. 91. *У складі колект. авт.*
9. 8172. Способ модуляции электромагнитного излучения и устройство для его осуществления // Заявка на изобретение № 5000 180/25 от 13 августа 1991. – 13 с. *У складі колект. авт.*
10. 8173. Волноводные плазмон-поляритоны – новое направление в интегральной оптике // Тез. докл. I Всесоюз. конф. по интегральной оптике. – Ужгород, 1991. – С. 9. *У складі колект. авт.*
11. 8174. Моделювання плазмон-фононної взаємодії в приповерхневій області анізотропних напівпровідників // Використання сучасної інформаційної технології в навчальній процесі: Матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. – К., 1992. – Ч. 2. – С. 172–173. *У співавт.*
12. 8175. Анизотропия эффективных масс электронов в карбиде кремния // ФТТ. – 1992. – Т. 34, № 2. – С. 423–428. *У співавт.*
13. 8176. Сравнительная оценка методов спектроскопии отражения и поверхностных поляритонов при определении частоты собственных колебаний полупроводниковой плазмы // Журн. приклад. спектроскопии. – 1992. – № 3. – С. 461–466. *У складі колект. авт.*
14. 8177. Волноводные плазмон-поляритоны в свободной пленке // Оптоэлектроника и полупроводниковая техника. – 1992. – Вып. 24. – С. 16–21. *У складі колект. авт.*
15. 8178. Guided wave polaritons and guided wave plasmon-phonon polaritons in III-V semiconductor-based thin films and structures // XXI-European Congress on Molecular Spectroscopy. – Vienna, 1992. – P. 157 (E25). *У складі колект. авт.*
16. 8179. Монокристаллы оксида цинка. Получение и оптические свойства в инфракрасной области спектра. – М., 1992. – 39 с. – (Препр. /АН России. Ин-т кристаллографии; № 5). *У складі колект. авт.*
17. 8180. Поверхностные плазмон-фононные поляритоны в гексагональном карбиде кремния. – К., 1992. – 35 с. – (Препр. АН Украины. Ин-т полупроводников; № 11). *У складі колект. авт.*
18. 8181. Поверхностные поляритоны в гексагональном оксиде цинка. – К., 1992. – 40 с. (Препр. /КГПИ; № 8). *У складі колект. авт.*
19. 8182. Спектроскопия поверхностных плазмон-фононных поляритонов в анизотропных материалах // Оптика и спектроскопия и их применение в народном хозяйстве и экологии: Тез. докл. – Каменец-Подольский, 1992. – С. 96. *У співавт.*
20. 8183. Взаємодія інфрачервоного випромінювання з просторово-неоднорідними композиційними системами // Розвиток наукової діяльності студентів на основі експериментальних досліджень в галузі теплофізики дисперсійних систем: Міжвуз. наук.-практ. конф. – К., 1992. – Ч. 1. – С. 31. *У співавт.*
21. 8184. Поверхностные поляритоны в сильно легированом карбиде кремния // Оптическая спектроскопия: Сб. науч. тр. – К., 1993. – Т. 2. – С. 315–329. *У складі колект. авт.*
22. 8185. Вплив сильного легування гексагональних монокристалів окису цинку на властивості поверхневих плазмон-фононних поляритонів // Матеріалознавство і фізика напівпровідникових фаз змінного складу: Тез. докл. II Укр. конф. – Ніжин, 1993. – Ч. 2. – С. 158. *У складі колект. авт.*
23. 8186. Оптические свойства тонких пленок оксида цинка на сапфире в ИК области спектра // Физика и технология тонких пленок: Материалы IV междунар. конф. (Ив.-Франковск, 1993). – Ч. 2. – С. 396. *У складі колект. авт.*
24. 8187. Поверхневі поляритони в анізотропних монокристалах окису цинку // Спектроскопія молекул та кристалів: XI Укр. школа-семінар. – Харків, 1993. – С. 125. *У складі колект. авт.*
25. 8188. Анизотропия электрофизических свойств монокристаллов окиси цинка // Физика твердого тела. – 1994. – Т. 36, № 9. – С. 2624–2633. *У співавт.*
26. 8189. Дослідження анізотропних монокристалів оксиду цинку методом спектроскопії поверхневих поляритонів // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – 1994. – Т. XIV. – Фізико-математичні науки. – С. 83–88. *У співавт.*
27. 8190. Метод обробки спектральної інформації при вивченні основ оптики твердого тіла // Там само. – С. 83–88. *У співавт.*
28. 8191. Методи оцінки похибок та обробки результатів вимірювання фізичних величин // Методичні вказівки при проведенні лабораторних робіт. – Ніжин, 1994. – 18 с. *У співавт.*
29. 8192. Отражательная способность монокристаллов окиси цинка в области остаточных лучей // Квантовая электроника. – 1995. – Вып. 47. – С. 87–93. *У складі колект. авт.*
30. 8193. Anisotropy of the ZnO Single Crystal Reflectivity in the Region of Residual Rays // Physica Status Solidi (b). – 1995. – Vol. 188, № 2. – P. 118–127. *У складі колект. авт.*
31. 8194. Дослідження коефіцієнтів затухання поверхневих поляритонів в одновісних полярних напівпровідниках // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – 1995. – Т. XV. – Фізико-математичні науки. – С. 116–121. *У складі колект. авт.*
32. 8195. Влияние анизотропии на поверхностные поляритоны в монокристаллах окиси цинка. – К., 1995. – 28 с. (Препр. / УГПУ им. М.П.Драгоманова; № 4–95.). *У співавт.*
33. 8196. Study of Electrophysical Properties of Thin Films by Spectroscopy of Surface and Wave-Guide Polaritons // Thin Films in Electronics: Proc. of the 6th International Symposium. – Herson (Ukraine), 1995. – P. 167–168. *У складі колект. авт.*

34. 8197. Use of Surface Excitations in Semiconductor Materials for Modulation of IR Radiation // Optical Diagnostics of Materials and Devices for Opto-, Micro-, and Quantum Electronics" (OPTDIM95): Proc. of the International Conference Kiev (Ukraine), 1995. – Vol. 2648, № 2. – P. 447–453. *У складі колект. авт.*
35. 8198. Звичайні та незвичайні поверхневі плазмон-фононні поляритони в карбіді кремнію й окису цинку // Спектральные методы анализа: техника и практика: Тез. доп. наук. семінару. – Ялта (Крим), 1995. – С. 8–9. *У складі колект. авт.*
36. 8199. Плазмон-фононні збудження в гексагональних монокристаллах окису цинку // Всеукр. конф., присвяч. 75-річчю УДПУ: Тез. доп. – К., 1995. – С. 158. *У співавт.*
37. 8200. Спектри відбивання анізотропних напівпровідникових кристалів та вплив на них обробки поверхні // Тези доп. наук. конф. виклад. УДПУ ім. М.П.Драгоманова, 1995. – С. 62. *У складі колект. авт.*
38. 8201. Затухання поверхневих поляритонів в анізотропних кристалах // Спектроскопія молекул та кристалів: XII респ. школа-семінар. – Ніжин, 1995. – С. 67. *У співавт.*
39. 8202. Поверхностные плазмон-фононные поляритоны в гексагональных монокристаллах окиси цинка // Там само. – С. 76. *У складі колект. авт.*
40. 8203. Дисперсия и коэффициенты затухания ППФП монокристаллов SiC 6H // Оптоэлектроника и полупроводниковая техника. – 1996. – Вып. 31. – С. 169–173. *У складі колект. авт.*
41. 8204. Влияние анизотропии на дисперсионные зависимости поверхностных плазмон-фононных поляритонов окиси цинка // Физика твердого тела. – 1996. – Т. 38, № 2. – С. 262–264. *У співавт.*
42. 8205. Затухание поверхностных плазмон-фононных поляритонов окиси цинка // Физика твердого тела. – 1996. – Т. 38, № 8. – С. 2343–2346. *У співавт.*
43. 8206. Поверхностные поляритоны в системе ZnO на сапфире // Оптоэлектроника и полупроводниковая техника. – 1996. – Вып. 31. – С. 120–128. *У складі колект. авт.*
44. 8207. Поверхневі поляритони в легованих монокристаллах окису цинку // Актуальні питання сучасної математики і фізики: Зб. наук. праць. – Ніжин, 1996. – С. 42–46. *У складі колект. авт.*
45. 8208. Поверхня відбивання SiC6H в області збудження поверхневих поляритонів // Там само. – С. 47–51.
46. 8209. Пат. 2062495. Российская Федерация. МКИ G 02. Способ модуляции электромагнитного излучения и устройства для его осуществления: Заявл. 13.08.91; Опуб. 20.06.96, Бюл. № 17. *У складі колект. авт.*
47. 8210. Surface Polaritons in Thin ZnO Films on Sapphire // International Workshop on Advanced Technologies of Multicomponent Solid Films and Their Application in Photonics: Book of Abstracts. – Uzhgorod (Ukraine), 1996. – P. 54. *У складі колект. авт.*
48. 8211. The use of surface polariton spectroscopy for the study of thin ZnO layers // International Workshop on Advanced Technologies of Multicomponent Solid Films and Their Application in Photonics: Book of Abstracts. – Uzhgorod (Ukraine), 1996. – P. 53. *У складі колект. авт.*
49. 8212. Использование волноводных плазмон-поляритонов для модуляции инфракрасного излучения // Узбек. физ. журн. – 1997. – № 5/6. – С. 28–32.
50. 8213. Surface polaritons in ZnO films // Укр. фіз. журн. – 1997. – Т. 42, № 6. – С. 728–732. *У складі колект. авт.*
51. 8214. IR spectroscopy studies of the zinc-oxide-on-sapphire structure // Укр. фіз. журнал. – 1997. – Т. 42, № 11/12. – С. 1357–1360. *У складі колект. авт.*
52. 8215. Вплив фонон-плазмового зв'язку на коефіцієнт відбивання від поверхні полярних напівпровідників 6H-SiC // Математика. Фізика. Методика.: Зб. наук. пр. – Ніжин, 1997. – С. 43–46. *У співавт.*
53. 8216. Пат. 15332A. Україна. МКИ G 01 N 21/00. Спосіб визначення концентрації і рухливості носіїв зарядів в полярних напівпровідникових матеріалах: Заявл. 10.02.95; Опуб. 30.06.97, Бюл. № 3. *У складі колект. авт.*
54. 8217. Polaritons in Anisotropic Structures // "Solid State Physics: Fundamentals & Applications" (SSPFA'97): Proc. of the International School-Conference for Young Scientists – Katsyveli (Ukraine), 1997. – P. 67–68. *У складі колект. авт.*
55. 8218. Effect of charge carriers on the surface polariton dispersion in heavily doped silicon carbide // Solid State Physics: Fundamentals & Applications" (SSPFA'97): Proc. of the International School-Conference for Young Scientists – Katsyveli (Ukraine), 1997. – P. 66. *У складі колект. авт.*
56. 8219. IR Reflection Spectra of the ZnO/Al₂O₃ Structure // "Optical Diagnostics of Materials and Devices for Opto-, Micro-, and Quantum Electronics" (OPTDIM97) Kiev (Ukraine). Proc. of the International Conference. – 1997. – Vol. 3359, № 2. – P. 79–83. *У складі колект. авт.*
57. 8220. Влияние свободных электронов и оптических фононов на дисперсию поверхностных поляритонов в гексагональном карбиде кремния // Современные проблемы физики полупроводников: Сб. докл. междунар. конф. – Нукус (Узбекистан), 1997. – С. 14–16. *У складі колект. авт.*
58. 8221. IR Reflection Spectroscopy Studies of Zinc Oxide Films on Sapphire Substrates // Physics and Technology of Thin Films: Proc. of VI International Conf. Ivano-Frankovsk (Ukraine), 1997. – P. 89–90.
59. 8222. Спектроскопія поверхневих поляритонів як метод дослідження шовів окису цинку на підложках сапфіра // Physics and Technology of Thin Films: Proc. of VI International Conf. – Ivano-Frankovsk (Ukraine), 1997. – P. 69. *У складі колект. авт.*
60. 8223. Поляритон в тришарових системах діелектрик-напівпровідник // Спектроскопія молекул та кристалів: XIII Нац. школа-семінар з міжнар. участю. – Суми, 1997. – С. 105. *У складі колект. авт.*
61. 8224. Effect of free charge carriers on the dispersion curves for surface polaritons in SiC 6H // Спектроскопія молекул та кристалів: XIII Нац. школа-семінар з міжнар. участю. – Суми, 1997. – С. 106. *У співавт.*
62. 8225. Спектроскопія поверхневих плазмон-фононних поляритонів в анізотропном ZnO // Узбек. физ. журн. – 1998. – № 1. – С. 15–24. *У співавт.*
63. 8226. Поверхностные плазмон-фононные поляритоны гексагональной окиси цинка // Журн. техн. физ. – 1998. – Т. 68, вып. 1. – С. 58–62. *У співавт.*
64. 8227. Исследование поверхностных плазмон-фононных поляритонов монокристаллов SiC-6H методом НРВО // Поверхность. Физика, химия, механика. – 1998. – № 7. – С. 76–81.
65. 8228. Investigation of surface polaritons in zinc oxide single crystals // Functional Materials. – 1998. – Vol. 5, № 1. – P. 25–30.
66. 8229. Влияние анизотропии на дисперсию поверхностных плазмон-фононных поляритонов карбида кремния // Физика твердого тела. – 1998. – Т. 40, № 4. – С. 636–640. *У співавт.*

67. 8230. Поверхневі плазмон-фононні поляритони карбїду кремнію // Укр. фіз. журн. – 1998. – Т. 43, № 6. – С. 726–731. *У складі колект. авт.*
68. 8231. Дослідження тонких плівок ZnO на поверхні SiC 6H методом Ч спектроскопії // Оптоелектроника и полупроводниковая техника. – 1998. – Вып. 33. – С. 146–153.
69. 8232. Optical and Electrophysical Properties of Thin Doped ZnO/SiC 6H Films from the IR Reflection Spectra // Укр. фіз. журн. – 1998. – Т. 43, № 10. – С. 1310–1315.
70. 8233. Розщеплення областей прозорості в сильно легованих монокристалах SiC-6H // Укр. фіз. журн. – 1998. – Т. 43, № 8. – С. 984–986.
71. 8234. Пат. 2119181. Российская Федерация. МКИ G 02 F 1/19. Оптико-механический модулятор светового потока: Заявл. 29.07.97; Оpub. 20.09.98, Бюл. № 18. *У співавт.*
72. 8235. Пат. 22744А. Україна. МКИ G 01 N 21/00. Оптико-механічний модулятор світ-лового потоку: Заявл. 5.06.97; Оpub. 30.06.98, Бюл. № 3. *У співавт.*
73. 8236. Пат. 25657А. Україна. МКИ G 01 N 21/17. Спосіб визначення напрямку орієнтації оптичної осі оптично-анізотропних полярних напівпровідників: Заявл. 28.10.97; Оpub. 30.10.98; Бюл. № 5. *У співавт.*
74. 8237. Resonance Generation of Sum Harmonic in Static Electric Field // Semiconductor Physics, Quantum Electronics & Optoelectronics. – 1999. – Vol. 2, № 2. – P. 28–32. *У співавт.*
75. 8238. Влияние плазмон-фононных возбуждений на коэффициент отражения гексагонального карбида кремния // Журн. эксперимент. и теорет. физики. – 1999. – Т. 116, вып. 2(8). – С. 646–654.
76. 8239. Методи обробки експериментальних спектрів в'дбивання в'д поверхні одновісних полярних напівпровідників // Фізико-математичні записки: Зб. наук. пр. – Ніжин, 1999. – С. 25–29. *У складі колект. авт.*
77. 8240. До питання про методику підвищення точності в визначення електрофізичних параметрів одновісних полярних напівпровідників при використанні ЕОМ // Там само. – С. 29–32. *У складі колект. авт.*
78. 8241. Система комплексних завдань при викладанні фізики за програмою рівня "С" в класах ліцею природничого профілю // Там само. – С. 91–93. *У співавт.*
79. 8242. Plasmon-Phonon Excitations in Hexagonal Zinc Oxide // Spectroscopy of Molecules and Crystals; Proc. of the XVI International School-Seminar. – Odessa (Ukraine), 1999. – P. 214. *У співавт.*
80. 8243. Optical Diagnostics of Thin Films of Semiconducting Zinc Oxide on Insulator and Semiconductor Substrates // Optical Diagnostics of Materials and Devices for Opto-, Micro-, and Quantum Electronics. – Kiev (Ukraine); Abstracts of IV International Conference 1999. – P. 51. *У складі колект. авт.*
81. 8244. Plasmon-Phonon Excitations in Optically-anisotropic Semiconductor Single Crystals // Advanced Materials. – Kiev (Ukraine); Abstracts of International Conference 1999. – P. 153. *У складі колект. авт.*
82. 8245. Методи організації самостійної роботи студентів при вивченні фізики // Проблеми формування сучасного вчителя у вищій педагогічній школі. Шляхи підвищення пізнавальної активності студентів педагогічного навчального закладу: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1999. – С. 157–164. *У співавт.*
83. 8246. Вплив плазмон-фононного зв'язку на коефіцієнт в'дбивання в одновісному полярному напівпровіднику ZnO // Укр. фіз. журн. – 2000. – Т. 45, № 8. – С. 976–984. *У складі колект. авт.*
84. 8247. Some features of two-photon absorption in static electric field // Semiconductor Physics, Quantum Electronics & Optoelectronics. – 2000. – Vol. 3, № 2. – P. 144–149. *У складі колект. авт.*
85. 8248. Вплив плазмон-фононної взаємодії на коефіцієнт в'дбивання в'д поверхні електронного 6H-SiC // Зб. наук. пр. Полтав. держ. пед. ун-ту ім. В.Г.Короленка. Фізика. – Полтава, 2000. – Вып. 2. – С. 124–128. *У співавт.*
86. 8249. Дослідження поверхневих плазмон-фононних граничних поляритонів в ZnO/SiC 6H // Наук. вісн. Чернів. держ. ун-ту. Фізика. – Чернівці, 2000. – Вып. 86. – С. 100–103. *У складі колект. авт.*
87. 8250. Поверхневі поляритони в системі ZnO/SiC 6H // Оптоелектроника и полупроводниковая техника. – 2000. – Вып. 35. – С. 190–195. *У складі колект. авт.*
88. 8251. Effect of the Plasmon-phonon Coupling Anisotropy on the Reflection Coefficient of Polar Semiconductors ZnO and SiC 6H // Advanced Semiconductor Devices and Microsystems: Proc. of the Third International EuroConference – Smolenice Castle (Slovakia), 2000. – P. 343–346. *У складі колект. авт.*
89. 8252. Investigation of thin semiconductor zinc oxide films on semiconductor SiC-6H substrates using IR spectroscopy // Materials Science and Material Properties for Infrared Optoelectronics: Abstracts of V International Conference – Kiev (Ukraine), 2000. – P. 72. *У складі колект. авт.*
90. 8253. Optical and mechano-optical modulators of IR electromagnetic radiation // Material Science and Material Properties for Infrared Optoelectronics: Abstracts of V International Conference. – Kiev (Ukraine), 2000. – P. 29–30. *У складі колект. авт.*
91. 8254. Сучасні технічні засоби навчання та їх педагогічна цінність: Наук.-метод. зб. // Проблеми формування сучасного вчителя у вищій педагогічній школі. Шляхи підвищення пізнавальної активності студентів педагогічного навчального закладу. – Ніжин, 2000. – С. 65–68. *У співавт.*
92. 8255. Граничні поляритони в двохшарових напівпровідникових структурах // Фізико-математичний вісник: Зб. наук. пр. – Ніжин, 2000. – С. 42–46. *У складі колект. авт.*
93. 8256. Про деякі особливості плазмон-фононної взаємодії електронного SiC 6H // Там само. – С. 46–51. *У складі колект. авт.*
94. 8257. Поверхневі плазмон-фононні поляритони в шаруватих структурах на основі 6H-SiC // Фундаментальна та професійна підготовка фахівців з фізики: Тез. доп. V Всеукр. конф. / Нац. пед. ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К., 2000. – С. 180. *У складі колект. авт.*
95. 8258. Поверхневі поляритони в системі ZnO/SiC 6H // Зб. наукових праць НДПУ ім. М.П.Драгоманова. – К., 2000. – Вып. 2. – С. 160–163. *У складі колект. авт.*
96. 8259. Optical and mechano-optical modulators of IR electromagnetic radiation // Photonics-ODS 2000: Abstracts of International Conference on Optoelectronic Information Technologies. – Vinnytsia (Ukraine), (2–5 October, 2000) – P. 163. *У складі колект. авт.*
97. 8260. Механіка. Молекулярна фізика та основи термодинаміки: Лабор. практикум. – К.: Такі справи, 2000. – 256 с. *У складі колект. авт.*
98. 8261. Динаміка поступального і обертального рухів: Навч. посіб. для студ. всіх спец. фіз. – мат. фак. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 3,75 д. а.

99. 8262. Основи радіометрії та радіобіології: Навч. посіб. для студ. всіх спец. вищих педзакладів освіти. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 4,4 д. а. *У співавт.*
100. 8263. Спектроскопія залишкових променів. – К.: Наук. думка, 2001. – 12,0 д. а. *У співавт.*
101. 8264. Технічні засоби навчання. Курс лекцій: Навч. посіб. для студ. усіх спец. денної та заоч. форми навчання педуніверситетів. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 6,5 д. а. *У складі колект. авт.*
102. 8265. Сучасні технічні засоби навчання та їх педагогічна цінність // Сучасні пед. технології у вищих пед. закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. – Ніжин, 2001. – Ч. 2. – С. 54–57. *У співавт.*
103. 8266. Сингулярні фонові поляритони в оптично-анізотропних одновісних кристалах // Фізико-математичний збірник. – Ніжин, 2001. – С. 55–62. *У складі колект. авт.*
104. 8267. Дослідження поверхневих збуджень в оптично-анізотропних кристалах модифікованим методом порушеного повного внутрішнього відбивання // Там само. – С. 63–72. *У складі колект. авт.*
105. 8268. Автоматизація вакуумної установки для отримання квантоворозмірних структур методом “гаряча стінка” за допомогою ЕОМ // Там само. – С. 73–77. *У співавт.*
106. 8269. Великий винахідник Кондратюк-Шаргей // Там само. – С. 146–149. *У складі колект. авт.*
107. 8270. Venger E.F., Davidenko S.M., Dmitruk M.L., Melnichuk L.Yu., Melnichuk O.V. Investigation of singular surface polaritons in optically-anisotropic single crystals // Abstract sixth International Conference “Materials science and material properties for infrared optoelectronics”. – Kiev (Ukraine), 2002. – P. 34. *У складі колект. авт.*
108. 8271. Використання комп’ютерного моделювання фізичних процесів на лекціях із курсу загальної фізики “Молекулярна фізика і термодинаміка” // Третя Всеукраїнська конференція молодих науковців “Інформаційні технології в науці освіти і техніці” (ІТОНТ-2002) 17–19 квітня 2002 р., м. Черкаси. – Черкаси, 2002. – С. 22–24. *У співавт.*
109. 8272. Збірник текстів із фізики для читання англійською мовою: Навч. посібник для студ. в сім спец. фіз.-мат. фак. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 104 с. *У складі колект. авт.*
110. 8273. Поверхневі поляритони і константи ангармонічного затухання оптичних фоновів в Al₂O₃ // Фізико-математичний вісник 36. наук. праць. – Ніжин, 2002. – С. 30–34. *У складі колект. авт.*
111. 8274. Основи квантової механіки. – К.: Вища шк., 2002. – 286 с. *У співавт.*
112. 8275. Structure and electrophysical properties of thin doped zinc oxide films. – Odessa (Ukraine), 2002 p. *У складі колект. авт.*
113. 8276. Комп’ютерне моделювання фізичних процесів у курсі загальної фізики: “Молекулярна фізика і термодинаміка” // Фізико-математичний вісник: 36. наук. праць. – Ніжин, 2002. – С. 82–90. *У складі колект. авт.*
114. 8277. Методи теорії груп у квантовій механіці // Фізико-математичний вісник: 36. наук. праць. – Ніжин, 2002. – С. 50–54. *У співавт.*
115. 8278. Electrophysical Properties of Thin Doped Zinc Oxide Films. Physycs and Technology of Thin Films Materials of the IX International Conference ICPTTF-IX. On 2 V. – V. 2. Ed. By Honoured engineer and techniquer of Ukraine, Dr. Chem. Sci., Prof. Freik D.M. – Ivano-Frankivsk (Ukraine), 19–24 May, 2003: Misto NV. – 264 p. (P. 193–194). *У складі колект. авт.*
116. 8279. Surface Plasmon-Phonon Excitations in Uniaxial Semiconductor 6H-SiC in The Presence of External Magnetic Field // IV МШК “Актуальні проблеми фізики напівпровідників”, Дрогобич, 23–27 червня 2003 р. – Дрогобич, 2003. – С. 130. *У складі колект. авт.*
117. 8280. Guided-Wave Plasmon-Polaritons in ZnO/6H-SiC Structures. Proceeding of the XVI International School-Seminar Spectroscopy of Molecules and Crystals “XVI ISSMC” 25.05.2003–1.06.2003. – Sevastopol (Ukraine). – P. 158. *У складі колект. авт.*
118. 8281. Комп’ютерне моделювання фізичних процесів в курсі загальної фізики // Комп’ютерно-орієнтовані системи навчання: 36. наук. праць НПУ ім. М.П. Драгоманова. – К., 2003. – Випуск 6. – С. 253–259. *У співавт.*
119. 8282. Використання комп’ютерного моделювання фізичних процесів на лекціях та лабораторних роботах із курсу загальної фізики “Механіка. Молекулярна фізика і термодинаміка”: Матеріали міжнарод. наук. конф. “Екософт-2003” // Колега. – 2003. *У складі колект. авт.*
120. 8283. Задачі та вправи до державного екзамену з фізики та методики її викладання. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 113 с. *У складі колект. авт.*
121. 8284. Заходи з цивільної оборони: Навч. посіб. для студ. в сім спеціальностей денної та заоч. форми навчання пед. ун-тів. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 52 с. *У складі колект. авт.*
122. 8285. Відеотехніка в навчальному процесі: Метод. розробки до лабораторних робіт з курсу “Технічні засоби навчання” для студ. в сім спеціальностей денної та заочної форми навч. пед. ун-тів. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 63 с. *У складі колект. авт.*
123. 8286. Збірник задач з квантової механіки. – К.: Вища шк., 2003. – 232 с. *У співавт.*
124. 8287. IR Reflection Spectra of the ZnO/Al₂O₃ Structure // Abstracts International Conference on “Optical Diagnostics of Materials and Devices for Opto-, Micro-, and Quantum Electronics” (OPTDIM97), Kiev (Ukraine). – 13–15 May 1997. – P.57. *У складі колект. авт.*
125. 8288. Фізика на основі експерименту. Лабораторний практикум: Навчальний посібник. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 179 с. *У співавт.*
126. 8289. Фізика атома і атомного ядра. Лабораторний практикум: Навчальний посібник для студ. фіз.-мат. фак. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 72 с. *У співавт.*
127. 8290. Кафедра фізики на початку XXI століття // Фізико-математичний збірник: 36. Наук. праць. – Ніжин, 2004. – С. 23–27.
128. 8291. Дослідження оптичних властивостей монокристалів ZnO в області максимуму залишкових променів // Фізико-математичний збірник: 36. наук. праць. – Ніжин, 2004. – С. 88–95. *У складі колект. авт.*
129. 8292. Дисперсія та коефіцієнти затухання поверхневих фонових поляритонів у структурах ZnO/6H-SiC // Фізико-математичний збірник: 36. наук. праць. – Ніжин, 2004. – С. 81–88. *У складі колект. авт.*
130. 8293. Збірник програм із фізики для магістрів спеціальності “Педагогіка й методика середньої освіти. Фізика”. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 34 с. *У складі колект. авт.*

131. 8294. Guided-Wave Polaritons in ZnO/6H-SiC Structures // XVI International Conference on Spectroscopy of Molecules and Crystals. Proceedings of The International Society For Optical Engineering, Kiev (Ukraine). – 2003. – Vol. 5507. – P.126–131. *У складі колект. авт.*
132. 8295. Guided-Wave Plasmon-Polaritons in ZnO/6H-SiC Structures // II Українська Наукова конференція з фізики напівпровідників за участю зарубіжних науковців (програма). – Чернівці, 2004. – С. 4. *У складі колект. авт.*
133. 8296. Віртуальні демонстрації з фізики в 7 класі: Навчально-методичний електронний посібник для на вчителів, які викладають фізику із використанням мультимедійних проекторів, та учнів 7-х класів. – Ніжин: НДУ, 2004. – 403 с. *У співавт.*
134. 8297. The investigation of polar optically anisotropic single crystals Al₂O₃ in the “residual rays” region by IR spectroscopy methods // Abstract sixth International Conference “7 th European Conference on Applications of Polar Dielectrics”. – September 6–9, 2004, Liberec, Czech Republic. – P. 218. *У співавт.*
135. 8298. Основи статистичної фізики та термодинаміки. – К.: Вища шк., 2004. – 255 с. *У співавт.*
136. 8299. Strelnikova The investigation of optically-anisotropic semiconductors ZnO by IR-spectroscopy methods in strong magnetic Field // Book of abstract sixth International Conference “The 20th General Conference of the Condensed Matter Division of the European Physical Society (Prague, Czech Republic), July 19–23, 2004. – P. 121. *У складі колект. авт.*
137. 8300. Методичні розробки до лабораторних робіт з курсу “Радіотехніка”. – Ніжин: Вид-во “Наука-Сервіс”, 2004. – 27 с. *У співавт.*
138. 8301. Методичні розробки до лабораторних робіт з курсу “Електрика і магнетизм”. – Ніжин: Вид-во “Наука-Сервіс”, 2004. – 40 с. *У складі колект. авт.*

ПАШУН АНАТОЛІЙ ДМИТРОВИЧ

Народився 1939 р. Закінчив Київський державний педагогічний інститут ім. Горького в 1963 р. Кандидат фізико-математичних наук (з 1972 р.), доцент (з 1976 р.). Працював у Ніжинській вищій школі з 1970 по 1984 рр. на посадах асистента (1970–1971 рр.), ст. викладача (1971–1972 рр.), зав. кафедрою фізики (1972–1984 рр.), декана фізико-математичного факультету (1984 р.).

Наукові праці

1. 8302. О твердых растворах в системе GaAs – CdSe // Материалы III Всесоюз. симпозиума по полупроводникам сложного состава. – М., 1969. – 0,06 д. а. *У співавт.*
2. 8303. Некоторые электрические свойства сплавов системы GaAs – CdS // Материалы V науч.-техн. конф. (КПИ им. С.Лазо, Кишинев). – Кишинев, 1969. – 0,06 д. а. *У співавт.*
3. 8304. Край собственного поглощения твердых растворов GaAs – CdSe, CdS // Материалы VI науч.-техн. конф. (КПИ им. С.Лазо, Кишинев). – Кишинев, 1970. – 0,06 д. а. *У співавт.*
4. 8305. О взаимодействии арсенида галлия с соединениями типа A₁BV₁ // Изв. АН СССР. – 1970. – № 2. – Неорганические материалы. – 0,125 д. а. *У співавт.*
5. 8306. Некоторые электрические и термоэлектрические свойства твердых растворов GaAs – CdS // Изв. в. высш. учеб. завед. – 1970. – № 5. Физика. – 0,125 д. а. *У співавт.*
6. 8307. Край собственного поглощения сплавов арсенида галлия с соединениями CdS, CdSe // Укр. физ. журн. – 1970. – № 7. – 0,125 д. а. *У співавт.*
7. 8308. Об эффективной массе электронов в арсениде галлия // Физика и техника полупроводников. – 1970. – № 12. – 0,06 д. а. *У співавт.*
8. 8309. Оптическое отражение сплавов арсенида галлия с CdSe // Укр. физ. журн. – 1971. – № 5. – 0,025 д. а. *У співавт.*
9. 8310. Электрические свойства твердых растворов GaAs – CdSe // Изв. в. высш. учеб. завед. – 1971. – № 7. Физика. – 0,125 д. а. *У співавт.*
10. 8311. Электрические свойства сплавов // Материалы Всесоюз. конф. по электрическим и оптическим свойствам кристаллов A₁BV₁. – 1971. – 0,06 д. а. *У співавт.*
11. 8312. Методическая разработка по физике (“Гидродинамика”). – Нежин: НДПИ, 1972. – 2,0 д. а.
12. 8313. Ик-спектры поглощения и механизмы рассеяния носителей заряда в сплавах // Физические свойства материалов и дисперсных систем. – К., 1975. – С. 44–46. *У співавт.*
13. 8314. Катодлюминесценция ZnSe и ZnFe при совместном введении примесей галлия и мышьяка // Физика, химия и технические применения полупроводников A₁BV₁: Тез. докл. IV Всесоюз. совещ. – Одесса, 1976. – С. 54. *У складі колект. авт.*
14. 8315. Оптический эмиссионный спектральный анализ полупроводниковых твердых растворов (GaAs)_x(ZnSe)_{1-x} // Физические свойства материалов и дисперсных систем. – К., 1976. – С. 24–27. *У складі колект. авт.*
15. 8316. Получение и исследование свойств гетероструктур // Получение и свойства полупроводниковых соединений типа A₁BV₁ и A₁BV₁ и твердых растворов на их основе: Тез. докл. I Всесоюз. науч.-технич. конф. (Москва, февраль, 1977). – М., 1977. *У співавт.*
16. 8317. Получение соединений A₁BV₁ и твердых растворов на их основе методом Бриджмена с применением химических транспортных реакций: Материалы V Всесоюз. совещ. по росту кристаллов. – Тбилиси, 1977. *У співавт.*
17. 8318. Фоточувствительные гетероструктуры на основе тонких слоев // Структура и свойства тонких пленок: Тез. докл. респ. конф. – Ужгород, 1977. *У співавт.*
18. 8319. Фотоэлектрические свойства гетеропереходов в вентильном режиме // Физические процессы в полупроводниковых гетероструктурах: Материалы II Всесоюз. конф. по полупроводниковым гетероструктурам. – Ашхабад, 1978. *У співавт.*
19. 8320. О взаимосвязи курсов общей физики и астрономии // Проблемы межпредметных связей в подготовке учителей математики и физики в пединститутах: Тез. докл. Всесоюз. науч. конф. – Душанбе, 1978. – С. 274. *У співавт.*
20. 8321. Эффективная масса электронов и механизм рассеяния в сплавах // (GaAs)_x(CdTe)_{1-x} // Физика и техника полупроводников. – 1979. – Т. 13. – Вып. 7. – С. 1451. *У співавт.*

РУДЕНКО МИКОЛА ПЕТРОВИЧ

Народився 1959 р. Закінчив фізико-математичний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1981 р. Кандидат педагогічних наук (з 2000 р.). Працює в Ніжинській вищій школі з 1995 р. на посадах викладача-стажиста (1995–1999 рр.), асистента (1999–2001 рр.), доцента (з 2002 р.).

Наукові праці

1. 8322. З досвіду вивчення окремих питань курсу фізики 7 класу за новою програмою // 36. матеріалів ІІ міжвуз. наук.-практ. конф. – Кіровоград, 1996. – С. 16–17. *У співавт.*
2. 8323. Деякі особливості організації розвитку творчих здібностей учнів на заняттях фізичного гуртка // Розвиток творчих здібностей учнів у процесі навчання фізиці. – Чернігів, 1996. – С. 53–55.
3. 8324. Домашній експеримент при вивченні фізики // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – Т. 17, Кн. 1. – С. 67–70.
4. 8325. Використання домашнього експерименту в роботі з обдарованими дітьми при навчанні фізики // Методичні проблеми учнівських і студентських олімпіад та особливості роботи з обдарованою молоддю: Матеріали Всеукр. конф. – К., 1998. – С. 68–70.
5. 8326. Домашній експеримент як засіб активізації пізнавальної діяльності учнів при навчанні фізиці // Стандарти фізичної освіти в Україні. – Кам'янець-Подільський, 1997. – С. 93–94.
6. 8327. Домашні експериментальні диференційовані завдання під час навчання фізики // Фізика та астрономія в школі. – 1997. – № 1. – С. 42–43.
7. 8328. Домашні експериментальні завдання в системі навчання фізики в середній школі // Там само. – № 4. – С. 39–41.
8. 8329. Домашні експериментальні задачі // Фізика та астрономія в школі. – 1998. – № 3. – С. 47–48.
9. 8330. Використання уявного експерименту при розв'язуванні домашніх експериментальних завдань // Дидактичні проблеми фізичної освіти в Україні: Матеріали наук.-практ. конф. – Чернігів, 1998. – С. 131–132.
10. 8331. Вплив домашніх експериментальних завдань з фізики на розвиток пізнавальної активності учнів // Психолого-педагогічні та методичні проблеми розвивального навчання: Матеріали Всеукр. конф. – Івано-Франківськ, 1998. – С. 246–247. *У співавт.*
11. 8332. Домашній фізичний експеримент учнів 7–8 класів // Навч. посіб. для вчителів фізики загальноосвітніх шкіл та студентів фіз.-мат. фак. пед. ін-тів. – Ніжин, 1998. – С. 30.
12. 8333. Критерій активності пізнавальної діяльності учнів // Фізика та астрономія в школі. – 1999. – № 3. – С. 6–10.
13. 8334. Організація домашнього експерименту // Там само. – 2000. – № 2. – С. 33–36.
14. 8335. Домашній експеримент учнів 9 класу під час вивчення теми "Закони збереження" // Вісник Чернігів. держ. пед. ун-ту. – Чернігів, 2000. – С. 195–197. *У співавт.*
15. 8336. Використання НІТ під час виконання учнями домашнього фізичного експерименту // Там само. – С. 258–259.
16. 8337. Дії у надзвичайних ситуаціях. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 2,9 д. а. *У співавт.*
17. 8338. Забезпечення учнів приладами для виконання домашніх експериментальних завдань з фізики // Фізико-математичний збірник. – Ніжин, 2001. – С. 109–110.
18. 8339. Поглиблення експериментальних умінь учнів під час вивчення механіки в 9 класі // Фізика та астрономія в школі. – 2002. – № 4. – С. 32–34.
19. 8340. Методика вивчення окремих питань шкільного курсу фізики: Навчально-метод. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 126 с. *У співавт.*
20. 8341. Демонстраційний експеримент з фізики. Магнітне поле. Електромагнітна індукція: Посібник для студ. 4–5 курсів фіз.-мат. фак. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 29 с. *У співавт.*
21. 8342. Демонстраційний експеримент з фізики. Електромагнітні коливання: Посібник для студ. 4–5 курсів фіз.-мат. фак. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 25 с. *У співавт.*
22. 8343. Використання домашнього експерименту на другому ступені навчання фізики в середній школі // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету імені Т.Г.Шевченка. Випуск 13. Серія: педагогічні науки: Збірник: У 2 т. – Чернігів, 2002. – Т. 1. – С. 122–124.
23. 8344. Удосконалення експериментальних умінь з фізики учнів 9 класу // Фізико-математичний збірник: 36. наук. праць. – Ніжин, 2002. – С. 69–71.
24. 8345. Демонстраційний експеримент з фізики. Оптика: Посібник для студентів 4–5 курсів фіз.-мат. фак. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 25 с. *У співавт.*
25. 8346. Курсові роботи з методики викладання фізики: Метод. реком. для студ. фіз.-мат. фак. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 33 с. *У співавт.*
26. 8347. Комплексний підхід до створення дидактичних засобів для методичної підготовки майбутніх учителів фізики // Збірник наукових праць / Уманський держ. пед. ун-т. – Умань, 2003. – С. 58–61. *У співавт.*
27. 8348. Методика навчання фізики в середній школі (Загальні питання): Конспекти лекцій / За ред. Савченка В. Ф. – Чернігів: ЧДПУ, 2003. – 100 с. *У складі колект. авт.*
28. 8349. Демонстраційний експеримент з фізики в середній школі: Посібник до практикуму з шкільного фізичного експерименту для студ. фіз.-мат. фак. педвузів та вчителів фізики. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 79 с. *У співавт.*
29. 8350. Розвиток творчої активності ліцеїстів під час навчання фізики // Особистісно зорієнтоване виховання в умовах ліцею: Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 2003. – С. 74–77.
30. 8351. Шляхи вдосконалення підготовки студентів-фізиків педагогічних університетів до використання шкільного фізичного експерименту // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету імені Т.Г.Шевченка. Випуск 23. Серія: педагогічні науки. – Чернігів, 2004. – № 23. – С. 215–218.
31. 8352. Експериментальне визначення коефіцієнта тертя ковзання в шкільному курсі фізики // Фізико-математичний збірник. – Ніжин, 2004. – С. 113–115.
32. 8353. Робота фізичного практикуму "Визначення коефіцієнта тертя ковзання", 9 клас // Фізика та астрономія в школі. – 2004. – № 1. – С. 12–13.
33. 8354. Демонстраційний експеримент з фізики. Механіка: Посібник для студ. 4–5 курсів фіз.-мат. фак. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 70 с. *У співавт.*

34. 8355. Збірник програм із фізики для магістрів спеціальності "Педагогіка й методика середньої освіти. Фізика". – Ніжин: НДПУ, 2004. – 34 с. *У складі колект. авт.*
35. 8356. Експериментальне визначення коефіцієнта тертя ковзання в шкільному курсі фізики // Фізико-математичний збірник. – Ніжин, 2004. – С. 113–115.

ШЕВЧУК ОЛЕКСАНДР ГРИГОРОВИЧ

Народився 1961 р. Закінчив фізико-математичний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1983 р. Працює в Ніжинській вищій школі з 1988 р. на посадах в.о. асистента (1988–1989 рр.), асистента (з 1989 р.), ст. викладача (з 1991 р.). Основний напрямок наукових досліджень – зонна структура варізонних напівпровідникових матеріалів.

Наукові праці

8357. Шляхи вдосконалення методичного забезпечення самостійної роботи студентів з теоретичної фізики // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої середньої школи: Тез. доп. міжвуз. наук. - практ. конф. – Ніжин, 1990. – С. 117–118. *У співавт.*
8358. Врахування специфіки спеціалізації студентів в процесі викладання технічних засобів навчання // Там само. – С. 124–125. *У співавт.*
8359. Элементы технического творчества в НИР студентов по физике // Психолого-педагогичні проблеми науково-технічної творчості учнів: Тез. доп. міжвуз. наук. - практ. конф. – Ніжин, 1990. – С. 97–98. *У складі колект. авт.*
8360. Морфология и микроструктура эпитаксиальных слоев твердых растворов (GaAs)_x(ZnSe)_{1-x} и ZnSe, выращенных на подложках из GaAs // Матеріаловедение и физика полупроводниковых фаз переменного состава: Тез. докл. I межвуз. конф. – Нежин, 1991. – С. 33–34. *У співавт.*
8361. Исследование спектральных характеристик структур n+ – GaAs/n-ZnSe, с тонким слоем селенида цинка // Там само. – С. 71–72. *У співавт.*
8362. Влияние переходного слоя на некоторые свойства гетеропереходов n+ – GaAs / n- ZnSe // Там само. – С. 92–93. *У співавт.*
8363. Механизм токопрохождения в структурах In/n-ZnSe/n+ – GaAs // Там само. – С. 93–94. *У співавт.*
8364. Підвищення наукової творчості студентів в процесі застосування рейтингової системи оцінювання якості знань з фізичних дисциплін // Сучасні проблеми організації наук.-техн. творчості учнівської молоді: Тез. доп. II респ. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1992. – С. 45.
8365. Створення навчально-ігрових програм для КУОТ як елемент науково-технічної творчості студентів // Там само. – С. 50. *У співавт.*
8366. Способи розв'язання проблеми технічної творчості при виконанні курсових та дипломних робіт з експериментальної фізики // Там само. – С. 56. *У співавт.*
8367. Варіант рейтингового контролю знань студентів // Методика і технологія навчального процесу у вищій педагогічній школі: Зб. метод. матеріалів. – Ніжин, 1993. – Вип. 1: Рейтинг у навчальному процесі. – С. 20–23.
8368. Про деякі аспекти створення нестандартних тренінг-вправ блочного типу з шкільної математики // Соціалізація та розвиток особистості як проблема національної освіти: Матеріали Всеукр. конф. – Ніжин, 1993. – С. 92–93. *У співавт.*
8369. Про формування інтелекту як цілісної системи розвитку розумових ресурсів особистостей // Там само. – С. 33–34. *У співавт.*
8370. Сравнительный анализ кривых ТСТ образцов селенида цинка, полученных различными технологическими способами // Матеріалознавство та фізика напівпровідникових фаз змінного складу: Тез. доп. II Укр. конф. – Ніжин, 1993. – С. 53–54. *У складі колект. авт.*
8371. Особенности вольтемковых характеристик МДП – структур In/n-ZnSe/ n+ – GaAs // Там само. – С. 61. *У співавт.*
8372. Влияние разогрева на заполнение центров захвата в МДП – структур In/n-ZnSe/ n+ – GaAs // Там само. – С. 91–92.
8373. Термостимульовані струми в кристалах ZnSe, одержаних з газової фази і розплав // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1994. – Т. XIV. – Фізико-математичні науки. – С. 77–82. *У складі колект. авт.*
8374. Узагальнення методу Алєнцева-Фока розрахунків складних спектрів люмінесценції // Там само. – С. 89–93. *У співавт.*
8375. Розрахунок параметрів пасткових центрів методом поворотної точки термозалежних ВАХ в МДН-структурах (теорія) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1995. – Т. XV. – Фіз.-мат. науки. – С. 92–97. *У співавт.*
8376. Визначення параметрів пасткових центрів в МДН-структурах In/n-ZnSe/ n+ – GaAs методом поворотної точки термозалежних ВАХ (експеримент) // Там само. – С. 97–101. *У співавт.*
8377. Исследование спектральных характеристик структур n+GaAs/n- ZnSe с резкой гетерограницей // Спектроскопія молекул та кристалів: Тез. доп. XII респ. школи-семінару з міжнар. участю. – К., 1995. – С. 43. *У співавт.*
8378. Комп'ютерні програми для аналізу складних фізичних залежностей // Досвід і проблеми організації самостійної роботи і контролю знань студентів: Матеріали II міжнар. наук.-метод. конф. – Суми, 1995. – С. 77. *У співавт.*
8379. Анализ сложных спектров катодолюминесценции эпитаксиальных пленок твердых растворов (GaAs)_x(ZnSe)_{1-x} // Матеріали V міжнар. конф. з фізики і технології тонких плівок. – Івано-Франківськ, 1995. – С. 195. *У співавт.*
8380. Численно-аналитическое исследование механизма токопрохождения в МДП-структурах на основе тонких пленок из полуизолирующего селенида цинка // Там само. – С. 197. *У співавт.*

25. 8381. Деякі особливості методики викладання фізики в фізико-математичних класах ліцею (X–XI класи) // Методичні особливості викладання фізики на сучасному етапі: Матеріали доп. II міжвуз. наук.-практ. конф. – Кіровоград, 1996. – Ч. 1. – С. 30. *У співавт.*
26. 8382. Використання дидактичних матеріалів для домашніх завдань з фізики // Діяльнісний підхід у навчально-пошуковому процесі з фізики і математики: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Рівне, 1996. – Ч. 1. Фізика. – С. 108–109. *У співавт.*
27. 8383. З досвіду викладання фізики в профільних класах ліцею // Там само. – С. 114–115. *У співавт.*
28. 8384. Противоречия объективной реальности – как основа создания проблемных ситуаций при изучении теории относительности в физико-математических классах лицея // Методологические, дидактические и психологические аспекты проблемного обучения: Материалы IV междунар. науч.-метод. конф. – Донецк, 1996. – С. 26.
29. 8385. Система проблемных ситуаций и бесед в процессе изучения основ квантовой физики в физико-математических классах лицея // Там само. – С. 66. *У співавт.*
30. 8386. Організація самостійної роботи ліцеїстів при вивченні молекулярної фізики та термодинаміки за програмою рівня "С" // Розвиток творчих здібностей учнів у процесі навчання фізики: Зб. статей міжнар. семінару. – Чернівці, 1996. – Ч. 2. – С. 91–94.
31. 8387. Дослідження коректності задачі десуперпозиції складних спектрів термостимульованого струму на елементарні смуги, щодо їх представлення квазігаусовими експонентами з однаковими медіанами // Актуальні питання сучасної математики та фізики: Зб. статей. – Ніжин, 1996. – С. 52–57.
32. 8388. Однозначність представлення елементарних смуг спектрів термостимульованих струмів щодо їх представлення гомоморфними їм експонентами з розцентрованими медіанами // Там само. – С. 58–61.
33. 8389. Определение параметров глубоких ловушечных центров в полупроводниковых тонких пленках на основе анализа их ВАХ в режиме ТОГЗ // Physics and Technology of this Films: VI International Conference. – В.-Франківськ, 1997. – С. 35. *У співавт.*
34. 8390. Анализ вольт-фарадных характеристик в аризонных МДП структур с тонкой диэлектрической пленкой // Там само. – Ч. II. – С. 36.
35. 8391. Диференціальний метод визначення параметрів локальних центрів напівпровідникових структур з аналізу кривих термостимульованого струму (теоретичний аспект) // Математика. Фізика. Методика: Зб. наук. пр. – Ніжин, 1997. – С. 46–50.
36. 8392. Деякі методичні аспекти викладання квантової фізики на фізико-математичному факультеті // Там само. – С. 69–71.
37. 8393. Радиоаматорство як засіб розвитку науково-технічної творчості студентства // Проблеми наук.-техн. творчості молоді: Матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1998. – С. 109–111. – (Психолого-педагогічні науки). *У співавт.*
38. 8394. Розробка автоматизованої сервісної програми для обчислення рейтингових балів на основі апостеріорної процентильної шкали рейтинг-контролю // Вісн. студ. наук. т-ва. – Ніжин, 1998. – Вип. 2. – С. 49–50. *У співавт.*
39. 8395. Створення рейтингової шкали складності олімпіадних задач на основі експертних апостеріорних коефіцієнтів // Методичні проблеми учнівських і студентських олімпіад та особливості роботи з обдарованною молоддю: Матеріали Всеукр. конф. – К., 1998. – С. 40–42.
40. 8396. Система комплексних завдань при викладанні фізики за програмою рівня "С" в класах ліцею природничого профілю // Фізико-математичні записки: Зб. наук. пр. – Ніжин, 1999. – С. 91–93. *У співавт.*
41. 8397. Влияние отжига на термостимулирующую проводимость кристаллов селенида цинка // Междунар. семинар по поляризационным и объемнозарядовым явлениям в полимерных диэлектриках: Тез. докл. – Б.м., 1999. – С. 147. *У складі колект. авт.*
42. 8398. Методи організації самостійної роботи студентів при вивченні фізики // Проблеми формування сучасного вчителя у вищій педагогічній школі: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1999. – С. 157–164. *У співавт.*
43. 8399. Механіка. Молекулярна фізика та основи термодинаміки (лабораторний практикум): Навч. посіб. для студ. фіз.-мат. спец. вищих пед. закладів. – К., 2000. – 256 с. *У складі колект. авт.*
44. 8400. Основи радіометрії та радіобіології: Навч. посіб. для студентів всіх спец. вищих пед. закладів освіти. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 4,4 д. а. *У співавт.*
45. 8401. Задачі та вправи до державного екзамену з фізики та методики її викладання. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 113 с. *У складі колект. авт.*
46. 8402. Заходи з цивільної оборони: Навч. посіб. для студ. всіх спец. денної та заочної форми навчання пед. унів. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 52 с. *У складі колект. авт.*
47. 8403. Фізика атома і атомного ядра. Лабораторний практикум: Навч. посібник для студ. фіз.-мат. фак. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 72 с. *У співавт.*

ШОВКОПЛЯС ВАСИЛЬ СЕРГІЙОВИЧ

Народився 1946 р. Закінчив фізико-математичний факультет Харківського педагогічного інституту ім. Г.Сковороди в 1969 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1972 р. на посадах асистента (1972–1985 рр.), ст. викладача (з 1985). Основний напрямок наукових досліджень – фотоелектричні явища в ZnSe, методика викладання оптики (поляризація світла) у вищій школі.

Наукові праці

1. 8404. О деформационном упрочнении ионных монокристаллов // Тез. докл. I респ. конф. студ.-физиков. – К., 1970. – С. 5. *У співавт.*
2. 8405. Взаимосвязь тангенсов диэлектрических и механических потерь в ионных кристаллах при многократной деформации // Там само. – С. 26. *У співавт.*
3. 8406. Изменение диэлектрических потерь в кристаллах NaCl при пластической деформации // Физика твердого тела: Сб. статей. – К., 1972. – С. 70–73. *У співавт.*

4. 8407. Влияние многократной деформации на тангенс угла диэлектрических потерь и диэлектрическую проницаемость щелочно-галогидных диэлектриков // Известия высших учебных заведений. Физика. – 1974. – № 9. – С. 52. *У співаєм.*
5. 8408. Влияние пластической деформации на диэлектрические свойства щелочно-галогидных диэлектриков при статической и многократной нагрузке // Там само. – С. 152. *У співаєм.*
6. 8409. Исследование взаимосвязи механических и диэлектрических потерь в щелочно-галогидных диэлектриках при многократной знакопеременной деформации // Физика твердого тела: Сб. статей. – К., 1975. – С. 35–37. *У співаєм.*
7. 8410. О влиянии многократной деформации на диэлектрические потери в кристаллах LiF при различных температурах // Вопросы физики веществ и дисперсных систем: Сб. статей. – К., 1975. – С. 67–69. *У співаєм.*
8. 8411. Особенности рекомбинационных явлений в монокристаллах ZnSe, полученных различными методами // Материалы для оптоэлектроники: Тез. докл. Всесоюз. конф. – Ужгород, 1980. – С. 124–125. *У співаєм.*
9. 8412. Факультет майбутнього педагога (завдання з математики і фізики). – Ніжин, 1983. *У співаєм.*
10. 8413. Про педагогічну діяльність А.П.Мінакова // Тез. доп. міжвуз. наук. практик. конф., присвяч. 1000-річчю школи Київської Русі. – Ніжин, 1989. – Ч. 2. – С. 90–91. *У співаєм.*
11. 8414. Методические рекомендации к лабораторным работам по курсу “Вычислительная техника и ТСО”. – Нежин, 1990. – Разд. “Вычислительная техника”. – С. 80. *У складі колект. авт.*
12. 8415. Фотоэлектрические свойства монокристаллов селенида цинка, полученных различными методами // Материаловедение и физика полупроводниковых фаз переменного состава: Тез. докл. I межвуз. конф. – Нежин, 1991. – С. 22. *У співаєм.*
13. 8416. Фотопроводимость твердых растворов $(\text{CaAs})_x(\text{ZnSe})_{1-x}$ // Там само. – С. 51. *У співаєм.*
14. 8417. Внутренний фотоэффект в кристаллах твердых растворов $\text{Zn}_x\text{Cd}_{1-x}\text{P}_2$ ($0 < x < 0,2$) // Там само. – С. 65. *У співаєм.*
15. 8418. Электрофизические свойства твердых растворов $\text{Zn}_x\text{Cd}_{1-x}\text{P}_2$ ($0 < x < 0,2$) // Там само. – С. 66. *У співаєм.*
16. 8419. Термостимульовані струми в кристалах ZnSe, одержаних з газової фази і розплаву // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т. ім. М.В.Гоголя. – 1994. – Т. XIV. – Фізико-математичні науки. – С. 77–82. *У складі колект. авт.*
17. 8420. Історичні відомості в шкільних підручниках з фізики // Фізико-математичні записки. – Ніжин, 1999. – С. 81–84. *У співаєм.*
18. 8421. Влияние отжига на термостимулированную проводимость кристаллов селенида цинка // Междунар. семинар по поляризационным и объемнозарядовым явлениям в полимерных диэлектриках: Тез. докл. – 1999. – С. 147. *У складі колект. авт.*
19. 8422. Історія відкриття законів динаміки // Фізико-математичний вісник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2000. – С. 22–23. *У співаєм.*
20. 8423. Безпека життєдіяльності. Лабораторний практикум: Навч.-метод. посібник для студ. усіх спец. денної та заоч. форм навчання пед. ун-тів. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 2,5 д. а. *У співаєм.*
21. 8424. З питань експлуатації та застосування вогнегасників різних типів: Навч.-метод. посіб. для студ. усіх спец. денної та заочної форми навчання пед. ун-тів. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 2,0 д. а. *У співаєм.*
22. 8425. Технічні засоби навчання. Курс лекцій: Навч.-метод. посіб. для студ. усіх спец. денної та заоч. форм навчання пед. ун-тів. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 6,5 д. а. *У складі колект. авт.*
23. 8426. Експериментальні задачі на практичних заняттях з оптики // Фізико-математичний збірник. – Ніжин, 2001. – С. 116–119. *У співаєм.*
24. 8427. Безпека життєдіяльності: Лабораторний практикум. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 50 с. *У співаєм.*
25. 8428. Методичний посібник з питань експлуатації та застосування вогнегасників різних типів. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 2,8 ум. друк. арк. *У співаєм.*
26. 8429. Оптика. Квантова фізика: Метод. рек. для студ. заочної форми навчання. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 3,43 ум. др. арк. *У співаєм.*
27. 8430. Задачі та вправ и до державного екзамену з фізики та методики її викладання. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 113 с. *У складі колект. авт.*
28. 8431. Оптика: Лабораторний практикум. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 4,0 ум. др. арк.
29. 8432. Збірник програм із фізики для магістрів спеціальності “Педагогіка й методика середньої освіти. Фізика”. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 34 с. *У складі колект. авт.*

ШОВКОПЛЯС ЛІДІЯ ГРИГОРОВНА

Народилася 1947 р. Закінчила фізико-математичний факультет Харківського державного педагогічного інституту ім. Г.Сковороди в 1971 р. Працювала в Ніжинській вищій школі на посадах асистента (1974–1998 рр.), ст. викладача (1998–2003 рр.). Основний напрямок наукових досліджень – науково-методичні дослідження з питань БЖД, ОП та ТЗН.

Наукові праці

1. 8430. Изменение диэлектрических потерь в кристаллах NaCl при пластической деформации // Физика твердого тела: Сб. ст. – К., 1972. – С. 70–73. *У співаєм.*
2. 8433. Влияние пластической деформации на диэлектрические свойства щелочно-галогидных диэлектриков при статической и многократной нагрузке // Изв. высш. учеб. завед. Физика. – 1974. – № 9. – С. 152. *У співаєм.*
3. 8434. Влияние многократной деформации на тангенс угла диэлектрических потерь и диэлектрическую проницаемость щелочно-галогидных диэлектриков // Там само. – С. 52. *У співаєм.*
4. 8435. Исследование взаимосвязи механических и диэлектрических потерь в щелочно-галогидных диэлектриках при многократной знакопеременной деформации // Физика твердого тела: Сб. ст. – К., 1975. – С. 35–37. *У співаєм.*
5. 8436. О влиянии многократной деформации на диэлектрические потери в кристаллах LiF при различных температурах // Вопросы физики веществ и дисперсных систем: Сб. ст. – К., 1975. – С. 67–69. *У співаєм.*

6. 8437. Про педагогічну діяльність А.П.Мінакова // Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф., присвяч. 1000-річчю школи Київської Русі. – Ніжин, 1989. – Ч. 2. – С. 90–91. *У співавт.*
7. 8438. Методические рекомендации к лабораторным работам по курсу “Вычислительная техника и ТСО”. – Нежин, 1990. – Разд. “Вычислительная техника. – С. 80. *У складі колект. авт.*
8. 8439. Про важливість вивчення курсу “Безпека життєдіяльності” для студентів педагогічного університету всіх спеціальностей // Фізико-математичні записки. – Ніжин, 1999. – С. 78–79.
9. 8440. Викладання “Пожежної безпеки” в курсі “Безпека життєдіяльності” // Там само. – С. 79–80.
10. 8441. Історичні відомості в шкільних підручниках з фізики // Там само. – С. 81–84. *У співавт.*
11. 8442. Безпека життєдіяльності. Лабораторний практикум: Навч.-метод. посіб. для студ. усіх спец. денної та заоч. форм навчання пед. ун-тів. – Ніжин: НДПУ, 2001. *У співавт.*
12. 8443. З питань експлуатації та застосування огнегасників різних типів: Навч.-метод. посіб. для студ. усіх спец. денної та заоч. форм навчання пед. ун-тів. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 2,0 д. а. *У співавт.*
13. 8444. Технічні засоби навчання. Курс лекцій: Навч.-метод. посібник для студ. усіх спец. денної та заоч. форм навчання пед. ун-тів. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 6,5 д. а. *У складі колект. авт.*
14. 8445. Експериментальні задачі на практичних заняттях з оптики // Фізико-математичний збірник. – Ніжин, 2001. – С. 116–119. *У співавт.*
15. 8446. Ділова гра як форма проведення практичних занять з дисципліни “Безпека життєдіяльності” // Там само. – С. 137–138.

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

АРВАТ ФЕДІР СТЕПАНОВИЧ (1928–2000)

Закінчив філологічний факультет Одеського університету в 1952 р. Кандидат філологічних наук (з 1968 р.), доцент (з 1971 р.). Працював у Ніжинській вищій школі з 1976 р. на посадах проректора по навчальній роботі (1976–1978 рр.), ректора Ніжинського державного педагогічного інституту ім. М.В.Гоголя (1978–1995 рр.), радника ректора (1995–1999 рр.). Академік – засновник Академії педагогічних наук України (з 1992). Основні напрямки наукових жосліджень: історія перекладу з художньої російської літератури на українську мову (“І.Франко як перекладач” (кандидатська дисертація), зіставне вивчення української та російської мов.

Наукові праці

1. 8447. Із спостережень над мовою перекладу І.Я.Франка поеми Гоголя “Мертві душі” (переклад фразеологізмів) // Праці Одес. ун-ту. – Одеса, 1956. – Т. 146.
2. 8448. До питання становлення реалістичних традицій художнього перекладу в українській літературі II половини XIX ст. // Там само. – Т. 148. – Вип. 2. Філологічні науки.
3. 8449. К вопросу о переводе поэмы Н.В.Гоголя “Мертвые души” на украинский язык // Учен. зап. Черновиц. ун-та. – Черновцы, 1961. – Т. 43. – Вип. 12. Сер. филол. наук.
4. 8450. Переклад з російської літератури як одне з джерел збагачення лексики української мови // IV славіст. конф. на Україні. – Чернівці, 1964.
5. 8451. З історії українського перекладу II половини XIX ст.: М.Старицький як перекладач // Матеріали XIX наук. сесії. – Чернівці, 1963. – Секц. філол. наук.
6. 8452. З історії українського перекладу II половини XIX ст.: П.А.Грабовський і Л.Українка як теоретики перекладу // XX наук. сесія. – Чернівці, 1964. – Секц. філол. наук.
7. 8453. Народні українські мовні елементи в перекладі “Мертвих душ” М.В.Гоголя Іваном Франком // XXI наук. сесія. – Чернівці, 1965. – Секц. філол. наук.
8. 8454. Синтаксичні питання перекладу: на матеріалі перекладу “Мертвих душ” М.В.Гоголя Іваном Франком // Там само.
9. 8455. Звертання в перекладі Івана Франка “Мертвих душ” Гоголя // Міжвуз. наук. конф. з проблем синтаксису укр. мови. – Чернівці, 1965.
10. 8456. Про синтаксичну співвідносність в структурі фразеологізмів української та російської мов // Тез. доп. XXII наук. сесії. – Чернівці, 1966. – Секц. філол. наук.
11. 8457. Максим Рильський – теоретик перекладу // Питання літ.-знавства і мовознавства: Респ. наук. конф. – Харків, 1967.
12. 8458. Іван Франко – перекладач на українську мову творів М.Є.Салтиков-Щедріна // Матеріали міжвуз. наук. конф., присвяч. 110-річчю з дня народж. і 50-річчю з дня смерті Івана Франка. – Житомир, 1966.
13. 8459. Іван Франко – теоретик перекладу. Лекції з спецкурсу “З історії українського перекладу”. – Чернівці, 1968. – 40 с.
14. 8460. Русский язык: Учеб. для IV кл. школ УССР с молдав. яз. обучения. – К.; Черновцы: Рад. шк. – 1973. *У співавт.*
15. 8461. Русский язык: Учебник для 5–6 классов школ УССР с молдавским языком обучения. – К.; Черновцы, 1973.
Те саме. – 2-е вид. – 1975.
Те саме. – 3-є вид., перероб. – 1979.
Те саме. – 4-е вид. – 1982.
Те саме. – 5-е вид. – 1986.
Те саме. – 6-е вид., перероб. – 1990. – 361 с. *У співавт.*
16. 8462. Русский язык. Учебник для 7–8 кл. молд. школ УССР. – К.; Черновцы, 1974.
Те саме. – 2-е вид. – 1977;
Те саме. – 3-є вид., перероб. – 1980.
Те саме. – 4-е вид. – 1983.
Те саме. – 5-е вид. – 1988. – 177 с. *У співавт.*
17. 8463. Специфика преподавания русского языка в школах с молдавским языком обучения русскому языку в школе. – К.: АН УССР, 1978.
18. 8464. Изучение и внедрение передового педагогического опыта – важное звено в системе управления учебно-воспитательным процессом в высшем учебном заведении // Всесоюз. совещ. работников высш. уч. завед. в Москве (6–8 февр. 1980): Сокращ. стеногр. отчет. – М., 1980. – С. 307–309.
19. 8465. Сборник диктантов по русскому языку для 4–8 кл. молд. школ УССР). – К.; Черновцы: Рад. шк., 1981.
20. 8466. Те саме. – 2-е вид., перероб. – 1987. – 192 с. *У співавт.*
21. 8467. Сопоставительное изучение русского и украинского языков в школе. – К.: Рад. шк., 1989. – 192 с. *У співавт.*
22. 8468. Підготовка сучасного вчителя в Ніжинському педінституті // Розвиток школи і педагогічні науки в Україні. – Ніжин, 1989. – Ч. II. – С. 41–42. *У співавт.*
23. 8469. Ніжинський педагогічний інститут і перебудова // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1990. – Вип. 1. – С. 212–215.
24. 8470. Перші переклади творів М.В.Гоголя на українську мову // Там само. – Вип. 3. – С. 138–149.
25. 8471. М.П.Старицький як перекладач // Там само. – Вип. 3. – С. 150–160.

БАНЗЕРУК (ШИНКАРЕНКО) ОКСАНА ВІКТОРІВНА

Народилася 1969 р. Закінчила філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту у 1991 р. Кандидат філологічних наук (з 1997 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1991 р. на посадах викладача-стажиста (1991–1993 рр.), асистента (1993–2001 рр.), доцента (з 2001 р.). Основний напрямок наукових досліджень – лінгвістика тексту і стилістика української мови.

Наукові праці:

1. 8472. Сравнения в языке Н.В.Гоголя. //Актуальные проблемы изучения творчества А.С.Пушкина и Н.В.Гоголя: Тезисы науч.-практ. конф. – Херсон, 1989. – С. 65–66.
2. 8473. Украинские культурологические элементы в ранних повестях Н.В.Гоголя // Тезисы Второй междунар. конф. “Язык и культура”. – Киев, 1993. – Ч. II. – С. 47–48.
3. 8474. К проблеме внутренней формы метафоры // Стилистика русского языка: Материалы VI науч. конф. по проблемам семантических исследований. – Киев; Харьков, 1993. – Ч. III. – С. 136.
4. 8475. Метафоризация в поэме Н.В.Гоголя “Мертвые души” // Микола Гоголь і світова культура: Матеріали міжнар. наук. конф., присвяченої 185-річчю з дня народження письменника. – Київ; Ніжин, 1994. – С. 79–81.
5. 8476. Цветопись как один из приемов вторичной номинации в произведениях Н.В.Гоголя // Тезисы Третьей междунар. конф. “Язык и культура”. – Киев, 1994. – Ч. II. – С. 204–205.
6. 8477. Функционирование антропонимов в гоголевских текстах // Функціональна граматики: Тези доповідей міжнар. наук.-практ. конф. – Донецьк, 1994. – С. 223.
7. 8478. Мифонимы в словесно-художественном творчестве Т.Г.Шевченко // Русская филология: Украинский вестник – 1995. – № 2–3. – С. 27–30.
8. 8479. Литературная антропонимия как средство в торичной номинации в художественной речи Н.В.Гоголя. – Киев; Нежин, 1997. – 73 с.
9. 8480. Особенности лингвопоэтики Н.В.Гоголя // П'яті Гоголівські читання: Зб. наук. статей. – Полтава, 1999. – С. 156–159.
10. 8481. Етномифологеми Н.В.Гоголя как средство в выражения национальной специфики // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1999. – Вип. 12. – С. 66–71.
11. 8482. Теорія художньої мови в концепції О.О.Потебні // Історія української лінгвістики: Зб. наук. праць. – Київ; Ніжин, 2001. – С. 80–84.
12. 8483. Вторинна номінація як засіб розкриття ідентичності письменника (на матеріалі художньої творчості Миколи Гоголя) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Філологічні науки. – С. 25–30.
13. 8484. Епоха Руїни в інтерпретації Пантелеймона Куліша (історизми в романі “Чорна рада”) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2001. – Вип. 15. – С. 100–106. *Успіваєт.*
14. 8485. Ігрові методики як фактор активізації навчально-пізнавальної діяльності при вивченні мови // Проблемы преподавания и изучения русского языка в школе и вузе на современном этапе: Материалы междунар. науч.-практ. конф. – Нежин, 2001. – С. 33–36.
15. 8486. Образные средства художественной речи как репрезентанты картины мира писателя (на материале творчества Н.В.Гоголя) // Славянский мир на пороге третьего тысячелетия: Материалы Междунар. науч. конф. – Гомель, 2001. – С. 180–181.
16. 8487. Библиотека С. П.Шевырева. Русский фонд: Библиографическое описание /Сост.: О.В.Банзерук, Л.В.Гранатович, Л.М.Остапенко, А.В.Чоботко; Вступ.ст. П.В.Михед. – Нежин, 2002. – 266 с.
17. 8488. Уособлення як компонент метафоричної моделі світу Миколи Гоголя: семантика, структура, функціонування // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 16. – С. 101–106.
18. 8489. Метонімічний епітет як засіб увиразнення пейзажного живопису Миколи Гоголя // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету імені В.Г.Короленка. – Полтава, 2002. – Вип. 4 (25). – С. 127–130.
19. 8490. Виразові можливості синтаксичної структури компаративів у творчості Миколи Гоголя // Науковий вісник Волинського держ. ун-ту ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2002. – № 6. – С. 199–202.
20. 8491. Урок української мови в системі особистісно орієнтованого навчання // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Психолого-педагогічні науки. – № 1. – С. 112–116.

БЕРЕЖНЯК ВАЛЕНТИНА МИКОЛАЇВНА

Народилася 1962 р. Закінчила філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту імені М.В.Гоголя в 1983 р. Кандидат філологічних наук (з 1996 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1990 р. на посадах асистента (1990–1993 рр.), стажиста-дослідника (1993–1995 рр.), асистента (1995–1997 рр.), доцента (з 1997 р.). Основний напрямок наукових досліджень – східнополіські говори на тлі суміжних діалектних систем.

Наукові праці

1. 8492. Оказіональні неологізми у поезії П. Тичини // Літературно-громадська діяльність П.Тичини і сучасність. – Чернігів, 1991. – Ч. 2. – С. 8–10.
2. 8493. Народна пісня та дитячі опери М.Лисенка // Творчість М.Лисенка і духовний розвиток особистості. – Чернігів, 1992. – Ч. 1. – С. 3–7.
3. 8494. Художнє означення до дії у Т.Г.Шевченка // Сучасне прочитання творів Т.Г.Шевченка у середній школі. – Черкаси, 1994. – С. 2–5.

4. 8495. Робота вчителя-словесника в умовах місцевої говірки // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1995. – Вип. 2. – С. 84–88.
5. 8496. Роль мови у вихованні особистості // Гуманітарна освіта і проблема виховання молоді: Матеріали і метод. рек. Всеукр. наук.-практ. конф. (14–15 берез. 1995). – Херсон, 1995. – Вип. 2 – С. 2, 4.
6. 8497. З лексики східнополіських гончарів // Полісся: Мова, історія, культура. – К., 1996. – С. 127–134.
7. 8498. Архаїчні елементи лексики східнополіських гончарів // Славянские народы и их культура в современном мире. – Гомель, 1996. – С. 121–123.
8. 8499. Східнополіська лексика гончарства на тлі суміжних діалектних систем. – Запоріжжя, 1996. – С. 4.8.
9. 8500. Піднесення культури учнів у зв'язку з вивченням числівників // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1997. – Вип. 3. – С. 43–48.
10. 8501. Українська мова: Навч. посіб. для студ. (спец. "Історія та основи правознавства"). – Ніжин, 1997. – 164 с. *У співавт.*
11. 8502. Розвиток східнополіського гончарства // Історія та культура лівобережжя України. – Київ; Ніжин, 1997. – С. 62–65.
12. 8503. Лексика східнополіських гончарів: Матеріали до "Лексичного атласу української мови". – К., 1997. – Кн. 3. – С. 459–468.
13. 8504. Діалект і сучасність: Хрестоматія. – Ніжин, 1998. – 144 с. *У співавт.*
14. 8505. Синтаксичний розбір речення (схеми та зразки аналізу): Метод. посіб. для випускників шкіл та ліцеїв – Ніжин, 1998. – 20 с. *У співавт.*
15. 8506. Українська мова: Навч. посіб. з метод. рек. – Ніжин, 1998. – Ч. I, II. – 313 с. *У співавт.*
16. 8507. Питання українсько-білоруських лексичних взаємозв'язків у працях Ю.Ф.Карського та розв'язання їх сучасними діалектологами // Антропоцентричний підхід у дослідженні мови: Матеріали VII міжнар. Карських читань. – Ніжин; Гродно, 1998. – С. 23–26.
17. 8508. Діалектизми у повісті М.Коцюбинського "Тіні забутих предків" // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1999. – Вип. 10 – С. 157–162.
18. 8509. Вступ до мовознавства (Спец. "Укр. мова і література"): Прогр. – Ніжин, 1999. – 16 с.
19. 8510. Загальне мовознавство. (Спец. "Укр. мова і література"): Прогр. – Ніжин, 1999. – 16 с.
20. 8511. Слово і контекст: Навч. посіб. – Ніжин, 1999. – 99 с. *У співавт.*
21. 8512. Інструкційна програма-підручник з укр. діалектології. – Ніжин, 2000. – 59 с. *У співавт.*
22. 8513. Лекції зі вступу до мовознавства у таблицях (навч.-метод. посіб. для студ. І курсу філол. фак. денної та заоч. форми навчання). – Ніжин, 2001. – 52 с.
23. 8514. Слово і контекст: Навч. посібник. – 2-е вид., перероб. й доп. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 95 с. *У співавт.*
24. 8515. Потєбня – діалектолог // Історія української лінгвістики: Зб. наук. праць. – К.; Ніжин, 2001. – С. 65–70.
25. 8516. Практикум: Навчальний посібник. – Ніжин, 2002.
26. 8517. Вступ до мовознавства. Лекційні матеріали до розділу "Фонетика": Навч. посібник. – Ніжин, 2002. *У співавт.*
27. 8518. Вступ до мовознавства: Словник-довідник лінгвістичних термінів: Навч. посібник. – Ніжин, 2004. – 151 с.
28. 8519. Декодування взаємодії українських, російських, білоруських діалектних мікросистем у регіоні Н.-Сіверщини // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2003. – Вип. 23. – С. 29–33. *У співавт.*

БОЙКО ВІКТОРІЯ МИКОЛАЇВНА

Народилася 1956 р. Закінчила філологічний факультет Чернівецького національного університету імені Ю.Федьковича в 1980 р. Кандидат філологічних наук (з 1989 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1980 р. на посадах асистента (1980–1989 рр.), ст. викладача (1989 р.), доцента (з 1990 р.). Основний напрямок наукових досліджень – українська філологія.

Наукові праці

1. 8520. Світ пернатих у назвах // Культураслова. – К., 1986. – Вип. 30 – С. 70–74.
2. 8521. Слово "птаха" в українській мові // Там само. – К., 1986. – Вип. 31. – С. 26–27.
3. 8522. К в опросу об орнитонимах в "Слове о полку Игореве" // Тез. докл. Чернигов. обл. науч.-метод. конф., посвящ. 800-летию "Слова о полку Игореве". – Чернигов, 1986. – С. 150–152.
4. 8523. Названия птиц рассказывают // Охота и охотничье хозяйство. – 1986. – № 1. – С. 47–48.
5. 8524. Семантико-граматична характеристика фразеологічних одиниць з анімалістичним компонентом // Глібов. читання, присвяч. 160-річчю з дня народж. поета. – Ніжин, 1987. – С. 65–66.
6. 8525. Порівняльно-граматична характеристика іменникових та дієслівних фразеологічних одиниць // Семантичні і формальні аспекти морфології і синтаксису української мови. – К., 1988. – С. 30–35.
7. 8526. Анімалістичні фразеологізми у творах О.Кобилянської // Творчість Ольги Кобилянської у контексті української та світової літератури: Тез. доп. респ. наук. конф. – Чернівці, 1988. – С. 38.
8. 8527. Фразеологические единицы с анималистическим компонентом в современном украинском литературном языке: Автореф. дис.... канд. филол. наук: 10.02.02. – К., 1989. – 29 с.
9. 8528. Структурно-граматична характеристика адекватних фразеологічних одиниць з анімалістичним компонентом // Мовознавство. – 1989. – № 3. – С. 50–54.
10. 8529. Деякі принципи номінації української орнітологічної номенклатури // Семасіологія і словотвір: Зб. наук. пр. – К., 1989. – С. 5–8.
11. 8530. Особливості функціонування фразеологічних одиниць у творах Євгена Гуцала // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1990. – Вип. 1. – С. 207–208.
12. 8531. Формування комунікативної культури майбутнього вчителя // Формування світоглядних позицій вчителя в процесі навчання і виховання: Тез. доп. респ. наук.-практ. конф. – Дрогобич, 1990. – С. 119–121.

13. 8532. Методика викладання фразеології в школі // Актуальні питання вивчення у вузі курсу методики викладання мови і літератури в школі: Тез. доп. респ. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – С. 66–67.
14. 8533. Диспут як засіб формування комунікативної культури студентів педагогічного вузу // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої середньої школи: Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – Ч. 1. – С. 65–66.
15. 8534. Майбутньому вчителю про культуру дискусії (методичні рекомендації) – Ніжин, 1991. – 21 с.
16. 8535. Специфіка використання фразеологічних одиниць у творах Григора Тютюнника // Тез. доп. респ. наук.-практ. конф., присвяч. 60-річчю від дня народж. письменника. – Луганськ, 1991. – С. 97–98.
17. 8536. Чому ми їх так називаємо: Короткий етимологічний словник-довідник для студентів і вчителів-біологів. – Ніжин, 1994. – 22 с. *У співавт.*
18. 8537. Сучасна українська літературна мова: Зб. вправ для лаб. робіт з морфології – Ніжин, 1996. – 37 с. *У співавт.*
19. 8538. Родинно-сімейна енциклопедія. – К., 1996. – 440 с. *У складі колект. авт.*
20. 8539. Українська мова: Навч. посіб. для практик. роботи ліцеїстів. – Ніжин, 1997. *У співавт.*
21. 8540. Семантична структура вигуківих одиниць // Вісн. студ. наук. т-ва. – Ніжин, 1997. *У співавт.*
22. 8541. Сучасна українська літературна мова. Морфологія: Навч. посібник. – Ніжин, 1998. – 146 с. *У співавт.*
23. 8542. Світ пернатих Чернігівщини у назвах: Навч. посіб. – Ніжин, 1998. *У співавт.*
24. 8543. Джерела та структурно-семантичні трансформації фразеологічних одиниць в епістолярних текстах М.Коцюбинського // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1998. – Вип. 10. – С. 174–177. *У співавт.*
25. 8544. Фразеологічні одиниці у структурно-семантичній будові речення (на матеріалі творів М.М.Коцюбинського) // Там само. – С. 171–174. *У співавт.*
26. 8545. Фразеобразовательная активность компонентов-зоонимов в современном украинском языке // Антропоцентричний підхід у дослідженні мови: Матеріали VII міжнар. Карських читань. – Ніжин; Гродно, 1998. – С. 235–237. *У співавт.*
27. 8546. Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір. Морфологія: Навч. посіб. для студ.-заоч. філол. фак. вищ. навч. закл. – Ніжин, 1999. – 43 с. *У співавт.*
28. 8547. Сучасна українська літературна мова. Морфологія: Навч. посіб. для студ. філол. фак. – 2-е вид., випр. і доп. – Ніжин, 1999. – 146 с. *У співавт.*
29. 8548. Сучасна українська літературна мова: Зб. вправ для лаб. робіт: Навч. посіб. для студ. філол. фак. – Ніжин, 2000. – 122 с. *У співавт.*
30. 8549. Сучасна літературна українська мова. Морфологія. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 7,0 д. а. *У співавт.*
31. 8550. Сучасна українська літературна мова: Методичні поради до державного екзамену: Навч. посібник. – Ніжин, 2002. – 77 с. *У співавт.*
32. 8551. Сучасна українська літературна мова: Морфеміка. Словотвір: Навч.-метод. посібник. – Ніжин, 2003. – 56 с. *У співавт.*
33. 8552. Сучасна українська літературна мова: Морфологія: Навчально-методичний посібник. – Ніжин, 2004. – 136 с. *У співавт.*

БОЙКО НАДІЯ ІВАНІВНА

Народилася 1952 р. У 1975 р. закінчила філологічний факультет Київського державного педагогічного інституту. Кандидат філологічних наук (із 1984 р.), доцент (із 1987 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1979 р. на посадах асистента (1979–1980 рр., 1983–1986 рр.), старшого викладача (1986–1987 рр.), доцента (1987–2005 рр.), завідувачої кафедри (1987–1997 рр., 2002–2005 рр.). Основний напрямок наукових досліджень – лексична семантика.

Наукові праці

1. 8553. Функціональні особливості науково-термінологічної лексики української радянської прози // Науково-технічний прогрес і проблеми термінології. – К., 1980. – С. 32.
2. 8554. Семантична природа іншомовної термінології у мові української радянської прози // Лексика української мови в її зв'язках з сусідніми слов'янськими і неслов'янськими мовами. – Ужгород, – 1982. – С. 36–37.
3. 8555. Поради щодо ознайомлення учнів із функціональними особливостями професійно-термінологічної лексики // Професійна підготовка вчителів-філологів: Метод. поради до виховної роботи в школі та викладання лексики, фонетики, морфології. – Запоріжжя, 1983. – С. 57–63.
4. 8556. Семантичні вимірювання професійно-термінологічної лексики у мові художньої прози // Лексична і граматична деривація в українській мові. – К., 1983. – С. 30–37.
5. 8557. Народження нових фразеологізмів // Українська мова і література в школі. – 1984. – № 1. – С. 38–40.
6. 8558. Функционирование профессионально-терминологической лексики в языке современной украинской художественной прозы (семантическая и стилистическая характеристика): Автореф. дис. канд. филол. наук: 10.02.02/ Киев. гос. пед. ин-т. – К., 1984. – 24 с.
7. 8559. Структурно-семантичні особливості професійно-термінологічної лексики у мові художньої прози // Мовознавство. – 1984. – № 1. – С. 59–63.
8. 8560. Терміни у мові художньої прози // Культура слова. – К., 1984. – Вип. 26. – С. 44–47.
9. 8561. Трансформація семантичної структури терміна у мові художньої прози // Творча спадщина О.О.Потебні й сучасні філологічні науки. – Харків, 1985. – С. 214–216.
10. 8562. Засоби словесної образності у “Слові о полку Ігоревім” // Матеріали Чернігівської обласної наук.-метод. конф. – Чернігів, 1986. – Ч. II. – С. 131–133.
11. 8563. Народна фразеологія у байках Леоніда Глібова // Глібовські читання. – Ніжин, 1987. – С. 63–64.

12. 8564. Явір В.В., Білоусенко П.І. Виховна робота на уроках української мови. – К., 1986. – 187 с.: Рецензія // Українська мова і література в школі. – 1987. – № 7. – С. 74–75.
13. 8565. Плани практичних занять та завдання для самостійної роботи у міжсесійний період із сучасної української літературної мови. – Ніжин, 1987. – 24 с.
14. 8566. Методичні вказівки курсу української мови для слухачів факультету майбутнього педагога. – Ніжин, 1988. – 44 с. *У співавіт.*
15. 8567. Лінгвістична природа порівнянь поеми М.В.Гоголя “Мертві душі” // Наследие Н.В.Гоголя и современность. – Нежин, 1988. – Ч. II. – С. 80–81.
16. 8568. Художньо-виражальні засоби повісті О.Кобилянської “В неділю рано зілля копала” // Творчість Ольги Кобилянської у контексті української та світової літератури. – Чернівці, 1988. – Ч. II. – С. 73–74.
17. 8569. Основні методи лінгвістичного аналізу художнього тексту // Лингвистическое исследование художественного текста. – Харьков, 1989. – С. 27–29.
18. 8570. Ідея розумової освіти в творах Г.С.Сковороди // Розвиток школи і педагогічної науки на Україні. – Ніжин, 1989. – С. 54–55.
19. 8571. Семантичний аналіз твору “Цвіт яблуні” М.Коцюбинського // Матеріали обласної науково-методичної конференції. – Чернівці, 1989. – Ч. II. – С. 23–24 *У співавіт.*
20. 8572. Від терміна до слова // Науково-технічна революція і сучасні процеси розвитку лексики української народно-розмовної мови. – Ужгород, 1989. – С. 17–18.
21. 8573. Гоголівські традиції створення сатири і гумору в повісті І.С.Нечужа-Левицького “Кайдашева сім'я” // Творчество Н.В.Гоголя и современность. – Нежин, 1989. – Ч. II. – С. 28–29.
22. 8574. Лінгвістичні словники і організація самостійної роботи студентів з фонетики, лексикології і фразеології сучасної української літературної мови. – Ніжин, 1990. – 19 с.
23. 8575. Українська лексикографія і шляхи створення семантичного словника української мови. – Ніжин, 1990. – 24 с.
24. 8576. Професійна підготовка вчителів-філологів до викладання фонетики в середній школі // Актуальні питання вивчення у вузі курсу методики викладання мови і літератури в школі. – Ніжин, 1990. – С. 37–39.
25. 8577. Плеонастичні фігури у поетичній творчості Т.Г.Шевченка // Т.Г.Шевченко і Переяславщина. – Переяслав-Хмельницький, 1990. – С. 64–66.
26. 8578. Лінгвістичний аналіз поезії “Зоре моя вечірняя” (уривки з поеми “Княжна”) Т.Г.Шевченка // Методичні рекомендації з питань вивчення творчості Т.Г.Шевченка у школі. – Чернівці, 1990. – Ч. I. – С. 3–10.
27. 8579. Оказіональні неологізми у поезії П.Г.Тичини // Літературно-громадська діяльність П.Тичини і сучасність. – Чернівці, 1991. – Ч. II. – С. 8–10. *У співавіт.*
28. 8580. Синонімічні фігури повісті М.М.Коцюбинського “Fata morgana” // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1991. – Вип. 2. – С. 85–86.
29. 8581. Методичні вказівки і завдання з української ідеографії // Гетьман І.М. Теоретична і практична ідеографія: Принципи побудови тезаурусів. – К., 1993. – С. 102–116.
30. 8582. Сучасна українська літературна мова: Зб. вправ для лаб. робіт з лексикології та фразеології. – Ніжин, 1995. – 12 с. *У співавіт.*
31. 8583. Ознайомлення учнів із фразеологізмами української мови // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1995. – Вип. 2. – С. 37–40.
32. 8584. Градуальний ряд фразеологізмів-синонімів у контексті мовотворчої практики Є.Гуцала // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1996. – Вип. 7. – С. 188–191. *У співавіт.*
33. 8585. Родинно-сімейна енциклопедія. – К.: Богдана, 1996. – 440 с. У складі колект. авт.
34. 8586. Метафора у поезії Лесі Українки // Педагогічні обрії. – 1996. – № 2. – С. 128–132.
35. 8587. Особливості семантики експресивних лексичних одиниць // Антропоцентричний підхід у дослідженні мови: Матеріали VII міжнар. Карських читань. – Ніжин; Гродно, 1998. – С. 73–76.
36. 8588. Експресивна лексика у творчості Т.Шевченка // XXXII наукова Шевченківська конференція 21–22 травня 1998 року: Матеріали. – Луганськ, 1998. – С. 295–299.
37. 8589. Експресивна лексика як засіб створення пейзажного живопису у творах М.Коцюбинського // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1998. – Вип. 10. – С. 162–165.
38. 8590. Вступ. Лексикологія. Фразеологія // Сучасна українська мова: Навч. посіб. для практич. роботи ліцеїстів. – Ніжин, 1998. – С. 4–23.
39. 8591. Експресивні дієприкметники в поемі І.Котляревського “Енеїда” // Дивослово. – 1999. – № 6. – С. 14–16 *У співавіт.*
40. 8592. Лексичні засоби створення експресивності художнього тексту (на матеріалі творів Є.Гуцала) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1998. – Вип. 11. – С. 31–36.
41. 8593. Експресивна лексика і проблеми її перекладу (на матеріалі повісті М.Гоголя “Тарас Бульба”) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1999. – Вип. 12. – С. 102–106.
42. 8594. Експресивна енантіосемія в сучасній українській літературній мові // Наука і сучасність: Зб. наук. праць НПУ ім. М.Драгоманова. – К., 1999. – Вип. 2, Ч. 2. – С. 170–180.
43. 8595. Межі експресивної лексики української літературної мови // Наукові записки: / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.Гоголя. – Ніжин, 1999. – Філол. та істор. науки. – С. 58–64.
44. 8596. Сучасна українська літературна мова: Зб. вправ для лаб. робіт. – Ніжин, 2000. – 122 с. *У співавіт.*
45. 8597. Інтенсивно-параметричний компонент як показник експресивності лексичної одиниці // Наука і сучасність: Зб. наук. праць НПУ ім. М.Драгоманова. – К., 2000. – Вип. 1, Ч. 3. – С. 173–182.
46. 8598. Критерії виділення експресивної лексики // Гуманітарний вісник. Інземна філологія: Проблеми сучасної світової літератури та лінгвістики. – Черкаси, 2000. – Число 4. – С. 100–105.
47. 8599. Експресивна лексика та її лексикографічна інтерпретація // Дивослово. – 2000. – № 7. – С. 19–23.
48. 8600. Експресивна лексика в поезії Василя Стуса // Рідна школа. – 2000. – № 8. – С. 44–46.
49. 8601. Реалізація експресивних властивостей енантіосемічних лексем у мовотворчості О.Довженка // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2000. – Вип. 13. – С. 116–124.
50. 8602. Внутрішня форма слова як показник експресивності лексичної одиниці // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2000. – Вип. 14. – С. 80–89.

51. 8603. Лексичні елементи конфесійного стилю як засіб експресивності поезій Тараса Шевченка // Вісник Київського інституту "Слов'янський університет". – К., 2000. – Вип. 9. – С. 55–60.
52. 8604. Оцінність як компонент конотації експресивного слова // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т ім. М.Гоголя. – Ніжин, 2000. – Філологічні науки. – С. 5–12.
53. 8605. Емотивний компонент у семантиці експресивного слова // Проблеми граматики і лексикології української мови: Зб. наук. праць. – К., 2001. – С. 211–217.
54. 8606. Антропоцентричний підхід до семантикотипологічної характеристики експресивів в українському мовознавстві // Історія української лінгвістики: Зб. наук. праць. – Київ; Ніжин, 2001. – С. 166–170.
55. 8607. Образність як компонент лексичного значення експресивного слова // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Філологічні науки. – С. 38–45.
56. 8608. Засоби вираження лексичної експресивності (на матеріалі творів П.Куліша) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2001. – Вип. 15. – С. 125–136.
57. 8609. Українська експресивна лексика в словнику, мові та мовленні: Навчальний посібник для студентів філологічних спеціальностей. – Ніжин, 2002. – 217 с.
58. 8610. Довідник для вступників до Обласного педагогічного ліцею. – Ніжин, 2002. – 30 с. *У співаєм.*
59. 8611. Вплив демінутивних та аугментативних компонентів на семантику фразеологізмів // Проблеми сучасної світової літератури та лінгвістики. – Черкаси, 2002. – С. 64–65 *У співаєм.*
60. 8612. Типи лексичної експресивності в українській літературній мові // Мовознавство. – 2002. – № 2–3. – С. 10–21.
61. 8613. Демінутиви в ідіолекті Леоніда Глібова // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 18. – С. 3–6.
62. 8614. Сучасна українська літературна мова: Методичні поради до державного екзамену. – Ніжин, 2002. – 76 с. *У співаєм.*
63. 8615. Статус емотивного компонента в семантичній структурі експресивного слова // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Філологічні науки. – С. 7–14.
64. 8616. Лексичні та семантичні показники експресивності слова // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 19. – С. 36–51.
65. 8617. Демінутивні та аугментативні компоненти в семантиці фразеологізмів // Усовершенствование изучения предметов украиноведческого цикла в образовательных учреждениях Российской Федерации: Материалы междунар. семинара. – Уфа, 2003. – С. 51–56. *У співаєм.*
66. 8618. Фразеологічні одиниці з експресивним компонентом у творчості О.Гончара // Славянская фразеология в ареальном, историческом и этнокультурном аспектах: Материалы III Междунар. науч. конф. – Гомель, 2003. – С. 218–222.
67. 8619. Семантичні типи експресивних прикметників української мови // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Філологічні науки. – С. 12–19.
68. 8620. Типові функції експресивної лексики в художньому мовленні // Мова і культура. – К., 2004. – С. 187–194.

ВАКУЛЕНКО (ШЕЛЕМЕХА) ГАЛИНА МИХАЙЛІВНА

Народилася 1962 р. Закінчила філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1986 р. Кандидат філологічних наук (з 1996 р.). Працює в Ніжинській вищій школі з 1986 р. на посадах асистента (1986–1994 рр.), ст. викладача (1994–1997 рр.), доцента (з 1997 р.). Основний напрямок наукових досліджень – синтаксис української мови.

Наукові праці

1. 8621. Мовна практика Л.Глібова в контексті розвитку української літературної мови ХХ ст. // Глібов. читання, присвяч. 260-річчю з дня народж. поета: Тез. доп. – Ніжин, 1987. – С. 51–52. *У співаєм.*
2. 8622. Функціональне призначення звертань у "Вечорах на хуторі поблизу Диканьки" М.В.Гоголя // Творчество Н.В.Гоголя и современность: Тез. докл. и сообщ. науч.-практ. Гогол. конф. – Ніжин, 1989. – Ч. 2. – С. 47–48.
3. 8623. Способи створення зорового образу в новелах Є.П.Гуцала // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1990. – Вип. 1. – С. 206–207. *У співаєм.*
4. 8624. Синонімічні словосполучення з просторовим значенням // Семантичні і формальні аспекти морфології і синтаксису української мови: Зб. наук. праць. – К., 1991. – С. 112–116.
5. 8625. Фактори визначення синтаксичної позиції просторових поширювачів у структурі простого речення // Сучасні аспекти дослідження граматики укр. мови і лінгво-методичні основи викладання шкільного курсу: Тез. доп. Всеукр. наук.-практ. конф. – Полтава, 1992. – С. 104–105.
6. 8626. Обставинні поширювачі в структурі простого речення // Семантика мови і тексту: Тез. міжнар. наук. конф. – Івано-Франківськ, 1993. – С. 65–68.
7. 8627. Обставини місця у ролі необхідних компонентів при префіксальних дієсловах переміщення // Актуальні проблеми словотвору української мови: Наук. читання, присвяч. пам'яті засновника дериватологічної школи в Україні проф. І.Ковалика. – Тернопіль, 1993. – С. 152–154.
8. 8628. Обставинні детермінанти в структурі простого речення // Розвиток проблем психолого-педагогічної науки в науково-технічній творчості молоді: Зб. наук. пр. студ., аспірантів, докторантів. – Переяслав-Хм., 1993. – Ч. 1. – С. 68–69.
9. 8629. Обставина місця як обов'язковий компонент при дієсловах буття, локалізації особи або предмета в просторі // Міжпредметні і внутрішньопредметні зв'язки шкільного і вузівського курсів української мови: Тези доп. наук.-теор. конф. – Тернопіль, 1993. – С. 94–96.
10. 8630. Роль обставинних поширювачів в експлікації просторових значень у семантико-синтаксичній структурі простого речення // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод.зб. – Ніжин, 1994. – С. 132–138.

11. 8631. Обставини місця як облігаторні компоненти простого речення при безпрефіксальних дієсловах переміщення // Функціональна граматики: Тез доп. міжнар. наук.-теор. конф. – Донецьк, 1994. – С. 221–223.
12. 8632. Українська мова: Навч. посіб. для студ. спец. "Історія та основи правознавства". – Ніжин, 1997. – 80 с. *У співавторстві.*
13. 8633. Українська мова: Навч. посіб. з метод. рек. – Ніжин, 1998. – Ч. 1,2. – 313 с. *У співавторстві.*
14. 8634. Сучасна українська літературна мова: Зб. вправ для лаб. робіт. – Ніжин, 2000. – 122 с. *У складі колект. авт.*
15. 8635. Обов'язкові і факультативні обставинні локативи і компоненти у структурній схемі простого речення української мови // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2000. – Філологічні науки. – С. 19–23.
16. 8636. Обставинні поширювачі у семантико-синтаксичній структурі речення (на матеріалі творів Є.Гуцала) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1999. – Вип. 11. – С. 167–169.
17. 8637. Сучасна українська літературна мова: Методичні поради до державного екзамену. – Ніжин, 2002. – 77 с.
18. 8638. Вивчення синонімів у шкільному курсі мови // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 2004. – С. 47–51. *У співавторстві.*

ВАСИЛЕНКО АЛЛА МИКОЛАЇВНА

Народилася 1978 р. Закінчила філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного університету імені Миколи Гоголя з відзнакою у 2000 р. Кандидат філологічних наук (із 2004 р.). Працює в Ніжинській вищій школі з 2004 р. на посаді асистента. Основний напрямок наукових досліджень – лексичний склад сучасної української літературної мови.

Наукові праці

1. 8639. Міфологічні номінації: лексико-семантичний аспект // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Філологічні науки. – С. 60–64.
2. 8640. Аспекти міфологічної свідомості та їх відтворення у вербальному дискурсі // Сіверянський літопис. – 2001. – № 6. – С. 56–59.
3. 8641. Семантичний аспект міфологічної лексики: концепція О.О.Потебні // Історія української лінгвістики: Зб. наук. праць. – Київ; Ніжин, 2001. – С. 61–65.
4. 8642. Фразеологічні міфологеми: духовні виміри романтичної прози // Славянская фразеология в ареальном, историческом и этнокультурном аспектах: Материалы междунар. науч. конф. – Гомель, 2001. – С. 94–98.
5. 8643. Українська міфологічна лексика в інонаціональному лінгвоконцептуальному просторі (на основі російсько-мовних поезій українських романтиків) // Проблемы преподавания и изучения русского языка в школе и вузе на современном этапе: Материалы междунар. науч.-практ. конф. – Нежин, 2001. – С. 75–80.
6. 8644. Сопоставительный анализ мифологической лексики (семантический аспект): украинско-белорусские параллели // Славянский мир на пороге третьего тысячелетия: Материалы междунар. науч. конф. – Гомель, 2001. – С. 191–193.
7. 8645. Лінгвокультурогенна площина слов'янського міфологічного континууму // Мова і культура. – К., 2002. – Вип. 5. – Т. 2, Ч. 1. – С. 45–50.
8. 8646. Концептосистема міфологічних поглядів Івана Огієнка: інтерпретація пантеону та пандемоніуму давньоукраїнської міфопоетики // Вісник Житомирського педагогічного університету. – Житомир, 2002. – Вип. 9. – С. 88–91.
9. 8647. Дериваційна парадигма міфологічної лексики українського романтичного тексту // Система і структура східнослов'янських мов. – К., 2003. – С. 33–36.
10. 8648. Норми українського мовленнєвого етикету // Український вимір: Міжнар. зб. інформаційних, освітніх, наукових, методичних статей і матеріалів з України та діаспори. – Ніжин, 2003. – С. 200–205.
11. 8649. Семантико-стилістична роль прозопопеї у формуванні міфологічного потенціалу художніх текстів // Система і структура східнослов'янських мов. – К.: Знання України, 2004. – С. 149–154.
12. 8650. Мовний аспект національно-культурної основи української романтичної міфотворчості // Український вимір: Міжнар. зб. інформаційних, освітніх, наукових, методичних статей і матеріалів з України та діаспори. – Ніжин, 2003. – Вип. 2. – С. 88–96.
13. 8651. Семантичні моделі народнопоетичного міфу (на основі українських романтичних творів) // Сіверянський літопис. – 2004. – № 5–6. – С. 83–86.

ДАВИДЕНКО ЛАРИСА БОРИСІВНА

Народилася 1960 р. Закінчила філологічний факультет Київського державного університету імені Т.Г.Шевченка в 1982 р. Кандидат філологічних наук (з 1992 р.), доцент (з 1994 р.). Працює в Ніжинській вищій школі з 1982 р. на посадах асистента (1982–1983 рр.), ст. викладача (1993–1994 рр.), доцента (з 1994 р.). Основний напрямок наукових досліджень – українська філологія.

Наукові праці

1. 8652. М.Коцюбинський чеською мовою // Тез. доп. обл. наук.-метод. конф., присвяч. 125-річчю з дня народження М.М.Коцюбинського. – Чернігів, 1989. – Ч.2. – С. 77–78.
2. 8653. Традиції М.В.Гоголя в українській радянській прозі (на матеріалі твору Є.П.Гуцала "Позичений чоловік, або ж Хома невірний і лукавий") // Творчество Н.В.Гоголя и современность: Тез. докл. и сообщ. науч.-практ. конф. (Май, 1989). – Нежин, 1989. – Ч.2. – С. 40–41.

3. 8654. Фразеологічна одиниця у структурі адективного словосполучення (на матеріалі творів Є.П.Гуцала) // Проблеми зіставної семантики близькоспоріднених мов: Матеріали респ. наук. конф. (14–16 трав. 1992). – К.; Черкаси, 1992. – С. 115–116.
4. 8655. "Ні врізати, ні дочочити" (традиційні фразеологізми в романі Є.Гуцала "Позичений чоловік") // Культура слова. – К., 1992. – Вип. 42. – С. 54–58
5. 8656. Фразеологічна одиниця у структурі синтаксично вільного словосполучення // Мовознавство. – 1992. – № 3. – С. 40–43.
6. 8657. Авторські модифікації фразеологізмів (на матеріалі творів Є.П.Гуцала) // Проблеми розвитку психолого-педагогічної науки у науково-технічній творчості молоді. – Переяслав-Хм., 1992. – Ч. 1. – С. 87–88.
7. 8658. Синтаксичні функції і структурно-семантичні модифікації фразеологічних одиниць: Автореф. дис. ... канд. філол. наук. – К., 1992. – 23 с.
8. 8659. Компонентний аналіз градуального синонімічного ряду фразеологічних одиниць (на матеріалі творів Є. П. Гуцала) // Семантика мови і тексту: Матеріали міжнар. наук. конф. (13–15 жовт. 1993). – Івано-Франківськ, 1993. – Ч. 2. – С. 38–39.
9. 8660. Градація фразеологічних одиниць у художньому мовленні Є.П.Гуцала // Методика. Досвід. Пошук.: Наук. – метод. зб. – Ніжин, 1994. – Вип. 1. – С. 101–103
10. 8661. Структурно-семантична організація речення з фразеологізованим компонентом // Мовна дійсність в Україні (проблеми, перспективи): Тез. доп. і повід. наук. конф. – Вінниця, 1994. – Ч. 2. – С. 151–153.
11. 8662. Сучасна українська літературна мова: Зб. вправ для лаб. робіт з лексикології та фразеології. – Ніжин, 1995. – 11 с. *У співавт.*
12. 8663. Градуальний ряд фразеологізмів-синонімів у контексті мовотворчої практики Є.Гуцала // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1996. – Вип. 7 – С. 188–191. *У співавт.*
13. 8664. Сучасна українська літературна мова: Зб. вправ для лаб. роб. з морфології. – Ніжин, 1996. – 37 с. *У співавт.*
14. 8665. Фразеологічні одиниці у структурно-семантичній будові речення (на матеріалі творів М.М.Коцюбинського) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1998. – Вип. 10 – С. 171–174. *У співавт.*
15. 8666. Джерела та структурно-семантичні трансформації фразеологічних одиниць в епістолярних текстах М.М.Коцюбинського // Там само. – С. 174–177. *У співавт.*
16. 8667. Фразеобразовательная активность компонентов-зоонимов в современном украинском языке // Антропоцентричний підхід у дослідженні мови: Матеріали VII міжнар. Карських читань. – Ніжин; Гродно, 1998. – С. 235–237. *У співавт.*
17. 8668. Сучасна українська літературна мова. Морфологія: Навч. посіб. для студ. філол. фак. спец. "Українська мова та література", "Українська мова, література та художня культура". – Ніжин, 1998. – 146 с. *У співавт.*
18. 8669. Сучасна українська літературна мова. Морфологія: Навч. посіб. для студ. філол. фак. – 2-е вид., випр., доп. – Ніжин, 1999. – 146 с. *У співавт.*
19. 8670. Сучасна українська літературна мова: Морфеміка. Словотвір. Морфологія: Навч. посіб. для студентів-заочників філол. фак. вищих навчальних закладів. – Ніжин, 1999. – 43 с. *У співавт.*
20. 8671. Сучасна українська літературна мова: Зб. вправ для лаб. робіт: Навч. посіб. для студентів філол. фак. – Ніжин, 2000. – 122 с. *У співавт.*
21. 8672. Сучасна літературна українська мова. Морфологія. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 7,0 д. а.
22. 8673. Сучасна українська літературна мова: Методичні поради до державного екзамену: Навч. посібник. – Ніжин, 2002. – 77 с. *У співавт.*
23. 8674. Сучасна українська літературна мова: Морфеміка. Словотвір: Навч.-метод. посібник. – Ніжин, 2003. – 56 с. *У співавт.*
24. 8675. Сучасна українська літературна мова: Морфологія: Навч.-метод. посібник. – Ніжин, 2004. – 136 с. *У співавт.*

ЗИНЧЕНКО СТАНІСЛАВ ВІТАЛІЙОВИЧ

Народився 1963 р. Закінчив філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1991 р. Кандидат філологічних наук (з 2000 р.). Працює в Ніжинській вищій школі з 1991 на посадах викладача-стажиста (1991–1993 рр.), асистента (1993–2001 рр.), доцента (з 2001 р.), проректора з гуманітарних питань та виховної роботи (2001–2004 рр.). Проректор з науково-педагогічної та виховної роботи (з 2004). Основний напрямок наукових досліджень – історія української мови.

Наукові праці

1. 8676. Ступені порівняння прикметників в Успенському збірнику // Писемні пам'ятки східнослов'янськими мовами XI–XVIII ст.: Тез. доп. наук.-практ. конф. – К.; Слов'янськ, 1993. – С. 138–141.
2. 8677. Ступені порівняння прикметників у працях староукраїнських граматистів // Методика. Досвід. Пошук: Наук. метод. зб. – Ніжин, 1994. – С. 73–78.
3. 8678. Ступенювання прикметників у повісті М.Коцюбинського "Тіні забутих предків" // Зб. матеріалів наук.-практ. конф., присвяч. 130-річчю з дня народж. Михайла Коцюбинського. – Чернівці, 1994. – С. 83–89.
4. 8679. Ступені порівняння в українських граматах XIV–XV ст. // Східнослов'янські мови в їх історичному розвитку: Зб. наук. пр., присвяч. пам'яті проф. С.П.Самійленка. – Запоріжжя, 1996. – С. 106–108.
5. 8680. Ю.Ф.Карський – дослідник історії ступенювання прикметників // Антропоцентричний підхід у дослідженні мови: Матеріали VII міжнар. Карських читань. – Ніжин, 1996. – С. 26–31.

6. 8681. До питання про становлення класу прикметників і їх ступенювання // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – С. 124–128.
7. 8682. Походження та історія урбоніма Ніжин // Київська старовина. – 1998. – № 3. – С. 3–10. *У співаєм.*
8. 8683. Спостереження над мовою чернігівця Данила – Руської землі ігумена // Сіверянський літопис. – Чернігів, 1999. – № 4. – С. 20–24.
9. 8684. Формування засобів компаративності української мови // Східні слов'яни. Мова. Історія. Культура. – К., 1999. – Вип. 3. – С. 176–189.
10. 8685. Градуація ознаки в драмі-феєрії Лесі Українки “Лісова пісня” // Волинь-Житомирщина: Іст. – філол. зб. з регіон. проблем. – Житомир, 2000. – № 5. – С. 42–48.
11. 8686. Вчення про ступені порівняння в граматичних працях другої половини XIX ст. // Мовознавство. – 2000. – № 2–3. – С. 41–45.
12. 8687. Історична граMATика української мови в таблицях: Історичний коментар. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 93 с. *У співаєм.*
13. 8688. Динаміка розвитку компаративних формантів східнослов'янських мов // Проблемы преподавания и изучения русского языка в школе и вузе на современном этапе: Материалы международной научно-практической конференции. – Нежин, 2001. – С. 89–93.
14. 8689. Вчення про градуацію в українському мовознавстві XVI–XIX ст. // Історія української лінгвістики: Зб. наук. праць. – К.; Ніжин, 2001. – С. 20–28.

ІЛЛЯШЕНКО МАРІЯ АНТОНІВНА

Народилася 1943 р. Закінчила філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту імені М.В.Гоголя в 1967 р. Працює в Ніжинській вищій школі з 1971 р. на посадах асистента (1971–1978 рр.), ст. викладача (з 1978 р.). Учитель-методист, учитель вищої категорії (з 1996 р.). Основний напрямок наукових досліджень – сучасна українська літературна мова (дериватологія, морфологія).

Наукові праці

1. 8690. Деякі особливості співвідношення між синонімічними рядами в байках Л.І.Глібова та Словнику синонімів сучасної української літературної мови (за матеріалами картотеки інституту мовознавства ім. О.О.Потебні) // Глібов. читання, присвяч. 160-річчю від дня народж. поета: Тез. доп. – Ніжин, 1987. – С. 58–59.
2. 8691. Методичні вказівки курсу української мови для слухачів факультету майбутнього педагога. – Ніжин, 1988. – 43 с. *У співаєм.*
3. 8692. Сучасна українська літературна мова: Плани практик. занять та завдання для самостійної роботи студентів-заочників у міжсесійний період. – Ніжин, 1988. – 40 с.
4. 8693. Актуальні питання методики викладання української мови в школі: Тем. план і метод. рек. із спецсеминару для студ. філол. фак. – Ніжин, 1988. – Вип. 1. – 32 с. *У співаєм.*
5. 8694. Образне слово в дитячих оповіданнях М.М.Коцюбинського // Тез. доп. звіт. наук. конф. за 1988 р. – Ніжин, 1988. – С. 21–22.
6. 8695. Ділові папери: Методичні поради до курсу “Практикум з української мови”. – Ніжин, 1989. – 26 с. *У співаєм.*
7. 8696. Дидактичний матеріал до уроків узагальнення та систематизації вивченого у 4-му класі // Укр. мова і літ. в школі. – 1989. – № 4. – С. 67–71. *У співаєм.*
8. 8697. Нечуй-Левицький як просвітитель // Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф., присвяч. 1000-річчю школи Київської Русі. – Ніжин, 1989. – С. 75–76. *У співаєм.*
9. 8698. Методика підготовки студентів до вивчення офіційно-ділового стилю в школі // Актуальні питання вивчення мови і літератури в школі: Тез. доп. респ. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – С. 19–20. *У співаєм.*
10. 8699. Актуальні питання методики викладання української мови в школі: Тем. план і метод. рек. із спецсеминару для студ. філол. фак. – Ніжин, 1990. – Вип. 11. – 31 с. *У співаєм.*
11. 8700. Професійно-педагогічна спрямованість занять з сучасної української літературної мови у вузі // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої і середньої школи: Тези міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – Ч. II. – С. 47–48. *У співаєм.*
12. 8701. Функціонування прислів'їв та приказок у байках Л.І.Глібова // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1990. – Вип. 1. – С. 185–186. *У співаєм.*
13. 8702. Слова-терміни в творах Павла Тичини та засоби введення їх у поезію // Тичинів. читання: Зб. доп. – Чернігів, 1991. – С. 27–28.
14. 8703. Програма, методичні вказівки, вправи та контрольні завдання з курсу української мови для слухачів факультету майбутнього педагога. – Ніжин, 1992. – 45 с. *У співаєм.*
15. 8704. Складні випадки морфемного аналізу слів у школі // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1995. – Вип. 2. – С. 75–78.
16. 8705. Використання паремій при вивченні іменних частин мови // Там само. – Ніжин, 1996. – Вип. 3. – С. 72–80.
17. 8706. Сучасна українська літературна мова: Зб. вправ для лаб. робіт з морфології. – Ніжин, 1996. – 37 с. *У співаєм.*
18. 8707. Декодування від'єктивних прикметників у байках Л.І.Глібова // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1996. – Вип. 3. – С. 117–180. *У співаєм.*
19. 8708. Народнорозмовне джерело Полісся і його трансформація у байках Л.І.Глібова // Там само. – Ніжин, 1997. – Вип. 9. – С. 115–119.
20. 8709. Розкриття стилістичного потенціалу слова у кольоровій гамі словесно-зображальних засобів у творах М.Коцюбинського // Там само. – Ніжин, 1998. – Вип. 10. – С. 166–170. *У співаєм.*

21. 8710. Сучасна українська літературна мова: Навч. посіб. для практич. робіт ліцеїстів. – Ніжин, 1998. – Ч. I. – 147 с.; Ч. II. – 147 с. *У складі колект. авт.*
22. 8711. Сучасна українська літературна мова. Морфологія: Навч. посіб. для студ. філол. фак. – Ніжин, 1998. – 146 с. *У співавт.*
23. 8712. Використання фразеологічного багатства української мови як лінгво-дидактичної основи при вивченні повнозначних частин мови в середній школі // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1999. – Вип. IV. – С. 33–36.
24. 8713. Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір. Морфологія: Навч. посіб. для студ.-заоч. філол. фак. вищих навч. закладів. – Ніжин, 1999. – 43 с. *У співавт.*
25. 8714. Сучасна українська літературна мова: Зб. вправ для лаб. робіт. – Ніжин, 2000. – 122 с. *У співавт.*
26. 8715. Сучасна літературна мова. Морфологія. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 7,0 д. а. *У співавт.*
27. 8716. Програма з української мови для філологічних класів ліцею. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 79 с. *У співавт.*

КЛИПА НАТАЛІЯ ІВАНІВНА

Народилася 1964 р. Закінчила філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту у 1986 році. Кандидат філологічних наук (із 1998 р.), доцент (із 2000 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1986 р. на посадах асистента (1986–2000 рр.), доцента (із 2000 р.). Основний напрям наук. досліджень – російська та українська лексикологія.

Наукові праці

1. 8717. Изобразительные функции сложных субстантивных словосочетаний поэме Н.В.Гоголя "Мертвые души" // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1990. – Вип. 1. – С. 133–135.
2. 8718. До питання про прості й складні словосполучення в лінгвістичній літературі // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1994. – Вип. 1. – С. 89–90.
3. 8719. Із спостережень над найменуваннями працівників млинарського виробництва в російській мові XVII ст. // Актуальні питання мовознавства у світлі праць О.О.Шахматова: Тези наук. конф. мовознавців України (13–14 грудня 1994 р.) – К.: УДПУ, 1994. – С. 37–38.
4. 8720. Историческое развитие мукомольной терминологии (на примере наименований мельничных строений в русском языке XVII века) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – Т. XVII, Кн. 1. – С. 9–13.
5. 8721. Из истории наименований продукции мельничного производства в русском языке XVII века // Язык и культура: Материалы V Междунар. науч. конф. (25–30 июня 1996 г.). – К., 1997. – Т. 3. – С. 91–92.
6. 8722. Исторические взаимосвязи терминологической лексики в русском, белорусском и польском языках (на примере наименований продукции винокурного производства) // Белорусско-русско-польское сопоставительное языкознание и литературоведение: Материалы IV Междунар. науч. конф. (22–24 апреля 1997 г.). – Витебск, 1997. – Ч. 2. – С. 239–242.
7. 8723. О семантике и функционировании лексемы барда // Функциональный аспект семантики языковых единиц: Материалы VIII Междунар. конф. по актуальным проблемам семантических исследований (13–15 мая 1997 г.). – Харьков, 1997. – С. 19.
8. 8724. Тематическая группа наименований мельничных строений в русском языке XVII века // Язык, слово, действительность: Тезисы докладов междунар. науч. конф. (22–23 мая 1997 г.). – Минск, 1997. – С. 84–86.
9. 8725. Функционально-семантический анализ терминологической лексики в русском языке XVII в. (на примере наименований технологических процессов винокурного производства) // Принципы и методы функционально-семантического описания языка: итоги, направления, перспективы: Материалы конф. (9–12 сентября 1997 г.). – Москва-Симферополь, 1997. – С. 134–136.
10. 8726. Про функціонування винокурної термінології в пам'ятках російської ділової писемності XVII століття // Система та структура східнослов'янських мов: Міжкафедральний зб. наук. праць. – К., 1998. – С. 139–143.
11. 8727. К вопросу о лексико-семантической характеристике винокурной терминологии в русском языке XVII в. // Язык и культура: Материалы VI Междунар. конф. (24–30 июня 1997 г.). – К., 1998. – Т. 2. – С. 62–64.
12. 8728. Петербург в поэтическом дискурсе Адама Мицкевича и А.С.Пушкина // Адам Мицкевич і Україна: Матеріали між нар. конф., присвяченої 200-річчю від дня народження видатного польського поета. – Дрогобич, 1998. – С. 140–144 *У співавт.*
13. 8729. Розвиток млинарської термінології в російській мові XVII ст. // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – С. 73–76.
14. 8730. Пути образования винокурной терминологии // Мова і культура. – Київ, 2002. – Вип. 5. – Т. II, Ч. I. – С. 177–182.
15. 8731. Культура русской речи: молодёжный сленг // Проблемы преподавания и изучения русского языка в школе и вузе на современном этапе: Материалы Междунар. науч.-практ. конф. (20 октября 2003 г.). – Нежин, 2003. – С. 98–101.
16. 8732. Вивчення синонімів у шкільному курсі української мови // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 2004. – Вип. 8. – С. 47–51. *У співавт.*
17. 8733. Навчальна програма з сучасної української мови з практикумом. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 27 с.

КОВАЛЕНКО ВІРА ГРИГОРІВНА

Народилася 1947 р. Закінчила філологічний факультет Дніпропетровського державного університету в 1970 р. Кандидат філологічних наук (з 1980 р.), доцент (з 1987 р.). Працює в Ніжинській вищій школі з 1976 р. на посадах асистента (1976–1980 рр.), ст. викладача (1980–1987 рр.), доцента (з 1987 р.). Основний напрямок наукових досліджень – інтерпретація художнього тексту.

Наукові праці

1. 8734. Детерминация имени существительного в современном русском языке (структурно-статистический анализ): Автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.01. / Днепропетр. гос. ун-т. – Днепропетровск, 1979. – 24 с.
2. 8735. Отражение концептуального подхода в трактовке лингвистических терминов // Науково-технічний прогрес і проблеми термінології: Тез. доп. респ. конф. – К., 1980. – С. 11–13. *У співавт.*
3. 8736. Структура многочленной именной группы с точки зрения уровневых отношений (морфология и синтаксис) // Вопросы структуры предложения. – Днепропетровск, 1980. – С. 53–59.
4. 8737. Стилиевая дифференциация субстантивных групп в современном русском языке // Языковые средства дифференциации функциональных стилей современного русского языка. – Днепропетровск, 1982. – С. 20–25.
5. 8738. Осуществление интернационального в воспитании в процессе преподавания практического курса русского языка в педвузах союзных республик: Тез. докл. и сообщ. Всесоз. науч.-практ. конф. – Нежин, 1986. – С. 142–144.
6. 8739. Про емоційно-стилістичне забарвлення художньо-виразних засобів у байках Л.Глібова // Глібов. читання, присвяч. 160-річчю з дня народж. поета: Тез. доп. – Ніжин, 1987. – С. 61–62.
7. 8740. О стилистическом своеобразии повести Н.В.Гоголя “Старосветские помещики” // Наследие Н.В.Гоголя и современность: Тез. докл. и сообщ. науч.-практ. Гогол. конф. (24–26 мая 1986). – Нежин, 1988. – Ч. 2. – С. 86–88. *У співавт.*
8. 8741. К проблеме детерминации в современном русском языке // Актуальные проблемы исторической лексикологии и лексикографии восточнославянских языков: Тез. докл. – Днепропетровск, 1988. – Ч. 1. – С. 203–204.
9. 8742. Учебные словари как средство профессионализации обучения студентов-филологов // Актуальные проблемы национально-русского двуязычия в учебном процессе педвузов Казахстана: Тез. межвуз. науч.-практ. конф. (16–18 мая 1989). – Алма-Ата, 1989. – Ч. 3. – С. 15–17.
10. 8743. Методические указания по организации самостоятельного изучения курса “История русского литературного языка”. – Нежин: НГПИ, 1989. – 24 с.
11. 8744. О фразеологических единицах в “Вечерах на хуторе близ Диканьки” Н.В.Гоголя // Творчество Н.В.Гоголя и современность: Тез. докл. и сообщ. науч.-практ. Гогол. конф. (май 1989). – Нежин, 1989. – Ч. 2. – С. 71–72.
12. 8745. Учебные тексты как средство повышения общей культуры студентов // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя вищої середньої школи: Тез. доп.: В 2 ч. – Ніжин, 1990. – Ч. 2. – С. 40–41.
13. 8746. Особенности лексического состава повести Н.В.Гоголя “Сорочинская ярмарка” // Литература та культура Полісся. – Ніжин, 1990. – Вип. I. – С. 115–116.
14. 8747. Язык и стиль произведений Н.В.Гоголя: Метод. указания к спецсеминару. – Нежин: НГПИ, 1991. – 36 с. *У співавт.*
15. 8748. О лексическом своеобразии повести Н.В.Гоголя “Старосветские помещики” // Литература та культура Полісся. – Ніжин, 1992. – Вип. 3. – С. 65–72.
16. 8749. Про стилістичну своєрідність оповідання А.П.Чехова “Хирургия” // Актуальні питання мовознавства у світлі праць Б.О.Ларіна і Ф.П.Філіна: Тез. наук. конф. мовознавців України (21–23 верес. 1993). – К., 1993. – С. 66–70.
17. 8750. Произведения Н.В.Гоголя – источник народоведения // Литература та культура Полісся. – Ніжин, 1996. – Вип. 7. – С. 3–7.
18. 8751. Функціонально-стилістичне розмаїття лексики та фразеології “Повести о том, как поспорился Иван Иванович с Иваном Никифоровичем” М.В.Гоголя // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – Т. XVII, Кн. I. – С. 18–21.
19. 8752. Типи інформації художнього тексту в оповіданні М.Коцюбинського “П'ятизлотник” // Литература та культура Полісся. – Ніжин, 1998. – Вип. 10. – С. 177–181.
20. 8753. Роман “Евгений Онегин” А.С.Пушкина и вопросы развития русского литературного языка // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1999. – Філологічні та історичні науки. – С. 22–25.
21. 8754. Выражение категории информативности в повести Н.В.Гоголя “Тарас Бульба” // Литература та культура Полісся. – Ніжин, 1999. – Вип. 12. – С. 94–99.
22. 8755. Функции синонимов в повести Н.В.Гоголя “Вий” // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2000. – Філол. науки. – С. 58–60.
23. 8756. Історична граматики української мови в таблицях: Історичний коментар. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 93 с. *У співавт.*
24. 8757. Про реалізацію міжпредметних зв'язків у курсі “Історична граматики української мови” // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод.зб. – Ніжин, 2004. – Вип. 8. – С. 70–75.

КОЛОМІЄЦЬ ЛІДІЯ ІВАНІВНА

Народилася 1929 р. Закінчила мовно-літературний факультет Харківського державного педагогічного інституту в 1950 р. Кандидат філологічних наук (з 1954 р.), доктор філологічних наук (з 1978 р.). Працювала в Ніжинській вищій школі з 1964 по 1994 рр. на посадах доцента (з 1964 р.), професора (1981–1994 рр.). Основний напрямок наукових досліджень – фразеологія української мови.

Наукові праці

1. 8758. Фразеологічні багатства полемічної літератури кінця XVI – початку XVII століть // Питання фразеології східнослов'янських мов: Тез. респ. наук. конф. – К., 1972. – С. 102–103.
2. 8759. Фразеологія “Нягівських повчань” // Культура та побут населення українських Карпат: Матеріали респ. наук. конф., присвяч. 50-річчю утворення СРСР: Тези доп. і повідомл. – Ужгород, 1972. – С. 131–132.
3. 8760. З життя фразем // Мовознавство. – 1973. – № 5. – С. 71–74.
4. 8761. Книжна фразеологія як основа творення складних слів у полемічній літературі донаціональної доби // Тези доп. та повідомл. міжвуз. наук. конф. з питань східнослов'янського іменного словотвору. – К., 1974. – С. 147–148.
5. 8762. Особливості синтаксичної будови книжної фразеології в усному мовленні (на матеріалі староукраїнської мови) // Матеріали республ. наук. конф. з проблем синтаксису українського сучасного усного літературного мовлення. – Вінниця, 1974. – С. 105–106.
6. 8763. Развитие обобщенно-символических значений в словах-компонентах фразеологических единиц // Акт у аль-ные проблемы исторической лексикологии восточнославянских языков: Тез. докл. и сообщ. Всесоюз. науч. конф. – Днепропетровск, 1975. – С. 150–151.
7. 8764. Декілька етногенетичних етюдів до фразеологічних одиниць // Українське мовознавство: Міжвідом. наук. збірн. – К., 1975. – Вип. III. – С. 130–132.
8. 8765. Поетична традиційна фразеологія на позначення битви // Мовознавство. – 1976. – № 2. – С. 59–62.
9. 8766. Чому кидають (вергають) перунів, дають перунів і йдуть до грому? // Культура слова. – К., 1976. – Вип. 10. – С. 95–98.
10. 8767. Об истоках фразеологии в восточных славян // Тр. Самарканд. ун-та им. А. Навои. Новая серия. – Самарканд, 1976. – Вып. 277: Вопросы фразеологии VII. – С. 65–73.
11. 8768. Фразеология украинского языка второй пол. XVI – первой пол. XVII вв. (генезис и стилистическое использование): Автореф. дис. ... докт. филол. наук. – К., 1978. – 48 с.
12. 8769. Діалектизми у складі традиційно книжної фразеології мови української народності періоду XVI–XVII ст. ст. // Проблеми дослідження діалектної лексики і фразеології української мови: Тез. доп. – Ужгород, 1978. – С. 94–95.
13. 8770. Однослівна і фразова номінація в “Лексиконі” П. Беринди (на матеріалі дієслів) // Питання східнослов'янської лексикографії XI–XVII ст.: Матеріали симпозиуму. – К., 1979. – С. 129–132.
14. 8771. Семантична структура терміна у складі фразеологізму // Науково-технічний прогрес і проблеми термінології: Тез. респ. конф. – (Львів, травень 1980). – К., 1980. – С. 110–111.
15. 8772. Поетичний образ “Слова о полку Ігоревім” у творі М. Стельмаха // Укр. мова і літ. у школі. – 1981. – № 10. – С. 74–75.
16. 8773. Діалектизми як засіб вилучення семантичної структури фразеологічних творень // Структура і розвиток українських говорів на сучасному етапі: Тез. доп. і повідомл. XV респ. діалектол. наради. – Житомир, 1983. – С. 242–244.
17. 8774. Фразеологія XIV–XV ст. Народнорозмовна і книжна фразеологія XVI–XVIII ст. // Історія української мови: Лексика і фразеологія. – К., 1983. – С. 270–276, 508–522.
18. 8775. О.О.Потебня – дослідник української фразеології // Творча спадщина О.О.Потебні й сучасні філологічні науки: До 150-річчя з дня народж. О.О.Потебні: Тез. респ. наук. конф. – Х., 1985. – С. 76–77.
19. 8776. Проблема смысловой оппозиции в “Слове о полку Игореве”: Тез. науч.-метод. конф., посвящ. 800-летию “Слова о полку Игореве”. – Чернигов, 1986. – С. 127–129.
20. 8777. Виступ на IX міжнародному з'їзді славістів // Матеріали дискусій: Языкознание. – К., 1986. – С. 12–13.
21. 8778. Використання фразеологічних одиниць у байках Л. Глібова // Глібовські читання, присвяч. 160-річчю з дня народж. поета: Тез. доп. (Квітень 1987). – Ніжин, 1987. – С. 62–63. *У співаєм.*
22. 8779. Байки Л. Глібова як дидактичний матеріал на уроках української мови // Там само. – С. 86–87. *У співаєм.*
23. 8780. Рецензія на книгу “Мова В.І.Леніна та її відтворення в українському перекладі” // Мовознавство. – 1987. – № 2. – С. 74–76. *У співаєм.*
24. 8781. Співвідношення одиниць мовлення з відповідними їм соціальними характеристиками персонажів (за твором Ів. Микитенка “Диктатура”) // Тез. наук. конф., присвяч. 90-річчю від дня народж. І.К. Микитенка. – Кировоград, 1987. – С. 86–87. *У співаєм.*
25. 8782. Синонимия или дублетность лексики языка народности // Актуальные проблемы исторической лексикологии и лексикографии восточнославянских языков: Тез. 2-й Всесоюз. конф. – Днепропетровск, 1988. – С. 202–203. *У співаєм.*
26. 8783. Історична граматики української мови: Зб. в прав. – К.: Вища школа, 1988. – 232 с. *У співаєм.*
27. 8784. Діалектна фразеологія в повісті О.Кобилянської “Земля” // Творчість Ольги Кобилянської у контексті української та світової літератури. До 125-річчя з дня народж. письменниці: Тез. доп. та повідомл. респ. наук. конф. (24–26 листопада 1988). – Чернівці, 1988. – Ч. 2: Мовознавство. – С. 29–30.
28. 8785. Этимологические разыскания к фразеологизмам произведения “Вечера на хуторе близ Диканьки” // Наследие Н.В.Гоголя и современность: Тез. докл. и сообщ. науч.-практ. Гоголев. конф. (24–26 мая 1988 г.) – Нежин, 1988. – С. 81–83. *У співаєм.*
29. 8786. Источники фразеологии в “Баснях Харьковских” Г.С.Сковороды // Проблемы изучения творческого наследия украинского поэта-философа Г.С.Сковороды. – Х., 1987. – Деп. в ИНИСОН № 33898, от. 16.05.88. – 7 с. *У співаєм.*
30. 8787. Ситуація для етнопедагогіки на Україні в донаціональну добу // Розвиток школи і педагогічної науки на Україні: Тез. доп. наук.-практ. конф., присвяч. 1000-річчю школи Київської Русі. – Ніжин, 1989. – С. 47–49. *У співаєм.*
31. 8788. І.С.Нечуй-Левицький як просвітитель // Там само. – С. 75–76. *У співаєм.*

32. 8789. Про що канькала каня, або як нівечать художній текст редактори: Тез. респ. наук.-метод. конф., присвяч. 125-річчю з дня народж. М.М.Коцюбинського. – Чернігів, 1989. – С. 72–73.
33. 8790. Залишки язичництва, відбиті у фразеологічних одиницях твору М.В.Гоголя “Вечори на хуторі поблизу Диканьки” // Творчество Н.В.Гоголя и современность. – Ніжин, 1989. – Ч.2. – С. 44–45.
34. 8791. Методичні рекомендації з питань вивчення фразеології української мови в середній школі. – Ніжин, 1989. – 40 с. *У співаєм.*
35. 8792. Проблеми удосконалення вивчення стилістики у педвузі: Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – С. 50–51. *У співаєм.*
36. 8793. З історії розвитку методичної думки (Буквар Івана Федорова – перша граматики східних слов'ян). – Ніжин, 1990. – С. 30–31.

Праці Л.І.Коломієць до 1971 див.: Викладачі Ніжинської вищої школи: Біобібліогр. покажч. – Ніжин, 2000. – Ч. 3 (1940–1970). – С. 210–213.

МАЙБОРОДА АНАТОЛІЙ ВАСИЛЬОВИЧ (1922–1993)

Закінчив філологічний факультет Харківського університету в 1951 р. Кандидат філологічних наук (з 1957 р.). Працював у Ніжинській вищій школі з 1964 по 1991 рр. на посаді доцента. Основний напрямок наукових досліджень – історична та порівняльна граматики української та російської мов.

Наукові праці

1. 8794. Програми педвузів. Старослов'янська мова. – К.: Вища школа, 1971. – 20 с.
2. 8795. Розгорнутий робочий план з історичної граматики української мови для студентів II, III і IV курсів заочного відділення (Спеціальність “Українська мова і література”). – Ніжин, 1971. – 46 с.
3. 8796. Лексико-граматична фразеологія у рукописній спадщині О.О.Потебні // Питання фразеології східнослов'янських мов: Тез. респ. наук. конф. – К., 1972. – С. 95–96.
4. 8797. Стійкі словосполучення у “Нягівських повчаннях” // Культура та побут населення українських Карпат. Матеріали респ. наук. конф., присвяч. 50-річчю утворення СРСР: Тез. доп. та повідомл. – Ужгород, 1972. – С. 132–133.
5. 8798. Утворення складних іменників у староукраїнській мові на базі стійких сполук: Тез. доп. та повідомл. міжвуз. наук. конф. з питань східнослов'янського іменного словотвору. – К., 1974. – С. 116.
6. 8799. Старослов'янська мова. – К.: Вища школа, 1975. – 294 с.
7. 8800. Терминологическая лексика в деловых документах украинского происхождения // Актуальные проблемы исторической лексикологии восточнославянских языков: Тез. докл. и сообщ. Всесоюз. науч. конф. – Днепропетровск, 1975. – С. 149.
8. 8801. Історична граматика української мови: Навчально-методичний посібник для студентів-заочників спеціальності 2102 “Українська мова і література” пед. ін-тів. – К.: Вища школа, 1976. – 74 с.
9. 8802. Програми педін-тів. Українська мова для державних екзаменів. – К.: Вища школа, 1976. – С. 21.
10. 8803. Наблюдения над глагольно-именными сочетаниями в рукописях А.А.Потебни // Тр. Самарканд. гос. ун-та им. А.Навои. Новая серия. – Самарканд, 1976. – Вып. 277. Вопросы фразеологии. VII. – С. 247–254.
11. 8804. [Рец.] // Укр. мова і літ. в школі. – 1977. – № 4. – С. 89–93. – Рец. на підручник для російського відділення пед. ін-тів “Сучасна українська літературна мова”. (К., 1975).
12. 8805. Назви страв з картоплі в поліських говорах // XIV республ. діалектологічна нарада: Тез. доп. – К., 1977. – С. 113–114.
13. 8806. Програми педагогічних інститутів. Старослов'янська мова. – К., 1977. – 22 с. *У співаєм.*
14. 8807. Порівняльна граматика української і російської мов. – К.: Вища школа, 1978. – 270 с. *У співаєм.*
15. 8808. Рецензія на підручник “Історична граматика української мови”. – К.: Вища школа, 1980. *У співаєм.*
16. 8809. Староукраїнська лексика у її зв'язках з іншими слов'янськими мовами // Лексика української мови у її зв'язках з сусідніми слов'янськими і неслов'янськими мовами: Тез. доп. – Ужгород, 1982. – С. 16–17.
17. 8810. До питання про архаїчну лексику на Чернігівщині // Структура і розвиток українських говорів на сучасному етапі: Тез. доп. і повідомл. XV діалектолог. наради. – Житомир, 1983. – С. 202. *У співаєм.*
18. 8811. Програми педагогічних інститутів. Українська мова для державних екзаменів. – К., 1983. – 27 с.
19. 8812. О.О.Потебня – педагог // Творча спадщина О.О.Потебні й сучасні філологічні науки: До 150-річчя з дня народж. О.О.Потебні: Тез. респ. наук. конф. – Х., 1985. – С. 283–285.
20. 8813. Функциональная роль обращения в “Слове о полку Игореве” // Тез. Чернигов. науч.-метод. конф., посвящ. 800-летию “Слова о полку Игореве” (21–22 октября 1986 г.) – Чернигов, 1986. – С. 168–169.
21. 8814. Мовна практика Л.Глібова в контексті розвитку літературної мови // Глібовські читання, присвяч. 160-річчю з дня народж. поета: Тез. доп. (Квітень 1987). – Ніжин, 1987. – С. 51–52. *У співаєм.*
22. 8815. Рецензія на працю “Мова В.І.Леніна та її відтворення в українському перекладі” // Мовознавство. – 1987. – № 2. – С. 74–76. *У співаєм.*
23. 8816. Співвідношення одиниць мовлення з відповідними їм соціальними характеристиками персонажів (за твором І.Микитенка “Диктатура”) // Тез. наук. конф., присвяч. 90-річчю від дня народж. І.К.Микитенка. – Кіровоград, 1987. – С. 86–87. *У співаєм.*
24. 8817. Методичні поради до виконання контрольних робіт з історичної граматики української мови для студентів-заочників спеціальності 2102 “Українська мова і література”. – Ніжин, 1987. – 32 с.
25. 8818. Істочники фразеології в “Баснях Харьковских” Г.С.Сковороди // Проблемы изучения творческого наследия украинского поэта-философа XVIII в. Г.С.Сковороды. – Х., 1987. – Деп. в ИНИСОН, № 33898, от 16.05.1988). – 7 с. *У співаєм.*
26. 8819. Порівняльна граматика української і російської мов. – К.: Вища школа, 1987. – 268 с. *У співаєм.*
27. 8820. Синонимия или дублетность лексики языка народности // Актуальные проблемы исторической лексикологии и лексикографии восточнославянских языков: Тез. 2-й Всесоюз. конф. – Днепропетровск, 1989. – С. 202–203. *У співаєм.*

28. 8821. Історична граматики української мови. План самостійного вивчення курсу з методичними вказівками для студентів-заочників І-ІІІ курсів спеціальності 2102 "Українська мова і література". – Ніжин, 1988. – 39 с.
29. 8822. Семантичні діалектизми в повісті О.Кобилянської "Земля" // Творчість Ольги Кобилянської у контексті української та світової літератури. До 125-річчя з дня народж. письменниці: Тез. респ. наук. конф. (24–26 листопада 1988). – Чернівці, 1988. – Ч. 2. – Мовознавство. – С. 2–3.
30. 8823. Этимологические разыскания к фразеологизмам произведения "Вечера на хуторе близ Диканьки" // Наследие Н.В.Гоголя и современность: Тез. докл. и сообщ. науч.-практ. Гоголевской конф. – Нежин, 1988. – С. 81–83. *У співавт.*
31. 8824. Історична граматики української мови: Зб. вправ. – К.: Вища школа, 1988. – 232 с. *У співавт.*
32. 8825. Маловідомі літературні твори про возз'єднання України з Росією // Друга Чернігівська обл. конф. з історичного краєзнавства (грудень 1988). – Чернівці; Ніжин, 1988. – С. 67–68.
33. 8826. Ситуація для етнопедагогіки на Україні в донціональну добу // Розвиток школи і педагогічної науки на Україні: Тез. доп. наук.-практ. конф., присвяч. 1000-річчю школи Київської Русі. – Ніжин, 1989. – С. 47–49 *У співавт.*
34. 8827. І.С.Нечуй-Левицький як просвітитель // Там само. – С. 75–76. *У співавт.*
35. 8828. Рудименти язичництва у творі М.Коцюбинського "Тіні забутих предків" // Тез. наук.-метод. конф., присвяч. 125-річчю з дня народж. М.М.Коцюбинського. – Чернівці, 1989. – С. 68–69.
36. 8829. "Вечера на хуторе близ Диканьки" Н.В.Гоголя – дыхание украинской стихии // Творчество Н.В.Гоголя и современность. – Нежин, 1989. – Ч. 2. – С. 45–46.
37. 8830. Старослов'янська мова. План самостійного вивчення курсу і методичні вказівки. – Ніжин, 1989. – 28 с.
38. 8831. Проблеми удосконалення вивчення стилістики у педвузі // Тез. доп. і виступів респ. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – С. 31–33. *У співавт.*
39. 8832. З історії розвитку методичної думки (М.Смотрицький "Граматики") // Актуальні питання вивчення у вузі курсу методики викладання мови і літератури в школі. – Ніжин, 1990. – С. 50–51.

Праці А.В.Майбороди до 1971 див.: Викладачі Ніжинської школи: Біобібліогр. покажч. – Ніжин, 2000. – Ч.3 (1940–1970). – С. 215–219.

МОЙСІЄНКО АНАТОЛІЙ КИРИЛОВИЧ

Народився 1948 р. Закінчив філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту ім. М.В.Гоголя в 1971 р.

Працював у Ніжинській вищій школі з 1976–1979 рр. на посаді асистента кафедри української мови. Нині доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри сучасної української мови Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Основні напрямки наукових досліджень – проблеми словотвору, синтаксису, поетики. Виступає також як перекладач з німецької та слов'янських мов.

А.Мойсієнко – член Співки письменників України (1988). Лауреат літературних премій "Благовіст", імені Бориса Нечерди, імені Івана Кошелівця.

Наукові праці

1. 8833. Досвід майстра // Літературна Україна. – 1972. – 7 січня (№ 2). – С. 3 (Псевд. Я. Мак). – Рец. на кн.: Сердюк П.Чингіз Айтматов: Нарис життя і творчості. – К.: Дніпро, 1971. – 99 с.
2. 8834. Поетика поеми М.Бажана "Політ крізь бурю" (Засоби створення експресивності у творі) // Культура слова. – К., 1977. – Вип. 13. – С. 29–35.
3. 8835. Із спостережень над мовою художніх творів Г.Ф. Квітки-Основ'яненка (відад'єктивні іменники на позначення осіб) // Збірник тез доповідей і повідомлень Респ. наук. конф., присвяченої 200-річчю з дня народження класика української літератури Г.Ф.Квітки-Основ'яненка. – Харків, 1978. – С. 106–107.
4. 8836. Лексичні особливості говірки с. Бурівка на Чернігівщині, перехідної від української мови до білоруської // Проблеми дослідження діалектної лексики і фразеології української мови: Тези доповідей. – Ужгород, 1978. – С. 43–44.
5. 8837. Священне почуття єдності // Літературна Україна. – 1978. – 7 листопада (№ 89). – С. 3.
6. 8838. Не міліє "Дніпра" течія [про поезію в журналі "Дніпро"] // Літературна Україна. – 1979. – 4 вересня (№ 71). – С. 2–3.
7. 8839. Світло життя // Літературна Україна. – 1979. – 20 листопада (№ 96). – С. 2. – Рец. на кн.: Грубер Й. Світло життя: Вибрані поезії. – К.: Дніпро, 1978. – 239 с.
8. 8840. Об одной типовой словообразовательной парадигме (на материале восточнославянских языков) // Рэгіянальная традыцыя і восточнославянскіх мовах, літаратурах і фальклоры: Тэзісы даклада ІІ Рэспубліканскай навуковай канферэнцыі. – Гомель, 1980. – С. 97–98.
9. 8841. Із крутосхилів поезії: Вірменська тема в творчості Віктора Кочевського // Прапор. – 1980. – № 11. – С. 126–127.
10. 8842. Щире прагнення брата // Літературна Україна. – 1980. – 12 серпня (№ 64). – С. 4. – Рец. на кн.: Гілевич Н. Вибране. – К.: Рад.письменник, 1979.
11. 8843. [Рецензія] // Дніпро. – 1981. – № 7. – С. 150–151. – Рец. на кн.: Майданович Т. Голубий кришталь. – К.: Молодь, 1980.
12. 8844. Батьки й сини // Літературна Україна. – 1981. – 17 листопада (№ 92). – С. 2. – Рец. на кн.: Бажан М. Батьки й сини: Поезії. – К.: Молодь, 1980. – 208 с.
13. 8845. Відкомпаративні іменники в українській мові // Українське мовознавство. – К., 1982. – Вип. 10. – С. 27–33.
14. 8846. Вивчення відприкметникових іменників із зменшувально-пестливими суфіксами // Професійна підготовка вчителів-філологів: Методичні поради до виховної роботи і в школі та викладання лексики, фонетики, морфології. – Запоріжжя, 1983. – С. 98–101.
15. 8847. Полісемія і денотативна співвіднесеність слова // Лексична і граматична деривація в українській мові. – К., 1983. – С. 131–139.

16. 8848. Абстрактные имена существительные в ономазиологическом аспекте. – К., 1982. – 23 с. – Деп. в ИНИОНАН СССР, № 10909 от 19.08. 1982.
17. 8849. Спільнокореневі слова та їх характеристична роль у художньому тексті (на матеріалі “народних оповідань” Марка Вовчка) // Тези доповідей і повідомлень Респ. наук. конф., присвяченої 150-річчю з дня народження Марка Вовчка. – Вінниця, 1983. – С. 127–128.
18. 8850. Существительные-деадъективы современного украинского литературного языка в ономазиологическом аспекте: Автореф. дис... канд. филол. наук. – К., 1983. – 23 с.

НЕДІЛЬКО ОКСАНА ДАНИЛІВНА (1927–1999)

Закінчила філологічний факультет Київського державного університету ім.Т.Г.Шевченка в 1951 р. Кандидат філологічних наук (з 1969 р.), доцент (з 1970 р.). Працювала в Ніжинській вищій школі з 1961 р. на посадах асистента (1961–1969 рр.), ст.викладача (1969–1970 рр.), доцента (1970–1998 рр.). Основний напрям наукових досліджень – українська антропологія та лексикологія української мови.

Наукові праці

1. 8851. Обертіть ім'я // Рад. жінка. – 1970. – № 11. – С. 12. *У співавт.*
2. 8852. Нарис історії села Вертіївка Чернігівської області. – К.: УРЕ, 1972.
3. 8853. Проблеми дослідження діалектної лексики та фразеології української мови. – Ужгород, 1978.
4. 8854. До питання про діалектні особливості українських прізвищ Чернігівщини // Проблеми дослідження діалектної лексики і фразеології української мови: Тез. респ. конф. – Ужгород, 1978.
5. 8855. Принципи укладання словникової статті. – Ніжин: НДПІ, 1978.
6. 8856. Антропоніми у байках Л.Глібова. – Ніжин: НДПІ, 1978.
7. 8857. Роль логіки при читанні курсу “Введение в языкознание” // Роль логіки в професійній підготовці вчителя. – Москва; Могилев, 1981. – С. 20.
8. 8858. Особові назви у байках Леоніда Глібова // Укр. мова і літ. в школі. – 1981. – № 11. – С. 30–32.
9. 8859. Вертіївка // История городов и сел УССР. Черниговская область. – К., 1982. – С. 474–482. *У співавт.*
10. 8860. Назви одягу і взуття в говірках Чернігівщини // Структура і розвиток українських говорів на сучасному етапі. – Житомир, 1983. – С. 209–210.
11. 8861. Звертання у байках Л.Глібова // Глібов. читання, присвяч. 160-річчю з дня народж. поета. – Ніжин, 1987.
12. 8862. Методичні вказівки курсу української мови для слухачів факультету майбутнього педагога. – Ніжин, 1988. – 44 с. *У складі колект. авт.*
13. 8863. З історії становлення українських прізвищ // Актуальні проблеми історичної лексикології східнослов'янських мов. – Дніпропетровськ, 1988. – С. 34–35.
14. 8864. Мовознавство кінця ХІХ – початку ХХ ст.: Метод. розробка для студ. денного та заочного відділень філол. фак. з загальної мовознавства. – Ніжин, 1988.
15. 8865. Питання мови і мовознавства в епістолярній спадщині І.С.Нечуя-Левицького // Творча індивідуальність І.С.Нечуя-Левицького і літературний процес. – Черкаси, 1988. – С. 98–99.
16. 8866. Антропоніми в оповіданнях Б.Грінченка // Борис Грінченко. – Ворошиловград, 1988. – С. 157–158.
17. 8867. Антропоніми у творах О.Кобилянської з життя селян // Творчість О.Кобилянської у контексті української та світової літератури (до 125-річчя з дня народж. письменниці). – Чернівці, 1988. – С. 16–17.
18. 8868. Т.Г.Шевченко про мову та її роль у житті суспільства // Наук.-метод. конф., присвяч. 175-річчю з дня народж. Т.Г.Шевченка. – Чернівці, 1989.
19. 8869. Відображення російсько-українських міжмовних контактів у говірці м. Остер Чернігівської області // Науковотехнічна ревізія і сучасні процеси розвитку лексики української народнорозмовної мови: Тез. доп. респ. конф. – Ужгород, 1989.
20. 8870. Лексико-семантичні особливості мови байок Л.Глібова // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1990. – Вип. І. – С. 186–188.
21. 8871. Роль гуртка культури мови у формуванні фахових навичок студентів // Актуальні питання вивчення у вузі курсу методики викладання мови і літератури. – Ніжин, 1990.
22. 8872. Використання фактів різних мов при читанні курсу “Вступ до мовознавства” // Шляхи вдосконалення проф. -пед. підготовки вчителя в умовах перебудови вищої середньої школи. – Ніжин, 1990. – Ч. 2.
23. 8873. Назви вулиць як джерело вивчення історії Ніжина // Тез. VI респ. ономаст. конф. – Одеса, 1990. – Ч. 2. – С. 61–62.
24. 8874. Емоційно-забарвлена лексика в ранніх поезіях Павла Тичини // Літературно-громадська діяльність П.Тичини і сучасність. – Чернівці, 1991.
25. 8875. Власні імена людей у поетичних творах Т.Шевченка та їх сучасне вживання // Шевченкі сучасність: Тез. респ. конф. – Чернівці, 1992.
26. 8876. Роль “Вступу до мовознавства” у підготовці студентів до сприйняття в університетському курсу граматики української мови // Сучасні аспекти дослідження граматики української мови і лінгво-методичні основи викладання шкільного курсу. – Полтава, 1992.
27. 8877. Вироблення у п'ятикласників правильної мови звуків в умовах лівобережнополіських говорів // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1996. – С. 96.
28. 8878. Народнорозмовні елементи у мові байок Є.Гребінки. – Ніжин, 1996. – 120 с.
29. 8879. Дещо про числа і числівник. – Ніжин, 1996. – 12 с.
30. 8880. Вивчення наголосу в школі // Укр. мова і літ. в шк. – 1996. – № 7.
31. 8881. Родинно-сімейна педагогіка / За ред. Ф.С.Арвата та ін. – К.: Богдана, 1996. – 440 с. *У складі колект. авт. Праці О.Д.Неділько до 1970 див.: Викладачі Ніжинської вищої школи: Біобібліограф. покажч. – Ніжин, 2000. – Ч. 3. (1940–1970). – С. 219–220.*

ПАСІК НАДІЯ МИХАЙЛІВНА

Народилася 1967 р. Закінчила філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1988 р. Кандидат філологічних наук (з 2000). Працює у Ніжинській вищій школі з 1991 р. на посадах асистента (1991–2000 рр.), доцента (з 2000 р.). Основний напрямок наукових досліджень – українська фразеологія і пареміологія з власноіменним компонентом.

Наукові праці

8882. Власні імена людей в українській фразеології // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1993. – С. 85–88.
8883. Семантичне поле руху в “Зачарованій Десні” О.Довженка // Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 100-річчю від дня народж. Олександра Довженка: Тез. доп. і повідомл. – Херсон, 1994. – С. 127–128.
8884. Конотації антропонімів у складі паремій // Реконструктивні можливості ономастики: Тез. доп. і повідом. наук. семінару. – К., 1995. – С. 42–43.
8885. Науковий та художній описи предмета в 5 класі // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод.зб. – Ніжин, 1995. – С. 55–63.
8886. Власні назви як етнокультурний компонент українських фразеологізмів та паремій // Мова і культура: Матеріали VI міжнар. наук. конф.: В 5 т. – К., 1998. – Т. 3: Національні мови і культури в їх специфіці та взаємодії. – С. 84–89.
8887. Про деякі історико-культурні антропоніми в складі українських паремій // Антропоцентричний підхід у дослідженні мови: Матеріали VII міжнар. Карських читань. – Ніжин, 1998. – С.92–95.
8888. Компаративні фразеологічні та паремійні одиниці з ономастичними компонентами // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Філологічні науки. – С. 117–123.
8889. Топоніми як компоненти українських фразеологізмів та паремій // Мова та історія: Період. зб. наук. пр. – К., 1999. – Вип. 54. – С. 10–14.
8890. Роль ономастичних компонентів у формуванні фразеологічного та пареміологічного значення // Мовознавство. – 1999. – № 2–3. – С. 21–30.
8891. “Чи ти, кума, не з Глухова?” // Культура слова. – К., 1999. – Вип. 52. – С. 33–37.
8892. Лінгвоукраїнознавчий аспект вивчення пареміологічних одиниць із власними назвами // Сучасні пед. технології у вищих пед. закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. – Ніжин, 2001. – Ч. 2. – С. 23–27.
8893. Власні назви в українській фразеології та пареміології: Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня канд. філол. наук. – К., 2000. – 20 с.
8894. Зіставлення мовних фактів у процесі подолання інтерферентних явищ // Проблеми преподавания и изучения русского языка в школе и в вузе на современном этапе: Материали междунар. науч.-практ. конф. – Нежин, 2001. – С. 55–58.
8895. Метафора і метонімія як образно-семантичні чинники фразеологізації ономастичних компонентів // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Філологічні науки. – С. 51–55.
8896. Довідник для вступників до Обласного педагогічного ліцею при НДПУ імені Миколи Гоголя (гуманітарні профілі). – Ніжин, 2002. – 30 с. *У співаєт.*
8897. Сучасна українська літературна мова: Методичні поради до державного екзамену: Навч.-метод. посібник. – Ніжин, 2002. – 77 с.
8898. Лінгвістичний аналіз художнього тексту: Навч. посібник. – Ніжин, 2003. – 206 с.
8899. Навчальне редагування у шкільному курсі української мови // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 2003. – С. 42–47.
8900. Індетерміновані власні назви у структурі українських фразеологічних одиниць // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Філологічні науки.
8901. Вступ до мовознавства: Словник-довідник лінгвістичних термінів. – Ніжин, 2003. – 151 с. *У співаєт.*

ПАЩЕНКО (СІРИК) ВАЛЕНТИНА МИХАЙЛІВНА

Народилася 1954 р. Закінчила філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту імені М.В.Гоголя в 1975 р. Працює в Ніжинській вищій школі з 1980 р. на посадах викладача (1980–1983 рр.), асистента (1983–1988 рр.), ст. викладача (з 1988 р.). Основний напрямок наукових досліджень – українська діалектологія, стилістика, сучасна українська літературна мова (фонетика, орфографія).

Наукові праці

8902. Діалектизми у творах Л.Глібова // Структура і розвиток українських говорів на сучасному етапі: Тез. доп. XV респ. діалектолог. наради. – Житомир, 1983. – С. 246–249.
8903. Лексична синоніміка народнорозмовного джерела – основа мовного багатства творів Л.І.Глібова // Глібов. читання, присвяч. 160-річчю від дня народж. поета: Тез. доп. – Ніжин, 1987. – С. 57–58.
8904. Методичні вказівки курсу української мови для слухачів факультету майбутнього педагога. – Ніжин, 1988. – 43 с. *У співаєт.*
8905. Ділові папери: Метод. поради до курсу “Практикум з української мови”. – Ніжин, 1989. – 25 с. *У співаєт.*
8906. Стилiстичний потенціал слова в оповіданні М.Коцюбинського “Дорогою ціною” // Тез. доп. обл. наук.-метод. конф., присвяч. 125-річчю з дня народж. М.М.Коцюбинського. – Чернівці, 1989. – Ч. 2. – С. 19–21.
8907. Ситуація до етнопедагогіки на Україні в донаціональний період // Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф., присвяч. 1000-річчю школи Київської Русі. – Ніжин, 1989. – С. 47–49. *У співаєт.*

7. 8908. М.В.Гоголь і Л.І.Глібов – майстри використання народнорозмовного джерела // Творчество Н.В.Гоголя и современность: Тези доп. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1989. – С. 20–22.
8. 8909. Методика підготовки студентів до вивчення офіційно-ділового стилю в школі // Актуальні питання вивчення мови літератури в школі: Тез. доп. респ. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – С. 19–20. *Успіваєт.*
9. 8910. Професійно-педагогічна спрямованість занять з сучасної української літературної мови у вузі // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої і середньої школи: Тез. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – Ч. 2. – С. 47–48. *Успіваєт.*
10. 8911. Проблеми удосконалення вивчення стилістики у педвузі // Там само. – С. 50–51. *Успіваєт.*
11. 8912. Функціонування прислів'їв та приказок у байках Л.І.Глібова // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1990. – Вип. 1. – С. 185–186. *Успіваєт.*
12. 8913. Програма, методичні вказівки, вправи та контрольні завдання з курсу української мови для слухачів факультету майбутнього педагога. – Ніжин, 1992. – 45 с. *Успіваєт.*
13. 8914. Вимоги нині діючої програми до вивчення стилів мовлення у 5 класі // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1995. – Вип. 2. – С. 40–46.
14. 8915. Декодування відадієтивних прикметників у байках Л.І.Глібова // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1996. – Вип. 3. – С. 177–180. *Успіваєт.*
15. 8916. Орфографічна вправність – невід'ємна частина загальної грамотності людини (На матеріалі роботи учнів 6 класу зі словами іншомовного походження) // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1996. – Вип. 3. – С. 59–64.
16. 8917. Народнорозмовне джерело Полісся і його трансформація у байках Л.І.Глібова // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1997. – Вип. 9. – С. 115–119. *Успіваєт.*
17. 8918. Українська мова: Навч. посіб. для студ. спец. “Історія та основи правознавства”. – Ніжин, 1997. – 164 с. *Успіваєт.*
18. 8919. Розкриття стилістичного потенціалу слова у кольоровій гамі словесно-зображальних засобів у творах М.Кочубинського // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1998. – Вип. 9. – С. 166–170. *Успіваєт.*
19. 8920. Сучасна українська літературна мова: Навч. посіб. для практик. робіт ліцеїстів. – Ніжин, 1998. – Ч. I. – 147 с.; Ч. II. – 147 с. *У складі колект. авт.*
20. 8921. Українська мова: Навч. посіб. з метод. рек. для практик. занять з укр. мови. – Ніжин, 1998. – Ч. I. – 164 с.; Ч. 2. – 147 с. *Успіваєт.*
21. 8922. Діалект і сучасність: Хрестоматія з метод. рек. для практик. занять з укр. діалектології, етнолінгвістики, етнографії та фольклору. – Ніжин, 1998. – 145 с. *Успіваєт.*
22. 8923. Наступність і перспективність у роботі над прислівником // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1999. – Вип. 4. – С. 37–41.
23. 8924. Слово і контекст: Навчальний посібник. – Ніжин, 1999. – 100 с.
24. 8925. Інструкційна програма з питальником для збору діалектологічного матеріалу. – Ніжин, 2000. – 92 с. *Успіваєт.*
25. 8926. Навчання українській мові в умовах говірки Ніжинщини // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 2000. – Вип. 5. – С. 22–25.
26. 8927. Практикум: Навч. посібник. – Ніжин, 2002. *Успіваєт.*
27. 8928. Східнополіська система діалектних мікросистем (на допомогу вчителям-філологам) // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 2004. – Вип. 8. – С. 65–67.
28. 8929. Декодування взаємодії українських, російських, білоруських діалектних мікросистем у регіоні Н.-Сіверщини. // Література та культура Полісся. – Вип. 23. – Ніжин, 2003. – С. 29–33. *Успіваєт.*
29. 8930. Полісся у мовознавчих інтересах К.П.Михальчука // Історія української лінгвістики: Зб. наук. праць. – Київ; Ніжин, 2001. – С. 102–105.
30. 8931. Слово і контекст: Навч. посібник. – 2-ге вид., перероб. й доп. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 95 с. *Успіваєт.*
31. 8932. Альтернація приголосних при словозміні та словотворенні (на допомогу старшокласнику) // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 2001. – Вип. 6.

ПУГАЧ ВАЛЕНТИНА МИКОЛАЇВНА

Народилася 1960 р. Закінчила філологічний факультет Ніжинського педінституту імені М.В.Гоголя у 1981 р. Кандидат філологічних наук (з 1997 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1989 р. на посадах асистента (1989–1996 рр.), доцента (з 1998 р.). Основний напрямок наукових досліджень – проблеми сучасного синтаксису, етнолінгвістичні дослідження.

Наукові праці

1. 8933. Вивчення теми “Безособові дієслівні форми на -но, -то” у сьомому класі // Актуальні питання вивчення у вузі курсу методики викладання мови літератури в школі: Тез. доп. і виступ. респ. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – С. 66.
2. 8934. Про деякі особливості вживання предикативних форм на -но /-ено/, -то у творах молодих письменників Полісся // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1990. – Вип. 1. – С. 211–212.
3. 8935. Про деякі особливості вживання предикативних форм на -но /-ено/, -то в поезії П.Г.Тичини // Літературно-громадська діяльність П.Тичини і сучасність. – Чернігів. – 1991. – Ч. 1, 2. – С. 64–66.
4. 8936. Про деякі семантичні та стилістичні особливості предикативних форм на -но (-ено), -то в літературних казках В.Короля-Старого // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1991. – Вип. 2. – С. 124–126.
5. 8937. Використання предикативних форм на -но (-ено), -то в прозі Григорія Тютюнника // Григорій Тютюнник: Тез. доп. респ. наук.-практ. конф., присвяч. 60-річчю від дня народж. письменника. – Луганськ, 1991. – С. 128–129.

6. 8938. Історія формування та функціонування предикативних форм на -но, -то в українській мові: Автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. – К., 1996. – 20 с.
7. 8939. Функціонування орудного відмінка та його еквівалентів на позначення суб'єкта в конструкціях із предикативними формами на -но, -то в джерелах ділового стилю української мови кінця XIV–XV ст. // Східнослов'янські мови в їх історичному розвитку: Зб. наук. пр., присвяч. пам'яті проф. С.П.Самійленка. – Запоріжжя, 1996. – С. 122–125.
8. 8940. Особливості формування об'єктних конструкцій з предикативними формами на -но, -то в джерелах ораторсько-учительної прози другої половини XVII – першої половини XVIII ст. // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1997. – Вип. 8. – С. 21–24.
9. 8941. Граматичні функції допоміжного дієслова було при предикативних формах на -но, -то в українській мові // Проблеми твердження і функціонування державної мови в Україні: Матеріали міжнар. наук. конф. (28–29 листоп. 1996). – К., 1998. – С. 45–46.
10. 8942. Синтаксичний розбір речень (схеми та зразки аналізу): Метод. посіб. для випускників шкіл та ліцеїв. – Ніжин, 1998. – 20 с. *Успіваєт.*
11. 8943. Допоміжне дієслово було та його функції при предикативних формах на -но, -то в пам'ятках староукраїнської мови // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Філологічні та історичні науки. – С. 68–72.
12. 8944. Лінгво-методична підготовка студентів-філологів до вивчення зарубіжної літератури // Сучасні пед. технології вищих пед. закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. – Ніжин, 2001. – Ч. 2. – С. 27–31.
13. 8945. Деякі граматичні особливості виданих В.І.Резановим драм XVII – поч. XVIII ст. // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2000. – Вип. 14. – С. 103–105.
14. 8946. “Клісова боротьба в українському мовознавстві” 20–30-ті рр. XX ст.: один граматичний аспект // Історія української лінгвістики: Зб. наук. праць. – К.; Ніжин, 2001. – С. 107–110.
15. 8947. “Уваги до сучасної української літературної мови” О.Курило: актуальність проблем. // Історія української лінгвістики: Зб. наук. праць. – К.; Ніжин, 2001. – С. 114–117.
16. 8948. Відображення модусу мислення українця початку XIX ст. // Актуальні проблеми менталінгвістики: Наук. зб. – Черкаси, 2001. – Ч. I. – С. 17–20.
17. 8949. Порівняльна типологія слов'янських мов як складник філологічної освіти студентів. // Проблеми препода в ания и изучения русского языка в школе и в вузе: Матеріали Міжнарод. науч.-практ. конф. – Ніжин, 2001. – С. 40–45.
18. 8950. Польсько-українські мовні взаємовпливи (предикативні форми на -но, -то в українській мові XIV–XV ст.) // Поляки в Ніжині: Зб. статей і матеріалів. – К., 2002. – Вип. 1. – С. 108–113.
19. 8951. Українська етнолінгвістика. Структурно-функціональні аспекти: Навч. – метод. посіб. для студ. та магістр. гуманіст. спец. вищих навч. закл. – Ніжин, 2002. – 112 с.
20. 8952. Довідник для вступників до Обласного педагогічного ліцею при НДПУ імені Миколи Гоголя (гуманітарні профілі). – Ніжин, 2002. – 30 с. *Успіваєт.*
21. 8953. Поліінформативність лексики як джерела реконструкції матеріальної та духовної культури (“лексика культури”) // Етнос. Культура. Нація: Матеріали III всеукр. наук.-теорет. конф. – Дрогобич, 2002. – Вип. 3. – С. 138–143.
22. 8954. “Клясова боротьба” в українському мовознавстві та її відлуння в Ніжині // Історія української лінгвістики. – К., 2003.
23. 8955. Гендерний аспект стереотипів української ментальності в прислів'ях та приказках // Славянская фразеология в ареальном, историческом и этнокультурном аспектах: Матеріали III міжнарод. конф. 7–8 ноября 2003 г. – Гомель, 2003. – С. 190–193.
24. 8956. Полонізми як ознака мовотворчості (“Словідь” Олексія Плюща) // Поляки в Ніжині. – Ніжин, 2004. – Вип. 2. – С. 5–9.
25. 8957. Необ'єктні конструкції з предикативами, утвореними від дієслів, позиційно неперехідних та перехідних, у пам'ятках XIV–XV ст. І фольклорі // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Філологічні науки. – С. 5–9.

ЧИРВА ГАРІК МИХАЙЛОВИЧ

Народився 1940 р. Закінчив історико-філологічний факультет Дніпропетровського державного університету в 1969 р. Кандидат філологічних наук (з 1977 р.). Працював у Ніжинській вищій школі з 1984 по 2000 р. на посаді доцента, завідуючого кафедрою української мови (1985–1987 рр.), декана філологічного факультету (1987–1988 рр.).

Наукові праці

1. 8958. Безособові речення: На допомогу студенту-заочнику // Укр. мова і літ. в школі. – 1974. – № 3. – С. 34–49.
2. 8959. Функціонування безособових речень в українському усному літературному мовленні // Матеріали респ. наук. конф. з проблем синтаксису укр. усного літ. мовлення. – Вінниця, 1974. – С. 27–29.
3. 8960. Відіменні новотвори в системі засобів вираження безособовості // Тез. доп. і повідомл. міжвуз. наук. конф. з питань східнослов. іменного словотворення. – К., 1974. – С. 24–25.
4. 8961. Будава безособових речень з прислівниковою предикативною основою // Дослідження з фонетики, граматики та фразеології української мови. – К., 1974. – С. 44–52.
5. 8962. Предикативна основа безособового речення // Студії з мовознавства. – К., 1975. – С. 92–101.
6. 8963. Граматичне опрацювання лексичних засобів вираження безособовості в “Словнику укр. мови” // Закономірності розвитку національних мов у зв'язку з розвитком соціалістичних націй: Інформ. матеріали наук. ради. – К., 1975. – Вип. 16. – С. 37–41.
7. 8964. Синтаксическая структура безличных предложений украинского языка (на материале литературы 50–70-х гг. XX в.): Автореф. ... канд. филол. наук. – К., 1977. – 20 с.
8. 8965. Методичні поради з педагогічної практики студентам III курсу філологічного факультету (спец. “Українська мова і література”). – Запоріжжя, 1979. – 30 с. *Успіваєт.*

9. 8966. Тести з синтаксису на підготовчу до відділення // Укр. мова і літ. в школі. – 1981. – № 3. – С. 66–68.
10. 8967. Професійна підготовка студентів до викладання синтаксису складного речення // Методичні поради до комплексної підготовки студентів-філологів. – Запоріжжя, 1982. – С. 44–55.
11. 8968. Виразне читання як засіб комплексної підготовки вчителя-філолога // Професійна підготовка вчителів-філологів: Метод. поради. – Запоріжжя, 1983. – С. 25–34.
12. 8969. Безособові речення з дієслівно-екзистенціальною предикативною основою // Українське мовознавство. – 1984. – № 12. – С. 77–81.
13. 8970. Поезії І.Франка – надфразні єдності // “Лиш боротись – значить жить”. Тез. обл. наук.-творч. конф. – Одеса, 1987. – С. 17–18.
14. 8971. Особливості синтаксису авторського мовлення Григора Тютюнника // Тез. доп. респ. наук.-практ. конф., присвяч. 60-річчю від дня народж. письменника. – Луганськ, 1991. – С. 17–18.
15. 8972. Синтаксичний аналіз: Метод. поради до держ. екзамену з укр. мови. – Ніжин, 1991. – 38 с.
16. 8973. Педагогіка спілкування: Метод. рек. для викладачів і студентів пед. вузів. – Ніжин, 1992. – 190 с. *У співавт.*
17. 8974. Родинно-сімейна енциклопедія. – К.: Богдана, 1996. – 440 с. *У складі колект. авт.*
18. 8975. Українська мова: Навчальний посібник для практичної роботи ліцеїстів. – Ніжин, 1997. *У співавт.*

ШЕВЧЕНКО (ОБИЙКІНА) СВІТЛАНА ПЕТРІВНА

Народилася 1973 р. Закінчила історико-філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту імені М.В.Гоголя у 1995 р. Працює в Ніжинській вищій школі з 2001 р. на посаді асистента. Основний напрямок наукових досліджень – історична морфологія української мови.

Наукові праці

1. 8976. Дієприкметник у мовознавчій спадщині Ю.Ф.Карського // Антропоцентричний підхід у дослідженні мови: Матеріали УІІ міжнар. Карських читань. – Ніжин; Гродно, 1998. – С. 49–51.
2. 8977. Експресивні дієприкметники в поемі І.Котляревського “Енеїда” // Дивослово. – 1990. – № 6. – С. 14–16. *У співавт.*
3. 8978. Граматичні особливості функціонування нечленних дієприкметників у пам’ятках ділового стилю ХУІ-ХУІІ століть // Граматичні категорії української мови: Тези Всеукраїнської наук. конф. – Вінниця, 2000. – С. 87–88.
4. 8979. Вивчення теми “Дієприкметник” у філологічних класах ліцею // Дивослово. – 2000. – № 6. – С. 22–24.
5. 8980. Розвиток ад’єктивних і субстантивованих значень у дієприкметниках (на матеріалі новелістики Є.Гуцала) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2000. – Вип. 14. – С. 67–74.
6. 8981. “Читаймо давні титла й коми...” (Елементи історичної граматики на уроках мови) // Дивослово. – 2000. – № 9. – С. 35–37.
7. 8982. Структурно-семантичні особливості дієприкметникових зворотів та їх функціональні еквіваленти (на матеріалі новелістики Є.Гуцала) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2000. – Філологічні науки. – С. 24–29.
8. 8983. Потебня як дослідник історії дієприкметника // Історія української лінгвістики: Зб. наук. праць. – Київ; Ніжин, 2001. – С. 77–80.
9. 8984. Сучасні підходи до вивчення дієприкметника // Проблеми преподавания и изучения русского языка в школе и вузе на современном этапе: Материалы междунар. науч. – практ. конф., 9–10 октября 2001 г. – Нежин, 2001. – С. 87–89.
10. 8985. Особливості функціонування дієприкметникових форм у пам’ятках ареалу полтавських говірок ХУІІ ст. (активні дієприкметники теперішнього часу) // Сіверянський літопис. – 2002. – № 4. – С. 76–78.
11. 8986. Програма з української мови для філологічних класів ліцею: Навчальний посібник. – Ніжин, 2003.

КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

АСТАФ’ЄВ ОЛЕКСАНДР ГРИГОРОВИЧ

Народився 1952 р. Закінчив Український поліграфічний інститут ім. Івана Федорова в 1980 р. Кандидат філологічних наук (з 1991 р.), доцент (з 1993 р.), доктор філол. наук (з 1999 р.), професор (з 2000 р.). Працював у Ніжинській вищій школі з 1986 по 2001 рр. на посадах асистента (1986–1990 рр.), ст. викладача (1990–1991 рр.), доцента (1991–2000 рр.), професора (з 2000 р.), директора Центру гуманітарної співпраці з українською діаспорою (2000–2001 рр.). Член Національної Спілки письменників України (з 1992 р.), виступав як поет, перекладач, публіцист.

Наукові праці

1. 8987. Алесь Рязанов // Гроно: Літ.-мистец. зб. – К., 1985. – С. 62–63.
2. 8988. Мисливці в літературі, або Вступ до теорії плагиату // Прапор. – 1986. – № 7. – С. 171–180.

3. 8989. Посібник для вчителів // Укр. мова і літ. в школі. – 1987. – № 9. – С. 71–75. – Рец. на кн.: П. Сердюк, П. Дробот. Вивчення творчості М. Бажана в школі. – К.: Рад. школа, 1986. – 119 с. *У співаєт.*
4. 8990. До питання про типізацію в епосі // Рад. літ.-знавство. – 1987. – № 8. – С. 18–27.
5. 8991. Традиції філософської лірики Г. Сковороди в творчості Т. Шевченка // Проблемы изучения творческого наследия укр. поэта-философа XVII века Г. С. Сковороды. – Харків, 1987. – Деп. в ІНЮН АН СРСР 16.05.88 р., № 33898. – С. 2–7.
6. 8992. Сага про “панталоного майстра” // Прапор. – 1988. – № 2. – С. 172–182.
7. 8993. Звіт викладачів інституту // Рад. літ.-знавство. – 1988. – № 6. – С. 83–84. *У співаєт.*
8. 8994. Конференція в Ніжині (за романом В. Яворівського “Марія з полином в кінці століття”) // Рад. літ.-знавство. – 1988. – № 5. – С. 67. *У співаєт.*
9. 8995. Ліричний герой // Там само. – № 10. – С. 3–12.
10. 8996. Витоки інтелектуалізму поеми Т. Шевченка “Сон” // Наук.-практ. конф., присвяч. 175-річчю з дня народж. Т. Г. Шевченка (Травень 1989). – Чернігів, 1989. – С. 10–16. – (Чернігів. обл. ін-т. підвищ. кваліфікації та перепідгот. вчителів).
11. 8997. Методичні вказівки до самостійної роботи студентів I курсу українського відділення мови й літератури філологічного факультету із основ теорії літератури. – Ніжин, 1989. – 24 с. *У співаєт.*
12. 8998. Джамбул Джабаєв // Укр. літ. енциклопедія: В 5 т. – К., 1990. – Т. 2. – С. 45–46.
13. 8999. Джансугуров Ільяс // Там само. – С. 47.
14. 9000. Джумагулов Макан // Там само. – С. 51.
15. 9001. Джумалієв Кажигали // Там само. – С. 51.
16. 9002. Дідович Петро // Там само. – С. 66.
17. 9003. Журба Тамара // Там само. – С. 216.
18. 9004. Забаштанський Володимир // Там само. – С. 221.
19. 9005. Заєць Володимир // Там само. – С. 228.
20. 9006. Засенко Петро // Там само. – С. 226.
21. 9007. Імерманіс Анатоль // Там само. – С. 310–311.
22. 9008. Ідране Ілзе // Там само. – С. 321.
23. 9009. Кагарлицький Микола // Там само. – С. 367.
24. 9010. Каїрбеков Гафу // Там само. – С. 375.
25. 9011. Кекільбаєв Абиш // Там само. – С. 444.
26. 9012. Духовні традиції Ніжина // Наш отчий край '90. – К., 1990. – С. 75–82. *У співаєт.*
27. 9013. Ліричний образ // Слово і час. – 1990. – № 9. – С. 67–74.
28. 9014. Образ авторів в циклі Ф. Богушевича “Песні” // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1990. – Вип. 1. – С. 193–195.
29. 9015. Особливості типізації в ліриці: Автореф. дис. ... канд. філол. наук. – К., 1990. – 21 с.
30. 9016. Пора духовної зрілості: лірика М. Каменюка // Літ. Україна. – 1990. – 27 груд.
31. 9017. Типи і структура уміння аналізувати образ ліричного героя // Актуальні питання вивчення у вузі курсу мови і літератури. – Ніжин, 1990. – С. 87–88.
32. 9018. Традиції філософської лірики Г. Сковороди у творчості Т. Шевченка // Методичні рекомендації з питань вивчення творчості Т. Шевченка у школі. – Чернігів, 1990. – С. 24–30.
33. 9019. Невичерпність пізнання // Укр. мова і літ. в школі. – 1991. – № 5. – С. 94. – Рец. на кн.: Сердюк П. Невичерпність пізнання. – К.: Рад. письменник, 1989. – 236.
34. 9020. Поетична творчість Дмитра Іванова // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1991. – Вип. 2. – С. 129–133.
35. 9021. Розвінчана релігія, або Про що говорять ніжинські руїни? // Вітчизна. – 1991. – № 11. – С. 189–200. *У співаєт.*
36. 9022. Тип і символ у “Сонячних кларнетах” П. Тичини // Літературно-громадська діяльність Павла Тичини. – Чернігів, 1991. – Ч. 1. – С. 4–6.
37. 9023. Юродивий, або їзда на коні обличчям до хвоста // Просвіта '92. – Чернігів, 1992. – С. 32–46. *У співаєт.*
38. 9024. Бульварний епос: вихилися газетного лиса // Літ. Чернігів. – 1993–94. – № 1. – С. 100–106.
39. 9025. Діаспора: Ольга Мак // Слово і час. – 1993. – № 7. – С. 110.
40. 9026. Література української діаспори: повертаємо імена // Визвольний шлях. – 1993. – Кн. VII. – С. 879–880.
41. 9027. Одиссея Ігоря Качуровського // Літ. Чернігів. – 1993. – № 1. – С. 120–125.
42. 9028. Поезія П. Куліша у шкільній програмі // Вивчення творчості Пантелеймона Куліша. – Чернігів, 1993. – С. 64–94.
43. 9029. “І будуватиму краси незримий Рим...”: Післямова // Качуровський І. Основи аналізу мовних форм. – Мюнхен; Ніжин, 1994. – Ч. 1. Лексика. – С. 110–132.
44. 9030. Нарис життя і творчості Ігоря Качуровського. – Ніжин: НДПІ, 1994. – 26 с.
Рец. та відгуки: Оляна Бойчук. Про Ігоря Качуровського – Олександр Астаф'єв // Русалка Дністрова. – 1994. – Ч. 8.; Петро Сорока. Психологічна проза Ігоря Качуровського. – Тернопіль, 1998. – С. 6, 14–15, 41, 49–55, 129;
45. 9031. Ніжинські гримаси: Памфлети. – Чернігів: Обл. упр. по пресі, 1994. – 110 с. *У співаєт.*
Рец.: І. Фтомова. “Ніжинські гримаси” // Сівер. літопис. – 1995. – № 2. – С. 80–81; В. Андрушко. Книга смілива і гостра // Сіверщина. – 1995. – 1 липня; І. Гаєрільцо. “Ніжинські гримаси” очима подружжя Астаф'євих // Русалка Дністрова. – 1994. – Ч. 14; вона ж: Тернопіль вечірній. – 1994. – 5 листоп. (газета).
46. 9032. Стефан Яворський // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1994. – Вип. 5. – С. 130–141.
47. 9033. Наукова поезія // Укр. літ. енциклопедія: В 5 т. – К., 1995. – Т. 3. – С. 464–465.
48. 9034. Костів-Гуска Ганна // Там само. – С. 18.
49. 9035. Лупсяков Микола // Там само. – С. 240.
50. 9036. Майлін Беймбет // Там само. – С. 257.
51. 9037. Молдагалієв Туманбай // Там само. – С. 402.
52. 9038. Момиш-ули Баурджан // Там само. – С. 409–410.
53. 9039. Мулдагалієв Джубан // Там само. – С. 431.
54. 9040. Мухамеджанов Калтай // Там само. – С. 435.
55. 9041. М'ястківський Андрій // Там само. – С. 440.
56. 9042. Патріарх української літератури // Петро Одарченко. Шевченкознавство на Україні в 1961–1981 рр. – Ніжин, 1995. – С. 3–7.
57. 9043. Петро Одарченко // Літ. Україна. – 1995. – 23 лютого.
58. 9044. Поети “Нью-Йоркської групи”. – Ніжин: НДПІ, 1995. – 42 с.

- Рец. та відеуки: Марія Ревакович. Лист із США // Слово і час. – 1999. – № 1; “Поети “Нью-Йоркської групи” // Кур’єр Кривбасу. – 2000. – № 124.*
59. 9045. Лірика української діаспори: “Нью-Йоркська група” // Укр. літ. в школі. – 1995. – Вип. 1. – С. 3–26.
  60. 9046. Як гуси стали альпіністами // Тернопіль. – 1995. – № 1. – С. 68–71.
  61. 9047. Васса (до історії Введенського жіночого монастиря) // Сівер. літ. опис. – 1996. – № 1. – С. 80–88. *Успіваєт.*
  62. 9048. Війна як епічна константа // Олександр Забарний. Лелеки не зраджують: Новели. – Прилуки, 1996. – С. 4.
  63. 9049. Елементи теорії літератури у шкільній програмі // Укр. літ. в школі. – 1996. – Вип. 2. – С. 3–7.
  64. 9050. Лірика Юрія Клена // Педагогічні обрії. – 1996. – № 2. – С. 60–67.
  65. 9051. Лірична націософія Р. Володимира // Р. Володимир. Поцейбіч борсань: Повість із сучасного життя. – Вікторія (Канзас, США); Київ, 1996. – С. 252–264.
  66. 9052. Д. Нитченко, людина невичерпної енергії // Дмитро Нитченко. Силуети. – Ніжин, 1996. – С. 80–82.
  67. 9053. Переклади Ігоря Качуровського // Літ. Чернігів. – 1996. – № 9. – С. 77–83.
  68. 9054. Петро Одарченко: Штрихи до літературного портрета. – Ніжин: НДП, 1996. – 52 с.
Рец. та відеуки: Петро Ротач. Без замочувань і фальсифікацій // Слово і час. – 1997. – № 1. – С. 86–88; Петро Сорока. Петро Одарченко. Життя і творчість. – Тернопіль, 1998 (огляд брошури).
  69. 9055. По той бік тексту // Олександр Ковальчук. Аналіз творів шкільної програми. – Ніжин, 1996. – С. 77–70.
  70. 9056. Поетика вірша Ю. Клена “Беатріче” // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1996. – С. 32–36.
  71. 9057. У пошуках світової гармонії (Г. Скворода і Ю. Клен: діалог через віки). – Ніжин: НДП, 1996. – 40 с.
Рец. та відеуки: “У пошуках світової гармонії” // Кур’єр Кривбасу. – 2000. – № 122 (січень).
  72. 9058. Яр Славутин: рання лірика // Лірика Яра Славутича. – Ніжин, 1996. – С. 3–33.
  73. 9059. Апокаліпсис Євгена Маланюка. – Ніжин, 1997. – 30 с.
Рец. та відеуки: Михайло Дяченко. Видавнича програма “Літературна діаспора” // Сіверщина. – 1997. – 30 травня; Нові видання “Просвіти” // Просвіта. – 1997. – № 10 (8 березня).
  74. 9060. Вірш Ю. Клена “Беатріче” // Укр. мова і літ. – 1997. – № 35. – С. 7–8.
  75. 9061. Вірш Ю. Клена “Скворода”: спроба прочитання // Укр. мова і літ. – 1997. – № 35. – С. 2–6.
  76. 9062. Літературна держава на чужині // Визвольний шлях (Лондон). – 1997. – Кн. 9. – С. 1091–1100.
  77. 9063. Літературознавча спадщина Михайла Грушевського // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В. Гоголя. – Ніжин, 1997. – Кн. 2. – С. 60–67.
  78. 9064. Не тільки в Ніжині: Про О. Ковальчука // Слово і час. – 1997. – № 8. – С. 38–39.
  79. 9065. Образ автора в літературному творі // Літературознавчий словник-довідник. – К., 1997. – С. 513–514.
  80. 9066. Літературний Чернігів // Там само. – С. 420–421.
  81. 9067. Науков а поезія // Там само. – С. 497–498.
  82. 9068. Парадокс // Там само. – С. 497–498.
  83. 9069. Перекладацький доробок Ігоря Качуровського // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1997. – Вип. 9. – С. 146–152.
  84. 9070. Петро Одарченко. Літературна сильветка. Стаття перша // Визвольний шлях (Лондон). – 1997. – Кн. 2. – С. 201–213.
  85. 9071. Петро Одарченко. Літературна сильветка. Стаття друга // Визвольний шлях (Лондон). – 1997. – Кн. 3. – С. 333–341.
  86. 9072. Світ як стан духу (В. Дубровський) // Сівер. літопис. – 1997. – № 6. – С. 37–40.
  87. 9073. Тарас Коробій, літературний герой зі Сквор’ятина // Тернопілля’97: Регіон. зб. – Тернопіль, 1997. – С. 211–214.
  88. 9074. Художній світ із хрещених слів (про поезію Е. Зозуляка) // Там само. – С. 367–371.
  89. 9075. Видавнича програма ніжинців: духовно-культурний взаємообмін з українською діаспорою // Слово і час. – 1998. – № 3. – С. 57–60.
  90. 9076. Воля до краси (Юрій Клену шкільній програмі) // Укр. мова і літ. в школі. – 1998. – Вип. 4. – С. 3–32.
  91. 9077. Динаміка і зміщення імен в поемі Леоніда Полтави “Енеїда модерна” (семантичний аспект) // Сівер. літопис. – 1998. – № 5. – С. 109–119.
  92. 9078. Довга дорога повернення: Післямова // Нитченко Дм. Листи письменників (Г. Костюк, П. Одарченко). – Мельборн (Австралія); Ніжин, 1998. – Зб. 3. – С. 229–230.
  93. 9079. Есеми Дмитра Нитченка // Дмитро Нитченко. Силуети. – Мельборн (Австралія); Ніжин, 1998. – С. 140–141.
  94. 9080. Лірика української еміграції: еволюція стильових систем: Монографія. – К.: Смолоскип, 1998. – 313 с.
Рец. та відеуки: Олександр Забарний. Горизонт оптимізму // Сівер. літопис. – 1999. – № 2. – С. 189–190; Володимир Кузьменко. На шляху до синтезу // Літературний Чернігів. – 1999. – № 13. – С. 84–86; Роман Кухар. Крайова оцінка української діаспорної поезії // Національна трибуна (Нью-Йорк). – 1999. – 9 травня; Анатолій Ткаченко. Плідна проба синтезу // Слово і час. – 2000. – № 4. – С. 84–84; Степан Козак, Василь Назарук. Перша синтетична праця // Alma Mater. – 1999. – № 6 (Червень); Микола Ільницький. Незнані сторінки структурно-семіотичної поетики // Alma Mater. – 1999. – № 6 (Червень).
  95. 9081. “Нью-Йоркська група” // Укр. мова та літ. – 1998. – Ч. 5. – С. 3–5.
  96. 9082. “Нью-Йоркська група”: генеза назви // Слово і час. – 1998. – № 2. – С. 14–18.
  97. 9083. Петро Одарченко: літературний портрет // Петро Одарченко. Творчість вченого і дослідника. – К., 1998. – С. 27–57.
  98. 9084. Реалізм: стратегія транзитивності // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Філологічні науки. 10–17. – С. 98–106.
  99. 9085. Стилізація. – Ніжин: НДПУ, 1998. – 50 с.
Рец. та відеуки: Ніжинці освоюють діаспору // Сіверщина. – 1998. – 12 грудня.
  100. 9086. Таємниця особистості (І. Качуровський) // Літ. Україна. – 1998. – 3 в ерес.
  101. 9087. Українська релігійна лірика // Сівер. літопис. – 1998. – № 2. – С. 50–58.
  102. 9088. “Я в ваш навіки, степові широти...” (поетика Яра Славутича) // Творчість Яра Славутича. Дослідження, статті та рецензії // Упоряд. ВЖила. – К., 1998. – Т. 2. – С. 138–141.
  103. 9089. Візії Сквороди в поемі Юрія Клена “Попіл імперій” // Сівер. літопис. – 1999. – № 6. – С. 61–65.
  104. 9090. ... До національної свідомості // Слово і час. – 1999. – № 2. – С. 35–37.
  105. 9091. Лірика української еміграції: еволюція стильових систем: Автореф. дис. ... д-ра філол. наук. / Ін-т літератури ім. Т. Шевченка НАН України, 1999. – 40 с.
  106. 9092. Література української діаспори (Ігор Качуровський) // Визвольний шлях. – 1999. – Кн. 3. – С. 242–263.
  107. 9093. Література української діаспори (Ігор Качуровський) // Там само. – Кн. 4. – С. 456–467.

108. 9094. Є.Маланюк: "Зловісне" (семантика однієї метафори) // *Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб.* – Ніжин, 1999. – С. 7–8.
109. 9095. Містика смерті в ліриці української еміграції Осьмачки // *Сівер. літопис.* – 1999. – № 1. – С. 128–140.
110. 9096. Про лірику української еміграції неложними устами (розмова з М.Ігнатенком) // *Слово і час.* – 1999. – № 4–5. – С. 89–93.
111. 9097. Про "літературу листів" // *Сівер. літопис.* – 1999. – № 2. – С. 195–196.
112. 9098. Стилізація: сліди чужого у тексті // *Дивослово.* – 1999. – № 6. – С. 6–8.
113. 9099. Україна – Польща: досвід, впливи, збагачення // *Сівер. літопис.* – 1999. – № 6. – С. 184–186.
114. 9100. Викладачі та випускники Ніжинської вищої школи (Одарченко Петро, Шандрук Павло, Савченко Федір, Дубровський Василь, Калиновський Анатолій, Ярешко (Кошелівець) Іван, Дорошенко (Мак) Ольга, Полтава Леонід, Великохатко Федір, Бондаревський Олександр, Позичанюк Йосип, Миронець Іван, Ненадкевич Євген) // *Рідна школа.* – 2000. – Ч. 8. – С. 77–80.
115. 9101. Вірш Ю.Клена "Поплі імперій" // *Укр. мова та літ. в школі.* – 2000. – Ч. 7. – С. 2–4.
116. 9102. Гонта: дві концепції літературного образу // *Дивослово.* – 2000. – № 9. – С. 5–6.
117. 9103. Греція як складова українського світогляду // *Греки в Ніжині: Наук. зб.* – Ніжин, 2000. – Вип. 1. – С. 3–5. – (Центр гуманіт. співпраці з діаспорою). *Те саме // Записки Іст.-філол. т-ва Андрія Білецького. / Київ. ун-т. – К., 2001. – Вип. 4. – С. 42–46.*
118. 9104. Європейський неокласицизм та українські неокласици // *Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб.* – Ніжин, 2000. – Вип. V. – С. 6–8.
119. 9105. Інтертекстуальність як літературна стратегія // *Дивослово.* – 2000. – № 2. – С. 5–7.
120. 9106. Літературна студія (1986–1996): психологічний "паспорт" покоління // *Заспів: Антологія.* – Ніжин, 2000. – С. 181–184.
121. 9107. Нова книга про Лесю Українку // *Сівер. літопис.* – 2000. – № 6. – С. 16–17.
122. 9108. Образ і знак. Українська емігрантська поезія у структурно-семіотичній перспективі: Монографія. – К.: Наук. думка, 2000. – 268 с.
Рец.: Петро Сорока. Від конкретики до абстракції // Вісті. – 2001. – 19 січня.
123. 9109. Одкровення із собою (Г.Грабович) // *Сівер. літопис.* – 2000. – № 2. – С. 169–171.
124. 9110. Педунівсеритет як новий тип навчального закладу: інтерв'ю з ректором Василем Яковцем // *Сівер. літопис.* – 2000. – № 5. – С. 7–13; *Те саме // Рідна школа.* – 2000. – № 8. – С. 3–7.
125. 9111. Польсько-українські літературні взаємини // *Слово і час.* – 2000. – № 6. – С. 85–86.
126. 9112. Символіка народного образу // *Werchovyna (Канзас, США).* – 2000. – Ч.3. – С. 54–55.
127. 9113. Стилі української еміграції. Естетика тотожності. Стаття 1. Неокласицизм // *Укр. мова та літ.* – 2000. – Ч. 7 (лютий). – С. 2–8.
128. 9114. Стилі української еміграції. Естетика тотожності. Стаття 2. Символізм // *Там само.* – 2000. – Ч. 17 (травень). – С. 3–5.
129. 9115. Стилі української еміграції. Естетика тотожності. Стаття 3. Необароко // *Там само.* – 2000. – Ч. 39 (жовтень). – С. 3–7.
130. 9116. Суб'єктивна філософія історії літератури // *Слово і час.* – 2000. – № 1. – 64–65 с.
131. 9117. Традиція як міра сучасності // Роман Кухар. *До джерел творчості Лесі Українки.* – Ніжин, 2000. – С. 265–267. – (Центр гуманіт. співпраці з укр. діаспорою).
132. 9118. У пошуках світової гармонії (Г.Сковорода і Ю.Клен) // *Slavia orientalis (Warszawa).* – 2000. – Т. 52. – С. 500–516.
133. 9119. Українська література: Навч. прог., плани семінар. занять, метод. рек., завдання для самостійної контрольної роботи для студ. 3–4 курсів філол. фак. (спец. "Рос. мова і літ."). – Ніжин: НДПУ, 2000. – 86 с.
134. 9120. Українського світу – по всьому світу // *Рідна школа.* – 2000. – № 8. – С. 41–44.
135. 9121. Художні системи українського зарубіжжя. – К., 2000. – 52 с. – (Ін-т літ. ім. Т.Г.Шевченка НАН України).
Аналіза діяльної поезії // Werchovyna (Канзас). – 2001. – Ч. 5. – С. 45–46.
136. 9122. Художній персонаж: основи "алгебраїчного" вивчення і структурної реконструкції // *Сівер. літопис.* – 2000. – № 3. – С. 143–151.
137. 9123. Яр Славутин: від "елладності" до героїзму // *Лірика Яра Славутинця: Наук. зб.* – 2-е вид. – Ніжин, 2000. – С. 3–32.
138. 9124. "Ars poetica" Євгена Маланюка: словники семантика // *Warszawskie zeazyty ukrainoznawcze (Unawersytet Warszawskie).* – 2001. – Z. 13. – S. 222–225.
139. 9125. Воля до дружби й співпраці (Україно-єврейські культурні взаємини) // *Єврей в Ніжині: Наук. зб.* – Ніжин, 2001. – С. 4–10.
140. 9126. Греція як складова українського світогляду // *Греки в Ніжині: Зб.ст. і матеріалів.* – К., 2001. – Вип. 2. – С. 10–13.
141. 9127. "Довколишній в ідкригтий світ – краса" // *Слово і час.* – 2001. – № 6. – С. 34.
142. 9128. Естетика протиставлення // *Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя.* – Ніжин, 2001. – Філологічні науки. – С. 114–120.
143. 9129. Іван Стоцький // Дмитро Нитченко. *Листи письменників.* – К., 2001. – Зб. 5. – С. 153–154.
144. 9130. Мовознавчі праці Петра Одарченка // *Історія української лінгвістика: Зб. наук. пр.* – К.; Ніжин, 2001. – С. 155–160.
145. 9131. Наративи руху і безруху в творчості поетів-експресіоністів // *Сівер. літопис.* – 2001. – № 2. – С. 124–127.
146. 9132. Нащадкам – у спадок (Передмова) // Дмитро Нитченко. *Листи письменників.* – Ніжин, 2001. – Зб. 4. – С. 5–7.
147. 9133. Ніжинська еміграція. – Ніжин: Просвіта, 2001. – 230 с. *У співавт.*
148. 9134. Олекса Веретенченко: Літ. портрет // Дмитро Нитченко. *Листи письменників.* – Ніжин, 2001. – Зб. 5. – С. 36–39.
149. 9135. Поезія Пантелеймона Куліша: від архаїки до міфо-історичної опіки // *Література та культура Полісся.* – Ніжин, 2001. – Вип. 15. – С. 82–92.
150. 9136. Українська література (Навч. прог.). – Ніжин: НДПУ, 2001. – 72 с.

Художні та перекладні твори

151. 9137. Заручини: Вірші. Поема. Переклади / Худож. оформл. М.Вакулєнка. – К.: Молодь, 1988. – 61 с.
152. 9138. Рец. та відгуки: Микола Дмитренко. Заручини з совістю // *Друг читача.* – 1988. – 22 вересня; Павло Сердюк. Троїсте суцвіття // *Деснянська правда.* – 1990. – 12 січня; Ігор Качуровський. Про двох поетів подібної долі // *Alma Mater.* – 1994. –

- № 4 (Квітень); Роман Кухар. "Заручини" // Вісті (Нью-Парк, США). – 1997. – Ч. 4.; Роман Кухар. Профіль поета на основі збірки "Заручини" // Визвольний шлях (Лондон). – 1997. – № 11; вона ж // Літературний Чернігів. – 1997. – № 11.
153. 9139. Ти чуєш, це серце зриває одежі; Дискобол; У трави, у води, в тумани; Відправлений від хати раїни; Мовчи і не повторюй без кінця; На фермі; Є в улиці, з усіх найкрасивіші; Під Рік новий, коли шматочки вати; Гуси; Дерева; Я слова цього ще боюся сказати; Чорної ночі лілія тіла; Студентка; Учора, ввечером зеленим; Гладінь полів, глибін укосів; Така твоя долоня ніжна; Без тебе сумую в мовчанці тривалій; Вірші // Комсомольський гарт. – 1988. – 9 квітня.
154. 9140. Іди і після себе залишай; Вірш // Тернопіль. – 1991. – № 1. – С. 110.
155. 9141. Старенька жінко, чи згадаєш; Вірш // За них скажемо: Голод 1932–1933 років на Чернігівщині. – Чернігів, 1993. – С. 43–44.
156. 9142. Ліцей; Гуси; Введенський дівочий монастир; Багато у словах моїх землі; Поїзд; Храми; Акації; Вірші // На пагорбах століть: Поезії. – Чернігів, 1993. – С. 7–9.
157. 9143. Балада про родовід; Прометейський міф; Бабуся; У Тернополі; Вірші // Тернопілля'95: Регіон. зб. – Тернопіль, 1995. – С. 551–552.
158. 9144. Слова, народжені снігами: Лірика (Дизайн автора). – Ніжин: Просвіта, 1995. – 33 с.
Рец.: А.Коворотна. Книжки наших земляків // Вісті. – 1998. – 25 грудня.
159. 9145. Лист з дороги; Повернення; Дерев'яні чоловічки; Мама; Сусід; Дума про родовід; Син; Січові стрільці; Смерть героя; Вірші // Тернопіль. – 1996. – № 2. – С. 3–4.
160. 9146. Зблизька і на відстані: Вірші, поеми, переклади. – К.: Поступ, 1996. – 200 с.
161. 9147. Слова, народжені любов'ю; Твої улюблені віти...; Все таке мрійне і гарне...; Пішла, залишила мене самого...; Чого ж ти до мене горнешся...; Коли кури закінчать технікуми...; На битій дорозі життя...; Тієї пори, коли я прийду...; Конвалії куців виспівують...; У країні димів, які стали березами...; Вірші // Просвіта. – 1997. – 8 берез.
162. 9148. Рідна матусю, дружино і донько...; Вірш / Упоряд. М.Дмитренко // Синівська молитва. – К., 1997. – С. 153.
163. 9149. У країні димів, які стали березами...; Хочу і не хочу виціджуватися...; Коли мене тикликала руками...; З мого віна виразно, добре видно...; Вірші // Золотий годин. Українська поезія світу / Упор. А.Мойсієнко. – К., 1997. – С. 12–15. – (Держ. комітет України у справах національностей та міграції).
164. 9150. Якби хоча один-єдиний птах...; Печаль арешту губ твоїх устами...; Коли його зніць німа глибін...; Стривожені, змарнілі в ід чекання...; Той стіл в кафе, де плеще з оболонь...; Твої очей глибокодні води...; Коли застигне кров ошаленію...; Сьогодні з мене вирізьблять скульптуру...; Могого зору, мила, не збагнути...; До тебе повертаюся журбою...; Не винести з дівочого полону...; Тебе, чий непогамовні кроки...; Я довго думав, як тебе назвати...; Ти вся моя, хоча твої уста...; Відлементують, наче грози, чвари...; Я вийду в сад. Засивими деревами...; Сонети // Літ. Чернігів. – 1997. – № 11. – С. 15–20.
165. 9151. Колонна зала; Вербовий дощ; Музикант; Вечірній пейзаж; Розхвилена вода, на ній листки...; Усе таке звичайне і земне...; Три стежини коло хати...; Вірші // Вісті. – 1998. – 1 трав.
166. 9152. Занурюю воду забуття...; Земля біжить, біжить, стрімкий в ід глобуса...; Вірші // Пастухиківті. – Чернігів, 1998. – С. 6–7: портр. – (Антологія інтимної лірики).
167. 9153. На верхів'ях дерев цвірінкають горобці...; Дорогою біля хлібного заводу...; Найкращі слова, народжені снігами...; Отаким є мій Різдвяний вечір...; Мені зовсім не жалко цього міста...; Вірші // Просвіта. – 1999. – 12 лют.
168. 9154. Зблизька і на відстані: Вірші, поеми, переклади. – 2-е вид., доп., випр. / Ілюстр. Леоп. Левицького. – Ніжин: Просвіта, 1999. – 224 с.
Рец.: Мужня лірика Олександра Астаф'єва // Werchouyna (Канзас, США). – 2000. – Ч. 2. – С. 43–46; Володимир Кузьменко. Велике бачиться на відстані // Літературний Чернігів. – 2000. – № 15. – С. 123–127.
169. 9155. У Вовківцях моїх, де вовчий слід...; Бабуся; Прометейський міт; Вірші // Werchouyna. Літературна мозаїка (Канзас, США). – 2000. – Ч. 1. – С. 15–17.
170. 9156. З книги саду вітер вириває...; [Вірш] // Там само. – Ч. 3. – С. 13.
171. 9157. Твої улюблені вербові віти...; На старості моїх бурхливих літ...; Чого ж ти до мене тулишся, наче востаннє...; У країні димів, які стали березами...; На битій дорозі життя...; Я вже давно живу в іншій реальності...; Вірші // Чернігів. вісник. – 2000. – 6 верес.
172. 9158. Там, де тіні дерев нешумливі і плавні...; Чого ж ти до мене тулишся, наче востаннє...; У країні димів, які стали березами...; Отаким є мій Різдвяний вечір...; Вірші // Заспів: Антологія. – Ніжин: НДПУ, 2000. – С. 185–186.
173. 9159. Зникає на вустах цигарка...; Собаки милість порозносять...; Насамперед зсувати зашморг...; Вірші // Альма матер. – 2000. – Грудень.
174. 9160. Несе мені зима снігів тарелі...; Багато мені в цьому світі не треба...; Якщо ти пишеш – правду оминаєш...; Вірші // Werchouyna. Літературна мозаїка (Канзас, США). – 2000. – Ч. 4. – С. 16–17.
175. 9161. Алесь Рязанов. Опора; На цій землі; У колі; Вірші. / Пер. з білорус // Поезія. – К., 1986. – Вип. I. – С. 110–112.
176. 9162. Аревшат Авакян. Якщо ти народився поетом; Поки ще в небі шугає хоча б один голуб; Червень; Моя маленька, моя добра планета; Поезія; Зорі, щоночі пронизуючи небо...; Дерево занурилось у час...; Ліниво плине шлях...; Біла пісня; Вірші / Пер. з вірм. // Гроно: Альманах. – К., 1987. – Вип. 2. – С. 130–138.
177. 9163. Несипбек Айтов. Струмочок; Не питай; Нічна тиша; Вірші / Пер. з каз. // Степові ритми. – К., 1989. – С. 194–196.
178. 9164. Нафі Джусойти. Стара пісня; Сон про затонулий аул; Материнське серце (Легенда; Проста бувальщина); Ніч на льодовику в горах; Осінні мелодії (Блукаю по землі. Загори осінь...; Блукаю по землі. Уперше жаль...; В Кавказькі гори я їду, як у село своє...; У межирідному блукаю...; Блукаю по землі своїй...); Пробудження землі; Вірші / Пер. з південно-осет. // Моя Осетія: Поезії / Передм. І.Дзюби. – К., 1989. – С. 14, 22–23, 33–38, 58–59, 62, 72–74, 85.
179. 9165. Жак Превер. У велике ніколи; Пісня для вас; Про що ти мріяла?; Куди я їду, звідки я прийшла; Різдво відкидає в снігу; Вірші / Пер. з фр. // Всесвіт. – 1990. – № 2. – С. 48–52.
180. 9166. Аревшат Авакян. Ліниво пливе шлях; Війна; Ліхтарі стомилися...; Біла пісня; Червень; Моя маленька, моя добра планета; Вітер; Зорі, щоночі вкриваючи небо...; Земля поплинає...; Натюрморт; Тіла потонули у ліні...; Всі сніжинки відходять у землю...; Поезія; Я руки свої змикаю...; Вірші / Пер. з вірм. // Аревшат Авакян. Народження зірки: Поезії. – К., 1991. – С. 34–42, 45, 46, 53–38, 63.
181. 9167. Жак Превер. Пташиний подарунок; Різдво відкидає в снігу; У велике ніколи; Вірші / Пер. з фр. // Жак Превер. Видовище / Передм. Михайлини Коцюбинської. – К., 1993. – С. 216, 229–135.
182. 9168. Константин Бібл. Голос; Ранок; Помста; Гвинтівка; Вірші / Пер. з чеської // Наш край. – 1997. – 20 берез.

ГАДЗИНСЬКИЙ ОЛЕКСАНДР ЄВГЕНОВИЧ

Народився 1950 р. Закінчив філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту ім. М.В.Гоголя у 1982 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1989 року на посадах асистента, ст. викладача. З 1996 року – керівник літературної студії університету. Наукові зацікавлення пов'язані передусім із історією української літератури 20–30-х років ХХ століття, зокрема, із творчістю неокласиків.

Наукові праці

1. 9169. Вивчення творчості неокласиків у 11 класі // Актуальні питання вивчення у вузі курсу методик вивчення мови і літератури в школі. – Ніжин, 1990. – С. 85–86.
2. 9170. Вплив поетики неокласицизму на творчість М.Сайка // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1990. – Вип. 1. – С. 198–199.
3. 9171. Про деякі особливості сучасного трактування байки Л.Глібова “Мальований Стоп” // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1997. – Вип. 9. – С. 119–122.
4. 9172. Літературна студія 90-х // Заспів: Поетична антологія літературної студії НДПУ ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2000. – С. 225–226.
5. 9173. У віртуальному вирії // Суцвіття: Антологія прози літературної студії НДПУ ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – С. 241.
6. 9174. Доля і творчість Миколи Сайка // Поетичні голоси Чернігівщини. – Чернігів, 2003. – С. 242–246.
7. 9175. Приборкувачі слова // Сві-й-танок: Студентський альманах. – К., 2004. – Вип. 2. – С. 170–171.
8. 9176. Польові дослідження українського шансону // Кнорозок Л. Пританцювання за плугом. – Ніжин, 2004. – С. 3–5.
9. 9177. Відчиняємо двері // З усіх трьохсот аудиторій. – Ніжин, 2004. – С. 3–5.
10. 9178. Акорди, що творять гармонію // Літературний Чернігів. – 2004. – № 2. – С. 48–49. – Рец. на кн.: Забарний О. В. Акорди серця: Лірика. – Ніжин: Наука-Сервіс, 2003. – 50 с.

КАПЛЕНКО ОКСАНА МИКОЛАЇВНА

Народилася 1979 р. Закінчила філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного університету в 2001 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 2001 р. на посаді асистента. Основний напрямок наукових досліджень – авангардна проза 20-х років ХХ ст., наратологія.

Наукові праці

1. 9179. Роман В.Підмогильного “Місто” в контексті культурно-історичної концепції О.Шпенглера // Літературознавчі обрії: Праці молодих учених України. – К., 2001. – Вип. 2. – С. 70–76.
2. 9180. Урбаністичні уявлення В.Підмогильного у світлі шпенглерівської концепції // Слово і час. – 2002. – № 8. – С. 79–83.
3. 9181. Презентація книги: Ковальчук О. Гоголь: буття і страх. – Гоголезнавчі студії. Вип. 10. Гоголеведческие студии. Выпуск 10. – Ніжин, 2002. – 231 с. // Слово і час. – 2002. – № 9. – С. 93.
4. 9182. Майк Йогансен у контексті та перспективі // Слово і час. – 2002. – № 11. – С. 86–87. – Рец. на кн.: Мельників Р. Майк Йогансен: Ландшафти трансформацій. – К.: Смолоскип, 2002. – 156 с.
5. 9183. Реабілітовані часом // Сучасність. – 2003. – № 1. – 155–156. – Рец. на кн.: Йогансен М. Вибрані твори. – К.: Смолоскип, 2001. – 516 с.
6. 9184. Перемога над провінційністю українського підручника // Українська мова та література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2003. – № 4. – С. 213–215. – Рец. на кн.: Семенюк Григорій, Ткачук Микола, Ковальчук Олександр. Українська література: Підручник для 11 кл. середніх загальноосв. навч. закл. / За заг. ред. проф. Г.Ф.Семенюка. – К.: Освіта, 2002. – 512 с.
7. 9185. Образ автора в українській авангардній прозі: варіант М.Йогансена // Літературознавчі обрії: Праці молодих учених. – К., 2003. – Вип. 4. – С. 36–40.
8. 9186. Образ міста у романі В. Винниченка “Записки Кирпатого Мефістофеля” // Винниченкознавчі зошити. – Ніжин, 2003. – Вип. 1. – С. 127–133.
9. 9187. Особливості наративної стратегії у романі Леоніда Скрипника “Інтелігент” // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-ту імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Філологічні науки. – С. 76–80.
10. 9188. Наратив як модель світу: структурна побудова і проєкція на художній текст // Слово і час. – 2003. – № 11. – С. 10–16.
11. 9189. Перші кроки вітчизняної наратології // Слово і час. – 2003. – № 12. – С. 81–84. – Рец. на кн.: Ткачук О. Наратологічний словник. – Тернопіль: Астон, 2002. – 173 с.
12. 9190. Роман Гео Шкурупія “Двері в день”: скорочення дистанції між автором і наративом // Літературознавчі обрії: Праці молодих учених. – К., 2004. – Вип. 5. – 0,5 др. арк.
13. 9191. Наративний дискурс: сучасна інтерпретація // Мова. Культура. Бізнес. – К., 2004. – Вип. 2. – С. 35–41.
14. 9192. Роль національного компоненту у романі нової конструкції “Арсенал сил” Гео Коляди // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2004. – Вип. 27. – С. 3–9.
15. 9193. Екстремальність як ознака авангардного наративу // Наукові записки / Ніжин. держ. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Філологічні науки. – С. 125–130.

КОБЕРНЮК ПЕТРО МАКСИМОВИЧ

Народився 1936 р. Закінчив філологічний факультет Ровенського державного педагогічного інституту в 1960 р. Працює у Ніжинській вищій школі на посадах викладача (1973–1986 рр.), ст. викладача (з 1987 р.). Основний напрямок наукових досліджень – історія української літератури та методика її викладання, українська фольклористика.

Наукові праці

1. 9194. Методичні рекомендації по здійсненню ідейно-політичного виховання школярів на уроках української літератури. Метод. посіб. – Чернігів, 1982. – С. 3–15.
2. 9195. Ідейно-політичне виховання школярів на уроках літератури // Укр. мова і літ. в школі. – 1983. – № 9. – С. 23–27.
3. 9196. Гоголь і українська література (До 175-річчя з дня народж. письменника) // Там само. – 1984. – № 4. – С. 70–72.
4. 9197. Є воля – є людина! (Урок-бесіда з позакласного читання за оповіданням О.Довженка “Воля до життя”) // Там само. – 1985. – № 3. – С. 21–24.
5. 9198. Традиції Л.Глібова в байках І.Манжури // Глібовські читання, присвяч. 160-річчя з дня народж. поета: 36 тез. – Ніжин, 1987. – С. 26–27.
6. 9199. Проблема землі в однойменній повісті О.Кобилянської (з досвіду проведення уроку-семінару) // Творчість О.Кобилянської у контексті української та світової літератури (до 125-річчя з дня народж. письменниці): 36 тез. – Чернівці, 1988. – С. 156–157.
7. 9200. Гоголь і українська дожовтнева література // Наследие Н.В.Гоголя и современность. – Ніжин, 1988. – Ч. I. – С. 83–84.
8. 9201. Проблема землі у повісті М.Коцюбинського “Фата моргана”. – Чернігів, 1989. – С. 112–114.
9. 9202. Роман М.Стельмаха “Кров людська – не водиця” (проблема землі у творі) // Актуальні питання вивчення у вузі курсу методики викладання мови і літератури в школі: 36 тез респ. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – С. 16–19.
10. 9203. Література как средство эстетического воспитания школьников // Нравственно-эстетическое воспитание молодежи средствами искусства: 36 тез. – Чернігів, 1990. – С. 32–34.
11. 9204. Методичні рекомендації з питань проведення уроків-семінарів у процесі вивчення української літератури в середній школі: Метод. посіб. – Чернігів, 1990. – С. 4–19.
12. 9205. Використання фольклору під час вивчення творчості Т.Г.Шевченка // Методичні рекомендації з питань вивчення творчості Т.Г.Шевченка у школі: 36 тез. – Чернігів, 1990. – С. 30–34.
13. 9206. Є.П.Гребінка у боротьбі за народну освіту // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1990. – Вип. 1 – С. 164–166.
14. 9207. Перемагаті і жити // Літературно-громадська діяльність П.Тичини і сучасність: 36 тез. – Чернігів, 1991. – С. 31–33.
15. 9208. Українські вечорниці // Народна пісня та впровадження її в учбово-виховний процес в умовах відродження національної культури. – Ніжин, 1991. – С. 76–78.
16. 9209. Школа, вчитель та учні у творчості Степана Васильченка // Твори для дітей і про дітей у вітчизняній і зарубіжній літературі: 36 тез. – Одеса, 1991. – С. 15–17.
17. 9210. Українське кобзарство в оцінці прогресивних вчених та діячів культури // Укр. мова і літ. в школі. – Чернігів, 1997. – С. 15–17.
18. 9211. Вивчення оповідання Є.Гуцала “Хто ти?..” у 8 класі // Укр. мова і літ. – Чернігів, 1998. – С. 50–54.

КОВАЛЬЧУК ОЛЕКСАНДР ГЕРАСИМОВИЧ

Народився 1947 р. Закінчив філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1972 р. Кандидат філологічних наук (з 1976 р.), доцент (з 1981 р.), доктор (з 1993 р.), професор (з 1994 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1972 р. на посадах асистента (1972–1977 рр.), ст. викладача (1977–1981 рр.), доцента (з 1981 р.), професора (з 1993 р.). Завідувач кафедри української літератури (з 1980 р.). Основний напрямок наукових досліджень – українська література ХХ століття.

Наукові праці

1. 9212. Ранні поеми М.Рильського // Рад. літ.-знавство. – 1975. – № 3. – С. 48–57.
2. 9213. Про жанрову специфіку поем Максима Рильського // Теорія родів і жанрів художньої літератури: Тез. доп. респ. наук. конф. – Одеса, 1975. – С. 185–187.
3. 9214. Поетика “Слова про рідну матір” // Укр. мова і літ. в шк. – 1975. – № 10. – С. 25–30.
4. 9215. Жанровые особенности поэм М.Рильского: Автореф. дис. ...канд. филол. наук. – К., 1976. – 23 с.
5. 9216. Поеми М.Рильського періоду Великої Вітчизняної війни // Рад. літ.-знавство. – 1976. – № 6. – С. 24–33.
6. 9217. Спостереження над мовою художнього твору (на прикладі роману О.Гончара “Прапорonoсці”) // Методика викладання української мови і літератури. – К., 1978. – Вип. 8. – С. 114–122.
7. 9218. Жанрові особливості поем М.Рильського // Укр. мова і літ. в шк. – 1978. – № 10. – С. 20–29.
8. 9219. Ритми прози і різноголосся роману: Замітки про мову роману М.Стельмаха “Дума про тебе” // Культура слова. – К., 1979. – Вип. 17. – С. 40–44.
9. 9220. Жанр как процесс // Вопросы литературы. – 1980. – № 5. – С. 261–267.
10. 9221. Прикмети жанрових шукань (Український роман перших повоєнних років) // Рад. літ.-знавство. – 1980. – № 10. – С. 37–45.

11. 9222. Проблеми психологізму і художня проза // Там само. – 1981. – № 11. – С. 86–88. – Рец. на кн.: Кодак М.П. Психологізм соціальної прози. – К.: Наук. думка, 1980. – 162 с.
12. 9223. Хронотоп дороги в романах “Мертвые души” Н.Гоголя і “Твоя зоря” О.Гончара // Тез. докл. І Гогол. чтений. – Полтава, 1982. – С. 91–92.
13. 9224. Особливості реалізації принципу театральності у драмі М.Старицького “Талан”: Тез. // Українська драматургія і театр в сім’яних культур. – Кіровоград, 1982. – С. 59–60.
14. 9225. Жанрові можливості лірико-романтичної прози // Укр. мова і літ. в шк. – 1983. – № 5. – С. 3–12.
15. 9226. Проблемы теории романа в литературно-критическом наследии А.Толстого // А.Н.Толстой и актуальные проблемы литературы социалистического реализма: Тез. – Черновцы, 1983. – С. 28–29.
16. 9227. Жанровий рух української прози (кінець 50-початок 60-х років) // Рад. літ.-знавство. – 1984. – № 3. – С. 49–56.
17. 9228. Жанр в системі аксіологічних отношеній “Наброски драмы из украинской истории” Н.Гоголя и роман П.Загребельного “Я, Богдан” // Тез. докл. II Гогол. чтений, посвящ. 175-летию со дня рожд. писателя. – Полтава, 1984. – С. 125–126.
18. 9229. Жанрова еволюція роману у виступі І.Франка // Рад. літ.-знавство. – Львів, 1985. – Вип. 44. – С. 57–63.
19. 9230. Художественно-документальная проза первых послевоенных лет как начальный этап в освоении теми войны в советской литературе // Они сражались за Родину: Тез. науч.-теор. конф., посвящ. 40-летию Победы сов. народа в Великой Отечественной войне. – Кировоград, 1985. – С. 74–75.
20. 9231. Роман как жанр в восприятии А.А.Потебни // Творча спадщина О.О.Потебні й сучасні філологічні науки. – Харків, 1985. – С. 249–251.
21. 9232. Трилогія М.Стельмаха в оцінці М.Рильського (аналіз характеру жанрового мислення) // Тез. доп. і повідомл. респ. наук.-теор. конф. – Житомир, 1985. – С. 30–31.
22. 9233. Своєрідність жанрового розвитку радянської прози кінець 40–50-х років // Рад. літ.-знавство. – 1986. – № 7. – С. 23–32.
23. 9234. Функциональная роль “Слова о полку Игореве” в организации системы художественного мышления в романе О.Гончара “Знаменосцы” // Тез. Чернигов. обл. науч.-метод. конф., посвящ. 800-летию “Слова...”. – Чернігів, 1986. – С. 109–111.
24. 9235. Уснорозмовні форми (чутка, поголос, думка-“молва”) в художній системі байок Л.Глібова (функціональна роль) // Глібов. читання, присвяч. 160-річчю з дня народж. поета: Тез. – Ніжин, 1987. – С. 10–11.
25. 9236. Жанрова еволюція українського роману (60-ті роки) // Рад. літ.-знавство. – 1987. – № 4. – С. 32–41.
26. 9237. Роман філософського спрямування (лірико-романтична проза 70-х років) // Там само. – 1988. – № 3. – С. 16–27.
27. 9238. І.Франко про місце дум у процесі розвитку української літератури // Кобзарські традиції в українському фольклорі та літературі і творчість Є.Х.Мовчана: Тез. – Суми, 1988. – С. 31–32.
28. 9239. Лист до редакції журналу “Радянське літературознавство” у розділі “Листи в узівських науковців” // Рад. літ.-знавство. – 1988. – № 7. – С. 51–52.
29. 9240. Українська проза перших повоєнних років (особливості жанрового розвитку) // Громадянський пафос української літератури. – К., 1988. – С. 21–25. *У співаєм.*
30. 9241. Функціональна роль жанру в системі аксіологічних відношень (до постановки питання) // Укр. літ.-знавство. – Львів, 1988. – № 51. – С. 3–10.
31. 9242. Театрализация как принцип построения мира художественного произведения (развитие гоголевских традиций в украинской лирико-химерической прозе) // Наследие Н.В.Гоголя и современность: Тез. докл. и сообщ. науч.-практ. Гогол. конф. – Нежин, 1988. – Ч. 1. – С. 102–103.
32. 9243. Жанровий рух “публіцистичної” прози // Укр. мова і літ. в шк. – 1989. – № 8. – С. 23–29.
33. 9244. Внутрішня настанова як фактор творення образу (на матеріалі оповідання М.Коцюбинського “Пе коптьор”) // Тез. обл. наук.-метод. конф., присвяч. 125-річчю з дня народж. М.М.Коцюбинського. – Чернігів, 1989. – С. 27–29.
34. 9245. Гоголевские образы в художественном мире М.Стельмаха // Творчество Н.В.Гоголя и современность: Тез. – Нежин, 1989. – С. 38–40.
35. 9246. Кафедра української літератури Ніжинського педінституту // Слово і час. – 1990. – № 6. – С. 74–76.
36. 9247. Роман “химерний” чи “театралізований”? // Слово і час. – 1990. – № 7. – С. 42–47.
37. 9248. Роман Є.Гуцала “Позичений чоловік” у контексті стильового розвитку української прози 70-х років // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1990. – Вип. 1. – С. 204–205.
38. 9249. Культурологічне поле в романах М.Стельмаха (функціональна роль творчості Т.Г.Шевченка в організації цього поля) // Методичні рекомендації з питань вивчення творчості Т.Г.Шевченка у школі. – Чернігів, 1990. – Ч. 1. – С. 17–20.
39. 9250. Сочетание серьезного и смехового как принцип создания “картины мира” в романе О.Гончара “Знаменосцы” (углубленный анализ произведения – форма эстетического воспитания учащихся) // Нравственно-эстетическое воспитание молодежи средствами искусства: Тез. Всесоюз. науч.-практ. семинара. – Чернигов, 1990. – Ч. 2. – С. 34–36.
40. 9251. Національне буття в “театрі абсурду” (осмислення національної проблематики в поезії В.Стуса) // Етнічна самосвідомість: національна культура: Тез. респ. наук. конф. – К., 1991. – С. 85–87.
41. 9252. Трагедія панестетизму (естетичні орієнтації М.Стельмаха і реалії “запланованої історії”) // Человек, бытие, культура: Тез. XIV Всесоюз. теор. семинара “Мировоззрение и научное познание”. – К.; Переяслав-Хм., 1991. – С. 89–91.
42. 9253. Мемуари як спосіб самопізнання (особливості формування духовного світу героя у повісті О.Довженка “Зачарована Десна”) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1991. – Вип. 2. – С. 119–125.
43. 9254. Ціннісні орієнтації і тип поведінки (Особливості осмислення колізії “мати чи бути” в оповіданні Григора Тютюнника “Син приїхав”) // Григор Тютюнник: Тез. доп. респ. наук.-практ. конф., присвяч. 60-річчю від дня народж. письменника. – Луганськ, 1991. – С. 49–51.
44. 9255. Необароківі тенденції у прозі 70-х років // Слово і час. – 1992. – № 7. – С. 56–60.
45. 9256. Місце іронічного начала у розвитку форм стильового мислення в українській повоєнній прозі // Комическое в мировом литературном процессе XX века художественная практика и проблемы научного осмысления: Тез. межгос. науч. конф. – Харків, 1992. – С. 92–94.
46. 9257. Эволюция романа в контексте стиливого развития украинской послевоенной прозы 40–70-х гг.: Автореф. дис. .... д-ра филол. наук. – К., 1992. – 43 с.

47. 9258. Український повесний роман. Проблеми жанрового розвитку. – К., 1992. – 175 с.
48. 9259. Духовний подвиг П.Куліша і національне відродження // Вивчення творчості Пантелеймона Куліша у школі. – Чернівці, 1993. – С. 3–4.
49. 9260. Проблеми формування курсу історії української літератури 1917–1987рр. як українознавчої дисципліни // Укр. мова і літ. в шк. – 1993. – № 4. – С. 58.
50. 9261. Проблеми формування курсу історії української літератури 1917–1987рр. як українознавчої дисципліни // Українознавство: стан, проблеми, перспективи розвитку: Матеріали I міжнар. конф. “Роль вищих навчальних закладів (інституцій) у розвитку українознавства”. – К., 1993. – С. 81–83.
51. 9262. Аксиологічний аспект дослідження жанру // Питання літературознавства. – 1993. – № 1. – С. 37–47.
52. 9263. Література української діаспори. – Ніжин: НДПІ, 1993. – Вип. 1. – 20 с.
53. 9264. Творчість Олександра Довженка: Посібник. – Ніжин, 1994. – 16 с.
54. 9265. Душа людська на перехресті страху: Страх у творчості Гоголя // Київ. старовина. – 1994. – № 2. – С. 44–57.
55. 9266. Тема війни в “Щоденнику”, записних книжках та публіцистиці О.Довженка // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1994. – Вип. 1. – С. 7–10.
56. 9267. Людина в системі “ролей” (етюд М.Коцюбинського “Цвіт яблуні”) // Зб. матеріалів наук.-практ. конф., присвяч. 130-річчю з дня народж. М.Коцюбинського. – Чернівці, 1994. – С. 109–113.
57. 9268. Теоретичні засади вивчення історії українського роману // Українознавство в розбудові держави: УЗ кн. – К., 1994. – С. 256–260. – (Матеріали щоріч. міжнар. наук.-практ. конф.).
58. 9269. Останні дні Гоголя // Микола Гоголь і світова культура: Матеріали міжнар. наук. конф., присвяч. 185-річчю з дня народж. письменника. – К.; Ніжин, 1994. – С. 92–95.
59. 9270. Стиль як предмет дослідження зміна орієнтацій у дослідженні проблем стилю в українському літературознавстві // Укр. літ.-знавство. – 1994. – № 59. – С. 65–74.
60. 9271. Особливості трактування поняття “серце” у філософській спадщині Х.Екеבלада // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1994. – Вип. 4. – С. 12–15.
61. 9272. Література української діаспори. – Ніжин, 1995. – Вип. 3. Голгофа України (“Жовтий князь” В.Барки та “Сад Гетсиманський” І.Багряного). – 20 с.
62. 9273. Максим Рильський // Українська література: Посібник для старшокласників і абітурієнтів. – К., 1995. – С. 208–216.
63. 9274. Вірш М.Рильського “Яблука доспіли, яблука червоні” (аналіз твору) // Укр. літ. в школі. – Чернівці, 1995. – Вип. 2. – С. 52–56.
64. 9275. Щодо нового прочитання роману Андрія Голова “Бур’ян” // Дивослово. – 1995. – № 10–11. – С. 34–35.
65. 9276. У пошуках виходу з естетичного закуртка (Історико-літературний процес і деякі нюанси методології його дослідження) // Вісник НАН. – 1995. – № 11–12. – С. 37–39.
66. 9277. Література як засіб формування суспільної еліти (концепція Д.Донцова) // Національна еліта та інтелектуальний потенціал України: Тез. доп. міжнар. наук. конф. – Львів, 1996. – С. 249–250.
67. 9278. Страх як спосіб організації суспільного життя (комедія М.Гоголя “Ревізор”) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1996. – Вип. 7. – С. 99–10.
68. 9279. Виховання в учнів відчуття тексту (у процесі вивчення “Повісті полум’яних літ” Олександра Довженка) // Дивослово. – 1996. – № 5–6. – С. 42–43.
69. 9280. Свобода як доля: образ Б.Хмельницького у романі П.Загребельного “Я, Богдан” // Богдан Хмельницький як історична постать і літературний персонаж. – К., 1996. – С. 33–35.
70. 9281. “Множини дійсності” Б.-І.Антонича (Роман “На другому березі”) // Сучасність. – 1996. – № 6. – С. 105–106.
71. 9282. Любов – порятунок від страху (стратегія пошуку шляхів порятунку суспільства у “Вибраних місцях...” М.Гоголя) // Гоголезнавчі студії. – Ніжин, 1996. – Вип. 1. – С. 30–37.
72. 9283. Максим Рильський // Українська література: Посіб. для старшокласників і абітурієнтів. – 2-е вид., стереотип. – К., 1996. – С. 206–215.
73. 9284. Життя в зоні смерті (роман Василя Барки “Жовтий князь”) // Укр. мова і літ. – 1996. – № 9. – С. 8.
74. 9285. Новітній українець в “Саду страждань” // Світ Івана Багряного. – Чернівці, 1996. – С. 14–23.
75. 9286. Проза Юрія Яновського // Педагогічні обрії. – 1996. – № 2. – С. 52–60.
76. 9287. Аналіз творів шкільної програми. – Ніжин, 1996. – 80 с.
77. 9288. Василь Симоненко // Гроно нездоланих співців. Літературні портрети українських письменників ХХ сторіччя, твори яких увійшли до оновлених шкільних програм: Навч. посіб. для вчителів та учнів ст. кл. серед. шк. – К., 1997. – С. 166–178.
78. 9289. Роман П.Загребельного “Диво” // Укр. літ. в шк. – Чернівці, 1997. – Вип. 1. – С. 84–94.
79. 9290. “Сорочинський ярмарок” М.Гоголя (“грусть” як симптом “тоски”) // IV Гоголь. читання. – Полтава, 1997. – С. 139–141.
80. 9291. Буття і страх. Етюд про Гоголя. – Ніжин: Просвіта, 1997. – 48 с.
81. 9292. “Авторська сповідь” М.Гоголя (своєрідність бачення світу “українською людиною”) // Гоголезнавчі студії. – Ніжин, 1997. – Вип. 2. – С. 13–20.
82. 9293. Українська русистика – крок у гоголезнавчому напрямку // Там само. – С. 113–114.
83. 9294. Життя як прозріння (Ліна Костенко – “Вже почалось, мабуть, майбутнє”) // Укр. мова та літ. – 1997. – № 48. – С. 3.
84. 9295. Гоголь: буття і страх // Art line. – 1997. – № 12. – С. 66–67.
85. 9296. “Ідеологізоване” тіло як фактор буття (Версія Валеріана Підмогильного) // Сучасність. – 1997. – № 7–8. – С. 198–200.
86. 9297. Новітній українець у Саду Страждань (образ головного героя роману Івана Багряного “Сад Гетсиманський”) // Дивослово. – 1997. – № 7. – С. 38–40.
87. 9298. Щоденне буття у візях С. Процюка // Art line. – 1997. – № 7–8. – С. 78–79.
88. 9299. Творчість А.Тесленка, С.Васильченка, О.Кобилянської, М.Коцюбинського, В.Винниченка в контексті української літератури початку ХХ століття // Укр. мова та літ. в школі. – Чернівці, 1997. – № 3. – С. 3–42.
89. 9300. Напів фемінізму в українській культурі (присмак отрути?) // Art line. – 1998. – № 3. – С. 60–61.
90. 9301. Чи завжди час солодкий на “циферблатах київських тортів” (рецепція міста у новітній українській літературі) // Art line. – 1998. – № 5–6. – С. 82–83.

91. 9302. Театралізація як спосіб гармонізації стосунків між героями в образку М.Коцюбинського "Поєдинок" // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1998. – Вип. 10. – С. 130–135.
92. 9303. Д.Донцов про поняття "краса" (особливості трактування) // Ідейно-теоретична спадщина Дмитра Донцова і сучасність. – Запоріжжя, 1998. – С. 105–107.
93. 9304. Гоголь – "русский Христос?" (Текст поеми "Мертві душі" як засіб самоідентифікації автора) // Гоголезнавчі студії. – Ніжин, 1999. – Вип. 4. – С. 74–85.
94. 9305. Трагедійне начало як домінанта збірки П.Тичини "Сонячні кларнети" // Сівер. літопис. – 1999. – № 6. – С. 66–72.
95. 9306. Страх як проблема українського буття (Гоголівська проєкція). – Ч. 1 // Гоголезнавчі студії. – 2000. – Вип. 5. – С. 15–36.
96. 9307. Михайло Коцюбинський та Едвард Мунк (Феномен крику в європейській культурі початку ХХ ст.) // Рідна школа. – 2000. – № 8. – С. 49–50.
97. 9308. Українська література 20-х років ХХ століття: Посібник. – Ніжин, 2000. – 20 с.
98. 9309. Своєрідність картини світу у прозі В.Підмогильного // Сівер. літопис. – 2000. – № 4. – С. 162–167.
99. 9310. Олесь Гончар – митець сучасний // Дивослово. – 2000. – № 11. – С. 3–4.
100. 9311. Страх як проблема українського буття (гоголівська проєкція). – Ч. II // Гоголезнавчі студії. – Ніжин, 2001. – Вип. 7. – С. 35–50.
101. 9312. Страх у структурі російського буття: гоголівське бачення проблеми // Слово і час. – 2002. – № 3. – С. 40–46.
102. 9313. Гоголь: буття і страх // Гоголезнавчі студії. – Ніжин, 2002. – Вип. 10. – 87 с.
103. 9314. До проблеми глибини естетичного аналізу твору ("Зачарована Десна" О.Довженка) // Дивослово. – 2002. – № 6. – С. 43–45.
104. 9315. Гоголь: буття і страх // Зарубіжна література. – 2002. – № 36.
105. 9316. Українська література: Підручник для 11 класу середніх загальноосвітніх навчальних закладів. – К.: Освіта, 2002. *У співавт.*
106. 9317. Щастя як проблема буття (Психологічний аналіз оповідання Володимира Винниченка "Момент" // Дивослово. – 2003. – № 3. – С. 56–57.
107. 9318. Образ війни у прозі Олесь Гончара (Роман "Людина і зброя") // Дивослово. – 2003. – № 5. – С. 46–47.
108. 9319. Модель альтернативної історії як гіпотеза: ідеологічні інтенції краси ("Раб краси" Винниченка) // Винниченко-знавчі зошити. – Ніжин, 2003. – Вип. 1. – С. 67–72.
109. 9320. Ліричний світ П.Куліша // Поетичні голоси Чернігівщини. – Чернігів, 2003. – С. 58–62.
110. 9321. Поезія Павла Тичини // Поетичні голоси Чернігівщини. – Чернігів, 2003. – С. 96–100.
111. 9322. Трагічних слів трагічна суть: Поезія О.Самійленка // Поетичні голоси Чернігівщини. – Чернігів, 2003. – С. 247–249.
112. 9323. Анатомія гріха (Драма Володимира Винниченка "Гріх") // Дивослово. – 2002. – № 10. – С. 49–51.
113. 9324. Світ у дзеркалі малої прози: Передмова // Суцвіття. – Ніжин, 2003. – С. 4.
114. 9325. "Мистецтво жити" як альтернатива стратегіям буття ("Невеличка драма" Валеріяна Підмогильного) // Дивослово. – 2004. – № 2. – С. 51–54.
115. 9326. Збірка Павла Тичини "Сонячні кларнети" (у пошуках принципу єдності) // Найголовніше – момент істини. – К., 2004. – С. 135–143.
116. 9327. Жінка у візях чоловіка: аберація зору. (Роман Ю.Яновського "Майстер корабля") // Дивослово. – 2004. – № 8. – С. 37–41.
117. 9328. Українська література: Підручник для 11 класу середніх загальноосвітніх навчальних закладів. – 2-е вид. – К.: Освіта, 2005. *У співавт.*
118. 9329. "Різкольорові романи" у літературному процесі першої третини ХХ століття ("Блакитний роман" Гната Михайличенка та "Червоний роман" Андрія Головка) // Літературний Чернігів. – 2005. – № 1. – С. 143–145.

КРУТИУС ВОЛОДИМИР ПАВЛОВИЧ

Народився 1934 р. Закінчив філологічний факультет Одеського державного університету в 1957 р. Кандидат філологічних наук (з 1969 р.), доцент (з 1976 р.). Працював у Ніжинській вищій школі з 1965 по 1999 р. на посадах викладача (1965–1969 рр.), ст. викладача (1969–1973 рр.), доцента (1973–1999 рр.). Основний напрямок наукових досліджень – історія української літератури ХХ століття, методика викладання української літератури.

Наукові праці

1. 9330. Шляхами єднання // Жовтень. – 1974. – № 4. – С. 134–135. – Рец. на кн.: Дороги до братів. – К.: Рад. письменник, 1973.
2. 9331. Робочий час учителя-словесника (НОП у школі) // Укр. мова та літ. в школі. – 1974. – № 6. – С. 76–80.
3. 9332. На магістралях п'ятирічки // Дніпро. – 1974. – № 5. – С. 156–157. – Рец. на кн.: Земні зорі: Нариси. – К.: Рад. письменник, 1973.
4. 9333. Довженко викриває релігію // Атеїстичне виховання на уроках літератури. – К., 1982. – С. 32–92.
5. 9334. Жанр ліричного портрета у поезії М.Рильського: Тез. респ. наук.-теор. конф. – Житомир, 1985. – С. 38–39.
6. 9335. Леся Українка в поезії та дослідженнях М.Рильського // Співець мужності і краси. – Луцьк, 1986. – С. 67–68.
7. 9336. Павло Олександрович Сердюк: Бібліогр. покажч. – Чернігів, 1986. – 8 с.
8. 9337. Микола Петрович Турківський: Бібліогр. покажч. – Чернігів, 1987. – 9 с.
9. 9338. Глібовські читання в Ніжині // Рад. літ.-знавство. – 1987. – № 6. – С. 73–79.
10. 9339. Образи кобзарів у поетичній творчості М.Рильського // Кобзарські традиції в українському фольклорі та літературі і творчості Є.Х.Мовчана: 3б. тез. наук. конф. – Суми, 1988. – С. 13–14.
11. 9340. Романні конфлікти й характери: Читацька конференція у Ніжині // Рад. літ.-знавство. – 1988. – № 5. – С. 77 *У співавт.*
12. 9341. У Ніжинському педінституті // Там само. – № 8. – С. 79. *У співавт.*

13. 9342. Ілюстрації до повісті О.Кобилянської "Земля" і використання їх при вивченні твору в школі та вузі // Творчість Ольги Кобилянської у контексті української та світової літератури (До 125-річчя з дня народж. письменниці). – Чернівці: ЧДУ, 1988. – Ч.1. Літературознавство. – С. 157–159.
14. 9343. Методичні вказівки до самостійної роботи студентів 1 курсу українського відділення мови й літератури філологічного факультету із основ теорії літератури. – Ніжин, 1989. – 24 с. *У співавт.*
15. 9344. Текстологічні спостереження над твором М.Коцюбинського "Дорогою ціною" // Творча спадщина М.М.Коцюбинського і сучасний літературний процес. – Одеса, 1989. – С. 138–140.
16. 9345. Павличко у моему житті // Укр. мова і літ. в школі. – 1989. – № 9. – С. 12–13.
17. 9346. "Коляска" М.Гоголя у перекладі М.Рильського // Творчество Н.В.Гоголя и современность. – Ніжин, 1989. – Ч. 2. – С. 41–43.
18. 9347. Педагогічні ідеї М.Рильського // Розвиток школи і педагогічної науки на Україні. – Ніжин, 1989. – С. 93–95.
19. 9348. Таїсія Шаповаленко: початок творчого шляху // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1990. – Вип.1. – С. 210–211.
20. 9349. Образ Тараса Шевченка в романі В.Дарди "Переяславські дзвони" // Т.Г.Шевченко і Переяславщина. – Переяслав-Хм., 1990. – С. 216–217.
21. 9350. Павло Олександрович Сердюк: Бібліогр. покажчик. – Чернівці, 1990. – 12 с.
22. 9351. Журба Кузьма Тимофійович // УЛЕ. – К., 1990. – Т. 2. – С. 216.
23. 9352. "Я син народа, що в гору йде...": Матеріали до вивчення біографії І.Я.Франка // Франкова криниця: Вивчення творчості І.Я.Франка в школі. – К., 1991. – С. 9–44.
24. 9353. Невичерпність пізнання // Укр. мова і літ. в школі. – 1991. – № 5. – С. 94–95. – Рец. на одноіменну книгу П.Сердюка – К., 1989. – 236 с. *У співавт.*
25. 9354. Вивчення життєвого і творчого шляху Пантелеймона Куліша в школі // Вивчення творчості Пантелеймона Куліша в школі: Метод. посіб. – Чернівці, 1993. – С. 4–21.
26. 9355. Про Володимира Винниченка та вивчення його творчості у 10 класі // Укр. літ. в школі. – Чернівці, 1995. – Вип. 2. – С. 56–86.
27. 9356. Куровський Дмитро Мусійович // УЛЕ. – К., 1995. – Т. 3. – С. 112.
28. 9357. "Огненне коло" І.Багряного в позакласному читанні старшокласників // Світ Івана Багряного. – Чернівці, 1996. – С. 24–29.
29. 9358. Про автора та його книжку // Павло Сердюк. У світлиці поезії. Статті-бесіди: Метод. посіб. – Ніжин, 1996. – С. 214–216.
30. 9359. Книга поезій Таїсії Шаповаленко "І скрикне твоїм іменем душа" // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1997. – Вип. 9. – С. 161–166.
31. 9360. Відгук з Ніжина // Верховина: Щоквартальник. – Канзас (США). – 2000. – Число 4. – С. 41–43.

Праці В.П.Крутиуса до 1970 див.: Викладачі Ніжинської вищої школи: Біобібліогр. покажч. – Ніжин, 2000. – Ч. 2 (1940–1970). – С. 174–175.

МИХАЛЬЧУК НІНА ІВАНІВНА

Народилася у 1965 р. У 1991р. закінчила Ніжинський державний педагогічний інститут імені Миколи Гоголя. З 1991 р. – асистент кафедри української літератури. Кандидат філологічних наук (з 2005 р.). Коло наукових зацікавлень: ранній український модернізм, творчість В.Винниченка.

Наукові праці

1. 9361. Семіотичний статус людини без "абсолюту" у малій прозі В.К.Винниченка // Сіверянський літопис. – 1999. – № 5. – С. 82–92.
2. 9362. Семантика і функціональна роль архетипів дороги і хати в малій прозі В.К. Винниченка // Сіверянський літопис. – 2000. – № 6. – С. 90–92.
3. 9363. Криза християнської радиції в малій прозі В. Винниченка // Слово і час. – 2000. – № 7. – С. 37–45.
4. 9364. Тілоцентричність у моделі художнього світу (оповідання В.Винниченка "Момент") // Слово і час. – 2002. – № 2. – С. 39–43.
5. 9365. Творчість В.Винниченка в контексті метафізичного пошуку // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Філологічні науки. – С. 61–76.
6. 9366. Духовні пошуки Олексія Плуца // Поетичні голоси Чернігівщини. – Чернівці, 2003. – С. 77–81.

МОЦІЯКА ОЛЕНА МИКОЛАЇВНА

Народилася 1960 р. Закінчила філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1981 р. Кандидат філологічних наук (з 1987 р.), доцент (з 1992 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1981 р. на посадах лаборанта (1981–1983 рр.), аспіранта (1983–1986 рр.), асистента (1986–1988 рр.), ст. викладача (1988–1991 рр.), доцента (з 1992 р.). Основний напрямок наукових досліджень – український романтизм та історія української літератури першої половини XIX століття в цілому.

Наукові праці

1. 9367. Ідейно-естетична функція фантастики у творчості М.Гоголя і українських романтиків // Ідейно-художнє новаторство в українській літературі. – К., 1985. – С. 60–65.

2. 9368. Українська романтична балада (20–60-ті роки XIX ст.) // Рад. літературознавство. – 1986. – № 5. – С. 53–61.
3. 9369. Поєми про Кочубея // Вітчизна. – 1986. – № 11. – С. 194–197.
4. 9370. До проблеми визначення стильових течій в поезії українських романтиків XIX століття // Укр. літературознавство. – Львів, 1987. – Вип. 49. – С. 30–37.
5. 9371. Особливості фольклоризму ліричної поезії Л.Глібова // Глібовські читання, присвячені 160-річчю з дня народження поета: Зб. тез. – Ніжин, 1987. – С. 14–16.
6. 9372. Кобзарі (бандуристи, лірники) як типи народних співців-музикантів у творчості українських романтиків XIX ст. // Кобзарські традиції в українському фольклорі та літературі і творчість Є.Х.Мовчана: Зб. тез. – Суми, 1988. – С. 4–7.
7. 9373. Просвітительська концепція людини та природи і повість О.Кобилянської “Земля” // Творчість О.Кобилянської у контексті української та світової літератури: Зб. тез. – Чернівці, 1988. – С. 25–26.
8. 9374. Особливості образного мислення М.Коцюбинського-поета // Обласна науково-методична конференція, присвячена 125-річчю з дня народження М.М.Коцюбинського. – Чернівці, 1989. – С. 41–42.
9. 9375. Поєма Т.Шевченка “Гайдамаки” в контексті розвитку української романтичної поезії // Зб. праць двадцять сьомої наукової шевченківської конференції. – К.: Наук. думка, 1989. – С. 100–107.
10. 9376. Фольклоризм поезії В.Забіли // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1990. – Вип. 1. – С. 174–175.
11. 9377. Постать Тараса Шевченка в поетичній інтерпретації українських романтиків // Т.Г.Шевченко і Переяславщина: Зб. тез. – Переяслав-Хмельницький, 1990. – С. 214–215.
12. 9378. “Чорна рада” П.Куліша в оцінці М.Костомарова // Микола Костомаров і проблеми суспільного та культурного розвитку української нації. – Рівне, 1992. – С. 50–51.
13. 9379. “Тарасова ніч”, “Іван Підкова”, “Гамалія” Т.Г.Шевченка у контексті стильового розвитку української романтичної поезії // Методичні рекомендації з питань вивчення творчості Т.Г.Шевченка у школі. – Чернівці, 1990. – С. 10–14.
14. 9380. Поєма П.Куліша “Грицько Сковорода” // Григорій Савич Сковорода. – Харків, 1992. – С. 29–30.
15. 9381. Роман Пантелеймона Куліша “Чорна рада” // Вивчення творчості Пантелеймона Куліша у школі. – Чернівці, 1993. – С. 22–53.
16. 9382. Співець кохання // Українська література. – Чернівці, 1994. – С. 42–50.
17. 9383. Методичний посібник з історії української літератури перших десятиріч XIX століття (для студентів -заочників). – Ніжин, 2000. – 42 с.
18. 9384. Жанрові особливості притчі у романі П.Куліша “Чорна рада” // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2001. – Вип. 15. – С. 93–99.
19. 9385. “Ти смієшся, а я плачу” // Гоголезнавчі студії. – Ніжин, 2002. – Вип. 9. – С. 166–171. – Рец. на кн.: Барабаш Ю. Коли забуду тебе, Єрусалиме...” Гоголь і Шевченко. Порівняльно-типологічні студії. – Харків: Акта, 2001.
20. 9386. Образ хати в поетичному мисленні Пантелеймона Куліша // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Філологічні науки. – С. 75–77.
21. 9387. Віктор Забіла // Поетичні голоси Чернігівщини. – Чернівці, 2003. – С. 43–44.
22. 9388. Євген Гребінка // Поетичні голоси Чернігівщини. – Чернівці, 2003. – С. 45–48.
23. 9389. Олександр Афанасьєв-Чужбинський // Поетичні голоси Чернігівщини. – Чернівці, 2003. – С. 62–63.
24. 9390. Леонід Глібов // Поетичні голоси Чернігівщини. – Чернівці, 2003. – С. 63–67.

НЕДИЛКО ГЕОРГІЙ ЯКОВИЧ (1920–1993)

Закінчив філологічний факультет Київського державного університету в 1951 р. Кандидат філологічних наук (з 1955 р.), доцент (з 1960 р.). Працював в Ніжинській вищій школі з 1958 по 1987 рр. на посадах доцента (з 1960 р.), декана філологічного факультету (1960–1965 рр.), завідувача кафедри української літератури (1967–1977 рр.). Основний напрямок наукових досліджень – українська література XIX століття, шевченкознавство.

Наукові праці

1. 9391. “Енеїда” Котляревського і романтизм в українській літературі 20–40-х років XIX ст. // Укр. літературознавство. – Львів, 1971. – Вип. 12. – С. 15–21.
2. 9392. [Рец.] // Рад. літ.-знавство. – 1971. – № 2. – С. 84–87. – Рец. на кн.: Історія української літератури: У 8 т. – Т. 3: Література 40–60-х років XIX ст. / Відп. ред. Є.П.Кирилюк. – К.: Наук. думка, 1968. – 514 с.
3. 9393. [Рец.] // Рад. літ.-знавство. – 1971. – № 9. – С. 90–91. – Рец. на кн.: П.П.Ахрыменка. Тарас Шауценко і Беларусь. – Мінськ: Выш. шк., 1969. – 112 с.
4. 9394. Романтичний герой в історичних поемах Т.Г.Шевченка // Укр. мова і літ. в школі. – 1972. – № 3. – С. 7–13.
5. 9395. Францішек Богушевич на Україні // II наук. конф. по вивченню білорусько-українських зв’язків: Тез. доп. – Львів, 1972. – С. 23–25.
6. 9396. [Рец.] // Укр. мова і літ. в школі. – 1974. – № 2. – С. 89–91. – Рец. на кн.: П.П.Хропко. Українська драматургія першої половини XIX ст. – К.: Вид-во Київ. пед. ін-ту, 1972.
7. 9397. [Рец.] // Укр. мова і літ. в шк. – 1974. – № 12. – С. 78–80. – Рец. на кн.: П.К.Волинський. З творчого доробку: Вибр. ст. – К.: Дніпро, 1973.
8. 9398. Глібов Л.І. // Шевченків. словник. – К., 1976. – Т. 1. – С. 157.
9. 9399. Колись дурною головою // Там само. – Т. 1. – С. 311.
10. 9400. Кукольник Н.В. // Там само. – Т.1. – С. 333.
11. 9401. Кілька уточнень до біографії Шевченка // Рад. літ.-знавство. – 1976. – № 5. – С. 77–79.
12. 9402. Леонід Глібов – видатний байкар і лірик // Укр. мова і літ. в школі. – 1977. – № 3. – С. 86–90. Підпис: Г.Яковенко.
13. 9403. Не нарікаю я на бога // Шевченків. словник. – К., 1977. – Т. 2. – С. 38.
14. 9404. Ніжин // Там само. – Т. 2. – С. 48–49.

15. 9405. Ой діброво, темний гаю // Там само. – Т. 2. – С. 64.
16. 9406. Ой, люлі, люлі, моя дитино // Там само. – Т. 2. – С. 64.
17. 9407. Ой по горі роман цвіте // Там само. – Т. 2. – С. 65.
18. 9408. Перебендя // Там само. – Т. 2. – С. 89.
19. 9409. Породила мене мати // Там само. – Т. 2. – С. 134.
20. 9410. У неділеньку та ранесенько // Там само. – Т. 2. – С. 284.
21. 9411. Як маю я журитися // Там само. – Т. 2. – С. 402.
22. 9412. Якби мені, мамо, намисто // Там само. – Т. 2. – С. 402–403.
23. 9413. Усе про Кобзаря (До виходу “Шевченківського словника”) // Укр. мова і літ. в школі. – 1978. – № 3. – С. 86–87.
24. 9414. Студенческий литературный кружок и его роль в формировании навыков научной работы будущих учителей // Улучшение качества подготовки педагогических кадров...: Тез. респ. науч. конф. – Харьков, 1979. – С. 62–63.
25. 9415. Шевченківські традиції у творчості Ф.Богушевича // Т.Г.Шевченко в інтернаціональних літературних зв'язках. – К., 1981. – С. 43–57.
26. 9416. Твори Леоніда Глібова для дітей // Література. Діти. Час. – К., 1981. – С. 121–128.
27. 9417. Лірика Л.Глібова і творчість українських романтиків // Укр. літ.-знавство. – Львів, 1982. – Вип. 39. – С. 85–91.
28. 9418. Плющ О.Л. // УРЕ. – 2-е вид. – 1982. – Т. 8. – С. 423.
29. 9419. Посвята // УРЕ. – 2-е вид. – 1983. – Т. 9. – С. 26.
30. 9420. Поэт и две сестры: К творческой истории стихотворения П.Тычины “О любя Инно...” // Радуга. – 1983. – № 6. – С. 108–110.
31. 9421. Романович-Ткаченко Н.Д. // УРЕ. – 2-е вид. – 1983. – Т. 9. – С. 452.
32. 9422. Стеблін-Камінський С. П. // Там само. – Т. 10. – С. 523.
33. 9423. До питання про типологію жанру “думка” у творах Т.Шевченка і Ю.Федьковича: Тез. доп. респ. наук. конф., присвяч. 150-річчю з дня народж. Ю.Федьковича. – Чернівці, 1984. – С. 70–71.
34. 9424. Тарас Шевченко: Семінарії. – К., 1985. – С. 6–214, 252–365 (Розд. 1, 2, 4); С. 215–251 (Розд. 3). *Успіваєт.*
35. 9425. Ющенко О.Я. // УРЕ. – 2-е вид. – 1985. – Т. 12. – С. 484.
36. 9426. Шабленко А.Я. // УРЕ. – 2-е вид. – 1985. – Т. 12. – С. 356.
37. 9427. Шпигоцький О.Г. // Там само. – Т. 12. – С. 335–336.
38. 9428. Роки навчання Л.Глібова у Ніжинському лиціі // Глібов. читання, присвяч. 160-річчю з дня народж. поета. – Ніжин, 1987. – С. 18–19.
39. 9429. Думка як літературний жанр // Укр. літ.-знавство. – Львів, 1988. – Вип. 51. – С. 17–25.
40. 9430. Образи ватажків у повісті М.Гоголя “Тарас Бульба” і ранніх історичних поемах Т.Шевченка // Наследие Н.В.Гоголя и современность. – Нежин, 1988. – Ч. 1. – С. 84–85.
41. 9431. Ювілей Пушкіна, Гоголя і Шевченка у Ніжинському історико-філологічному інституті // ІІ Чернігів. обл. конф. з іст. краєзнавства. – Чернігів, 1988. – Вип. 1. – С. 77–79.
42. 9432. Літературні зв'язки Тараса Шевченка і Михайла Максимовича // Шевченко і розвиток мов та літератур народів СРСР та соціалістичної співдружності: Тез. конф. КДУ. – К., 1989. – С. 38–39.
43. 9433. Еволюція жіночих образів у творах Т.Шевченка і М.Коцюбинського // Обл. наук.-метод. конф., присвяч. 125-річчю з дня народж. М.М.Коцюбинського: Тез. – Чернігів, 1989. – С. 87–89.
44. 9434. Народ у повісті М.Гоголя “Тарас Бульба” і ранніх історичних поемах Т.Шевченка // Творчество Н.В.Гоголя и современность. – Нежин, 1989. – Ч. 2. – С. 23–24.
45. 9435. Образ бандуриста в ранніх історичних творах Т.Шевченка і романі П.Куліша “Чорна рада” // Наук.-метод. конф., присвяч. 175-річчю з дня народж. Шевченка: Тез. – Чернігів, 1989. – С. 12–13.
46. 9436. Перша українська читанка // Розвиток школи на Україні: Зб. тез. – Ніжин, 1989. – С. 65–66.
47. 9437. Т.Г.Шевченко і літературне життя Київського університету. – К., 1989. – С. 10–94.
48. 9438. Т.Шевченко і студентська молодь 40-х років ХІХ ст. // Т.Г.Шевченко і загальнолюдські ідеали: Зб. тез. – Одеса, 1989. – С. 85–87.
49. 9439. Тарас Шевченко і Чернігівщина: Нарис. – Ніжин, 1992. – 69 с.
Праці Г.Я.Неділька до 1971 див.: Викладачі Ніжинської вищої школи: Біобібліогр. покажч. – Ніжин, 2000. – Ч. 3. (1940–1970). – С. 179–182.

ОЛІЙНИК ВІРА МИТРОФАНІВНА

Народилася 1937 р. Закінчила філологічний факультет Луганського педінституту в 1960 р. Кандидат філологічних наук (з 1986 р.), доцент (з 1992 р.). Працювала в Ніжинській вищій школі з 1970 по 1996 рр. на посадах викладача (1979–1988 рр.), ст. викладача (1988–1992 рр.), доцента (1992–1996 рр.). Основний напрямок наукових досліджень – історія української літератури 70–90-х років ХІХ ст.

Наукові праці

1. 9440. До біографії А.Шабленка (За невідомими архівними матеріалами) // Рад. літ.-знавство. – 1975. – № 6. – С. 44–54.
2. 9441. Проза А.Шабленка // Там само. – 1979. – № 2. – С. 62–68.
3. 9442. Фольклорно-етнографічні інтереси робітничого поета Т.М.Романченка // Нар. творчість та етнографія. – 1987. – № 2. – С. 26–33.
4. 9443. Фольклорні збірники для школи // Там само. – № 6. – С. 89–90.
5. 9444. Журнал А.Шабленка “Вільна Україна” у Франковій оцінці // Іван Франко і історико-літературний процес. – К., 1968. – С. 30–34.
6. 9445. Б.Д.Грінченко і робітничий поет Т.М.Романченко // Борис Грінченко: Тез. доп. респ. наук.-практ. конф., присвяч. 125-річчю від дня народж. письменника. – Ворошиловград, 1988. – С. 66–68.
7. 9446. Кобзарство і пролетарські поети // Кобзарські традиції в українському фольклорі та літературі і творчість Є.Х.Мовчана: Зб. тез. – Суми, 1986. – С. 20–22.

8. 9447. Н.В.Гоголь и пролетарские украинские поэты конца XIX – начала XX века // Наследие Н.В.Гоголя и современность. – Нежин, 1988. – Ч. 1. – С. 90–92.
9. 9448. О.Кобилянська і пролетарські поети кінця XIX – початку XX ст. // Творчість О.Кобилянської у контексті української та світової літератури (до 125-річчя з дня народж. письменниці): Зб. тез. – Чернівці, Б.р. – Ч. 1. Літературознавство. – С. 97–99.
10. 9449. М.Коцюбинський і пролетарські письменники // Обл. наук. – метод. конф., присвяч. 125-річчю з дня народж. письменника: Тез. – Чернівці, 1989. – Ч. 1. – С. 97–98.
11. 9450. Ідейно-художній аналіз поезії “Збір до нічліжного приюту” А.Шабленка з метою професійної підготовки студента-філолога до роботи в школі // Актуальні питання вивчення у вузі курсу методики викладання: Зб. тез. – Ніжин, 1990. – С. 77–78.
12. 9451. М.В.Гоголь і М.П.Драгоманов // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1990. – Вип. 1. – С. 149–150.
13. 9452. О.Я.Кониський в оцінці М.П.Старицького // М.Старицький: творче обличчя і місце в національній культурі: Зб. тез наук. конф. – К., 1990. – С. 18–20.
14. 9453. Фольклор у духовному житті і творчості П.Думки // Фольклор у духовному житті українського народу: Регіон. наук. читання. – Львів, 1991. – С. 109–110.
15. 9454. Леся Українка і пролетарські поети // Леся Українка. Особливість. Творчість. Доля: Зб. тез респ. наук. конф., присвяч. 120-річчю від дня народж. письменниці. – Луцьк, Б.р. – С. 22–23.
16. 9455. В.М.Гнатюк та пролетарські поети // Роль Володимира Гнатюка у розвитку української національної культури: Зб. тез респ. наук. конф. – Тернопіль, 1991. – С. 41–42.

СЕРДЮК ПАВЛО ОЛЕКСАНДРОВИЧ (1926–1999)

Закінчив філологічний факультет Харківського державного університету в 1960 р. Кандидат філологічних наук (з 1965 р.), доцент (з 1968 р.). Працював у Ніжинській вищій школі з 1968 р. по 1990 р. на посаді доцента. Основний напрямок наукових досліджень – українська література XX століття. Член Спілки письменників СРСР (з 1966 р.).

Наукові праці

1. 9456. Айтматов Чінгіз: Нарис про життя і творчість. – К.: Дніпро, 1971. – 99 с.
2. 9457. Епопея народного життя // Упіт А. Земля зелена: Роман. – К., 1971. – С. 5–15.
3. 9458. Етапи творчого неспокою: До 60-річчя С.А.Крижанівського // Вітчизна. – 1971. – № 1. – С. 136–140.
4. 9459. Поезія побратимської вірності: Про зб. П.Воронька “Повінь” // Жовтень. – 1971. – № 12. – С. 132–134.
5. 9460. [Рец.] // Укр. мова і літ. в школі. – 1972. – № 8. – С. 89–90. – Рец. на кн.: Чайковський Б. Незабутня сторінка дружби (Т.Г.Шевченко і білоруська література).
6. 9461. Зачарований ромашковою землею // Тютюнник Г. Вир: Роман. – К., 1973. – С. 5–20.
7. 9462. Поезія мужності і ніжності: До 75-річчя з дня народж. В.М.Сосюри // Укр. мова і літ. в шк. – 1973. – № 1. – С. 8–15.
8. 9463. Поет широкого творчого діапазону: До 60-річчя П.Воронька // Там само. – № 12. – С. 12–21.
9. 9464. Талант яскравий і самотній: До 70-річчя М.Бажана // Там само. – 1974. – № 10. – С. 23–33.
10. 9465. Величний образ вождя революції // Там само. – 1976. – № 11. – С. 3–15.
11. 9466. Провесін з Леніним: Аналіз вірша А.Малишка “Здавалось малому...” в 10 класі // Там само. – 1977. – № 11. – С. 44–50.
12. 9467. Два рівних крила: Аналіз поезії М.Рильського “Троянди й виноград” // Там само. – 1979. – № 10. – С. 40–44.
13. 9468. Поет про поезію: Про книгу А.Кацнельсона “Про поезію” // Вітчизна. – 1979. – № 1. – С. 210–212.
14. 9469. Поезії Павла Тичини про В.І.Леніна: Місткість поетичної деталі // Укр. мова і літ. в школі. – 1980. – № 4. – С. 39–43.
15. 9470. “Я обіймаю землю молодую...”: Поезія Дмитра Павличка в 10 класі // Укр. мова і літ. в шк. – 1981. – № 1. – С. 48–53.
16. 9471. Нагнибіда Микола Львович // Укр. рад. енциклопедія. – 2-е вид. – К., 1982. – Т. 7. – С. 199.
17. 9472. Полторацький Олексій Іванович // Там само. – Т. 8. – С. 501.
18. 9473. “І промовляє серцю думка...”: Розгляд композиції віршів Т.Г.Шевченка у 8 класі // Укр. мова і літ. в шк. – 1983. – № 12. – С. 17–22.
19. 9474. “Може ми квітками...”: Інтимна лірика В.Сосюри в X класі // Там само. – № 8. – С. 21–26.
20. 9475. Пригара Марія Аркадіївна // Укр. рад. енциклопедія. – 2-е вид. – К., 1983. – Т. 9. – С. 81.
21. 9476. Речмедін Валентин Остапович // Там само. – Т. 9. – С. 356.
22. 9477. Рибас Тарас Михайлович // Там само. – Т. 9. – С. 361.
23. 9478. Рубашов Михайло Борисович // Там само. – Т. 9. – С. 501.
24. 9479. Сліпчук Петро Олексійович // Там само. – Т. 10. – С. 249.
25. 9480. Степанюк Борислав Павлович // Там само. – Т. 10. – С. 529–530.
26. 9481. Ще про “Хор лісових дзвіночків” П.Тичини в IV класі // Укр. мова і літ. в шк. – 1983. – № 6. – С. 16–19.
27. 9482. З доріг неспокою: Про зб. С. Реп’яха “Поезія” // Дніпро. – 1984. – № 6. – С. 136–138.
28. 9483. [Рец.] // Дніпро. – 1984. – № 3. – С. 143–144. – Рец. на зб.: Петькун О. Щільники: Поезія.
29. 9484. “Моя земля – як пісня чарівна...”: Збірник “Батьківщині” в патріотичному й естетичному вихованні школярів // Укр. мова і літ. в шк. – 1985. – № 1. – С. 23–29.
30. 9485. Наш Ілліч: Із поетичної Ленініани // Там само. – № 4. – С. 3–8.
31. 9486. Хоменко Іван Євтихійович // Укр. рад. енциклопедія. – 2-е вид. – К., 1985. – Т. 12. – С. 165.
32. 9487. Вивчення творчості Миколи Бажана: Посібник для вчителів. – К.: Рад. школа, 1986. – 118 с. *У співавторстві.*
33. 9488. Погляд у віки: Історичні романи Д.Мищенка // Київ. – 1986. – № 6. – С. 114–116.

34. 9489. Глібовські традиції в усмішках Остапа Вишні: Тез. доп // Глібов. читання. – Ніжин, 1987. – С. 25–26.
35. 9490. Невичерпність пізнання: Літ.-критич. статті. – К.: Рад. письменник, 1989. – 236 с.
36. 9491. Стільки сердець гарячих чую: Сторінки поетичної Ленініани // Комуніст України. – 1990. – № 4. – С. 37–42.
37. 9492. Рідна мати моя: Метод. посібник. – К., 1991. – 48 с.
38. 9493. У світлиці поезії: Навч. посібник. – Ніжин, 1996. – 220 с.

Праці П.О.Сердюка до 1971 див.: Викладачі Ніжинської вищої школи: Біобібліогр. покажчик. – Ніжин, 2000. – Ч. 3 (1940–1970). – С. 192–195.

СИДОРЕНКО ТЕТЯНА ОЛЕКСІВНА

Народилася 1959 р. Закінчила філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту у 1982 р; відділення журналістики при Київській ВПШ у 1987 р. Член Спілки журналістів. З 1993 р. – асистент кафедри української літератури. Основний напрямок наукових досліджень – українське літературне бароко.

Наукові праці

1. 9494. Місцеві дослідники творчості Івана Величковського // Література і культура Полісся. – Ніжин, 1995. – Вип. 6. – С. 150–152.
2. 9495. Іван Величковський: поет, перекладач, новатор // Сіверянський літопис. – 2000. – № 1. – С. 93–97.
3. 9496. “Правило життя в світі” Миколи Гоголя (зв’язки його творчості з українською бароковою проповіддю) // Сіверянський літопис. – 2000. – № 2. – С. 136–140.
4. 9497. Таке саме // Українська мова і література в школі. – 2000. – № 16.
5. 9498. Художній часопростір у християнській ліриці Івана Величковського // Наукові записки / Ніжин. дер. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Філологічні науки. – С. 149–154.
6. 9499. Українське літературне бароко: Навч. посіб. для студентів-заочників філол. фак. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 24 с.
7. 9500. Художній світ у християнській ліриці І.Величковського: часова і просторова перспективи // Київська старовина. – 2002. – № 2. – С. 60–65.
8. 9501. Поетичне Чотири-Євангеліє та інші Новозаповітні книги від Івана (Величковського) // Київська старовина. – 2003. – № 1. – С. 170–174.
9. 9502. Таке саме // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2003. – Вип. 23. – С. 3–7.
10. 9503. Іменем Марії (образ Богородиці в християнській ліриці Івана Величковського) // Дивослово. – 2003. – № 7. – С. 13–17.
11. 9504. Образи Біблійних святих у християнській ліриці Івана Величковського (зв’язки з пратекстом) // Сіверянський літопис. – 2003. – № 3.
12. 9505. Естетична природа поезії Івана Величковського // Поетичні голоси Чернігівщини. – 2003. – С. 39–43.
13. 9506. Образ Ісуса Христа в поезії Івана Величковського // Слово і час. – 2005. – № 2. – С. 23–26.
14. 9507. Таке саме // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 19. – С. 23–27.

ХАРХУН ВАЛЕНТИНА ПЕТРІВНА

Народилася 1973 р. Закінчила філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту ім. М.В.Гоголя у 1995 р. Кандидат філологічних наук (з 2000 р.), доцент (з 2000 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1995 р. на посадах викладача-стажиста (1995–1996 рр.), асистента (1999–2000 рр.), доцента (з 2000 р.). Основний напрямок наукових досліджень – історія української літератури др. пол. XIX–XX століття (типи дискурсивних практик).

Наукові праці

Книги

1. 9508. Роман В.Винниченка “Записки Кирпатого Мефістофеля” в контексті світової “дияволяди” ХХ століття: Навч. посібник до курсу “Українська література для студентів педінститутів спеціальності № 7.030.501 “українська мова та література”. – Ніжин, 1997. – 20 с.
2. 9509. Роман Володимира Винниченка “Записки Кирпатого Мефістофеля” (проблеми поетики): Навч. посібник до курсу “Українська література” для студентів та магістрів педуніверситетів (спеціальність “Українська мова та література”). – Ніжин, 2001. – 116 с.

Статті

3. 9510. Типи системоутворюючих рівнів у поемі П.Тичини “Похорон друга” // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1997. – Вип. 9. – С. 128–131.
4. 9511. Герой-експериментатор у Винниченка // Слово і час. – 1998. – № 11. – С. 66–69.
5. 9512. Інтерпретація ідей Фрідріха Ніцше у творчості Володимира Винниченка // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Філологічні науки. – С. 89–93.
6. 9513. Асиміляція ніцшеанських і фрейдистських ідей у творчості В.Винниченка // Наукові читання – 1998: Праці молодих учених України. – К., 1999. – С. 221–241.
7. 9514. Володимир Винниченко і Станіслав Пшибишевський: “нове” мистецтво // Українська філологія: школи, постаті, проблеми: Зб. наук. праць Міжнар. конф., присвяченої 150-річчю від дня заснування кафедри української словесності у Львівському університеті (Львів, 23–25 жовтня 1998 року). – Львів, 1999. – Ч. 1. – С. 402–408.

8. 9515. Рецепція ідей Ф.Ніцше: варіант О.Кобиланської // Науковий вісник Чернівецького університету. Слов'янська філологія. – 1999. – Вип. 58–59. – С. 119–123.
  9. 9516. Володимир Винниченко і Станіслав Пшибишевський: типологія художніх практик // Наукові записки. – К.: Києво-Могилянська академія, 1999. – Т. 17. – С. 111–115.
  10. 9517. Типи семантичних структур роману В.Винниченка “Записки Кирпатого Мефістофеля” // Сіверянський літопис. – 2000. – № 1. – С. 64–70.
  11. 9518. Іпостасі українського Мефістофеля // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2000. – № 1. – С. 36–42.
  12. 9519. З історії вивчення літературної творчості В.Винниченка // Київська старовина. – 2000. – № 1. – С. 134–139.
  13. 9520. Творчість В.Винниченка “між двох революцій”: логіка пошуку // Літературознавчі обрії: Праці молодих учених України. – К., 2000. – Вип. 1. – С. 119–127.
  14. 9521. Мистецтво розуміти поезію (спроба аналізу віршів Ліни Костенко) // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2000. – № 2. – С. 82–89.
  15. 9522. “Записки Кирпатого Мефістофеля”: екзистенційне в романі та поза ним // Слово і час. – 2002. – № 7. – С. 26–28.
  16. 9523. Категорія гри в романі В.Винниченка “Записки Кирпатого Мефістофеля”: герой і маска // Наукові записки. – Кіровоград, 2000. – Філологічні науки (укр. літературознавство). – С. 187–192.
  17. 9524. Дефінітивні розбіжності терміна “поетика” в літературознавчих методологіях ХХ століття // Вісник Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2001. – № 1. – Філологічні науки. – С. 129–130.
  18. 9525. Модерністські концепції діявольдіади (за творами С.Пшибишевського і В.Винниченка) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Філологічні науки. – С. 130–134.
  19. 9526. Персоносфера як фактор системної організації збірки І.Франка “Зів'яле листя” (до проблеми металогики мислення) // Слово і час. – 2002. – № 2. – С. 9–13.
  20. 9527. Твір відкритий для інтерпретацій (роман В.Винниченка “Записки Кирпатого Мефістофеля” у дзеркалі рецептивності естетики) // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2002. – № 3. – С. 89–94.
  21. 9528. Поема П.Тичини “Похорон друга” // Поетичні голоси Чернігівщини. – Чернігів, 2003. – С. 104–107.
  22. 9529. Хронотоп у романі В.Винниченка “Записки Кирпатого Мефістофеля” // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Філологічні науки. – С. 57–61.
  23. 9530. Ідеосфера Володимира Винниченка: краса і сила як моделювальні категорії (на матеріалі повісті “Краса і сила”) // Винниченкознавчі зошити. – Ніжин, 2003. – Вип. 1. – С. 70–76.
  24. 9531. Кодифікація терміна “модернізм”: інтерпретаційна парадигма кінця ХХ століття // Вісник Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2004. – № 2. – Філологічні науки. – С. 188–190.
- Тези**
25. 9532. Функціональна роль образу Мефістофеля в романі В.Винниченка “Записки Кирпатого Мефістофеля” // Всеукраїнська науково-теоретична конференція “Поетика художнього твору”: Матеріали доповідей і повідомлень. – Київ; Херсон, 1996. – С. 201–202.
  26. 9533. Гендерне позиціонування у сучасній літературознавчій науці // Гендер: реалії і перспективи в українському суспільстві: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. – К., 2003. – С. 114–118.

КАФЕДРА РОСІЙСЬКОЇ МОВИ

АРВАТ НІНЕЛЬ МИКОЛАЇВНА

Народилася 1928 р. Закінчила філологічний факультет Одеського держуніверситету (1952 р.). Кандидат філологічних наук (з 1955 р.), доцент з 1960 р. (Чернівці), доктор філологічних наук з 1977 р., професор з 1980 р. (Ніжин). Працює в ніжинській вищій школі (Ніж. ДПІ) з 1976 р. на посадах доцента (1976–1979 рр.), професора (з 1980 р.), завідувача каф. російської мови (1979 р.). Основний напрямок наукових досліджень: російська мова (історична граматики (канд. дисертація), синтаксис сучасної російської мови, мова творів художньої літератури. Лексична та граматична семантика (докт. дис), зіставне вивчення російської та української мови (в методичному аспекті).

Відомості про проф. Арват Н.Н. зміщені в енциклопедії: Юдакин А.П. Теоретическое, славянское и русское языкознание: В 3 т. – М.: РАН, 2004. – Т. 1.

Наукові праці

1. 9534. Безличные предложения в древнерусском языке: Автореф. дис. ...канд. филол. наук / Одес. гос. ун-т. – Одесса, 1955.
2. 9535. Словобразовательные тенденции в развитии безличных глаголов // Науч. ежегод. ЧГУ за 1959. – Черновцы, 1960. – С. 226–229.
3. 9536. К вопросу об истории безличной конструкции с кратким страдательным причастием в русском языке // Там само. – С. 191–194.
4. 9537. О природе безличных предложений: Пособие для студ. – Черновцы, 1960. – 48 с.
5. 9538. Наблюдения над синтаксисом шутки-комедии А.П.Чехова “Медведь” // Материалы и сообщ. конф., посвящ. 100-летию со дня рожд. А.П.Чехова. – Черновцы, 1960. – С. 87–96.

6. 9539. Древнерусский язык: Учеб. пособие для студ. ист. фак. – Черновцы, 1960. – Ч. 1. – 90 с. *У співаєм.*
7. 9540. К в вопросу о переводе поэмы Гоголя "Мертвые души" на украинский язык // Н.В. Гоголь: К 150-летию со дня рожд. – Черновцы, 1961. – С. 94–106.
8. 9541. О структуре диалога в драме Л.Н. Толстого "Живой труп" // Л.Н. Толстой. – Черновцы, 1961. – С. 101–118.
9. 9542. Древнерусский язык. – Черновцы, 1961. – Ч. 2. – 95 с. *У співаєм.*
10. 9543. Древнерусский язык: Метод. пособие для студ. ист. фак. – Львов, 1961. – 52 с.
11. 9544. Сравнительная характеристика безличного пассивного оборота в русском и украинском языках // Питання історії і діалектології східнослов'янських мов. – Львів, 1961. – Кн. 2. – С. 143–158.
12. 9545. О развитии безличных глаголов в древнерусском языке // Там само. – Львів, 1963. – Кн. 3. – С. 87–99.
13. 9546. Неполные безличные предложения в русском языке // Вопр. синтаксиса. – Черновцы, 1963. – С. 20–33.
14. 9547. Неполные определенно-личные предложения в русском языке // Там само. – С. 119–122.
15. 9548. Развитие безличных предложений с безлично-предикативными словами в русском языке // Материалы XIX науч. сессии. – Черновцы, 1963. – С. 78–81.
16. 9549. Синонимика безличных предложений // Питання стилістики української мови в її взаємозв'язку з іншими слов'янськими мовами. – Чернівці, 1963. – С. 34–35.
17. 9550. Построение разговорной речи в романе Горького "Жизнь Клима Самгина" // Вопр. новой рус. лит. – Черновцы, 1963. – С. 226–252.
18. 9551. Развитие безлично-предикативных слов модального значения в русском языке // XX науч. конф. ЧДУ. – Чернівці, 1964. – С. 72–73.
19. 9552. Безлично-предикативные слова модального значения в русском и украинском языках // Тез. VI Славист. конф. на Україні. – Чернівці, 1964. – С. 72–73.
20. 9553. Состав безлично-предикативных слов в русском языке // XXI науч. конф. ЧДУ. – Чернівці, 1965. – С. 231–235.
21. 9554. К вопросу о формировании безлично-предикативных слов качественно-оценочного значения // Там само. – С. 215–218.
22. 9555. Безличные предложения в русском языке: Проф. и метод. указ. к спецкурсу. – Черновцы, 1965. – 85 с.
23. 9556. О критериях определения безлично-предикативных слов // Міжвуз. наук. конф. з проблем синтаксису української мови. – Чернівці, 1965. – С. 62–66.
24. 9557. Нетипичные лексемы в роли безлично-предикативных слов // XXII науч. конф. ЧДУ. – Чернівці, 1966. – С. 54–58.
25. 9558. Структурно-семантические типы безличных отрицательных экзистенциальных предложений в современном русском языке // Проблемы изучения семантики языка. – Днепропетровск, 1968. – Ч. 2. – С. 116–118.
26. 9559. Безличные отрицательные экзистенциальные предложения в современном русском языке. – Черновцы, 1969. – 43 с.
27. 9560. Стилистика безличных предложений. – Черновцы, 1969. – 46 с.
28. 9561. Семантико-стилистические функции безличных предложений в поэзии Некрасова // Язык Н.А. Некрасова. – Ярославль, 1969. – С. 189–199. – (Учен. зап. / Ярослав. пед. ин-т. – Вып. 2).
29. 9562. Семантико-стилистические функции безличных отрицательных предложений в поэзии Некрасова // Язык Н.А. Некрасова. – Ярославль, 1970. – С. 266–284. – (Учен. зап. / Ярослав. пед. ин-т. – Вып. 3).
30. 9563. Стилистическое употребление номинативных предложений в поэме Некрасова "Русские женщины" // Там само. – С. 255–266.
31. 9564. Лексическая сочетаемость и семантические поля безлично-предикативных слов в русском языке // Актуальные проблемы лексикологии. – Минск, 1970. – С. 9–10.
32. 9565. Структурная схема безличного предложения и ее лексическое наполнение // Слово и предложение. – Тамбов, 1971. – С. 142–144.
33. 9566. Структурные типы безличных моделированных фразеологических единиц в русском и украинском языках // Питання фразеології східнослов'янських мов. – К., 1972. – С. 17–20.
34. 9567. Роль лексики в организации структурной основы простого предложения // Актуальные проблемы лексикологии. – Новосибирск, 1972. – С. 235–237.
35. 9568. О взаимосвязи лексики и синтаксиса при изучении простого предложения русского языка в национальной школе // Всесоюз. науч. конф. по проблемам обучения русскому языку. – Кишинев, 1972. – С. 178–180.
36. 9569. Об анализе синтаксической структуры простого предложения // Рус. яз. в шк. – 1972. – № 4. – С. 93–96.
37. 9570. Аспекты изучения простого предложения. – Черновцы, 1972. – 43 с.
38. 9571. Сопоставительная грамматика русского и молдавского языков. – Черновцы, 1972. – Ч. 1. – 114 с. *У співаєм.*
39. 9572. Лексическое наполнение безличных предложений наречного типа в поэзии Некрасова // Материалы межвуз. науч. конф. в честь 150-летия со дня рождения Н.А. Некрасова. – Ярославль, 1973. – С. 104–116.
40. 9573. Про лексичне наповнення структурних схем простого речення // Мовознавство. – 1973. – № 4. – С. 42–49.
41. 9574. Семантические типы односоставных глагольных предложений в русском и украинском языках // Рус. яз. в его связях с укр. и другими славян. языками. – К.; Симферополь, 1973. – С. 62–67.
42. 9575. Об изучении семантических функций членов предложения // Проблемы теории членов предложения. – Кишинев, 1973. – С. 3–11.
43. 9576. Русский язык: Учеб. для 5–6 кл. молдавских школ УССР. – К.; Черновцы: Рад. школа, 1973. – 360 с. *У співаєм.*
44. 9577. Безличные предложения в структуре художественного текста "Деревня" И. Бунина // Бунинский сборник. – Орел, 1974. – С. 324–336.
45. 9578. О взаимосвязи лексики и синтаксиса в формировании семантики предложения // Вопр. лексики и синтаксиса. – Шауляй, 1974. – С. 117–124.
46. 9579. Про порівняльне вивчення семантичної структури речення в близькоспоріднених мовах // Актуальні питання суспільних наук, історії, філології. – Львів, 1974. – С. 91–95.
47. 9580. Русский язык: Учеб. для 7–8 кл. молдавских школ УССР. – К.; Черновцы: Рад. шк., 1974. – 177 с. *У співаєм.*
48. 9581. Семантическая структура простого односоставного предложения. – Черновцы, 1974. – 67 с.

49. 9582. Грамматическая и семантическая структура односоставных причастных предложений в русском и украинском языках // Сопоставительное исследование русского и украинского языков. – К.: Наук. думка, 1975. – С. 250–273.
50. 9583. О сравнительном изучении семантической структуры предложения // Всесоюз. науч. конф. по проблемам обучения русскому языку в условиях близкородственного билингвизма. – Минск, 1975. – С. 22–29.
51. 9584. Об аспекте лексического наполнения структурной схемы предложения // Теоретические проблемы синтаксиса современных индоевропейских языков. – Ленинград, 1975. – С. 13–15.
52. 9585. Русский язык: Учеб. для 5–6 кл. молдавских школ УССР. – 2-е изд. – К.; Черновцы: Рад. школа, 1975. – 360 с. *У співаєм.*
53. 9586. Компонентный анализ семантической структуры простого предложения. – Черновцы, 1976. – 67 с.
54. 9587. Семантическая структура безличных предложений в современном русском языке: Автореф. дис. ... д-ра филол. наук / Ин-т рус. яз. – М., 1976. – 51 с.
55. 9588. Элементы семантического анализа при изучении односоставных предложений // Проблемы преподавания синтаксиса в школе. – М., 1976. – С. 106–112.
56. 9589. О компонентном анализе семантической структуры простого предложения // Мовознавство. – 1976. – № 4. – С. 38–45.
57. 9590. Синтаксическая организация устного русского языка на Украине // Русский язык – язык межнационального общения народов СССР. – К., 1976. – С. 117–137.
58. 9591. Єдність організації граматичної та семантичної структури простого односкладного речення в російській та українській мовах // Науков-технічний прогрес і мова. – К.; Житомир, 1976. – С. 8–9.
59. 9592. О взаимосвязи лексического и грамматического уровней при обучении русскому языку как иностранному // Тез. докл. и сообщ. III междунар. конф. МАПРЯЛ. – Варшава, 1976. – С. 143–144.
60. 9593. Семантическая структура слова и сочетаемость // Актуальные проблемы лексикологии и фразеологии. – Баку, 1976. – С. 9–11. – (Азерб. пед. ин-т рус. яз. и лит.).
61. 9594. Исследование семантической структуры предложения методом компонентного анализа // Системные отношения в лексике и методы их изучения. – Уфа, 1977. – С. 61–69. – (Башкир. гос. ун-т).
62. 9595. Русский язык: Учеб. для 5–6 кл. молд. школ УССР. – 2-е изд., перераб. – К.; Черновцы: Рад. шк., 1977. – 177 с. *У співаєм.*
63. 9596. Семантическая типология простого предложения в восточнославянских языках // Типологія слов'янських мов і взаємодія славянських літератур. – Минск, 1977. – С. 92–93. – (Белорус. гос. ун-т).
64. 9597. Об изучении семантической структуры простого предложения // Актуальные проблемы синтаксиса современного русского языка. – Баку, 1977. – С. 13–15. – (Азерб. пед. ин-т рус. яз. и лит.).
65. 9598. Об изучении односоставных предложений // Рус. яз. в нац. шк. – 1977. – № 4. – С. 24–33.
66. 9599. Древнерусский язык. – К.: Вища школа, 1977. – 216 с. *У співаєм.*
67. 9600. Опыт изучения семантической структуры простого предложения // Комбинаторная методика Т.П. Ломтева и некоторые вопросы прикладной лингвистики. – Днепропетровск, 1978. – С. 117–127. – (Днепропетр. гос. ун-т).
68. 9601. Семантическая структура односоставных предложений // Проблемы грамматической семантики. – Ростов н/Д, 1978. – С. 3–11.
69. 9602. Об асимметрии простого предложения // Мовознавство. – 1978. – № 2. – С. 37–43.
70. 9603. Специфика преподавания русского языка в школах с молдавским языком обучения // Совершенствование теории и практики обучения русскому языку. – К., 1978. – С. 235–242.
71. 9604. Русский язык: Учебник для 5–6 кл. молдавских школ УССР. – 3-е изд., перераб. – К.; Черновцы: Рад. шк., 1979. – 360 с. *У співаєм.*
72. 9605. О семантике предложения // Филол. науки. – 1979. – № 5. – С. 52–61.
73. 9606. К вопросу о семантической типологии простого предложения // Мовознавство. – 1979. – № 2. – С. 24–31.
74. 9607. Лексико-семантическая работа при изучении членов предложения в связи с развитием речи учащихся // Рус. яз. и лит. в шк. УССР. – 1979. – № 6. – С. 29–38.
75. 9608. К вопросу о фразообразовании в русском языке. ФЕ типа “Нет/ни+генитив” // Проблемы русской фразеологии. – Тула, 1979. – С. 22–32.
76. 9609. Межуровневые связи в предложении // Вопросы структуры предложения. – Днепропетровск, 1980. – С. 3–16.
77. 9610. О взаимосвязи лексического и грамматического уровней // Проблемы учебника русского языка как иностранного. Синтаксис. – М., 1980. – С. 63–73.
78. 9611. Русский язык: Учеб. для 7–8 кл. молдавских школ УССР. – 3-е изд., перераб. – К.; Черновцы: Рад. шк., 1980. – 177 с. *У співаєм.*
79. 9612. Отражение концептуального подхода в трактовке лингвистических терминов // Науков-технічний прогрес і проблеми термінології. – К.; Львів, 1980. – С. 11–13.
80. 9613. О социальном аспекте обучения русскому языку // Рус. яз. и лит. в шк. УССР. – 1981. – № 1. – С. 36–41.
81. 9614. К вопросу о методике преподавания русского языка в пединституте // Методика преподавания русского языка и литературы. – К., 1981. – Вып. 14.
82. 9615. Формирование у студентов диалектико-материалистического подхода к языку в процессе изучения современного русского языка // Проблемы лингвистической и методической подготовки учителей русского языка и литературы нац. школы: Всесоюз. совещ.-семинар. – М.; Баку, 1981. – С. 41–43.
83. 9616. Семантическая структура слова и его сочетаемость // Рус. языкознание. – К., 1981. – Вып. 3. – С. 46–52.
84. 9617. Сборник диктантов по русскому языку для 4–8 кл. молдавских школ УССР. – К.; Черновцы: Рад. шк., 1981. – 192 с. *У співаєм.*
85. 9618. Про ізоморфізм слова і простого речення // Мовознавство. – 1982. – № 1. – С. 12–17.
86. 9619. К вопросу о проблемном изложении при изучении синтаксиса современного русского языка // Методика преподавания русского языка и литературы. – К., 1982. – Вып. 15. – С. 59–65.
87. 9620. Русский язык как предмет обучения и воспитания // Рус. яз. и лит. в шк. УССР. – 1982. – № 3. – С. 75. – Рец. на кн.: Русский язык как предмет обучения и воспитания: Библиотека передового опыта. Народное образование / под ред. В.Л. Боднара. – К.; Ужгород: Рад. школа, 1980.
88. 9621. Русский язык: Учеб. для 5–6 кл. молдавских школ УССР. – 4-е изд. – К.; Черновцы: Рад. шк., 1982. *У співаєм.*

89. 9622. Вариативность в сфере выражения состояния // Вариативность как свойство языковой системы. – М., 1982. – С. 11–12. – (АН СССР. Ин-т языкознания).
90. 9623. Многоаспектный подход в обучении русскому языку как иностранному // Рус. языкознание. – К., 1982. – Вып. 4. – С. 114–122.
91. 9624. Аспекты изучения порядка слов // Рус. яз. и лит. в шк. УССР. – 1983. – № 5. – С. 64–70.
92. 9625. О национально-культурной специфике русских безличных предложений // Обучение иностранцев общению на русском языке. Теория и методика. – Ленинград, 1983. – С. 86–95.
93. 9626. Русский язык: Учеб. для 7–8 кл. молдавских школ УССР. – 4-е изд. – К.; Черновцы: Рад. шк. 1983.
94. 9627. Указатель слов в поэтических произведениях Н.А. Некрасова: Учеб. пособие для пед. ин-тов. – Ярославль, 1983. – Вып. 1. – 88 с. – (Ярослав, пед. ин-т).
95. 9628. Многоаспектный подход в изучении интерференции на синтаксическом уровне // Культура русской речи в национальных республиках. – К., 1984. – С. 38–41.
96. 9629. О диалектико-материалистическом подходе при изучении языковых единиц в курсе современного русского языка // Пути улучшения подготовки учителя русского языка: Сб. ст. из опыта работы. – К., 1984. – С. 44–50.
97. 9630. Структура текста повести Ю. Федьковича “Три як рідні брати” // Юрий Федькович: Тез. доп. респ. конф. – Чернівці, 1984. – С. 190–192.
98. 9631. Организация сложного синтаксического целого в трилогии Л. Толстого “Детство. Отрочество. Юность” // Язык и стиль Л. Толстого. – Тула, 1984. – С. 86–93.
99. 9632. Структура текста повести Н.В. Гоголя “Шинель” // Рус. языкознание. – 1984. – № 8. – С. 116–124.
100. 9633. Авторское своеобразие в построении художественного текста. Повесть Н.В. Гоголя “Шинель” // Тез. II Гогол. чтений. – Полтава, 1984. – С. 150–152.
101. 9634. Семантическая структура простого предложения в современном русском языке. – К.: Вища школа, 1984. – 158 с.
102. 9635. Взаимодействие семантической структуры слова и контекста // Семантика языка и текста. – Кировоград, 1984. – С. 17–18.
103. 9636. “И в сех сограждан отдал мне в друзья...” // Рус. яз. и лит. в сред. учеб. завед. УССР. – 1984 – № 9. – С. 17–20.
104. 9637. О семантической базе русского языка на уровне синтаксиса (Простое предложение) // Значение языковых единиц и категорий: Сб. науч. тр. – Таллин, 1984. – С. 3–12.
105. 9638. Специфика изучения синтаксиса русского языка в национальных группах // Респ. конф. по дальнейшему совершенствованию изучения рус. языка. – Алма-Ата, 1984. – С. 94–96.
106. 9639. К изучению структуры художественного текста // Русский язык – язык межнационального общения народов СССР. – Кировоград, 1985. – С. 160–161.
107. 9640. К методике изучения сложного синтаксического целого // Методика преподавания русского языка и литературы. – К., 1985. – Вып. 17. – С. 3–15.
108. 9641. О периодических конструкциях в произведениях В.И. Ленина // Рус. яз. и лит. в сред. учеб. завед. УССР. – 1985. – № 4. – С. 29–34.
109. 9642. О принципах подхода в изучении членов предложения // Творча спадщина О.О.Потебні і сучасні філологічні науки. – Харків, 1985. – С. 148–150.
110. 9643. Указатель слов в поэтических произведениях Н.А. Некрасова: Пособие для пед. ин-тов. – Ярославль, 1985. – Вып. 2. – 86 с.
111. 9644. Методические рекомендации по методологической подготовке учащихся в процессе изучения синтаксиса русского языка. – Чернигов, 1985. – 28 с.
112. 9645. О возможности интенсификации процесса обучения русскому языку // Научные традиции и новые направления в преподавании русского языка и литературы: Тез. докл. VI конгр. МАПРЯЛ. – Будапешт, 1986. – С. 4–5.
113. 9646. Преемственность и развитие формирования научного понятия о единицах языка в школе и вузе // Совершенствование процесса формирования научных понятий у учащихся школ и студентов педвузов. – Челябинск, 1986. – С. 97–98.
114. 9647. Лексико-семантическая работа в практическом курсе русского языка // Совершенствование преподавания практического курса русского языка в педвузах союзных республик. – Нежин, 1986. – С. 3–4.
115. 9648. Выступление на IX междунар. съезде славистов // Материалы дискуссии. Языкознание. – К., 1986. – С. 321.
116. 9649. О единстве лингвистической и методической подготовки учителя русского языка // Совершенствование подготовки учителей русского языка и литературы для национальных школ. – Фрунзе, 1986. – С. 190–191.
117. 9650. Структура текста “Слова о полку Игореве” // Тез. обл. науч.-метод. конф., посвящ. 800-летию “Слова о полку Игореве”. – Чернигов, 1986. – С. 126–127.
118. 9651. Указатель слов в поэтических произведениях Некрасова Н.А. – Ярославль, 1986. – Вып. 3. – 152 с.
119. 9652. Взаимодействие языкового и речевого в семантике предложения // Функционирование языковых единиц в речи и тексте. – Воронеж, 1967. – С. 3–13.
120. 9653. Двуязычие и проблемы языкового воспитания // Особенности функционирования русского языка в национальной республике. Проблемы взаимодействия языков. – Кишинев, 1987. – С. 17–23.
121. 9654. Сборник диктантов по русскому языку для 4–8 кл. молдавских школ УССР – 2-е изд., перераб. – К.; Черновцы, 1987. – 192 с. *У співаєт.*
122. 9655. Подготовка студентов-русистов национальных групп педвузов: Метод. рек. – М.: АПН СССР, 1987. – 51 с.
123. 9656. Методические рекомендации к спецкурсу “Сопоставительное изучение русского и украинского языков в средней школе”. – Нежин: НГПИ, 1987. – 28 с.
124. 9657. Типология структуры текста басен Л. Глибова // Глібовські читання. – Нежин, 1987. – С. 76–77.
125. 9658. Композиционно-содержательный аспект семантической структуры художественного текста // Семантика целого текста. – М.; Одесса, 1987. – С. 9. – (АН СССР).
126. 9659. Линейная организация композиционной структуры текста // Семантика языка и текста: II Кировоград. семант. чтения. – Кировоград, 1987. – С. 149–150.
127. 9660. Сложное синтаксическое целое в романе Л.Н. Толстого “Анна Каренина” // Изучение языка произведений Л.Н. Толстого. – Тула, 1987. – С. 117–126.
128. 9661. Пора поиска // Рус. яз. и лит. в сред. учеб. завед. УССР. – 1987. – № 3. – С. 69–70.

129. 9662. Описание как компонент структуры текста. Повесть Н.Гоголя "Страшная месь" // Наследие Н.В.Гоголя и современность. – Нежин, 1988. – С. 62–64.
130. 9663. Структура текста повести О.Кобылянской "Вовчиха" // Творчість О.Кобылянської у контексті української та світової літератури. – Чернівці, 1988. – С. 40–42.
131. 9664. Структура текста поэмы Н.А.Некрасова "Русские женщины" // III Некрасов. чтения. – Ярославль, 1988. – С. 90–91.
132. 9665. Русский язык: Учеб. для 7–8 кл. молд. школ УССР. – 5-е изд. – К., 1988. – 177 с. *У співаєм.*
133. 9666. Двомовність в аспекті краєзнавства // Тез. доп. II Чернігів. обл. конф. – Чернігів, 1988. – Вип. 2. – С. 100–101.
134. 9667. Совершенствование практики двуязычия в общественной жизни города // Двуязычие в советском обществе. – Винница, 1988 – С. 22–23.
135. 9668. О реализации сопоставительного изучения русского и украинского языков в средней школе // Методика преподавания русского языка и литературы. – К., 1989. – Вып. 19. – С. 32–42.
136. 9669. О системном сопоставительном изучении русского языка и казахского в школе и в вузе // Актуальные проблемы национально-русского двуязычия в учебном процессе педвузов Казахстана. – Алма-Ата, 1989. – С. 44–47.
137. 9670. Сопоставительное изучение русского и украинского языков школе. – К.: Рад. шк., 1989. – 192 с. *У співаєм.*
138. 9671. [Рец.] // Рус. яз. и лит. в шк. Украины. – 1989. – № 10.
139. 9672. Задачи и методы коммунистического воспитания молодежи при изучении родного и русского языков в средней школе и вузе // Воспитание словом. – К., 1989. – С. 211–222.
140. 9673. Употребление односоставных предложений в "Вечерах на хуторе близ Диканьки" Н.В.Гоголя // Творчество Гоголя и современность. – Нежин, 1989. – Ч. 2. – С. 74–75.
141. 9674. Повествование в романе Н.Островского "Как закалялась сталь" // Литературно-общественная деятельность Н.А.Островского и современность: Тез. респ. конф. – Ровно, 1989. – С. 50–53.
142. 9675. Структура текста повести Т.Г.Шевченко "Наймичка" // Шевченко і розвиток мов та літератур народів СРСР. – К., 1989. – С. 72–73.
143. 9676. Художественное пространство в поэме Н.А.Некрасова "Кому на Руси жить хорошо" // IV Некрасов. чтения. – Ярославль, 1989. – С. 79–81.
144. 9677. Методические рекомендации к спецсеминару "Структура художественного текста". – Нежин: НГПИ, 1989. – 39 с.
145. 9678. Русский язык в современном мире: Метод. рек. к спецсеминару. – Нежин: НГПИ, 1989. – 24 с.
146. 9679. Художественное пространство в повести Н.В.Гоголя "Страшная месь" // Творчество Гоголя и современность. – Нежин, 1989 – С. 101–103.
147. 9680. Лексико-синтаксическая структура текста статьи Ленина "Партийная организация и партийная литература" // Влияние творческого наследия В.И.Ленина на развитие восточнославянских языков. – Львов, 1990. – С. 89–91.
148. 9681. Художественное пространство и время в поэме А.С.Пушкина "Цыганы" // А.С.Пушкин в Бессарабии. – Измаил, 1990. – С. 103–105.
149. 9682. Художественное время в повести Гоголя "Страшная месь" // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1990. – Вип.1. – С. 122–123.
150. 9683. Структура текста миниатюр И.А.Булнина // Тез. межвуз. конф., посвящ. 120-летию со дня рожд. Бунина. – Елец, 1990. – С. 62–63.
151. 9684. Углубленное изучение словосочетаний в школе // Актуальные вопросы изучения в вузе курса методики. – Нежин, 1990. – С. 35–37.
152. 9685. О подготовке учителей к углубленному изучению синтаксиса в школе // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки. – Ніжин, 1990. – Ч. 2. – С. 26–28.
153. 9686. Об украинизмах в устной русской разговорной речи города // Здійснення ленінської національної політики на Донбасі. – Донецьк, 1990. – С. 105–107.
154. 9687. Контекстно-речевые формы в обучении русскому языку // Русский язык и литература в общении народов мира (Проблемы функционирования и преподавания): Тез. докл. VII Конгресса МАПРЯЛ. – М., 1990. – Ч. 1. – С. 7.
155. 9688. Привитие навыков самостоятельного изучения студентами структуры художественного текста // Проблемы самореализации личности в педвузе і школі. – К., 1990. – С. 72–73.
156. 9689. Проявление билингвизма в русской разговорно-бытовой речи города // Проблеми міжпредметних зв'язків в умовах білінгвізму. -Дрогобич, 1990. – С. 180–182.
157. 9690. Нестандартный семантический предикат // Семантика мови і тексту. – Ів.-Франківськ, 1990. – С. 242–243.
158. 9691. Художественное время в поэме Н.А.Некрасова "Русские женщины" // V Некрасов. чтения. – Ярославль, 1990. – С. 5–7.
159. 9692. Художественное пространство и время в повести Гоголя "Шинель" // Тез. III Гогол. чтений. – Полтава, 1990. – С. 103–104.
160. 9693. Текстобразующие потенции безличных предложений // Славянская культура в современном мире: Изучение и преподавание в иноязычной аудитории // Материалы II междунар. семинара. – К., 1991. – С. 137–138.
161. 9694. К методике изучения коммуникативной перспективы текста // Лингвистическая семантика и прагматика: Материалы V науч. конф. – М.; Харьков, 1991. – С. 137–140.
162. 9695. Валентные свойства безлично-предикативных слов // Валентность и сочетаемость на синтаксическом уровне языка и речи: Тез. докл. на межвуз. науч. конф. – Могилев, 1991. – С. 48–50.
163. 9696. Синтаксические особенности поэмы Пушкина "Полтава" // Изучение творческого наследия проф. Г.О.Винокура: Материалы науч. конф. – К., 1991. – Ч.1. – С. 8–9.
164. 9697. Языковые особенности стихотворений Агнии Барто // Твори для дітей і про дітей у вітчизняній і зарубіжній літературі. – Одеса: ОДПІ, 1991. – С. 17–18.
165. 9698. Синтаксис современного русского языка: Метод. рек. к самостоят. работе. – Нежин: НДПИ, 1991. – 48 с. *У співаєм.*
166. 9699. О соотношении семантической и смысловой структуры предложения // Проблемы описания грамматических систем славянских языков: Тез. докл. межвуз. науч. конф. – Измаил, 1992. – С. 5–7.
167. 9700. К вопросу об оптимизации обучения русскому языку // Проблемы изучения и преподавания русского языка в вузах и школах республики. – Минск, 1992. – Ч. 1. – С. 18–20.

168. 9701. О лекторском мастерстве А.А.Потебни // О.О.Потебня і проблеми сучасної філології. – К.: Наук. думка, 1992. – С. 124–139.
169. 9702. Культура русской речи в украинском языковом окружении // Культура речи в разных сферах общения: Тез. Всерос. науч. конф. – Челябинск, 1992. – С. 124–125.
170. 9703. Нежинская высшая школа и ее культурно-просветительное значение // Духовне відродження слов'ян в контексті європейської та світової культури. – Чернівці, 1992. – С. 254–256.
171. 9704. Синтаксическая деривация и типология предложений // Словаутваренне і номінатывна дэрывацыя у славянскіх мовах: Респ. наук. конф. – Гродна, 1992.
172. 9705. Синтаксические доминанты в повести Гоголя "Портрет" // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1992. – Вип. 3. – С. 94–110.
173. 9706. Синтаксис – ритмика – динамическая образность в поэтическом произведении // Шляхи посилення ефективності практичного курсу мови та виховання читацької майстерності – Одеса: ОДПІ, 1992. – Ч. 1. – С. 17–18.
174. 9707. О составных словесных единицах в поэме Н.Некрасова "Кому на Руси жить хорошо" // Язык поэмы Некрасова "Кому на Русии жить хорошо": Межвуз. науч. конф. – Ярославль: ЯГПИ, 1992. – С. 3–4.
175. 9708. О подходах в изучении структуры художественного текста // Методика преподавания русского языка и литературы: Респ. науч.-метод. сб. – К., 1992. – Вип. 20. – С. 72–82.
176. 9709. Художественное пространство и время в поэме Пушкина "Цыганы" // Исследования по семантике. Семантические единицы и парадигмы. – Уфа, 1992. – Вип. 17. – С. 97–107.
177. 9710. Структура текста повести Т.Г.Шевченко "Наймычка" // Дослідження творчості Т.Г.Шевченка. – К., 1992. – С. 12–20.
178. 9711. Изучение художественно-образительных функций синтаксических единиц // Методика преподавания русского языка и литературы: Респ. науч.-метод. сб. – К., 1993. – Вип. 21. – С. 56–63.
179. 9712. Методическое применение идеи изоморфизма при изучении языка // Совершенствование учебно-воспитательного процесса в вузе: Всерос. науч. конф. – Магнитогорск, 1993.
180. 9713. Стилистика обращения в русской речевой культуре // Стилистика русского языка: теоретический и сопоставительный аспекты: Материалы VI науч. конф. по проблемам семантических исследований. – К.; Харьков, 1993. – Ч. 1: Проблемы стилистической семантики. – С. 1–2.
181. 9714. Шкільний факультатив з контрастивної лексикології та фразеології // Проблеми контрастивної лінгвістики: Межвуз. конф. – Кіровоград, 1993. – С. 4–5.
182. 9715. Сложное синтаксическое целое: Текст лекций для студ. по курсу "Современный русский язык". – Нежин: НГПИ, 1993. – 32 с.
183. 9716. Естетичний діапазон просторового компонента тексту (М.Шолохов. "Тихий Дон") // Актуальні питання мовознавства у світлі праць Б.О.Ларіна і Ф.П.Філіна: Наук. конф. мовознавців України. – К., 1993. – С. 13–14.
184. 9717. О роли ритма в художественном прозаическом тексте // Класична педагогіка і філологія в світлі завдань шкільної і вузівської словесності: Матеріали наук. конф. – Одеса, 1993. – Ч. 1. – С. 20–22.
185. 9718. Про змістовну структуру художнього тексту // Семантика мови і тексту: Матеріали міжвуз. наук. конф. – Ів.-Франківськ, 1993. – Ч. 1. – С. 7–8.
186. 9719. О системном подходе при сопоставительном изучении синтаксиса русского и украинского языков // Взаимодействие русского и украинского языков на территории Украины: Материалы I Ганичев. чтений. – Полтава, 1993. – Ч.1. – С. 21–22.
187. 9720. Синтаксис и ритмика в поэтическом тексте // Славянская культура в современном мире: Материалы III междунар. семинара. – К., 1994. – С. 131–134.
188. 9721. Функционально-семантическое поле обращения // Функциональная грамматика. – Донецк, 1994. – С. 3–4.
189. 9722. Функциональный диапазон локального компонента // Функциональная лингвистика: Материалы конф. – Симферополь, 1994. – Ч.1. – С. 4–6.
190. 9723. Художественное пространство в структуре текста (М.Шолохов. "Тихий Дон") // Текст и методика его анализа: Материалы VII науч. конф. по проблемам семантических исследований. – Харьков, 1994. – Ч. 2. – С. 6–9.
191. 9724. Эстетическая функция ритма в прозе Гоголя ("Майская ночь, или Утопленница") // Микола Гоголь і світова культура: Матеріали міжнар. конф. – К.; Ніжин, 1994. – С. 34–40.
192. 9725. Переклад та зіставлення в навчальному процесі // Проблеми зіставної семантики: Матеріали Всеукр. наук. конф. – К., 1995. – С. 243–244.
193. 9726. Текстобразующие функции обращения в художественном произведении // Функциональная лингвистика. – Симферополь, 1995. – Ч.1.
194. 9727. Аспектный подход в изучении сложного синтаксического целого // Славянские народы и их культура в современном мире. – Гомель, 1995. – С. 138–139.
195. 9728. Ритм в системе гоголевского повествования ("Старосветские помещики") // Поетика художнього тексту: Всеукр. наук.-теор. конф. – К.; Херсон, 1996. – С. 21–22.
196. 9729. Ритм в повести Гоголя "Тарас Бульба" // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1996. – Вип. 7. – С. 43–61.
197. 9730. Употребление колоративных прилагательных в повести Гоголя "Тарас Бульба" // Там само. – С. 62–73.
198. 9731. К вопросу о культуре речевого общения (Обращение) // Язык и культура: Материалы IV междунар. конф. – К., 1996. – Ч.1. – С. 112–114.
199. 9732. Художественно-образительная роль ритма в повести Гоголя "Тарас Бульба" // Гоголезнавчі студії. – Ніжин, 1996. – Вип.1. – С. 13–20.
200. 9733. Функции ритма в структуре художественного текста // Функциональная лингвистика. Принципы организации текста: Материалы конф. – Симферополь; Ялта, 1996. – С. 5–7.
201. 9734. Ритм в системе гоголевского повествования ("Старосветские помещики") // Проблеми аналізу тексту в сучасній науці: Семантика мови і тексту: Матеріали V наук. конф. – Ів.-Франківськ, 1996. – Ч.3. – С. 12–25
202. 9735. Речевая структура повести Гоголя "Старосветские помещики" // Там само. – Ч. 1. – С. 8–9.
203. 9736. Синтаксис и ритм в художественной прозе (повесть Гоголя "Тарас Бульба") // Словарь. Грамматика. Текст. – М., 1996. – С. 305–316.
204. 9737. Русский язык: Учеб. для 5–6 кл. молд. школ УССР. – 5-е изд. – К.; Черновцы, 1996. – 361 с. *У співавторстві*.

205. 9738. Ритмообразующие средства в художественной прозе Гоголя ("Старосветские помещики") // Литература та культура Полісся. – Ніжин, 1997. – Вип. 9. – С. 37–45.
206. 9739. Сверхфразовое единство в повести Гоголя "Старосветские помещики" // IV Гогол. читання: Зб. наук. пр. – Полтава, 1997. – С. 127–129.
207. 9740. Роль абзаца в структуре художественного текста // Функциональный аспект в семантике языковых единиц: Материалы VII междунар. конф. – Харьков, 1997. – Ч. 2. – С. 4–5.
208. 9741. К вопросу о культурологической ценности художественного произведения // Язык. Слово. Действительность: Материалы науч. конф. – Минск, 1997. – С. 164–165.
209. 9742. Пространственный компонент в структуре художественного текста // Язык и культура. – К., 1997. – Т. 4. – С. 15–21.
210. 9743. "Сорочинская ярмарка" Гоголя в переводах на украинский язык // Принципы и методы функционально-семантического описания языка: итоги, направления, перспективы: Материалы конф. – Симферополь; Москва, 1997. – С. 16–18.
211. 9744. Семантичні функції ритму в художньому прозовому творі (переклад на укр. мову повісті Гоголя "Старосветские помещики") // Проблеми зіставної семантики: Доп. та повідомл. міжнар. конф. – К., 1997. – С. 410–413.
212. 9745. Сопоставительное изучение семантического поля "Человек" в восточнославянских языках (методический аспект) // Беларуско-руско-польская супастаўляльная мовазнаўства і літаратурознаўства: Матэрыялы IV міжнар. конф. – Віцебск, 1997. – Ч.1. – С. 37–41.
213. 9746. О ритмичности в структуре простого предложения // Актуальні проблеми синтаксису: Матеріали Всеукр. наук. конф., присвяч. 85-річчю проф. М.Слинька. – Чернівці, 1997. – С. 23–24.
214. 9747. Ритм в структуре текста "Повести о том, как поссорился Иван Иванович с Иваном Никифоровичем" М.В.Гоголя // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – Т.17, Кн.1. – С. 14–17.
215. 9748. Структурно-семантическое поле слова "душа" // Валентностная грамматика и ее выразительные возможности в языке и речи: Материалы междунар. конф. – Могилев, 1998. – С. 96–98.
216. 9749. Опыт интерпретации текста новеллы М.Коцюбинского "На камені" // Литература та культура Полісся. – Ніжин, 1998. – Вип.10. – С. 181–194.
217. 9750. Ритмическая организация произведения Гоголя "Повесть о том, как поссорился Иван Иванович с Иваном Никифоровичем" // Язык и культура: VI междунар. конф. – К., 1998. – Т. 4. – С. 15–18.
218. 9751. Ритм в повестях Гоголя (Текстовые функции) // Русские Украины: прошлое, настоящее, будущее: Материалы конф. – К., 1998. – С. 15–18.
219. 9752. Картина мира в повести Гоголя "Шинель" // Антропоцентричний підхід у вивченні мови: VII міжнар. Карські читання. – Ніжин, 1998. – С. 157–161.
220. 9753. Антропоцентризм в изучении синтаксиса // Там само. – С. 113–115.
221. 9754. Синтаксические доминанты текста романа Пушкина "Евгений Онегин" // Современные проблемы изучения творчества Пушкина: Материалы респ. конф. – Донецк, 1998. – С. 181–183.
222. 9755. Значение трудов Д.Н.Овсянко-Куликовского по синтаксису // Овсянко-Куликовский и современная филология: Материалы междунар. конф. – Харьков, 1998. – С. 342–348.
223. 9756. О многоаспектном исследовании синтаксических единиц // Українська мова на Буковині: її минуле і сучасне. – Чернівці, 1998. – С. 237–239.
224. 9757. Структура ойконимического ряда. Населенные пункты Черниговщины // Словообразование и номинативная деривация в славянских языках: Материалы VI междунар. конф. – Гродно, 1998. – С. 99–103.
225. 9758. Интерпретация художественного текста в лекциях А.А.Потебни по теории словесности // Славянское языкознание от А.А.Потебни до Л.А.Булаховского: Материалы междунар. конф. – К., 1998. – С. 42–50.
226. 9759. О компонентно-тематическом подходе в изучении языковой картины мира // Функциональная лингвистика. Язык в современном обществе: Материалы V междунар. конф. – Ялта; Симферополь, 1998. – С. 8–10.
227. 9760. Прямая речь как компонент структуры текста // Литература та культура Полісся. – Ніжин, 1999. – Вип. 12. – С. 71–83.
228. 9761. Зона персонажа в структуре художественного текста // Актуальні проблеми металігвістики. – К.; Черкаси, 1999. – С. 111–113.
229. 9762. Коммуникативная динамика в стихотворной речи // Русская филология. Украинский вестник. – 1999. – № 1–2. – С. 57–58.
230. 9763. Культурологический аспект повести А.Довженко "Зачарована Десна" // Литература та культура Полісся. – Ніжин, 1999. – Вип.11. – С. 22–31.
231. 9764. Человек в зеркале "души" // Проблеми зіставної семантики: Зб. ст. за доп. міжнар. наук. конф. – К., 1999. – С. 136–139.
232. 9765. Ритмичность как одно из свойств предложения // Предложение и слово: Материалы междунар. конф. – Саратов, 1999. – С. 42–46.
233. 9766. Речевые ансамбли в повести Гоголя "Тарас Бульба" // П'яті Гоголівські читання. – Полтава, 1999. – С. 198–202.
234. 9767. Повтор в романе Пушкина "Евгений Онегин" // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т ім. М.Гоголя. – Ніжин, 1999. – Філол. та іст. науки. – С. 25–31.
235. 9768. Русский язык: Рекомендации для поступающих в вуз. – Ніжин, 1999. – 48 с. *У співаєм.*
236. 9769. Изобразительный синтаксис в романе Пушкина "Евгений Онегин" // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т ім. М.Гоголя. – Ніжин, 1999. – Філол. та іст. науки. – С. 15–21. *У співаєм.*
237. 9770. Ритмы повести Гоголя "Вий" // Литература та культура Полісся. – Ніжин, 2000. – Вип.13. – С. 29–39.
238. 9771. Картина мира в восприятии ребенка // Язык и культура. Философия языка и культуры. – К., 2000. – С. 3–10.
239. 9772. О троичности в повести Гоголя "Вий" // Гоголезнавчі студії. – Ніжин, 2000. – Вип. V. – С. 109–121.
240. 9773. О некоторых особенностях детской наивной картины мира // Языковое сознание. Содержание и функционирование. – М., 2000. – С. 16. – (Рос. Акад. наук. Гос. лингв. ун-т).
241. 9774. Роль семантического фактора в формировании структуры предикативной основы предложения // Вестн. Гроднен. дзярж. ун-та. – Гродно, 2000. – С. 61–64.

242. 9775. О компонентах детской картины мира // Семантика мови і тексту: Матеріали VI міжнар. наук. конф. – Ів.-Франківськ, 2000. – С. 17–18.
243. 9776. Методическое использование внутрпредметных связей в преподавании языка // Сучасні пед. технології у вищих педагогічних закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. – Ніжин, 2001. – Ч. 2. – С. 13–19. *У співаєм.*
244. 9777. Синтаксис словосочетания: Учеб. – метод. пособие для студентов. Курс лекций и практические задания. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 4,1 д. а.
245. 9778. Композиционно-речевая структура повести Гоголя “Вий” // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Філологічні науки. – С. 30–38.
246. 9779. К вопросу о компонентах индивидуально-языковой картины мира // Проблеми зіставної семантики: Зб. статей. – К.: КЛУН-т, 2001. – /Вип.4/. Вип. 5. – С. 40–42.
247. 9780. О лингвистическом изучении структуры художественного текста // Науковий Вісник Чернівецького університету. Слав’янська філологія. – 2001. – Вип. 106. – С. 101–106.
248. 9781. К вопросу о развитии концепта душа /на материале русского языка/ – // Славянский мир на пороге третьего тысячелетия: Материалы междунар. науч. конф. (15–16 мая, 2001, Гомель). – Гомель, 2001. – С. 178–179.
249. 9782. К вопросу о структурной организации художественного текста // Текст в лингвистической теории и в методике преподавания лингвистических дисциплин: Материалы межвузовской науч. конф. (11–12 апреля 2001, Мозырь). – Мозырь, 2001. – Ч. I. – С. 13–17.
250. 9783. Диалогический дискурс в структуре художественного текста (Н.В.Гоголь “Повесть о том, как поссорился Иван Иванович с Иваном Никифоровичем”) // Вісник Харківського університету. – 2001. – С. 103–107.
251. 9784. О малоизученных особенностях произведений Н.В.Гоголя // Матеріали VI Міжнарод. наук.-практ. конф. “Творчість свободи як свобода творчості”. – К., 2001. – С. 137.
252. 9785. Л.А.Булаховский о некоторых вопросах русского синтаксиса // Історія української лінгвістики: Зб. наук. праць. – К.; Ніжин, 2001. – С. 137–140.
253. 9786. Троищность как авторское своеобразие построения гоголевских текстов (Гоголь “Старосветские помещики”) // Язык и культура. – К., 2001. – Т.4, вип. 3. – С. 9–12.
254. 9787. Об одной особенности построения текста повести Гоголя “Старосветские помещики” // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Філологічні науки. – С. 10–16.
255. 9788. О концепте “душа” в русском языке // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – 2001. – Філологічні науки. – С. 70–76.
256. 9789. О развивающем значении синтаксического анализа предложения // Проблемы изучения русского языка в школе и вузе в современных условиях (9–10 окт. 2001, Ніжин). – Ніжин, 2001. – С. 140–143.
257. 9790. Синтаксическая семантика и методика анализа предложения // Материалы междунар. конф. “Функциональная лингвистика. Человек. Язык. Власть”. – Ялта, 2001. – С. 11–15.
258. 9791. Навчальна програма з сучасної рос. літ. мови // Навчальні програми з дисциплін кафедри рос. мови. – Ніжин, 2001. – С. 3–29. *У співаєм.*
259. 9792. Об аспектах межъязыковых сопоставлений в процессе изучения русского языка // Проблемы изучения рус.яз. в школе и вузе в современных условиях: Материалы междунар. научно-практ. конф. (9–10 окт. 2001, Нежин). – Нежин, 2001. – С. 17–22.
260. 9793. К вопросу о процессе фразеологизации // Славянская фразеология в ареальном, историческом и этнокультурном аспектах: Материалы междунар. науч. конф. / ГГУ. – Гомель, 2001. – С. 174–177.
261. 9794. Концепт “душа” в трактовке Влад. Даля // Владимир Иванович Даль и современные филологические исследования: Сб. науч. работ / КГНУ. – Киев, 2002. – С. 283–285.
262. 9795. К вопросу о гоголевском идиостиле (на материале повести “Страшная месть”) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 16. – С. 58–67.
263. 9796. Гендерное прочтение повестей Гоголя // VI Гоголевские чтения. – Полтава, 2002. – С. 28–32.
264. 9797. Вариантность и синонимика безличных стальных предложений // IX Междунар. Карские чтения. – Гродно, 2003. – Ч.1. – С. 81–87.
265. 9798. К вопросу о типологии сверхфразовых единств // Предложение и слово: Межвуз. сб. науч. трудов / Саратовский ун-т. – Саратов, 2002. – С. 41–44.
266. 9799. Троищность как речемыслительное явление и авторский изобразительный подход (Повесть Гоголя “Тарас Бульба”) // IX Междунар. конф. “Функциональная лингвистика”. – Ялта, 2002.
267. 9800. Изучение творческого наследия Гоголя (лингвистический аспект) на кафедре русского языка // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Філологічні науки. – С. 48–51.
268. 9801. Описание как компонент структуры текста (Гоголь “Тарас Бульба”) // Культура народов Причерноморья: Науч. журнал / Таврический нац. ун-т. – 2002. – № 32. – С. 318–320.
269. 9802. Синтаксис простого предложения в современном русском языке: Учебно-методическое пособие. Курс лекций и практические задания. – Нежин, 2002. – Ч. 1. – 174 с.
270. 9803. Русский язык в современной Украине // Язык и социум / БГУ. – Минск, 2003. – Ч.1. – С. 3–7.
271. 9804. Концептосфера лексемы душа в русском языке // Русское слово в мировой культуре: Материалы X Конгресса МАПРЯЛ. – Санкт-Петербург, 2003. – Направление II, “Концептосфера русского языка: константы и динамика”. – С. 94–97.
272. 9805. Преломление глобальной категории триады в авторском языковом сознании // Гоголь. “Тарас Бульба”: Тезисы / ИЯ.РАН. – Москва, 2003.
273. 9806. Семейный компонент в национальной картине мира: По произведениям Гоголя // Проблеми зіставної семантики / КНПУ. – Киев, 2003. – Вип. 6. – С. 62–67.
274. 9807. О категории субъекта в СФЕ (на материале повести Гоголя “Тарас Бульба”) // Текст в лингвистической теории и методике преподавания лингвистических дисциплин: Сб. науч. работ. – Мозырь, 2003.
275. 9808. Вопросы организации текста при обучении русскому языку и общеобразовательной школе // Русский язык и литература: проблемы изучения и преподавания: Сб. науч. работ. – К., 2003. – С. 110–114.
276. 9809. Лингвистическая интерпретация ритма прозы (И. С. Тургенев “Разговор”) // Актуальні проблеми металінгвістики. – Черкаси, 2003. – Ч.2. – С. 182–185.

277. 9810. Ритм и троичность в идиостиле Гоголя // Вторые Гоголевские чтения: "Гоголь и мировая культура". – М., 2003. – С. 89–96.
278. 9811. Концепт душа в лингвальном контексте // Функциональная лингвистика: X Междунар. конф. по функциональной лингвистике / Таврический нац. ун-т. – Ялта, 2003. – С. 19–20.
279. 9812. Синтаксис современного русского языка. Простое осложненное предложение: Курс лекций и практические задания. – Нежин, 2003. – Ч. II. – 51 с.
280. 9813. Развитие речи и мышления учащихся при изучении предложений с однородными членами // Проблемы преподавания и изучения русского языка в школе и вузе: Материалы междунар. конф. – Нежин, 2003 – С. 20–22.
281. 9814. Организация структуры предложения и ее анализ // Наукові записки / ВДГУ. – Вінниця, 2003. – Філологія. – Вип. 6. – С. 251–254.
282. 9815. Речевое пространство комедии Гоголя "Ревизор" // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Філологічні науки. – С. 27–31.
283. 9816. Динамика языковых контактов в современной Украине // Русский язык: система и функционирование: Материалы междунар. конф. – Минск, 2004. – С. 3–5.
284. 9817. К вопросу о структурно-семантической организации ССЦ // Мова: Научно-теорет. лингв. журнал Одесского нац. ун-та им. Мечникова. – Одесса, 2002. – С. 11–15.
285. 9818. Концепт душа в русском фольклоре // Актуальные вопросы функционирования и развития лексики славянских языков: Материалы междунар. конф. / Мозырский гос. пед. ун-т. – Мозырь, 2004.
286. 9819. Инфинитив в языке и тексте // Материалы XI Междунар. конф. по функциональной лингвистике / Таврический нац. ун-т им. Вернадского. – Ялта, 2004.
287. 9820. Формы и функции периода в произведениях Гоголя // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2004. – Вип. 24. – С. 16–27.
288. 9821. Соединительный бином "А и Б" в современном русском языке // Наукові записки / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Філологічні науки. – С. 37–41.
289. 9822. Троичность в поэме Гоголя "Мертвые души" // VII Гоголівські читання: Зб. наук. праць / Полтавський ДУ. – Полтава, 2004. – С. 169–172.
290. 9823. Соединительный бином "А и Б" в научном стиле современного русского литературного языка // "Русистика" / КнацГУ. – Киев, 2004. – Вип. 4
291. 9824. Соединительный бином "А и Б" в современном русском языке (структура и семантика) // Язык и социум: Материалы VI Междунар. конф. / Бел. ГУ. – Минск, 2004. – Ч.1. – С. 119–123.
292. 9825. Соединительный бином "А и Б" в структуре предложения и текста // Кулешовские Чтения / Могилевский ГУ. – Могилев, 2005.
293. 9826. Заметки о концепте душа в русском фольклоре // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2005. – Вип. 30.
294. 9827. Взаимодействие контекстно-речевых форм в структуре предложения и текста // Текст в лингвистической теории и методике преподавания лингвистических дисциплин / Мозырский ГУ. – Мозырь, 2005.
295. 9828. Картина мира в зеркале бинома "А и Б" // Проблемы концептуализации действительности и моделирования языковой картины мира: Материалы II междунар. конф. – Архангельск; Северодвинск, 2005.
296. 9829. Типовые модели в системе однородности // X Карские Чтения "Е.Ф.Карский и современное языкознание" / Гр. ГУ. – Гродно, 2005.
297. 9830. Концепт душа в произведениях Пушкина и Гоголя // А.С.Пушкин и Н.В.Гоголь. Дом Гоголя. – Москва, 2005.
298. 9831. Период в произведении А.С.Пушкина "Евгений Онегин" // Язык и культура: Материалы междунар. конф. / КНацУн-т. – К., 2005.

БИЛА АЛЛА СТЕПАНІВНА

Народилася 1939 р. Закінчила філологічний факультет Дніпропетровського державного університету (1964 р.). Кандидат філологічних наук (з 1977 р.). Працює у Ніжинському університеті з 1973 р. на посадах асистента (1973–1978 рр.), старшого викладача (1978–1979 рр.), в.о. доцента (1979–1983 рр.), доцента (з 1983 р.); працювала на посаді декана філологічного факультету (1981–1987 рр.), завідувачої кафедри стилістики та культури мови (1990–1994 рр.). Основний напрямок наукових досліджень – русистика (лексикологія, термінологія, семантика мовних одиниць).

Наукові праці

1. 9832. Из наблюдений над социально-экономической лексикой в русском и украинском языках в советскую эпоху // Исследования по русскому языку и методике его преподавания. – Днепропетровск, 1972. – С. 58–63.
2. 9833. Общие названия органов власти в русском и украинском языках в советскую эпоху // Исследования по русскому языку. – Днепропетровск, 1973. – С. 44–49.
3. 9834. Заимствование украинских общественно-политических слов и терминов русским языком // Там само. – С. 158–162.
4. 9835. О синонимии суффиксов в русском и украинском языках на материале общественно-политической лексики // Всесоюз. науч. конф. по проблемам обучения русскому языку в условиях близкородственного билингвизма. – Минск, 1975. – С. 57–59.
5. 9836. Лексико-семантические украинизмы в современном русском языке // Актуальные проблемы исторической лексикологии восточнославянских языков: Тез. докл. и сообщ. Всесоюз. науч. конф. – Днепропетровск, 1975. – С. 66–67.

6. 9837. Судьба реалии – судьба термина (на материале общественно-политической лексики советской эпохи) // Научно-технический прогресс: Тез. доп. респ. конф. – Житомир, 1976. – С. 13–15.
7. 9838. Взаимодействие славянских языков в системе общественно-политической лексики советской эпохи // Типология славянских языков и взаимодействие славянских литератур: Тез. докл. III респ. конф. – Минск, 1977. – С. 93–94.
8. 9839. Формирование общественно-политической лексики советской эпохи (на материале русского и украинского языков): Автореф. дис... канд. филол. наук / Днепропетр. гос. ун-т. – Днепропетровск, 1977. – 24 с.
9. 9840. Словообразовательные модели с агентивным значением в системе общественно-политической лексики // Формирование и функционирование специальной лексики в русском языке. – Днепропетровск, 1978. – С. 57–59.
10. 9841. Грамматические особенности общественно-политической терминологии // Научно-технический прогресс и проблемы терминологии. – Львов, 1980.
11. 9842. Язык и стиль произведений В.И. Ленина: Метод. указания к спецсеминару. – Нежин, 1980. – 21 с.
12. 9843. О языковых средствах публицистического стиля на материале современной прессы // Языковые средства дифференциации функциональных стилей современного русского языка. – Днепропетровск, 1982. – С. 62–84.
13. 9844. Значение спецсеминара в профессиональной подготовке студентов-русистов из опыта работы со студентами из Казахской ССР // Тез. докл. и сообщ. респ. науч.-практ. конф. по дальнейшему совершенствованию преподавания русского языка в свете решений Основных направлений реформы общеобразовательной и профессиональной школы. – Алма-Ата, 1984. – С. 134–136.
14. 9845. Об изучении в национальной школе функций русского языка как средства межнационального общения народов СССР // Рус. яз. и лит. в сред. учеб. завед. УССР. – 1984. – № 9. У співавт.
15. 9846. Особенности публицистической речи В.И. Ленина // Коммунистическое воспитание учащихся на уроках русского языка. – М., 1984. – С. 31–36. – (Сер. “Библиотека русского языка”).
16. 9847. Земной поклон в ветеранам (классный час проводят студенты) // Рус. яз. и лит. в казах. школе (Алма-Ата). – 1984. – № 5. – С. 55–58. У співавт.
17. 9848. В условиях русско-украинского двуязычия // Там само. – 1986. – № 1. – С. 57–61.
18. 9849. О некоторых методах формирования научных понятий в процессе преподавания вузовского курса “Введение в языкознание” // Совершенствование процесса формирования научных понятий в учащихся школ и студентов педвузов. – Челябинск, 1986. – С. 25–26.
19. 9850. Значение тематических занятий по русскому языку в пополнении лексического запаса студентов // Совершенствование преподавания практического курса русского языка в национальных педвузах республик. – Нежин, 1986. – С. 10–11. У співавт.
20. 9851. Семантические особенности общественно-политической терминологии в “Слове о полку Игореве” // Тез. обл. науч. – практ. конф., посвящ. 800-летию “Слова о полку Игореве”. – Чернигов, 1986. – С. 146–148.
21. 9852. Роль межпредметных связей при изучении общественно-политической лексики в процессе формирования коммунистических взглядов молодежи // Совершенствование изучения русского языка и литературы в национальной школе: Тез. докл. респ. науч. – практ. конф. – Фрунзе, 1987. – С. 20–21.
22. 9853. Языковые средства создания национального колорита в произведениях Н.В. Гоголя // Наследие Н.В. Гоголя и современность: Тез. докл. и сообщ. Гогол. конф. – Нежин, 1988. – Ч. 2. – С. 88–89.
23. 9854. О статусе иностранных слов и выражений в русском языке // Актуальные проблемы исторической лексикологии и лексикографии восточнославянских языков. – Днепропетровск, 1988. – С. 178–179. У співавт.
24. 9855. Активизация речемыслительной деятельности студентов национальных групп при изучении терминологической лексики // Актуальные проблемы национально-русского двуязычия в учебном процессе педвузов Казахстана. – Алма-Ата, 1989. – С. 74–75. У співавт.
25. 9856. Из истории создания славянских грамматик // Развитие школы і педагогічної науки на Україні: Тез. міжвуз. науч.-практ. конф., посвящ. 1000-летию школы Киевской Руси. – Ніжин, 1989. – С. 45–46.
26. 9857. Функционально-коммуникативный подход к анализу учебного текста // Закономерности взаимодействия национальных языков и литератур: Текст. Коммуникация. Перевод. – Казань, 1989. – Ч. 2. – С. 63–64.
27. 9858. Социальная лексика в поэме Н. Гоголя “Мертвые души” // Творчество Н.В. Гоголя и современность. – Нежин, 1989. – Ч. 2. – С. 84–85.
28. 9859. Лингвистический комментарий повести Н.В. Гоголя “Иван Федорович Шпонька и его тетушка” на уроках внеклассного чтения (к использованию словообразовательных средств) // Актуальные проблемы изучения творчества А.С. Пушкина и Н.В. Гоголя. – Херсон, 1989. – С. 76–77. У співавт.
29. 9860. Взаимодействие русского и украинского языков в процессе пополнения общественно-политического словаря в советскую эпоху // Актуальные вопросы филологии: Метод. рек. по использованию материалов регион. студ. конф. – Херсон, 1989. – С. 96. У співавт.
30. 9861. Методические рекомендации к практическим занятиям по курсу “Введение в языкознание”. – Нежин, 1989. – 26 с.
31. 9862. Значение внеклассной работы в подготовке студентов к учебно-воспитательному процессу в школе // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої і середньої школи. – Ніжин, 1990. – Ч. 2. – С. 37–38.
32. 9863. Подготовка студентов к внеклассной работе по русскому языку (из опыта организации студенческой проблемной группы) // Актуальные вопросы изучения в вузе курса методики преподавания языка и литературы в школе. – Нежин, 1990. – С. 19–20.
33. 9864. Роль изучения общественно-политической лексики в мировоззренческой подготовке учителя // Шляхи поліпшення підготовки студентів до виховної роботи в початкових класах у процесі викладання навчальних дисциплін. – Дрогобич, 1990. – С. 26–27.
34. 9865. Использование межпредметных связей в обогащении лексического словаря учащихся специальной терминологией // Проблеми міжпредметних зв'язків в умовах білінгвізму. – Дрогобич, 1990. – С. 9–10. У співавт.
35. 9866. Из истории лингвистических исследований в Нежинском Историко-филологическом институте (наследие А.С. Будилова) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1990. – Вип. 1. – С. 57–58.
36. 9867. Активизация терминологической лексики в речи учащихся // Учитель (к 50-летию Измаил. пед. ин-та). – Измаил, 1990. – С. 48–50.

37. 9868. Функциональные особенности социальной лексики в произведениях Н.А. Некрасова // Современное прочтение Н.А. Некрасова: Сб. тез. V Некрасов. чтений. – Ярославль, 1990. – С. 149–150.
38. 9869. Порівняння як семантико-стилістичний засіб образності в комедії Т.Г. Шевченка "Сон" ("У в сякого своя доля") // Шевченко і Переяславщина: Зб. тез. міжвуз. конф. – Переяслав-Хм., 1990. – С. 233–234.
39. 9870. Изучение терминологии на уроках русского языка в украинской школе // Шляхи посилення практичної спрямованості у викладанні близькоспоріднених української і російської мов: Зб. тез. міжвуз. конф. – Одеса, 1990. – С. 47–48.
40. 9871. Методические рекомендации к спецсеминару "Вопросы терминологии". – Нежин, 1990. – 16 с.
41. 9872. Об использовании общественно-политической терминологии ленинских произведений в мировоззренческой подготовке учителя // Творческое наследие В. И. Ленина и развитие восточнославянских языков: Сб. тез. междунар. науч. конф. – Львов, 1990. – С. 174–176. У співавт.
42. 9873. О системном подходе к исследованию социальной лексики в поэме Н. Гоголя "Мертвые души" // Тез. докл. III Гоголь. чтений. – Полтава, 1990. – С. 107–108.
43. 9874. Об особенностях лексической сочетаемости в системе специальной терминологии // Валентность и сочетаемость на синтаксическом уровне языка и речи. – Могилев, 1991. – С. 93–94. У співавт.
44. 9875. Языковой колорит поэзии О.Мандельштама // Використання спадщини повернутих і забутих діячів науки та культури в навчальному процесі педагогічного вузу та школи: Зб. тез респ. конф. – Рівно, 1991. – С. 83–84.
45. 9876. К вопросу о роли сказок и фантазии в развитии ребенка // Твори для дітей у вітчизняній і зарубіжній літературі: Зб. тез. і матеріалів обл. міжвуз. наук.-метод. конф. – Одеса, 1991. – С. 63–64. У співавт.
46. 9877. О структурных особенностях словообразовательных гнезд общественно-политической лексики в восточнославянских языках // Проблемы зівставної семантики. – К.; Черкаси, 1992. – С. 122–123. У співавт.
47. 9878. Реализация межпредметных связей при обучении русскому языку в условиях двуязычия // Проблемы изучения и преподавания русского языка в вузах и школах республики: Тез. докл. науч.-метод. конф. – Минск, 1992. – С. 24–25.
48. 9879. Итоговая оценка знаний студентов – из чего она складывается? // Методика і технологія навчального процесу у вищій педагогічній школі. – Ніжин, 1993. – Вип. 1: Рейтинг у навчальному процесі. – С. 10–12.
49. 9880. Лингвистический аспект языковой интерференции в условиях двуязычия // Взаимодействие украинского и русского языков на территории Украины и актуальные проблемы их исследования и преподавания: Материалы I Ганичевских чтений. – Полтава, 1993. – Т. 1. – С. 37–38
50. 9881. Содержание и значение спецкурса по истории языкознания // Класична педагогіка і філологія в світлі сучасних завдань шкільної і вузівської словесності: Зб. матеріалів і тез. обл. міжвуз. наук.-практ. конф. – Одеса, 1993. – Ч. 2. – С. 74–76.
51. 9882. Про деякі особливості комунікативно-прагматичного спрямування публіцистичного тексту // Семантика мови і тексту: Матеріали міжнар. наук. конф. – Ів.-Франківськ, 1993. – Ч. 1. – С. 23–24.
52. 9883. Коммуникативно-прагматический аспект изучения терминов // Язык и культура: Тез. II междунар. конф. – К., 1993. – Ч. 1. – С. 195–196.
53. 9884. Причины звуковой интерференции та формування орфоепічної мовної культури учнів // Мовна дійсність в Україні (проблеми перспективи мови): Тез. доп. і повідомл. наук. конф. – Вінниця, 1994. – Ч. 2. – С. 203–205.
54. 9885. Функционально-прагматический подход к описанию и изучению терминов // Функциональная грамматика: Тез. доп. междунар. науч. – теор. конф. – Донецьк, 1994. – С. 9–10.
55. 9886. Культурологический аспект современных терминологических систем в русском и украинском языках // Язык и культура: Тез. докл. III междунар. конф. – К., 1994. – С. 175–176.
56. 9887. Языковые средства в выражения национально-культурного колорита в повестях Н.Гоголя // Микола Гоголь і світова культура: Матеріали міжнар. наук. конф. – К.; Ніжин, 1994. – С. 43–46.
57. 9888. Текст как информационно-смысловая единица в школьном учебнике // Текст и методика его анализа: Материалы VII междунар. науч. конф. по проблемам семантических исследований. – К., 1994. – Ч. 3. – С. 8–11.
58. 9889. Терминология и культура речи. Лингвистический и методический аспекты // Проблемы преподавания русского языка в школах и вузах России, ближнего и дальнего зарубежья: Тез. докл. междунар. лингвист. конф. – Тамбов, 1995. – С. 22–23.
59. 9890. Отражение языковых реалий XIX века в творчестве А.С.Пушкина // Бессарабская весна: Сб. тез. II междунар. науч. конф. – Кишинев, 1995. – С. 32–34.
60. 9891. Роль Нежинской высшей школы в развитии лингвистических традиций // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1995. – Вип. 6. – С. 81–84.
61. 9892. Роль Нежинской высшей школы в формировании лингвистических интересов Евфимия Федоровича Карского // Е.Карский и современное языкознание: Материалы VI науч. чтений. – Гродно, 1996. – С. 3–9.
62. 9893. Функционирование терминологии в условиях двуязычия. Социолінгвістический аспект // Матеріали междунар. науч. семинара. – Могилев, 1996. – С. 16–17.
63. 9894. О некоторых особенностях идиостиля Н.В.Гоголя // Поэтика художнього тексту: Матеріали доп. і повідомл. Всеукр. наук.-теор. конф. – К.; Херсон, 1996. – С. 60–61.
64. 9895. Терминология в условиях взаимодействия современных славянских языков // Славянские народы и их культура в современном мире: Материалы междунар. науч. конф. – Гомель, 1996. – С. 123–124.
65. 9896. Об антонимии в сфере композитов // Семантика мови і тексту: Матеріали V междунар. науч. конф. – Ів.-Франківськ, 1996. – С. 30–31
66. 9897. О русско-украинском языковом взаимодействии // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1996. – Т. 16, вип. 1. – С. 76–80.
67. 9898. Культурный потенциал семантики хремотонимов в поэме Н.Гоголя "Мертвые души" // Язык и культура: Тез. V междунар. науч. конф. – К., 1997. – Т. 4. – С. 24–28.
68. 9899. Карский Е.Ф. О Гоголе Н.В. // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1997. – Вип. 9. – С. 96–102.
69. 9900. Термин как социокультурный знак // Актуальные проблемы изучения и преподавания филологических дисциплин в техническом вузе: Тез. междунар. конф. – К., 1997. – С. 3–4.
70. 9901. Об особенностях функционирования терминологии на современном этапе // Изучение и преподавания филологических дисциплин в техническом вузе: Материалы междунар. науч. конф. – К., 1997. – С. 20–23.

71. 9902. Лингвистические и культурологические аспекты номинации персонажей в повестях Н.В. Гоголя // Язык, слово, действительность: Тез. докл. междунар. науч. конф. – Минск, 1997. – С. 146–148.
72. 9903. О некоторых методических принципах изучения современной терминологии // Принципы и методы функционально-семантического описания языка: итоги, направления, перспективы: Материалы конф. – М.; Симферополь, 1997. – С. 26–27.
73. 9904. Про особливості мовних номінацій суспільних та побутових реалій ХІХ століття (на матеріалі “Повести о том, как поссорился Иван Ивановичи Иваном Никифоровичем” Н.В.Гоголя) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – Т. 17, Кн. І. – С. 22–25.
74. 9905. Роль специальной терминологии в формировании языковой культуры коммуникантов // Язык и социум: Материалы II междунар. науч. конф. – Минск, 1998. – С. 3–4.
75. 9906. Роль терминологии в формировании культурологической компетенции носителей языка // Язык и культура: Тез. VI междунар. науч. конф. – К., 1998. – Т. 2. – С. 28–29.
76. 9907. Словоосочетание в системе терминологий // Валентностная грамматика в структурном и коммуникативном аспектах и ее выразительные возможности в языке и речи: Тез. докл. науч. конф. – Могилев, 1998. – Ч. 1. – С. 110–112.
77. 9908. Евфимий Федорович Карский (1861–1931): Пособие к спецкурсу “Из истории языкознания: персоналии”. – Нежин, 1998. – 26 с.
78. 9909. Материальный и духовный мир славян в памятниках письменности в репрезентациях Е.Ф.Карского // Антропоцентричний підхід у дослідженні мови: Матеріали VII міжнар. Карських читань. – Ніжин; Гродно, 1998. – С. 18–22.
79. 9910. Дескриптивные терминологические сочетания в русском и украинском языках. Структура и семантика // Словообразование и номинативная деривация в славянских языках: Материалы VI междунар. науч. конф. – Гродно, 1998. – Ч. 1. – С. 10–13.
80. 9911. Роль А.С.Пушкина в развитии национально-языковой культуры // А.С.Пушкин: филологические и культурологические проблемы изучения: Материалы междунар. науч. конф. – Донецк, 1998. – С. 164–165.
81. 9912. Имена-апеллятивы в поэме Н.В.Гоголя “Мертвые души” // V Гоголівські читання: Зб. наук. ст. – Полтава, 1999. – С. 191–194.
82. 9913. Развитие и функционирование социальной терминологии в современных языковых условиях // Слово в диахронии и синхронии: Сб. науч. ст. – Минск, 1999. – С. 27–28.
83. 9914. О языковом колорите лирических произведений А.С.Пушкина периода южной ссылки // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Філол. та іст. науки. – С. 32–35.
84. 9915. Русский язык: Метод. рек. для поступающих на филол. фак. – Нежин, 1999. – 48 с. У співавт.
85. 9916. О некоторых особенностях лингвокультурологической информативности терминологических образований в русском и украинском языках // Мова і культура: Наук. видання. – К., 2000. – Вип. І, Т. 2 – С. 19–21.
86. 9917. Русский язык в современной Украине и его роль в единении славянских народов // Русский язык в изменяющемся мире: Материалы междунар. науч. конф. – Минск, 2000. – С. 125–128.
87. 9918. Изучение современной социальной терминологии в русском и украинском языках (Сопоставит. аспект) // Вісн. Харків. ун-ту / Харків, 2000. – № 491. Філологія. – С. 275–278.
88. 9919. Термин в современном тексте. Структура и оценочная интерпретация // Семантика мови і тексту: Материалы VI междунар. конф. – Ів. – Франківськ, 2000. – С. 44–46.
89. 9920. Прагматический подход к изучению современной социальной терминологии // Весн. Гродзен. дзярж. ун-та. – Гродна, 2000. – Сер. 1, № 3 (5). – С. 163–166.
90. 9921. Лингвокультурологический комментарий к повести Н.В.Гоголя Тарас Бульба // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2000. – Філол. та іст. науки. – С. 61–65.
91. 9922. Евфимий Федорович Карский. Архивные материалы г. Нежина. Дополнение к пособию по спецкурсу “Из истории языкознания: персоналии”. – Нежин, 2000. – 23 с.
92. 9923. Введение в языкознание: Учеб. метод. пособие для студ. филол. фак. – Нежин, 2000. – 33 с.
93. 9924. Пути обогащения словарного запаса обучающихся современной терминологией // Сучасні пед. технології у вищих педагогічних закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. – Ніжин, 2001. – С. 19–23.
94. 9925. Вопросы украинского языкознания в трудах Е.Ф.Карского // Історія української лінгвістики: Зб. наук. праць. – Київ; Ніжин, 2001. – С. 93–97.
95. 9926. Терминология как отражение социокультурных процессов в современном обществе // “Славянский” мир на пороге третьего тысячелетия”: Материалы междунар. науч.-практ. конф. (Гомель, 15–16 мая 2001). – Гомель, 2001. – С. 181–183.
96. 9927. Из истории украинско-белорусских культурных связей // Минула і сучасна гісторія Магілева: Збірник наукових праць удзельнікаў Другой міжнародной науковай канферэнцыі “Гісторыя Магілева: мінулае і сучаснасць” (Могилев, 29–30 июня 2001). – Могилев, 2001. – С. 339–342.
97. 9928. Социальная терминология – основа формирования коммуникативной компетенции носителей языка // Укр. термінологія і сучасність: Зб. наук. праць Міжнар. конф. (Київ, 26–28 вересня 2001). – К.: КНЕУ, 2001. – Вип. IV. – С. 26–27.
98. 9929. Русский язык – предмет преподавания и изучения на современном этапе // Проблемы преподавания и изучения русского языка в школе и в вузе на современном этапе: Материалы междунар. науч.-практ. конф. (Нежин, 9–10 октября, 2001). – Нежин, 2001. – С. 12–17.
99. 9930. Сопоставительное изучение терминологии в условиях взаимодействия языков // Там само. – Нежин, 2001. – С. 68–71.
100. 9931. Социальная терминология в современном политическом дискурсе // Русистика и белорусистика на рубеже веков. Вклад белорусских лингвистов, уроженцев Могилевщины, в науку: Тезисы докладов в рамках междунар. науч. конф. “Проблемы истории и культуры Верхнего Поднепровья” (Могилев, 25–26 окт. 2001). – Могилев, 2001. – С. 14–16.
101. 9932. Сопоставительное изучение терминологии // Там само. – Могилев, 2001. – С. 157–159.

102. 9933. Семантико-прагматический подход к изучению современной фразеологии (на материале прессы) // Славянская фразеология в ареальном, историческом и этнокультурном аспектах: Материалы междунар. науч. конф. (Гомель, 23–24 ноября 2001). – Гомель, 2001. – С. 228–230.
103. 9934. Пути обогащения словарного запаса обучающихся современной терминологией // Сучасні педагогічні технології у вищих педагогічних закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук. метод. конф. – Ніжин, 2001. – Ч. 2. – С. 10–12.
104. 9935. Семантика социальных концептов в ранней церковно-христианской письменности // Мова і культура. – К., 2001. – Вип. 3., Т. II: Культурологічний компонент мови. – С. 10–12.
105. 9936. Из наблюдений над семантикой хремотонимов в повести Н.Гоголя “Старосветские помещики” // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Філологічні науки. – С. 16–19.
106. 9937. О национально-языковом колорите повести Н.Гоголя “Страшная месь” // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 16. – С. 67–71.
107. 9938. Социальная терминология в словаре В.И. Даля // Владимир Иванович Даль и современные филологические исследования: Сб. науч. работ. – ВПЦ “Київський університет”, 2002. – С. 107–110.
108. 9939. Вступ до мовознавства. Лекційні матеріали до розділу “Фонетика”: Навчальний посібник. – Ніжин, 2002. – 30 с. У співавт.
109. 9940. Об особенностях номинации лиц в современном, политическом тексте // Русский язык: система и функционирование: Материалы междунар. науч. конф. (Минск, 17–18 апреля 2002 г.): В 2 ч. – Минск, 2002. – С. 114–116.
110. 9941. Национально-культурный компонент в названиях реалий действительности в повестях Н.Гоголя // Збірник наукових праць Полтавського держ. ун-ту. – Полтава, 2002. – Філологічні науки. – Вип. 4 (25). – С. 122–124.
111. 9942. Первые славянские грамматики – “врата учености” // Східні слов’яни. Мова. Історія. Культура: Зб. за матеріалами пам’яток писемності XI–XVIII століть”. – Ніжин, 2002. – Вип. 4. – С. 52–55.
112. 9943. Белорусы на Черниговщине: из истории научных и культурных связей // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 21. – С. 269–273.
113. 9944. Формирование культуры речи при изучении современной социальной терминологии // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Філологічні науки. – С. 46–47.
114. 9945. Формирование культуры речи при изучении современной социальной терминологии // Русский язык и литература: проблемы изучения и преподавания: Сб. науч. трудов. – К., 2003. – С. 118–120.
115. 9946. О социальной маркированности языковых единиц в системе современной общеполитической терминологии // Язык и социум: Материалы V междунар. науч. конф.: В 2 ч. – Минск, 2003. – С. 121–123.
116. 9947. Социальная терминология в современном тексте и ее роль в создании картины мира // Текст в лингвистической теории и методике преподавания филологических дисциплин: Материалы II междунар. науч. конф.: В 2 ч. – Мозырь, 2003. – С. 5–6.
117. 9948. О лингвокультурологической информативности бытовой лексики в произведениях С.Т. Аксакова и Н.В. Гоголя // Аксаковские чтения: духовное и литературное наследие семьи Аксаковых: Материалы междунар. науч. – практ. конф. – УФА, 2003. – Ч. II. – С. 3–6.
118. 9949. Роль современной социальной терминологии в формировании языковой компетенции личности // Громадянське виховання молоді засобами мови та літератури: Матеріали в сеукр. наук.-практ. конф. – Полтава, 2003. – С. 347–350.
119. 9950. Вопросы межславянских языковых связей в трудах Е.Ф. Карского. // Карский и современное языкознание: Материалы IX Междунар. Карских чтений: В 2 ч. – Гродно, 2003. – Ч. 1. – С. 24–29.
120. 9951. Функционирование фразеологизмов в языке средств массовой информации // Славянская фразеология в ареальном, историческом и этнокультурном аспектах: III междунар. науч. конф. (Гомель, 7–8 октября 2003). – Гомель, 2003. – С. 216–218.
121. 9952. Аспекты изучения современной социальной терминологии // Проблемы преподавания и изучения русского языка в школе и вузе на современном этапе: Материалы II междунар. науч.-практ. конф. (Нежин, 20–22 октября 2003). – Нежин, 2003. – С. 13–15.
122. 9953. Проблемы преподавания русского языка в условиях межкультурной коммуникации // Актуальні проблеми сучасної лексики, граматики та лінгводидактики: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Вінниця, 2003. – С. 9–11.
123. 9954. Языковое выражение коммуникативных стратегий литературных героев в поэме Гоголя “Мертвые души” // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2004. – Вип. 24. – С. 89–91.
124. 9955. Воспитательные аспекты в процессе преподавания русского языка в многонациональном социуме // Русский язык: система и функционирование: Материалы междунар. конф. (Минск, май 2004). – Минск, 2004. – С. 191–192.
125. 9956. Функционирование терминов-словосочетаний в условиях межкультурной коммуникации // Слово в контексте народной культуры: Материалы обл. науч.-практ. конф. с международ. участием (Белгород, апрель 2004). – Белгород, 2004.
126. 9957. Социокультурная информация средствами языка в поэме Гоголя “Мёртвые души” // VII Гоголевские чтения: Материалы междунар. конф. (Полтава, март 2004). – Полтава, 2004. – С. 182–184.
127. 9958. Роль языковой подготовки в процессе воспитания личности // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – С. 43–45.
128. 9959. Функционирование терминов-словосочетаний в условиях межкультурной коммуникации // Актуальные проблемы вербальной коммуникации: Язык и общество: Сб. науч. трудов, посвященных 110-летию со дня рождения Б.А. Ларина. – К., 2004. – С. 109–112.
129. 9960. Социальная терминология как средство отражения языковой картины мира // Проблемы концептуализации действительности и моделирования языковой картины мира: Сб. материалов II междунар. науч. конф. – Севе́род-винск, 2005.
130. 9961. Карский Е.Ф. – исследователь славянских языков // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2005. – Вип. 29. – С. 3–5.
131. 9962. Актуализация языковых единиц в текстах средств массовой информации. // Язык и социум: Материалы VI междунар. науч. конф. – Минск, 2004. – С. 201–202.
132. 9963. Терминология в современном социокультурном контексте // Материалы междунар. науч. конф. “Кулешовские чтения”. – Могилев, 2005.

133. 9964. Этнокультурологические компоненты в смысловой структуре текста (на материале повестей Н.В.Гоголя "Вечера на хуторе близ Диканьки") // Текст в лингвистической теории и в методике преподавания филологических дисциплин: Материалы III междунар. науч. конф. – Мозырь, 2005.

БОНДАР НАДІЯ ОЛЕКСАНДРІВНА

Народилася 1955 р. Закінчила філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1977 р. Кандидат філологічних наук (з 1990 р.), доцент (з 1995 р.). Працює в Ніжинській вищій школі з 1980 р. на посадах асистента (1980–1987 рр.), ст. викладача (1987–1995 рр.), доцента (з 1995 р.). Основний напрямок наукових досліджень – сучасна російська мова (словотвір, морфологія, синтаксис), семантика тексту.

Наукові праці

1. 9965. Факультет будущего педагога: Progr. и метод. указ. к занятиям по рус. языку и литературе. – Нежин, 1983. – 20 с. У складі колект. авт.
2. 9966. Семантико-синтаксические особенности глаголов со значением "измениться" (статья иным) // Семантические категории русского языка. – К., 1986. – С. 84–92.
3. 9967. Изучение лексико-семантических групп глаголов в практическом курсе русского языка // Совершенствование преподавания практического курса русского языка в педвузах союзных республик. – Нежин, 1986. – С. 86.
4. 9968. Глаголы лексико-семантической группы изменения в повести Н.В.Гоголя "Тарас Бульба" // Творчество Н.В.Гоголя и современность. – Нежин, 1989. – Ч. 2. – С. 78–79.
5. 9969. Семантическая структура предложений с глаголами изменения // Семантика мови і тексту: Матеріали міжвуз. конф. – Ів.-Франківськ, 1990. – С. 24–25.
6. 9970. Структурно-семантическая характеристика предложений с предикативами лексико-семантической группы глаголов изменения: Автореф. дис. ... канд. филол. наук 10.02.01 / Киев. гос. пед. ин-т – К., 1990. – 24 с.
7. 9971. Морфология современного русского языка: Метод. рек. к самост. работе. – Нежин: НГПИ, 1992. – 78 с. У співавт.
8. 9972. Род имен существительных в русском и украинском языках // Взаимодействие украинского и русского языков на территории Украины и актуальные проблемы их исследования и преподавания: Материалы I Ганичев. чтений. – Полтава, 1993. – С. 54–56.
9. 9973. Использование таблиц при изучении языка как средства повышения эффективности учебного процесса // Совершенствование учебно-воспитательного процесса в вузе: Материалы Всерос. науч. конф. – Магнитогорск, 1993.
10. 9974. Короткі форми прикметників в українській і російській мовах // Проблеми контрастивної лінгвістики: Міжвуз. конф. – Кировоград, 1993. – С. 41–42.
11. 9975. Проблемы морфемного анализа в средней школе: Метод. рек. // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1995. – Вип. 2. – С. 79–84.
12. 9976. Словообразовательные типы имен прилагательных в повести Н.В.Гоголя "Старосветские помещики" // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1997. – Вип. 9. – С. 45–48.
13. 9977. Українська лексика в "Повести о том, как поссорился Иван Иванович с Иваном Никифоровичем" М.В.Гоголя // Наукові записки // Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – Т. 17, Кн. 1. – С. 26–28.
14. 9978. Валентные особенности и глаголов лексико-семантической группы изменения // Принципы и методы функционально-семантического описания языка: итоги, направления, перспективы. – Симферополь, 1997. – С. 41–43.
15. 9979. Фрагмент языковой картины мира на материале предикатов изменения // Антропоцентричний підхід у дослідженні мови. – Ніжин; Гродно, 1998. – С. 161–162.
16. 9980. Словообразовательные особенности антропонимов в повести Н.В.Гоголя "Тарас Бульба" // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1999. – Вип. 12. – С. 90–94.
17. 9981. Русский язык: Метод. рек. для поступающих на филол. фак. – Ніжин: НДПУ, 1999. – 48 с. У співавт.
18. 9982. Музыкальные термины в повести Н.В.Гоголя "Вий" // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2000. – Філол. та іст. науки. – С. 55–57.
19. 9983. Методическое использование внутрипредметных связей в преподавании языка // Сучасні педагогічні технології у вищих педагогічних закладах освіти. – Ніжин, 2001. – Ч. 2. – С. 13–19. У співавт.
20. 9984. Переходные явления в области частей речи. Методичні рекомендації до спецсемінару: Навч.-метод. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 26 с.
21. 9985. Навчальні програми з дисциплін кафедри російської мови. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 44 с. У співавт.
22. 9986. Использование схем и таблиц при изучении русского языка в школе и вузе // Проблемы преподавания и изучения русского языка в школе и вузе на современном этапе. – Нежин, 2001. – С. 72–77.
23. 9987. Взаимодействие русского и украинского языков // Славянский мир на пороге III тысячелетия. – Гомель, 2001. – С. 186–187.
24. 9988. Пространственный компонент как средство реализации картины мира // Зб. наук. праць Полтавського держуніверситету. – Полтава, 2002. – С. 91–93.
25. 9989. Пространственный компонент в повести Н.В.Гоголя "Страшная месь" // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 16. – С. 72–76.
26. 9990. Словообразование в современном русском языке: Учебно-методическое пособие. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 52 с.
27. 9991. Морфемный анализ как средство семантизации слова // Проблемы преподавания и изучения русского языка в школе и вузе на современном этапе. – Нежин, 2003. – С. 84–88.

БУКАРЄВА ОЛЕКСАНДРА МИКОЛАЇВНА

Народилася 1945 р. Закінчила філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1966 р. Працювала в Ніжинській вищій школі з 1972 по 2000 рр. на посадах асистента (1972–1988 рр.), ст. викладача (1988–2000 рр.). Основний напрямок наукових досліджень – мова та стиль творів М.В.Гоголя.

Наукові праці

1. 9992. Значение тематических занятий в пополнении лексического запаса студентов национальных групп // Совершенствование преподавания русского языка в педвузах союзных республик. – Нежин, 1986. – С. 10–11. *Успіваєт.*
2. 9993. Лексические средства создания иронии в поэме Н.В.Гоголя “Мертвые души” // Наследие Н.В.Гоголя и современность. – Нежин, 1988. – Ч. 2. – С. 90–92.
3. 9994. Языковые средства лирических отступлений в поэме Н.В.Гоголя “Мертвые души” // Творчество Гоголя и современность. – Нежин, 1989. – Ч. 2. – С. 107–109.
4. 9995. Стилистические функции прямой, несобственно-прямой и косвенной речи в “Мертвых душах” Н.В.Гоголя // III Гоголь. чтения: Тез. докл. – Полтава, 1990. – С. 133–134.
5. 9996. Употребление и функции деепричастий и деепричастных оборотов в “Мертвых душах” Гоголя // Литература та культура Полісся. – Ніжин, 1990. – Вип. 1. – С. 135–136.
6. 9997. Использование межпредметных связей на уроках русского языка с целью изучения качества предмета // Актуальные вопросы изучения в вузе курса методики преподавания языка и литературы в школе. – Нежин, 1990.
7. 9998. Метод проблемного обучения как повышение эффективности учебного процесса // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови в школі та середньої школи. – Ніжин, 1990. – Ч. 2. – С. 28–29.
8. 9999. Язык и стиль произведений Н.В.Гоголя: Метод. рек. к спецсеминару. – Нежин, 1991. – 35 с. *Успіваєт.*
9. 10000. Совершенствование форм и методов преподавания русского языка в 5 классе // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1995. – Вип. 2. – С. 46–52.
10. 10001. Засоби створення комічних “Повести о том, как поссорился Иван Иванович с Иваном Никифоровичем” М.В.Гоголя // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – Т. 17, Кн. I. – С. 29–32.
11. 10002. Повтор как средство выразительности в повести Н.В.Гоголя “Тарас Бульба” // Литература та культура Полісся. – Ніжин, 1999. – Вип. 12. – С. 86–90.

ГЕТМАН ІВАН МИХАЙЛОВИЧ (1942–1994)

Закінчив факультет іноземних мов Красноярського педагогічного інституту в 1965 р. Доктор філологічних наук (з 1992 р.), професор (з 1993 р.). Працював у Ніжинській вищій школі на посадах ст. викладача (1980–1981 рр.), доцента (1981–1993 рр.), професора (з 1993 р.). Основний напрямок наукових досліджень – семантика англійської і російської мов, теоретична і практична лексикографія.

Наукові праці

1. 10003. О некоторых теоретических предпосылках обоснования опоры на изучаемый язык при обучении иностранному языку // Актуальные вопросы обучения иноязычной речи на факультете иностранных языков и в средней школе. – Свердловск, 1972. – С. 11–16.
2. 10004. О компонентном анализе амбивалентных фраз // Проблемы компонентного анализа. – М.: МГПИ, 1973. – С. 13–14.
3. 10005. Амбивалентность как основа игры слов // Материалы науч. конф. – Бирск, 1973. – С. 7–8.
4. 10006. Системные отношения в лексике и амбивалентность текста // Исследования по лексической семантике и фразеологии. – М., 1974. – С. 218–226.
5. 10007. Лексико-семантические средства порождения амбивалентности в английском языке // Исследования по лексической сочетаемости и фразеологии. – М., 1974. – С. 24–52.
6. 10008. Об особенностях преподавания стилистики в языковом вузе // Место и специфика теоретических дисциплин в программе языкового вуза. – М., 1974. – С. 10–15.
7. 10009. Лексико-семантические средства создания амбивалентности (на материале английского языка): Автореф. дис. ...канд. филол. наук. – М., 1975. – 23 с. – (МГПИ).
8. 10010. О роли контекста в создании амбивалентности // Исследование лексической сочетаемости и фразеологии. – М., 1975.
9. 10011. Некоторые аспекты взаимодействия разговорной лексики с общеязыковой // Теория и практика лингвистического описания разговорной речи. – Горький, 1976. – Вып. 7, Ч. 1.
10. 10012. Проявление некоторых парадигматических свойств слов и речи // Исследование семантической структуры и сочетаемости слов в английском языке. – М., 1977. – С. 156–165.
11. 10013. О синтаксических условиях реализации семантической двуплановости // Проблемы стилистики, лексикологии и фразеологии. – Иркутск, 1977. – С. 102–111.
12. 10014. Некоторые вопросы двуязычной идеографии // Вопросы преподавания английского языка как основной специальности. – М., 1978. – С. 129–138.

13. 10015. К проблеме “общего значения” // Сравнительная типология родного и германских языков. – Калинин: КГУ, 1980. – С. 17–21.
14. 10016. Системные отношения в лексике и их проявление в речи // Системное описание лексики германских языков. – Л., 1979. – Вып. 3. – С. 20–27.
15. 10017. Идеографическое описание слова в двуязычном словаре // Язык и речь как объект комплексного филологического исследования. – Калинин, 1980. – С. 40–58.
16. 10018. Отражение системных свойств термина в толковых словарях русского языка. – Деп. в ИНИОН АН СССР. – Аннот. в бюл. “Новая сов. лит. по обществ. наукам. Языкознание”. – 1980. – № 7. – С. 13.
17. 10019. Многозначное слово в смешанном контексте. – Деп. в ИНИОН АН СССР. – Аннот. в бюл. “Новая сов. лит. по обществ. наукам. Языкознание”. – 1980. – № 8. – С. 15. *У співаєм.*
18. 10020. Признаки денотата и значение слова // Системное описание лексики германских языков. – Л., 1981. – Вып. 4. – С. 16–23.
19. 10021. Театральность образа в поэме Н.В.Гоголя “Мертвые души” // I Гогол. чтения. – Полтава, 1982. – С. 54–56. *У співаєм.*
20. 10022. Семантические параллели и обучение языку // Контрастивная лингвистика. – Калинин, 1983. – С. 15–23.
21. 10023. Анализ ключевых понятий как путь интерпретации образа в поэме Н.В.Гоголя “Мертвые души” // II Гогол. чтения. – Полтава, 1984. – С. 162–163. *У співаєм.*
22. 10024. Отражение системных семантических свойств лексики в тезаурусе // Семантика языка и текста. – Кировоград, 1984. – С. 30–31.
23. 10025. Понятие членораздельности в трудах А.А.Потебни // Творча спадщина О.О.Потебні і сучасні філолог. науки. – Харків, 1985. *У співаєм.*
24. 10026. Синтаксическая однородность как актуализатор значения слова // Синтаксические отношения в языке и тексте. – Иваново, 1964. – С. 94–100. *У співаєм.*
25. 10027. Семантические аспекты перевода “Слова о полку Игореве” // Тез. докл. конф., посвящ. 800-летию “Слова о полку Игореве”. – Чернигов, 1986. *У співаєм.*
26. 10028. Особенности учебного словаря-тезауруса для национальных групп // Совершенствование преподавания практического курса русского языка в педвузах союзных республик. – Нежин, 1986. – С. 93–94.
27. 10029. Ключевые слова в баснях Л.Глибова (материалы к словарю) // Глібовські читання – Ніжин, 1967. – С. 56–57.
28. 10030. Общие проблемы толкового словаря и перспективы создания словаря удмуртского языка // XV II Всесоюз. финно-угор. конф. – Ижевск, 1987. – Т. 1. – С. 62–63. *У співаєм.*
29. 10031. Антонимизация заглавных слов в общеязыковом тезаурусе // Семантика языка и текста: К проблеме изучения русского языка в общеязыковом тезаурусе. – Кировоград, 1987. – С. 99–100.
30. 10032. Висоцький Володимир Семенович // Укр. Рад. Енциклопедія. – К., 1988. – Т. 1. – С. 310–311.
31. 10033. Выявление изодеривационных связей в двуязычных словарях русского и украинского языков // Двухязычие в советском обществе. – Винница, 1988. – С. 114–115.
32. 10034. Ключевые слова в поэме Н.В.Гоголя “Мертвые души” и проблема интерпретационного словаря // Наследие Н.В.Гоголя и современность. – Нежин, 1988. – Ч. 2. – С. 64–85.
33. 10035. О статусе иноязычных слов и выражений в русском языке // Актуальные проблемы исторической лексикологии и лексикографии в восточнославянских языках. – Днепропетровск, 1988. – Ч. 2. *У співаєм.*
34. 10036. Анализ ключевых слов исходного текста и перевода (на материале рассказа Эдгара По “Золотой жук”) // Аспектология и контрастивная лингвистика. – Калинин, 1988. – С. 18–22.
35. 10037. Тематичність художественного тексту и перевод // Коммуникативный аспект единиц языка и речи. – Ижевск, 1989. – С. 30–35. – (Удм. гос. ун-т).
36. 10038. Работа лектора со справочными пособиями: Метод. пособие. – Чернигов, 1989. – 26 с.
37. 10039. Крылатые слова и выражения Н.В.Гоголя и их место в лексической системе русского языка // Творчество Н.В.Гоголя и современность. – Нежин, 1989. – Ч. 2. – С. 72–73.
38. 10040. Лінгвостилістичний аналіз есе М.Коцюбинського // Наук. конф., присвяч. 125-річчю з дня народж. М.М.Коцюбинського. – Чернігів, 1989. – Ч. 1. – С. 38–41. *У співаєм.*
39. 10041. К проблеме иерархичности художественного текста // Закономерности развития и взаимодействия национальных языков и культур. – Казань, 1989. – Ч. 2. – С. 17–18. *У співав.*
40. 10042. Синонимы, антонимы и тематические слова как средство организации художественного текста // Актуальные проблемы изучения творчества А.С.Пушкина и Н.В.Гоголя. – Херсон, 1989. *У співаєм.*
41. 10043. Художественные произведения Н.В.Гоголя как прецедентные тексты // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1990. – Вып. 1. – С. 141–142. *У співаєм.*
42. 10044. Місце консультації в навчальному процесі // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя. – Ніжин, 1990. – С. 42–43. *У співаєм.*
43. 10045. О воспитании языковой личности на уроках фразеологии // Актуальные вопросы изучения в вузе методики преподавания языка и литературы в школе. – Нежин, 1990. – С. 68.
44. 10046. Полисемия и ее отражение в толковых словарях // Шляхи посилення практичної спрямованості у викладанні близькоспоріднених української російської мов. – Одеса, 1990. – С. 132–133.
45. 10047. Слоговая структура и многозначность английских употребительных слов // Семантика языковых единиц разных уровней (на материале романо-германских языков). – Ижевск, 1990. – С. 20–22.
46. 10048. Систематизация понятий общего языкознания как методическая проблема // Учитель и общество: опыт, проблемы, поиски. – Измаил, 1990. – С. 48–49.
47. 10049. Театральность образа и мимикрия персонажа в поэме Н.В.Гоголя “Мертвые души” // III Гогол. чтения. – Полтава, 1990. *У співаєм.*
48. 10050. О преемственности в преподавании стилистики и лингвистического анализа текста // Проблеми міжпредметних зв'язків в умовах білінгвізму. – Дрогобич, 1990. – С. 37–38. *У співаєм.*
49. 10051. О принципах денотативной эквивалентности при переводе художественных текстов // Функциональные и семантические корреляции языковых единиц. – К., 1990. – С. 40–41.
50. 10052. Твой друг словарь. – К., 1990. – 127 с.
51. 10053. О словарях русских неологизмов // Рус. яз. и лит. в сред. учеб. завед. УССР. – 1990. – № 6. – С. 64–65.

52. 10054. Тезаурус как инструмент современного языкознания (на материале русистики): Автореф. дис.... д-ра филол. наук. – К.. 1991. – 34 с.
53. 10055. Синтаксическая валентность и контекст как актуализаторы лексического значения // Валентность и сочетаемость на синтаксическом уровне. – Могилев, 1991. *У співавт.*
54. 10056. Отражение обыденной и научной картины мира в общезыковом тезаурусе // Семантика единиц разных уровней. – Ижевск, 1992. – С. 7–8.
55. 10057. Об истоках популярности песен В.С.Высоцкого // Фольклор та професійне мистецтво. – Ніжин, 1992.
56. 10058. Сопоставительное изучение языков на лексическом уровне // Беларуско-руско-польское супастауляльнае мовазнаўства. – Віцебск, 1993. – С. 101–102.
57. 10059. Функционирование единиц прецедентного текста и речи // Стилистика русского языка: теоретические и практические аспекты. – Харьков, 1993. – Ч. 3.
58. 10060. Теоретична і практична ідеографія: Принципи побудови тезаурусів. – К.: Вища школа, 1993. – 119 с.
59. 10061. О лексикографической фиксации крылатых слов и выражений // Взаимодействие украинского и русского языков на территории Украины и актуальные проблемы их исследования и преподавания: Материалы I Ганичев. чтений, – Полтава, 1993. – С. 92–93.
60. 10062. Общая идеография: Метод. пособие по спец. курсу. – Нежин, 1993. – 108 с.
61. 10063. Родовые различия в исходном тексте и переводе // Функциональная грамматика. – Донецьк, 1994. – С. 33.
62. 10064. Мемориализация религиозных представлений во фразеологии // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2000. – Філол. науки. – С. 100–103.

ГЕТМАН ЛЮДМИЛА ІВАНІВНА

Народилася 1949 р. Закінчила історико-філологічний факультет Смоленського державного педагогічного інституту в 1970 р. Кандидат філологічних наук (з 1978 р.), доцент (з 1983 р.). Працює в Ніжинській вищій школі з 1980 р. на посадах ст. викладача (1980–1981 рр.), доцента (з 1981 р.). Основний напрямок наукових досліджень – семантика, стилістика та прагматика тексту.

Наукові праці

1. 10065. Опыт выявления лексико-семантических связей слов на основе словарных дефиниций // Сб. тр. по рус. яз. и языкознанию. – М.: МГПИ, 1975. – С. 110–135.
2. 10066. Разграничение речевого и языкового аспектов в синтагматике // Там само. – С. 136–139.
3. 10067. Семантико-синтаксические связи слова “работа” в современном русском языке (опыт системного описания лексики): Автореф. дис... канд. филол. наук: 10.02.01 / Моск. гос. пед. ин-т. – М., 1977. – 16 с.
4. 10068. Актуализация значения слова в контексте // Вопросы семантики русского языка. – М., 1976. – С. 162–177.
5. 10069. Контекстуальная активность бинарных сочетаний // Проблемы русского и общего языкознания. – М., 1976. – С. 62–71.
6. 10070. Проблема “близости значения” в практической лексикографии // Новая сов. лит. по языкознанию. – 1980. – № 7. – 13 с. – Деп. в ИНИОН АН СССР.
7. 10071. Многозначное слово в смешанном контексте // Там само. – № 8. – 15 с. *У співавт.*
8. 10072. Театральность образа в поэме Н.В.Гоголя “Мертвые души” // Тез. докл. I Гогол. чтений. – Полтава, 1982. – С. 54–56. *У співавт.*
9. 10073. Семантические параллели и обучение языку // Контрастивная лингвистика (языки народов СССР – немецкий язык). – Калинин, 1983. – С. 15–23. – (Калинин. ун-т.). *У співавт.*
10. 10074. Факультет будущего педагога: Progr. и метод. рек. к занятиям по рус. яз. и лит. – Нежин, 1983. – 20 с. *У складі колект. авт.*
11. 10075. Анализ ключевых понятий как путь интерпретации образа в поэме Н.В.Гоголя “Мертвые души” // Тез. докл. II Гогол. чтений. – Полтава, 1984. – С. 162–163. *У співавт.*
12. 10076. Синтаксическая однородность как актуализатор значения слова // Синтаксические отношения в языке и тексте. – Иваново, 1984. – С. 94–100. *У співавт.*
13. 10077. Приращение смысла у слова в художественном тексте // Семантика языка и текста. – Кировоград, 1984. – С. 96–97.
14. 10078. Понятие членораздельности в трудах А.А.Потебни // Творча спадщина О.О.Потебні і сучасні філологічні науки. – Харків, 1985. – С. 57–58. *У співавт.*
15. 10079. Семантические аспекты перевода “Слова о полку Игореве” // Тез. докл. конф., посвящ. 800-летию “Слова о полку Игореве”. – Чернигов, 1986. – С. 7–8. *У співавт.*
16. 10080. Работа по культуре речи в национальных группах // Совершенствование преподавания русского языка в педвузах союзных республик. – Нежин, 1986. – С. 59–69. *У співавт.*
17. 10081. Народные истоки русской лирики Л.И.Глибова // Глібів. читання, присвяч. 160-річчю з дня народж. поета. – Чернигов, 1987. – С. 59–60. *У співавт.*
18. 10082. О статусе иноязычных слов и выражений в русском языке // Актуальные проблемы исторической лексикологии и лексикографии. – Днепропетровск, 1988. – Ч. 2. – С. 178–180. *У співавт.*
19. 10083. Украинско-русская трансференция в художественных текстах Н.В.Гоголя // Двухязычие в советском обществе. – Винница, 1988. – С. 287–268.
20. 10084. Декодирование текста поэмы Н.В.Гоголя “Мертвые души” на основе анализа тематических групп // Наследие Гоголя и современность. – Нежин, 1988. – Ч. 2. – С. 85–86.
21. 10085. Трудные случаи изучения состава слова // Рус. яз. и лит. в сред. учеб. завед. УССР. – 1989. – № 12. – С. 36–39.

22. 10086. Лексические средства организации текста в поэме Н.В.Гоголя "Мертвые души" // Творчество Гоголя и современность. – Нежин, 1989. – Ч. 2. – С. 83–84.
23. 10087. Сравнение в языке Н.В.Гоголя // Актуальные проблемы изучения творчества А.С.Пушкина и Н.В.Гоголя. – Херсон, 1989. – С. 65–66. *У співаєм.*
24. 10088. Синонимы и антонимы, тематические слова как средство организации художественного текста // Актуальные проблемы изучения творчества А.С.Пушкина и Н.В.Гоголя. – Херсон, 1989. – С. 38–41. *У співаєм.*
25. 10089. Лінгвістичний аналіз есе М.Коцюбинського // Наук. конф., присвяч. 125-річчю з дня народж. М.М.Коцюбинського. – Чернівці, 1989. – Ч. 1. – С. 38–41. *У співаєм.*
26. 10090. К проблеме иерархичности художественного текста // Закономерности развития и взаимодействия национальных языков и культур. – Казань, 1989. – Ч. 2. *У співаєм.*
27. 10091. Театральность образа и мимикрия персонажа в поэме Н.В.Гоголя "Мертвые души" // Тез. докл. III Гогол. чтений. – Полтава, 1990. – С. 90–91. *У співаєм.*
28. 10092. Місце консультації в навчальному процесі // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя. – Ніжин, 1990. – Ч. 2. – С. 42–43. *У співаєм.*
29. 10093. О преемственности в преподавании стилистики и лингвистического анализа текста // Проблеми міжпредметних зв'язків в умовах білінгвізму. – Дрогобич, 1990. – С. 37–38. *У співаєм.*
30. 10094. Специфика лингвостилистического изучения художественного текста в вузе // Учитель и общество: опыт, проблемы, поиски. – Измаил, 1990. – С. 36–37.
31. 10095. Особенности гоголевских заголовков // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1990. – Вип. 1. – С. 143–144.
32. 10096. "Чтоб не осталось в стороне никого...": Урок КВН по фразеологии. 6-й класс // Рус. яз. и лит. в сред. учеб. завед. УССР. – 1990. – № 1. – С. 12–14.
33. 10097. Особенность изучения фонетических единиц в школе и в вузе // Актуальные вопросы изучения в вузе курса методики преподавания языка и литературы в школе. – Нежин, 1990. – С. 50–52.
34. 10098. Синтаксическая валентность и контекст как актуализаторы лексического значения // Валентность и сочетаемость на синтаксическом уровне языка и речи. – Могилев, 1991. – С. 34–35. *У співаєм.*
35. 10099. Музично-поетична єдність колицових пісень // Народна пісня та впровадження її в учбово-виховний процес. – Ніжин, 1991. – С. 43–46. *У співаєм.*
36. 10100. Школьникам о рок-поэзии и рок-музыке // Рус. яз. и лит. в сред. учеб. завед. УССР. – 1991. – № 1. – С. 23–25. *У співаєм.*
37. 10101. "Там, где капустные грядки...": Из опыта препод. уроков словесности // Там само. – № 1. – С. 23–25.
38. 10102. Лингвостилистический анализ художественного текста в школе: Метод. пособие по спецкурсу. – Нежин, 1991. – 44 с.
39. 10103. Воспитание личности средствами литературы и музыки // Нравственно-эстетическое воспитание молодежи средствами искусства: Материалы Всесоюз. конф. – Чернигов, 1991. – С. 19–20.
40. 10104. Авторская песня и особенности ее графического представления // Фольклор та професійне мистецтво. – Ніжин, 1992. – С. 106–109.
41. 10105. Художественный текст как объект лингвостилистического исследования: Метод. пособие по спец. и фак. курсам. – Нежин, 1992. – 104 с.
42. 10106. Интерпретация собственных имен в художественном тексте // Стилистика русского языка: теоретический и практический аспекты. – К., Харьков, 1993. – Ч. 3.
43. 10107. О разграничении понятий "стилистическая окраска", "стилистическое значение" и "стилистический оттенок значения" // Взаимодействие русского и украинского языков на территории Украины и актуальные проблемы их исследования и преподавания. – Полтава, 1993. – С. 93–95.
44. 10108. Имплицитная информация в художественном тексте и ее культурологический комментарий // Язык и культура: Материалы II междунар. конф. – К., 1993. – Ч. 2. – С. 10–11.
45. 10109. Ключевые слова в художественной речи Н.В.Гоголя // Микола Гоголь і світова культура. – К.; Ніжин, 1994. – С. 17–20. *У співаєм.*
46. 10110. Несколько слов в защиту учебного курса "Лингвистический анализ текста" // Текст и методика его анализа. – Харьков, 1994. – Ч. 2. – С. 37–40. *У співаєм.*
47. 10111. Интерпретация художественного текста и ее типы // Текст и методика его анализа. – Харьков, 1994. – Ч. 2. – С. 40–41.
48. 10112. Топонимы в художественной речи // Язык и культура: Материалы III междунар. конф. – К., 1994. – Ч. 3. – С. 204–207.
49. 10113. Функционально-семантическая трансформация местоимений в художественной речи // Функциональная грамматика. – Донецьк, 1994. – С. 34–35.
50. 10114. Аналитическое чтение в средней школе // Русское образование в Украине в контексте международного опыта. – К., 1995. – С. 140–143.
51. 10115. Еженедельные уроки аналитического чтения в старших классах // Відродження. – 1996. – № 3. – С. 37–39.
52. 10116. Интертекстуальность как явление культуры // Язык и культура: V междунар. конф. – К., 1997. – Т. 2. – С. 48–49.
53. 10117. Сильова поліфонія "Повести о том, как поссорился Иван Иванович с Иваном Никифоровичем" Н.В.Гоголя // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – Т. 17, Кн. 1. – С. 36–38.
54. 10118. Диалогичность и антропоцентричность художественного текста // Антропоцентричний підхід у дослідженні мови: Матеріали VII Карських читань. – Ніжин; Гродно, 1997. – С. 167–170.
55. 10119. Тематичность художественного текста // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1999. – Вип. 12. – С. 60–66.
56. 10120. Из опыта системного описания одного гоголевского текста // V Гогол. читання. – Полтава, 1999. – С. 105–109.
57. 10121. Лингвоэтнические и культурологические аспекты перевода // Язык и культура. – К., 2000. – Т. 3, в вып. 1. – С. 97–100.
58. 10122. Религиозная картина мира и ее отражение в русской, украинской и английской фразеологии // Вісн. Харк. нац. ун-ту. – Харків, 2000. – № 491. – С. 338–340. *У співаєм.*

59. 10123. Религия и фразеология (к проблеме семантических трансформаций) // Мова у святле класичній спадчині і сучасних парадигм. – Гродно, 2000. – С. 106–109. *У співаєм.*
60. 10124. Временной континуум повести Н.В.Гоголя “Вий” // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2000. – Філол. науки. – С. 43–46.
61. 10125. Учимає говорить красно: О пропедевтичском курсе школьной риторики // Русская словесность в школах Украины. – 2004. – № 3. – С. 14–16.
62. 10126. “Поверила алгеброй гармонию...”: О применении статистических методов при изучении художественного текста // Мова і культура. – К., 2003. – Вип. 6. – Т. 3. – С. 93–95.
63. 10127. Театральность гоголевских образов // Гоголь и театр: Третьи Гоголевские чтения. – М., 2004. – С. 40–45.
64. 10128. Аналитическое чтение как путь углубленного изучения языка и литературы // Проблемы преподавания и изучения русского языка в школе и в вузе на современном этапе. – Нежин, 2003. – С. 41–45. *У співаєм.*
65. 10129. Формирование коммуникативной активности учащихся на уроках русского языка // Проблемы преподавания и изучения русского языка в школе и в вузе на современном этапе. – Нежин, 2003. – С. 38–40.
66. 10130. Рыцари веры или филистерские мещане?: О полиэмоциональности образов старосветских помещиков // II Гоголевские чтения. – М., 2003. – С. 162–166.
67. 10131. Афористические антропонимы Н.В.Гоголя как объект современной лексикографии // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – С. 5–9.
68. 10132. Прецедентные тексты и новое в их прочтении // Мова і культура. – К., 2001. – Вип. 3. – С. 30–34.
69. 10133. К проблеме полиэмоциональности гоголевских текстов // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 16. – С. 76–80.
70. 10134. Отражение религиозной картины мира в словаре В.Даля и Тезаурусе П.Роже // Владимир Иванович Даль и современные филологические исследования. – К., 2002. – С. 292–294
71. 10135. Несколько замечаний о понятии выразительности речи // Проблемы преподавания русского языка в школе и в вузе в современных условиях. – Ніжин, 2001. – С. 110–112.
72. 10136. Гетман И.М.: истоки теоретической и практической идеологии в Украине // Історія української лінгвістики: Зб.наук.праць. – К.; Ніжин, 2001. – С. 175–178.

МИСНИК ЛАРИСА МИКОЛАЇВНА

Народилася 1959 р. Закінчила філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1980 р. Працювала в Ніжинській вищій школі з 1984 по 2001 рр. на посаді асистента (1984–1995 рр.), ст. викладача (1995–2001 рр.). Основний напрямок досліджень – методика викладання російської мови.

Наукові праці

1. 10137. Некоторые приемы обогащения словарного запаса студентов национальных отделений // Совершенствование преподавания практического курса русского языка в педвузах союзных республик: Тез. докл. конф. – Нежин, 1986. – С. 27–28. *У співаєм.*
2. 10138. Активизация терминологической лексики в речи учащихся // Учитель и общество: опыт, проблемы, поиски: Тез. докл. конф. – Измаил, 1990. – С. 57–58. *У співаєм.*
3. 10139. Воспитание познавательного интереса в учащихся на уроках русского языка // Актуальные вопросы изучения в вузе методики преподавания языка и литературы в школе: Тез. докл. конф. – Нежин, 1990.
4. 10140. Творческие работы на уроках русского языка: Тем. план и метод. рек. к спецсеминару для студ. ист.-филол. фак. – Нежин, 1998.
5. 10141. Обобщение опыта работы учительницы Нежинской школы-гимназии № 16 Шафрай Т.И. (проблемы нестандартных уроков) // Сб. работ школы-гимназии № 16. – Нежин, 1998.

СИДОРЕНКО ВАЛЕНТИНА ОЛЕКСАНДРІВНА

Народилася 1957 р. Закінчила філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1980 р. Кандидат філологічних наук (з 1995 р.), доцент (з 1999 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1985 р. на посадах асистента (1985–1995 рр.), ст. викладача (1995–1997 рр.), в.о. доцента (1997–1999 рр.), доцента (з 1999 р.). Основний напрямок наукових досліджень – лінгвістика тексту, функціонування текстових категорій, проблеми історії мови.

Наукові праці

1. 10142. Формирование навыков связной речи студентов в практическом курсе русского языка // Совершенствование преподавания практического курса русского языка в педвузах союзных республик: Тез. докл. Всесоюз. конф. – Нежин, 1986. – С. 9–10. *У співаєм.*
2. 10143. По законам сочетаемости слов // Рус. яз. и лит. в казах. школе. – 1987. – № 12. – С. 50–53. *У співаєм.*
3. 10144. Використання краєзнавчого матеріалу для удосконалення мовних навичок студентів-філологів національних груп // Тез. доп. II обл. наук. конф. з іст. краєзнавства. – Чернігів; Ніжин, 1988. – Ч. 1. – С. 58.
4. 10145. Соотношение различных видов информации в художественном тексте (на материале повести Н.В.Гоголя “Портрет”) // Наследие Н.В.Гоголя и современность: Тез. докл. Гогол. конф. – Нежин, 1988. – Ч. 2. – С. 65–66.
5. 10146. Структурная организация текста рассказа А.П.Гайдара “Голубая чашка” // Идеино-художественное наследие А.П.Гайдара и его место в советской детской литературе и практике коммунистического воспитания молодежи: Тез. докл. Всесоюз. конф. – Арзамас, 1989. – С. 86–88.

6. 10147. Лингвостилистический комментарий как средство совершенствования профессиональной подготовки учителя-словесника // Актуальные проблемы национально-русского двуязычия в учебном процессе педвузов Казахстана: Тез. докл. межвуз. конф. – Алма-Ата, 1989. – Ч. 4. – С. 27–29.
7. 10148. Реализация категории информативности в художественном тексте (на материале повести Н.В.Гоголя “Невский проспект”) // Творчество Н.В.Гоголя и современность: Тез. докл. Гогол. конф. – Нежин, 1989. – Ч. 1. – С. 44–45.
8. 10149. К вопросу об авторском выражении семантических категорий текста (на материале категории континуума в повести Н.В.Гоголя “Записки сумасшедшего”) // Синхроничный и диахроничный анализ языковых единиц русского языка. – К., 1989. – С. 172–177.
9. 10150. Лингвостилистический комментарий повести “Шинель” Н.В.Гоголя // Актуальные вопросы изучения в вузе курса методики преподавания языка и литературы в школе: Тез. докл. межвуз. конф. – Нежин, 1990. – С. 40.
10. 10151. Формирование профессиональных навыков в процессе преподавания лингвистических дисциплин // Шляхи вдосконалення проф.-пед. підготовки вчителя в умовах перебудови вищої і середньої школи: Тез. докл. міжвуз. конф. – Ніжин, 1990. – Ч. 2. – С. 33–34.
11. 10152. К вопросу об авторском выражении категории континуума в повести Н.В.Гоголя “Записки сумасшедшего” // Тез. докл. III Гогол. чтений. – Полтава, 1990. – С. 127–129.
12. 10153. Художественное время в повести “Гранатовый браслет” А.И.Куприна // Тез. докл. Куприн. чтений. – Каменец-Подольский, 1990. – С. 57–58.
13. 10154. Лингвистический комментарий в системе подготовки учителя-словесника для начальной школы // Учитель и общество: опыт, проблемы, поиски: Тез. докл. конф. – Измаил, 1990. – С. 63–64.
14. 10155. Категория художественного времени в повести “Невский проспект” Н.В.Гоголя // Литература та культура Полісся. – Ніжин, 1990. – Вип. 1. – С. 126–127.
15. 10156. Реализация категории континуума в рассказе Е.Замятина “Три дня” // Використання спадщини повернутих і забутих діячів науки та культури в навчальному процесі педагогічного вузу та школи: Тез. докл. конф. – Рівне, 1991. – С. 109–110.
16. 10157. Художественное время как компонент семантической структуры текста (на материале повести Н.В.Гоголя “Невский проспект”) // Шляхи посилення ефективності практичного курсу української мови та виховання читацької майстерності. – Одеса, 1992. – Ч. 1. – С.36.
17. 10158. Художественное время в повести “Нос” Н.В.Гоголя // Литература та культура Полісся. – Ніжин, 1992. – Вип. 3. – С. 110–113.
18. 10159. Контекстуальні засоби вираження текстової категорії художнього часу // Семантика мови і тексту: Тез. доп. конф. – Ів.-Франківськ, 1993. – С. 139–140.
19. 10160. Роль темпорального компонента в формировании образа персонажа (на материале повести Н.В.Гоголя “Записки сумасшедшего”) // Микола Гоголь і світова культура: Тез. доп. конф. – К.; Ніжин, 1994. – С. 52–55.
20. 10161. Художній час як текстотворююча категорія (на матеріалі “Петербурзьких повістей” М.В.Гоголя): Автореф. дис. ... канд. філол. наук – 10.02.01 / Укр. держ. пед. ун-т. – К., 1995. – 20 с.
21. 10162. Средства выражения художественного времени и их роль в формировании образа персонажа в повести Н.В.Гоголя “Портрет” // Литература та культура Полісся. – Ніжин, 1997. – Вип. 9. – С. 51–59.
22. 10163. Лінгвістичний коментар і шкільний урок літератури (на матеріалі “Повести о том, как поссорился Иван Иванович с Иваном Никифоровичем” М.В.Гоголя) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – 1997. – Т. 17, Кн. 1. – С. 39–41.
23. 10164. Лінгвістичне коментування повісті “Шинель” М.В.Гоголя // Тез. доп. IV Гогол. читань. – Полтава, 1997. – С. 151–153.
24. 10165. Художественное время в повести Н.В.Гоголя “Портрет” // Функциональный аспект семантики языковых единиц: Тез. докл. конф. – Харьков, 1997. – Ч. 2. – С. 79.
25. 10166. Использование творческого наследия Е.Ф.Карского в преподавании курса “История русского литературного языка” // Антропоцентричний підхід у дослідженні мови. – Ніжин; Гродна, 1998. – С. 42–44.
26. 10167. Современный русский язык: Метод. пособие для студ.-заочников укр. отд. – Нежин, 1999. – 32 с.
27. 10168. Нежинская греческая община и культура Юго-Западной Руси // Україна-Греція: Історична спадщина і перспективи співробітництва. – Маріуполь, 1999. – Ч. 1. – С. 388–391.
28. 10169. Словарная работа в процессе изучения повести “Тарас Бульба” // Литература та культура Полісся. – Ніжин, 1999. – Вип.12. – С. 99–102.
29. 10170. Художественное время в сказках А.С.Пушкина // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Філол. та іст. науки. – С. 12–14.
30. 10171. Цветообозначения в повести “Вий” Н.В.Гоголя как реализация концептуальной информации // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2000. – Філол. та іст. науки. – С. 47–49.
31. 10172. Художественное время как текстообразующая категория (на материале повести Н.В.Гоголя “Невский проспект”) // Текст в лингвистической теории и методике преподавания филологических дисциплин: Материалы Междунар. науч. конф.: В 2 ч. – Мозырь, 2001. – Ч. 1. – С. 169–171.
32. 10173. К вопросу о преподавании русского языка в школах Украины // Славянский мир на пороге третьего тысячелетия: Материалы Международной конференции. – Гомель, 2001. – С. 247–249.
33. 10174. Драгоманов о языковой ситуации в Украине во II пол. XIX в. // Історія української лінгвістики: Зб. наук. праць. – К.; Ніжин, 2001. – С. 84–87.
34. 10175. Навчальна програма з історичної граматики російської мови // Навчальні програми з дисциплін кафедри російської мови. – Ніжин, 2001. – С. 41–52.
35. 10176. Навчальна програма з історії російської літературної мови // Там само. – С. 53–66.
36. 10177. Планы практических занятий по истории русского литературного языка. – Нежин, 2001. – 18 с.
37. 10178. Место исторических экскурсов в школьном преподавании русского языка // Проблемы преподавания и изучения русского языка в школе и в вузе на современном этапе: Материалы междунар. науч. конф. – Нежин, 2001. – С. 171–173.

38. 10179. Использование творческого наследия В.И.Даля в преподавании курса "История русского литературного языка" // Владимир Иванович Даль и современные филологические исследования: Сб. науч. работ – К., 2002. – С. 67–69.
39. 10180. Художественное время в повести Н.В.Гоголя "Шинель" // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 16. – С. 89–92.
40. 10181. К вопросу об информативной структуре повести "Страшная месь" Н.В.Гоголя // Зб. наукових праць Полт. держ. пед. університету імені В.Г.Короленка. – Полтава, 2002. – С. 111–113.
41. 10182. К истокам меценатства в Нежине // Греки в Украине: история нежинской греческой общины: Материалы междунар. науч. конф. – Нежин, 2002. – С. 108–110.

СОЛТАН СТАНИСЛАВ ГЕАЦИНТОВИЧ (1945–1998)

Закінчив гуманітарний факультет Новосибірського державного університету в 1967 р. Кандидат філологічних наук (з 1973 р.), доцент (з 1980 р.). Працював у Ніжинській вищій школі з 1975 по 1998 рр. на посаді доцента.

Наукові праці

1. 10183. Синонимика диалектных номинативных словосочетаний в русских говорах Кыштовского района Новосибирской области // Актуальные процессы лексикологии. – Новосибирск, 1969. – Вып. 2.
2. 10184. История образования диалектных синонимов в говорах Кыштовского района Новосибирской области // Язык и литература народов СССР. – Новосибирск, 1970. – Деп. в НИФФ СО АН СССР.
3. 10185. Синонимика говоров Новосибирской области, в озникшая в процессе интеграции разнодиалектных основ // Изв. СО АН СССР. – Новосибирск, 1970. – Вып. 2, № 6.
4. 10186. Причины возникновения диалектной синонимии // Синонимия в языке. – Новосибирск, 1971. – Деп. в НИФФ СО АН СССР.
5. 10187. Процесс возникновения узкорегionalизмов // Фонетика и морфология языков народов Сибири. – Новосибирск, 1972. – Деп. в НИФФ СО АН СССР.
6. 10188. Об изучении лексических единиц узкорегionalного типа // Сб. тр. Диалектолог. конф. – Красноярск, 1974.
7. 10189. Словарь русских говоров Новосибирской области. – Новосибирск: Наука, 1979. – 606 с. *У співавт.*
8. 10190. О гоголевских сочетаниях устойчивого типа // Творчество Н.В.Гоголя и современность: Тез. докл. науч. – практ. конф. – Ніжин, 1989. – Ч. 2. – С. 85.
9. 10191. О проявлении русско-украинского двуязычия в синонимии // Тез. докл. IX межвуз. конф. – Свердловск, 1990.
10. 10192. О взаимодействии языковых и национально-культурных компонентов в диалектном языке // Язык и культура: Тез. III междунар. конф. – К., 1994.
11. 10193. О перспективах изучения национально-культурного компонента в диалектной лексике // Национально-культурный компонент в тексте и языке. – Минск, 1994.
12. 10194. Про врахування специфіки острівних діалектів в процесі викладання російської мови в сільських школах // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1994. – С. 92–96.
13. 10195. Авторское употребление лексических единиц литературного языка в гоголевских текстах // Микола Гоголь і світова культура: Тез. доп. конф. – К.; Ніжин, 1994. – С. 40–43.
14. 10196. О синонимии островных русских говоров Украины // Принципы и методы функционально-семантического описания языка: итоги, направления, перспективы: Материалы конф. – Симферополь; Москва, 1997. – С. 283–285.

КАФЕДРА РОСІЙСЬКОЇ ТА ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (1970–1990); СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ (1990–2003); ІСТОРІЇ КУЛЬТУРИ (1990–2003); СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ІСТОРІЇ КУЛЬТУРИ (2003–2005)

ГУЛАК АНТОНІНА МИКОЛАЇВНА (1923–2002)

Закінчила філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1953 р. Кандидат філологічних наук (з 1975 р.). Працювала в Ніжинській вищій школі з 1955 по 1999 рр. на посадах ст. лаборанта та завідувача музеєм М.В.Гоголя і картинною галереєю (1955–1974 рр.), асистента (1974 р.), ст. викладача (1974–1999 рр.). Основний напрямок досліджень – українська фольклористика.

Наукові праці

1. 10197. Кімната-музей М.В.Гоголя // Література в шк. – 1956. – № 2. – С. 94–95.
2. 10198. Первый памятник Н.В.Гоголю // В мире книг. – 1967. – № 2. – С. 47.
3. 10199. В.І.Даль і українська народна пісня // Слов'янське літ.-знавство і фольклористика. – К., 1971. – Вип. 7. – С. 101–107.
4. 10200. Украина и украинский фольклор в статьях и художественных произведениях В.И.Даля // Українська культура в її міжнародних зв'язках: Тез. доп. – К., 1971. – С. 220–222.
5. 10201. Володимир Даль // Нар. творчість та етнографія. – 1972. – № 5. – С. 77–78.
6. 10202. Вечен как слово // Радуга. – 1972. – № 10. – С. 129–135.
7. 10203. Невідомий автограф поета в архіві В.І.Даля // Рад. літ.-знавство. – 1973. – № 3. – С. 58–60.
8. 10204. Даль Володимир Іванович // Шевченківський Словник: У 2 т. – К., 1976. – Т. 1. – С. 181.
9. 10205. Шевченко і Даль // Збірник праць XXI та XXII наук. Шевченків. конф. – К., 1976. – С. 175–181.

10. 10206. Фольклористичні і літературні заємини Г.Ф.Квітки-Основ'яненка і В.І.Даля // Зб. тез доп. і повідомл. респ. наук. конф., присвяч. 200-річчю з дня народж. класика укр. літ. Г.Ф.Квітки-Основ'яненка. – Харків, 1978. – С. 56–57.
11. 10207. Фольклористичні і літературні зв'язки Г.Ф.Квітки-Основ'яненка і В.І.Даля та їх місце в російсько-українських єднаннях // Нар. творчість та етнографія. – 1979. – № 2. – С. 23–29.
12. 10208. Традиції І.В.Гоголя в повістях і розказах Казака Луганського (В.І.Даля) // Наследие Н.В.Гоголя и современность: Тез. докл. и сообщ. науч. – практ. Гогол. конф (24–26 мая 1988). – Нежин, 1988. – Ч. 1. – С. 35–36.
13. 10209. П.Г.Редкин и украинская культура (к истории вопроса) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1990. – Вип. 1. – С. 77–78.
14. 10210. Н.В.Гоголь и Украина // Изучение творчества Гоголя в школе: Пособие для учителя / Под ред. Г.В.Самойленко. – К., 1988. – С. 204–219.
15. 10211. П.Я.Лукашевич в критичі В.І.Даля // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1991. – Вип. 2. – С. 24–31.
16. 10212. Григорий Васильевич Самойленко: Биобиблиогр. указатель. – Нежин: НГПИ, 1993. – 20 с. – (Сер. “Ученые-филологи Нежинской высшей школы”).
17. 10213. Самойленко Г.В. // Вчені-філологи Ніжинської вищої школи. – Ніжин, 1993. – С. 279–289. *Успіваєм*.
18. 10214. Весільне кільце – космогонічний символ нової родини (за матеріалами Чернігівщини) // До 100-річчя Ніжин. Історико-філол. тов.-ва: Тез. і матеріали конф. – Ніжин, 1995. – С. 83–85.

ЄВСЕЄВ ФЕДІР ТРОХИМОВИЧ (1949–2002)

Закінчив філологічний факультет Чернівецького державного університету в 1975 р. Кандидат філологічних наук (з 1987 р.), доцент (з 1988 р.). Працював у Ніжинській вищій школі з 1977 по 2002 рр. на посадах асистента (1977–1983 рр.), ст. викладача (1984–1988 рр.), доцента (з 1988 р.). Основний напрямок наукових досліджень – українська та російська фольклористика, ритуалознавство, славістика, культурологія.

Наукові праці

1. 10215. Публікація п'яти народних пісень // Інтернаціональне та національне в сучасному слов'янському фольклорі. – К., 1977. – С. 148–150.
2. 10216. Русальні обряди і пісні русско-українсько-білоруського пограниччя // Полесьє і етногенез славян: Предварительные материалы и тезисы конференции. – М., 1983. – С. 127–129.
3. 10217. Традиції і новаторство в “Сказке о батраке Балде и о страшном суде” Д.Бедного // Поэт борьбы и созидания. – Кировоград, 1983. – С. 86–89.
4. 10218. Публікація та дослідження східнослов'янського атеїстичного фольклору // Нар. творчість та етнографія. – 1984. – № 3. – С. 54–56.
5. 10219. Нове видання антирелігійної творчості // Там само. – 1985. – № 4. – С. 63–64.
6. 10220. Из выступления на Всесоюзной научной конференции // Русский фольклор: Полевые исследования. – Л., 1984. – С. 151–152.
7. 10221. О мифопоэтических истоках одной из версий восточнославянской сказки о попе и работнике. – Нежин, 1985. – 31 с. – Деп. в ИНИОН АН СССР. 4.07.85, № 214332.
8. 10222. Наследие А.А.Потебни и некоторые особенности мифопоэтического мышления // Творча спадщина О.О.Потебні й сучасні філологічні науки. – Харків, 1985. – С. 254–256.
9. 10223. “Слово о полку Игоревім” – символ миру і дружби народів (за матеріалами Ніжинської Словіани) // Перша Чернігів. обл. наук. конф. з іст. краєзнавства (грудень, 1985). – Чернігів, 1985. – С. 79–80.
10. 10224. Из истории создания поэтического перевода “Слова о полку Игореве” М.А.Максимовичем // Чернигов. обл. науч.-теор. конф., посвящ. 800-летию “Слова о полку Игореве” (май, 1986). – Чернигов, 1986. – Ч. 1–2. – С. 106–107.
11. 10225. Об эстетическом воспитании школьников в процессе изучения “Слова о полку Игореве” (на материале внеурочной работы) // Там же. – С. 226–227.
12. 10226. Восточнославянский традиционный антирелигиозный фольклор (мировоззренческая основа, социальная сущность, система образов): Автореф. дис. ... канд. филол. наук. – Минск, 1987.
13. 10227. Из выступления на IX Международном съезде славистов: Материалы дискуссии: Фольклористика. – К., 1987. – С. 31.
14. 10228. Процессуальность семантической интерпретации сказки // Семантика целого текста: Тез. выступл. на совещ. – М.: Наука, 1987. – С. 56.
15. 10229. Поэтика “Ночи перед Рождеством” Н.В.Гоголя в ее отношении к народной сказке // Наследие Н.В.Гоголя и современность: Тез. докл. и сообщ. – Нежин, 1988. – Ч. I. – С. 18–19.
16. 10230. “Славянская мифология” Н.В. Гоголя: проблема источников и идентификации персонажей // Творчество Н.В.Гоголя и современность: Тез. докл. и сообщ. науч.-практ. Гогол. конф. (Май 1989). – Нежин, 1989. – С. 35–36.
17. 10231. Об изучении языческой образности в “Слове о полку Игореве” на уроках литературы // Актуальные вопросы изучения в вузе курса методики преподавания языка и литературы в школе: Тез. докл. и выступл. респ. науч.-практ. конф. – Нежин, 1990. – С. 103–104.
18. 10232. О методике изучения мифопоэтической образности в вузовском курсе народно-поэтического творчества // Шляхи вдосконалення проф.-пед. підготовки вчителя в умовах перебудови вищої і середньої школи: Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – Ч. 2. – С. 38–39.
19. 10233. Фольклорист і фольклористика // Фольклор і сучасний світ: Тез. доп. Європ. симпоз. (Київ, 23–27 трав. 1990). – К., 1990. – С. 112.
20. 10234. “Слово о полку Игореве” – символ духовного єдинення народів (по матеріалам Нежинської Словіани) // Вopr. рус. лит. – Львов, 1990. – Вип. 1 (55). – С. 145–150.
21. 10235. Некоторые психологические аспекты регенерации сказочного сюжета (к вопросу о формировании творческого воображения у студентов-филологов) // Психолого-педагогические проблемы научно-технического творчества учеников: Тез. докл. межвуз. науч.-практ. конф. – Нежин, 1990. – Ч. 2. – С. 85–86.
22. 10236. О научной и учебной деятельности Г.А.Ильинского в Нежинском Историко-филологическом институте // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1990. – Вип. 1. – С. 52–54.
23. 10237. Григорий Андреевич Ильинский: Библиографический указатель. – Нежин, 1990. – 12 с.

24. 10238. О соотношении мифа и фольклора в курсе устного народного творчества // Учитель и общество: опыт, проблемы, поиски: К 50-летию Измаил. пед. ин-та. – Измаил, 1990. – С. 295–296.
25. 10239. О научном значении сказоведческих работ Р.М.Волкова // Волков. читання: До 105-річчя дня на народж. Р.М.Волкова: Тез. доп. – Чернівці, 1990. – С. 4–6.
26. 10240. О теоретических аспектах понятия “мифопоэтическая традиция” // Традиция в многонациональном обществе: Тез. докл. Всесоюз. науч. конф. (Минск, 12–16 нояб. 1990). – Минск, 1990. – С. 62–63.
27. 10241. О “синтаксических” структурно-композиционных моделях фольклорной сказки // Валентность и сочетаемость на синтаксическом уровне языка и речи: Тез. докл. и сообщ. межвуз. науч. конф. (4–6 февр. 1991). – Могилев, 1991. – С. 212–214.
28. 10242. Про міфологічні витоки української балади “Стрілець (Орел) убиває голуба” // Народна пісня та впровадження її в учбово-виховний процес в умовах відродження національної культури: Матеріали респ. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1991. – С. 73–75.
29. 10243. Деякі аспекти методики екологічного навчання // Сучасні проблеми економічного навчання в педагогічних вузах України: Тез. доп. міжвуз. конф. – Вінниця, 1991. – С. 18–19. *У співавіт.*
30. 10244. Значение трудов А.А.Потебни в решении проблемы происхождения фольклора // Русский фольклор: проблемы изучения и преподавания: Материалы межрегион. науч.-практ. конф. (24–27 сент. 1991). – Тамбов, 1991. – Ч.1. – С. 38–40.
31. 10245. Духовні витоки народнопоетичної культури (на матеріалі легенди “Ілля пророк і стрілець”) // Творчість М. Лисенка і духовний розвиток особистості (матеріали науково-практичних питань). – Ніжин, 1992. – Ч. 2. – С. 42–46.
32. 10246. Об источниках “Славянской мифологии” Н.В.Гоголя // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1992. – Вип. 3. – С. 36–48.
33. 10247. Истоки и семантика мотива “Покроши луку с петрушкой” в европейской сказочной традиции // Духовне відродження слов'ян у контексті європейської та світової культури: Х Всеукр. славістич. конф.: Тез. доп. – Чернівці, 1992. – Т. I. – С. 8–9.
34. 10248. Сатира в її відношенні до концепції сміхової культури // Комическое в мировом литературном процессе XX века.: Тезисы докл. и сообщ. межгос. науч. конф. (8–10 окт. 1992). – Харьков, 1992. – С. 29–30.
35. 10249. Об особенностях фольклорных наименований Громовержца // IV межресп. лит.-ведческая конф. Восточно-Кавказ. региона. – Ростов-н/Д., 1992. – С. 36–38.
36. 10250. Фольклорно-мифологический контекст стихотворения А.Белого “Поединок” // Фольклор та професійне мистецтво: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1992. – С. 115–120.
37. 10251. Перша ластівка: фольклор української діаспори // Нар. творчість та етнографія. – 1993. – № 4. – С. 81–84.
38. 10252. Русское устное народное творчество: Прогр. пед. ин-тов по спец. “Рус. яз. и лит.” – К.: ІСДО, 1993. – 34 с.
39. 10253. О древнеславянских духовных традициях в “Слове о полку Игореве” // Художня література у духовному розвитку особистості. – Чернівці, 1993. – Ч.1. – С. 67–69.
40. 10254. Слов'янсько-неслов'янська та міжслов'янська взаємодія в стильовій структурі народної казки (лімітрофні території) // Мистецтво, фольклор та етнографія слов'янських народів: XI міжнар. з'їзд славістів (Братислава, 30 серп. – 8 вер. 1993). – К., 1993. – С. 98–110. *У співавіт.*
41. 10255. Эволюция сказоведческих концепций: Веселовский – Волков – Пропп // Треті Волков. читання. – Одеса, 1994. – С. 3–5.
42. 10256. Мифоритуальные архетипы в художественной системе повести Н.В.Гоголя “Шинель”: концепт рожденья героя // Микола Гоголь і світова культура: (матеріали міжнар. наук. конф., присв. 185-річчю з дня народж. письменника). – К.; Ніжин, 1994. – С. 218–221.
43. 10257. Некоторые особенности изучения купальской обрядности в советской науке // До 100-річчя Ніжинського історико-філологічного товариства: Тез. і матеріали конф. Іст.-краєзнавч. т-ва – Ніжин, 1995. – С. 65–92.
44. 10258. Весілля кільце – космогонічний символ нової родини (за матеріалами Чернігівщини) // Там само. – С. 83–85. *У співавіт.*
45. 10259. О семиотической экспликации мирознания древних славян // Знак. Символ. Образ: Тез. докл. – Черкасси, 1996. – Вип. 1. – С. 3.
46. 10260. Фольклор Лівобережного Полісся у контексті східнослов'янських етнокультурних взаємин // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1997. – Вип. 9. – С. 3–7.
47. 10261. О космосакральной сущности хронотопов жизни, смерти и рождения в творчестве Ф.Рабле и Н.В.Гоголя // Там само. – Вип. 9. – С. 80–85. *У співавіт.*
48. 10262. Особливості духовної культури росіян-старообрядців Білої Криниці // Під небом єдиним: Фольклор етносів України. – К., 1996. – С. 126–139.
49. 10263. Публікації восьми російських народних пісень з Білої Криниці // Там само. – С. 227–233.
50. 10264. Ніжинська вища школа: славістичні ідеї П.О.Заболотського // Сівер. літопис. – 1996. – № 5. – С. 75–83. *У співавіт.*
51. 10265. Літні обряди у контексті польсько-українських наукових взаємин // Освіта й виховання в Польщі й Україні (XIX–XX ст.): Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (20–22 трав. 1996, Ніжин). – Ніжин, 1996. – Ч. 1. – С. 125–131.
52. 10266. Семантика купальського вогнища (за матеріалами Юзефи Мошинської) // Там само. – Ч. 2. – С. 209–216.
53. 10267. О семантике и этимологии имен Мара / Марена летних ритуалов славян // Язык и культура: VI междунар. науч. конф.: культуролог. компонент языка. – К., 1999. – Ч. 2. – С. 46–55.
54. 10268. Купальська обрядовість у дослідженнях О.О.Потебні (до питання про етимологію і сутність Марі (Марени) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – 1998. – Філологічні науки. – С. 18–32.
55. 10269. Летние обряды в восточных славян в научной концепции Е.Ф.Карского // Антропологічний підхід у дослідженні мови: Матеріали VII міжнар. Карських читань. – Ніжин; Гродна. – 1998. – С. 226–233.
56. 10270. Культурний контекст літньої фольклорної обрядової поезії слов'ян // Мистецтво, фольклор та етнографія слов'янських народів: Доп. XII міжнар. з'їзду славістів (Краків, серп. – верес. 1996). – К., 1996. – Вип. 2: Слов'янський світ: Щорічник. – С. 34–54.
57. 10271. Культурный контекст летней фольклорной обрядности славян // XII Międzynarodowy Kongres Słowistów: Krakow 1998: Streszczenia referatów i komunikatów: literaturoznawstwo, folklorystyka, nauka o kulturze. – Warszawa, 1998. – S. 269–270.
58. 10272. Міжпредметні зв'язки в українознавстві: теоретичні аспекти методики викладання // Проблеми формування сучасного вчителя у вищій педагогічній школі: Шляхи підвищення пізнавальної активності студентів педагогічного навчального закладу: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1999. – С. 89–94.

59. 10273. Образ Богородицы в художественном мире повестей Н.В.Гоголя // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1999. – Вип. 12. – С. 128–134.
60. 10274. О понятии “космофонема” в контексте космо ритуальной гипотезы глоттогенеза // Язык образования и образование языка: Материалы междунар. науч. конф. (11–13 июня 2000). – Великий Новгород, 2000. – С. 98–100.
61. 10275. Речевые процессы в контексте космо ритуальной гипотезы глоттогенеза // Весн. Гродзен. дзярж. ун-та ім. Янкі Купалы: Спец. выпуск 140-годдзя з дня нар. акад. Я. Ф. Карскага. – Гродна, 2000. – № 3(5). – С. 101–104.
62. 10276. Теоретичні основи українського народознавства та українознавства // Українське народознавство: Стан і перспективи розвитку на зламі віків: Матеріали міжнар. наук.-практ. читань, присвяч. пам'яті укр. фольклориста Михайла Пазяка. – К., 2000. – С. 230–236.
63. 10277. Світоглядні основи архаїчної культури: Навчальний посібник з теорії та історії світової культури. – Ніжин, 2000. – 104 с.
64. 10278. Об архетипах земли и власти в творчестве Н.В.Гоголя // Гоголезнавчі студії. – Ніжин, 2001. – Вип. 7. – С. 143–148. – Рец. на кн.: Иваницкий А.И. Гоголь. Морфология земли и власти. К вопросу о культурно-исторических основах подсознательного. – М., 2000. – 188 с. – (Рос. гос. гуманит. ун-т).
65. 10279. Концепції культурної антропології та інноваційні технології їх освоєння у вищих навчальних закладах // Сучасні педагогічні технології у вищих педагогічних закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. – Ніжин, 2001. – Ч. 2. – С. 6–12.

ЄВСТАФ'ЄВА ОЛЕНА МИКОЛАЇВНА (1920–2000)

Закінчила філологічний факультет Московського інституту історії, філософії та літератури ім.М.Г.Чернишевського в 1941 р., Московський університет ім.М.В.Ломоносова в 1950 р. Кандидат філологічних наук (з 1954 р.), доцент (з 1970 р.). Працювала у Ніжинській вищій школі з 1970 по 1995 рр. на посаді доцента. Основний напрямок наукових досліджень – російська література кінця XIX та XX ст.

Наукові праці

1. 10280. Роман А.М.Горького “Дело Артамоновых”: Автореф. дис. ... канд. филол. наук / Моск. гос.ун-т. – М., 1954.
2. 10281. Первый сибирский журнал “Иртыш, превращающийся в Иппокрену” // Сиб. просторы. – 1961. – № 5.
3. 10282. К.М.Станюкович и Д.Н.Мамин-Сибиряк в оценке А.М.Горького // Русская литература XX века (доокт. период). – Калуга, 1968. – С. 67–79.
4. 10283. М.Горький и А.Фадеев (из истории творческих связей) // Вопр. рус. и заруб. лит. – Тула, 1969.
5. 10284. А.М.Горький и В.Я.Шишков // Из истории литературы. – 1963. – Вип. 11. – (Учен. зап. Калуж. пед. ин-та).
6. 10285. М.Горький и А.Н.Толстой (из истории взаимоотношений и творческих связей) // Тез. XV науч. конф. препод. Калуж. гос. пед. ин-та им. К.Э.Циолковского. – Калуга, 1968.
7. 10286. Об идейно-тематической проблематике рассказов Мамин-Сибиряка (1891–1910) // Русская литература XX века. – Калуга, 1970. – Сб. 2.
8. 10287. Проблема литературной преемственности и культурного наследия в письмах А.А.Фадеева // На страже века. – Краснодар, 1978.
9. 10288. Темы курсовых работ по русской литературе XIX, XX вв. (доокт. период) в советской литературе. – М.: Просвещение, 1976.
10. 10289. Д.Н.Мамин-Сибиряк. “Юная Россия” // Русская литература 80–90-х годов. – Свердловск, 1979. – Сб. 9.
11. 10290. Про деякі питання вивчення творчості Д.Н.Маміна-Сибіряка // Рад. літ.-знавство. – 1979. – № 12. – С. 67–71.
12. 10291. Некоторые вопросы изучения советской литературы в X классе. – Чернигов, 1976. *У співавторстві.*
13. 10292. Проблема культурного наследия в письмах А.Фадеева // Материалы V Фадеев. чтений. – Краснодар, 1977.
14. 10293. Мамин-Сибиряк Д.Н. Золото // Собр. соч.: В 6 т. – М.: Худ. лит., 1981. – Т. 4. – 590 с. Комент., підгот. до друку.
15. 10294. Д.Н.Мамин-Сибиряк и А.П.Чехов // Русская литература 70–90-х годов. – Свердловск, 1982.
16. 10295. Мамин-Сибиряк об изобразительном искусстве // Вопр. рус. лит. – Львов, 1983. – № 1(41). – С. 72–79.
17. 10296. Н.В.Гоголь в жизни и творчестве Д.Н.Мамин-Сибиряка // Гоголь и современность. – К., 1983. – С. 68–74.
18. 10297. Под крылом Мельпомены // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1994. – Вип. 4. – С. 108–113.

ЖАРКЕВИЧ НАТАЛІЯ МИХАЙЛІВНА

Народилася 1947 р. Закінчила філологічний факультет Київського державного університету в 1970 р. Кандидат філологічних наук, доцент (з 1979 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1971 р. на посаді асистента (1971–1978 рр.), доцента (з 1979 р.). У 1981–1982, 1994–1996 рр. виконувала обов'язки завідувачою кафедрою російської та зарубіжної літератури. Основний напрямок наукових досліджень – рецепція творчості Гоголя у російській критиці, літопис життя і творчості М.В.Гоголя ніжинського періоду.

Наукові праці

1. 10298. З історії російсько-українських літературних взаємозв'язків (Ф.М.Глінка та М.О.Максимович) // Рад. літ.-знавство. – 1977. – № 9. – С. 79–82.
2. 10299. Украинские мотивы творчества Ф.Н.Глинки как один из возможных источников романа Л.Н.Толстого “Война и мир” // Лев Толстой: проблемы творчества. – К., 1978. – С. 162–169.
3. 10300. Україна на сторінках мемуарних нарисів письменника-декабриста Ф.М.Глінки // Взаємозв'язки літератур братніх народів. – К., 1978. – С. 36–44.
4. 10301. Творчество Ф.Н.Глинки в аспекте русско-украинских литературных взаимосвязей: Автореф. дис. ... канд. филол. наук. – К., 1978. – 23 с.

5. 10302. До історії створення роману Ф.М.Глінки "Зіновій Богдан Хмельницький або Звільнена Малоросія" // Рад. літ-знавство. – 1978. – № 7. – С. 57–64.
6. 10303. Юбілею Н.В.Гоголя посвящається // Рус. яз. и лит. в школах УССР. – 1979. – № 4. – С. 79–80.
7. 10304. Богдан Хмельницький у творчості Ф.М.Глінки та його сучасників // Рад. літ-знавство. – 1980. – № 6. – С. 54–61.
8. 10305. [Рец.] // Там само. – № 11. – С. 91–92. – Рец. на кн.: Г.Г.Ігнатенко. Кіндрат Рилєєв: Біогр. повість. – К.: Молодь, 1979. – 224 с.
9. 10306. Творчество Ф.Н.Глинки в истории русско-украинских литературных связей. – К.: Наук. думка, 1981. – 160 с.
10. 10307. Перечитывая классику // Лит. в школе. – 1983. – № 3. – С. 68–69. – Рец. на кн.: Жук А.А. Русская проза второй половины XIX в. – М.: Просвещение, 1981. – 254 с.
11. 10308. [Рец.] // Рус. яз. и лит. в шк. УССР. – 1984. – № 2. – С. 71–72. – Рец. на кн.: Заславский И.Я. Пушкин и Украина. – К., 1982. – 150 с.
12. 10309. Досліджуючи класику // Рад. літ-знавство. – 1984. – № 4. – С. 68–69. – Рец. на кн.: Гоголь и современность: Творческое наследие писателя в движении эпох. – К., 1983. – 150 с.
13. 10310. "Вечера на хуторе близ Диканьки" Н.В.Гоголя в литературно-критическом восприятии 30–40-х гг. XIX в. // Тез. II Гоголь. чтений, посвящ. 175-летию со дня рожд. писателя. – Полтава, 1984. – С. 24–25.
14. 10311. "Вечори на хуторі біля Диканьки" М.В.Гоголя в літературно-критичній інтерпретації 30–40-х рр. // Рад. літ-знавство. – 1987. – № 3. – С. 42–47.
15. 10312. "Вечера на хуторе близ Диканьки" Н.В.Гоголя в критической интерпретации конец 40 – нач. 50-х гг. XIX в. // Вопр. рус. лит. – Львов, 1987. – Вып. 250. – С. 42–43.
16. 10313. Изучение творчества Н.В.Гоголя в 8 классе // Изучение творчества Н.В.Гоголя в школе: Пособие для учителя / Под ред. Г.В.Самойленко. – К., 1988. – С. 122–196. *У співавт.*
17. 10314. [Рец.] // Рад. літ-знавство. – 1988. – № 3. – С. 71–73. – Рец. на кн.: Кривошапова С. А. Концепция демократического героя в творчестве М.Ю.Лермонтова. – К.: Наук. думка, 1987. – 97 с.
18. 10315. Всесоюзная гоголевская конференция // Рад. літ-знавство. – 1988. – № 11. – С. 78–80.
19. 10316. Нежинский период жизни Н.В.Гоголя и становление его исторических взглядов и интересов (к постановке проблемы) // Наследие Н.В.Гоголя и современность: Тез. докл. и сообщ. науч.-практ. Гоголь. конф. 24–26 мая 1988: В 2 ч. – Нежин, 1988. – Ч. 1. – С. 7–8.
20. 10317. Ніжинський період біографії М.В.Гоголя у висвітленні російського літературознавства XIX ст. // II Чернігів. обл. наук. конф. з іст. краєзнавства (грудень, 1988): Тез. доп. – Чернігів; Ніжин, 1988. – Вип. I. – С. 72–73.
21. 10318. І.Ф.Богданович (Літ.-біогр. нарис) // Укр. літ. енциклопедія. – К., 1989. – Т. I. – С. 200.
22. 10319. С. М.Глінка (Літ.-біогр. нарис) // Там само. – Т. 1. – С. 428.
23. 10320. М.І.Гнедич (Літ.-біогр. нарис) // Там само. – Т. 1. – С. 434.
24. 10321. В.В.Головачов (Літ.-біогр. нарис) // Там само. – Т. 1. – С. 44.
25. 10322. Становлення історичних поглядів М.Гоголя // Рад. літ-знавство. – 1989. – № 4. – С. 44–48.
26. 10323. Н.В.Гоголь и И.С.Орлай (К вопросу о становлении исторических взглядов и интересов Н.В.Гоголя) // Творчество Н.В.Гоголя и современность: Тез. докл. и сообщ. науч.-практ. Гоголь. конф. (май, 1989). – Нежин, 1989. – Ч. 1. – С. 9–10.
27. 10324. Н.В.Гоголь и Нежин: Нежинская гимназия высших наук князя Безбородко, начало творчества: Библиогр. указатель / Отв. ред. Е.Н.Михальский. – Нежин, 1989. – 121 с. *У співавт.*
28. 10325. Страницы мятежной жизни (муз.-лит. композиция, посвящ. жизни и творчеству М.Лермонтова) // Рус. яз. и лит. в шк. УССР. – 1989. – № 9. – С. 68–72.
29. 10326. Подготовка студентов к изучению темы "Жизнь и творчество В.Г.Белинского в школе" // Актуальные вопросы изучения в вузе курса методики преподавания. – Нежин, 1990. – С. 79–80.
30. 10327. Ф.Глинка и М.Лермонтов // Декабристские чтения: Материалы межвуз. науч.-практ. конф., посвящ. декабристскому движению (14–16 дек.). – К., 1990. – Вып. 3.
31. 10328. П.О.Катенін (Літ.-біогр. нарис) // Укр. літ. енциклопедія. – К., 1990. – Т. 2. – С. 431.
32. 10329. "Вечера на хуторе близ Диканьки" Н.В.Гоголя в литературно-критической интерпретации 50–70-х гг. XIX ст // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1990. – Вип. 1. – С. 113–115.
33. 10330. Становление исторических взглядов Н.В.Гоголя (Н.В.Гоголь и И.Г.Кулжинский): Тез. докл. III Гоголь. чтений. – Полтава, 1990. – С. 27–28.
34. 10331. Витязь добра и чести // Ф.Н.Глинка. Письма русского офицера. Зиновий Богдан Хмельницкий или Освобожденная Малороссия. – К., 1991. – С. 5–19.
35. 10332. Комментарии к очеркам Ф.Н.Глинки "Письма русского офицера" и роману "Зиновий Богдан Хмельницкий или Освобожденная Малороссия" // Там само. – С. 458–492.
36. 10333. К проблеме изучения творчества Пушкина в школе // Відродження. – 1991. – № 6.
37. 10334. Н.В.Гоголь о Н.М.Карамзине // Н.М.Карамзин. Проблемы изучения и преподавания на современном этапе: Тез. докл. I Карамзин. чтений. – Ульяновск, 1992. – С. 31–33.
38. 10335. Н.В.Гоголь и И.Г.Кулжинский (К вопросу о становлении исторических взглядов) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1992. – Вип. 3. – С. 25–31.
39. 10336. Ще одна книжка про Гоголя // Слово і час. – 1993. – № 6. – С. 83–84. – Рец. на кн.: Крутикова Н.Е. Н.В.Гоголь. Исследования и материалы. – К., 1992.
40. 10337. Традиции пушкинского психологизма в новеллистике М.М.Коцюбинского 1900 г. // II Крым. Пушкин. чтения (Керчь, 22–26 сент. 1992): Материалы в 2 ч. – Симферополь, 1993. – Ч. 2. – С. 21–23.
41. 10338. "Вечера на хуторе близ Диканьки" Н.В.Гоголя в литературно-критической интерпретации 70–90-х гг. XIX в. (на материале культурно-исторической школы) // Гоголь и современность: К 185-летию со дня рожд. (24–25 мая 1994). – К., 1994. – С. 76–80.
42. 10339. К проблеме создания летописи жизни и творчества Н.В.Гоголя // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1995. – Вип. 6. – С. 35–42. *У співавт.*
43. 10340. Пушкинская интерпретация образа Мазепы в оценках прошлого и настоящего // Материалы Пушкин. науч. конф. (1–2 марта, 1995): К 250-летию со дня рожд. А.С.Пушкина. – К., 1995. – С. 62–64.
44. 10341. І.Г.Кулжинський (Критико-біогр. нарис) // Укр. літ. енциклопедія. – К., 1995. – Т. 3. – С. 99.

45. 10342. Л.О.Мей // Там само. – Т. 3. – С. 331.
46. 10343. Старый новый Гоголь // Гоголезнавчі студії. – Ніжин, 1997. – Вип. 2. – С. 111–113. – Рец. на кн.: Воропаев В. Духом схимник сокрушенный. Жизнь и творчество Н.В. Гоголя в свете православия. – М., 1994. – 159 с. *У співаєт.*
47. 10344. К в опросу о полтавском периоде биографии Н.Гоголя и о датировке его полтавских писем // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1997. – Вип. 9. – С. 13–19.
48. 10345. "Вечера на хуторе близ Диканьки" в интерпретации психологической школы // IV Гогол. читання: 3б. наук. ст. – Полтава, 1997. – С. 84–87.
49. 10346. Час перечитати Гоголя... // Всесвіт. літ. в серед. навч. закл. України. – 1998. – № 1. – С. 63–64.
50. 10347. Ще раз про полеміку П.О.Куліша з М.О.Максимовичем про І.П.Котляревського // І.П.Котляревський – перший класик новоукраїнської літератури: 3б. наук. ст.: В 2 ч. – Полтава, 1998. – Ч. 1. – С. 80–83.
51. 10348. Рукописное наследие Гоголя на страницах журнала "Киевская старина" // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1999. – Вип. 12. – С. 10–15.
52. 10349. Гоголевская мемуаристика на страницах журнала "Киевская старина" // V Гогол. читання: 3б. наук. ст. – Полтава, 1999. – С. 132–136.
53. 10350. Еще раз об особенностях конфликта в повести А.С.Пушкина "Выстрел" // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т. – Ніжин, 1999. – Філологічні та історичні науки. – С. 9–11.
54. 10351. "Вечно живая, вечно поющая лирика..." (Урок-лит. салон, посвящ. творчеству А.А.Фета): 10 кл. // Всесвіт. літ. та культура в навч. закл. України. – 2000. – № 4. – С. 5–8.
55. 10352. Гоголевские типы. Система уроков по поэме Н.Гоголя "Мертвые души": 9 кл. // Там само. – № 5. – С. 26–32.
56. 10353. "Для воли или тюрьмы на этот свет родимся мы?" (Урок творческого чтения по поэме М.Ю.Лермонтова "Мцыри"): 7 кл. // Там само. – № 11. – С. 22–24.
57. 10354. О хронологической атрибуции одного из эпизодов биографии Гоголя Нежинского периода // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т. – 2000. – Філологічні науки. – С. 122–125.
58. 10355. Біля витоків українського гоголезнавства // Слово і час. – 2001. – № 8. – С. 53–56.
59. 10356. Проблема "Пушкин и декабристы" – вчера и сегодня // Декабристські читання: 3б. ст. Міжнар. наук. – теорет. конференції, присвяченої 180-річчю заснування Південного товариства декабристів. – К., 2001. – Вип. VII. – С. 83–90.
60. 10357. Летопись жизни и творчества Николая Гоголя. Нежинский период (1820–1828) // Гоголезнавчі студії. – Ніжин, 2002. – Вип. VII. – 226 с. *У співаєт.*
61. 10358. Современные подходы к изучению творчества декабристов (на материале российской филологической периодики) // Проблеми історії України XIX – початку XX ст. – К., 2001. – Вип. 3. – С. 78–82.
62. 10359. Поэт мысли. Изучение творчества Ф.И.Тютчева 10 кл. (урок первый) // Всесвіт. літ. і культура в навч. закл. України. – 2002. – № 1. – С. 27–30.
63. 10360. Последняя любовь Тютчева. Урок изучения интимной лирики поэта. 10 класс // Всесвіт. літ. та культура в навч. закл. України. – 2002. – № 2. – С. 28–29.
64. 10361. М.С. Грушевський про Гоголя // Збірник наук. праць Полтавського держ. пед. ун-ту ім. В.Г.Короленка. – Полтава, 2002. – Філологічні науки. – Вип. 4(25). – С. 80–82.
65. 10362. Ф.Н.Глинка как поэт и историк Отечественной войны 1812 года (на материале "Писем русского офицера") // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Філологічні науки.
66. 10363. Стихотворение Пушкина "Арион": проблемы современного прочтения // Декабристи в Україні. – К., 2003. – Т. 3. – С. 178–184.
67. 10364. Произведения А.С.Пушкина в контексте пушкинской эпохи (на материале изучения творчества А.С.Пушкина в 9 классе) // Проблемы преподавания и изучения русского языка в школе и вузе на современном этапе: Материалы междунар. науч.-практ. конф. 20–22 октября 2003 года. – Нежин, 2003. – С. 73–78.
68. 10365. Гоголівська проблематика на межі тисячоліть у журналі "Слово і час" // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2003. – Вип. 23. – С. 13–20.
69. 10366. Трилогія В.П.Авенариуса "Ученические годы Гоголя" в контексте традицій російської літератури // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2004. – Вип. 24. – С. 145–150.
70. 10367. В.П.Авенариус и его книга "Ученические годы Гоголя" // ВП Міжнар. гоголівські читання: 3б. наук. праць. – Полтава, 2004. – С. 88–88.
71. 10368. Образ Печорина: проблемы современной интерпретации (на материале русской и украинской периодики конца XX – начала XXI века) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Філологічні науки. – С. 86–93. *У співаєт.*
72. 10369. Древнерусская література: Навчально-методичний посібник. – Ніжин, 2001. – 35 с.
73. 10370. Русская литература первой половины XIX в.: Для студ. стационара и заочной формы обучения. – Нежин, 2004. – 38 с.

ЖИВОГЛЯДОВ АНАТОЛІЙ БОРИСОВИЧ (1922–1991)

Закінчив Воронежський державний педагогічний інститут у 1950 р. Кандидат педагогічних наук (з 1969 р.), доцент (з 1973 р.). Працював у Ніжинській вищій школі з 1970 по 1991 рр. на посадах в.о. доцента, в.о. зав. кафедрою російської і зарубіжної літератури (1970–1973 рр.), доцента і зав. кафедрою російської і зарубіжної літератури (1973–1974 рр.), доцента цієї ж кафедри (1978–1991 рр.).

Наукові праці

1. 10371. Мероприятия по повышению качества преподавания русского языка и литературы в школах Камчатской области: Метод. письмо. – П.-Камчатский, 1957. – 2 п. л.
2. 10372. За высокое качество преподавания русского языка и литературы. – П.-Камчатский, 1958. – 4 п. л.
3. 10373. Пути активизации воспитательной работы с учащимися школ Крайнего Севера. Редакция и предисловие. – П.-Камчатский, 1959. – 0,2 п. л. *У співаєт.*

4. 10374. Слово на карте (топонимический очерк Камчатки). Ред. и предисл. – П.-Камчатский, 1960. – 0,2 п. л.
5. 10375. Система обучения сочинениям по литературе в старших классах: В помощь учителю. – П.-Камчатский, 1961. – Ротатор.
6. 10376. К вопросу о формировании понятия партийности художественного творчества на уроках литературы в старших классах // Сб. науч. тр. аспирантов. – Хабаровск, 1967. – 0,75 п. ч.
7. 10377. О текстуальном изучении статьи В.И.Ленина “Партийная организация и партийная литература” на уроках литературы в школе // Обучать и воспитывать активно, творчески. – Благовещенск, 1967. – 1,5 п. л.
8. 10378. Опыт целостного идейно-художественного анализа лирического произведения в школе. – П.-Камчатский, 1968. – 1,5 п. л.
9. 10379. Некоторые методологические аспекты изучения темы “В.И.Ленин о творчестве Л.Н.Толстого”. – Владивосток, 1968. – 1 п. л.
10. 10380. Опыт комментирования романа Достоевского “Преступление и наказание”. – П.-Камчатский, 1969. – 2,25 п. л.
11. 10381. Жанрово-стилевая специфика романа Ф.М.Достоевского “Преступление и наказание” и некоторые особенности его изучения в школе // Проблема стиля, метода и направления в изучении и преподавании художественной литературы / Под ред. А.И.Ревякина. – М., 1969. – 0,5 п. л.
12. 10382. Система изучения статьи В.И.Ленина “Партийная организация и партийная литература” в выпускном классе // Некоторые вопросы преподавания сов. литературы в 10 классе: Пособие для учителя. – М., 1972. – 1,5 п. л.
13. 10383. О школьном изучении основ эстетической теории Н.Г.Чернышевского // Повышение научности преподавания литературы в школе. – М., 1973. – 1,5 п. л.
14. 10384. Изучение статьи Ленина “Партийная организация и партийная литература” в X классе: Метод. пособие // Некоторые вопросы изучения сов. лит. в X классе. – М., 1972. – 1 п. л.
15. 10385. Об изучении основ эстетической теории Н.Г.Чернышевского в IX классе // Повышение идейности и научности преподавания литературы в школе. – М., 1974. – 1 п. л.
16. 10386. Опыт школьного анализа стихотворения В.В.Маяковского “Письмо Татьяне Яковлевой” (к проблеме мастерства): Тез. // Проблемы совершенствования анализа художественных произведений... – М., 1975. – 0,25 п. л.
17. 10387. Изучение статей В.И.Ленина о Л.Н.Толстом в школе // Тез. межвуз. совещ. “Толстой в школе”. – Тула, 1976. – 0,25 п. л.

ІСАЄНКО КАТЕРИНА ПЕТРІВНА

Народилася 1977 р. Закінчила філологічний факультет НДПУ імені Миколи Гоголя в 2000 р., кваліфікація магістра. Кандидат філологічних наук (з 2004 р.), доцент (2005 р.). Працює в Ніжинській вищій школі з 2000 р. на посадах асистента, доцента (2005 р.). Основний напрямок наукових досліджень – компаративістика

Наукові праці

1. 10388. Пушкін і Гоголь з погляду Куліша (до проблеми “свого” і “чужого”) // Знак. Символ. Образ. – Черкаси, 1999. – С. 94–97.
2. 10389. М.Гоголь і П.Куліш // Вісник студентського наукового товариства. – Ніжин, 2000. – С. 3–6.
3. 10390. Уваги до дискусії П.Куліша і М.Максимовича про українські повісті М.Гоголя // Гоголезнавчі студії. – Ніжин, 2000. – Вип. 5. – С. 185–193.
4. 10391. Античний міф у творчих пошуках раннього Куліша // Література та культура Полісся. – Вип. 15. – Ніжин, 2001. – Вип. 15. – С. 76–81.
5. 10392. “Вибрані місця із листування з друзями” М. Гоголя з погляду П. Куліша (“Записки о жизни Н. В. Гоголя”) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 18. – С. 38–43.
6. 10393. Концепція історії у М.Гоголя і П.Куліша (порівняльно-типологічний аспект) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Філологічні науки. – 54–60.
7. 10394. Модель біографії М.Гоголя П.Кулішем (до проблеми інтерпретації біографії письменника) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2003. – Вип. 23. – С. 8–13.
8. 10395. Микола Гоголь і Пантелеймон Куліш: проблема типології художньої свідомості: Автореф. дис...канд. філол. наук. – К., 2004. – 20 с.

КИРИЛЮК ЗІНАЇДА ВАСИЛІВНА

Народилася 1926 р. Закінчила філологічний факультет Київського державного університету ім. Т.Г.Шевченка в 1949 р. Кандидат філологічних наук (з 1961 р.), доцент (з 1966 р.), доктор (з 1989 р.), професор (з 1991 р.). Працювала в Ніжинській вищій школі з 1989 по 1999 рр. на посаді професора кафедри світової літератури. Основний напрямок наукових досліджень – історія і теорія російської літератури XIX століття.

Наукові праці ніжинського періоду

1. 10396. Пушкінознавчі дослідження передвоєнних років // Рад. літ.-знавство. – 1989. – № 6. – С. 65–69.
2. 10397. Поэма “Бахчисарайский фонтан” в художественной системе Пушкина (эволюция средств раскрытия внутреннего мира человека) // Пушкин и Крым: Тез. Крым. науч. конф. – Симферополь, 1989.
3. 10398. Творчество М.Ю.Лермонтова в восприятии украинского читателя середины XIX века // Актуальные вопросы современного пермонтаведения: Материалы и метод. рек. для общ. и спец. курсов. – К., 1989.
4. 10399. Поэтика литературного характера в прозе Гоголя // Творчество Н.В.Гоголя и современность. – Нежин, 1989. – Ч. 1. – С. 50–51.

5. 10400. Проза Антонія Погорельського (предисловіє, підготовка тексту, коментарії) // Антоній Погорельський. Двійник. – К., 1990.
6. 10401. Методические указания к написанию контрольной работы для студентов-заочников. – Нежин, 1990.
7. 10402. Восприятие и интерпретация фольклорного текста как фольклористическая и литературоведческая проблема // Фольклор і сучасний світ: Тези Європейського симпозиуму. – К., 1990.
8. 10403. Программа, методические указания и контрольные задания по русской литературе. – К., 1990. *Успіваєм*.
9. 10404. "Я тебя породил..." (Может ли классика формировать бездушные?) // Рус. яз. и лит. в сред. учеб. завед. СССР. – 1990. – № 8. – С. 12–13.
10. 10405. Идея народности в эстетических воззрениях декабристов // Материалы межвуз. науч.-практ. конф., посвящ. движению декабристов. – К., 1990.
11. 10406. Неосуществленный замысел (из цикла "Повести Белкина" А.С.Пушкина) // Славянская культура в современном мире: Материалы междунар. семинара. – К., 1990.
12. 10407. Методологические аспекты изучения проблемы характера в современном литературоведении // Методология и методика историко-литературного исследования: Тезисы докл. – Рига, 1990.
13. 10408. Становление творческой индивидуальности Н.В.Гоголя // Тез. докл. III Гогол. чтений. – Полтава, 1990.
14. 10409. Єгоров Борис Федорович // Укр. літ. енциклопедія. – К., 1990. – Т.2. – С. 182.
15. 10410. Західництво // Там само. – Т. 2. – С. 250–251.
16. 10411. "Записки" Лорера як літературний пам'ятник епохи // Програма і матеріали П'ятої Всеукр. наук.-теор. конф. – К., 1991.
17. 10412. Глубина анализа // Радуга. – 1991. – № 2. – С. 138–140. – Рец. на кн.: Заславский И.Я. Лермонтов и Украина. – К.: Дніпро, 1989. – 349 с.
18. 10413. Трагедия "горячего сердца": Материалы к изучению пьесы А.Н.Островского "Бесприданница" // Рус. яз. и лит. в сред. учеб. завед. СССР. – 1991. – № 6. – С. 17–20.
19. 10414. Киевские ведьмы (подготовка текста повести О.Сомова) // Хрещатик. – 1991. – № 6.
20. 10415. Становление украинского романтизма в контексте русско-украинских литературных связей // Славянская культура в современном мире: Материалы 2-го междунар. семинара. – К., 1991.
21. 10416. Сомов О. Купалов вечер. Избранные произведения (предисловіє, підготовка тексту, комент.). – К.: Дніпро, 1991.
22. 10417. Штрихи до портрета вченого // Слово і час. – 1992. – № 4.
23. 10418. Общие мотивы и их трактовка в произведениях Пушкина и прозаиков 20–30-х годов XIX ст. // Вопросы творчества и биографии А.С.Пушкина: Тез. докл. и сообщ. межвуз. науч. конф. – Одесса, 1992.
24. 10419. "История русов" – источник незавершенного романа Гоголя о нежинском полковнике Остриянце // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1992. – Вип. 3. – С. 76–85.
25. 10420. Поэтика характеру в повісті Т.Шевченка "Близнецы" // Тез. і матеріали XXX наук. Шевченків. конф. – Донецьк, 1993.
26. 10421. Полтавский период в жизни В.Г.Короленко в материалах киевских рукописных хранилищ // Тез. докл. III Короленков. чтений, посвящ. памяти писателя. – Полтава, 1992.
27. 10422. В поисках деятеля, способного преобразовать жизнь: материалы к урокам по изучению романа И.А.Гончарова "Обрыв" // Відродження. – 1993. – № 10. – С. 13–18.
28. 10423. Художественная функция портрета в создании характера центрального героя поэмы А.С.Пушкина "Кавказский пленник" // III Волков. чтения: Материалы обл. науч. конф. – Одесса, 1993.
29. 10424. "Повести Белкина" А.С.Пушкина и "Рассказы путешественника" О.Сомова // II Крым. Пушкин. чтения: Материалы. – Симферополь, 1993.
30. 10425. Пушкинские традиции в изображении человека на войне в произведениях Л.Толстого // Там само.
31. 10426. Поэма "Бахчисарайский фонтан" в творческих исканиях А.Пушкина // Русская культура и Восток: Материалы III Крым. Пушкин. чтений. – Симферополь, 1993.
32. 10427. "Физическое движение страстей" в системе творческих принципов И.С.Тургенева // Проблемы мировоззрения и метода И.С.Тургенева: Тез. докл. межвуз. науч. конф. – Орел, 1993.
33. 10428. Художня функція оповідача в повістях Т.Г.Шевченка // XXXI наук. Шевченків. конф. – Луганськ, 1994.
34. 10429. Неосуществленный замысел Пушкина // Рус. лит. – 1994. – № 1.
35. 10430. Малоизвестный эпизод полемики А.С.Пушкина и Ф.Булгарина // Вопросы творчества и биографии А.С.Пушкина. – Одесса, 1994.
36. 10431. История Украины в русской литературе первой трети XIX века // Славянская культура в современном мире: Материалы III междунар. семинара. – К., 1994.
37. 10432. Гоголь и Шевченко: Традиции и перспективы исследования проблемы // М.Гоголь і світова культура: Матеріали міжнар. наук. конф. – К.; Ніжин, 1994. – С. 127–129.
38. 10433. [Рец.] // Відродження. – 1995. – № 8. – С. 70. – Рец. на кн.: Вацура В.Э. Лирика пушкинской поры. – СПб., 1994.
39. 10434. Система повествования и эволюция принципов построения характеров в прозе Пушкина // Историко-литературный сборник 60-летию Леонида Генриховича Фризмана. – Харьков, 1995.
40. 10435. Проблема анализа и восприятия художественного произведения // Мировая культура. Традиции и перспективы: Междунар. сб. науч. исслед. – Киев; Москва; Херсон, 1995. – Т. 1.
41. 10436. К проблеме создания летописи жизни и творчества Н.В.Гоголя // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1995. – Вип. 6. – С. 35–42.
42. 10437. М.Рильський перекладач: від мистецьких знахідок до теоретичних узагальнень // М.Рильський і світова культура з погляду сучасності: Тези доп. і повідомл. – К., 1995.
43. 10438. Творческое осмысление народного поверья в произведениях А.Пушкина, Н.Гоголя, О.Сомова // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1996. – Вип. 7. – С. 35–42.
44. 10439. Александр Иванович Белецкий // Рос. лит.-ведческий журн. – 1996. – № 8.
45. 10440. Програмуючи концепцію предмета (Нова школа: практика, проблеми. Державний освітній стандарт. Яким йому бути) // Всесвітня література в серед. навч. закладах України. – 1997. – № 8. – С. 3–4.

46. 10441. Об одной особенности болдинских творческих замыслов Пушкина // Русская литература и провинция: Материалы VII Крым. Пушкин. чтений. – Симферополь, 1997.
47. 10442. Принцип создания литературного образа в художественной системе Гоголя // IV Гоголь. читання: Зб. наук. ст. – Полтава, 1997. – С. 73–76.
48. 10443. Проблема сатиры в современном литературоведении // Роді і жанри літератури: Зб. наук. праць за матеріалами міжвуз. конф., присвяч. пам'яті проф. Г.А.В'язовського. – Одеса, 1997.
49. 10444. Рукописні пам'ятки розвитку культури та літератури Поліського краю // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1997. – Вип. 8. – С. 49–53.
50. 10445. Питання теорії в курсі всесвітньої літератури // Всесвітня література в серед. навч. закладах України. – 1997. – № 1. – С. 4–5.
51. 10446. Опыт реконструкции неосуществленного замысла А.Пушкина. Повесть “Самоубийца” // Филол. записки: Вестн. лит.-ведения и языкознания. – Воронеж, 1998. – Вып.10.
52. 10447. “Пісня про Роланда” у традиції героїчної поеми: Метод. розробка для 7–8 класу // Заруб. література. – 1998. – № 46. – С. 4–6.
53. 10448. Изучение программных произведений А.С.Пушкина в широком литературном контексте // Всесвітня література в серед. навч. закладах України. – 1999. – № 5. – С. 15–19.
54. 10449. Вивчати твір у системі координат своєї епохи // Там само. – № 12. – С. 3–5.
55. 10450. Драматургія Шекспіра // Зарубіжна література в навч. закладах України. – 2000. – № 2. – С. 47–53.
56. 10451. Женские образы, их роль в поэтике романа М.Лермонтова “Герой нашего времени” // Всесвітня література та культура в навч. закладах України. – 2000. – № 3.
57. 10452. Характер – основа образу літературного героя // Там само. – № 5. – С. 45–48.
58. 10453. Літературний характер у контексті різних епох // Там само. – № 7. – С. 52–55.
59. 10454. Гротескная картина российской действительности. О поэме Н.Гоголя “Мертвые души” // Всесвітня література в серед. навч. закладах України. – 2000. – № 4. – С. 37–39.
60. 10455. Вечные темы в творчестве Достоевского // Там само. – № 11. – С. 43–46.
61. 10456. Поэтика повести Ф.М.Решетникова “Подлиповцы” // Мысль, слово и время в пространстве культуры: Межвуз. сб. науч. тр. – К., 2000. – Вып. 2.
62. 10457. Сучасні підходи до вивчення зарубіжної літератури в школі // Всесвітня література та культура в навч. закладах України. – 2001. – № 1.

КИРИЧОК ГРИГОРІЙ АНАТОЛІЙОВИЧ

Народився 1956 р. Закінчив філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1979 р. Кандидат філологічних наук (з 1996 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1988 р. на посадах викладача (1988–1991 рр.), ст. викладача (1994–1995 рр.), доцента (з 1997 р.). Основні напрямки наукових досліджень – генологічні проблеми російської класичної літератури XIX століття, творчість Миколи Гоголя.

Наукові праці

1. 10458. Н.Гоголь и Гл.Успенский (К типологии жанра: петербургские повести и “Нравы Растеряевой улицы”) // Творчество Н.В.Гоголя и современность: Тез. докл. и сообщ. науч.-практ. конф. (Май, 1989.). – Нежин, 1989. – С. 73–75.
2. 10459. Вчитель у творчості Г.Успенського // Розвиток школи і педагогічної науки на Україні: Тез. доп. наук.-практ. конф., присвяч. 1000-літтю школи Київської Русі. – Ніжин, 1989. – Ч. 2. – С.107–108.
3. 10460. К проблеме изучения творчества писателей-демократов 60-х годов XIX в. (на материале прозы Гл.Успенского) // Актуальные вопросы изучения в вузе курса методики преподавания языка и литературы в школе: Тез. докл. и сообщ. респ. науч.-практ. конф. (15–16 мая 1990). – Нежин, 1990. – С. 106.
4. 10461. М.Н.Сперанский о Гоголе и нежинской школе // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1990. – Вип. 1. – С. 55–56.
5. 10462. Гл.Успенский и А.Куприн (к проблеме литературной традиции) // Тезисы докл. и сообщ. науч.-практ. конф. “Купринские чтения”, посвящ. 120-летию со дня рожд. А.И.Куприна. – Каменец-Подольский, 1990. – С. 45–47.
6. 10463. Гл.Успенский и И.Бунин (к проблеме жанрово-типологической литературной традиции) // И.А.Бунин и русская культура: Тез. межвуз. науч. конф., посвящ. 120-летию И.А.Бунина. – Елец, 1990. – С. 40–41.
7. 10464. Романтичні альянзи в творчості Гліба Успенського (до проблеми авторського бачення світу) // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1994. – Вип. 1. – С. 82–85.
8. 10465. Поэтика метажанра в прозе Гоголя (на материале цикла “Арабески”) // Гоголь и современность: Сб. ст. – К., 1994. – С. 166–170.
9. 10466. Эпический цикл в жанровой системе русского реализма 60–80-х гг. XIX в. (теоретический аспект) // Славянские культуры в современном мире: Материалы III междунар. семинара. – К., 1994. – С. 68–69.
10. 10467. Эпический цикл в творчестве Г.И.Успенского и проблемы циклизации в русской литературе 60–80-х годов XIX века: Автореф. дис. ...канд. филол. наук. – К., 1996. – 22 с.
11. 10468. Адекватность – точность или множественность прочтения? // Гоголезнаві студії. – Ніжин, 1997. – Вип. 2. – С. 114–117. – Рец. на кн.: Есаулов И. Спектр адекватности в истолковании литературного произведения: “Миргород” Н.В.Гоголя. – М., 1995. – 101 с.
12. 10469. Вступ до літературознавства: Навч.-метод. посіб. та робочий словник-мінімум літературознавчих термінів для студентів філологічних спеціальностей вузу. – Ніжин, 1998. – 44 с.
13. 10470. Взгляд на поэтический феномен Ф.И.Тютчева в конце XX века // Рус. словесн. в школах Украины. – 1999. – № 4. – С. 54–55.
14. 10471. Вступ до літературознавства: Навч.-метод. посіб. та робочий словник-мінімум для студентів філологічних спеціальностей вузу. – 2-е вид. – Ніжин, 1999. – 44 с.

15. 10472. Гоголь в художественном мире Глеба Успенского // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1999. – Вип. 12. – С. 169–174.
16. 10473. Літературознавча термінологія в системі організації самостійної роботи студентів-філологів // Проблеми формування сучасного вчителя у вищій педагогічній школі: Шляхи підвищення пізнавальної активності студентів педагогічного навчального закладу: Навч.-метод. зб. – Ніжин, 1999. – С. 94–98.
17. 10474. О почве и судьбе Гоголя... // Гоголезнавчі студії. – Ніжин, 1999. – Вип. 4. – С. 157–165. – Рец. на кн.: Барабаш Ю. Почва и судьба. Гоголь и украинская литература: у истоков. – М.: Наследие, 1995. – 224 с.
18. 10475. Эпический цикл Глеба Успенского (Поэтика и динамика жанра): Монография. – Нежин, 1999. – 189 с.
19. 10476. Вступ до літературознавства: Навч.-метод. посібн. та робочий словник-мінімум літературознавчих термінів для студентів філологічних спеціальностей вузу. – 3-є вид., доп. – Ніжин, 2000. – 44 с.
20. 10477. Гоголь сквозь религиозно-мистическую призму // Гоголезнавчі студії. – Ніжин, 2000. – Вип. 5. – С. 194–200.
21. 10478. Новинки гоголезнавства // Літ. Чернігів. – 2000. – № 14. – С. 87–90.
22. 10479. Творчість Миколи Гоголя на зламі тисячоліть // Сівер. літопис. – 2000. – № 6. – С. 154–158. – Рец. на кн.: Гоголезнавчі студії. – Ніжин, 2000. – Вип. 5. – 243 с.
23. 10480. Художественный мир “Вечеров на хуторе близ Диканьки” сквозь призму иллюстраций А. Куркина // Мысль, слово и время в пространстве культуры: Межвуз. сб. науч. тр. – К., 2000. – Вип. 2. – С. 74–81. *У співавт.*
24. 10481. Гоголь і художнє творення історії (сучасні інтерпретації) // Гоголезнавчі студії. – Ніжин, 2001. – Вип. 7. – С. 137–143. – Рец. на кн.: Зарецкий В.А. Народные историческое предания в творчестве Н.В.Гоголя. История и биографии: Монография. – Екатеринбург; Стерлитамак, 1999. – 463 с.; Сенько І.М. Історія у дзеркалі літератури. – Ужгород, 2000. – 100 с.
25. 10482. Вступ до літературознавства: Навч.-метод. посібник та робочий словник-мінімум літературознавчих термінів. – 4-е вид., доп. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 86 с.
26. 10483. Роль і маска у художньому світі “Вечорів на хуторі біля Диканьки” М.В.Гоголя (до проблеми театральності ранньої прози письменника) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-ту імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Філологічні науки. – С. 90–102.

ЛУШНИК ЛЮДМИЛА СЕРГІЇВНА

Народилася 1947 р. Закінчила філологічний факультет Полтавського державного педагогічного інституту ім. В.Г.Короленка в 1970 р. У Ніжинській вищій школі працює з 1988 р. на посаді ст. викладача кафедри методики викладання мови та літератури, а з 1999 р. – старшим викладачем кафедри світової літератури та історії культури. З 1989 по 2003 рр. працювала заступником декана філологічного факультету з виховної роботи. Основний напрямок наукових досліджень – проблеми вдосконалення викладання світової літератури в школі.

Наукові праці

1. 10484. Вивчення творчості А.Чехова в умовах України // Викладання вузівського і шкільного курсів мови та літератури: Тез. наук.-практ. конф. – К., 1991. – С. 98–101. *У співавт.*
2. 10485. Пушкін і Чернігівщина: Рекомендації до вивчення біографії поета в школах України // Питання творчості та біографії Пушкіна: Наук.-практ. конф. – Одеса, 1992. – С. 79–80. *У співавт.*
3. 10486. Музика і живий опис на уроках літератури // Художня література у духовному розвитку особистості. – Чернігів, 1993. – Ч.1. – С. 92–96. *У співавт.*
4. 10487. Вивчення Біблії в 5 класі: Метод. рек. до вивчення в школі // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1995. – Вип. 2. – С. 22–26.
5. 10488. КВН “Сказки А.С.Пушкина” // Там само. – Вип. 2. – С. 95–99. *У співавт.*
6. 10489. Вивчення Біблії в 6 класі: Метод. рек. // Там само. – Ніжин, 1996. – Вип. 3.
7. 10490. Організація самостійної роботи на уроках літератури в 10 класі як засіб активізації пізнавальної діяльності учнів // Освіта й виховання в Польщі України XIX–XX ст. – Ніжин, 1999. – Ч. 2.
8. 10491. Вивчення Біблії у 7 класі // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1999. – С. 6–7.
9. 10492. До проблеми спілкування в сучасній школі // Там само. – Ніжин, 2000. – С. 35–38.
10. 10493. Твори музики і живий опис на уроках російської мови // Проблеми викладання російської мови в школі і вузі на сучасному етапі: Міжнар. наук.-практ. конф.: 3б. статей. – Ніжин, 2001. – С. 36–40.
11. 10494. Міжпредметні зв'язки під час вивчення української та зарубіжної літератури // Рідні джерела. – 2002. – № 3. – С. 36–39. *У співавт.*
12. 10495. Современные методологические подходы преподавания украинской литературы в школе // Пути совершенствования преподавания украинского языка и обеспечения качества знаний учащихся в республике Башкортостан: Респ. курси-конф.: 3б. статей. – Уфа, 2002. – С. 14–19.
13. 10496. Вчимося першокурснику!: Метод. рек. для студ. вузу. – Ніжин, 2002. – С. 1–14. *У співавт.*
14. 10497. Педагогічна практика: Метод. рек. для студ. філол. фак-ту. – Ніжин, 2005. – С. 5–22, 71–80.
15. 10498. Краеведческий материал как основа культурологических знаний // Междунар. науч.-практ. конф. “Кулешовские чтения”: Сб. статей. – Могилев, 2005.

МАЄВСЬКА ТЕТЯНА ПЕТРІВНА (1928–2003)

Закінчила філологічний факультет Київського державного університету ім. Т.Шевченка в 1953р. Кандидат філологічних наук (з 1967 р.), доктор (з 1989 р.), професор (з 1991 р.). Працювала в Ніжинській вищій школі з 1989 по 1999 рр. на посаді професора кафедри світової літератури. Основний напрямок наукових досліджень – історія російської літератури другої половини XIX – початку XX століття.

Наукові праці ніжинського періоду

1. 10499. Роман-исповедь и его читатель // Радуга. – 1989. – № 12. – С. 155–157.
2. 10500. "Кавказский пленник" А.С.Пушкина и "Кавказский пленник" Л.Н.Толстого // Пушкин и Крым: Тез. докл. Крым. науч. конф. – Симферополь, 1989. – С. 55–56.
3. 10501. Гоголь-гимназист в "Путимце" Лескова // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1990. – Вип. 1. – С. 147–148.
4. 10502. Традиции "поэтической прозы" Гоголя в русской литературе XIXв.: Тез. докл. III Гогол. чтений. – Полтава, 1990. – С. 6–7.
5. 10503. "Поэтическая проза" И.С.Шмелева и Н.С.Лескова: Тезисы // Проблемы художественного метода русской литературы конца XIX – начала XX вв. – Симферополь, 1990. – С. 93–94.
6. 10504. Каронін С. (Петропавловський М.Є.) // Укр. літ. енциклопедія. – К., 1990. – Т. 2. – С. 418.
7. 10505. Методические рекомендации к практическим занятиям по курсу "Русская литература XIX в. (2-я пол.)". – Нежин, 1991. – 47 с.
8. 10506. Литературные памятники Дмитрию Алексеевичу Лизогубу (С.М.Степняк-Кравчинский и Л.Н.Толстой) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1991. – Вип. 2. – С. 68–74.
9. 10507. Кравчинський (Степняк) Сергій Михайлович // Укр. літ. енциклопедія. – К., 1991. – Т. 3. – С. 43
10. 10508. Пленительный образ Украины (на материале творчества Н.С.Лескова) // Рус. яз. и лит. в сред. учеб. заведениях. – 1991. – № 12. – С. 51–53.
11. 10509. Эпос с человеческой душой: Материалы к уроку по сказу Н.С.Лескова "Левша" // Рус. яз. и лит. в сред. учеб. завед. – 1992. – № 2. – С. 2–5. *Успіваєт.*
12. 10510. О романтических истоках реализма XIX века (2-я пол.) // Романтизм: вопросы эстетики и художественной практики: Сб. науч. тр. – Тверь, 1992. – С. 78–87.
13. 10511. Поэтические мотивы в военных рассказах Л.Н.Толстого // Лев Толстой и мировая литература: проблемы войны и мира: Тез. – Симферополь, 1992. – С. 10–12.
14. 10512. Проза Короленко в контексте развития реализма конца XIX – начала XX вв. // Тез. докл. III Короленков. чтений, посвящ. памяти писателя. – Полтава, 1993. – С. 6–7.
15. 10513. О поэтике прозы Н.Лескова и И.С.Шмелева // Питання літ.-знавства: Наук. зб. – Львів, 1993. – С. 47–55.
16. 10514. Традиции поэтической прозы Гоголя в творчестве Лескова (на укр. материале) // Восприятие. Анализ. Интерпретация. – Вильнюс, 1993. – Вып. 2. – С. 41–46.
17. 10515. Развитие гоголевских традиций в художественной разработке украинской тематики Н.Лескова и В.Короленко // Рус. культура в контексте социально-исторических реалий Украины (конец XX ст.) – К., 1993. – С. 165–168.
18. 10516. О поэтике "таинственных повестей" И.С.Тургенева в контексте гоголевской романтической традиции // Проблемы мировоззрения и метода И.С.Тургенева. – Орел, 1993. – С. 58–59.
19. 10517. Тема "Солнце мертвых" у И.Шмелева и Е.Замятина // Гражданская война и отечественная культура: Материалы IV Крым. Шмелев. чтений. – Симферополь, 1995. – С. 39–41.
20. 10518. Поэтическое начало в прозе Пушкина // Материалы Пушкин. науч. конф. – К., 1995. – С. 3–5.
21. 10519. Христианский идеал в "Соборянах" Лескова // Литература и религия: Материалы VI Крымских Пушкин. междунар. чтений. – Симферополь, 1996. – С. 90–93.
22. 10520. Чехов во владениях Царя Стеги – Гоголя // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1996. – Вип. 7. – С. 130–134.
23. 10521. Гоголь – поэт прозы в "Вечерах на хуторе близ Диканьки" // Слов'янська культура: здобутки і втрати. – Полтава, 1996. – Т. 1. – С. 131–134.
24. 10522. Образ метели в "Метели" Пушкина и в "Некрещеном попе" Лескова // Русская литература и провинция: Материалы VII Крым. междунар. чтений. – Симферополь, 1997. – С. 37–39.
25. 10523. Демонологические мотивы и образы в "украинских повестях" Н.Гоголя, Н.Лескова, В.Короленко // IV Гогол. читання: Зб. наук. ст. – Полтава, 1997. – С. 18–22.
26. 10524. Д.Н.Овсянко-Куликовский об эпохе и литературном процессе 80-х годов XIX века // Вісн. Харків. ун-ту. – 1998. – № 411. Спадщина Д.М.Овсянко-Куликовського та сучасна філологія. – С. 156–161.
27. 10525. Чеховская метафора Стеги // Русь – Россия и Великая Степь. VIII Крымские Пушкин. междунар. чтения: Материалы. – Симферополь, 1999. – С. 112–113.
28. 10526. Романтические элементы в прозе Гаршина // В.М.Гаршин на рубеже веков: Междунар. сб.: В 3 т. – Oxford, 1999. – Т. 1. – С. 73–81.
29. 10527. Традиции гоголевского поэтического слова у А.Чехова и А.Белого // Література. Літературознавство. Життя: Зб. наук. пр. і матеріалів. – Івано-Франківськ, 1999. – С. 173–178.
30. 10528. О поэтическом и прозаическом в "Пиковой даме" Пушкина // А.С.Пушкин и проблемы мировой культуры. – К., 1999. – Т. 2. – С. 41–44. – (Русская литература. Исследования: Сборник науч. тр. Вып. 1).
31. 10529. Федір Достоевський // Зарубіжна література XIX ст.: Посібник. – К., 1999. – С. 105–123.
32. 10530. Киев в жизни и творчестве Н.С.Лескова // Мысль, слово и время в пространстве культуры: Межвуз. сб. науч. тр. – К., 2000. – Вып. 3. – С. 158–166.

МАЛАХАТЬКО ЛЮДМИЛА ІВАНІВНА (1938–2004)

Закінчила Дніпропетровський держуніверситет (філологічний факультет) у 1964 р. Кандидат філологічних наук з 1979 р. Працювала у Ніжинській вищій школі з 1984 р. на посаді доцента кафедр російської та зарубіжної літератури, історії культури. Основний напрямок наукових досліджень – українська література ХХ ст. та проблеми естетики.

Наукові праці

10531. Роль революційної романтики М.Горького в становленні світогляду М.Рильського // Максим Горький і проблеми російської літератури. – Дніпропетровськ, 1969. – 1 д. а.
10532. В.І.Ленін про традиції і новаторство в радянській культурі // В.І.Ленін і будівництво комунізму в СРСР. – Дніпропетровськ, 1970. – 0,5 д. а.
10533. Народність і партійність в естетиці М.Рильського // Питання художнього методу та стилю. – Дніпропетровськ, 1971. – Вип. II. – 0,5 д. а.
10534. Поетика праці в творчості М.Рильського // Етика і естетика: Мжвузівський респ. зб. – К., 1971. – 0,5 д. а.
10535. Максим Рильський в боротьбі проти ідеології українського буржуазного націоналізму // Вісті з України. – 1971. – № 4 (на англійській мові). – 0,5 др. ар.
10536. Про особливості в ікладання марксистсько-ленінської естетики в технічному вузі // Вопросы общест в енных наук. – К., 1974. – Вип. 18. – 1 д. а.
10537. Естетичний характер праці в розвинутому соціалістичному суспільстві: Методичний матеріал. – Дніпропетровськ, 1977. – 1,5 д. а.
10538. Природа як особистісно-створюючий фактор у повісті В.Г.Короленка "Ліс шумить" // Матеріали респ. конф. – Полтава, 1978. – 0,5 д. а.
10539. Духовні основи виховання активної життєвої позиції радянської молоді: Методичний матеріал. – Дніпропетровськ, 1978. – 1,5 д. а.
10540. До питань про збереження естетичних цінностей природного середовища в умовах науко-технічної революції // Матеріали наук.-практ. конф. "Екологічні проблеми архітектури". – Дніпропетровськ, 1979. – 0,5 д. а.
10541. Киноискусство как средство воспитания личности: Науч.-метод. материали. – Дніпропетровськ, 1980.
10542. Традиції Івана Франка в творчестві М.Рильського // Тези респуб. наук. конф. – Львів, 1981. – 0,3 д. а.
10543. Морально-естетичне виховання учнів: Метод. посібник. – Дніпропетровськ, 1982. – 1,5 д. а.
10544. Оцінка В.І.Леніна ролі архітектури в розвитку суспільства // Матеріали VI наук.-практ. конф. – Дніпропетровськ, 1982. – 0,5 д. а.
10545. Природа і архітектура // Матеріали V наук.-практ. конф. – Дніпропетровськ, 1983. – 0,5 д. а.
10546. Плани семінарських занять з марксистсько-ленінської естетики: Метод. посібник. – Дніпропетровськ, 1983. – 1,0 д. а.
10547. М.Заньковецька й українська поезія ХХ років // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1994. – Вип. 5. – С. 96–98.
10548. Дитяча молитва як оберіг // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1997. – Вип. 9. – С. 179–185.
10549. Гіпотетичний автор "Слова о полку Ігоревім" // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 19. – С. 3–8.

МАТВЄЄВА ЛЮДМИЛА ЛЕОНІДІВНА

Народилася 1960 р. Закінчила Сумське державне музичне училище в 1979 р., філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1988 р. Кандидат філософських наук (з 1998 р.). Працює в Ніжинській вищій школі з 1991 р. на посадах асистента (1991–1994 рр.), ст. викладача (1994–1999 рр.), доцента (з 1999 р.) кафедр історії культури, світової літератури та історії культури. Основний напрямок наукових досліджень – проблеми культури ХХ століття, художньо-естетична специфіка сучасного мистецтва.

Наукові праці

10550. Украинский национальный модерн и проблема традиций в архитектуре // Национальное своеобразие культур и литератур: Междунар. сб. сообщений, посвященных 55-летию Измаильского гос. пед. ин-та. – Измаил, 1995. – С. 19–20.
10551. Абстрактный живопис та місце людини у Всесвіті // Человек: дух, душа, тело: Материали докладов и выступлений на науч.-теорет. конф., 13–14 ноября 1996, Сумы. – Сумы, 1996. – С. 64–65.
10552. Будинок колишньої ніжинської електростанції як зразок українського національного модерну // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1997. – Вип. 8. – С. 179–182.
10553. Про деякі методологічні проблеми системного аналізу модернізму // Суспільствознавчі науки та відродження нації: Зб. наук. праць. – Луцьк, 1997. – Кн. 1. – С. 47–50.
10554. Взаємовідношення мистецтва модернізму і релігії як двох сфер духовного буття людини // Пути самопознания человека. – К.; Севастополь, 1997. – С. 18–20.
10555. Неопластицизм Піта Мондріана з огляду на його релігійно-філософські переконання // Філософсько-теологічний дух Реформації: Сб. науч. трудов. – Сумы, 1997. – С. 51–52.
10556. Проблеми абстракціонізму в українському мистецтві початку ХХ століття // Культура України: стан, проблеми, тенденції розвитку: Зб. наук. статей. – К., 1997. – С. 72–77.
10557. Творчість Гоголя у контексті передісторії авангарду початку ХХ століття // Світогляд М.В.Гоголя: філософсько-релігійні шукання. – Харків, 1998. – С. 10–17. – (Вісник Харків. ун-ту, № 400).

9. 10558. Супрематизм Казимира Малевича. Шляхи подолання предметності // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури: Зб. наук. праць. – Київ, 1998. – Ч. 1. – С. 146–159.
10. 10559. Абстракціонізм: деякі проблеми термінології та структури // Там само. – Київ, 1998. – Ч. 2. – С. 44–53.
11. 10560. Абстракціонізм як об'єкт естетичного аналізу: Автореф. дис. ...канд. філософ. наук. – К., 1998. – 20 с.
12. 10561. Пізні фігуративні роботи Казимира Малевича в контексті супрематизму // Людина: дух, душа, тіло: Матеріали III наук. – теорет. конф., 15–16 квітня 1999, Суми. – Суми, 1999. – С. 78–80.
13. 10562. Абстракціонізм В.В.Кандинського у контексті культурної традиції // Наукові записки / КНПУ ім. М.П.Драгоманова. – К., 1999. – Вип. 2: Релігієзнавство. Культурологія. Філософія. – С. 6–11.
14. 10563. Історія та теорія художнього авангарду в системі педагогічної освіти // Шляхи підвищення пізнавальної активності студентів вищого педагогічного навчального закладу: Матеріали наук.-метод. конф., 11–12 травня 1999, Ніжин. – Ніжин, 1999. – С. 82–88.
15. 10564. Музичний авангард 2-ї половини XX століття в курсі історії музики: творчість Альфреда Шнітке // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Психолого-педагогічні науки. – Вип. 3. – С. 56–59.
16. 10565. Методичні рекомендації до практичних занять з курсу “Вступ до художньої культури”. – Ніжин, 1999. – 24 с.
17. 10566. Методичні рекомендації до спецкурсу “Художній авангард XX століття”. – Ніжин, 1999. – 45 с.
18. 10567. До проблеми синонімізації термінів “модернізм”, “авангард” // Наукові записки / КНПУ ім. М. Драгоманова. – Київ, 2000. – Релігієзнавство. Культурологія. Філософія. – Вип. 5. – С. 56–60.
19. 10568. Художній авангард в аспекті посилення міжконфесійної толерантності // Тези міжнар. наук. конф., присвяч. 2000-й річниці християнства. – Київ, 2000. – С. 77–78.
20. 10569. Методичні рекомендації до лекційного курсу “Вступ до художньої культури”. – Ніжин, 2000. – 45 с.
21. 10570. Методичні рекомендації до курсу “Зарубіжна художня культура XX століття”. – Ніжин, 2000. – 49 с.
22. 10571. Дадаїзм і чань-буддизм: світоглядні і соціально-функціональні паралелі // Україна – країни Сходу: діалог культур, цивілізацій та педагогічних систем. – Київ, 2000. – С. 52–56.
23. 10572. Приведення принципів освіти у відповідність до принципів постмодерної культури // Філософія освіти XXI століття: проблеми і перспективи: Зб. наук. праць. – Київ, 2000. – Вип. 3. – С. 160–163.
24. 10573. Трансформація культури на рубежі тисячелетий: книга и аудиовизуальная информация // Человек и общество: на рубеже тысячелетий: Междунар. сб. науч. трудов. – Воронеж, 2000. – Вип. 2. – С. 45–48.
25. 10574. Отражение конфликта новой реальности и традиционной культурной схемы в восприятии художественного авангарда // Там само. – Воронеж, 2000. – Вип. 3. – С. 30–34.
26. 10575. Общекультурная обусловленность кризиса образования конца XX века // Там само. – Воронеж, 2000. – Вип. 4. – С. 91–98.
27. 10576. До проблеми демаркації термінів “постмодерн”, “постмодернізм” // Сіверянський літопис. – 2001. – № 1. – С. 74–79.
28. 10577. Зарубіжна художня культура XIX століття: Метод. рек. до практич. занять. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 33 с.
29. 10578. Идеи Андрея Белого // Русская философия. Концепции. Персоналии: Методика преподавания. – СПб., 2001. – С. 81–82.
30. 10579. Дадаїзм як спроба подолання дуальності культурного простору // Сіверянський літопис. – 2001. – № 4. – С. 116–120.
31. 10580. Розвиток творчого мислення студентів засобами сучасного мистецтва // Всебічний розвиток особистості студента. – Ірпінь, 2001. – С. 156–161.
32. 10581. Концептуализм как искусство выражения идей // Философский век. История идей как методология гуманитарных исследований: Альманах. – СПб., 2001. – № 18, Ч. 2. – С. 114–119.
33. 10582. Курс лекцій з культурології: Навч.-метод. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 173 с.
34. 10583. Засоби формування сприйняття і розуміння специфіки східних культур в учнів, які вивчають східні мови // Україна – країни Сходу: від діалогу педагогічних систем до діалогу культур та цивілізацій. – К., 2002. – С. 69–74.
35. 10584. Фовизм как одно из первых направлений модернизма XX столетия // Человек и общество: на рубеже тысячелетий: Междунар. сб. науч. трудов. – Воронеж, 2003. – Вип. 22. – С. 25–30.
36. 10585. Теорія і процес модернізації та проблема взаєморозуміння культур // Східний світ: людина і суспільство: Матеріали VI міжнар. наук.-практич. конф. – К., 2004. – С. 52–56.
37. 10586. Варіативність культур в контексті нелінійної наукової парадигми // Світ у ситуації постмодерну: занепад культури чи зміна парадигм?: Колективна монографія. – К.: МАУП, 2005. – 1 д. а.
38. 10587. Культурологія: Курс лекцій. – К.: Либідь, 2005. – 30,8 д. а.

МИХАЛЬСЬКИЙ ЄВГЕН МИКОЛАЙОВИЧ

Народився 1929 р. Закінчив Рівненський учительський інститут у 1950 р., Львівський державний університет, філологічний факультет у 1956 р. Кандидат філологічних наук (з 1968 р.), доцент (з 1987 р.). Працював у Ніжинській вищій школі з 1962 по 1991 рр. на посадах викладача (1962–1967 рр.), ст. викладача (1967–1975 рр.), в.о. доцента (1975–1980 рр.), ст. викладача (1980–1986 рр.), доцента (1986–1991 рр.).

Наукові праці

1. 10588. Вопросы изучения стиля Гоголя // Тез. докл. I Гоголь. чтений. – Полтава, 1982. – С. 13–14.
2. 10589. Гоголь и современность. Творческое наследие писателя в движении эпох / Отв. ред. Г.В.Самойленко. – К.: Вища школа, 1983. – 150 с. *У складі колект. авт.*
3. 10590. Мастерство психологического анализа в творчестве Н.В.Гоголя // Гоголь и современность. – К., 1983. – С. 106–114.
4. 10591. Н.В.Гоголь и литература народов СССР: Библиогр. указатель. – Нежин, 1984. – 147 с. *У співавт.*
5. 10592. Гоголь в Нежине // Венок Гоголю. Гоголь и время / Сост. Б.Левин. – Харьков, 1984. – С. 51–54. *У співавт.*
6. 10593. Изучение творчества Н.В.Гоголя в школе: Пособие для учителя / Под ред. Г.В.Самойленко. – К.: Рад. школа, 1988. – 272 с. *У співавт.*

7. 10594. Н.В.Гоголь и эстетическое сознание первой трети XIX века // Наследие Н.В.Гоголя и современность. – Нежин, 1988. – Ч. 1. – С. 8–9.
8. 10595. Изучение повести “Тарас Бульба” в 6 классе // Изучение творчества Н.В.Гоголя в школе: Пособие для учителя. – К., 1988. – С. 48–76.
9. 10596. Наследие Гоголя и современность: Тез. докл. и сообщ. науч.-практ. Гогол. конф. (24–26 мая 1988): В 2 ч. – Нежин, 1988. – Ч. 1 (106 с.); Ч. 2 (103 с.). У складі ред. колегії.
10. 10597. Гоголь и Нежин. Нежинская Гимназия высших наук князя Безбородко, начало творчества: Библиогр. указатель. – Нежин, 1989. – 121 с. У складі колект. авт., Загальна редакція.
11. 10598. Гимназия высших наук князя Безбородко в Нежине: взгляд в прошлое, проблемы современного изучения // Творчество Н.В.Гоголя и современность. – Нежин, 1989. – Ч. 1. – С. 8–9.
12. 10599. Н.В.Гоголь в Нежине: актуальные проблемы изучения (вместо предисловия) // Н.В.Гоголь и Нежин. Нежинская Гимназия высших наук князя Безбородко, начало творчества: Библиогр. указ. – Нежин, 1989. – С. 3–5.
13. 10600. Гоголь: бібліографічні посібники і джерела: Анот. покажчик / Наук. ред. Н.Стрішенець // Гоголезнавчі студії. – Нежин; Київ, 1998. – Вип. 3. – 77 с. У співавіт.
14. 10601. Внезапная кончина В.Г.Кукольника. Временное правление Гимназии высших наук князя Безбородко // Література та культура Полісся. – Нежин, 2000. – Вип. 14. – С. 219–239.
Праці Є.М.Михальського до 1971 див.: Викладачі Ніжинської вищої школи: Біобібліогр. покажч. – Нежин, 2000. – Ч. 3. (1940–1970). – С. 176–177.

МИХЕД ПАВЛО ВОЛОДИМИРОВИЧ

Народився 1949 р. Закінчив філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту (російське відділення) в 1971 р. Кандидат філологічних наук (з 1981 р.), доцент (з 1983 р.), доктор (з 2003 р.). Працював у Ніжинській вищій школі з 1973 по 2003 рр. на посадах асистента, ст. викладача, завідуючого кафедрою світової літератури, керував Гоголезнавчим науково-методичним центром. Нині – провідний науковий співробітник Інституту літератури НАН України ім. Т.Г.Шевченка, м.Київ. Автор більше ста наукових, літературно-критичних та методичних праць з питань української та зарубіжної літератур, компаративістики та культурології. Головний редактор і видавець збірки наукових праць “Гоголезнавчі студії”, член редакційних рад міжнародного наукового журналу “Collegium”, щорічника “Вопросы русской литературы” та інших наукових видань.

Наукові праці

Книги:

1. 10602. Кризь призму бароко. Статті різних років. – Київ: Ніка-Центр, 2002. – 328 с.
2. 10603. Пізній Гоголь і бароко: українсько-російський контекст: Монографія. – Нежин: ТОВ “Видавництво Аспект-Поліграф”, 2002. – 208 с.

Статті:

3. 10604. Г.Ф.Квітка-Основ'яненко і В.Т.Наріжний (до проблеми формування романного жанру) // Зб. тез, доп. і повідомл. респ. наук. конф., присвяч. 200-річчю з дня народж. класика укр. літ. Г.Ф.Квітки-Основ'яненка. – Харків, 1978. – С. 19–21.
4. 10605. Изображение личности Г.С.Сковороды в романе В.Т.Нарежного “Российский Жилбаз” // Вопросы русской литературы. – Львов, 1978. – Вып. 1. – С. 124–130.
5. 10606. На путях к историческому роману // Жанровые формы в литературе и литературной критике: Сб. науч. трудов КГПИ. – К., 1979. – С. 35–51.
6. 10607. В.Т.Наріжний і бароко (до проблеми стилю письменника) // Рад. літ.-знавство. – 1979. – № 11. – С. 74–83.
7. 10608. Методические указания к практическим занятиям по зарубежной литературе XX в. (для студентов-заочников). – Нежин, 1980. – 10 с.
8. 10609. Жанрово-стилевое своеобразие романов В.Т.Нарежного: Автореф. дис. ... канд. филол. наук. – Киев, 1981.
9. 10610. Розвиток театральних традицій 17–18 ст. у вітчизняній літературі і театр корифеїв // Українська драматургія і театр у сім'ї братських культур: Тез. – Кіровоград, 1982. – С. 144–146.
10. 10611. Н.В.Гоголь и украинская культура народного барокко // Тез. докл. I Гогол. чтений. – Полтава, 1982. – С. 85–87.
11. 10612. Проблемы психологизма в литературно-критическом наследии А.Н.Толстого // А.Н.Толстой и актуальные проблемы литературы: Тез. – Черновцы, 1983. – С. 14–16.
12. 10613. Об истоках художественного мира Н.В.Гоголя (Н.В.Гоголь и В.Т.Нарежный) // Гоголь и современность. – К., 1983. – С. 35–41.
13. 10614. О природе и характере смеха в романах В.Т.Нарежного // Вопросы русской литературы. – Львов, 1983. – Вып. 2. – С. 87–91.
14. 10615. Творчество Н.В.Гоголя в системе русско-украинских литературных взаимосвязей // Тезисы докл. II-х Гоголевских чтений. – Полтава, 1984. – С. 108–109.
15. 10616. Гоголь и Сильвио Пеллико // Литературный процесс и развитие русской культуры XVIII–XX вв. – Таллин, 1985. – С. 223–225.
16. 10617. “Русь” (“Слово о полку Игореве”) Н.Гейнрихсена (опыт интерпретации памятника) // Чернигов. обл. науч.-метод. конф., посвящ. 800-летию “Слова о полку Игореве” (Май 1986): Тез. докл. – Чернигов, 1986. – С. 90–92.
17. 10618. [Рец.] // Рад. літ.-знавство. – 1987. – № 9. – С. 74–75. – Рец. на кн.: Л.Пляшко. Город, писатель, время: Нежинский период жизни Н.В.Гоголя. – К., 1985. – 112 с.
18. 10619. Виступ у дискусії з приводу доповіді В.І.Кректоня і Д.С.Наливайка на IX Міжнародному з'їзді славистів (Київ, вересень, 1983) // IX Міжнародн. съезд славистов: Матеріали дискусії: літературознавство і лінгвістика. – К., 1987. – С. 125–126.

19. 10620. О нежинской литературной школе // Наследие Гоголя и современность. – Нежин, 1988. – Ч. 1. – С. 11–12.
20. 10621. Развитие критического реализма в творчестве Н.В.Гоголя // Изучение творчества Н.В.Гоголя в школе: Пособие для учителя / Под. ред. Г.В.Самойленко. – К., 1988. – С. 32–48.
21. 10622. Романы В.Т.Нарежного и Украина // В.Т.Нарежный. Бурсак: Малороссийская повесть; Два Ивана, или Страсть к тяжбам; Гаркуша, малороссийский разбойник: Романы / Вступ. ст. и прим. П.В.Михеда. – К., 1988. – С. 5–18.
22. 10623. Примечания и комментарии // Там само. – С. 525–534.
23. 10624. До історії бібліотеки С.П.Шевирьова // II Чернігів. обл. наук. конф. з іст. краєзнавства (Грудень 1988): Тез. доп. – Чернігів; Ніжин, 1988. – Вип. 1. – С. 75–76.
24. 10625. М.Коцюбинський і К.Гамсун (особливості психологічного аналізу) // Обл. наук. – метод. конф., присвяч. 125-річчю з дня народж. М.М.Коцюбинського: Тез. доп. – Чернігів, 1989. – Ч. 1. – С. 134–136. *У співаєт.*
25. 10626. И.Аавик в Нежине // Keel ja kirjanbus. – 1989. – № 10. – С. 640.
26. 10627. Малоизвестное переложение “Слова о полку Игореве” (“Русь” Николая Гейнрихсена) // Вопросы русской литературы. – Львов, 1989. – Вып. 1 (53). – С. 42–45.
27. 10628. Н.В.Гоголь и Нежин. Гимназия высших наук князя Безбородко, начало творчества: Библиогр. указатель / Отв. ред. Е.Н.Михальский. – Нежин, 1989. – 121 с. *У співаєт.*
28. 10629. Н.В.Гоголь в Нежине: Актуальные проблемы изучения (вместо предисловия) // Н.В.Гоголь и Нежин. Гимназия высших наук князя Безбородко, начало творчества: Библиограф. указатель / Отв. ред. Е.Н.Михальский. – Нежин, 1989. – С. 2–5. *У співаєт.*
29. 10630. Место “Авторской исповеди” в творческой судьбе Гоголя // Творчество Н.В.Гоголя и современность. – Нежин, 1989. – Ч. 1. – С. 65–67.
30. 10631. Культурно-історичний феномен Шевченка і Гоголя в оцінці М.Костомарова // Наук. – метод. конф., присвяч. 175-річчю з дня народж. Т.Г.Шевченка: Матеріали і тези. – Чернігів, 1989. – С. 13–15.
31. 10632. “Щоденник” А.М.Мокрицького – джерело вивчення і пам’ятка Ніжинської літературної школи // Розвиток школи і педагогічної науки на Україні. – Ніжин, 1989. – С. 67–68.
32. 10633. Концепція романного жанру в студіях І.Франка про літературу ХІХ ст. // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої та середньої школи: Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – Ч. II. – С. 44–45.
33. 10634. Писатели нежинской литературной школы в суждениях и оценках В.Г.Белинского // Литература та культура Полісся. – Ніжин, 1990. – Вип. I. – С. 111–112.
34. 10635. Об изучении повести “Старик и море” Э.Хемингуэя в школе // Актуальные вопросы изучения в вузе курса методики преподавания литературы и языка. – Нежин, 1990. – С. 88–89. *У співаєт.*
35. 10636. Р.М.Волков в Историко-филологическом институте князя Безбородко (В.И.Резанов и Р.М.Волков) // Волковські читання до 105-річчя з дня народження Р.М.Волкова: Тез. доп. – Чернівці, 1990. – С. 3–4.
36. 10637. Про ніжинську літературну школу (до постановки питання) // Слово і час. – 1990. – № 5. – С. 76–79.
37. 10638. Княжнін Я.Б. // УЛЕ. – К., 1990. – Т. 2. – С. 498–499.
38. 10639. Козьма Прутков // Там само. – Т. 2. – С. 523.
39. 10640. “Выбранные места из переписки с друзьями” Н.В.Гоголя на уроках литературы в школе // Нравственно-эстетическое воспитание молодежи средствами искусства. – Чернигов, 1990. – Ч. II. – С. 40–42.
40. 10641. Фольклор в системі художньої комунікації літературної культури бароко // Фольклор і сучасний світ: Європейський симпозиум. – К., 1990. – С. 49–50.
41. 10642. О работе семинара учителей и семинара стажеров // Учитель и общество: Опыт, проблемы, поиски (К 50-летию Измаил. пед. ин-та). – Измаил, 1990. – С. 410.
42. 10643. Из истории художественной летописи Запорожской Сечи (повесть В.Т.Нарежного “Запорожец”) // Запоріжжя в історії та культурі: Тез. доп. і повідомл. респ. наук. конф. – Запоріжжя, 1991. – С. 104–105.
43. 10644. В.Г.Белинский о писателях нежинской литературной школы // Литература та культура Полісся. – Ніжин, 1991. – Вип. 2. – С. 57–62.
44. 10645. Методологічні уваги до проблеми рецепції української літературної культури бароко в російській літературі І-ї пол. ХІХ ст. // Духовне відродження слов’ян у контексті європейської та світової культури: Тези Х Всеукр. слав. іст. конф. – Чернівці, 1992. – Т. 1. – С. 48–49.
45. 10646. Ломоносов М.В. // УЛЕ. – К., 1992. – Т. 3. – С. 226–227.
46. 10647. Наріжний В.Т. // Там само. – Т. 3. – С. 455–456.
47. 10648. Кукольник Н.В. // Там само. – Т. 3. – С. 90.
48. 10649. Мерзляков О.Ф. // Там само. – Т. 3. – С. 343.
49. 10650. Ідея рейтингу і проблеми організації навчального процесу на заочному відділенні // Методика і технологія навчального процесу у вищій педагогічній школі: Зб. метод. матеріалів. – Ніжин, 1993. – Вип. I. – С. 12–13.
50. 10651. Повествовательные структуры романа В.Т.Нарежного “Российский Жилблз” (Поиски жанра) // Восприятие. Анализ. Интерпретация. – Вильнюс, 1993. – Вып. 2. – С. 32–36.
51. 10652. Історичне життя байки (матеріали до вивчення творчості поетів-байкарів на уроках української і світової літератури) // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1994. – Вип. I. – С. 10–17.
52. 10653. Українсько-російські літературні зв’язки кінця ХVІІІ – I пол. ХІХ ст. і творчість М.В.Гоголя // Микола Гоголь і світова культура. – К., 1994. – С. 112–117.
53. 10654. Максимович М.А. // Русские писатели (1800–1917): Биографический словарь. – М., 1994. – Т. 3. – С. 488–491.
54. 10655. Место “Авторской исповеди” в творческой судьбе Гоголя // Гоголевский сборник. – СПб., 1994. – С. 154–158.
55. 10656. “Заметки о Мериме” М.В.Гоголя в контексті його естетичних пошуків 40-х років // ІІІ Міжнар. конф. “Франція і Україна, науков.-практичний досвід у контексті діалогу національних культур”. – Дніпропетровськ, 1994. – Т. I. – Ч. 2. – С. 96–97.
56. 10657. О проблеме изучения украинско-русских литературных взаимосвязей на рубеже ХVІІІ–ХІХ веков // Материалы ІІІ междунар. семинара “Славянская культура в современном мире”. – К., 1994. – С. 32–33.
57. 10658. А.С.Пушкин и Сильвио Пеллико (Из опыта интерпретации) // Вопросы творчества и биографии А.С.Пушкина. – Одесса, 1994. – С. 54–56.
58. 10659. Славянское возрождение и русско-украинский диалог конца ХVІІІ – начала ХІХ в. (Пушкин-Шевченко) // Пушкин и славянский мир (V Крым. Пушкин. междунар. чтения). – Симферополь, 1995. – С. 49–51.

59. 10660. Сильвио Пеллико и его восприятие в России (к проблеме "Пушкин и Христианство") // Славянские литературы в контексте мировой. – Минск, 1995. – С. 296–300.
60. 10661. Мовне відродження кінця XVIII ст. – культурний орієнтир української еліти // Національний та інтелектуальний потенціал України: Тез. доп. міжнар. наук. конф. (18–20 квіт., 1996). – Львів, 1996. – С. 235.
61. 10662. Способы сакрализации художественного повествования в "Выбранных местах" Гоголя (заметки к новой эстетике слова) // Литература и религия (VI Крым. Пушкин. чтения). – Симферополь, 1996. – С. 93–94.
62. 10663. Гоголь и Сильвио Пеллико // Литература та культура Полісся. – Ніжин, 1996. – Вип. 7. – С. 103–112.
63. 10664. И.А. Крылов и украинская реалистическая басня (Е.Гребинка, Л. Глибов) // Там само. – Вип. 7. – С. 165–174.
64. 10665. Методичні проблеми вивчення українсько-російських культурних взаємин доби бароко // Взаимодействие культур Восточной Европы и Востока в переломные эпохи: Материалы междунар. науч. симпоз. (27–30 сент. 1995). – Днепропетровск, 1996. – С. 16–18.
65. 10666. Українсько-російський культурний діалог о національному пути в свете славянского возрождения (Шевченко и Пушкин) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – 1996. – Т. XVI, вип. 1. – С. 67–75.
66. 10667. "Середина" как риторический топос "новой эстетики" Гоголя // Проблемы преподавания русского языка и литературы в иностранной аудитории: Материалы докл. и сообщ. междууз. науч.-метод. конф. – СПб., 1996. – С. 97–98.
67. 10668. Функция травестированного элемента в сказках И. Шмелева // Русская литература и российское зарубежье: параллели и пересечения (V Крымские международные Шмелевские чтения): Тез. докл. науч. конф. – Алушта, 1996. – С. 32–35.
68. 10669. Гоголь на путях к новой эстетике слова // Гоголевские студии. – Нежин, 1996. – Вип. 1. – С. 38–47.
69. 10670. "Из лона скорби к утешению..." (Сильвио Пеллико в творческой судьбе Н.В.Гоголя) // Там само. – С. 53–61.
70. 10671. Евангелизмы в "Выбранных местах из переписки с друзьями" Н.В.Гоголя и их функциональная роль // Литература та культура Полісся. – Ніжин, 1997. – Вип. 9. – С. 69–75.
71. 10672. Фольклор і проблеми художньої комунікації в мистецтві бароко // Питання літературознавства. – Чернівці, 1997. – Вип. 4 (61). – С. 9–13.
72. 10673. Преображение Гоголя: "Ближайший ко Христу" (О функции иконографии в новой эстетике Н.В.Гоголя) // Творчество Н.В.Гоголя: истоки, поэтика, контекст: Межвуз. сб. науч. тр. – СПб., 1997. – С. 35–37.
73. 10674. Способы сакрализации художественного слова в "Выбранных местах из переписки с друзьями" Н.В.Гоголя (Заметки к новой эстетике писателя) // Гоголевские студии. – Нежин, 1997. – Вип. 2. – С. 54–63.
74. 10675. Народна сміхова культура України і мовне відродження кінця XVIII – поч. XIX ст. // IV Конгрес МАУ. Філософія. Історія культури. Освіта. – 1997. – С. 80–84.
75. 10676. О векторах "периферийности" в истории русской культуры // Литература и провинция: Материалы VII Крым. Пушкин. междунар. чтений. – Симферополь, 1997. – С. 108–110.
76. 10677. Сильвио Пеллико и русская литература // Вопросы русской литературы. – 1997. – № 2. – С. 3–18.
77. 10678. "Завещание" и его роль в сакрализации повествования "Выбранных мест" Н.В.Гоголя // IV Гоголь. читання: зб. наук. ст. – Полтава, 1997. – С. 15–17.
78. 10679. "Найближчий до Христа" (Про функцію іконографії в новій естетиці Гоголя) // Київська старовина. – 1997. – № 5. – С. 178–183.
79. 10680. Українсько-російські літературні зв'язки через призму бароко // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Філол. науки. – С. 5–9.
80. 10681. Гоголь: Бібліографічні посібники і джерела: Анот. покажч. // Гоголезнавчі студії. – Ніжин; Київ, 1998. – Вип. 3. – 77 с. *У співаєм.*
81. 10682. Українська літературна культура бароко і російська література XVII–XIX ст. (про дві хвили в впливу) // Київська старовина. – 1998. – № 4. – С. 22–51.
82. 10683. Слов'янське відродження і формування нової парадигми української культури // Сучасність. – 1999. – № 1. – С. 110–114.
83. 10684. Українсько-російський культурний діалог у концепціях євразійців // Сівер. літопис. – 1999. – № 2. – С. 130–136.
84. 10685. О загадке "Прошальной повести" Н.В.Гоголя // Вопросы литературы. – 1999. – № 2. – С. 330–340
85. 10686. Две веги пророческого слова в русской литературе: Гоголь и Достоевский // Гоголезнавчі студії. – Ніжин, 1999. – Вип. 4. – С. 118–133. *У співаєм.*
86. 10687. З історії гоголівської бібліографії // Литература та культура Полісся. – Ніжин, 1999. – Вип. 12. – С. 3–10.
87. 10688. Геокультурная ось "север-юг" в художественном сознании украинцев // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Філол. та іст. науки. – С. 40–44.
88. 10689. Євразійський погляд на українсько-російські культурні взаємини: дискурс М.С.Трубецького // IV міжнар. конгрес українців (Одеса, 26–29 серп. 1999): Доп. і повідомл. – Одеса; Київ; Львів, 1999. – Ч.1: Історія. Від давніх часів до початку XX ст. – С. 361–364.
89. 10690. Слов'янське відродження і нова українська культура // Актуальні проблеми слов'янської філології: Міжвуз. зб. наук. ст. – К., 1999. – Лінгвістика і літ.-знавство. – С. 59–65.
90. 10691. О вертикали как несущей оси русской православной культуры // Знак. Символ. Образ: Матеріали міжвуз. наук.-практ. семінару з проблем сучасної семіотики. – Черкаси, 1999. – Вип. 4. – С. 90–94
91. 10692. Гоголезнавство // Літ. Чернівці. – 2000. – № 14. – С. 91–99.
92. 10693. Евразийский взгляд на украинско-русские культурные взаимоотношения: дискурс Н.С.Трубецкого // Взаимодействие литератур в мировом литературном процессе. Проблемы теоретической поэтики: Материалы междунар. науч. конф. (14–16 апр. 1999): В 2 ч. – Гродно, 2000. – Ч. 1. – С. 257–261.
93. 10694. З історії ніжинського гоголезнавства // Рідна школа. – 2000. – № 8. – С. 40–41.
94. 10695. Здобутки ніжинського гоголезнавства // Літ. Чернівці. – 2000. – № 14. – С. 81–84.
95. 10696. Новинки гоголезнавства // Літ. Чернівці. – 2000. – № 14. – С. 85–87. – Рец. на кн.: Творчество Пушкина и Гоголя в историко-литературном контексте. – СПб., 1999. – 88 с.
96. 10697. О природе русского культурного универсума // Мысль, слово и время в пространстве культуры: Межвуз. сб. науч. тр. – К., 2000. – Вип. 2. – С. 225–233.
97. 10698. Основні напрямки вивчення творчості Гоголя: підсумки і перспективи // Гоголезнавчі студії. – Ніжин, 2000. – Вип. 5. – С. 4–14.
98. 10699. Сучасна ніжинська Гоголіана // Гоголезнавчі студії. – Ніжин, 2000. – Вип. 6. – С. 3–6.
99. 10700. Українська русистика: оксюморон чи усвідомлена необхідність? // Сучасність. – 2000. – № 7–8. – С. 135–139.

100. 10701. Недоспіва пісня Руслана Личманенка // Греки в Ніжині: 36 статей і матеріалів. – К., 2001. – С. 254–258.
101. 10702. Новинки гоголезнавства // Літ. Чернігів. – 2001. – № 16 (Травень). – С. 123–127.
102. 10703. О задачах развития украинской русистики // Информ. вестн. форума русистов Украины. – Симферополь, 2001. – Вып. 1. – С. 37–40.
103. 10704. Про гоголівський ідіолект російської мови, або Як Олександр Македонський завойовував Росію // Історія української лінгвістики: 36 наук. праць. – К.; Ніжин, 2001. – С. 29–32.
104. 10705. Творчество Гоголя в свете украинской русистики: о некоторых проблемах изучения // Гоголезнавчі студії. – Ніжин, 2001. – Вып. 7. – С. 5–14.
105. 10706. Росія у передчутті третього розколу (замість історичного прогнозу) // Сучасність. – 2001. – № 12. – С. 108–112.
106. 10707. О Степане Шевыреве и его книжном собрании: Вступ. ст. // Библиотека С.П.Шевырева. Русский фонд: Библиографическое описание. – Нежин, 2002. – С. 3–15.
107. 10708. Н.В.Гоголь в Гимназии высших наук кн. Безбородко (проблемы изучения) // Гоголезнавчі студії. – Нежин, 2002. – Вып. 8. – С. I–VI.
108. 10709. Рим в творческом сознании Гоголя // Нові гоголезнавчі студії. – Симферополь; Киев, 2005. – С. 143–158.

МИХЕД ТЕТЯНА ВАСИЛІВНА

Народилася 1953 р. Закінчила у 1976 р. з відзнакою Чернівецький національний університет ім. Ю.Федьковича за спеціальністю “романо-германська філологія”. Кандидат філологічних наук (з 1987 р.). Працювала у Ніжинській вищій школі з 1976 р. по 2004 р. на посадах асистента, старшого викладача, доцента. З вересня 2004 р. – завідувач кафедри теорії та методики навчання іноземних мов Київського міського педагогічного університету ім. Б.Д.Грінченка. Коло наукових інтересів – англо-американські студії. Автор понад 60 друкованих праць.

Основні публікації

Книги:

1. 10710. Красною Японії народжені... – Чернігів, 1996.
2. 10711. Луцький Ю.О. Страдництво Миколи Гоголя, званого також як Ніколай Гоголь / Переклад з англ. Т. Михед. – К.: Знання України, 2002. – 114 с. – (Гоголезнавчі студії. Вып. 11).
3. 10712. Антична література. Греція: Хрестоматія: У 2 ч. – Ніжин, 2003. У співавторстві.

Статті:

4. 10713. Синдром Еліота, або модерніст проти модернізму // Вікно в світ. – 2001. – № 3(15). – С. 72–80;
5. 10714. “Гора діамантів, що потребує гранування” – Шекспір на сцені Реставрації // Ренесансні студії. – 2003. – Вып. 9. – С. 80–95;
6. 10715. Концепт золота у художній структурі новели Готорна “Золотий доток царя Мідаса” // Мова і культура. Мовні аспекти соціокультурного діалогу. – К., 2003. – Вып. 6. – Т. VIII. – С. 157–162.
7. 10716. Про евангелізацію слова в поезії Волта Вітмена // Пуританська традиція в літературі США. – К., 2004. – С. 109–118.
8. 10717. Художня семантика теодицеї в контексті православної і протестантської традиції (Ірвінг і Гоголь) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2004. – Вып. 24. – С. 164–170;
9. 10718. Природа афористичного слова Волта Вітмена // Біблія і культура: 36 наук. статей. – Чернівці, 2004. – Вып. 6. – С. 337–341;
10. 10719. Шекспірівська складова у формуванні канону американського романтизму // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. – Харків, 2005. – № 647. – Сер. “Філологія”. – Вып. 43. – С. 78–82.
11. 10720. Притча як принцип організації романтичного наративу // Слово і текст: 36 наук. статей. – Чернівці, 2005. – Вып. 2. – С. 104–113.

НИКОНЕНКО ПЕТРО МАКАРОВИЧ

Народився 1936 р. Закінчив філологічний факультет Чернівецького державного університету в 1960 р. Кандидат філологічних наук (з 1975 р.), доцент (з 1980 р.). Працює в Ніжинській вищій школі з 1977 р. на посадах проректора із заочної освіти (1977–1979 рр.), проректора з навчальної роботи (1979–1999 рр.), першого проректора з навчальної роботи (1999–2004 рр.), першого проректора (з 2004 р.). Основний напрямок наукових досліджень – історія української літератури.

Наукові праці

1. 10721. Використання творів живопису при вивченні біографії Т.Г.Шевченка в школі // Матеріали XIX наук. сесії Чернівецьк. держ. ун-ту. – Чернівці, 1964. – С. 61–64.
2. 10722. Вивчення образотворчої спадщини Т.Г.Шевченка в школі // Там само. – Чернівці, 1965. – С. 33–37.
3. 10723. Історична поема С.Воробкевича “Тиміш Хмельницький” // Східно-слов’янсько-східнороманські мовні, літературні та фольклорні зв’язки. – Чернівці, 1966. – С. 44–46.
4. 10724. Тема дружби народів у творчості С.Воробкевича // Актуальні питання суспільних наук, історії, філології. – Львів, 1974. – С. 68–74.

5. 10725. Сидір Воробкевич // Музика. – 1974. – № 3. – С. 24–25.
6. 10726. Мелодрама С.Воробкевича “Гнат Приблуда” // Укр. літ.-знавство. – Львів, 1975. – Вип. 24. – С. 57–63.
7. 10727. С.И.Воробкевич. Жизнь, творчество и место в литературном процессе в второй половине XIX века: Автореф. дис. ... канд. филол. наук. – Черновцы, 1975. – 24 с.
8. 10728. Безмежні обрії братерства // Вітчизна. – 1981. – № 10. – С. 212–213. *У співавт.*
9. 10729. З народних джерел // Народна творчість та етнографія. – 1983. – № 3. – С. 78–80.
10. 10730. Гончар О.І. Українська література передшевченківського періоду і фольклор // Укр. мова і літ. в школі. – 1983. – № 7. – С. 74–76.
11. 10731. Професійне становлення молодого вчителя // Радянська школа. – 1983. – № 9. – С. 74–78. *У співавт.*
12. 10732. Нова книга про Леоніда Глібова // Рад. літ.-знавство. – 1983. – № 7. – С. 74–76.
13. 10733. Ю.Федькович і С.Воробкевич // Юрій Федькович: До 100-річчя від дня народження. – Чернівці, 1985. – С. 86.
14. 10734. Сидір Воробкевич і народна творчість // Нар. творчість і етнографія. – 1986. – № 4. – С. 36–40.
15. 10735. Сидір Воробкевич. Вибрані твори (Упорядкування, вступна стаття і коментарі). – К., 1987. – 358 с. *У співавт.*
16. 10736. Пісня жайворонка з Буковини // Сидір Воробкевич. Вибрані твори – К., 1987. – С. 5–18. *У співавт.*
17. 10737. Коментарі // Там само. – С. 330–354. *У співавт.*
18. 10738. Фольклоризм байок Л.Глібова // Глібов. читання, присвяч. 160-річчю з дня народж. поета: Тез. доп. – Ніжин, 1987. – С. 12.
19. 10739. Образ народного митця у творчій інтерпретації С.Воробкевича // Кобзарські традиції в українському фольклорі та літературі: Тез. доп. і повідомл. обл. наук.-практ. конф., присвяч. 90-річчю від дня народж. Є.Х.Мовчана. – Суми, 1988. – С. 25–28.
20. 10740. Людина і природа у творчому осмисленні О.Кобилянської та С.Воробкевича // О.Кобилянська. До 100-річчя від дня народж.: Матеріали респ. міжвуз. наук. конф. – Чернівці, 1989. – С. 88–89.
21. 10741. До історії становлення демократичної освіти на Буковині в II половині XIX ст. // Розвиток школи і педагогічної думки на Україні: Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф., присвяч. 1000-річчю школи Київської Русі. – Ніжин, 1989. – С. 25–26.
22. 10742. Фольклорна практика в педагогічному інституті // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої середньої школи: Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – Ч. 2. – С. 60.
23. 10743. Питання вивчення усної народної творчості в курсі методики літератури // Актуальні питання вивчення у вузі курсу методики викладання мови і літератури в школі: Тез. доп. респ. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – С. 69–70.
24. 10744. Фольклористична діяльність С.І.Воробкевича // Фольклор у духовному житті українського народу: Регіон. наук. читання. – Львів, 1991. – С. 34–35.
25. 10745. Призабута сторінка історії музичної освіти в Україні // Народна пісня та впровадження її в навчально-виховний процес в умовах відродження національної культури: Матеріали респ. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1991. – С. 4–5.
26. 10746. Вивчення творчості С.Воробкевича в контексті літературного процесу другої половини XIX ст. // Використання спадщини повернутих і забутих діячів науки та культури в навчальному процесі педагогічного вузу та школи: Тез. респ. міжвуз. наук.-практ. конф. – Рівне, 1991. – С. 104–105.
27. 10747. Фольклор і музична творчість С.Воробкевича // Фольклор та професійне мистецтво: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1992. – С. 32–36.
28. 10748. “Руська трійця” в творчій долі Сидора Воробкевича // Шашкевичана: Зб. наук. пр. – Львів; Вінніпег, 2000. – Вип. 3–4. – С. 695–696.
29. 10749. Сидір Воробкевич. Життя і творчість. – Чернівці, 2003. – 206 с. *У співавт.*

ОСТАПЕНКО ЛЮДМИЛА МИХАЙЛІВНА

Народилась 1972 р. Закінчила філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1994 р. Кандидат філологічних наук з 2000 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1997 р. на посадах молодшого наукового співробітника Центру гоголезнавчих досліджень (1997–2000), асистента кафедри світової літератури (1998–2000), доцента (з 2000). Основні напрямки наукових досліджень – творчість Достоевського, євбраїстика.

Наукові праці

1. 10750. “Дневник писателя”: Достоевский в поисках идеала // Слов’янська культура: здобутки і втрати: Матеріали міжнар. конф. – Полтава, 1996. – Т. I. – С. 165–168.
2. 10751. О месте “Дневника писателя” в творческом наследии Ф.М.Достоевского // Язык и культура: Пятая Междунар. науч. конф. – К., 1996. – Т. IV. – С. 127–131.
3. 10752. “Выбранные места из переписки с друзьями” Н.В.Гоголя и “Дневник писателя” Ф.М.Достоевского (некоторые аспекты преемственности) // IV Гоголівські читання: Зб. наук. ст. – Полтава, 1997. – С. 50–53.
4. 10753. “Философия проселка” в “Дневнике писателя” Ф.М.Достоевского // Седьмые Крымские Пушкинские Международные Чтения “Русская литература и провинция”. – Симферополь, 1997. – С. 124–128.
5. 10754. О роли автокомментария “Дневника писателя” Ф.М.Достоевского // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2000. – Філологічні науки. – С. 148–151.
6. 10755. “Пушкинская речь” Ф.М. Достоевского. Явление пророка // Наукові записки / Харків. держ. пед. ун-т. – Харків, 1998. – Літературознавство. – С. 75–82.

7. 10756. "Авторская маска" в "Дневнике писателя" Ф.М.Достоевского // Наукові записки / Харків. держ. пед. ун-т. – Харків, 1999. – Літературознавство. – Вип. I (22). – С. 105–108.
8. 10757. "Дневник писателя" Ф.М.Достоевского: к диалогу с Гоголем // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1999. – Вип. 12. – С. 159–169.
9. 10758. Две вехи пророческого слова в русской литературе: Гоголь и Достоевский // Гоголезнавчі студії: Зб. наук. пр. – Ніжин, 1999. – Вип. 4. – С. 118–133. *У співаєм.*
10. 10759. "Щоденник письменника" Ф.М.Достоевського в його художньому світі: пошуки пророчого слова: Автореф. канд. дис. – К., 1999. – 20 с.
11. 10760. Авторская картина мира в "Дневнике писателя" Ф.М.Достоевского (к постановке проблемы) // Достоевский и XX век: Сб. науч. тр. – К., 2000. – С. 37–39.
12. 10761. О роли автокомментария в "Дневнике писателя" Ф.М.Достоевского // Collegium. – К., 2000. – Вып. 1 (9). – С. 140–147.
13. 10762. Исследование мотивики Гоголя, или О колдовской силе его "заколдованных мест" // Гоголезнавчі студії. – Ніжин, 1999. – Вип. 5. – С. 200–202. – Рец. на кн.: Кривонос В.Ш. Мотивы художественной прозы Гоголя. – СПб., 1999.
14. 10763. К проблеме преподавания еврейской литературы в курсе "Литература стран Восточной Европы и Азии" // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т. – Ніжин, 2000. – Філологічні науки. – С. 148–151.
15. 10764. Библиотека С.П.Шевырева. Русский фонд: Библиографическое описание. – Нежин: НГПУ, 2002. – 266 с. У складі колект. авт.
16. 10765. Біблія. Вступний курс: Навч.-метод. посіб. з історії заруб. літ. для студ. філол. спец. – Ніжин, 2004. – 39 с.

ПЛАУШЕВСЬКА ОЛЕНА ВОЛОДИМИРІВНА

Народилася 1925 р. Закінчила факультет російської мови та літератури Одеського державного педагогічного інституту ім. К.Д.Ушинського в 1953 р., Львівський державний університет ім. І.Франка в 1957 р. Кандидат філологічних наук (з 1959 р.), доцент (з 1963 р.). Працювала в Ніжинській вищій школі з 1976 по 1999 рр. на посаді доцента. Основний напрямок наукових досліджень – зарубіжна література XVII–XVIII ст., історія художньої культури.

Наукові праці

1. 10766. В шуканнях істини // Вітчизна. – 1958. – № 1. – С. 217–220. – Рец. на кн.: Олдрідж Дж. Герої пустинних горизонтів: Роман. – К., 1956.
2. 10767. Антиколониальный и антиимпериалистический роман Дж. Олдриджа 40-х – нач. 50 гг. – Львов: ЛГУ, 1956.
3. 10768. Роман "Морской орел" и его место в эволюции реализма Дж. Олдриджа // Питання романо-германської філології. – Львів, 1959. – Вип. 2.
4. 10769. Великий син індійського народу (Рабіндранат Тагор) // Рад. літ.-знавство. – 1961. – № 4. – С. 92–101.
5. 10770. В.И. Ленин и зарубежные литературы // Доп. та повідомл. Львів. ун-ту. – 1961. – Вип. 9, Ч. 1.
6. 10771. Литература эпохи эллинизма и периода римского владычества в Греции // Античная литература. – Львов, 1962.
7. 10772. О герое современного английского антиколониального романа // Материалы XIX науч. сессии Чернов. ун-та. – Черновцы, 1968.
8. 10773. Проблематика антиколониального романа Южно-Африканской Республики // Тез. докл. XX науч. сессии Чернов. ун-та. – Черновцы: ЧПУ, 1964.
9. 10774. Антигона непримиренна (про драму Жана Ануя "Антигона") // Іноземна філологія. – Львів, 1970. – Вип. 21. – С. 163–170.
10. 10775. Антигона та інші (драма Петера Карваша) // Там само. – 1971. – Вип. 25. – С. 145–149.
11. 10776. Макбет другий (про переробку п'єс Шекспіра у XVII ст.) // Там само. – 1974. – Вип. 34. – С. 115–123.
12. 10777. Становление жанра героической пьесы в английской драматургии середины XVII ст. // Актуальные вопросы обществ. наук, истории, филологии: Сб. материалов к 100-летию Чернов. ун-та. – Львов, 1974.
13. 10778. Шекспир и английская драматургия эпохи Реставрации // Грузинская шекспириана. – Тбилиси, 1975. – Вип. 4.
14. 10779. Политическая проблематика в ранних пьесах Драйдена // Іноземна філологія. – Львів, 1976. – Вип. 41. – С. 90–101. – Укр.
15. 10780. У. Девенант и его место в английской литературе XVII века // Филол. науки. – 1977. – № 1. – С. 34–44.
16. 10781. Вильям Девенант і проблеми англійської літератури XVII століття // Рад. літ.-знавство. – 1978. – № 2. – С. 43–51.
17. 10782. Классицистические тенденции в ранних героических пьесах Драйдена // Іноземна філологія. – Львів, 1979. – Вип. 53. – С. 127–135. – Укр.

ПОНОМАРЕВСЬКИЙ СТАНІСЛАВ БОРИСОВИЧ

Народився 1963 р. Закінчив філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1990 р. Кандидат філологічних наук (з 1998 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1992 р. на посадах асистента (1992–95 рр.), старшого викладача (1995–1998 рр.), доцента (з 1998 р.) кафедри історії культури, світової літератури та історії культури. Директор Центру гуманітарної співпраці з українською діаспорою (з 2001 р.). Основний напрямок наукового дослідження – українська фольклористика.

Наукові праці

10783. Організація роботи фольклорної проблемно-пошукової групи в школі // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1994. – Вип. 1. – С. 97–101.
10784. Специфіка фольклорної культури Чернігівського Полісся // Национальное своеобразие культур и литератур: Междунар. сб. науч. сообщений Измаильского пед. института – Измаил, 1997. – С. 22–343.
10785. Аграрний аспект свята Івана Купала та його пісенності на Чернігівщині // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1997. – Вип. 8. – С. 134–139.
10786. Сучасний фольклор Чернігівського Полісся і пісенність релігійного спрямування // Там само. – Вип. 8. – С. 161–164.
10787. Танцювальні приспівки Чернігівщини: Навчальний посібник-хрестоматія для студентів гуманітарних спеціальностей. – Ніжин, 1997. – 40 с.
10788. Лексика народного танцю: структурні особливості регіонального втілення: Посібник. – Ніжин, 1998. – 30 с. (Чернігівські народні скарби).
10789. Пісенне весілля Чернігівщини: Посібник. – Ніжин, 1998. – 30 с. – (Чернігівські народні скарби).
10790. Лексика структурного втілення “козачка” і елементи вербального втілення “козачкових приспівок” // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2000. – Вип. 13. – С. 249–253.
10791. Календарні пісні Чернігівщини: Різдво-Великдень: Посібник. – Ніжин, 2000. – 30 с. (Чернігівські народні скарби).
10792. Особливості побутової чеської різдвяної п'єси на Чернігівщині // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2000. – Філологічні науки. – С. 138–141.
10793. Європейське Середньовіччя: мистецькі зразки. – Чернігів, 2001. – 24 с.
10794. Кіно: джерела та технології – К.: Спалах, 2001.
10795. “Ой їхав молодий зо болярами ...” (українське поліське пісенне весілля) // Совершенствованое изучение предметов украиноведческого цикла в образовательном учреждении Российской Федерации: Материалы Междунар. семинара – Уфа, 2003. – С. 44–51.
10796. Вчимося, першокурснику! Метод. рек. – Ніжин, 2002. – 30 с.
10797. Поліські пісенні русалії // Рідні джерела. – 2003. – № 1. – С. 14–16.
10798. “Ой їхав молодий зо болярами ...” (доп.) // Рідні джерела. – 2002. – № 3. – С. 10–14.
10799. Центр гуманітарної співпраці з українською діаспорою // Рідні джерела. – 2002 – № 4 – С. 38–39.
10800. Переклад і реконструкція рукописів Ю.Мошинської про весільні церемонії на Чернігівщині та Київщині // Поляки в Ніжині: Зб. статей і матеріалів. – Ніжин, 2004. – С. 160–180.
10801. Українці: світова нація перед викликами ХХІ ст.: Зб. матеріалів з діаспори. – К., 2005 – С. 12–34.

САВЧЕНКО (МАТЮХОВА) ГАЛИНА АЛЬБЕРТІВНА

Народилася 1948 р. Закінчила філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1970 р. Працювала в Ніжинській вищій школі з 1980 по 2003 рр. на посадах асистента (1980–1987 рр.), ст. викладача (1987–2000 рр.), молодшого наукового співробітника Центру гоголезнавчих досліджень (з 2000 р.). Основний напрямок наукових досліджень – історія, теорія і методика викладання світової літератури, проблеми гоголезнавства.

Наукові праці

10802. Програма по русской литературе // Факультет будущего педагога (Программа и методические указания по русскому языку и литературе). – Нежин, 1983. – С. 13–19.
10803. Н.А. Некрасов и Андрей Тарковский (типология художественного миростроения) // Современное прочтение Н.А. Некрасова. V Некрасов. чтения: Тез. выступл. – Ярославль, 1990. – С. 88–90.
10804. Роль педагогички сотрудничества в формировании личностных установок и эстетических идеалов Гоголя-гимназиста // Література та культура Полісся. – 1990. – Вип. 1. – С. 41–42.
10805. Словарная работа как способ реализации межпредметных связей в преподавании лингвистических и историко-литературных курсов: Тез. доп. Всесоюз. науч.-метод. конф. “Проблеми міжпредметних зв'язків в умовах білінгвізму” (18–20 сент. 1990). – Дрогобич, 1990. – С. 217–218.
10806. О космосакральной сущности хронотопов жизни, смерти и рождения в творчестве Ф.Рабле и Н.В. Гоголя // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1997. – Вип. 9. – С. 80–85. *Успіваєт.*

САМОЙЛЕНКО ГРИГОРІЙ ВАСИЛЬОВИЧ

Народився 1935 р. Закінчив Київський державний університет ім.Тараса Шевченка в 1963 р. Кандидат філологічних наук (з 1971 р.), доцент (з 1973 р.), доктор (з 1988 р.), професор (з 1989 р.). Працює в Ніжинській вищій школі з 1970 р. на посадах асистента, ст. викладача (1971–1973 рр.), доцента (1973–1989 рр.), професора (з 1989 р.). Завідувач кафедри російської та зарубіжної літератури (1974–1988 рр.), історії культури (1991–2003 рр.), світової літератури та історії культури (2003 р.), декан філологічного (історико-філологічного) факультету (1972–1974 рр., 1988–2004 рр.). Основні напрямки наукових досліджень – російська та українська література XIX–XX ст., історія культури, краєзнавство, методика викладання літератури, бібліографія. Засновник і відповідний редактор наукового збірника “Література та культура Полісся” (1990 р.). Керівник Гоголезнавчого центру. Лауреат літературної премії імені М.Коцюбинського.

Монографії. Навчальні посібники

1. 10807. Стихотворная сатира и юмор периода Великой Отечественной войны. – К.: Вища школа, 1977. – 160 с.
2. 10808. Изучение творчества А.И.Герцена. – К.: Рад. школа, 1978. – 112 с.
3. 10809. Олександр Фадеев і Україна. – К.: Знання, 1980. – 48 с.
4. 10810. Школьный учитель. Образ учителя в советской многонациональной литературе. – Нежин: НГПИ, 1981. – 53 с.
5. 10811. Использование краеведческих материалов в системе учебно-воспитательной работы до русской литературе. – Чернигов: ОИУУ, 1982. – 34 с. *У співавт.*
6. 10812. Фадеев А.А. – Нежин: НГПИ, 1983. – 109 с.
7. 10813. Н.В.Гоголь и литература народов СССР. – Нежин: НГПИ, 1984. – 148 с.
8. 10814. А.А.Фадеев и литературы народов СССР. – К.: Вища школа, 1985. – 144 с.
9. 10815. Изучение творчества А.А.Фадеева в школе. – К.: Рад. школа, 1986. – 172 с.
10. 10816. Изучение пьесы Н.Гоголя “Ревизор” в школе. – Нежин: НГПИ, 1987. – 36 с.
11. 10817. Литературно-критическая деятельность А.А.Фадеева и развитие советской критической мысли 20–50-х годов. – К.: КГУ, 1987. – 36 с.
12. 10818. Изучение творчества Н.В.Гоголя в школе. – К.: Рад. школа, 1988. – 272 с. *У складі колект. авт.*
13. 10819. Школьный курс русской литературы и методика ее преподавания. – К.: РУМК, 1991. – 24 с.
14. 10820. А.А.Фадеев: Семинарий. – Нежин: НГПИ, 1991. – 228 с.
15. 10821. Страницы литературной жизни Черниговщины XII–XVIII веков. – Нежин: НГПИ, 1992. – 62 с.
16. 10822. Нежинская филологическая школа. 1820–1990. – Нежин: НГПИ, 1993. – 173 с.
17. 10823. Вчені-філологи Ніжинської вищої школи. – Ніжин: НДПІ, 1993. – 336 с.
18. 10824. Марія Заньковецька і театральне життя Ніжина. – Ніжин: НДПІ, 1994. – 56 с.
19. 10825. Марія Заньковецька як театральний та громадський діяч України. – Ніжин: НДПІ, 1994. – 100 с. *У складі колект. авт.*
20. 10826. Нариси культури Ніжина. – Ніжин, 1995. – Ч.1: Література. – 100 с.
21. 10827. Нариси культури Ніжина. – Ніжин, 1995. – Ч.2: Театральне та музичне життя в XVII–XX. – 166 с.
22. 10828. Театральне та музичне життя в Ніжині в XVII–XX ст. – Ніжин, 1995. – 156 с.
23. 10829. Ніжинський педагогічний інститут ім. М.В. Гоголя. – Ніжин, 1995. – 24 с.
24. 10830. Ніжинська вища школа. 1820–1995. – Ніжин, 1995. – 158 с.
25. 10831. Ніжинський драматичний театр ім. М.Коцюбинського. – Ніжин, 1996. – 107 с.+24 с. фото.
26. 10832. Нариси культури Ніжина. – Ніжин, 1996. – Ч.3: Освіта та наука. – 256 с.
27. 10833. Розвиток освіти та науки в Ніжині в XVII–XX ст. – Ніжин, 1996. – 268 с. *У складі колект. авт.*
28. 10834. Нариси культури Ніжина. – Ніжин, 1998. – Ч. 4. – 108 с.
29. 10835. Забудова Ніжина та архітектурні пам'ятки XVII–XX ст. – Ніжин, 1998. – 110 с. *У співавт.*
30. 10836. Нариси культури Ніжина. – Ніжин, 1998. – Ч. 5. – 144 с. + 16 с. іл.
31. 10837. Образотворче мистецтво та скульптура в Ніжині в XVII–XX ст. – Ніжин, 1998. – 146 с. + 16 с. іл. *У співавт.*
32. 10838. Громадсько-культурне та літературне життя Чернігова кінця XIX-поч. XX ст. – Ніжин, 1999. – 120 с.
33. 10839. Пилип Морачевський – поет, драматург, перекладач. – Ніжин, 1999. – 84 с.
34. 10840. Ніжинський державний педагогічний університет імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – 278 с. з іл.
35. 10841. Михайло Глінка і Україна. – Ніжин: ТОВ “Наука-сервіс”, 2000. – 72 с. + 40 іл. та фото.
36. 10842. Ніжинська вища школа: Від Гімназії в вищих наук до університету. – Ніжин, 2000. – 288 с. з іл.
37. 10843. Краєзнавство культурно-мистецьке та літературне. – Ніжин, 2001. – 150 с.
38. 10844. Нежин – город юности Гоголя. – Ніжин, 2002. – 268 с.: ил.
39. 10845. Ніжине мій... Історія і сучасність тисячолітнього міста. – К.: Парламент вид. – 2002. – 132 с.
40. 10846. Літературне життя Чернігівщини XII–XX ст. – Ніжин, 2003. – 328 с.
41. 10847. Культура Чернігівщини XI – першої пол. XVII ст. – Ніжин, 2004. – 92 с. *У співавт.*
42. 10848. Марія Заньковецька і Поліський край. – Ніжин, 2004. – 160 с.
43. 10849. Ніжинська вища школа: сторінки історії. – Ніжин, 2005. – 420 с. *У співавт.*

Довідкові видання

44. 10850. Н.В.Гоголь и Нежин; Нежинская гимназия высших наук князя Безбородко, начало творчества. – Нежин: НГПИ, 1989. – 121 с. *У складі колект. авт.*
45. 10851. Н.Н.Арват: Библиографический указатель. – Чернигов: Облполиграфиздат, 1990. – 19 с. – (Ученые-филологи Нежинской высшей школы).

46. 10852. Г.П.Васильківський: Біобібліографічний покажчик. – Чернігів: Облполіграфвидав, 1990. – 12 с. – (Вчені-філологи Ніжинської вищої школи).
47. 10853. Л.І.Коломієць: Біобібліографічний покажчик. – Чернігів: Облполіграфвидав, 1990. – 12 с. – (Вчені-філологи Ніжинської вищої школи).
48. 10854. А.В.Майборода: Біобібліографічний покажчик. – Чернігів: Облполіграфвидав, 1990. – 12 с. – (Вчені-філологи Ніжинської вищої школи).
49. 10855. Г.Я.Неділько: Біобібліографічний покажчик. – Чернігів: Облполіграфвидав, 1990. – 12 с. – (Вчені-філологи Ніжинської вищої школи).
50. 10856. В.И.Резанов: Биобиблиографический указатель. – Чернигов: Облполиграфиздат, 1990. – 9 с. – (Ученые-филологи Нежинской высшей школы).
51. 10857. Я.А.Спринчак: Биобиблиографический указатель. – Чернигов: Облполиграфиздат, 1990. – 10 с. – (Ученые-филологи Нежинской высшей школы).
52. 10858. І.К.Чапля: Біобібліографічний покажчик. – Чернігів: Облполіграфвидав, 1990. – 8 с. – (Вчені-філологи Ніжинської вищої школи).
53. 10859. Ф.С.Арват: Біобібліографічний покажчик. – Ніжин: НДПІ, 1993. – 11 с. – (Вчені-філологи Ніжинської вищої школи).
54. 10860. Р.Ф.Брандт: Биобиблиографический указатель. – Нежин: НГПИ, 1993. – 14 с. – (Ученые-филологи Нежинской высшей школы).
55. 10861. А.С.Будилович: Биобиблиографический указатель. – Нежин: НГПИ, 1993. – 22 с. – (Ученые-филологи Нежинской высшей школы).
56. 10862. П.А.Заболотский: Биобиблиографический указатель. – Нежин: НГПИ, 1993. – 14 с. – (Ученые-филологи Нежинской высшей школы).
57. 10863. И.И.Иванов: Биобиблиографический указатель. – Нежин: НГПИ, 1993. – 15 с. – (Ученые-филологи Нежинской высшей школы).
58. 10864. В.В.Качановский: Биобиблиографический указатель. – Нежин: НГПИ, 1993. – 19 с. – (Ученые-филологи Нежинской высшей школы).
59. 10865. Н.А.Лавровский: Биобиблиографический указатель. – Нежин: НГПИ, 1993. – 17 с. – (Ученые-филологи Нежинской высшей школы).
60. 10866. Є.А.Рихлик: Біобібліографічний покажчик. – Ніжин: НДПІ, 1993. – 15 с. – (Вчені-філологи Ніжинської вищої школи).
61. 10867. М.И.Соколов: Биобиблиографический указатель. – Нежин: НГПИ, 1993. – 14 с. – (Ученые-филологи Нежинской высшей школы).
62. 10868. М.Н.Сперанский: Биобиблиографический указатель. – Нежин: НГПИ, 1993. – 22 с. – (Ученые-филологи Нежинской высшей школы).
63. 10869. Нинель Николаев на Арват: Биобиблиографический указатель. – Нежин, 1998. – 28 с.

Статті про літературу та літературну критику

64. 10870. Из истории перевода стихотворения Т.Г.Шевченко “Заповіт” на русский язык // Голос Шевченка над світом. – К., 1961. – С. 41–48.
65. 10871. Горький і діти // Дошкільне виховання. – 1968. – № 3. – С. 5–9.
66. 10872. Прямой наводкой // Радуга. – 1969. – № 5. – С. 171–175.
67. 10873. Мечом сатиры // Радуга. – 1970. – № 5. – С. 166–170.
68. 10874. Пісні з-за колючого дроту // Народна творчість та етнографія. – 1970. – № 3. – С. 50–63.
69. 10875. Фольклорные традиции в советской фронтовой поэзии // Вестник Ереванского университета. – 1970. – № 1. – С. 138–149.
70. 10876. Басни военных лет // Вісник Київського університету. Сер. філології. – К., 1970. – № 12. – С. 119–124.
71. 10877. Фельетон борется // Вопросы русской литературы. – Львов, 1970. – Вып. 1(13). – С. 46–51.
72. 10878. Боевые побратимы Василия Теркина // Слово, которое вело в бой. – К., 1971. – С. 186–204.
73. 10879. Литературные сатирические и шуточные частушки в военных лет // Вісник Київського університету. – К., 1971. – Сер. філології. – № 13. – С. 112–119.
74. 10880. Поезія М.Ю.Лермонтова і життя // Укр. мова та літ.-ра в школі. – 1974. – № 10. – С. 14–22.
75. 10881. Документы свидетельствуют // Радуга. – 1975. – № 5. – С. 124–127.
76. 10882. Фадеєв і українські письменники // Укр. мова і літ.-ра в школі. – 1976. – № 12. – С. 75–77.
77. 10883. На шляхах творчої співдружності // Радянське літературознавство. – 1976. – № 12. – С. 80–82.
78. 10884. Сторінки дружби // Дніпро. – 1976. – № 12. – С. 117–119.
79. 10885. Творчі в заємозв'язки О.Фадеєва та українських літераторів кінця 20-х – початку 30-х років // Шістьдесятиріччя Великого Жовтня і закономірності літературного процесу періоду розвинутого соціалізму. – Дніпропетровськ, 1978. – С. 43–44.
80. 10886. Деятельность А.Фадеева по объединению литературных сил накануне I съезда советских писателей // Вопросы русской литературы. – Львов, 1978. – Вып. 2(32). – С. 3–11.
81. 10887. Проблема инационального героя в творческом наследии А.Фадеева (на материале “Молодой гвардии”) // Вопросы русской литературы. – Львов, 1981. – Вып. 1(37). – С. 18–24.
82. 10888. Творчество А.Фадеева и художественный поиск советских писателей // Вопросы литературы народов СССР. – Одесса, 1981. – Вып. 7. – С. 28–39.
83. 10889. Взыскательный мастер слова // Русская речь. – 1981. – № 5. – С. 9–15.
84. 10890. Епохою окрилена: Українська критика в роки Великої Вітчизняної війни // Радянське літературознавство. – 1981. – № 9. – С. 74–79.
85. 10891. Наставник і вихователь молодих талантів: О.Фадеєв // Дніпро. – 1981. – № 12. – С. 120–123.
86. 10892. Півість юності крилатої // Українська мова і літ.-ра в школі. – 1981. – № 12. – С. 5–58.
87. 10893. Н.В.Гоголь в восприятии и оценке А.Фадеева // Тезисы докладов I Гоголевских чтений. – Полтава, 1982. – С. 38–39.
88. 10894. А.Фадеев и славянские литературы // Советское славяноведение. – 1982. – № 3. – С. 52–58.

89. 10895. Литературно-критическая деятельность А.Фадеева в период Великой Отечественной войны // Методика преподавания русского языка и литературы. – К., 1982. – Вып. 15. – С. 113–123.
90. 10896. ВОАГП и его место в литературном процессе 20–30-х годов // Вопросы русской литературы. – Львов, 1983. – Вып. 1(44). – С. 3–9.
91. 10897. Демьян Бедный в оценке А.Фадеева // Поэт борьбы и созидания. – Кировоград, 1983. – С. 65–71.
92. 10898. Гоголевские традиции в советской многонациональной литературе // Гоголь и современность. – К., 1983. – С. 82–90.
93. 10899. А.Фадеев и В.Маяковский // Тезисы четвертой научной конференции по проблемам литературного окружения В.В.Маяковского и межнациональных литературных связей. – Одесса, 1983. – С. 18–20.
94. 10900. Н.В.Гоголь в литературоведении народов СССР // Тезисы докладов Вторых Гоголевских чтений. – Полтава, 1984. – С. 106–107.
95. 10901. А.Фадеев и М.Рыльский // Тези доповідей і повідомлень республіканської науково-теоретичної конференції. – Житомир, 1985. – С. 13–15.
96. 10902. А.Фадеев о задачах критики в военных лет // Они сражались за Родину. – Кировоград, 1985. – С. 49–50.
97. 10903. А.Фадеев и проблемы интернационального и национального в советском литературоведении // Вопросы литературы народов СССР. – Одесса, 1985. – Вып. 11. – С. 76–85.
98. 10904. А.Фадеев и В.Маяковский // Вопросы русской литературы. – Львов, 1986. – Вып. 1(47). – С. 37–41.
99. 10905. Советское фадеевведение за тридцать лет (1956–1986г.г.) // Тезисы докладов областной науч.-практ. конф. "Литературно-критическое наследие А.А.Фадеева и современность". – Ворошиловград, 1986. – С. 3–4.
100. 10906. "Слово о полку Игореве" в годы Великой Отечественной войны // Тезисы Чернигов. обл. науч.-метод. конф., посвящ. 800-летию "Слова о полку Игореве". – Чернигов, 1986. – С. 96–98.
101. 10907. А.Фадеев о национальной форме литературы // Вопросы русской литературы. – Львов, 1988. – Вып. 1(51). – С. 38–45.
102. 10908. Н.В.Гоголь – наш современник // Наследие Гоголя и современность. – Нежин, 1988. – С. 3–5.
103. 10909. Образ молодого вчителя в радянській літературі 70–80 р. р. // Розвиток школи і педагогічної науки на Україні. – Ніжин, 1989. – С. 91–93.
104. 10910. А.Фадеев и А.Гайдар // Идеино-художественное наследие А.П.Гайдара и его место в советской литературе и в практике коммунистического воспитания молодежи. – Арзамас, 1989. – С. 7–8.
105. 10911. Н.В.Гоголь в восприятии и оценке Н.Асеева // Творчество Н.В.Гоголя и современность. – Нежин, 1989. – С. 10–11.
106. 10912. Актуальные проблемы преподавания русской литературы в украинской школе // Актуальные вопросы изучения в вузе курса методики преподавания языка и литературы в школе. – Нежин, 1990. – С. 72–73.
107. 10913. Народная песня в жизни и творчестве А.Фадеева // Фольклор та професійне мистецтво: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1992. – С. 90–92.
108. 10914. Спадщина М.Коцюбинського в роки Великої Вітчизняної війни // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1991. – Вып. 2. – С. 86–93.
109. 10915. Наследие Гоголя в трудах ученых Нежинской высшей школы // Микола Гоголь і світова культура. – К.;Н., 1994. – С. 208–217.
110. 10916. Наследие Н.В.Гоголя в годы Великой Отечественной войны // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1999. – Вып. 12. – С. 215–223.
111. 10917. Перші кроки і злети поетичної творчості Євгена Гуцала // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2000. – Вып. 14. – С. 105–116.
112. 10918. Пантелеймон Куліш в оцінці Бориса Грінченка // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2001. – Вып. 15. – С. 123–142.
113. 10919. Про Ганну Барвінок з теплою і ніжністю // Зеленська Л. Ганна Барвінок. – Чернігів, 2001. – С. 3–5.
114. 10920. Леонід Глібов та літературне життя Чернігова 60–80-х років // Літературний Чернігів. – 2002. – Травень. – № 1 (18). – С. 90–109.
115. 10921. Життя, окрілене піснями (поетична творчість О. Ющенка) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вып. 18. – С. 32–38.
116. 10922. Чернігівська літературна школа // Східні слов'яни. Мова. Історія. Культура. – К.; Ніжин, 2002. – Вып. 4. – С. 78–100.
117. 10923. Письменники Чернігівщини в роки Великої Вітчизняної війни // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вып. 19. – С. 51–66.
118. 10924. Творчість П.П.Білецького-Носенка // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вып. 21. – С. 3–7.
119. 10925. Поезія Євгена Гуцала // Поетичні голоси Чернігівщини. – Чернігів, 2003. – С. 177–182.
120. 10926. "Тюремний зошит" Михайла Шломи // Там само. – Чернігів, 2003. – С. 289–294.
121. 10927. М. Коцюбинський на шляху до європейського визнання // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Філологічні науки. – С. 53–57.
122. 10928. Ю. Збанацький – співець Поліського краю // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2004. – Вып. 26. – С. 4–9.
123. 10929. Роль Александра Фадеева и Алексея Толстого в организации и проведении Шевченковского юбилея 1939 г. // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2004. – Вып. 27. – С. 14–20.
124. 10930. А.Фадеев и дискуссия 20-х гг. о классическом наследии // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Філологічні науки. – С. 103–115.
125. 10931. Принцип историзма и его освещение в критических работах А.Фадеева // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2005. – Вып. 28. – С. 13–20.
126. 10932. Украинская гоголиана на рубеже веков (1979–2004) // VII Міжнародні Гоголівські читання: Зб. наук. праць. – Полтава, 2004. – С. 149–153.
127. 10933. Роман А.С.Новикова-Прибоя "Цусима" // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2005. – Вып. 29. – С. 24–34.
128. 10934. А.А.Фадеев и А.Н.Толстой: К проблеме контактных и творческих связей // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2005. – Вып. 30. – С. 78–94.

Статті з історії культури та краєзнавства

129. 10935. У Ніжинському педагогічному інституті // Радянське літературознавство. – 1978. – № 11. – С. 96.
130. 10936. Друга професія – громадська // Соціалістична культура. – 1979. – № 3. – С. 18–19. / Стаття відмічена премією журналу за 1979 г./
131. 10937. Гоголь в Нежині // Венюк Н.В. Гоголь: Гоголь и время. – Харьков, 1984 – С. 51–54. *У співавторстві.*
132. 10938. А.Пушкін и Черниговщина // Чернігівська обласна наукова конференція з історичного краєзнавства. – Чернігів; Ніжин, 1988. – Вип. 1. – С. 68–69.
133. 10939. Изучение наследия Н.В.Гоголя в Нежинском институте // Наследие Н.В.Гоголя и современность. – Нежин, 1988. – Ч. 2. – С. 98–99.
134. 10940. Основание гимназии высших наук кн.Безбородько в Нежині // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1990. – Вип. 1. – С. 6–36. *У співавторстві.*
135. 10941. [Вступні статті до розділів] // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1990. – Вип. 1. – С. 3,6,47–49, 77, 91.
136. 10942. Полісся та проблеми регіонального вивчення літератури // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1991. – Вип. 2. – С. 3–18.
137. 10943. Ранній період творчості Н.В.Гоголя // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1992. – Вип. 3. – С. 5–24.
138. 10944. Проблеми вивчення культури Ніжина // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1994. – Вип. 4. – С. 3–10.
139. 10945. Творчий пошук триває: Актриса Т.В.Коршикова // Там само. – Вип. 4. – С. 104–107.
140. 10946. Ніжинська вища школа у зв'язках із зарубіжжям // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1995. – Вип. 6. – С. 126–136.
141. 10947. Ніжинська філологічна школа (1820–1990) // Українська біографістика: Зб. наук. праць. – К., 1996. – Вип. 1. – С. 147–151.
142. 10948. Громадсько-культурне та літературне життя в Чернігові в кінці ХІХ на поч. ХХ ст. // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1996. – Вип. 10. – С. 5–78.
143. 10949. Ніжинська вища школа як культурно-науковий центр Лівобережжя України // Історія та культура Лівобережжя України. – К.; Ніжин, 1997. – С. 79–86.
144. 10950. Творча спадщина П.Морачевського // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1998. – Вип. 11. – С. 3–15.
145. 10951. Роль Нежинської філологічної школи в формуванні наукових інтересів академіка Е.Ф.Карського // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1998. – Вип. 11. – С. 52–57.
146. 10952. На терені українознавства // Сіверянський літопис. – 1999. – № 3. – С. 156–158.
147. 10953. Ніжинська вища школа у зв'язках із зарубіжжям // Рідна школа. – 2000. – № 8 (серпень). – С. 27–32
148. 10954. Літопис Ніжинської вищої школи // Рідна школа. – 2000. – № 8 (серпень). – С. 56–63.
149. 10955. У вічній пам'яті і потомків // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2000. – Вип. 13. – С. 3–9.
150. 10956. Ніжинському філологічному – 125 років // Там само. – Вип. 14. – С. 177–183.
151. 10957. Ніжинська вища школа у зв'язках із зарубіжжям // Сіверянський літопис. – 2000. – № 5 (35). – С. 14–23.
152. 10958. Перші кроки і злет поетичної творчості Євгена Гуцала // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2000. – Вип. 14. – С. 105–116.
153. 10959. Внесок вчених Ніжинської вищої школи в розвиток української філології // Історія української лінгвістики: Зб. наук. праць. – К., Ніжин, 2001. – С. 9–20.
154. 10960. Ніжинська вища школа і слов'янський світ // Не в место, а вместе: Некоторые проблемы славянской культуры в современном мире. – К., 2001. – С. 53–65. *У співавторстві.*
155. 10961. Грецькі навчальні заклади в Ніжині // Греки в Ніжині: Зб. статей і матеріалів. – К., 2001. – Вип. 2. – С. 202–207. *У співавторстві.*
156. 10962. Костянтин Базилі в Ніжині // Там само. – Вип. 2. – С. 237–245.
157. 10963. Изучение проблем русского языка в Нежинской высшей школе // Проблемы преподавания и изучения русского языка в школе и вузе на современном этапе. – Нежин, 2001. – С. 3–12.
158. 10964. Андрущенко Володимир Микитович // Енциклопедія сучасної України. – К., 2001. – Т. 1. – С. 512.
159. 10965. Арват Нінель Миколаївна // Там само. – Т. 1. – С. 631.
160. 10966. Арват Федір Степанович // Там само. – Т. 1. – С. 756.
161. 10967. Астаф'єв Олександр Григорович // Там само. – Т. 1. – С. 759.
162. 10968. Поэтический мир Лидии Туровой // Турова Лидия. Память. Стихи. – Нежин, 2002. – С. 2–14.
163. 10969. Нежинская Гоголиана на современном этапе // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 16. – С. 182–186.
164. 10970. Актор и режиссер Иван Бровченко // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 19. – С. 126–138.
165. 10971. Газета “Молодий комунар” // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Філологічні науки. – С. 85–89.
166. 10972. Чительська родина Кунелакісів // Греки в Ніжині: Зб. документів та матеріалів. – Ніжин, 2003. – Вип. 3. – С. 146–149.
167. 10973. Поет-пісняр, поет-трудівник // Поетичні голоси Чернігівщини. – Чернігів, 2003. – С. 289–294.
168. 10974. Визначний вчений і педагог // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2003. – Вип. 22. – С. 6–10.
169. 10975. Юністю окрилені роки // Завжди з нами: Спогади про Юлія Коцюбинського. – Ніжин, 2004. – С. 116–120.
170. 10976. Культура Чернігівщини періоду Київської Русі // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2003. – Вип. 23. – С. 97–123.
171. 10977. Особливості розвитку культури на Чернігівщині у ХІІІ – першій половині ХVІІ ст. // Там само. – Вип. 23. – С. 122–139. *У співавторстві.*
172. 10978. Известный ученый-русист Украины [Арват Н.Н.] // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Філологічні науки. – С. 112–125.
173. 10979. Украинская гоголиана на рубеже веков (1978–2004) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2004. – Вип. 24. – С. 3–12.
174. 10980. Дослідник польської літератури Є.А.Рихлик // Поляки в Ніжині. – Ніжин, 2004. – Вип. 2. – С. 16–28.
175. 10981. Організатор музичної справи у Ніжині Б.Л.Вержиківський // Там само. – Вип. 2. – С. 128–134.
176. 10982. Бернес Марк Наумович // Енциклопедія сучасної України. – К., 2004. – Т. 2.

177. 10983. Бельський Петро Олександрович // Там само. – Т. 2.
 178. 10984. Бистрицька Єліна Аврамівна // Там само. – Т. 2.
 179. 10985. "Більшовик Ніжинщини" // Там само. – Т. 2.
 180. 10986. Бровченко Іван Кузьмич // Там само. – Т. 3.
 181. 10987. Бровченко Марія Федорівна // Там само. – Т. 3.
 182. 10988. Бугославський Сергій Олексійович // Там само. – Т. 3.
 183. 10989. Бушгедт Петро Андрійович // Там само. – Т. 3.
 184. 10990. Культурне життя Чернігова кінця XIX – поч. XX ст. // Невичерпне джерело знань: Матеріали наук.-практ. конф., присвяченої 125-річчю з часу заснування Чернігівської ОУНБ ім. В.Г.Короленка. – Чернігів, 2004. – С. 7–13.
 185. 10991. Служити благородній справі – завжди почесно // Добром зігріє серце. – Ніжин, 2004. – С. 49–52.
 186. 10992. Technology of Inclusion of Research Elements of History and Philology Students in the Learning Process // Інновації у вищій освіті: Матеріали першої міжнар. конф. – Ніжин, 2004. – С. 214–225. *У співаєм.*)
 187. 10993. Ніжинська вища школа та її значення у розвитку культури й освіти // Ніжинська філологічна школа: минуле, сьогодні, майбутнє: Матеріали Другої міжнар. наук.-практ. студ. конф. – Ніжин, 2004. – С. 5–13. *У співаєм.*
 188. 10994. Марія Заньковецька і її роль у розвитку театральної культури на Чернігівщині // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2004. – Вип. 25. – С. 3–80.
 189. 10995. Ніжинська вища школа // Чернігівщина incognito. – Чернігів, 2004. – С. 182–189. *У співаєм.*
 190. 10996. Засновник Ніжинського театру, актор і режисер Борис Лучицький // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2005. – Вип. 30. – С. 205–230.
 191. 10997. Музеї – духовне багатство Ніжинського університету // Світ виховання. – К., 2005. – № 3 (10). – С. 60–63.
 192. 10998. Відомий науковий осередок України у Ніжині // Вісник національної академії України. – 2005. – № 5.
 193. 10999. Нежинской высшей школе – 200 лет! // Информационный бюллетень УАПРЯЛ. – 2005. – № 12. – С. 4–16. *У співаєм.*
 194. 11000. Изучение проблем русского языка в трудах преподавателей Нежинской высшей школы // Там само. – С. 17–23. *У співаєм.*
 195. 11001. Наследие Н.Гоголя в трудах ученых Нежинской высшей школы // Там само. – С. 29–45.
 196. 11002. Літературна студія Ніжинської вищої школи // Літературний Чернігів. – 2005. – № 1(29). – С. 5–17.
- Упорядкування та редагування наукових збірників, навчальних посібників та інших видань**
197. 11003. Земний уклін. Збірник художніх творів про радянського вчителя. – К.: Веселка, 1979. – 214 с.
 198. 11004. Гоголь і сучасність: Творческоє наследие писателя в движении эпох. – К.: Вища школа, 1983. – 152 с.
 199. 11005. Изучение творчества Н.В.Гоголя в школе. – К.: Рад. школа, 1988. – 272 с.
 200. 11006. Наследие Гоголя и современность. – Ніжин: НГПИ, 1988. – Ч. 1. – 107 с.; Ч. 2. – 103 с.
 201. 11007. Література та культура Полісся. – Вип. 1: Ніжинська вища школа – Ніжин: НДПІ, 1990. – 224 с.
 202. 11008. Література та культура Полісся. – Вип. 2: Літературні регіони Полісся та видатні його представники. – Ніжин: НДПІ, 1991. – 143 с.
 203. 11009. Література та культура Полісся. – Вип. 3: М.В.Гоголь – випускник Ніжинської гімназії вищих наук та його творчість. – Ніжин: НДПІ, 1992. – 170 с.
 204. 11010. Література та культура Полісся. – Вип. 4: Наука, архітектура, живопис, театр: До 1000-річчя заснування міста. – Ніжин: НДПІ, 1992. – 158 с.
 205. 11011. Література та культура Полісся. – Вип. 5: М.Заньковецька. – Ніжин: НДПІ, 1994. – 102 с.
 206. 11012. Микола Гоголь і світова культура. – К.; Н., 1994. – 225 с.
 207. 11013. Література та культура Полісся. – Вип. 6: Ніжинська вища школа і проблеми розвитку освіти, науки, літератури. – Ніжин: НДПІ, 1995. – 202 с.
 208. 11014. Література та культура Полісся. – Вип. 7: Випускники Ніжинської вищої школи та їх творчість. – Ніжин: НДПІ, 1996. – 194 с.
 209. 11015. Література та культура Полісся. – Вип. 8: Особливості розвитку культури Полісся XVIII–XX ст. та видатні її діячі. – Ніжин: НДПІ, 1997. – 223 с.
 210. 11016. Література та культура Полісся. – Вип. 9: Творча спадщина письменників Полісся. – Ніжин: НДПІ, 1997. – 212 с.
 211. 11017. Історія та культура Лівобережжя України. – К.; Ніжин, 1997. – 202 с.
 212. 11018. Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – Т. XVII, Кн. 1. – Філологічні науки. – С. 5–41.
 213. 11019. Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Філологічні науки. – 146 с.
 214. 11020. Література та культура Полісся. – Вип. 10: М.Коцюбинський і громадсько-культурний та літературний процес у Чернігові кінця XIX – поч. XX ст. – Ніжин: НДПІ, 1998. – 220 с.
 215. 11021. Література та культура Полісся. – Вип. 11: Творча спадщина письменників, діячів культури Поліського краю. – Ніжин: НДПІ, 1998. – 170 с.
 216. 11022. Література та культура Полісся. – Вип. 12: Творча спадщина М.Гоголя. – Ніжин: НДПУ, 1999. – 230 с.
 217. 11023. Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Філологічні та історичні науки – 112 с.
 218. 11024. Література та культура Полісся. – Вип. 13: Пам'яті академіка Ф.С.Арвата. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 273 с.
 219. 11025. Література та культура Полісся. – Вип. 14: Полісся в історичному та культурологічному контексті. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 290 с.
 220. 11026. Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2000. – Філологічні науки. – 150 с.
 221. 11027. Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Філологічні науки. – 154 с.
 222. 11028. Література та культура Полісся. – Вип. 15: Спадщина Пантелеймона Куліша в сучасних дослідженнях. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 270 с.
 223. 11029. Література та культура Полісся. – Вип. 16: Спадщина Гоголя в сучасних дослідженнях (До 150-ліття від дня смерті письменника). – Ніжин: НДПУ, 2002. – 197 с.
 224. 11030. Література та культура Полісся. – Вип. 17: Лівобережна Україна в історичному та культурологічному контексті. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 283 с.

225. 11031. Література та культура Полісся. – Вип. 18: Особливості розвитку історії та культури на Поліссі та в Лівобережній Україні. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 249 с.
226. 11032. Література та культура Полісся. – Вип. 19: Проблеми філології, історії, мистецтвознавства та культури Полісся в сучасних дослідженнях. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 217 с.
227. 11033. Східні слов'яни: Мова, історія, культура. – Вип. 4. – К.; Ніжин, 2002. – 156 с.
228. 11034. Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Філологічні науки. – 94 с.
229. 11035. Література та культура Полісся. – Вип. 20: Історичні та культурологічні процеси на Поліссі та в Україні (XI–XX століття). – Ніжин: НДПУ, 2002. – 285 с.
230. 11036. Література та культура Полісся. – Вип. 21: Забуті та воскреслі імена в історії та культурі України, спірні історичні питання. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 270 с.
231. 11037. Література та культура Полісся. – Вип. 22: Із наукової спадщини І.Я.Заславського. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 190 с.
232. 11038. Література та культура Полісся. – Вип. 23: Українсько-російські та білоруські мовно-літературні та культурні зв'язки. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 244 с.
233. 11039. Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Філологічні науки.
234. 11040. Література та культура Полісся. – Вип. 24: До 195-річчя з дня народження М.Гоголя та 25-річчя оновлення вивчення спадщини письменника у Ніжинській вищій школі. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 198 с.
235. 11041. Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Філологічні науки. – 121 с.
236. 11042. Література та культура Полісся. – Вип. 25: М. Заньковецька – театральна діяльність України. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 230 с.
237. 11043. Література та культура Полісся. – Вип. 26: Із літературної спадщини Ю.Збанацького. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 188 с.
238. 11044. Література та культура Полісся. – Вип. 27: Регіональна історія і культура в українському та східноєвропейському контексті. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 278 с.
239. 11045. Література та культура Полісся. – Вип. 28: Сторінки історії та культури Полісся та України в сучасному висвітленні. – Ніжин: НДПУ, 2005. – 268 с.
240. 11046. Література та культура Полісся. – Вип. 29: Регіональна історія та культура в українському і східноєвропейському контексті. – Ніжин: НДПУ, 2005. – 270 с.
241. 11047. Література та культура Полісся. – Вип. 30: Культура Полісся та України в історичному та філологічному контекстах. – Ніжин: НДПУ, 2005. – 268 с.
- Газетні публікації**
242. 11048. Горький і Україна // Зоря комунізму. – Яготин, 1968. – 14 березня.
243. 11049. Безсмертя // Під прапором Леніна. – 1972. – 4 листопада.
244. 11050. Натхненням зігрите життя // Деснянська правда. – 1974. – 5 червня.
245. 11051. Живі джерела братерства // Під прапором Леніна. – 1979. – 3 квітня.
246. 11052. Свято єднання // Під прапором Леніна. – 1979. – 14 квітня.
247. 11053. Безсмертна спадщина // Під прапором Леніна. – 1984. – 6 липня.
248. 11054. У кожному домі є його твори: О.Пушкін // Під прапором Леніна. – 1987. – 10 лютого.
249. 11055. О.С.Пушкін і Чернігівщина // Деснянська правда. – 1987. – 10 лютого.
250. 11056. Вивчаючи спадщину Гоголя // Під прапором Леніна. – 1988. – 24 травня.
251. 11057. Відповідальність вибору. Про кандидата в депутати Верховної Ради України Ф.С.Арвата // Під прапором Леніна. – 1990. – 28 лютого. *У співавт..*
252. 11058. Ніжинська філологічна школа // Під прапором Леніна. – 1990. – 10 жовтня.
253. 11059. Марія Заньковецька і Ніжин // Ніжинський вісник. – 1994. – 18 травня, 13, 20 липня.
254. 11060. Гоголь єднає народи // Ніжинський вісник. – 1994. – 1 жовтня.
255. 11061. Справді народна артистка // Просвіта. – 1994. – № 2–3.
256. 11062. Гоголь єднає народи світу // Альма матер. – 1994. – Жовтень. – № 9/22/.
257. 11063. Гоголіана ніжинських учених // Там само.
258. 11064. Традиції і сучасність // Там само. – 1995. – Травень. – № 5/29/.
259. 11065. Ювілей актриси: О.Г.Сидельниковій – 80 // Ніжинський вісник. – 1995. – 2 грудня.
260. 11066. Проблеми вивчення культури Ніжина // Вісті. – 1996. – 9 серпня.
261. 11067. Поет-пісняр, поет-трудівник // Вісті. – 1997. – 1 серпня.
262. 11068. Тюремний зошит Михайла Шломи // Вісті. – 1997. – 5 вересня.
263. 11069. Слово про кювіляра // Альма матер. – 1998. – № 3–4. – С. 1.
264. 11070. Слово про Федора Арвата // Ніжинський вісник. – 1998. – 18 квітня / стаття відмічена премією ім. Г.Зорки за 1998 рік/.
265. 11071. Ф.С.Арват // Деснянська правда. – 1998. – 18 квітня.
266. 11072. “Цим і живу...” // Ніжинський вісник. – 1998. – 22 липня.
267. 11073. Пам'ятники Ніжина – свідки пам'яті народної // Вісті. – 1996. – 2 жовтня.
268. 11074. Художня студія Михайла Прокопця // Ніжинський вісник. – 1998. – 21 жовтня.
269. 11075. Талант яскравий і самобутній // Ніжинський вісник. – 1999. – 19 травня.
270. 11076. Забуте і воскресле ім'я // Ніжинський вісник. – 1999. – 11 серпня.
271. 11077. Їм було по 28 // Ніжинський вісник. – 1999. – 15 вересня.
272. 11078. Життя, сповнене красою // Альма матер. – 2000. – лютий.
273. 11079. Бути корисною Вітчизні // Ніжинський вісник. – 2000. – 23 лютого.
274. 11080. Ніжин – місто театральне // Вісті. – 2002. – 22 лютого.
275. 11081. Культура і вибори // Ніжинський вісник. – 2002. – 21 березня; Вісті. – 2002. – 29 березня.
276. 11082. Їжня гра хвилювала до сліз // Ніжинський вісник. – 2002. – 28 березня.
277. 11083. “Брехня” В.Винниченко на сцені ніжинського театру // Ніжинський вісник. – 2002. – 18 квітня.
278. 11084. Ю.Збанацький і Чернігівщина // Ніжинський вісник. – 2003; Альма Матер. – 2003. – Лютий. – № 6 (0116).

279. 11085. Ніжинська Гоголіана на рубежі століть (1979–2004) // Альма Матер. – 2004. – Квітень. – № 8 (0118).
 280. 11086. Одна з дочок Прометейя // Вісті. – 2005. – 4 лютого.
 281. 11087. Закоханість справою: До ювілею О.В.Плаушевської // Ніжинський вісник. – 2005. – 10 лютого.

САМОЙЛЕНКО СЕРГІЙ ГРИГОРОВИЧ

Народився 1973 р. Закінчив історико-філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1995 р. Працював в Ніжинській вищій школі на посаді викладача (1995–1998 рр.), аспіранта кафедри (спец. "Теорія та історія культури") (1997–2001 рр.).

Наукові праці

11088. Нежинский товарищ Н.Гоголя (Н.Я.Прокопович) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1991. – Вип. 2. – С. 32–43.
11089. Розвиток мистецтва в Ніжині в XVIII столітті // Там само. – Ніжин, 1994. – Вип. 4. – С. 69–86.
11090. Великое достояние художественной культуры // Там само. – Вип. 4. – С. 92–103.
11091. Монументальное мистецтво Ніжина у XVIII ст. // Там само. – Ніжин, 1995. – Вип. 6. – С. 144–150.
11092. Нариси культури Ніжина. Ч.3: Освіта та наука. – Ніжин, 1996. – 224 с. *У співаєм.*
11093. Розвиток освіти та науки в Ніжині в XVII–XX ст. – Ніжин, 1996. – 224 с. *У співаєм.*
11094. Бібліотека історико-філологічного інституту як науковий та культурний центр на Україні // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1997. – Вип. 8. – С. 79–84.
11095. Розвиток культури Ніжина у XVIII ст. // Ніжин і Ніжинщина у XVIII столітті: Історико-краєзнавчі матеріали. – Ніжин, 1997. – С. 27–33.
11096. Книжкове зібрання професора історії М.М.Бережкова в бібліотеці Ніжинського педагогічного інституту // Історія та культура Лівобережжя України. – К., Ніжин, 1997. – С. 129–138.
11097. Книжкове зібрання професора С. П.Шевирьова у фондах бібліотеки Ніжинського історико-філологічного інституту князя Безбородька // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1997. – Вип. 9. – С. 185–208.
11098. Митрополит Стефан Яворський як культурний діяч України і меценат // Там само. – Ніжин, 1998. – Вип. 11. – С. 38–51.
11099. Нариси культури Ніжина. – Ніжин, 1998. – Ч. 4: Забудова міста та архітектурні пам'ятки XVII–XX ст. – 100 с. + 16 л. іл., 7 додатків. *У співаєм.*
11100. Нариси культури Ніжина. – Ніжин, 1998. – Ч. 5: Образотворче мистецтво та скульптура в Ніжині в XVII–XX ст. – 144 с. + 16 л. іл. *У співаєм.*
11101. Забудова Ніжина та архітектурні пам'ятки XVII–XX ст. – Ніжин, 1998. – 100 с. *У співаєм.*
11102. Образотворче мистецтво та скульптура в Ніжині в XVII–XX ст. – Ніжин, 1998. – 144 с. *У співаєм.*
11103. Розвиток освіти в Ніжині та інших полкових містах періоду Гетьманщини // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2000. – Вип. 13. – С. 215–245.
11104. Грецькі навчальні заклади у Ніжині // Греки в Ніжині: 36 ст. і матеріалів. – К., 2001. – С. 202–207. *У співаєм.*
11105. Грецькі школи в Ніжині // Київська старовина. – 2001. – № 5. – С. 151–156.
11106. Будівництво в Ніжині у XVII–XVIII ст. // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 18. – С. 115–127.
11107. Розвиток монументального, декоративно-ужиткового мистецтва в полкових містах XVII–XVIII ст. (на прикладі Ніжина) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 19. – С. 91–106.
11108. Праця чернігівських учених про культуру // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 21.
11109. Дерев'яне храмове будівництво у XVII–XVIII ст. // Східні слов'яни: Мова. Історія. Культура. – Ніжин, 2002. – Вип. 4. – С. 101–110.
11110. Книжкові зібрання у Ніжині в XVII–XVIII ст. // Київська старовина. – 2002. – № 2. – С. 65–69.
11111. Формування громадської думки в середовищі ніжинської козацької та духовної еліти другої половини XVII ст. // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2003. – Вип. 23. – С. 33–50.
11112. Культура Ніжина та інших полкових міст XVII–XVIII ст. в історіографії // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2005. – Вип. 30. – С. 142–157.

ТВЕРІТІНОВА (АГАЄВА) ТЕТЯНА ІВАНІВНА

Народилася 1959 р. Закінчила Полтавський державний педагогічний інститут у 1984 р. Кандидат філологічних наук (з 1993 р.), доцент (з 1996 р.). Працювала в Ніжинській вищій школі з 1987 по 2003 рр. на посадах асистента (1987–1993 рр.), ст. викладача (1993–1996 рр.), доцента (з 1996 р.). Основний напрямок наукових досліджень – історія російської літератури XIX століття.

Наукові праці

11113. "Петербургские повести" Н.В.Гоголя в литературно-критической интерпретации 30–40-х гг. XIX века // Тез. докл. науч.-практ. Гогол. конф. – Нежин, 1988. – Ч. 2. – С. 11–13.
11114. "Петербургские повести" Н.В.Гоголя в восприятии русской критики 40 – середины 50-х годов XIX века // Там само. – Нежин, 1989. – Ч. 1. – С. 25–26.
11115. "Повести Белкина" А.С.Пушкина в литературно-критической и читательской интерпретации 30 – нач. 40-х годов XIX века // Тез. докл. обл. науч. Пушкин. конф. – Одесса, 1989. – С. 72–74.

4. 11116. "Петербургские повести" Н.В.Гоголя в литературно-критической интерпретации 30–середины 40-х годов XIX века // Зб. наук. пр. викладачів і аспірантів КГУ. – К., 1989. – С. 3–4.
5. 11117. Программа и методические указания к занятиям по русской и советской литературе (факультет будущего педагога). – Нежин, 1989. – С. 7–15. *У співаєм.*
6. 11118. В.М.Истрин о Н.В.Гоголе // Тез. докл. обл. науч. чтений, посвящ. 125-летию со дня рожд. В.М.Истрина. – Одесса, 1990. – С. 68–70.
7. 11119. Петербургские повести Н.В.Гоголя в восприятии русской критики 30-середины 50-х годов XIX века // Тез. докл. III Гогол. чтений. – Полтава, 1990. – С. 30–32.
8. 11120. Использование историко-функционального метода в вузовском изучении творчества Гоголя // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови середньої і вищої школи: Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – С. 30–31.
9. 11121. Подготовка студентов к факультативному изучению творчества Н.В.Гоголя в школе с использованием историко-функционального метода // Актуальные вопросы изучения в вузе курса методики изучения языка и литературы в школе: Тез. докл. респ. науч.-практ. конф. – Нежин, 1990. – С. 80.
10. 11122. "Петербургские повести" Н.В.Гоголя в восприятии Н.А.Некрасова // Тез. V Некрасов. чтений. – Ярославль, 1990. – С. 56–57.
11. 11123. Я.П.Бутков как продолжатель темы гоголевского Петербурга в русской литературе XIX века // Використання спадщини повернутих і забутих діячів науки та культури в навчальному процесі педагогічного вузу та школи: Тез. респ. міжвуз. наук.-практ. конф. – Рівне, 1991. – С. 145–146.
12. 11124. Пушкинский миф о Петербурге // Вопросы творчества и биографии А.С.Пушкина: Тез. докл. и сообщ. межвуз. науч. конф. – Одесса, 1992. – С. 4–6.
13. 11125. К вопросу о влиянии гоголевского мифа о Петербурге на творчество Е.Гребинки // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1991. – Вип. 2. – С. 45–51.
14. 11126. Гоголевский миф о Петербурге // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1992. – Вип. 3. – С. 88–93.
15. 11127. Трансформация гоголевского мифа о Петербурге в творчестве раннего Ф.М.Достоевского // Проблема автора и авторской позиции в литературе: Сб. науч. тр. – Харьков, 1992. – С. 95–102.
16. 11128. Гоголевский миф о Петербурге в контексте русской литературы 30–40-х годов XIX века: Автореф. дис.... канд. филол. наук. – Харьков, 1993. – 17 с.
17. 11129. Міфологізація Петербургу у творчості В.Ф.Одоевського ("Барвисті казки", "Саламандра") // Методика. Досвід. Пошук: Наук. метод. зб. – Ніжин, 1994. – Вип. 1. – С. 76–79.
18. 11130. Гоголівський міф про Петербург. – Чернігів, 1994. – 24 с.
19. 11131. Петербург Гоголя: специфика мифологического мировидения // Микола Гоголь і світова культура: Матеріали міжнар. наук. конф., присвяч. 185-річчю з дня народж. письменника. – К.; Ніжин, 1994. – С. 58–60.
20. 11132. "Минувших дней очарование": Лит.-муз. вечер // Відродження. – 1995. – № 9. – С. 71–74.
21. 11133. КВН "Сказки А.С.Пушкина" // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1995. – Вип. 2. – С. 95–99. *У співаєм.*
22. 11134. Мифологизация Петербурга в повести М.Ю.Лермонтова "Штосс" // Мировая культура. Традиции и перспективы: Междунар. сб. науч. исследований. – К.; М.; Херсон, 1995. – Т. 1. – С. 145–151.
23. 11135. Міфопоетика Петербургу в творчості Є.П.Гребінки // Поетика художнього тексту: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – К.; Херсон, 1996. – С. 131–132.
24. 11136. Мифологизация мечтателя в петербургских повестях Гоголя // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1996. – Вип. 7. – С. 79–83.
25. 11137. Миф о самозванце в гоголевском петербургском тексте // Там само. – Вип. 7. – С. 91–98.
26. 11138. Проблема автора в романе А.С.Пушкина "Евгений Онегин" // Абитуриент: Навч.-метод. зб. – Херсон, 1996. – № 7. – С. 22–28.
27. 11139. Мифологизация Петербурга в творчестве раннего Ф.М.Достоевского // Достоевский и славянский мир: Материали респ. науч.-теор. конф. – Винница, 1996. – С. 51–52.
28. 11140. Ранние повести Ф.М.Достоевского в литературно-критической интерпретации 1840-х годов // Вторые чтения молодых ученых Л.Я.Лившица. – Харьков, 1997. – С. 6.
29. 11141. Методические рекомендации к практическим занятиям по курсу "История русской литературы XIX – нач. XX в." для студентов укр. отд-ния ист.-филол. фак. – Нежин, 1997. – 24 с.
30. 11142. Система сновидений в гоголевском петербургском тексте // IV Гогол. читання: Зб. наук. ст. – Полтава, 1997. – С. 87–89.
31. 11143. Петербург как культурное пространство в русской литературе XIX века мифологический аспект // Язык и художественное творчество: Тез. V междунар. науч. конф. – К., 1997. – Т. IV. – С. 3–4.
32. 11144. "Дзяды" А.Мицкевича и "Медный всадник" А.С.Пушкина: мифологизация Петербурга в связи с одним событием // Беларуско-руско-польське супастауляльнае мовазнаўства і літаратуразнаўства: Зб. матэрыялаў IV міжнар. навук. канф. – Віцебск, 1997. – Ч. I. – С. 6–9.
33. 11145. Петербург как город романтической традиции в творчестве В.Ф.Одоевского // Русская филология. Украинский вестник Респ. науч.-метод. журн. – Харьков, 1996. – № 3–4. – С. 19–22.
34. 11146. Е.Ф.Карский о вкладе Н.В.Гоголя в развитие русского литературного языка // Антропоцентричний підхід у дослідженні мови: Матеріали VII міжнар. Карських читань. – Ніжин; Гродно, 1998. – С. 15–17.
35. 11147. Жанр устного салонного рассказа в русской литературе 20–30-х годов XIX в. // Язык и художественное творчество: VI междунар. науч. конф. – К., 1998. – Т. IV. – С. 10–14.
36. 11148. Петербург в поэтическом дискурсе А.Мицкевича и А.Пушкина // А.Мицкевич і Україна: Матеріали міжнар. конф., присвяч. 200-річчю від дня народж. видатного польського поета. – Дрогобич, 1998. – С. 140–144.
37. 11149. Мифопоэтика "Пиковой дамы" А.С.Пушкина // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Філологічні та історичні науки. – С. 5–8.

ТЕСЛЯ ВАЛЕНТИНА ІВАНІВНА

Народилася 1957 р. Закінчила факультет романо-германської філології Київського державного університету ім. Т.Г.Шевченка в 1979 р. Працює в Ніжинській вищій школі з 1980 р. на посадах асистента (1980–1993 рр.), ст. викладача (з 1993 р.) кафедр іноземних мов, російської та зарубіжної літератури, світової літератури та історії культури. Основний напрямок наукових досліджень – австрійська література.

Наукові праці

1. 11150. Проблема традиції та новаторства у “Франкфуртських лекціях” Інгеборг Бахман // Семантика мови і тексту. – Ів.-Франківськ, 1996. – С. 165.
2. 11151. Особливості авторської художньої концепції в новелі Інгеборг Бахман “Експерсія по старому місту” // Поетика мови і тексту. – К.; Херсон, 1996. – С. 165–166.
3. 11152. Новела Інгеборг Бахман “Комендант” // Слово і час. – 1997. – № 8. – С. 64–67.
4. 11153. Молоде покоління австрійських письменників та повоєнна австрійська література // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – 1998. – Філологічні науки. – С. 94–98.
5. 11154. Австрійська художня спадщина у творчості Інгеборг Бахман (новела “Експерсія по старому місту”) // Мова і культура: VII міжнар. конф. – К., 1998. – Т.4: Мова і художня творчість.
6. 11155. Жанрові особливості повісті Інгеборг Бахман “Хрест Хондича” // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – 1999. – Філологічні та історичні науки. – С. 49–57.
7. 11156. Інгеборг Бахман об естетике и драматургии Гуго фон Гофмансталя // Мова і культура. – К., 2000. – Т. IV, вип. I.
8. 11157. Творчество Ф.М.Достоевского в художественных поисках Ингеборг Бахман (либретто балета-пантомимы по мотивам романа “Идиот”) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – 2000. – Філологічні науки. – С. 131–134.
9. 11158. Есе Інгеборг Бахман “Що я бачила та чула в Римі”. Засоби вираження дискурсу // Мова і культура. – К., 2002. – Т. II. – С. 216–221.
10. 11159. Дискурс самооцінки в новелі Інгеборг Бахман “Кульгавий” // Мова і культура. – К., 2003. – Т. IV. – С. 297–302.

ХОМЕНКО ЮРІЙ МИКОЛАЙОВИЧ

Народився 1964 р. Закінчив філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1985 р. Кандидат філологічних наук (з 1996 р.), доцент (з 1999 р.). Працює в Ніжинській вищій школі з 1988 р. на посадах асистента (1988–1992 рр.), ст. викладача (1992–1997 рр.), доцента (з 1997 р.). Основний напрямок наукових досліджень – російська література ХХ ст., історія культури, переклад.

Наукові праці

1. 11160. Самостоятельная работа школьников в процессе изучения “Слова о полку Игореве” // Тез. докл. Черниг. обл. науч.-метод. конф., посвящ. 800-летию “Слова о полку Игореве”. – Чернигов, 1986. – Ч. 2. – С. 222–224.
2. 11161. Гоголевские аллюзии в критических работах Твардовского о Пушкине // Творчество Гоголя и современность. – Нежин, 1989. – Ч. 2. – С. 20–21.
3. 11162. М.Коцюбинський і І.Бунін // Тез. доп. обл. наук.-метод. конф., присвяч. 125-річчю з дня народж. М.М.Коцюбинського. – Чернігів, 1989. – Ч. 1. – С. 121–122.
4. 11163. Проблема школи з погляду О.Т.Твардовського // Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф., присвяч. 1000-річчю школи Київської Русі. – Ніжин, 1989. – Ч. 2. – С. 100–101.
5. 11164. Программа и методические указания к занятиям по русской и советской литературе (факультет будущего педагога). – Нежин, 1989. – 26 с.
6. 11165. Тема України у військовій прозі О.Т.Твардовського // Мова і духовність нації: Тез. доп. регіон. наук.-практ. конф. – Львів, 1989. – С. 21–22.
7. 11166. А.Т.Твардовский о преподавании литературы в школе // Актуальные вопросы изучения в вузе курса методики преподавания языка и литературы в школе: Тез. докл. и выступл. респ. науч.-практ. конф. – Нежин, 1990. – С. 107.
8. 11167. Тема України у творчості О.Т.Твардовського періоду Великої Вітчизняної війни // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1993. – Вип. 1. – С. 59–62.
9. 11168. А.Т.Твардовский – переводчик украинских народных песен // Тез. і матеріали конф. Іст.-краєзнавч. т-ва (до 100-річчя з дня заснування). – Ніжин, 1994. – С. 76–78.
10. 11169. Творчество А.Т.Твардовского в контексте литературной жизни эпохи: Семинарий. – Нежин, 1994. – 60 с.
11. 11170. Українські переклади О.Т.Твардовського (проблеми художньої майстерності): Автореф. дис. ... канд. філол. наук. – К., 1995. – 17 с.
12. 11171. Гоголь и Твардовский (из опыта интерпретации) // Гоголезнавчі студії. – Ніжин, 1996. – Вип. 1. – С. 48–53.
13. 11172. А.Т.Твардовский – переводчик украинской поэзии и фольклора: Лекции по спецкурсу // Проблемы художественного перевода с близких языков. – Нежин, 1997. – 90 с.
14. 11173. М.Коцюбинський та І.Бунін (спроба типологічного зіставлення) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1998. – Вип. 10. – С. 195–202.
15. 11174. А.Т.Твардовский и проблемы художественного перевода: Монография. – Нежин, 1998. – 140 с.
16. 11175. О.Т.Твардовський – перекладач І.Франка // Мова і культура: П'ята міжнар. наук. конф. – К., 1998. – Т. 3. – С. 122–124.

17. 11176. Методичні рекомендації до курсу лекцій з історії українського театру для студентів філологічного та музично-педагогічного факультетів із спеціалізацією "Історія світової художньої культури". – Ніжин, 1999. – 20 с.
18. 11177. Історія зарубіжного театру: Програма курсу лекцій. – Ніжин, 2000. – 17 с.
19. 11178. Планы практических занятий по русской литературе XX века: Метод. рек. – Нежин, 2001. – 75 с.
20. 11179. Український театр. Відджерелі до сьогодні: Семінарій. – Ніжин, 2001. – 70 с.
21. 11180. Нове про М.Заньковецьку (М.Заньковецька і Кропівеччина) // Сіверянський літопис. – 2004. – № 5–6. – С. 55–56.

ЧОБОТЬКО ОЛЕКСАНДР ВАСИЛЬОВИЧ

Народився 1971 р. Закінчив історико-філологічний факультет Ніжинського педагогічного інституту в 1995 р. Працює у Ніжинській вищій школі на посадах молодшого наукового співробітника Центру гоголезнавчих досліджень, викладача (з 1999 р.), доцента (з 2004 р.) кафедри світової літератури та історії культури. Основний напрямок наукових досліджень – творчість Гоголя і російська література початку ХХ ст.

Наукові праці

1. 11181. Мифологические и исторические основы второго "паруса" (главы) "сверхповести" В. Хлебникова "Дети Выдры" // Русская филология. Украинский вестник. – 1996. – № 3–4. – С. 35–39.
2. 11182. Гоголевские традиции в творчестве В.Хлебникова: На примере "сверхповести" "Дети Выдры" // Язык и культура: V междунар. науч. конф. – К., 1997. – Т. 4: Язык и художественное творчество. – С. 202–207.
3. 11183. Эстетические рецепции творчества Н.Гоголя в прозе В.Хлебникова: На примере рассказа "Великдень" // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1997. – Вип. 9. – С. 92–96.
4. 11184. Эволюция взглядов В.Розанова на творчество Н.В.Гоголя // Язык и культура: VI междунар. науч. конф. – К., 1999. – Т.4: Язык и художественное творчество. – С. 241–245.
5. 11185. Место "украинских" повестей Н.В.Гоголя в мировоззренческой системе В.В.Розанова // Русский язык и литература в учебных заведениях. – 1999. – № 2–3. – С. 25–27.
6. 11186. Розанов и Гоголь о литературе // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т. – Ніжин, 1999. – Філологічні та історичні науки. – С. 45–48.
7. 11187. Один день из жизни писателя (10 мая 1915 года): К вопросу о месте творчества Гоголя в художественно-эстетической системе В.Розанова // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1999. – Вип. 12. – С. 196–202.
8. 11188. Проблема генезиса взглядов В.Розанова на творчество Н.Гоголя // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1999. – Вип. 12. – С. 203–209.
9. 11189. Релігія в розумінні В.В.Розанова і М.В.Гоголя // Сіверянський літопис. – 2001. – № 4. – С. 140–142.
10. 11190. Форма и содержание произведений Н.В.Гоголя в оценке В.В.Розанова // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 17. – С. 231–240.
11. 11191. Проблеми сприйняття В.В.Розановим особистості й творчості М.В.Гоголя: Автореф. дис... канд. філол. наук. – Дніпропетровськ, 2002. – 21 с.
12. 11192. В.Розанов о роли Н.Гоголя в истории России // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2004. – Вип. 24. – С. 184–196.
13. 11193. Смех и сатира у В.Розанова и Н.Гоголя // Наукові записки / Ніжин. держ. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Філологічні науки. – С. 108–111.
14. 11194. В.Розанов и Н.Гоголь: Историография в вопросах // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2005. – Вип. 29. – С. 5–14.

ЯКУБИНА ЮЛІЯ ВАСИЛІВНА

Народилася 1958 р. Закінчила філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1981 р. Працює в Ніжинській вищій школі з 1988 р. на посадах асистента (1988–1994 рр.), ст.викладача (з 1994 р.) кафедри світової літератури та історії культури. Основний напрямок наукових досліджень – гоголезнавство.

Наукові праці

1. 11195. Античность в раннем творчестве Н.Гоголя // Творчество Н.В.Гоголя и современность. – Нежин, 1989. – Ч. 1. – С. 36–38.
2. 11196. О преподавании курса словесности в Гимназии высших наук кн. Безбородко // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1990. – Вип. 1. – С. 40–41.
3. 11197. Литературное краеведение в развитии познавательных интересов школьников // Актуальные вопросы изучения в вузе курса "Методика преподавания языка и литературы в школе". – Нежин, 1990. – С. 90–95.
4. 11198. Роль Нежинской Гимназии высших наук в формировании религиозных взглядов Н.В.Гоголя // IV Гоголь. Читання. – Полтава, 1997. – С. 118–120.
5. 11199. Старый новый Гоголь // Гоголезнавчі студії. – Ніжин, 1997. – Вип. 2. – С. 111–113. *Успіваєт.*
6. 11200. Павел Волинский – один из учителей Гоголя (из материалов Летописи Н.Гоголя нежинского периода) // V Гоголь. Читання. – Полтава, 1999. – С. 33–37.
7. 11201. Антична література: Метод. рекомендації для студентів гуманітарних спеціальностей. – Ніжин, 2001. – 47 с. *Успіваєт.*

8. 11202. Ігровий компонент у інноваційних методиках викладання зарубіжної літератури // Сучасні технології у вищих педагогічних закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. – Ніжин, 2001. – Ч. 2. – С. 31–34.
9. 11203. Антична література: Метод. посіб. для студ. заочн. форми навчання. – Ніжин, 2001. – 30 с. *У співавт.*
10. 11204. К истокам страха у Гоголя (нежинский период) // Гоголезнавчі студії. – Ніжин, 2001. – Вип. 7. – С. 27–35.
11. 11205. Про витоки Гоголевого страху (ніжинський період) // Сіверянський літопис. – 2001. – № 3. – С. 101–106.
12. 11206. Православний календарь в жизни Гоголя-гимназиста // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 16. – С. 8–15.
13. 11207. Летопись жизни и творчества Николая Гоголя (нежинский период) 1820–1828 // Гоголезнавчі студії. – Ніжин, 2002. – Вип. 8. – 227 с. *У співавт.*
14. 11208. Н.В.Гоголь: духовная проза // Гоголезнавчі студії. – Ніжин, 2003. – Вип. 9. – С. 173–178.
15. 11209. Антична література: Хрестоматія. Греція. Частина 1,2. – Ніжин, 2003. – Ч. 1. – 257 с.; Ч. 2. – 234 с. *У співавт.*
16. 11210. Гоголь і Гребенка (нежинский период биографии) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2004. – Вип. 24. – С. 100–108.
17. 11211. "Я всегда чувствовал в себе маленькую страсть к живописи..." (Заметки об увлечении Гоголя живописью) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Філологічні науки. – С. 94–98.

КАФЕДРА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ

БОНДАРЕНКО АЛЛА ІВАНІВНА

Народилася 1965 р. Закінчила філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1986 р. В університеті – з 1990 р. Кандидат філологічних наук (з 1996). Доцент (1998) кафедри методики викладання української мови і літератури. Займається лінгвостилістичною інтерпретацією художніх текстів крізь призму сучасних західноєвропейських філософських систем. В архіві досліджень – творчість В. Винниченка, Б.-І. Антонича, Б. Бойчука, Ю. Тарнавського, В. Стуса, О. Забужко, І. Малковича, сучасна польська поезія та ін.

Наукові праці

1. 11212. Мовні засоби створення образу України в поезії В. Стуса // Використання спадщини повернутих і забутих діячів науки та культури в навчальному процесі педагогічного вузу та школи: Тези респ. наук.-практ. конф. (Рівне, 29–31 травня 1991). – Рівне, 1991. – С. 36.
2. 11213. Мовнообразні ремінісценції з творів Т. Шевченка в поезії В. Стуса // Науково-метод. конф. "Т. Шевченко і сучасність". Тези доповідей. – Чернігів, 1992. – С. 13–14.
3. 11214. "Життя озивається в корені жита" (образ битви-жнив в українській поезії) // Культура мови. – К., 1993. – Вип. 44. – С. 13–17.
4. 11215. Поезія Ліни Костенко у формуванні національної самосвідомості учнів // Дивослово. – 1994. – № 4. – С. 34–37. *У співавт.*
5. 11216. Національна ментальність у мовних формах (на матеріалі поезій Василя Стуса) // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1994. – Вип. 1. – С. 67–69.
6. 11217. Лексична парадигма "страждання" в поезії В. Стуса // Слово і час. – 1995. – № 2–3. – С. 47–54.
7. 11218. Нова ментальність: шляхи формування // Рідна школа. – 1996. – № 2. – С. 29–31. *У співавт.*
8. 11219. Використання поезії шістдесятників для становлення світогляду учнів (Твори Ліни Костенко, Василя Стуса, Івана Світличного) // Дивослово. – 1996. – № 11. – С. 52–55. *У співавт.*
9. 11220. "А в серці, насподі, в осерді душі" (поетизми душа і серце у віршових творах В. Стуса) // Культура слова. – К., 1996. – Вип. 48–49. – С. 82–90. *У співавт.*
10. 11221. Філософія "життя миттєвістю" в мовних формах (на матеріалі антології сучасної польської поезії) // Освіта і виховання в Польщі і Україні (XIX–XX ст.): Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1998. – Ч. 1. – С. 95–100.
11. 11222. Вивчення творчості Василя Стуса в школі: Посібник. – К.: Сигнал, 1998. – 72 с. *У співавт.*
12. 11223. Спроба аналізу філософських творів Василя Стуса // Дивослово. – 1998. – № 8. – С. 8–10.
13. 11224. Українська еліта: патогенез самотності // Слово і час. – 1998. – № 11. – С. 42–45.
14. 11225. Культура мови і формування національно-мовної картини світу школярів // Методика. Досвід. Пошук: Наук. – метод. зб. – Ніжин, 1999. – Вип. 4. – С. 30–33.
15. 11226. Мовні знаки темпорального змісту в філософсько-поетичному дискурсі Богдана Бойчука // Слово і час. – 2000. – № 12. – С. 47–51.
16. 11227. Мовна поведінка майбутніх учителів: генезис, корекція // Рідна школа. – 2001. – № 3. – С. 56–59.
17. 11228. Моделі світоставлення: мовно-художні площини оригіналу й перекладу // Всесвіт. – 2001. – № 9–10. – С. 160–163.
18. 11229. Словесні маски "дитини буття" в художньому мовомисленні Б.-І. Антонича // Слово і час. – 2001. – № 12. – С. 43–48.
19. 11230. Мовнообразні засоби створення міфологічної системи збірки Б.-І. Антонича "Три перстені" // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Філологічні науки. – С. 142–148.
20. 11231. Міфософія актуального життєвого простору в художньому мовомисленні Юрія Тарнавського // Слово і час. – 2002. – № 7. – С. 21–24.
21. 11232. Час вибору: Вивчення творчості Василя Стуса в школі. – К.: Видавничий центр "Академія", 2003. – 232 с. *У співавт.*
22. 11233. Українська література: Розробки уроків за новою програмою. 8 кл. – К.: Ред. журн. "Дивослово", 2003. – 104 с. *У співавт.*

23. 11234. Лінгвостилістичний аналіз циклу Василя Стуса "Трени М.Г.Чернишевського" // Дивослово. – 2003. – № 1. – С. 24–27.
24. 11235. Художнє мовомислення п'єси Володимира Винниченка "Чорна пантера і білий медвідь": дар інстинкту й інстинкт дару // Винниченкознавчі студії. – Ніжин, 2003. – Вип. 1. – С. 116–123.
25. 11236. Художнє мовомислення філософських поезій Івана Малковича // Дивослово. – 2004. – № 2. – С. 26–28.
26. 11237. "Усі вже звикли – геніїв нема..." (художнє мовомислення поетичного циклу Ліни Костенко "Силуети") // Урок української. – 2004. – № 8–9. – С. 24–27.
27. 11238. Мовна поетика творів світоглядного змісту І.Драча, введених до нових шкільних програм // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 2004. – Вип. 8. – С. 54–59.

БОНДАРЕНКО ЮРІЙ ІВАНОВИЧ

Народився 1963 р. Закінчив філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1985 р. Працює в університеті з 1990 року. Кандидат педагогічних наук (з 1997 р.). Доцент (з 1997 р.) кафедри методики викладання української мови і літератури. Основний напрям досліджень – вивчення у школі творчості І.Нечуя-Левицького, І.Франка, поетів-шістдесятників, національне виховання та формування історичної свідомості школярів засобами літератури. У колі наукових інтересів також перебувають розвиток практичних літературознавчих умінь і навичок учнів, пошук нових методичних шляхів аналізу літературного матеріалу.

Наукові праці

1. 11239. Проблема "Поет і поезія" у творчості Василя Стуса // Використання спадщини повернутих і забутих діячів науки та культури в навчальному процесі педагогічного вузу та школи: Тези республіканської наук.-практ. конф. (Рівне, 29–31 травня 1991). – Рівне, 1991. – С. 170.
2. 11240. Значення образу Тараса Шевченка, створеного в сучасній українській поезії, для формування національної самосвідомості учнів // Т.Шевченка і сучасність: Наук.-метод. конф.: Тези доповідей. – Чернівці, 1992. – С. 25–26.
3. 11241. Школа: проблеми ментальності та національної самосвідомості // Слово і час. – 1993. – № 6. – С. 70–77. *У співавторстві.*
4. 11242. Заключне слово // Проценко Ф. Мистецькі спомини. – Ніжин, 1993. – С. 47–48.
5. 11243. Поезія Ліни Костенко у формуванні національної самосвідомості учнів // Дивослово. – 1994. – № 4. – С. 34–37. *У співавторстві.*
6. 11244. Зображення деяких рис української ментальності в поезії Івана Світличного // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1994. – Вип. 1. – С. 69–70.
7. 11245. Нова ментальність: шляхи формування // Рідна школа. – 1996. – № 2. – С. 29–31. *У співавторстві.*
8. 11246. Використання поезії шістдесятників для становлення світогляду учнів (Твори Ліни Костенко, Василя Стуса, Івана Світличного) // Дивослово. – 1996. – № 11. – С. 52–55. *У співавторстві.*
9. 11247. "А в серці, насподі, в осерді душі" (поетизм душа і серце у віршових творах В.Стуса) // Культура слова. – Київ, 1996. – Вип. 48–49. – С. 82–90. *У співавторстві.*
10. 11248. Урок літератури в системі національного виховання // Рідна школа. – 1998. – № 9. – С. 22–26.
11. 11249. Національне виховання засобами художнього слова // Освіта і виховання в Польщі і Україні (XIX–XX ст.): Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Ніжин: НДПУ, 1998. – Ч. 2. – С. 53–57.
12. 11250. Вивчення творчості Василя Стуса в школі: Посібник. – К.: Сигнал, 1998. – 72 с. *У співавторстві.*
13. 11251. Методичні підходи до вивчення творів Василя Стуса в школі // Українська мова і література в школі. – Чернівці, 1998. – Вип. 4. – С. 33–40.
14. 11252. "Кайдашева сім'я" Івана Нечуя-Левицького в контексті національного виховання школярів // Дивослово. – 1998. – № 9. – С. 39–42.
15. 11253. Література як джерело дослідження національного менталітету // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя, 1998. – Філологічні науки. – С. 33–36.
16. 11254. Поема Івана Драча "Чорнобильська Мадонна" у шкільному вивченні // Дивослово. – 1999. – № 5. – С. 34–39.
17. 11255. Аналіз ліричних творів із ускладненою художньою структурою на уроках літератури // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1999. – Вип. 4. – С. 15–17.
18. 11256. Міфологічна природа повісті Івана Франка "Захар Беркут" // Дивослово. – 2000. – № 1. – С. 2–4.
19. 11257. "Тут споконвіку скрізь лилася кров" (Картини національної трагедії України в романі Л.Костенко "Маруся Чурай") // Українська література в загальноосвітній школі. – 2000. – № 6. – С. 9–15.
20. 11258. Василь Стус і шістдесятники: спільність долі, перегук душ (в аспекті гуманістичного та національного виховання учнів) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Філологічні науки. – С. 78–84.
21. 11259. Час вибору: Вивчення творчості Василя Стуса в школі. – К.: Видавничий центр "Академія", 2003. – 232 с. *У співавторстві.*
22. 11260. Українська література: Розробки уроків за новою програмою. 8 кл. – К.: Ред. журн. "Дивослово", 2003. – 104 с. *У співавторстві.*
23. 11261. Національна парадигма українського екзистенціалізму // Слово і час. – 2003. – № 6. – С. 64–69.
24. 11262. Алгоритм тиранії в казці Івана Франка "Фарбований Лис" (До проблеми формування антитоталітарного світогляду школярів) // Дивослово. – 2004. – № 1. – С. 29–33.
25. 11263. "Яничари" Р.Іваничука: формуємо історичну свідомість школярів // Урок української. – 2004. – № 5–6. – С. 31–36.

26. 11264. Релігійна модель історії в поемі Івана Франка "Мойсей" (Формування історичної свідомості школярів на уроках літератури) // Дивослово. – 2004. – № 11. – С. 19–24.
27. 11265. Людина – центр історії в романі Ліни Костенко "Берестечко" (до проблеми формування історичної свідомості школярів) // Урок української. – 2004. – № 11–12. – С. 26–30.
28. 11266. Вивчення п'єси І. Карпенка-Карого "Сто тисяч" крізь призму проблеми "грошей" // Методика. Досвід. Пошук: Науково-метод. зб. – Ніжин, 2004. – Вип. 8. – С. 51–54.

ГАЛЬЧУК ВАЛЕНТИНА ЮХИМІВНА

Народилася 1963 р. Закінчила Чернівецький державний університет ім. Юрія Федьковича в 1985 р. Кандидат філологічних наук (з 1996 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1990 р. на посадах асистента (1990–1998 рр.), доцента (з 1998 р.). Основний напрямок наукових досліджень – історична акцентологія.

Наукові праці

1. 11267. Особливості наголошення дієслів південноволинської говірки // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1994. – Вип. 1. – С. 93–97.
2. 11268. З історії акцентуації прислівників в українській мові // Мовознавство. – 1995. – № 1. – С. 10–18.
3. 11269. Історія акцентуації прислівників, що виникли внаслідок адвербіалізації прийменникових сполук. – Ніжин, 1996. – 30 с.
4. 11270. Особливості наголошення прислівників на -ма // Східнослов'янські мови в їх історичному розвитку: Зб. наук. пр., присвячених пам'яті проф. С.П. Самійленка. – Запоріжжя, 1996. – Ч. 2. – С. 123–126.
5. 11271. З історії акцентуації префіксальних прислівників в українській мові // Слов'янська культура: здобутки і втрати: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (14–16 трав. 1996). – Полтава, 1996. – Т. 2. – С. 226–228.
6. 11272. Вступний урок з морфології у шостому класі // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1996. – Вип. 3. – С. 54–58.
7. 11273. З історії наголосу прислівника "зовсім" // Культура слова. – К., 1996. – Вип. 48–49. – С. 153–154.
8. 11274. Паралельне наголошення деяких слів у ліричних поезіях В. Забіли, О. Афанасьєва-Чужбинського, Є. Гребінки, Л. Глібова // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1997. – Вип. 9. – С. 108–111.
9. 11275. Проблеми культури мовлення: вчора і сьогодні // Укр. мова та література. – 1998. – Число 36 (100). – С. 3.
10. 11276. Проблема культурного мовлення у школі // Освіта й виховання в Польщі й Україні (XIX–XX ст.): Міжнар. наук.-практ. конф. (20–22 трав. 1998). – Ніжин, 1998. – Ч. 2. – С. 89–91.
11. 11277. Проблеми викладання культури української мови на нефілологічних факультетах педвузу // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – 1998. – Філологічні науки. – С. 107–112.
12. 11278. Історія акцентуації відіменникових прислівників в українській мові: Автореф. дис....канд. філол. наук. – К., 1996. – 19 с.
13. 11279. Особливості наголошення слів у поетичних творах Т.Г. Шевченка // XXXII наук. Шевченків. конф. – Луганськ, 1998. – С. 225–230.
14. 11280. Щоб запобігти помилкам у формі залежного слова // Методика. Досвід. Пошук: Наук. – метод. зб. – Ніжин, 1999. – Вип. 4. – С. 41–45.

ГОЛУБ НАТАЛІЯ МИКОЛАЇВНА

Народилася 1973 р. Закінчила філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1995 р. Працює в Ніжинському державному університеті ім. М. Гоголя з 2001 р. на посаді асистента кафедри методики викладання української мови і літератури.

Основний напрямок наукових досліджень – методика розвитку зв'язного мовлення засобами музики й живопису.

Наукові праці

1. 11281. Твір-опис природи за картиною в 6 класі // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1996. – Вип. 3.
2. 11282. Використання засобів музики й живопису в роботі над творчим переказом // Українська мова і література в школі. – 1998. – № 1. – С. 30–35.
3. 11283. Життя і творчість О. Довженка (урок-гра) // Українська мова і література в школі. – 1999. – № 1. – С. 34–36.
4. 11284. Знайомство учнів із видатними постатями української історії та національної культури на уроках розвитку зв'язного мовлення // Українська мова і література в школі. – 1999. – № 2. – С. 9–12.
5. 11285. Урок розвитку зв'язного мовлення на тему: "Що таке краса?" // Українська мова і література в школі. – 1999. – № 4. – С. 4–7.
6. 11286. Бачити красу у всьому: Розробка уроку української мови в 5 класі з використанням творів М. Самокиша // Українська мова і література в школі. – 2000. – № 3. – С. 11–14.
7. 11287. Чутливі акорди ніжного серця: Дидактичний матеріал та розробка уроку до теми "Захоплення жінок" із використанням засобів музики в 10-му класі ліцею // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 2001. – Вип. 6. – С. 7–11.
8. 11288. Життя – театр, і всі ми в нім актори: Розробка уроку в 11-му класі з використанням культурологічної теми // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 2001. – Вип. 6. – С. 38–43.
9. 11289. Методика використання живопису на уроках української мови: Виступ на конференції молодих науковців. – Ніжин, 2002.

10. 11290. Методичні вказівки до написання курсових робіт із методики викладання української мови. – Ніжин, 2002. – 19 с. *У співавіт.*
11. 11291. Костюм – частка народної душі: Використання засобів музики та живопису в роботі над темою “Різновиди українського національного одягу” в 6-му класі // Укр. мова і література в школі. – 2002. – № 4.
12. 11292. Застосування інтерактивних технологій на уроках української мови // Методика. Досвід. Пошук: Наук. – метод. зб. – Ніжин, 2004. – Вип. 8. – С. 33–42. *У співавіт.*
13. 11293. Роль засобів мистецтва в активізації формуванні емоцій і почуттів // Українська мова і література в школі. – 2004. – № 1.
14. 11294. Шляхи підвищення фахової майстерності вчителя-словесника: Програма спецкурсу. – Ніжин, 2004. *У співавіт.*
15. 11295. Педагогічна практика студентів: Методичні рекомендації для студентів філологічного факультету. – Ніжин, 2005. *У співавіт.*

ДРАЧУК ЛЮБОВ ІВАНІВНА

Народилася 1955 р. Закінчила філологічний факультет Ніжинського державного педінституту в 1978 р. Кандидат педагогічних наук (з 2000 р.), доцент (з 2000 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1989 р. на посадах асистента (1990–2000 рр.), доцента (з 2000 р.), завідувача кафедри методики викладання української мови і літератури (з 2002 р.). Основний напрямок наукових досліджень – методика навчання української літератури.

Наукові праці

1. 11296. Пушкін і Україна (рекомендації до вивчення біографії письменника у школі) // Питання творчості та біографії Пушкіна: Наук.-практ. конф. – Одеса, 1992. – С. 79–80.
2. 11297. Музика і живий опис на уроках літератури // Художня література у духовному розвитку особистості: Наук. -практ. конф. – Чернівці, 1993. – С. 92–96.
3. 11298. Вивчення народних переказів та легенд у 5 класі // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1995. – Вип. 2. – С. 71–73.
4. 11299. Деякі аспекти морального виховання учнів у сучасній школі // Освіта й виховання в Польщі й Україні (XIX–XX ст.). – Ніжин, 1998. – Ч. 2. – С. 96–100.
5. 11300. Виховання учнів на традиціях українського народу, відображених у творчості І.С.Нечужа-Левицького // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Психолого-педагогічні науки. – Ч.1. – С. 114–117.
6. 11301. Морально-етичне виховання учнів у процесі вивчення літератури // Методика. Досвід. Пошук: Наук. -метод. зб. – Ніжин, 2000. – Вип. 5. – С. 19–22.
7. 11302. Народні звичаї і обряди у романі Уласа Самчука “Марія” // Рідна школа. – 1998. – № 11. – С. 12–15.
8. 11303. Морально-етичне виховання учнів на традиціях українського народу, відображених у творах Т.Шевченка // Укр. літ. в загальноосвіт. шк. – 1999. – № 2. – С. 20–26.
9. 11304. Морально-етичне виховання учнів на традиціях українського народу під час вивчення пісенної творчості українських поетів // Там само. – № 5. – С. 2–4.
10. 11305. Морально-етичне виховання учнів на традиціях українського народу під час вивчення п'єси І.П.Котляревського “Наталка-Полтавка” // Рідна школа. – 1998. – № 1. – С. 79–80.
11. 11306. Виховання ціннісних орієнтацій учнів під час вивчення усної народної творчості у 6 класі // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1996. – Вип. 3. – С. 94–97.
12. 11307. Морально-етичне виховання учнів на традиціях українського народу під час вивчення усної народної творчості // Педагогічні науки: пошуки, здобутки, завдання. – К., 1997. – С. 77–78.
13. 11308. Морально-етичне виховання учнів на традиціях українського народу в процесі вивчення літератури: Автореф. дис... канд. пед. наук. – К., 2000. – 16 с.
14. 11309. Шляхи підвищення фахової майстерності вчителя-словесника: Програма спецкурсу для студентів. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 20 с.
15. 11310. Морально-етичне виховання учнів у процесі вивчення літератури // Методика. Досвід. Пошук: Наук. -метод. зб. – Ніжин, 2000. – Вип. 5. – С. 19–22.
16. 11311. Міжпредметні зв'язки під час вивчення української та зарубіжної літератури // Рідні джерела. – 2002. – № 3. – С. 36–39.
17. 11312. Міжпредметні зв'язки під час вивчення української та зарубіжної літератури: Матеріали междунар. конф. – Уфа, 2003.
18. 11313. Теоретичні основи морально-етичного виховання учнів у процесі вивчення літератури // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Психолого-педагогічні науки. – С. 35–44.
19. 11314. До проблеми морально-етичного виховання старшокласників у процесі вивчення української літератури: Метод. рек. // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 2002. – Вип. 6. – С. 8–11.
20. 11315. Методика виразного читання на уроках літератури в старших класах // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 2002. – Вип. 6. – С. 19–23.
21. 11316. Современные методические подходы преподавания украинской литературы в школе // Пути совершенствования преподавания украинского языка и обеспечения качества знаний учащихся в республике Башкортостан: Республиканські курси – конференція підвищення кваліфікації вчителів української мови, українського циклу та директорів шкіл з вивченням укр. мови: Сб. статей. – Уфа, 2001. – С. 14–19.
22. 11317. Морально-етичне виховання старшокласників у процесі вивчення української літератури // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – С. 32–38.
23. 11318. Педагогічна практика студентів. – Ніжин: НДУ, 2005. – 169 с. *У співавіт.*

ЖУК ТЕТЯНА ВАСИЛІВНА

Народилася 1958 р. Закінчила Ніжинський державний педагогічний інститут ім. М.В.Гоголя у 1990 р. Працює в Ніжинській вищій школі з 1982 р на посадах лаборанта кафедри (1982–1990 рр.), асистента (1990–2005 рр.). Основні напрямки наукових досліджень – лексика української мови.

Наукові праці

11319. Симоненкові антоніми // Методика. Досвід. Пошук: Наук. – метод. зб. – Ніжин, 1994. – Вип. 1. – С. 103–105.
11320. Лексичний повтор в українській народній казці // Проблеми граматики і лексикології української мови: Зб. наук. праць / НПУ імені М.П.Драгоманова. – К., 2001. – С. 198–204.
11321. Функції дієслівного повтору в українській народній казці // Проблеми граматики і лексикології української мови: Зб. наук. праць / НПУ імені М.П.Драгоманова. – К., 2002. – С. 202–209.
11322. Синтаксичний повтор в українській народній казці // Сіверянський літопис. – 2002. – № 3. – С. 59–62.
11323. Стилїстична роль лексичного повтору в українській народній казці // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Філологічні науки. – С. 33–36.
11324. Синтаксична характеристика дієслівного повтору в екскурсії казки // Мова у слов'янському культурному просторі: Тези доповідей і повідомлень Міжнар. наук. конф. – Умань, 2002. – С. 111–112.
11325. Структурні види тотожного лексичного повтору // Історія української лінгвістики: Зб. наук. праць. – Київ; Ніжин, 2001. – С. 190–193.
11326. Стилїстична роль звукового повтору в українських народних казках // Проблеми граматики і лексикології української мови: Зб. наук. праць / НПУ імені М.П.Драгоманова. – К., 2005. – С. 115–122.

ЗАБАРНИЙ ОЛЕКСАНДР ВАДИМОВИЧ

Народився 1956 р. Закінчив філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1977 р. Кандидат педагогічних наук (з 1996 р.), доцент (з 1997 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1992 р. на посадах ст. викладача (1992–1997 рр.), доцента (з 1997 р.), проректора з навчальної та методичної роботи (1998–2003 рр.), декана філологічного факультету (з 2003 р.). Основний напрямок наукових досліджень – дослідженні художнього образу літературних героїв; літературне краєзнавство, формування світоглядних позицій учнів та студентів.

Наукові праці

11327. Образ учителя в прозових творах Б.Грінченка // Освітня та педагогічна діяльність Бориса Грінченка: Наук.-практ. конф. – К., 1993. – С. 37–38.
11328. Образ міста в романі Леся Гомона "Люди" // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1993. – Вип. 3. – С. 25–30.
11329. Нові теми в курсі літератури загальноосвітньої школи та методика їх викладання: Тем. план та метод. рек. із спецсеминару для студ. – Ніжин, 1993. – 45 с.
11330. Формування у старшокласників поняття про образ-персонаж художнього твору засобами ігрового кіно // Духовне становлення молодого покоління і завдання школи: Зб. статей. – Чернігів, 1993. – С. 52–67.
11331. Духовний світ ліричного героя поезії Олени Шулги // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1994. – Вип. 1. – С. 22–26.
11332. Мова ліричного героя і її місце при аналізі художнього образу (на прикладі творів Є.Маланюка) // Зб. матеріалів III міжнар. конф. славістів. – К., 1994. – Т. 3. – С. 197–205.
11333. Формування у старшокласників поняття про образ-персонаж при вивченні творчості М.Коцюбинського // Наук.-практ. конф., присвяч. 130-річчю з дня народж. М.Коцюбинського. – Чернігів, 1994. – С. 69–79.
11334. Вивчення теми "Література рідного краю" у 5 класі // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1995. – Вип. 2. – С. 9–14.
11335. Образ сучасника в творах студійців Ніжинського педагогічного інституту (1970–1990) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1995. – Вип. 6. – С. 174–182.
11336. Проблема героя та її осмислення старшокласниками в творі (на прикладі повісті Антоненка-Давидовича "Смерть") // Дивослово. – 1995. – № 4. – С. 47–52.
11337. Роль спецсеминару з методики викладання української мови і літератури у формуванні національної самосвідомості студентів // Гуманітарна освіта як важливий фактор формування національної самосвідомості студентів та учнів: Тез. Всеукр. наук. конф. – Полтава, 1995. – С. 95–103. *У співавт.*
11338. Василь Барка "Жовтий князь" (до проблеми вивчення старшокласниками образу-персонажа) // Дивослово. – 1996. – № 10. – С. 30–36.
11339. Вивчення творчої спадщини письменників Чернігівщини на уроках української літератури // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1996. – Вип. 9. – С. 166–171.
11340. Вивчення теми "Література рідного краю" у 6 класі // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1996. – Вип. 3. – С. 17–25.
11341. Образ антигероя у повісті Антоненка-Давидовича "Смерть" // Українська літ. в школі: Зб. наук.-метод. ст. – Чернігів, 1996. – Вип. 2. – С. 54–61.
11342. Слова, зірпіті серцем // Первоцвіт: Поет. зб. – Прилуки, 1996. – С. 3–5.

17. 11343. Творчість Олени Теліги // Укр. літ. в школі. – Чернігів, 1996. – Вип. 1. – С. 80–85.
  18. 11344. Шляхом спокути // Дивослово. – 1996. – № 11. – С. 57–59. – Рец. на кн.: Мак О. Каміння під косою: Повесть.
  19. 11345. Вивчення творчості Є.Маланюка у школі // Укр. літ. в школі. – Чернігів, 1997. – Вип. 3. – С. 17–27.
  20. 11346. До таїни образу: Посібник для вчителів. – Ніжин, 1997. – 63 с.
  21. 11347. "До цілющих джерел творчості" // Сіверянський літопис. – 1997. – № 4. – С. 87–109.
  22. 11348. Кризь терна Саду Страждання (вивчення у школі роману Івана Багряного "Сад Гетсиманський") // Дивослово – 1997. – № 7. – С. 41–45.
  23. 11349. Тема України в романі Олеса Гончара "Прапорonosці" // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – Т. XVI. – Вип. 2. – С. 5–10.
  24. 11350. Формування у старшокласників поняття про образ-персонаж на уроках української літератури: Автореф. дис... канд. пед. наук. – К., 1996. – 25 с.
  25. 11351. Шляхами неспокою (аналіз журналу "Літературний Чернігів") // Слово і час. – 1997. – № 9. – С. 70–73.
  26. 11352. Літературні традиції гоголівського вузу в становленні Є.Гуцала-поета // Укр. мова і літ. в школі: Наук.-метод. зб. – Чернігів, 1998. – Вип. 4. – С. 45–49.
  27. 11353. Модульно-тренінгова технологія вивчення української літератури в негуманітарному класі ліцею // Вісн. студ. наук. т-ва. – Ніжин, 1998. – Вип. 2. – С. 45–49.
  28. 11354. Прилуцьке об'єднання "Сонячні кларнети" // Літ. Чернігів. – 1998. – № 12. – С. 63–64.
  29. 11355. Українсько-польські переклади у творчості викладачів гоголівського вузу // Освіта й виховання в Польщі й Україні (XIX–XX ст.): Матеріали міжнар. наук. конф. (20–22 травня). – Ніжин, 1998. – Ч. I. – С. 115–120.
  30. 11356. Гоголь у поезії студентів університету // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1999. – Вип. 12. – С. 223–227.
  31. 11357. Горизонт оптимізму // Сіверянський літопис. – 1999. – № 2. – С. 189–191.
  32. 11358. Поетичні береги Дмитра Іванова // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1999. – Вип. 4. – С. 8–15.
  33. 11359. Від абітурієнта до вчителя // Рідна школа. – 2000. – № 8. – С. 57–59.
  34. 11360. На виднокрузі часу // Заспів: Наук.-худож. видання. – Ніжин, 2000. – С. 227–230.
  35. 11361. Передмова // Там само. – С. 3–8.
  36. 11362. Формування у старшокласників ціннісних орієнтацій при вивченні теми "Література рідного краю" (за романом Леся Гомона "Люди") // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 2000. – Вип. 5. – С. 29–33.
  37. 11363. Формування християнської моралі на уроках української літератури в старших класах загальноосвітньої школи // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Психолого-пед. науки. – № 2. – С. 104–112.
  38. 11364. Поетика стильових шукань сіверянських поетів у 80–90-х роках // Дивосад. – 2001. – № 2. – С. 29–35.
  39. 11365. У пошуках себе: молода поезія Сіверського краю // Дивосад. – 2002. – № 3–4. – С. 30–35.
  40. 11366. Аспектний аналіз образу літературного героя в важливий фактор ціннісних орієнтацій старшокласників // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Філологічні науки. – С. 90–93.
  41. 11367. Вивчення у школі літератури рідного краю: Навчально-методичний посібник. – Ніжин, 2003. – 174 с.
  42. 11368. Формування ціннісних орієнтацій школярів при аналізі образу літературного героя // Зб. статей міжнар. наук. конф. – Уфа, 2003. – С. 38–45.
  43. 11369. Поетичні голоси Чернігівщини: Зб. статей. – Чернігів: КП "Видавництво "Чернігівські береги", 2003. – 336 с. Редакція упорядкування.
  44. 11370. До цілющих джерел творчості // Поетичні голоси Чернігівщини: Зб. статей. – Чернігів, 2003. – С. 7–39.
  45. 11371. Дивосвіт поезії Олени Шульги // Поетичні голоси Чернігівщини: Зб. статей. – Чернігів, 2003. – С. 285–289.
  46. 11372. Зимна сповідь Володимира Яринича // Поетичні голоси Чернігівщини: Зб. статей. – Чернігів, 2003. – С. 294–297.
  47. 11373. Передмова // Савон О. Матеріальна культура Прилуччини: Наук. видання. – Прилуки, 2004. – С. 3–5.
  48. 11374. Пісні стиглого колосу // Літ. Чернігів. – 2004. – № 4(28). – С. 137–140.
  49. 11375. Вивчення творчості Ю.Збанацького у школі // Наукові записки / Ніжин. держ. університет імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Філологічні науки. – С. 134–137.
  50. 11376. Літературне краєзнавство: програма, тематичний план та методичні рекомендації з спецкурсу та спецсемінару з методики викладання літератури для студентів. Бібліографічний покажчик. – Ніжин. – 75 с.
  51. 11377. Слово про вчителя // Літ. Чернігів. – 2005. – № 1(29). – С. 125–133.
  52. 11378. Про велике у малому, або ж роздуми з приводу... // Літ. Чернігів. – 2005. – № 1(29). – С. 187–190.
- Художні твори**
53. 11379. І я журбу-печаль осінню сію...: Поезії. – Прилуки, 1991. – 14 с.
  54. 11380. Прощення: Оповідання // Сільські обрії. – 1991. – № 2.
  55. 11381. Пастелі Полісся: Поезії. – Прилуки, 1992. – 55 с.
  56. 11382. Лелеки не зраджують: Новели. – Чернігів, 1995. – 35 с.
  57. 11383. На пагорбах століть: Збірка поезій. – Ніжин, 1993. – С. 70–72.
  58. 11384. За них скажемо: Поезії. – Чернігів, 1993. – С. 116–120.
  59. 11385. Першовіт: Збірка поезій. – Прилуки, 1994. – С. 36–40.
  60. 11386. Синівська молитва: Поет. антологія. – К., 1997. – С. 166–167.
  61. 11387. Лінара: Оповідання // Літ. Чернігів. – 1997. – № 11. – С. 42–45.
  62. 11388. Пастухи квітів: Антологія інтимної лірики. – Чернігів, 1999. – С. 52–53.
  63. 11389. Заспів: Поетична антологія. – Ніжин, 2000. – С. 268. Редакція, упорядкування.
  64. 11390. Суцвіття: Антологія прози. – Ніжин, 2003. – 265 с. Редакція, упорядкування.
  65. 11391. Графіті Графського парку: Збірка поезій студентів. – Чернігів, 2003. – 88 с. Редакція, упорядкування.
  66. 11392. Акорди серця: Лірика. – Ніжин, 2003. – 50 с.
  67. 11393. З усіх трьохсот аудиторій: Збірка оповідань. – Чернігів, 2004. – 127 с. Редакція, упорядкування.
  68. 11394. Окраєць чужого щастя: Оповідання // З усіх трьохсот аудиторій. – Чернігів, 2004. – С. 22–27.
  69. 11395. Згадалося: Оповідання // Літ. Чернігів. – 2005. – № 1(29). – С. 48–53.

ЛУКАЧ СВІТЛАНА ПАНАСІВНА

Народилася 1952 р. Закінчила філологічний факультет Кам'янець-Подільського педінституту в 1973 р. Кандидат педагогічних наук (з 1986 р.), доцент (з 1990 р.). Працювала в Ніжинській вищій школі з 1985 по 2002 рр. на посадах ст. викладача (1986–1988 рр.), доцента (з 1988 р.), завідувачої кафедри (1990–2002 рр.). Основний напрямок наукових досліджень – методика навчання мови.

Наукові праці

11396. Планування системи уроків мови // Укр. мова і літ. в школі. – 1980. – № 11. – С. 48–52.
11397. Лінгво-психологічні основи бесіди як методу навчання української мови // Укр. мова і літ. в школі. – 1982. – № 7. – С. 55–58.
11398. Бесіда на уроках української мови // Методика в викладання української мови і літератури: Респ. наук.-метод. зб. – К., 1983. – Вип. 9. – С. 67–74.
11399. Евристична бесіда на уроках української мови // Початкова школа. – 1984. – № 4. – С. 28–32.
11400. Підвищення ефективності методу бесіди на уроках української мови в 4–5 класах: Автореф. дис. ... канд. пед. наук. – К., 1985. – 24 с.
11401. Метод бесіди на уроках української мови в 4–6 класах: Метод. рек. – Чернівці, 1985. – 24 с.
11402. Беседа на уроках языка // Рус. яз. и лит. в сред. учеб. завед. УССР. – 1987. – № 2. – С. 52–56.
11403. Байки Л.Глібова як дидактичний матеріал на уроках української мови // Глібов. читання: Матер. конф. – Ніжин, 1987. – С. 86–87. *У співаємт.*
11404. Актуальні питання методики в викладання української мови в школі: Метод. рек. – Ніжин, 1988. – Вип. 1. – 32 с. *У співаємт.*
11405. Бесіда на уроках мови. – К., 1990. – 112 с.
11406. Актуальні питання методики в викладання української мови в школі: Метод. рек. – Ніжин, 1990. – Вип. 2. – 32 с. *У співаємт.*
11407. Роль лабораторних занять з методики викладання української мови у формуванні фахових умінь і навичок студентів // Актуальні питання вивчення у вузі курсу методики викладання мови і літератури в школі: Наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – С. 26–27.
11408. З історії розвитку методики викладання української мови (П.Куліш "О малороссийском правописании", "Грамматка") // Актуальні питання вивчення у вузі курсу методики викладання мови і літератури в школі: Наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – С. 33–34.
11409. З історії розвитку методики викладання української мови (Пантелеймон Куліш "Грамматка") // Використання спадщини повернутих і забутих діячів науки та культури в навчальному процесі педвузу та школи: Наук.-практ. конф. – Рівне, 1991.
11410. Казки, легенди, прислів'я, приказки на уроках мови як засіб естетичного виховання // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1994. – Вип. 1. – С. 42–44.
11411. Роль спецсемінару з методики викладання української мови і літератури у формуванні національної самосвідомості студентів // Гуманітарна освіта як важливий фактор формування національної самосвідомості студентів та учнів: Всеукр. наук. конф. – Полтава, 1995. – С. 95–103. *У співаємт.*
11412. Вивчення однозначних і багатозначних слів у школі // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1995. – Вип. 2. – С. 33–37.
11413. Родинно-сімейна енциклопедія. – К., 1996. – С. 322–335. *У складі колект. авт.*
11414. Проблемний підхід до вивчення дієприкметника в школі // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1996. – Вип. 3. – С. 36–39.
11415. Говоримо і читаємо українською мовою (Російсько-український розмовник). – К.: Рад. школа, 1998. – 224 с.
11416. Кафедри методики – десять років // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1999. – Вип. 4. – С. 4–5.
11417. Матеріали пошукового характеру (до уроків вивчення сполучника) // Там само. – Вип. 4. – С. 36–37.
11418. Проблеми фахової підготовки студентів-філологів // Там само. – Вип. 5. – Ніжин, 2000. – С. 4–6.
11419. Сільська школа: проблеми, пошук, досвід: Дискусія // Рідна школа. – 2000. – № 8. – С. 28–29.

ПРОЦЕНКО ЛАРИСА ІВАНІВНА

Народилася 1947 р. Закінчила філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1969 р.. Працює у Ніжинській вищій школі з 1987 р. на посадах асистента (1988–1995 рр.), ст. викладача (з 1995 р.). Основний напрямок наукових досліджень – методика викладання української мови.

Наукові праці

11420. Роль лабораторних занять в підготовці студентів до педагогічної практики // Актуальні питання вивчення в вузі курсу методики преподавания языка и литературы в школе: Наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – С. 78. *У співаємт.*
11421. З історії розвитку методики викладання української мови. Пантелеймон Куліш "Грамматка": Тези наук.-практ. конф. – Рівне, 1991. *У співаємт.*
11422. Творческие работы на уроках русского языка: Тем. план и метод. рек. – Нежин, 1993. – 21 с. *У співаємт.*
11423. Проблемний підхід до вивчення дієприкметника в школі // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1996. – Вип. 3. – С. 36–39. *У співаємт.*
11424. Родинно-сімейна енциклопедія / За заг. ред. Ф.С.Арвата та ін. – К., 1996. – 438 с. *У складі колект. авт.*
11425. Збагачення мовлення учнів власне українською лексикою // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 2000. – Вип. 5. – С. 33–35.

7. 11426. Загальні методи навчання // Сучасні пед. технології у вищих педагогічних закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. – Ніжин, 2001. – Ч. 2. – С. 3–6.
8. 11427. Розвиток зв'язного мовлення учнів під час роботи над творами // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 2001. – Вип. 6. – С. 53–56.
9. 11428. Методичні вказівки до написання курсових робіт із методики викладання української мови. – Ніжин, 2002. – 19 с. *У співавт.*
10. 11429. Аудіювання й читання як види мовленнєвої діяльності: Виступ на науковій конференції викладачів за 2002 р.
11. 11430. Застосування інтерактивних технологій на уроках української мови // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 2004. – Вип. 8. – С. 33–42 *У співавт.*
12. 11431. Шляхи підвищення фахової майстерності вчителя-словесника: Програма спецкурсу. – Ніжин, 2004. *У співавт.*
13. 11432. Педагогічна практика студентів: Методичні рекомендації для студентів філологічного факультету. – Ніжин, 2005. *У співавт.*

ТОПТУН ВОЛОДИМИР МИХАЙЛОВИЧ

Народився 1968 р. Закінчив філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1992 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1993 р. (викладач кафедри української мови). З 1997 по 2000 рр. навчається в аспірантурі. З 2000 р. – викладач кафедри методики викладання української мови та літератури. Основний напрямок наукових досліджень – українська зооніміка.

Наукові праці

1. 11433. Зооніми в творчості Олександра Олеся // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя – Ніжин, 1999. – Філол. та іст. науки. – С. 65–68.
2. 11434. Способи словотворення в зоонімії Чернігівщини // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2000. – Вип. 14. – С. 89–96.
3. 11435. До вивчення теми “Вигук” у 7 класі на матеріалі вправ, у яких вживаються зооніми // Укр. мова і літ. в школі. – 2000. – № 1. – С. 13–14.
4. 11436. Дослідження української зооніміки в ХХ столітті // Історія української лінгвістики: Збірник наукових праць. – К.; Ніжин, 2001. – С. 187–190.
5. 11437. Зооніми у складі фразеологічних одиниць (на матеріалі роману М.Стельмаха “Дума про тебе”) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Філологічні науки. – С. 24–26.

ФАКУЛЬТЕТ ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

БОРИСЮК СВІТЛАНА ОЛЕКСІВНА

Народилася 1959 р. Закінчила Бродівське педагогічне училище на Львівщині в 1978 р. Закінчила Київський державний педагогічний інститут ім. М. Горького в 1983 році. Кандидат педагогічних наук (з 1994 р.), доцент (з 1998 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1988 р. на посадах асистента (1988–1990 рр.), старшого викладача (1990–1998 рр.), доцента (з 1998 р.). Основний напрямок наукових досліджень – проблеми підготовки вчителя.

Наукові праці

1. 11438. В допомогу студенту-практиканту: Метод. рек. для студ. IV–V курсов. – Нежин, 1989. – 20 с. *У співавт.*
2. 11439. Формування навичок організації творчої діяльності майбутнього вчителя в процесі вивчення ОПМ // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої середньої школи: Тез. доп. міжвуз. наук. -практ. конф. – Ніжин, 1990. – С. 70–71.
3. 11440. Програми педагогічних училищ. Краєзнавча й туристична робота: Метод. рек. – К., 1991. – 40 с. *У співавт.*
4. 11441. Деякі методи діагностики педагогічних умінь // Вдосконалення роботи по орієнтації молоді на педагогічні професії: Тез. доп. респ. наук.-практ. конф. (24–25 квіт. 1991). – Ніжин, 1991. – С. 34–35.
5. 11442. До питання створення програми підготовки майбутнього вчителя // Формування професіоналізму майбутніх педагогів в умовах педагогічного вузу: Тез. доп. та повідомл. наук.-практ. міжвуз. конф. – Кривий Ріг, 1992. – С. 108–110. *У співавт.*
6. 11443. До питання формування професійної умінності в процесі педагогічної підготовки вчителя // Там само. – С. 62–64. *У співавт.*
7. 11444. Творча учбова гра "Проект" як засіб активізації самостійної пізнавальної діяльності студентів // Психолого-педагогічні основи й активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів: Матеріали міжвуз. наук.-практ. конф., присвяч. 80-річчю Вінницького держ. пед. ун-ту. – Вінниця, 1992. – С. 118–119. *У співавт.*
8. 11445. Програми педагогічних училищ: Організація самопідготовки в школі-інтернаті, дитячому будинку. – К., 1992. – 36 с. *У співавт.*
9. 11446. Деякі методи діагностики і формування у майбутніх вчителів уміння навчати вчитися // Проблеми вищої школи: Навч. – метод. зб. – К., 1992. – Вип. 77. – С. 29–32.
10. 11447. Проблема формування у студентів педагогічного вузу основ педагогічного такту // Соціалізація особистості як проблема національної освіти: Тез. доп. Всеукр. наук.-практ. конф. (14–15 трав. 1993). – Ніжин, 1993. – С. 51–54. *У співавт.*
11. 11448. Діагностика формування у майбутніх вчителів професійно значущого педагогічного уміння // Актуальні проблеми педагогіки і психології. – Ніжин, 1995. – С. 38–42.
12. 11449. Орієнтовний зміст виховання в національній школі: Метод. посібник / Заг. ред. Є.І.Коваленко. – К.: ІЗМН, 1996. – 136 с. *У складі колект. авт.*
13. 11450. Формування у майбутнього вчителя уміння навчати учнів вчитися: Метод. матеріали для студ. і викладачів пед. ін-тів, методистів, молодих вчителів. – Ніжин, 1997. – 40 с. *У співавт.*
14. 11451. Підготовка студентів педагогічного вузу до моделювання майбутньої дидактичної діяльності // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1997. – Психолого-педагогічні науки. – Т. XVII, Кн. 1. – С. 46–53. *У співавт.*
15. 11452. Уміння навчати вчитися як системоутворююче ядро практичної підготовки вчителя // Освіта й виховання в Польщі й Україні (XIX–XX ст.): Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (20–23 трав. 1996). – Ніжин, 1998. – С. 50–53.
16. 11453. Гра в навчально-виховній діяльності вчителя та професійно-педагогічній підготовці студентів: Метод. рек. студентам, вчителям, викладачам курсу "Педагогічна техніка". – Ніжин: НДПУ, 1998. – 48 с. *У складі колект. авт.*
17. 11454. Виховання у майбутнього вчителя любові до дітей: вивчення стану проблеми // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – 1998. – Психолого-педагогічні науки. – С. 144–150.
18. 11455. Виховання любові до дітей в процесі підготовки вчителя в педучилищі // Наук. записки / ТДПУ ім. В.Гнатюка. – 1999. – Педагогіка. – С. 38–40. *У співавт.*
19. 11456. Пізнай себе: Програма і метод. рек. факультативного курсу для початкової школи. – Ніжин; Броди, 2000. – 59 с. *У складі колект. авт.*
20. 11457. Деякі аспекти методологічної підготовки соціальних педагогів в системі вищої педагогічної освіти // Вісник Житомирського пед. ун-ту. – 2000. – Вип. 6. – С. 52–54.
21. 11458. До питання підготовки вчителя початкових класів // Початкова освіта – шляхи розвитку: Матеріали міжрегіон. наук.-практ. конф. – Запоріжжя, 2000. – С. 87–88. *У співавт.*
22. 11459. Методологія і методи соціально-педагогічних досліджень: Програма і методичні рекомендації навчального курсу. – Ніжин, 2000. – 36 с. *У співавт.*
23. 11460. Практика застосування особистісно-зорієнтованих технологій у підготовці соціальних педагогів // Сучасні пед. технології у вищих пед. закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук. – метод. конф. – Ніжин, 2001. – Ч. 1. – С. 142–144.
24. 11461. До питання про психолого-педагогічні основи формування ціннісно-смыслової професійної сфери особистості майбутнього вчителя // Творча особистість учителя: проблеми теорії практики: Зб. наук. праць. – К.: НДПУ, 2001. – Вип. 5. – С. 3–6. *У співавт.*

25. 11462. Робота на телефоні довіри: Програма та методичні рекомендації до курсу / Уклад. Борисюк С. О. – Ніжин, 2003. – 87 с.
26. 11463. Програма державного екзамену на освітньо-кваліфікаційний рівень “бакалавр” із спеціальності “соціальна педагогіка і практична психологія”. – Ніжин: НДПУ, 2003. *У співавіт.*
27. 11464. Проблема визначення соціально-педагогічного дослідження у фаховій підготовці соціального педагога. – Тернопіль, 2003. – С. 213–218. *У співавіт.*
28. 11465. Практика використання особистісно-зорієнтованих технологій у підготовці майбутніх соціальних педагогів. – Ужгород, 2003.
29. 11466. Зміст аналітико-прогностичної функції вчителя у процесі реалізації особистісно-орієнтованого підходу. – Кременець, 2004.
30. 11467. Розвиток колективної толерантності та згуртованості психотехнічними засобами: Метод. рек. – Броди-Ніжин, 2004. – 44 с. *У складі авт. колект.*
31. 11468. Особливості становлення психотерапії у сфері гуманістичної педагогіки // Наукові записки / Ніжин. держ. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – № 4. – С. 221–224.

ЗІНЧЕНКО ТЕТЯНА ВАСИЛІВНА

Народилася в 1965 р. Закінчила природничий факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1988 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1991 р. на посадах асистента 2001–2002 рр., аспіранта кафедри педагогічної майстерності з 2002 р. Основний напрямок наукових досліджень – професійна освіта.

Наукові дослідження

1. 11469. Із досвіду організації та проведення соціально-педагогічної (ознайомчої) практики на І курсі // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 3. – С. 58–60.
2. 11470. Деякі тенденції розвитку професійної освіти в Австрії // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 4. – С. 163–165.
3. 11471. Австрійське образование: пример еволюционного усовершенствования // Народное образование. – 2003. – № 8. – С. 142–146.
4. 11472. Проблема поєднання доступності і якості в вищій освіті – європейське рішення // Сучасні проблеми науки і освіти: Матеріали 4-ї міжнар. наук.-практ. конф. – Ялта, 2002. – С. 200
5. 11473. Про головні характеристики європейського освітнього простору // Мандрівець. – 2003. – № 2. – С. 62–67.
6. 11474. Вплив європейських освітніх інновацій на освітню систему Австрії // Наукові засади розвитку університетської освіти в малих містах України: Матеріали наук. – прак. конф. – Умань: УДПУ ім. П.Тичини, 2003. – С. 37–38.
7. 11475. Австрія: риси вищої освіти ХХІ століття і Болонський процес // Інновації у вищій освіті: Матеріали II Міжнародної наук.-практ. конференції. – Ніжин, 2004.

КОНОНЧУК АНТОНІНА ІВАНІВНА

Народилася 1960 р. Закінчила державний педагогічний інститут ім. М. Горького (тепер Національний педагогічний університет ім. Драгоманова) в 1983 р. Кандидат педагогічних наук (1990 р.), доцент (1993 р.). Працює в Ніжинській вищій школі з 1983 р. на посадах лаборанта (1983–1984 рр.), асистента (1984–1990 рр.), викладача (1990–1991 рр.) на кафедрах педагогіки, педмайстерності, соціальної педагогіки (з 2002 р.), декана факультету психології та соціальної роботи з 2001 р. Основний напрямок наукових досліджень – сім'я як об'єкт соціалізації особистості.

Наукові праці

1. 11476. Конкурсы педагогического мастерства: Метод. рек. для препод. каф. педагогики, методистов, студентов, молодых учителей. – Нежин: НГПИ, 1987. – 24 с. *У співавіт.*
2. 11477. Методические рекомендации к подготовке и проведению летней педагогической практики для студентов 2–3-х курсов. – Нежин: НГПИ, 1987. – 28 с. *У співавіт.*
3. 11478. Методические материалы по осуществлению сотрудничества школы и семьи в процессе формирования общественной активности младших школьников (для учителей нач. классов, воспитателей групп продлен. дня, студ. пед. вузов и пед. училищ). – Нежин: НДПИ, 1988. – 30 с. *У співавіт.*
4. 11479. Изучение личности школьника и классного коллектива (в помощь студентам к пед. практике). – Нежин: НГПИ, 1988. – 100 с.
5. 11480. На шляху до характеру // Початкова школа. – 1988. – № 5. – С. 24–27. *У співавіт.*
6. 11481. Ви і Ваш син (донька) // Там само. – № 8. – С. 66–67.
7. 11482. Н.К.Крупская о формировании общественно активной личности как ведущей задачи коммунистического воспитания // Педагогическое наследие Н.К.Крупской и перестройка народного образования: Тез. докл. и сообщ. регион. науч.-практ. конф. – Переяславль-Хм., 1989. – С. 48–49.
8. 11483. В.О.Сухомлинський про вплив взаємовідносин у сім'ї на формування суспільної активності особистості // Розвиток школи і педагогічної науки на Україні: Тез. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1989. – Ч. 2. – С. 84–86.

9. 11484. До питання підготовки майбутніх вчителів до співробітництва з сім'єю у формуванні суспільної активності особистості школярів // Шляхи в досконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої і середньої школи: Тез. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – Ч. 1. – С. 57–58.
10. 11485. Разом формуємо суспільну активність наших синів і дочок // Початкова школа. – 1990. – № 1–2.
11. 11486. До питання підготовки майбутніх вчителів до співробітництва з сім'єю у формуванні суспільно-колективістської активності особистості школярів // Формування і становлення сучасного учителя. – Ровно, 1990. – Ч. 2. – С. 107–108.
12. 11487. Формирование общественно-коллективистской активности младших школьников в условиях семьи: Автореф. дис....канд. пед. наук. – К., 1990. – 26 с.
13. 11488. Педагогічні погляди М.О.Скрипника і сучасна побудова української національної школи // Використання спадщини забутих і повернутих діячів науки та культури в навчальному процесі пед. вузу та школи: Тез. респ. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ровно, 1991. – С. 57–68. *У співаєм.*
14. 11489. Педагогіка табірної зміни: Метод. рек. для студ. – практикантів, викладачів-методистів, членів пед. загонів, пед. працівників літніх оздоровчих таборів. – Ніжин: НДПІ, 1993. – 104 с.
15. 11490. Сім'я як фактор соціалізації особистості // Соціалізація особистості як проблема національної школи: Тез. Всеукр. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1993. – С. 29–31.
16. 11491. До питання підготовки вчителя початкових класів // Початкова освіта – шляхи розвитку: Матеріали міжрегіон. наук.-практ. конф. – Запоріжжя, 1995. – С. 87–88. *У співаєм.*
17. 11492. Внутрішньосімейні стосунки як найвпливовіший компонент виховного потенціалу сім'ї // Актуальні проблеми педагогіки і психології: Зб. наук. пр. – Ніжин, 1995. – С. 64–68.
18. 11493. До питання підготовки майбутніх вчителів до співробітництва з сім'єю у процесі формування особистості школярів на засадах педагогіки народознавства // Модернізація системи освіти в Україні на засадах національних традицій та етнопедагогіки, гуманізації і демократизації світового досвіду: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Івано-Фр., 1995. – С. 24–26.
19. 11494. Організація виховного процесу в літньому оздоровчому таборі на засадах педагогіки народознавства // Українське народознавство і проблеми виховання учнів: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Івано-Франківськ, 1995. – Ч. 2. – С. 46–50.
20. 11495. Родинно-сімейна енциклопедія / За ред. Ф.С.Арвата та ін. – К.: Богдана, 1996. – 438 с. *У складі колект. авт.*
21. 11496. Орієнтовний зміст виховання в національній школі: Метод. рек. – К., 1996. – С. 105–134.
22. 11497. Внутрішньосімейні стосунки як найвагоміший компонент виховного потенціалу сім'ї // Система неперервної освіти: здобутки, пошуки, проблеми: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф.: В 6 кн. – Чернівці, 1996. – Кн. 6. – С. 42–44.
23. 11498. Підготовка студентів педагогічного вузу до моделювання майбутньої дидактичної діяльності // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – Т. XVII, Кн. 1. – С. 46–53. *У складі колект. авт.*
24. 11499. Формування у майбутнього вчителя уміння навчати учнів вчитися: Метод. матеріали для студ. і викладачів. – Ніжин, 1997. – 42 с. *У співаєм.*
25. 11500. Методика роботи в літньому оздоровчому таборі: Навч. посіб. – К., 1997. – С. 11–27, 41–47. *У складі колект. авт.*
26. 11501. Виховний потенціал сучасної сім'ї // Освіта й виховання в Польщі й Україні (XIX–XX ст): Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1998. – Ч. 2. – С. 114–118.
27. 11502. Соціальні проблеми Чернігівщини в контексті соціально-педагогічної роботи // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – 1999. – Психолого-педагогічні науки. – Ч. 1. – С. 87–92. *У співаєм.*
28. 11503. Структура сім'ї як вагомий компонент виховного потенціалу сучасної родини // Педагогічні ідеї А.С.Макаренка і сучасність: проблеми та перспективи: Зб. наук. пр. Всеукр. наук.-теор. конф. – Переяслав-Хм., 1999. – С. 92–96.
29. 11504. Методологія і методи соціально-педагогічних досліджень: Програма і метод. рек. навч. курсу. – Ніжин, 2000. *У співаєм.*
30. 11505. Словник методологічних термінів для студ. спец. “Соціальна педагогіка і практична психологія”. – Ніжин, 2000. – 24 с. *У співаєм.*
31. 11506. Деякі аспекти методологічної підготовки соціальних педагогів в системі вищої педагогічної освіти // Вісн. Житомир. пед. ун-ту. – Житомир, 2000. – Вип. 6. – С. 52–53. *У співаєм.*
32. 11507. Перші кроки на шляху становлення нової спеціальності // Рідна школа. – 2000. – № 8. – С. 15–17.
33. 11508. Соціальна ситуація формування особистості в сім'ї // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – 2000. – Психолого-педагогічні науки. – С. 43–47. *У співаєм.*
34. 11509. Соціальна педагогіка: Програма навч. курсу. – Ніжин, 2000. – 32 с. *У співаєм.*
35. 11510. Програма державного кваліфікаційного екзамену з педагогіки. – Ніжин, 2001. – 16 с. *У складі колект. авт.*
36. 11511. Педагогічні технології в діяльності соціального педагога // Сучасні пед. технології у вищих пед. закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. – Ніжин, 2001. – Ч. 1. – С. 132–134.
37. 11512. Соціально-педагогічна робота з дітьми з функціональними обмеженнями: з досвіду діяльності будинку-інтернату в м. Ніжині // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – 2001. – Психолого-пед. науки. – № 2. – С. 42–47. *У співаєм.*
38. 11513. Деякі проблеми українізації на Ніжинщині 20-х років // До 100-річчя Ніжинського історико-філологічного товариства: Матеріали конф. іст.-краєзн. товариства. – Ніжин, 1995. – С. 56–60. *У співаєм.*
39. 11514. Соціальна ситуація формування особистості молодших школярів у сім'ї // Вісник Прикарпатського університету. Педагогіка, 001. – Івано-Франківськ, 2001. – Вип. VI. – С. 149–154.
40. 11515. Національні тенденції освіти України 20-х рр. в контексті сучасного громадянського виховання // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. *У співаєм.*
41. 11516. Методологія і методи соціально-педагогічних досліджень: Програма курсу. – Ніжин, 2002. – 11 с. *У співаєм.*
42. 11517. Взаємодія вищого педагогічного закладу і центрів соціальних служб для молоді у фаховій підготовці соціальних педагогів. – Львів, 2002.
43. 11518. Волонтерська практика як важливий елемент підготовки соціального педагога. – Самбір, 2002. – С. 121–123.
44. 11519. Практична підготовка соціальних педагогів у вищому навчальному закладі. – К., 2002.

45. 11520. Підготовка соціальних працівників в умовах когортної групи: Зб. статей міжнар. конференції м. Київ. – К., 2003. *У співавт.*
46. 11521. Професійно-орієнтовані аспекти підготовки соціальних педагогів в системі вищої педагогічної освіти. – Ужгород, 2003.
47. 11522. Програма державного екзамену на освітньо-кваліфікаційний рівень “бакалавр” із спеціальності “соціальна педагогіка”. – Ніжин: НДПУ, 2003. *У співавт.*
48. 11523. Взаємодія вищого педагогічного закладу і центрів соціальних служб для молоді у фаховій підготовці соціальних педагогів. – Львів, 2003.
49. 11524. Підготовка соціального працівника у стабільній групі. – Тернопіль, 2003.
50. 11525. Становлення нової спеціальності у вузі. – Ніжин: НДПУ, 2003.
51. 11526. Соціальна реклама: поняття, досвід і перспективи у соціально-педагогічній діяльності. – Черкаси, 2003. *У співавт.*
52. 11527. Проблема визначення соціально-педагогічного дослідження в контексті фахової підготовки соціального педагога. – Тернопіль, 2003. – С. 213–218. *У співавт.*
53. 11528. Особливості підготовки вчителя до реалізації особистісно-орієнтованого підходу у навчально-виховному процесі: Зб. наук. праць. – Кременець, 2004. – Вип. 1.
54. 11529. Методологія і методи соціально-педагогічних досліджень. Практичні та лабораторні заняття. – Ніжин, 2004. – 29 с. *У складі авт. колект.*
55. 11530. Формування здорового способу життя: Навч. програма. – Ніжин, 2004. – 11 с.
56. 11531. Соціально-педагогічна робота з різними групами населення: Навч. програма. – Ніжин, 2004. – 11 с. *У співавт.*
57. 11532. Технології соціально-педагогічної діяльності: Навч. програма. – Ніжин, 2004. – 46 С.
58. 11533. Соціально-педагогічний аспекти взаємодії педагога і творчих дітей. – Ніжин, 2004. – С. 8–9.
59. 11534. Спеціальна освіта для дітей з помірною, важкою та глибокою розумовою відсталістю // *Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя.* – Ніжин, 2004. – Психолого-педагогічні науки. – № 3. – С. 74–77. *У співавт.*
60. 11535. Формування просторових уявлень та просторової орієнтації дітей з психічними та фізичними обмеженнями // *Наук. записки / Ніжин. держ. ун-т імені Миколи Гоголя.* – Ніжин, 2004. – Психолого-педагогічні науки. – № 1. – С. 110–112. *У співавт.*

МЕРКУЛОВ ОЛЕГ ОЛЕКСАНДРОВИЧ

Народився 1977 р. Закінчив історико-філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного університету ім. Миколи Гоголя у 1999 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 2000 року на посаді асистента. Основний напрямок наукових досліджень – підготовка майбутніх соціальних педагогів до роботи з дітьми-сиротами.

Наукові дослідження

1. 11536. До питання про особливості дітей, які залишилися без піклування батьків // *Альманах української асоціації Антона Макаренка “Витоки”.* – Полтава, 2004. – Вип. 2. – С. 89–90.
2. 11537. Деякі аспекти професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів до роботи з прийомною сім'єю // *Соціально-психологічні проблеми сучасної середньої та вищої освіти в Україні: Збірник наук. праць.* – Житомир, 2002.

НОВГОРОДСЬКИЙ РУСЛАН ГРИГОРОВИЧ

Народився в 1977 р. Закінчив Ніжинський державний педагогічний університет імені Миколи Гоголя у 2000 р., здобув кваліфікацію магістра педагогічної освіти. Закінчив аспірантуру у 2003 р. З 2003 р. працює асистентом кафедри соціальної педагогіки та займає посаду заступника декана з заочної та післядипломної освіти факультету психології та соціальної роботи (з 2004 р.). Досліджує проблему соціалізації особистості в педагогічному доробку українських педагогів-новаторів ХХ століття.

Наукові праці

1. 11538. З історії становлення соціального виховання на Україні (початок ХХ століття) // *Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя.* – Ніжин, 2002. – № 3. – С. 108–111.
2. 11539. Заклади соціального виховання України в 20-ті роки ХХ століття // *Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя.* – Ніжин, 2002. – № 4, ч.1. – С. 103.
3. 11540. До питання про сутність соціалізації особистості // *Вісник Львівського університету.* – Львів, 2002. – Вип. 16, ч.1. – С. 167–173.
4. 11541. Проблема соціалізації особистості в контексті педагогічної спадщини Івана Огієнка // *Вісник Житомирського педагогічного університету.* – Житомир, 2002. – Вип. 9. – С. 145–147.
5. 11542. Ідеї соціалізації особистості в педагогічному доробку Тимофія Лубенця // *Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя.* – Ніжин, 2003. – № 1. – С. 126–128.
6. 11543. Ідея соціалізації освіти в контексті педагогічної спадщини Олександра Залужного // *Інновації у вищій освіті.* – Ніжин, 2003. – С. 183.
7. 11544. Соціально-педагогічні погляди Григорія Ващенка // *Студентська науково-практична конференція у місті Ніжині, присвячена 125-річчя від дня народження Григорія Ващенка.* – Ніжин, 2003.

8. 11545. Сім'я в контексті мікрофакторів соціалізації особистості в педагогічній спадщині Софії Русової // Гуманітарний вісник Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2003. – № 3. – С. 287–291.
9. 11546. Олександр Залужний про дитячий колектив як соціалізаційний чинник особистості // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – № 1. – С. 126–128.
10. 11547. Сім'я та школа як соціально-виховні інститути в педагогіці України (20-ті роки ХХ століття) // Рідна школа. – 2004. – № 4. – С. 48–50.

ОСТАНІНА НІНА СТЕПАНІВНА

Народилася 1952 р. Закінчила у 1972 Чернігівське державне музичне училище, філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1980 р., Київський державний інститут культури ім. О. Корнійчука у 1990 р. зі спеціальності “Культурно-освітня робота”. Працює у Ніжинській вищій школі з 1990 р. на посадах асистента кафедри педагогіки, педмайстерності й соціальної педагогіки. Захистила кандидатську дисертацію зі спеціальності загальна педагогіка та історія педагогіки. Основний напрямок наукових досліджень – історія та теорія педагогіки.

Наукові праці

1. 11548. Організація дитячих клубів – ефективна форма роботи зі старшокласниками // Література та культура Полісся. – Ніжин: НДП, 1997. – Вип. 8. Особливості розвитку культури Полісся ХVІІІ–ХХ ст. та видатні її діячі. – Ніжин, 1997. – С. 214–216.
2. 11549. З історії клубної роботи з учнівською молоддю в двадцяті роки // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин: НДПУ, 1997. – Т. ХVІІ, Кн. І. – С. 63–66.
3. 11550. К вопросу об истории возникновения подростковых клубов (конец ХІХ – начало ХХ веков) // Освіта й виховання в Польщі й Україні (ХІХ–ХХ ст.): Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (20–22 травня, 1998). – Ніжин, НДПУ, 1998. – С. 251–256.
4. 11551. Становлення і розвиток підліткових клубів як засобу соціалізації учнівської молоді (перша чверть ХХ століття) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин: НДПУ, 1999. – Психолого-педагогічні науки. – Ч. І. – С. 105–110.
5. 11552. Формування у студентів педвузу готовності до роботи у клубах учнівської молоді // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин: НДПУ, 2000. – Психолого-педагогічні науки. – С. 88–91.
6. 11553. Шкільні клуби – ефективна форма виховання підлітків // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин: НДПУ, 2001. – Психолого-педагогічні науки. – Ч. І. – С. 78–83.
7. 11554. Підліткові клуби: історія, стан, перспектива // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин: НДПУ, 2001. – Психолого-педагогічні науки. – Ч. 2. – С. 54–62.
8. 11555. Підготовка педагогічних кадрів до роботи у клубах з учнівською молоддю // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин: НДПУ, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 3. – С. 88–91.
9. 11556. Творчий підхід до організації клубної роботи з учнівською молоддю в процесі розбудови національної системи виховання в Україні у сучасних умовах // Соціально-педагогічні основи діяльності сучасного позашкільного закладу: 36. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 23–25 жовтня 2002 р. – К., – 2003. – С. 79–81. Рос., укр.
10. 11557. Training Students of Pedagogical Universities to Work in Club Organizations. Kiev, May 16–19, 2003 // Інновації у вищій освіті: Матеріали першої міжнар. конф. – Ніжин: НДПУ, 2004. – С. 190–191.
11. 11558. Клуб як культурно-освітній осередок громадянського виховання учнівської молоді в 20-ті роки ХХ століття в Україні // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин: НДПУ. – 2003. – Психолого-педагогічні науки. – С. 140–144.
12. 11559. Орієнтовний зміст виховання в національній школі: Метод. посібник. – К.: ІЗМН, 1996. – С. 86–91. В складі авт. колект.
13. 11560. Підготовка студентів соціально-гуманітарного факультету до організації клубної роботи з учнівською молоддю // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004.
14. 11561. Підготовка соціальних педагогів до організації клубної роботи з учнівською молоддю // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Психолого-педагогічні науки. – № 4. – С. 102–105.

СУХОВЄВА НАТАЛІЯ МИКОЛАЇВНА

Народилася 1952 р. Закінчила природничий факультет Ніжинського державного педагогічного інституту ім. Миколи Гоголя у 1976 р. Кандидат педагогічних наук з 1990 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1989 р. на посадах викладача (1989–1990 рр.), старшого викладача (1990–1991 рр.), доцента (1991–1999 рр.), зав. кафедри з 2002 р. Основний напрямок роботи – вітчизняна та зарубіжна соціальна педагогіка.

Наукові праці

1. 11562. У співдружності з майстром // Рад. школа. – 1988. – № 3. – С. 82–84. У співавт.
2. 11563. О работе методических комиссий классных руководителей и мастеров производственного обучения по воспитанию будущих рабочих: Метод. рек. – К., 1988. – 59 с.

3. 11564. Актуальні питання виховної діяльності класного керівника загальноосвітньої та професійної школи: Метод. рек. для студентів. – Нежин, 1988. – 17 с. *У співаєм.*
4. 11565. Взаємодія класного керівника та загальноосвітньої організації класу СГТУ в вихованні майбутніх працівників // Всестороннє розвиток особистості в системі виховної діяльності загальноосвітньої та професійної школи: Тр. наук.-практ. конф. – Кишинев, 1988. – С. 253–256.
5. 11566. Взаємодія класного керівника та майстра виробничого навчання в підготовці учасників СГТУ до сімейного життя // В допомогу майбутньому вчителю. Вчитель і сім'я: Метод. матеріали. – Даугавпілс, 1988. – Ч. 2. – С. 51–52. б
6. 11567. Роль класного керівника СГТУ в екологічному вихованні учасників // Совершенствование природоохоронного виховання та виховання учасницької та студентської молоді в світлі вимог реформи загальноосвітньої та професійної школи: Тр. респ. наук.-практ. семінара. – Мелітополь, 1988. – Ч. 1. – С. 65–67.
7. 11568. Методичні рекомендації по організації неперервної педагогічної практики студентів на 1998–1999 уч. год. (III курс). – Нежин, 1988. – 19 с.
8. 11569. Научно-педагогічні основи діяльності класного керівника профтехучилища: Автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / КДУ. – К., 1989. – 24 с.
9. 11570. Діяльність класного керівника профтехшколи: становлення, розвиток, проблеми // Розвиток школи та педагогічної науки на Україні: Тр. міжвуз. наук.-практ. конф. – Нежин, 1989. – Ч. 2. – С. 66–68.
10. 11571. Педагогічна взаємодія майстра виробничого навчання та класного керівника // Актуальні проблеми в довершенні підготовки кваліфікованих робітничих кадрів: Пр. респ. наук.-практ. конф. – Львів, 1990. – С. 107–108.
11. 11572. Про підготовку майбутнього вчителя до діяльності класного керівника // Шляхи довершення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої та середньої школи: Пр. міжвуз. наук.-практ. конф. – Нежин, 1990. – Ч. 1. – С. 41–42.
12. 11573. Педагогічна книга майстра виробничого навчання: Навч. посібник / За ред. Н.Г.Ничкало. – К.: Вища школа. – 1992. – 335 с.
13. 11574. Актуальні напрями виховної діяльності класного керівника сучасної школи: Метод. рек. – Нежин, 1992. – 20 с. *У співаєм.*
14. 11575. Деякі аспекти соціалізації майбутніх вчителів // Соціалізація особистості як проблема національної школи: Пр. Всеукр. наук.-практ. конф. – Нежин, 1993. – Ч. III. – С. 44–46.
15. 11576. Формування екологічної культури: Методичні рекомендації. – Нежин, 1993. *У складі колект. авт.*
16. 11577. Педагогічна книга майстра виробничого навчання: Навч. посібник. – 2-е вид., доп. – К.: Вища школа, 1994. – 383 с.
17. 11578. До проблеми підготовки та діяльності класних керівників // Психолого-педагогічні проблеми професійної освіти / За ред. І.А.Зязюна та ін. – К., 1994. – С. 196–198.
18. 11579. Деякі аспекти виховання учасницької молоді // Науково-методичне забезпечення діяльності сучасної професійної школи: Пр. міжнар. наук.-практ. конф. (Львів). – К., 1994. – Ч. II. – С. 134–136. *У співаєм.*
19. 11580. До проблеми статевих етичних виховання робітничої зміни // Там само. – С. 179–180. *У співаєм.*
20. 11581. Програма державного екзамену "Теорія і практика навчання та виховання" / За заг. ред. Є.І.Коваленко. – Нежин, 1995. – 23 с. *У складі колект. авт.*
21. 11582. Тестові завдання з педагогіки: Комплексні кваліфікаційні завдання для студентів випускного курсу / За ред. Є.І.Коваленко. – Нежин, 1995. – 8 с. *У складі колект. авт.*
22. 11583. Нестандартний урок як засіб активізації навчальної діяльності учасників // Активізація навчальної діяльності школярів: Пр. Всеукр. наук.-практ. конф. – Кривий Ріг, 1995. – С. 37–39.
23. 11584. Проблеми соціального виховання та сучасна школа // Актуальні проблеми педагогіки та психології: Зб. наук. пр. / За ред. Є.І.Коваленко, М.Д.Бойправ. – Нежин, 1995. – С. 48–51.
24. 11585. До питання про класифікацію навчально-пізнавальних інтересів учасників // Там само. – С. 68–71. *У співаєм.*
25. 11586. Родино-сімейна енциклопедія / За ред. Ф.С.Арвата та ін. – К.: Богдана, 1996. – 438 с. *У складі колект. авт.*
26. 11587. Орієнтовний зміст виховання в національній школі: Метод. рек. / За заг. ред. Є.І.Коваленко. – К.: ІЗМН, 1996. – 136 с. *У складі колект. авт.*
27. 11588. Ліцей в системі середніх загальноосвітніх навчально-виховних закладів України / Зб. матеріалів студ. наук. конф. – Нежин, 1996. – С. 30–32. *У співаєм.*
28. 11589. До проблеми допрофесійної адаптації учасників у педагогічних ліцеях // Освіта та виховання в Польщі та Україні (XIX–XX ст.): Пр. міжнар. наук.-практ. конф. – Нежин, 1998. – Ч. 2. – С. 127–131.
29. 11590. До проблеми управління навчально-виховною діяльністю ліцею // Допрофесійна підготовка учасницької молоді в системі неперервної педагогічної освіти: стан, проблеми, перспективи: Пр. Всеукр. наук.-практ. конф. – Дніпропетровськ, 1998. – С. 76–80
30. 11591. Розвиток соціально-педагогічної практики в Україні та проблеми підготовки спеціалістів // Соціальна робота: теорія, досвід, перспективи: Пр. наук.-практ. конф. – Ужгород, 1999. – Ч. 2. – С. 236–239.
31. 11592. Дослідницька робота студентів в період педагогічної практики // Проблеми формування сучасного вчителя у вищій педагогічній школі. Шляхи підвищення пізнавальної активності студентів педагогічного навчального закладу: Наук.-метод. зб. / За ред. М.М.Астаф'євої. – Нежин, 1999. – С. 79–82.
32. 11593. Соціально-педагогічні аспекти у підготовці майбутнього вчителя // Проблеми формування сучасного вчителя у вищій педагогічній школі. Шляхи підвищення пізнавальної активності студентів педагогічного навчального закладу: Наук.-метод. зб. – Нежин, 1999. – С. 22–26.
33. 11594. Деякі аспекти спрямованості загальнопедагогічних курсів на професію соціального педагога та практичного психолога // Сучасні пед. технології у вищих пед. закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. – Нежин, 2001. – Ч. 1. – С. 144–146.
34. 11595. Волонтерство в соціально-педагогічній діяльності // Наук. записки / Нежин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – 2001. – Психолого-пед. науки. – № 2. – С. 48–53.
35. 11596. Розвиток соціально-педагогічної практики в Україні та проблеми підготовки спеціалістів // Праці наук.-практ. конференції "Соціальна робота: теорія, досвід, перспективи". – Ужгород, 1999. – Ч. II. – С. 236–239.

36. 11597. Соціально-педагогічні аспекти у підготовці майбутнього вчителя // Проблеми формування сучасного вчителя у вищій педагогічній школі. Шляхи підвищення пізнавальної активності студентів педагогічного навчального закладу: Наук.-метод. збірник – Ніжин: НДПУ, 1999. – С. 22–26.
37. 11598. Дослідницька робота студентів в період педагогічної практики // Проблеми формування сучасного вчителя у вищій педагогічній школі. Шляхи підвищення пізнавальної активності студентів педагогічного навчального закладу: Наук.-метод. збірник. – Ніжин: НДПУ, 1999. – С. 79–82.
38. 11599. Соціальна педагогіка: Програма навч. курсу. – Ніжин, 2001. – 24 с. *У співавт.*
39. 11600. Деякі аспекти спрямованості загальнопедагогічних курсів на професію соціального педагога та практичного психолога // Сучасні педтехнології у вищих пед. закладах освіти: Матеріали Всеук. наук.-практ. конф. – Ніжин, 2001. – Ч. 1. – С. 144–146.
40. 11601. Волонтерство в соціально-педагогічній діяльності // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – № 2. – С. 48–53.
41. 11602. Програма державного кваліфікаційного екзамену з педагогіки. – Ніжин, 2001. – 16 с. У складі автор. колек.
42. 11603. Робоча програма з курсу “Українська етнопедогогіка”. – Ніжин, 2001. – 24 с.
43. 11604. Плани семінарських занять з курсу “Українська етнопедогогіка” для студ. спец. “соціальна педагогіка; практична психологія”. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 20 с.
44. 11605. Етнопедогогічна освіта та майбутніх соціальних педагогів // Психолого-педагогічні проблеми соціальної роботи та професійна підготовка до неї: теорія, практика: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. 29–31 жовтня 2002 року. У 2 ч. – К., 2002. – Ч. II. – С. 170–175.
45. 11606. Організаційні форми та методи підготовки майбутніх спеціалістів у стабільній групі // Інновації у вищій освіті: Матеріали I Міжнар. наук. конф. – К., 2003.
46. 11607. Підготовка спеціалістів для здійснення соціальної роботи у Ніжинській вищій школі: Історичні витоки // Соціальна робота в Україні. – 2003. – № 1. – С. 69–73.
47. 11608. Екологічне виховання учнів: Посібник для вчителів. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 338 с. У складі автор. колект.
48. 11609. Програма державного екзамену “соціально-педагогічна діяльність”: на освітньо-кваліфікаційний рівень “бакалавр” для спеціальності “соціальна педагогіка; практична психологія”. – Ніжин, 2003. – 20 с. *У складі колект. автор.*
49. 11610. Плани семінарських і лабораторних занять із загальної педагогіки. – Ніжин, 2004. – 34 с.

КАФЕДРА ПРАКТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

АНДРЕЄВА ЯРОСЛАВА ФЕДОРІВНА

Почала працювати на кафедрі психології Ніжинського державного університету з 1996 р. У 2000 р. закінчила аспірантуру Інституту психології АПН України імені Г.С.Костюка. Захистила кандидатську дисертацію на тему: “Формування в учнів старших класів прийомів діалогічного читання художнього тексту” у 2002 р. Нині працює доцентом кафедри практичної психології. Коло наукових інтересів: психологія читання, гештальт-терапія.

Наукові праці:

1. 11611. Про вивчення в школі прагматичної спрямованості мови // Матеріали Всеукраїнської наукової конференції “Провідні лінгвістичні концепції ХХ ст.” – Львів, 1996. – С. 16
2. 11612. О психологическом компоненте в художественном тексте и о возможностях его изучения в школе // Матеріали Всеукраїнської наукової конференції “Семантика мови і тексту”. – Івано-Франківськ, 1996. – С. 25–33.
3. 11613. Роль авторской пунктуации в понимании смысла художественного текста // Матеріали Международной научной конференции “Функциональный аспект семантики смысловых единиц”. – Харьков, 1997. – С. 2.
4. 11614. До питання про розуміння метафори // Психологія: Зб. наук. праць. – К.: НПУ ім. М.П.Драгоманова. – 1999. – Вип. 5. – С. 64–70.
5. 11615. Про психологический смысл авторской пунктуации в художественном тексте. // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин: НДПУ. – 1999. – Психолого-педагогічні науки. – С. 145–150.
6. 11616. Два підходи до проблеми розуміння тексту // Матеріали Міжнародної наукової конференції “Семантика мови і тексту”. – Івано-Франківськ, 2000. – С. 7–8.
7. 11617. К вопросу о понимании художественного текста // Матеріали XIII Международного симпозиума по психолінгвистике и теории коммуникации “Языковое сознание: Содержание и функционирование”. – М., 2000. – С. 12.
8. 11618. Читання як діалог // Проблеми загальної та педагогічної психології: Зб. наук. праць Ін-ту псих. ім. Г. С. Костюка АПН України. – К., 2000. – Т. 2., ч. 6. – С. 109–115.
9. 11619. Психологічні особливості читання // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин: НДПУ, 2000. – Психолого-педагогічні науки. – С. 197–200.
10. 11620. Диалог как основной механизм понимания текста // Матеріали Международной научной конференции: “Текст в лингвистической теории и в методике преподавания филологических дисциплин”. – Мозырь, 2001. – С. 3-5.
11. 11621. Текст як об’єкт розуміння // Проблеми загальної та педагогічної психології: Зб. наук. праць Ін-ту психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – К., 2001. – Т.3., ч.1. – С. 70–76.

12. 11622. Формування в учнів навичок діалогічної взаємодії з художнім текстом // Актуальні проблеми психології: Наукові записки Інституту психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – К., 2001. – Вип. 21. – С. 31–37.
13. 11623. Формування спрямованості на діалогічне розуміння як професійної якості практичного психолога // Проблеми загальної та педагогічної психології: Зб. наук. праць Ін-ту психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – К.; Ніжин, 2002. – Т. 3, ч.9. – С. 68–74.
14. 11624. Троичность как речемыслительное явление и авторский изобразительный подход в художественном прозведении (Н.В. Гоголь "Тарас Бульба") // Материали конференції "Функциональная лингвистика. Итоги и перспективы", Ялта, 30 сентября – 4 октября 2002 г. – Симферополь, 2002. – С. 6–9. *У співавт.*
15. 11625. О диалогической стратегии понимания текста // Материали 2 Международной научной конференции, 26–27 марта: "Текст в лингвистической теории и в методике преподавания филологических дисциплин". – Мозырь, 2003. – Часть 2. – С. 155–156.
16. 11626. Проблема читання: модель діалогічної взаємодії // Материали 6 Костюківських читань (28–29 січня): "Психологія у XXI ст.: перспективи розвитку" Т.2. – К.: Мленіум, 2003. – С. 7–11.
17. 11627. Проблема розвитку читацьких здібностей студентів вузу (на прикладі художньої літератури) // Науковий вісник Чернівецького університету: Зб. наук. праць. – Чернівці, 2003. – Вип. 183. Педагогіка та психологія. – С. 3–9.
18. 11628. Структурно-смісловий аналіз твору: психологічний аспект // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Серія: Філологічні науки. – С. 41–44.
19. 11629. Особливості спілкування в комунікативній системі "автор – текст – читач" // Психологічний вісник: Зб. наук. праць. – Ніжин: НДПУ, 2004. – С. 44–46.
20. 11630. Соціальна психологія: Навч.-метод. комплекс для студ., які навчаються спец. "практична психологія". – Ніжин: НДПУ, 2004. – 46 с.
21. 11631. Практична психологія: програма до державного екзамену. – Ніжин: НДПУ, 2004 – 27 с.
22. 11632. Спеціальні курси з психології для студентів психологічних спеціальностей: Навч.-метод. посібник. – Ніжин, НДПУ, 2004. – С. 81–89. *У складі колект. авт.*
23. 11633. Фахова практика з психології: Навч.-метод. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2004.

КРИЧКОВСЬКА ТЕТЯНА ДОМІНІКІВНА

Народилася 1965 р. У 1984 р. закінчила шкільне відділення Переяслав-Хмельницького педагогічного училища. У 1989 р. закінчила Київський державний педагогічний інститут імені Максима Горького, спеціальність "педагогіка і психологія (шкільна)". Працює в Ніжинській вищій школі з 1989 року на посадах асистента кафедри психології (1989–1994 рр.), старшого викладача кафедри психології (1994–2001 рр.). З 1995 по 1999 рр. – аспірантка Київського науково-дослідного інституту психології імені Г. С. Костюка. Старший викладач кафедри практичної психології з 2001 р., заступник декана з виховної роботи факультету психології та соціальної роботи з 2001 р. Основний напрямок наукових досліджень – дитяча психологія, самореалізація особистості, позитивна психотерапія.

Наукові праці

1. 11634. Деякі аспекти психологічної підготовки майбутніх вчителів // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої і середньої школи: Тези доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – Ч. 1. – С. 80–81.
2. 11635. До питання розвитку тестів в нашій країні // Використання спадщини повернутих і забутих діячів науки та культури в навчальному процесі педагогічного вузу та школи: Тези респ. міжвуз. наук.-практ. конф., м.Ровно, 29–31 травня 1991 р. – Ровно, 1991. – С. 48.
3. 11636. Основи організації психологічної служби в школі // Практична психологія і розвій таланту: Метод. рек. – Суми: МКВВП "Мрія", 1992. – С. 25–26.
4. 11637. К проблеме социально-психологической совместимости детей и их родителей // Соціалізація особистості як проблема національної освіти: Тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф. (14–15 травня 1993р.). – Ніжин, 1994. – Ч. II. – С. 102–104.
5. 11638. До питання адаптації молодшого школяра // Соціалізація особистості як проблема національної освіти: Тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф. (14–15 травня 1993р.). – Ніжин, 1994. – Ч. II. – С. 52–54. *У співавт.*
6. 11639. Родинно-сімейна енциклопедія // За заг. ред. Ф.С.Арвата та ін.; Автор. колектив. – Київ, 1996. *У складі авт. колект.*
7. 11640. Потреба в професійній самореалізації майбутніх вчителів: Постанова проблеми // Освіта й виховання в Польщі й Україні (XIX–XXст.): Материали міжнар. наук.-практ. конф. (20–22 травня 1998). – Ніжин, 1998. – Ч. II. – С. 83–88.
8. 11641. "Я" як центральна складова суб'єктивної ролівої позиції індивіда // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. Психолого-педагогічні науки. – С. 36–39.
9. 11642. Психологічні характеристики потреби у професійній самореалізації майбутніх вчителів // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2000. – Психолого-педагогічні науки. – С. 207–210.
10. 11643. Psychological Peculiarities of Vocational Self-Realization. Need Formation among University Students // International Journal of Psychology. XXVII congress international of Psychology. International union of Psychological Science. Stockholm, Suede, 23-28 July, 2000. – P. 250.

11. 11644. Практикум з вікової та педагогічної психології / За ред. М.Д.Бойправ, Н.І.Яковець. – Ніжин, 2000. У складі автор. колект.
12. 11645. Проблеми мотивації професійної самореалізації майбутніх практичних психологів // Проблеми загальної та педагогічної психології: Зб. наук. праць. – К., 2001. – Т. III, ч. I. – С. 126–131.
13. 11646. Психологія дітей дошкільного віку: Навч. посібник. – Ніжин, 2001. – 61 с.
14. 11647. Особистість: розвиток, соціалізація, виховання. Монографія. – Ніжин, 2001. – 147 с. У співавт.
15. 11648. Проблема мотивації розвитку особистості // Теоретико-методологічні проблеми генетичної психології: Мат. Міжнар. наук. конф. (17–18 грудня, 2001р.). – К., 2002. – Т. IV. – С. 230–234.
16. 11649. Проблеми формування мотивів професійної самореалізації майбутніх практичних психологів // Проблеми загальної та педагогічної психології: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2002. – Т. III, ч. 9. – С. 74–80.
17. 11650. Програма кваліфікаційного екзамену з теорії і практики навчання і виховання. – Ніжин, 2002. У складі авт. колект.
18. 11651. Підготовка соціального працівника (соціального педагога) у стабільній групі // Інновації у вищій освіті – 2003: Міжнар. наук. конф. 16–19 травня 2003 року, Київ, Україна, Будинок вчителів. – К., 2003. У складі авт. колект.
19. 11652. Особливості адаптації студентів // Психологічна газета. – 2004. – № 24, грудень – С. 20–23.
20. 11653. Фахова практика з практичної психології. Метод. посібник. – Ніжин, 2004. – 47 с. У складі авт. колект.
21. 11654. Вікова та педагогічна психологія. Навч.-метод. комплекс. – Ніжин, 2005. – 60 с.
22. 11655. Дитяча психологія. Навч.-метод. комплекс. – Ніжин, 2005. – 62 с.

ЛИТОВЧЕНКО НІНА ФЕДОРІВНА

Закінчила Київський державний університет імені Т.Г.Шевченка за спеціальністю “Психолог. Викладач”. З 1994 р. працює у Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя. У 2001 р. захистила кандидатську дисертацію (тема: “Розвиток інтерпретаційних процесів у майбутніх практичних психологів”). Коло наукових інтересів: психотерапія, психодрама

Наукові праці:

1. 11656. Особливості інтерпретації смислової інформації у герменевтично орієнтованій практичній психології // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Психолого-педагогічні науки. Ч. I. – С. 150–156.
2. 11657. Особливості функціонування інтерпретаційних процесів психолога та клієнта у ситуації надання психологічної допомоги // Вісник Харківського державного університету. – 1999. – № 439. – С. 246–250.
3. 11658. Психологічна ситуація клієнта та її основні детермінанти // Психологія: Зб. наук. праць Нац. пед. ун-ту імені М.П. Драгоманова. – 2000. – Вип. 1(8). – С. 224–230.
4. 11659. Етап концептуальної інтерпретації: відбір психотехнічної схеми колекційної роботи // Психологія: Зб. наук. праць Нац. пед. ун-ту імені М.П. Драгоманова. – 2000. – Вип. 3(10). – С. 82–87.
5. 11660. Особливості інтерпретації практичним психологом професійно значимих параметрів ситуації клієнта // Проблеми загальної та педагогічної психології: Зб. наук. праць Ін-ту псих. імені Г. С. Костюка – 2000. – Т. II, ч. 5. – С. 174–181.
6. 11661. Проблеми інтерпретації психологічної ситуації клієнта (методичні матеріали). Спецкурси з психології. Довідниково-методичний посібник. – Ніжин: НДПУ, 2001. – С. 50–56.
7. 11662. Реконструкція професійного семантичного простору практичного психолога та її можливості (тези): Матеріали III з'їзду Товариства психологів України. – К. АПН України. – 2000. – С. 111.
8. 11663. Професійно-орієнтований тренінг саморегуляції та самопізнання. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 72 с.
9. 11664. Розвиток інтерпретаційних процесів у майбутніх практичних психологів: діалогічна взаємодія з клієнтом // Проблеми загальної та педагогічної психології: Зб. наук. праць Інституту психології імені Г.С.Костюка АПН України. – 2002. – Т. III, част. 9. – С. 58–68.
10. 11665. Проблеми інтерпретації психологічної ситуації клієнта: Навч. посібник. – Ужгород: ІНПРОФ, 2002. – 88 с.
11. 11666. Основні напрями розвитку інтерпретаційних процесів у майбутніх практичних психологів // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції “Психолого-педагогічні засади професійного становлення особистості практичного психолога і соціального педагога в умовах вищої школи. – Тернопіль: ТерДПУ, 2003. – Ч. III – С. 81 – 89.
12. 11667. Психологія навчання: (Навч.-метод. посібник). – Ніжин: НДПУ, 2003. – 30 с.
13. 11668. Психологічна ситуація клієнта: народження тексту // Мова і культура. – 2002. – Вип.5.
14. 11669. Стимулювання інтерпретаційних процесів в індивідуальній свідомості клієнта як стратегічне завдання консультативної взаємодії // Психологія у XXI столітті: перспективи розвитку. – К.: Міленіум, 2003. – С. 108–113.
15. 11670. Основи зоопсихології // Спеціальні курси з психології. – Ніжин: НДПУ, 2004. – С. 73–79.
16. 11671. Динаміка інтерпретаційних процесів з ситуації взаємодії практикуючого психолога з клієнтом // Психологічний вісник. – 2003. – Вип. 1. – С. 47–50.
17. 11672. Розвиток здатності до самопізнання як компонент особистісної підготовки майбутніх практичних психологів // Психологічна газета. – 2004. – № 24. – С. 28–31.
18. 11673. Фахова практика з практичної психології. Метод. рек. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 47 с. У співавт.
19. 11674. Практична психологія: Progr. до держ. екзамену. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 20 с. У співавт.

НИКОНЕНКО ОЛЕГ ПЕТРОВИЧ

Народився 1.10.1965. Закінчив природничий факультет Ніжинського державного педагогічного університету у 1990 р. Кандидат біологічних наук (з 1996 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1990 р. на посадах лаборанта (1990-1992 рр.), асистента кафедри зоології-анатомії (1996-1997 рр.), старшого викладача кафедри анатомії-валеології (1998-1999), доцента кафедри психології (1999-2001 рр.), доцента кафедри практичної психології (2002-2005 рр.)/ Основний напрямок наукових досліджень – диференційна психологія та психофізіологія.

Наукові праці:

11675. К в опросу о прогнозировании надёжности работы операторов гермокабин в условиях нарастающей гипоксии // Актуальні проблеми професійної орієнтації і технічної творчості учнівської молоді: Тези доп. – Рівне, 11–2 грудня 1990. – Рівне, 1990. – С. 104.
11676. Значення генетичних факторів у міжіндивідуальних відмінностях психофізіологічної працездатності людей при диханні в закритий контур // Розвиток фізіології в Українській РСР за 1986–1990 роки: Зб. матеріалів XIII з'їзду Укр. фізіол. тов-ва ім. І.П.Павлова. – Харків, 17–1 вересня 1990 р. – К.: Наук. думка, 1990. – Т. I. – С. 193–194. У складі авт.колект.
11677. Деякі напрямки активізації самовизначення учнів та орієнтації їх на професію вчителя біології // Вдосконалення роботи по орієнтації молоді на педагогічні професії: Тези доп. – Ніжин, 24–25 квітня 1991. – Ніжин, 1991. – С. 66.
11678. О возможности повышения эффективности профессионального психофизиологического отбора в летные училища посредством генетических маркеров // Актуальные вопросы гигиены и экологии транспорта: Тез. докл. – Ильичёвск, 23–25 сентября 1992. – Ильичёвск, 1992. – С. 126. У співавт.
11679. Вікова динаміка нейродинамічних функцій у абітурієнтів та курсантів військового льотного училища // Особливості формування та становлення психофізіологічних функцій в онтогенезі: Матеріали симпозиуму. – К.: Черкаси, 1995. – С. 66.
11680. Порівняльний аналіз рівня основних властивостей нервових процесів у юнаків кількох вікових груп // Там же. – С. 67.
11681. Порівняльний аналіз рівня основних властивостей нервових процесів у юнаків різних вікових груп // Фізіологічний журнал АН України. – 1996. – Т. 42, № 1–2. – С. 59–65.
11682. Функции почек и водно-солевой обмен при экспериментальном дизэнцефальном синдроме // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1996. – Т. XVI, вип. 1. – С. 48–53. У співавт.
11683. Формування у майбутнього вчителя уміння навчати учнів вчитися: Метод. матеріали. – Ніжин, 1997. – 42 с. У складі авт. колект.
11684. Бюджет часу у студенток з різними властивостями основних нервових процесів // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – С. 60–63.
11685. Бюджет часу у студентів з різними типологічними властивостями вищої нервової діяльності // Освіта й виховання в Польщі й Україні (XIX–XX ст.): Матеріали міжнар. наук. – практ. конф. (20–22 травня 1998, Ніжин). – Ніжин, 1998. – ч.2. – С. 161–163. У співавт.
11686. Гра в навчально-виховній діяльності вчителя та професійно-педагогічній підготовці студентів. Мет. рек. – Ніжин, 1998. – 54 с. У складі авт. колект.
11687. Методика визначення сформованості у студентів уміння системно узагальнювати // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Психолого-педагогічні науки. – Ч. 1. – С. 196–199. У співавт.
11688. Психологія молодшого шкільного віку: Навч.-метод. посібник. Ніжин, 2000. – 31 с. У співавт.
11689. Basic Nervous Process Level as informational criterium in vocational aptitude selection of pilots // International journal of psychology. Abstracts of the XXV international congress of psychology. – Sweden, Stockholm. – 2000. – P.448.
11690. Зв'язок властивостей основних нервових процесів з успішністю узагальнення // Актуальні проблеми психології: Наукові записки Інституту психології ім. Г.С.Костюка АПН України. – К.: Нора-Друк, 2001. – Вип.21. – 296 с.
11691. До питання про психолого-педагогічні основи формування ціннісно-сислової професійної сфери особистості майбутнього вчителя // Творча особистість учителя: проблеми теорії практики: Зб. наук. праць. – К., НПУ, 2001. – Вип. 5. – 428 с. У співавт.
11692. Успішність мислення у людей з різними властивостями основних нервових процесів // Індивідуальні психофізіологічні особливості людини та професійна діяльність: Матеріали III наук.конф. – К.: Черкаси, 2001. – С. 87.
11693. Ступінь сформованості ціннісно-сислової сфери у студентів з різним рівнем властивостей психофізіологічних функцій // Проблеми загальної та педагогічної психології. Збірник наук. праць Ін-ту психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – К.: 2002. – Т. III, ч. 9 – С. 118–126.
11694. Перспективи застосування інформаційних технологій у реалізації індивідуального підходу в навчальному процесі // Психологія у XXI ст.: Перспективи розвитку: Матеріали VI Костюківських читань. – К., 2003. – С. 311–316.
11695. Psycho-Physiological Aspects of Arranging Slide Presentations in Lectures // Abstracts of the International conference on higher innovation – Kiev, May 16–19, 2003.

ПАПУЧА МИКОЛА ВАСИЛЬОВИЧ

Народився 1954 року. Закінчив біологічний факультет Харківського державного університету в 1977. Кандидат психологічних наук (з 1989), доцент (з 1992). Працює в Ніжинській вищій школі з 1984 на посадах асистента (1984 – 1987), ст. викладача (1987 – 1989), доцента (1989 - 1991), проректора (1991-1994), директора ліцею (1994-1997), доцента кафедри психології (1997-1999), завідувача кафедрою психології (з 1999). Завідувач кафедри практичної психології (з 2002).

Наукові праці:

1. 11696. Развитие ценностного отношения к природе как элемента структуры личности // Тезисы докладов II Всесоюзной конференции по педагогической психологии в г. Тула. – М., 1982. – С. 59–60.
2. 11697. Изучение личностных отношений школьников при помощи проективных тестов: Учеб. пособие. Нежин, 1986. – С. 19–27.
3. 11698. Стиль управления и способы психолого-педагогического воздействия (методические рекомендации по организации социально-психологических исследований системы управления трудовых коллективов): Учеб. пособие. – Нежин 1986. – 22 с.
4. 11699. Руководитель и руководственный коллектив (методические рекомендации по организации социально-психологических исследований системы управления трудовых коллективов): Метод. пособие. – Нежин, 1986. – 18 с.
5. 11700. Факультет будущего педагога (задания и методические рекомендации по психологии учебной деятельности). – Нежин, 1987. – 12 с.
6. 11701. Творческое наследие В. С. Высоцкого как предмет психологического анализа // Фольклор та професійне мистецтво: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1992. – С. 99.
7. 11702. Про інтелектуальну активність особистості студентів і її теоретичний аспект // Матеріали респ. наук. -практ. конф. – Ніжин, 1992. – С. 15–18.
8. 11703. Рейтингова система навчання: до психологічного аналізу. Методика і технологія навчального процесу у вищій педагогічній школі: Зб. наук.-метод. матеріалів. – Ніжин 1993. – С. 3–6.
9. 11704. Екологічний кризис и изменение образа мира человека // Соціалізація особистості як проблема національної освіти: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1993. – С. 12–16.
10. 11705. Деякі особливості професійної діяльності практичного психолога. – Там само. – С. 37–43.
11. 11706. Екологічне виховання: протиріччя і пошуки альтернатив: Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996. – С. 147–149.
12. 11707. Увага // Родинно-сімейна енциклопедія. – К., 1996. – С. 342.
13. 11708. Уміння/ Родинно-сімейна енциклопедія. – К., 1996. – С. 343.
14. 11709. Установа особистості // Родинно-сімейна енциклопедія. – К., 1996. – С. 344.
15. 11710. Опыт В.А. Сухомлинского по формированию эстетической активности шестилеток // Тезисы докладов респ. науков.-практической конференции. – Кировоград, 1988. – С. 243–245.
16. 11711. Лабораторно-практические занятия по курсу “Возрастная и педагогическая психология”: Метод. рекомендации по организации самостоятельной работы студентов – Нежин, 1988. – 30 с. *У складі колект. авт.*
17. 11712. Лабораторно-практические занятия по курсу “Общая психология”: Метод. рекомендации по организации самостоятельной работы студентов. – Нежин, 1998. – 26 с. *У складі колект. авт.*
18. 11713. О психологических особенностях формирования педагогической активности учащихся: Тезисы докл. науч.-практ. семинара. – Алушта, 1989. – С. 31–32.
19. 11714. О психологических особенностях научно-эстетической деятельности младших школьников: Тез. докл. науч.-практ. конф. – Сумы, 1989. – С. 33–35.
20. 11715. О некоторых условиях развития творческой активности учащихся.
21. 11716. Психологические проблемы обучения: Тез. докл. к VII съезду О-ва психологов СССР. – М., 1989. – С. 8-9. *У співавт.*
22. 11717. Формування естетичної активності молодших школярів на уроках музики // Шляхи активізації пізнавальної діяльності школярів в процесі навчання. – Ніжин, 1989. – С. 14–19.
23. 11718. О психологических предпосылках формирования миролюбивой позиции у младших школьников: Тез. докл. межвуз. науч.-практ. конф. – Ровно, 1989. – С. 121–122.
24. 11719. Перспективи екологічного виховання в світлі вчення В.І. Вернадського про ноосферу. – Тези доп. V міжвузів. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1989. – С. 89-90. *У співавт.*
25. 11720. Деякі психологічні аспекти проведення екзаменів у педвузі: Тези доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – С. 90-91.
26. 11721. О формировании учебно-профессиональной деятельности студентов педвуза: Тез. докл. межвуз. науч.-практ. конф. – Херсон, 1990. – С. 137–140.
27. 11722. Изучение учащихся с целью ориентации на педагогические профессии: Метод. рек. для учителей общеобразоват. школы студентов-практикантов. – Нежин, 1990. – 37 с. *У співавт.*
28. 11723. Деякі теоретичні проблеми професійно-педагогічної орієнтації учнів: Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 1991. – С. 15–16.
29. 11724. Проблемы понимания учителем личности ученика: Міжнар. наук. Костюківські читання. – Київ, 1992. – С. 178-179.
30. 11725. Творческое наследие В. С. Высоцкого как предмет психологического анализа // Фольклор та професійне мистецтво: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф.) – Ніжин, 1992. – С. 99.
31. 11726. Про інтелектуальну активність особистості студентів і її теоретичний аспект // Матеріали респ. наук. -практ. конф. – Ніжин, 1992. – С. 15–18.

32. 11727. Одиночество: социально-психологические проблемы // Філософська і соціальна думка. – 1992. – № 4. – С. 170–171.
33. 11728. Рейтингова система навчання: до психологічного аналізу. Методика і технологія навчального процесу у вищій педагогічній школі: Збірник наук.-метод. матеріалів). – Ніжин, 1993. – С. 3–6.
34. 11729. Екологічний кризис и изменение образа мира человека // Соціалізація особистості як проблема національної освіти: Матеріали Всеукр.наук.-практ. конф. – Ніжин, 1993. – С. 12–16.
35. 11730. Деякі особливості професійної діяльності практичного психолога // Соціалізація особистості як проблема національної освіти: Матеріали Всеукр.наук.-практ. конф. – Ніжин, 1993. – С. 37–43.
36. 11731. Увага / Родинно-сімейна енциклопедія. – К., 1996. – С. 342.
37. 11732. Емоції / Родинно-сімейна енциклопедія. – К., 1996. – С. 207.
38. 11733. Емоційності дефіцит // Родинно-сімейна енциклопедія. – К., 1996. – С. 207.
39. 11734. Емпатія // Родинно-сімейна енциклопедія. – К., 1996. – С. 207.
40. 11735. Самотність як проблема психології індивідуальності // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – Психолого-педагогічні науки. – С. 26–33.
41. 11736. Успішність навчання як проблема становлення індивідуальності // Матеріали міжнар. науково-практичної конференції. – Ніжин, 1998. – С. 140–148.
42. 11737. Навчання і встановлення індивідуальності старшокласників // Наукові записки // Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В. Гоголя. – Ніжин, 1997. – Психолого-педагогічні науки. – С. 135–143.
43. 11738. Організація педагогічної практики в педагогічному університеті: Метод. матеріали. Ніжин, 1999. – 17 с. *У співавт.*
44. 11739. Особенности психологической помощи после психотравмы в ранней юности // Матеріали III Харківських Міжнародних психологічних читань. – Харків, 1999. – С. 268–271.
45. 11740. Опосередковуюча дія і генеза структур свідомості // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2000. – Психолого-педагогічні науки. – С. 188–192.
46. 11741. Сільська школа: проблеми, пошук, досвід: Круглий стіл // Рідна школа. – 2000. – № 8. – С. 27–28.
47. 11742. Психологічна складова педагогічної освіти // Рідна школа. – 2000. – № 8. – С. 13–15.
48. Програма кваліфікаційного екзамену з теорії і практики навчання і виховання. – Ніжин, 2001. – 15 с. *У складі колект.авт.*
49. 11743. Психологія індивідуального підходу в навчанні: Спец. курси з психології для студ. пед. ун-ту. – Ніжин, 2001. – С. 5–10.
50. 11744. Особистісне переживання як предмет психологічного дослідження // Проблеми загальної педагогічної психології: Зб. наук. праць. – К., 2001. – Т. III, ч. 1. – С. 76–80.
51. 11745. Психологія ранньої юності: Навч. посібник. – Ніжин, 2001. – 174 с.
52. 11746. Особистість: розвиток, соціалізація, виховання: Наук. видання. – Ніжин, 2001. – 112 с. *У співавт.*
53. 11747. Загальна психологія: Семінарські заняття та лабораторний практикум: Навч. посібник. – Ніжин, 2001.
54. 11748. Психологія ранньої юності: Навч. посібник. – Ніжин, 2002. – 174 с.
55. 11749. Особистість: розвиток, соціалізація, виховання: Наукова монографія. – Ніжин, 2002.
56. 11750. Особистісне переживання як предмет психологічного дослідження // Проблеми загальної та педагогічної психології: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2002. – Т. III, ч. 9 – С. 76–80.
57. 11751. Взаимодействия и развития личности // Екологічна психологія: Зб. наук. праць. – К., 2004. – С. 135–141.
58. 11752. Діалогічність позицій як психологічний засіб діяльності в практичній психології // Збірник наукових праць Інституту психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – Ніжин, 2002. – С. 46–58.
59. 11753. Генетико-психологічні аспекти дитячої обдарованості // Обдарована особистість: пошук, розвиток, допомога: Зб. наук. праць. – К., 2002. – С. 152–156.
60. 11754. Механізми створення психологічних засобів // Торетико – методологічні проблеми генетичної психології: Зб. наук. праць. – К., 2002. – С. 150–156.
61. 11755. Психологія у Ніжинській вищій школі. // Психологічний вісник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2003. – С. 92–97.

БІБЛІОТЕКА

ГРАНАТОВИЧ ЛАРИСА ВАЛЕНТИНІВНА

Народилася 1950 р. Закінчила Київський державний інститут культури ім.О.Є.Корнійчука в 1975 р. за спец. "Бібліотекознавство і бібліографія". Працює в Ніжинській вищій школі з 1979 на посадах бібліотекаря (1979–1981 рр.), зав. секцією наук. інформації (1981–1995 рр.), провідного бібліографа Центру гоголезнавчих досліджень (1995-2002), провідного бібліотекаря (з 2002 р.). Основний напрямок наукової діяльності – бібліографування літератури гоголівської та краєзнавчої тематики.

Наукові праці

11756. Ніжинська Гоголіана (1979–1995): Бібліогр. покажч. – Ніжин, 1996. – 28 с.
11757. Бібліографія літератури про Гоголя, що вийшла в Україні (1995-1996) // Гоголезнавчі студії. – Ніжин, 1997. – Вип. 2. – С. 118-122.
11758. Всеукраїнський Гоголівський науково-методичний центр // Сівер. Літопис. – 1997. – № 1–2. – С. 79-84.
11759. Викладачі Ніжинської вищої школи: Біобібліогр. покажч. – Ніжин, 1998. – Ч. I. 1820-1920. – 215 с. – (НДПУ. Фундаментальна б-ка).
11760. Гоголь: бібліографічні посібники і джерела: Анот. Покажч. / Наук. ред. Н.Стрішенець // Гоголезнавчі студії. – Ніжин; Київ, 1998. – Вип. 3. – С. 1-77. *У співавт.*
11761. Ніжинська Гоголіана: Фонди й довідково-бібліографічний апарат Гоголівського методичного центру // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Філол. науки. – С. 142–146.
11762. Бібліографія літератури про Гоголя, що вийшла в Україні 1997 року // Гоголезнавчі студії. – Ніжин, 1999. – Вип. 4. – С. 168–182.
11763. Бібліографія творів Миколи Гоголя і літератури про нього, що вийшла в Україні 1998 року // Гоголезнавчі студії. – Ніжин, 2000. – Вип. 5. – С. 203–207.
11764. Викладачі Ніжинської вищої школи: Біобібліогр. покажч. – Ніжин, 2000. – Ч.2. 1920-1940. – С. 3-49. *У співавт., заг. Редагування.*
11765. Викладачі Ніжинської вищої школи: Біобібліогр. покажч. – Ніжин, 2000. – Ч.3. 1940-1970. – С. 51–247.
11766. Місто Ніжин з найдавніших часів до 1917 року: Бібліогр. покажч. Ніжин: НДПУ, 2000. – 229 с.
11767. Бібліографія праць ніжинських вчених про життя і творчість Гоголя, надрукованих в різних виданнях протягом останніх двох десятиліть (1979-1999) // Гоголезнавчі студії. – Ніжин, 2000. – Вип. 6. – С. 7–51.
11768. Бібліографія творів Миколи Гоголя і літератури про нього, що вийшла в Україні 1999 року // Гоголезнавчі студії. – Ніжин, 2001. – Вип. 7 С. 161–165.
11769. Викладачі Ніжинської вищої школи: Біобібліогр. покажч. – 2-е вид., випр., перероб. – Ніжин, 2001. – Ч. I. 1820-1920. – 244 с.: портр. – (НДПУ. Фундаментальна б-ка. Центр гоголезнавчих досліджень).
11770. Библиотека С.П.Шевырева. Русский фонд: Библиографическое описание. – Нежин:НГПУ, 2002. – 266 с. *У складі колект. авт.*
11771. Бібліографія літератури про життя і творчість Миколи Гоголя, що вийшла в Україні 2001 року // Нові Гоголезнавчі студії./ Відп. ред. П.Михед. – Сімферополь, 2005. – Вип. 2(13). – С. 224–229.
11772. Місто Ніжин з найдавніших часів до 1917 року: Бібліографічний покажчик. – 2-е вид., перероб., доп. – Ніжин: ТОВ "Гідромас", 2005. – 304 с.

ЛИТВИНЕНКО ЛЮДМИЛА ІВАНІВНА

Народилась 1946 р.. Закінчила Київський державний інститут культури в 1971 р. Працює в Ніжинській вищій школі з 1973 р. на посаді головного бібліотекаря.

Наукові праці

11773. Музей рідкісної книги ім.Г.П.Васильківського // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1994. – Вип. 4. – С. 63–67. *У співавт.*
11774. Бібліотеці Ніжинського державного педагогічного інституту – 175 років // Бібліотечний вісник. – 1995. – № 6. *У співавт.*
11775. Етапи розвитку і становлення бібліотеки Ніжинського педагогічного інституту // Нові технології навчання: Наук.-метод. зб. – К., 1996. – Вип. 16. – С. 109-118. *У співавт.*
11776. Наша бібліотека // Рідна школа. – 2000. – № 8. – Спец. вип. – С. 50–53.
11777. Вступ до спеціальності: Навч. – метод. посібник для студ. пед. закладів освіти. – Ніжин, 2003. – С. 16–21, 82–89.
11778. Бібліотека Ніжинського державного педагогічного університету ім.М.Гоголя // Енциклопедія Сучасної України. – К., 2003. – Т.2. – С. 699.
11779. 185 років служіння освіти та науки: Бібліотека НДУ імені Миколи Гоголя // Літературний Чернігів. – 2005. – № 1(29). – С. 159–164.